

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشندهی مهربان.

۲ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سپاس و ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار
جهانیان است.

۳ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(خدایی که) بخشنده و مهربان است.

۴ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

(خدایی که) مالک روز جزاست.

۵ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

(خدایا) تنها ترا می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌جوئیم.

۶ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

(خداوندا!) ما را به راه راست هدایت فرما.

۷ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا
الضَّالِّينَ

(خداوندا! ما را به) راه کسانی که آنها را مشمول نعمت خود
ساختی، (هدایت کن) نه غضب شدگان و نه گمراهان!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الف، لام، میم،

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

۲

آن کتاب (با عظمت که) در (حقانیت) آن هیچ تردیدی راه ندارد، راهنمای پرهیزگاران است.

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

۳

(متقین) کسانی هستند که به غیب ایمان دارند و نماز را به پای می‌دارند و از آنچه به آنان روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند.

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

۴

و آنان به آنچه بر تو نازل شده و آنچه پیش از تو (بر پیامبران) نازل گریده، ایمان دارند و هم آنان به آخرت (نیز) یقین دارند.

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵

تنها آنان از جانب پروردگارشان بر هدایتند و آنان همان رستگاران هستند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَرِهِمْ غِشْوَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِن لَّا يَعْلَمُونَ

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

همانا کسانی که کفر ورزیده‌اند، برای آنها یکسان است که هشدارشان دهی یا هشدارشان ندهی. آنها ایمان نخواهند آورد.

خداوند بر دلها و بر گوش آنان مهر زده است و در برابر چشمانشان پرده‌ای است و برای آنان عذابی بزرگ است.

و گروهی از مردم کسانی هستند که می‌گویند: به خدا و روز قیامت ایمان آورده‌ایم، در حالی که مؤمن نیستند.

(منافقان به پندار خود) با خداوند و مؤمنان نیرنگ می‌کنند در حالی که جز خودشان را فریب نمی‌دهند، اما نمی‌فهمند!

در دلهای منافقان، بیماری است پس خداوند بیماری آنان را بیافزاید. و برای ایشان عذابی دردناک است، به سزای آنکه دروغ می‌گویند.

هرگاه به آنان (منافقان) گفته شود در زمین فساد نکنید، می‌گویند: همانا ما اصلاح‌گریم.

آگاه باشید! همانا آنان خود اهل فسادند، ولی نمی‌فهمند.

و چون به آنان گفته شود، شما نیز همانگونه که (سایر) مردم ایمان آورده‌اند ایمان آورید، (آنها با تکبر و غرور) گویند: آیا ما نیز همانند ساده‌اندیشان و سبک مغزان، ایمان بیاوریم؟! آگاه باشید! آنان خود بی‌خردند، ولی نمی‌دانند.

و چون با اهل ایمان ملاقات کنند گویند: ما (نیز همانند شما) ایمان آورده‌ایم. ولی هرگاه با (هم‌فکران) شیطان صفت‌خود خلوت کنند، می‌گویند: ما با شما هستیم، ما فقط (اهل ایمان را) مسخره می‌کنیم.

خداوند آنان را به استهزا می‌گیرد و آنان را در طغیانشان مهلت می‌دهد تا سرگردان شوند.

آنان کسانی هستند که به بهای (از دست‌دادن) هدایت، خریدار ضلالت و گمراهی شدند. اما این داد و ستد، سودشان نبخشید و در شمار هدایت‌یافتگان در نیامدند. (و یا به اهداف خود راهی نیافتند.)

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ

۱۸ صُمُّ بُكْمٌ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

۱۹ أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ
أَصْبِعَهُمْ فِيَءِ آذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ
مُخِيطٌ بِالْكَافِرِينَ

۲۰ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُم مَّشَوْا فِيهِ
وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۱ يَأَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۲۲ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا
تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۲۳ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ
مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۴ فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

مثل آنان (منافقان)، مثل آن کسی است که آتشی افروخته، پس چون آتش اطراف خود را روشن ساخت، خداوند روشنایی و نورشان را ببرد و آنان را در تاریکی‌هایی که (هیچ) نمی‌بینند، رهایشان کند.

آنان (از شنیدن حق) کر و (از گفتن حق) گنگ و (از دیدن حق) کورند، پس ایشان (بسوی حق) باز نمی‌گردند.

یا چون (گرفتاران در) بارانی تند از آسمانند که در آن، تاریکی‌ها و رعد و برقی است که از ترس صاعقه‌ها و بیم مرگ، انگشتان خود را در گوشه‌هایشان قرار می‌دهند. و(لی) خداوند بر کافران احاطه دارد.

نزدیک است که برق، نور چشمانشان را برباید. هرگاه که (برق آسمان در آن صحرای تاریک و بارانی) برای آنان بدرخشد، در آن حرکت کنند، ولی همین که تاریکی، ایشان را فرا گرفت بایستند. و اگر خداوند بخواهد، شتوایی و بینایی آنان را (از بین) می‌برد، همانا خداوند بر هر چیزی تواناست.

ای مردم! پروردگارتان که شما و پیشینیان شما را آفرید، پرستش کنید تا اهل تقوا شوید.

آن (خداوندی) که زمین را برای شما فرشی (گسترده) و آسمان را بنایی (افراشته) قرار داد و از آسمان، آبی فرو فرستاد و به آن از میوه‌ها، روزی برای شما بیرون آورد، پس برای خداوند شریکو همتایی قرار ندهید با آنکه خودتان می‌دانید (که هیچ یک از شرکا و بت‌ها، نه شما را آفریده‌اند و نه روزی می‌دهند و اینها فقط کار خداست).

و اگر در آنچه بر بنده‌ی خود (از قرآن) نازل کرده‌ایم، شک دارید، اگر راست می‌گویید (لااقل) یک سوره همانند آن را بیاورید و گواهان خود را غیر از خداوند بر این کار دعوت کنید.

پس اگر این کار را نکردید، که هرگز نتوانید کرد، از آتشی که هیزمش مردم (گناهکار) و سنگ‌ها هستند و برای کافران مهیا شده، بپرهیزید.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا
فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ
كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا
أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى
السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

و کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، مژده بده که برایشان باغهایی است که نهرها از پای (درختان) آن جاری است، هرگاه میوه‌ای از آن (باغها) به آنان روزی شود، گویند: این همان است که قبلاً نیز روزی ما بوده، در حالی که همانند آن نعمت‌ها به ایشان داده شده است (نخود آنها) و برای آنان در بهشت همسرانی پاک و پاکیزه است و در آنجا جاودانه‌اند.

همانا خداوند از اینکه به پشه‌ای (یا فروتر) یا بالاتر از آن مثال بزند شرم ندارد، پس آنهایی که ایمان دارند می‌دانند که آن (مثال) از طرف پروردگارشان به حق است، ولی کسانی که کفر ورزیدند گویند: خداوند از این مثل چه منظوری داشته است؟ (آری)، خداوند بسیاری را بدان (مثال) گمراه و بسیاری را بدان هدایت می‌فرماید. (اما آگاه باشید که) خداوند جز افراد فاسق را بدان گمراه نمی‌کند.

(فاسقان) کسانی هستند که پیمان خدا را پس از آنکه محکم بستند می‌شکنند، و پیوندهایی را که خدا دستور داده برقرار سازند قطع می‌نمایند، و در زمین فساد می‌کنند، قطعاً آنان زیان‌کارانند.

چگونه به خداوند کافر می‌شوید، درحالی که شما (اجسام بی‌روح و) مردگانی بودید که او شما را زنده کرد، سپس شما را می‌میراند و بار دیگر شما را زنده می‌کند، سپس به سوی او باز گردانده می‌شوید.

اوست آن کس که آنچه در زمین است، همه را برای شما آفریده، سپس به آفرینش آسمان پرداخت و آنها را به صورت هفت آسمان، استوار نمود و او بر هر چیزی آگاه است.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

وَعَلَّمَ ءَادَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا بِهٰذَا مَا عَلَّمْتَنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قَالَ يٰٓءَادَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِءَادَمَ فَسَجَدُوا ۖ اِلَّآ اِبْلِيسَ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ

وَقُلْنَا يٰٓءَادَمُ اَسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِيْنَ

فَازْلٰهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيْهِ ۖ وَقُلْنَا اٰهْبِطُوْا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ اِلٰى حِيْنٍ

فَتَلَقٰى ءَادَمُ مِنْ رَّبِّهٖٓ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ

و هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت: من بر آنم که در زمین جانشینی قرار دهم. فرشتگان گفتند: آیا کسی را در زمین قرار می‌دهی که در آن فساد کند و خون‌ها بریزد؟ در حالی که ما با حمد و ستایش تو، ترا تنزیه و تقدیس می‌کنیم. خداوند فرمود: همانا من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید.

و خداوند همهی اسماء (حقائق و اسرار هستی) را به آدم آموخت، سپس آنها را به فرشتگان عرضه داشت و فرمود: اگر راست می‌گویید، از اسامی اینها به من خبر دهید؟

فرشتگان گفتند: پروردگارا! تو پاکو منزهی، ما چیزی جز آنچه تو به ما آموخته‌ای نمی‌دانیم، همانا تو دانای حکیمی.

(خداوند) فرمود: ای آدم فرشتگان را از نام‌های آنان خبر ده. پس چون آدم آنها را از نام‌هایشان خبر داد، خداوند فرمود: که آیا به شما نگفتم که اسرار آسمان‌ها و زمین را می‌دانم و آنچه را آشکار می‌کنید و آنچه را پنهان می‌داشتید (نیز) می‌دانم.

و هنگامی که به فرشتگان گفتیم برای آدم سجده کنید، همگی سجده کردند جز ابلیس که سر باز زد و تکبر کرد، و از کافران گردید.

و گفتیم: ای آدم! تو با همسرت در این باغ سکونت کن و از (هر کجای) آن هر چه می‌خواهید به فراوانی و گوارایی بخورید، اما به این درخت نزدیک نشوید که از ستمگران خواهید شد.

پس شیطان آن دو را به لغزش انداخت و آنان را از باغی که در آن بودند، خارج ساخت و (در این هنگام به آنها) گفتیم: فرود آیید در حالی که بعضی شما دشمن برخی دیگر است و برای شما در زمین قرارگاه و تا وقتی معین بهره و برخورداری است.

پس آدم از سوی پروردگارش کلماتی دریافت نمود، (و با آن کلمات توبه کرد)، پس خداوند لطف خود را بر او بازگرداند. همانا او توبه‌پذیر مهربان است.

قُلْنَا أَهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَبْنَیٰٓ اِسْرَٔیْلَ اٰذْكُرُوْا نِعْمَتِیْ الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدِیْ اَوْفِ بِعَهْدِكُمْ وَاِیَّیْ فَاَرْهَبُوْنَ

وَعَامِنُوا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا اَوَّلَ كَافِرٍ بِهٖ ۚ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِیْ ثَمَنًا قَلِيْلًا وَاِیَّیْ فَاتَّقُوْنَ

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ

وَأَقِمْوْا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

يَبْنَیٰٓ اِسْرَٔیْلَ اٰذْكُرُوْا نِعْمَتِیْ الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ وَاِیَّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ

وَاتَّقُوا یَوْمًا لَا تَجْزِیْ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

گفتیم: همگی از آن (باغ به زمین) فرود آیید، و آنگاه که هدایتی از طرف من برای شما آمد، پس هر که از هدایت من پیروی کند، نه بر ایشان بیمی است و نه غمگین خواهند شد.

و(لی) کسانی کهکافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنانند اهل دوزخ که همیشه در آن خواهند بود.

ای فرزندان اسرائیل! نعمت‌هایم را که به شما ارزانی داشتیم، به خاطر بیاورید و به پیمانم (که بسته‌اید) وفا کنید، تا من (نیز) به پیمان شما وفا کنم و تنها از من پروا داشته باشید.

و به آنچه (از قرآن) نازل کردم، ایمان بیاورید که تصدیق می‌کند آنچه را (از تورات) با شماست. و نخستین کافر به آن نباشید و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید و تنها از من پروا کنید.

و حق را با باطل نپوشانید و حقیقت را با اینکه می‌دانید، کتمان نکنید.

و نماز را بپا دارید و زکات را بپردازید و همراه با رکوع‌کنندگان، رکوع نمایید.

آیا مردم را به نیکی دعوت کرده و خودتان را فراموش می‌نمایید؟ با اینکه شما کتاب (آسمانی) را می‌خوانید، آیا هیچ فکر نمی‌کنید؟

و از صبر و نماز یاری جویید و این کار جز برای خاشعان، گران و سنگین است.

(خاشعان) کسانی هستند که به (قیامت و) ملاقات (با حساب) پروردگارشان و بازگشت به او ایمان دارند.

ای بنی‌اسرائیل! نعمتم را که به شما ارزانی داشتم، به یاد آورید و این که من شما را بر جهانیان برتری بخشیدم.

و بترسید از روزی که هیچ کس چیزی (از عذاب خدا) را از کسی دفع نمی‌کند و هیچ شفاعتی از کسی پذیرفته نمی‌شود، و از کسی غرامت و بدلی گرفته نشود و یاری نخواهند شد.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكَ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكَ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكَ فِي ذَالِكُمْ
بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكَ عَظِيمٌ

۵۰

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكَ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكَ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۱

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

۵۲

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۳

وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

۵۴

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۵۵

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذْتَكُمْ الصَّلِيعَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۶

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۷

وَوَهَبْنَا لَكُمْ أَلْغَمًا وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىَ
كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و (نیز به خاطر بیاورید) آن زمان که شما را از فرعونیان
رهایی بخشیدیم، که همواره شما را به بدترین وجهی آزار
می‌دادند، پسران شما را سر می‌بریدند و زنان شما را زنده
نگه می‌داشتند و در این امر، برای شما آزمایش بزرگ و
سختی از طرف پروردگارتان بود.

و (به خاطر بیاورید) هنگامی که دریا را برای شما شکافتیم و
شما را نجات دادیم و فرعونیان را در حالی که شما تماشا
می‌کردید، غرق کردیم.

و (به خاطر بیاورید) هنگامی که با موسیٰ چهل شب وعده
گذارديم و شما پس از (آمدن) او (به میقات،) گوساله را
(معبود خود) گرفتید، در حالی که ستمکار بودید.

آنگاه پس از آن (انحراف) از شما درگذشتیم تا شاید شکر
(این نعمت را) به جای آرید.

و (نیز بخاطر آورید) هنگامی که به موسیٰ کتاب (تورات) و
فرقان دادیم، تا شاید شما هدایت شوید.

و (بخاطر بیاورید) زمانی که موسیٰ به قوم خود گفت: ای
قوم من، شما با (به پرستش) گرفتن گوساله، به خود ستم
کردید. پس به سوی خالق خود توبه کرده و باز گردید و
یکدیگر را به قتل برسانید، این کار برای شما در پیشگاه
پروردگارتان بهتر است، پس خداوند توبه‌ی شما را پذیر
فت، زیرا او توبه‌پذیر مهربان است.

و (نیز بخاطر آورید) هنگامی که گفتید: ای موسیٰ! هرگز به
تو ایمان نمی‌آوریم مگر اینکه خدا را آشکارا (به چشم خود)
ببینیم، پس صاعقه (جان) شما را گرفت، در حالی که تماشا
می‌کردید.

سپس شما را پس از مرگتان (حیات بخشیدیم و)
برانگیختیم، شاید شکر او را بجا آورید.

و ابر را بر شما سایبان ساختیم و «من» و «سکوی» بر شما
نازل کردیم (و گفتیم:) از نعمت‌های پاکیزه‌ای که به شما
روزی دادیم بخورید، (ولی شما با بهانه‌جویی‌های خود، کفران
نعمت کردید. بدانید که) آنها به ما ستم نکردند، بلکه به
خودشان ستم نمودند.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرَ لَكُمْ
خَطَايَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

وَإِذْ أَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ
بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

و (به خاطر بیاورید) زمانی که گفتیم: وارد این قریه
(بیت المقدس) شوید و از (نعمت‌های فراوان) آن، هر چه
می‌خواهید با گوارایی بخورید و از در (معبد بیت المقدس)
سجده‌کنان و خاشعانه وارد شوید و بگویید: «حِطَّة» (گناهان
ما را بریز)، تا ما خطاهای شما را ببخشیم و به نیکوکاران،
پاداشی افزون خواهیم داد.

اما ستمگران (آن سخن را) به سخن دیگری غیر از آنچه به
ایشان گفته شده بود، تبدیل کردند (و به جای حطه، به
عنوان مسخره گفتند: حنطه، یعنی گندم). پسما بر آن
ستمکاران به سزای گناهی که مرتکب می‌شدند، عذابی از
آسمان فرو فرستادیم.

و (بخاطر بیاور) زمانی که موسی برای قوم خویش طلب آب
کرد، به او گفتیم: عصای خود را به سنگ بزن، ناگاه دوازده
چشمه‌ی آب از آن بشکافت و جوشید، (بطوری که) هر یک از
افراد (طوائف دوازده‌گانه بنی‌اسرائیل) آبشخور خود را
شناخت. (گفتیم:) از روزی الهی بخورید و بیاشامید و در
زمین، تبهکارانه فساد نکنید!

و (نیز بخاطر آورید) زمانی که گفتید: ای موسی، ما هرگز یک
نوع غذا را تحمل نمی‌کنیم، پس پروردگارت را بخوان تا از
آنچه (به طور طبیعی از) زمین می‌رویند، از سبزی و خیار و
سیر و عدسو پیازش، برای ما (نیز) برویاند. موسی گفت: آیا
(غذای) پست‌تر را بجای نعمت بهتر می‌خواهید؟ (اکنون که
چنین است بکوشید از این بیابان خارج شده و) وارد شهر
شوید، که هر چه خواستید برای شما فراهم است. پس
(مهر) ذلت و درماندگی، بر آنها زده شد و (مجدداً) گرفتار
غضب پروردگار شدند. این بدان جهت بود که آنها به آیات
الهی کفر می‌ورزیدند و پیامب ران رابه ناحق می‌کشتند، و
این به سبب آن بود که آنان گنه‌کار و سرکش و متجاوز
بودند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصْرَى وَالصَّبِيعِينَ مَنْ
ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۶۳

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَّادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۶۴

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۶۵

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ
كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

۶۶

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِينَ

۶۷

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذَبْحُوا بَقَرَةً
قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوعًا ۖ قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ

۶۸

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا
بَقَرَةٌ ۖ لَا فَارِصٌ وَلَا بَكْرٌ ۖ عَوَانُ بَيْنَ ذَٰلِكَ ۖ فَافْعَلُوا مَا
تُؤْمَرُونَ

۶۹

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا لَوْنُهَا ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا
بَقَرَةٌ ۖ صَفْرَاءُ فَاقْعُ لَوْنُهَا تَسْرُ النَّظِيرِينَ

همانا کسانی که (به اسلام) ایمان آورده و کسانی که یهودی شدند و نصاری و صابنان، هر کس که به خدا و روز قیامت ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، پس برای آنها در نزد پروردگارشان، پاداش و اجر است و بر آنها ترسی نیست و آنها محزون نمی‌شوند.

و (یاد کن) زمانی که از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را بر فراز شما بالا بردیم (و گفتیم:) آنچه را (از آیات و دستورات خداوند) به شما داده‌ایم، با قدرت بگیرید و آنچه را در آن هست، به خاطر داشته باشید (و به آن عمل کنید) تا پرهیزگار شوید.

سپس شما بعد از این جریان (که کوه طور را بالای سر خود دیدید، بازهم) روی‌گردان شدید و اگر فضل و رحمت خداوند بر شما نبود قطعاً از زیانکاران بودید.

قطعاً شما از (سرنوشت) کسانی از خودتان که در روز شنبه، نافرمانی کردند (و به جای تعطیل کردن کار در این روز، دنبال کار رفتند) آگاهید، ما (به خاطر این نافرمانی) به آنان گفتیم: به شکل بوزینه‌های مطرود در آیید.

ما این عقوبت را عبرتی برای حاضران معاصر و نسل‌های بعدشان و پندی برای پرهیزکاران قرار دادیم.

و (بخاطر بیاورید) هنگامی که موسی به قوم خود گفت: خداوند به شما فرمان می‌دهد (برای یافتن قاتل) ماده گاوی را ذبح کنید، گفتند: آیا ما را به تمسخر می‌گیری؟ (موسی) گفت: به خدا پناه می‌برم از اینکه از جاهلان باشم.

(بنی‌اسرائیل به موسی) گفتند: از پروردگارت برای ما بخواه تا بر ما روشن کند که آن چگونه (گاوی) است؟ (موسی) گفت: همانا خداوند می‌فرماید: ماده گاوی که نه پیر و از کار افتاده باشد و نه بکر و جوان، (بلکه) میان این دو (و میان سال) باشد. پس آنچه به شما دستور داده شده (هر چه زودتر) انجام دهید.

(آنان به موسی) گفتند: از پروردگارت برای ما بخواه تا بر ما روشن سازد که رنگش چگونه باشد؟ (موسی) گفت: همانا خداوند می‌گوید: آن ماده گاوی باشد زرد یک دست، که رنگ آن بینندگان را شاد و مسرور سازد!

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

۷۱

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْكَنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ

۷۲
۱۰۲

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَرَأْتُمْ فِيهَا^ط وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

۷۳

فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بَعْضُهَا^ط كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

۷۴

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْقُقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۷۵
حزب
۵

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۷۶

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُم بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

(بار دیگر به موسی) گفتند: از پروردگارت برای ما بخواه تا بر ما روشن کند چگونه گاوی باشد؟ زیرا این گاو بر ما مشتبه شده و اگر خداوند بخواهد (با توضیحات تو) حتماً هدایت خواهیم شد.

(موسی) گفت: خداوند می‌فرماید: همانا آن گاوی است که نه چنان رام باشد که زمین را شخم زند و نه کشتزار را آبیاری کند. از هر عیبی برکنار است و هیچ لگه‌ای در (رنگ) آن نیست. گفتند: (الآن حق) (مطلب) را آوردی! پس (چنان گاوی را پیدا کرده و) آنرا سر بریدند، ولی نزدیک بود انجام ندهند.

و (به یاد آورید) هنگامی که فردی را به قتل رساندید و سپس درباره‌ی (قاتل) او، به نزاع پرداختید، ولی خداوند آنچه را شما پنهان می‌داشتید، آشکار می‌سازد.

پس گفتیم: قسمتی از گاو ذبح شده را به مقتول بزنید (تا زنده شود و قاتل را معرفی کند). خداوند اینگونه مردگان را زنده می‌کند و آیات خود را به شما نشان می‌دهد، شاید تعقل کنید.

سپس دلهای شما بعد از این جریان سخت شد، همچون سنگ یا سخت‌تر! چرا که از پاره‌ای سنگ‌ها، نهرها شکافته (و جاری) می‌شود و پاره‌ای از آنها، شکاف برمی‌دارد و آب از آن تراوش می‌کند، و بعضی از سنگ‌ها از خوف خدا (از فراز کوه) به زیر می‌افتد. (اما دلهای شما هیچ متأثر نمی‌شود) و خداوند از اعمال شما غافل نیست.

(پس ای مؤمنان!) آیا انتظار دارید (که یهودیان سرسخت)، به (دین) شما ایمان بیاورند؟ در حالی که عده‌ای از آنان، سخنان خدا را می‌شنیدند و پس از فهمیدنش، آنرا تحریف می‌کردند با آنکه (حق را) می‌دانستند.

و (همین یهودیان) هنگامی که مؤمنان را ملاقات می‌کنند، می‌گویند: ایمان آوردیم، ولی هنگامی که بعضی از آنها با بعضی دیگر خلوت می‌کنند، می‌گویند: چرا آنچه را که خداوند (درباره‌ی صفات پیامبر اسلام) برای شما (در تورات) گشوده (و بیان کرده، به مسلمانان) بازگو می‌کنید تا (روز رستاخیز) در پیشگاه پروردگارتان بر ضد شما به آن استدلال کنند؟ پس آیا تعقل نمی‌کنید؟

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

آیا نمی‌دانند که خداوند آنچه را پنهان و آنچه را آشکار می‌کنند، می‌داند.

۷۸

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

و بعضی از آنان (یهودیان)، افراد درس ناخوانده‌ای هستند که کتاب خدا را جز خیالات و آرزوهای خود نمی‌دانند، آنها تنها پایبند گمان خویشند.

۷۹

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

پس وای بر کسانی که مطالبی را با دست خود می‌نویسند، سپس می‌گویند: این از طرف خداست، تا به آن بهای اندکی بستانند، پس وای بر آنها از آنچه دست‌هایشان نوشت و وای بر آنها از آنچه (از این راه) به دست می‌آورند!

۸۰

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ ۖ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

و (یهود) گفتند: جز چند روزی محدود، هرگز آتش دوزخ به ما نخواهد رسید، بگو: آیا پیمانی از نزد خدا گرفته‌اید که البته خداوند هرگز خلاف پیمان خود نمی‌کند، یا اینکه بر خداوند چیزی را نسبت می‌دهید که به آن علم ندارید؟

۸۱

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

آری، هر کس بدی کسب کند و گناهش او را فراگیرد (و آثار گناهان سراسر وجودشان را بپوشاند)، آنها اهل آتشند و همیشه در آن خواهند بود.

۸۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

و کسانی که ایمان آورده‌و کارهای شایسته انجام داده‌اند، آنان اهل بهشتند و در آن جاودانه خواهند ماند.

۸۳
۱۱۲

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ

و (به یاد آرید) زمانی که از بنی‌اسرائیل پیمان گرفتیم، جز خداوند یگانه را پرستش نکنید و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و بینوایان، احسان کنید و با مردم، به زبان خوش سخن بگویید و نماز را برپای دارید و زکات بدهید. اما شما (با اینکه پیمان بسته بودید،) جز عده‌ی کمی، سرپیچی کردید و روی گردان شدید.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
أَنفُسَكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

۸۵

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِّنكُمْ مِّن دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن
يَأْتَوْكُمْ أَسْرَىٰ تَفْلُدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ
أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ
مَن يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ

۸۶

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُفُ
عَنَّهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۸۷
۱۲۲

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَءَاتَيْنَا عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُكُمْ أَسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِّقَهَا كَذَبْتُمْ وَفَرِّقًا تَقْتُلُونَ

۸۸

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَل لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا
يُؤْمِنُونَ

و (به یاد آرید) هنگامی که از شما پیمان گرفتیم، خونهای
یکدیگر را نریزید و همدیگر را از سرزمین خود بیرون
نکنید، پس شما (به این پیمان) اقرار کردید و خود بر آن
گواه هستید.

اما این شما هستید که یکدیگر را به قتل می‌رسانید و
جمعی از خودتان را از سرزمینشان (آواره و) بیرون می‌کنید
و بر علیه آنان، به گناه و تجاوز همدیگر را پشتیبانی
می‌کنید. ولی اگر همانان به صورت اسیران نزد شما آیند،
باز خریدشان می‌کنید (تا آزادشان سازید) در حالی که (نه
تنها کشتن، بلکه) بیرون راندن آنها (نیز) بر شما حرام بود.
آیا به بعضی از دستورات کتاب آسمانی ایمان می‌آورید و به
برخی دیگر کافر می‌شوید؟ پس جزای هر کس از شما که
این عمل را انجام دهد، جز رسوایی در این جهان، چیزی
نخواهد بود و روز قیامت به سخت‌ترین عذاب باز برده
شوند و خداوند از آنچه انجام می‌دهید، غافل نیست.

آنها کسانی هستند که زندگی دنیا را به بهای (از
دست‌دادن) آخرت خریده‌اند، پس در مجازات آنان تخفیفی
داده نمی‌شود و آنها یاری نخواهند شد.

و همانا ما به موسی کتاب (تورات) دادیم و از پس او
پیامبرانی پشت سر یکدیگر فرستادیم و به عیسی بن مریم
(معجزات و) دلایل روشن بخشیدیم و او را با روح القدس،
تائید و یاری نمودیم. پس چرا هرگاه پیامبری چیزی (از احکام
و دستورات) بر خلاف هوای نفس شما آورد، در برابر او
تکبر ورزیدید. (و به جای ایمان آوردن به او) جمعی را
تکذیب و جمعی را به قتل رساندید؟!

و آنها (به پیامبران) گفتند: دلهای ما در غلاف است (و ما از
گفته‌های شما چیزی نمی‌فهمیم). چنین نیست، بلکه خداوند
به سبب کفرشان از رحمت خود دور ساخته (و به همین
دلیل چیزی درک نمی‌کنند)، پس اندکی ایمان می‌آورند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا
مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا
عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا
أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا
بِعُضْبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۹۰

۹۱

۹۲
حزب
۶

۹۳

و چون از طرف خداوند، آنان را کتابی (قرآن) آمد که مؤید
آن نشانه‌هایی است که نزد آنهاست و پیش از این به خود
نوید می‌دادند (که با کمک کتاب و پیامبر جدید) بر دشمنان
پیروز گردند، اما چون آنچه (از کتاب و پیامبر که از قبل)
شناخته بودند، نزد آنان آمد به او کافر شدند، پس لعنت
خدا بر کافران باد.

چه بد است آنچه که خویشان را به آن بفروختند، که از روی
حسد، به آیاتی که خدا فرستاده بود کافر شدند (و گفتند:)
که چرا خداوند از فضل خویش بر هر کس از بندگان که
بخواهد، (آیاتش را) نازل می‌کند. پس به قهر پی در پی الهی
گرفتار شدند و برای کافران، مجازاتی خوارکننده است.

و هنگامی که به آنها گفته شود به آنچه خداوند نازل کرده
ایمان آورید، گویند: ما تنها به چیزی ایمان می‌آوریم که بر
(پیامبر) خودمان نازل شده باشد و به غیر آن کافر می‌شوند،
در حالی که آن (قرآن) حق است و آنچه را (از تورات) با
ایشان است، تصدیق می‌کند. بگو: اگر (به آیاتی که بر
خودتان نازل شده) مؤمن بودید پس چرا پیامبران خدا را
پیش از این به قتل می‌رساندید؟!

و همانا موسی (آن همه) معجزات برای شما آورد، ولی شما
پس از (غیاب) او گوساله را (به خدایی) گرفتید، در حالی
که ستمکار بودید.

و (یاد کنید) آنگاه که از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را بر
فراز شما بالا بردیم (و گفتیم:): دستوراتی که به شما
داده‌ایم، محکم بگیرید و گوش دهید (و عمل کنید. اما
آنان) گفتند: شنیدیم و نافرمانی کردیم، و به سبب کفرشان
به (پرستش) گوساله دل باختند. بگو اگر ادعای ایمان
دارید، (بدانید که) ایمانتان شما را به بد چیزی فرمان
می‌دهد.

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزٍهُ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ

أَوْ كُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

بگو: اگر سرای آخرتدر نزد خداوند مخصوص شماست، نه سایر مردم، پس آرزوی مرگ کنید، اگر راست می‌گویید.

ولی آنها هرگز به سبب آنچه از پیش فرستاده‌اند، آرزوی مرگ نکنند و خداوند به حال ستمگران، آگاه است.

(ای پیامبر) هر آینه یهود را حریص‌ترین مردم، حتی (حریص‌تر) از مشرکان، بر زندگی (این دنیا و اندوختن ثروت) خواهی یافت، (تا آنجا که) هر یک از آنها دوست دارد هزار سال عمر کند، درحالی که (اگر) این عمر طولانی به آنان داده شود، آنان را از عذاب خداوند باز نخواهد داشت و خداوند به اعمال آنها بیناست.

(یهود می‌گویند: چون فرشته‌ای که وحی بر تو نازل می‌کند جبرئیل است و ما با جبرئیل دشمن هستیم، به تو ایمان نمی‌آوریم) بگو: هر که دشمن جبرئیل باشد (در حقیقت دشمن خداست.) چرا که او به فرمان خدا، قرآن را بر قلب تو نازل کرده است، (قرآنی) که کتب آسمانی پیشین را تصدیق می‌کند و مایه‌ی هدایت و بشارت برای مؤمنان است.

هر که دشمن خدا و فرشتگان و پیامبران او و جبرئیل و میکائیل باشد (کافر است و بداند که) خداوند دشمن کافران است.

همانا آیات (و نشانه‌های) روشنی به سوی تو فرستادیم و جز فاسقان کسی به آنها کفر نمی‌ورزد.

و آیا چنین نبود که هر بار آنها (یهود) پیمانی (با خدا و پیامبر) بستند، جمعی از آنان آن را دور افکندند، حقیقت این است که بیشتر آنها ایمان ندارند.

و هنگامی که فرستاده‌ای (چون پیامبر اسلام) از سوی خدا به سراغشان آمد، که آنچه را با ایشان است (یعنی تورات) تصدیق می‌کند، گروهی از اهل‌کتاب، کتاب خدا را پشت سر افکندند، گویی اصلاً از آن خبر ندارند.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ ۖ وَمَا كَفَرَ
 سُلَيْمَنُ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
 السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَرْوَتَ ۚ
 وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
 تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
 وَزَوْجِهِ ۚ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
 وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
 اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
 أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۲۰
 بقره
 ۱۰۲
 /۲۸۶

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ

۱۰۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
 وَاسْمَعُوا ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۰۴
 ر
 ۱۴

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
 أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
 بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۱۰۵

و (یهود) آنچه (از افسون و سحر که) شیاطین (از جن و انس) در عصر سلیمان می‌خواندند، پیروی می‌کردند و سلیمان هرگز (دست به سحر نیالود و) کافر نشد و لکن شیاطین، کفر ورزیدند که به مردم سحر و جادو می‌آموختند و (نیز) از آنچه بر دو فرشته، هاروت و ماروت، در شهر بابل نازل شده بود (پیروی نمودند. آنها سحر را برای آشنایی به طرز ابطال آن به مردم می‌آموختند.) و به هیچ کس چیزی نمی‌آموختند، مگر اینکه قبلاً به او می‌گفتند ما وسیله آرمایش شما هستیم، (بابکار بستن سحر) کافر نشوید (و از این تعلیمات سوء استفاده نکنید،) ولی آنها از آن دو فرشته مطالبی را می‌آموختند که بتوانند به وسیله آن میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند (نه اینکه از آن برای ابطال سحر استفاده کنند). ولی هیچگاه بدون خواست خدا، نمی‌توانند به کسی ضرر برسانند. آنها قسمت‌هایی را فرامی‌گرفتند که برای آنان زیان داشت و نفعی نداشت، و مسلماً می‌دانستند هر کس خریدار اینگونه متاع باشد، بهره‌ای در آخرت نخواهد داشت و به راستی خود را به بد چیزی فروختند، اگر می‌فهمیدند.

و اگر آنها ایمان آورده و پرهیزکار شده بودند، قطعاً پاداشی که نزد خداست برای آنان بهتر بود، اگر آگاهی داشتند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (به پیامبر) نگوئید: «راعنا» مراعاتمان کن، بلکه بگوئید: «انظرنا» ما را در نظر بگیر، و (این توصیه را) بشنوید و برای کافران عذاب دردناکی است.

کافران از اهل کتاب و مشرکان، دوست ندارند که هیچ خیر و نیکی از طرف پروردگارتان بر شما نازل شود. در حالی که خداوند، رحمت خود را به هر که بخواهد اختصاص می‌دهد، و خداوند صاحب فضل بزرگ است.

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

هر (حکم و) آیه‌ای را نسخ کنیم و یا (نزول) آنرا به تأخیر اندازیم، بهتر از آن، یا همانند آنرا می‌آوریم، آیا نمی‌دانی که خدا بر هر چیزی قادر است؟

۱۰۷

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

آیا ندانستی که حکومت آسمان‌ها و زمین از آن خداست؟ (و) او حق دارد هرگونه تغییر و تبدیلی را به مقتضای حکمت و حاکمیت خود، در قوانین و احکام بوجود آورد. (و جز خدا برای شما هیچ یاور و سرپرستی نیست.

۱۰۸

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَّبِدَلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

آیا بنا دارید از پیامبران سؤالات و درخواست‌هایی (نابجا) بکنید، آنگونه که پیش از این، موسی (از طرف بنی‌اسرائیل) مورد سؤال قرار گرفت، و هر کس (با این بهانه‌جویی‌ها از ایمان سرباز زند و) کفر را با ایمان مبادله کند، پس قطعاً از راه مستقیم گمراه شده است.

۱۰۹

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بسیاری از اهل کتاب (نه تنها خودشان ایمان نمی‌آورند، بلکه) از روی حسدی که در درونشان هست، دوست دارند شما را بعد از ایمانتان به کفر بازگردانند، با اینکه حق (بودن اسلام و قرآن،) برای آنان روشن شده است، ولی شما (در برابر حسادتی که می‌ورزند، آنها را) عفو کنید و درگذرید تا خداوند فرمان خویش بفرستد، همانا خداوند بر هر کاری تواناست.

۱۱۰

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و نماز را برپا دارید و زکات را پرداخت نمایید و هر خیری که برای خود از پیش می‌فرستید، آنرا نزد خدا (در سرای دیگر) خواهید یافت، همانا خداوند به اعمال شما بیناست.

۱۱۱

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

و گفتند: هرگز به بهشت داخل نشود مگر آنکه یهودی یا نصرانی باشد. اینها آرزوهای آنهاست، بگو: اگر راستگوئید، دلیل خود را (بر این موضوع) بیاورید.

۱۱۲

بَلَىٰ ۚ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ ۖ عِندَ رَبِّهِ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آری، کسی که با اخلاص به خدا روی آورد و نیکوکار باشد، پس پاداش او نزد پروردگار اوست، نه ترسی بر آنهاست و نه غمگین خواهند شد.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ التَّصْرِي عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ
التَّصْرِي لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ^ق
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ
وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا
خَافِينَ^ج لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ^ج إِنَّ
اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا^ط سُبْحَنَهُ^ط بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ^ط كُلُّ لَّهُ قَنِيتُونَ

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا^و آيَةً^ط
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَهَتْ^ط قُلُوبُهُمْ^ط
قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا^ط وَلَا تُسْأَلُ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

و یهودیان گفتند: مسیحیان بر حق نیستند، و مسیحیان
گفتند: یهودیان بر حق نیستند، در حالی که (هر دو گروه)
آنان، کتاب آسمانی را می‌خوانند! همچنین افراد نادان دیگر
(همچون مشرکان که خبر از کتاب ندارند)، همانند سخن آنها
را گفتند. پس خداوند در روز قیامت در آنچه اختلاف دارند،
در بین آنان داوری خواهد نمود.

کیست ستمکارتر از آنکه نگذاشت نام خدا در مساجد الهی
برده شود و سعی در خرابی آنها داشت؟ آنان جز با ترس و
خوف، حق ورود به مساجد را ندارند. بهره‌ی آنان در دنیا،
رسوایی و خواری و در آخرت عذاب بزرگ است.

مشرق و مغرب از آن خداست، پس به هر سو روکنید، آنجا
روی خداست، همانا خداوند (به همه جا) محیط و (به هر
چیز) داناست.

و (برخی از اهل کتاب و مشرکان) گفتند: خداوند فرزندی
برای خود اختیار کرده است. منزه استاو، بلکه آنچه در
آسمان‌ها و زمین است از آن اوست و همه در برابر او
فرمان‌برند.

پدید آورنده آسمان‌ها و زمین اوست و هنگامی که فرمان
(وجود) چیزی را صادر کند، فقط می‌گوید: باش! پس (فوراً)
موجود می‌شود.

کسانی که نمی‌دانند، گفتند: چرا خدا با خود ما سخن
نمی‌گوید؟ یا آیه و نشانه‌ای بر خود ما نمی‌آید؟ همچنین
گروهی که قبل از آنان بودند مثل گفته آنان را گفتند، دلها
(و افکار)شان مشابه است، ولی ما (به اندازه‌ی کافی) آیات
و نشانه‌ها را برای اهل یقین (و حقیقت‌جویان) روشن
ساخته‌ایم.

(ای رسول!) ما ترا به حق فرستادیم تا بشارت‌گر و
بیم‌دهنده باشی و تو مسئول (گمراه شدن) دوزخیان (و
جهنم رفتن آنان) نیستی.

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۚ قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهَدَىٰ وَلَئِنْ أَتَبَعْتُ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ ۖ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

يَبْنِي إِسْرَءِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفْعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۖ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۖ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الشَّمَرَاتِ ۖ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

(ای پیامبر!) هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهند شد تا (آنکه تسلیم خواسته آنان شوی و) از آئین آنان پیروی کنی. بگو: هدایت تنها هدایت الهی است، و اگر از هوی و هوسهای آنها پیروی کنی، بعد از آنکه علم (وحی الهی) نزد تو آمد، هیچ سرور و یآوری از ناحیه خداوند برای تو نخواهد بود.

کسانی که به آنها کتاب آسمانی داده ایم و آنها چنان که سزاوار تلاوت است تلاوت می‌کنند، آنان به آن (قرآن یا پیامبر) ایمان می‌آورند و کسانی که به آن کافر شوند، آنان همان زیانکارانند.

ای بنی‌اسرائیل! نعمت مرا که به شما ارزانی داشتم و شما را بر جهانیان برتری بخشیدم یاد کنید.

و بترسید از روزی که هیچکس چیزی (از عذاب خدا) را از دیگری دفع نمی‌کند و هیچگونه عوضی از او قبول نمی‌گردد و هیچ شفاعتی، او را سود ندهد و (از جانب هیچ کسی) یاری نمی‌شود.

و (به خاطر بیاور) هنگامی که پروردگار ابراهیم، او را با حوادث گوناگونی آزمایش کرد و او به خوبی از عهده آزمایش برآمد. خداوند به او فرمود: من تو را امام و رهبر مردم قرار دادم. ابراهیم گفت: از فرزندان من نیز (امامانی قرار بده)، خداوند فرمود: پیمان من به ستمکاران نمی‌رسد (و تنها آن دسته از فرزندان تو که پاک و معصوم باشند شایسته این مقامند).

و (به یاد آور) هنگامی که خانه(ی کعبه) را محل رجوع و اجتماع و مرکز امن برای مردم قرار دادیم (و گفتیم: از مقام ابراهیم، جایگاهی برای نماز انتخاب کنید و به ابراهیم و اسماعیل تکلیف کردیم که خانه مرا برای طوافکنندگان و معتکفان و راکعان و ساجدان، پاک و پاکیزه کنید).

و (به یاد آور) هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا! این (سرزمین) را شهری امن قرارده و اهل آن را، آنان که به خدا و روز آخرت ایمان آورده‌اند، از ثمرات (گوناگون) روزی ده. (اما خداوند) فرمود: به آنهایی که کافر شوند (نیز) بهره‌ی اندکی خواهم داد. سپس آنها را به قهر به سوی عذاب آتش می‌کشانم و چه بد، سرانجامی است.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۱۲۸

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۱۲۹

رَبَّنَا وَأَبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۱۳۰
۱۷۲

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

۱۳۱

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

۱۳۲

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يٰبَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ

۱۳۳

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُهَا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُّسْلِمُونَ

۱۳۴

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و (به یاد آور) هنگامی که ابراهیم، پایه‌های خانه (کعبه) را با اسماعیل بالا می‌برد (و می‌گفتند): پروردگارا از ما بپذیر، همانا تو شنوا و دانایی.

(ابراهیم و اسماعیل همچنین گفتند:) پروردگارا! ما را تسلیم (فرمان) خود قرارده و از نسل ما (نیز) امتی که تسلیم تو باشند قرارده و راه و روش پرستش را به ما نشان ده و توبه‌ی ما را بپذیر، که همانا تو، توبه‌پذیر مهربانی.

پروردگارا! در میان آنان پیامبری از خودشان مبعوث کن تا آیات تو را بر آنها بخواند و آنان را کتاب و حکمت بیاموزد و (از مفاسد فکری، اخلاقی و عملی) پاکیزه‌شان نماید، همانا که تو خود توانا و حکیمی.

کیست که از آئین ابراهیم روی بگرداند، مگر کسی که خود را (فریب داده و) بی‌خردی کند؟ و همانا ما او را در این جهان برگزیدیم و قطعاً او در جهان دیگر (نیز) از صالحان است.

(بخاطر بیاورید) هنگامی را که پروردگار ابراهیم به او گفت: تسلیم شو. گفت: در برابر پروردگار جهانیان تسلیم شدم.

و ابراهیم و یعقوب، فرزندان خود را به همان آئین سفارش نمودند (و گفتند:) فرزندان من! خداوند برای شما این دین (توحیدی) را برگزیده است. پس (تا پایان عمر بر آن باشید و) جز در حال تسلیم (و فرمانبرداری) نمیرید.

آیا شما (یهودیان) هنگامی که مرگ یعقوب فرا رسید، حاضر بودید؟! آن هنگام که به فرزندان خود گفت: پس از من چه می‌پرستید؟ گفتند: خدای تو و خدای پدرانت ابراهیم و اسماعیل و اسحاق، خداوند یکتا، و ما در برابر او تسلیم هستیم.

آنها امتی بودند که درگذشتند، دست‌آورد آنها مربوط به خودشان و دست‌آورد شما نیز مربوط به خودتان است و شما از آنچه آنان انجام داده‌اند، بازخواست نخواهید شد.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

(اهل کتاب) گفتند: یهودی یا مسیحی شوید تا هدایت یابید، بگو: (چنین نیست)، بلکه (پیروی از) آئین حقگرای ابراهیم (مایه هدایت است، زیرا) او از مشرکان نبود.

۱۳۶

قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

(ای مسلمانان!) بگویید: ما به خدا ایمان آورده‌ایم و به آنچه بر ما نازل شده و آنچه به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (که پیامبرانی از نوادگان یعقوبند) و آنچه به موسی و عیسی و پیامبران دیگر از طرف پروردگارشان نازل شده است، (ایمان آورده‌ایم. و) ما بین هیچیک از آنها جدایی قائل نیستیم (و میان آنان فرق نمی‌گذاریم و) در برابر خداوند تسلیم هستیم.

۱۳۷

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ ۖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

اگر آنها (نیز) به مانند آنچه شما بدان ایمان آورده‌اید، ایمان بیاورند، همانا هدایت یافته‌اند، و اگر سرپیچی نمایند، پس جز این نیست که آنها (با حق) در ستیزند و خداوند شرّ آنان را از تو دفع می‌کند و او شنونده‌ی داناست.

۱۳۸

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

(این است) رنگ‌آمیزی الهی و کیست بهتر از خدا در نگارگری؟ و ما تنها او را عبادت می‌کنیم.

۱۳۹

قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ

(ای پیامبر! به اهل کتاب) بگو: آیا درباره‌ی خداوند با ما مجادله می‌کنید، در حالی که او پروردگار ما و شماست و اعمال ما برای ما و اعمال شما از آن شماست و ما برای او خالصانه عبادت می‌کنیم.

۱۴۰

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

یا می‌گویید که ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط، یهودی یا نصرانی بودند؟ بگو: شما بهتر می‌دانید یا خدا؟ (چرا حقیقت را کتمان می‌کنید؟) و چه کسی ستمکارتر است از آن کس که گواهی و شهادت الهی را (درباره‌ی پیامبران) که نزد اوست، کتمان کند و خدا از اعمال شما غافل نیست.

۱۴۱

تِلْكَ أُمَمٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

(به هر حال) آن امت بگذشت، آنچه آنان بدست آوردند برای خودشان است و آنچه شما بدست آوردید برای خودتان است و شما از آنچه آنان کرده‌اند، سؤال نخواهید شد.

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمْ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا قُلٌ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ
يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرَّءُوفٌ رَحِيمٌ

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً
تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا
كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا
يَعْمَلُونَ

وَلَيْنِ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا
قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ
بَعْضٍ وَلَيْنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

بزودی بی‌خردان از مردم، خواهند گفت: چه چیزی آنها
(مسلمانان) را از (بیت‌المقدس،) قبله‌ای که بر آن بودند
برگردانید؟ بگو: مشرق و مغرب از آن خداست، هر که را
بخواهد به راه راست هدایت می‌کند.

و بدین‌سان ما شما را امتی میانه قرار دادیم تا بر مردم
گواه باشید و پیامبر (نیز) بر شما گواه باشد. و ما آن قبله‌ای
را که قبلاً بر آن بودی برنگردانیدیم، مگر برای آنکه افرادی
راکه از پیامبر پیروی می‌کنند از آنها که به جاهلیت
بازمی‌گردند، بازشناسیم. و همانا این (تغییر قبله،) جز بر
کسانی که خداوند آنها را هدایت کرده دشوار بود. و خدا
هرگز ایمان شما را (که سابقاً به سوی بیت‌المقدس نماز
خوانده‌اید،) ضایع نمی‌گرداند. زیرا خداوند نسبت به مردم،
رحیم و مهربان است.

(ای پیامبر!) همانا می‌بینیم که تو (در انتظار نزول وحی،
چگونه) روی به آسمان می‌کنی، اکنون تو را به سوی قبله‌ای
که از آن خشنود باشی، برمی‌گردانیم. پس روی خود را به
جانب مسجدالحرام کن. و (شما ای مسلمانان) هر جا بودید،
روی خود را به جانب آن بگردانید و همانا کسانی که کتاب
(آسمانی) به آنها داده شده، (به خوبی) می‌دانند که این
فرمان به حق است که از ناحیه‌ی پروردگار صادر شده و
خداوند از اعمال آنها غافل نیست.

و (ای پیامبر!) اگر هرگونه آیه، (نشانه و دلیلی) برای (این
گروه از) اهل کتاب بیاوری، از قبله‌ی تو پیروی نخواهند
کرد، و تو نیز پیرو قبله آنان نیستی، (همانگونه که) بعضی
از آنها نیز پیرو قبله دیگری نیست. و همانا اگر از هوسهای
آنان پیروی کنی، پس از آنکه علم (وحی) به تو رسیده
است، بی‌شک در این صورت از ستمگران خواهی بود.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۖ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ^ط
وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

(یهود، نصاری و) کسانی که به آنان کتاب (آسمانی) داده‌ایم
او (پیامبر اسلام) را همچون پسران خود می‌شناسند، و
همانا گروهی از آنان با آنکه حق را می‌دانند، کتمان می‌کنند.

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

حق، (آن چیزی است که) از سوی پروردگار توست، پس
هرگز از تردیدکنندگان مباش.

وَلِكُلِّ وِجْهَةً هُوَ مُوَلِّيهَا^ط فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا
تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

و برای هر کس قبله‌ای است که به آن سوی رو می‌کند.
(بنابراین درباره‌ی جهتِ قبله گفتگو نکنید و به جای آن) در
نیکی‌ها و اعمال خیر بر یکدیگر سبقت جویید. (و بدانید)
هر جا که باشید، خداوند همه شما را (در محشر) حاضر
می‌کند، همانا خداوند بر هر کاری تواناست.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ ۖ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

و (ای پیامبر!) از هر جا (که به قصد سفر) خارج شدی، (به
هنگام نماز) روی خود را به جانب مسجدالحرام بگردان، این
دستور حقّی است از طرف پروردگارت، و خداوند از آنچه
انجام می‌دهید غافل نیست.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ۚ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا
تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ وَلَا تُمَنِّعْتَنِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ

و (ای پیامبر!) از هر جا خارج شدی پس (به هنگام نماز)
روی خود را به سوی مسجدالحرام بگردان، و (شما ای
مسلمانان نیز) هر جا بودید (در سفر و در حضر) روی خود را
به سوی آن بگردانید تا برای (هیچ کس از) مردم جز
ستمگرانشان، امکان احتجاج (و مجادله) علیه شما نباشد.
پساز آنها نترسید و تنها از من بترسید. و (بدانید تغییر
قبله برای آن بود) تا نعمت خود را بر شما تمام کنم و شاید
که شما هدایت شوید.

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِنَا
وَيُزَكِّيْكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا
لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

همانگونه (که برای هدایت شما) رسولی در میان شما از نوع
خودتان فرستادیم تا آیات ما را بر شما بخواند و شما را
تزکیه کند و کتاب و حکمت بیاموزد و آنچه نمی‌توانستید
بدانید، به شما یاد دهد.

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم، و برای من شکر کنید و
کفران نورزید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
مَعَ الصَّابِرِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (در برابر حوادث سخت
زندگی،) از صبر و نماز کمک بگیرید، همانا خداوند با
صابران است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

۱۵۵

وَلَتَبْلُوتَنَّهُمْ بَشَىٌٰ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

۱۵۶

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

۱۵۷

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ

۱۵۸
حزب
۱۰

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۖ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

۱۵۹

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

۱۶۰

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَٰئِكَ أَثُوبٌ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۱۶۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

۱۶۲

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

۱۶۳

وَاللَّهُكُمْ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

و به آنهاکه در راه خدا کشته می‌شوند مرده نگوئید، بلکه آنان زنده‌اند، ولی شما نمی‌فهمید.

و قطعاً شما را با چیزی از ترس، گرسنگی، زیان مالی و جانی و کمبود محصولات، آزمایش می‌کنیم و صابران (در این حوادث و بلاها را) بشارت بده.

(صابران) کسانی هستند که هرگاه مصیبتی به آنها رسد، می‌گویند: ما از آن خدا هستیم و به سوی او بازمی‌گردیم.

آنانند که بر ایشان از طرف پروردگارشان، درودها و رحمت‌هایی است و همانها هدایت‌یافتگانند.

همانا صفا و مروه، از شعائر خداست. پس هر که حج خانه‌ی خدا و یا عمره به جای آورد، مانعی ندارد که بین صفا و مروه طواف کند. و (علاوه بر واجبات)، هر کس داوطلبانه کار خیری انجام دهد، همانا خداوند سپاسگزار داناست.

کسانی که آنچه را از دلائل روشن و اسباب هدایت را نازل کرده‌ایم، با آنکه برای مردم در کتاب بیان ساخته‌ایم، کتمان می‌کنند، خداوند آنها را لعنت می‌کند و همه لعنت‌کنندگان نیز آنان را لعن می‌نمایند.

مگر آنها که توبه کردند و (اعمال بد خود را با اعمال نیک) اصلاح نمودند و (آنچه را کتمان کرده بودند) آشکار ساختند، که من (لطف خود را) بر آنان بازمی‌گردانم، زیرا من توبه‌پذیر مهربانم.

همانا کسانی که کافر شدند و در حال کفر از دنیا رفتند، لعنت خدا و فرشتگان و مردم، همگی بر آنها خواهد بود.

(آنان برای) همیشه در آن (لعنت و دوری از رحمت پروردگار) باقی می‌مانند، نه از عذابِ آنان کاسته می‌شود و نه مهلت داده می‌شوند.

و معبود شما خدایی یگانه است، جز او معبودی نیست، بخشنده‌ی مهربان است.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ
اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَتْ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

همانا در آفرینش آسمان‌ها و زمین و در پی یکدیگر آمدن
شب و روز و کشتی‌هایی که برای سودرسانی به مردم در
دریا در حرکتند و آبی که خداوند از آسمان نازل کرده و با
آن زمین مرده را زنده نموده و انواع جنبندگان را در آن
گسترده و (همچنین) در تغییر مسیر باده‌ها و ابرهایی که
میان آسمان و زمین معلقند، برای مردمی که می‌اندیشند،
نشانه‌هایی گویاست.

و بعضی از مردم کسانی هستند که معبودهایی غیر از
خداوند برای خود برمی‌گزینند و آنها را همچون دوست
داشتن خدا، دوست می‌دارند. اما آنان که ایمان دارند،
عشقشان به خدا (از عشق مشرکان به معبودهایشان)
شدیدتر است و آنها که (با پرستش بت به خود) ستم
کردند، هنگامی که عذاب خدا را مشاهده کنند، خواهند
دانست که تمام نیروها، تنها به دست خداست و او دارای
عذاب شدید است.

در آن هنگام که عذاب را مشاهده کنند و پیوند میانشان
بریده (و دستشان از همه چیز قطع) گردد، پیشوایان (کفر)،
از پیروان خود بیزاری جویند.

و (در آن موقع) پیروان گویند: ای کاش بار دیگری برای ما
بود (که به دنیا برمی‌گشتیم) تا از این پیشوایان بیزاری
جوئیم، همانگونه که آنها (امروز) از ما بیزاری جستند.
بدینسان خداوند اعمال آنها را که مایه حسرت آنهاست، به
آنها نشان می‌دهد و هرگز از آتش دوزخ، بیرون آمدنی
نیستند.

ای مردم! از آنچه در زمین، حلال و پاکیزه است بخورید و از
گامهای (وسوسه‌انگیز) شیطان، پیروی نکنید. براستی که او
دشمن آشکار شماست.

همانا (شیطان)، شما را فقط به‌بدی و زشتی فرمان می‌دهد و
اینکه بر خداوند چیزهایی بگویید که به آن آگاه نیستید.

۱۶۵

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ
كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعَذَابِ

۱۶۶

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ أُتْبِعُوا مِنْ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ

۱۶۷

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا
مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ
بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

۱۶۸
۲۲۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

۱۶۹

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

و هنگامی که به آنها (مشرکان) گفته شود: آنچه را خدا نازل کرده است پیروی کنید، گویند: بلکه ما از آنچه پدران خود را بر آن یافتیم پیروی می‌نماییم. آیا (از آنان پیروی می‌کنند) هرچند پدرانشان چیزی نمی‌فهمیدند و هدایت نیافته بودند؟

۱۷۱

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكْمٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

و مثل کافران، چنان است که کسی به حیوانی که جز صدایی (از نزدیک) و یا ندایی (از دور) نمی‌شنود بانگ زند، اینان کران، لالان و کورانند و از اینروست که نمی‌اندیشند.

۱۷۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از نعمت‌های پاکیزه‌ای که به شما روزی داده‌ایم بخورید و شکر خدا را به جای آورید. اگر فقط او را پرستش می‌کنید.

۱۷۳

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

همانا خداوند مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که (هنگام ذبح) نام غیر خدا بر آن برده شده، حرام کرده است، (ولی) آن کس که ناچار شد (به خوردن اینها) در صورتی که زیاده‌طلبی نکند و از حد احتیاج نگذراند، گناهی بر او نیست، همانا خداوند بخشنده و مهربان است.

۱۷۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که آنچه را خداوند از کتاب نازل کرده، کتمان می‌کنند و بدان بهایی اندک می‌ستانند، آنها جز آتش در شکم‌های خود فرو نمی‌برند، و خداوند روز قیامت با آنها سخن نمی‌گوید و پاکشان نمی‌کند و برای آنها عذاب دردناکی است.

۱۷۵

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابِ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

آنها (کتمان‌کنندگان حق) کسانی هستند که گمراهی را به بهای از دست دادن هدایت و عذابرا به جای آمرزش خریدند. پس به راستی چقدر در برابر عذاب خداوند تحمل دارند؟

۱۷۶

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

آن (عذاب) به جهت آن است که خداوند کتاب (آسمانی) را به حق نازل کرده است و البته کسانی که در کتاب (خدا با کتمان و تحریف) اختلاف (ایجاد) کردند، همواره در ستیزه‌ای عمیق هستند.

۲۰
بقره
۱۷۷
۲۸۶
حزب
۱۱
۲۳

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنَى السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۱۷۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ
الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَى بِالْأُنْثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ
مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ
ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ
فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۹

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَأْتُوايَ الْأَلْبَبُ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

۱۸۰

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا
الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

۱۸۱

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ
يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

نیکی (تنها) این نیست که (به هنگام نماز) روی خود را به
سوی مشرق یا مغرب بگردانید، بلکه نیکوکار کسی است که
به خدا و روز قیامت و فرشتگان و کتاب آسمانی و پیامبران
ایمان آورده و مال (خود) را با علاقه‌ای که به آن دارد به
خویشاوندان و یتیمان و بیچارگان و در راه‌مندگان و سائلان
و در (راه آزادی) بردگان بدهد، و نماز را برپای دارد و زکات
را بپردازد، و آنان که چون پیمان بندند، به عهد خود وفا
کنند و آنان که در (برابر) سختی‌ها، محرومیت‌ها، بیماری‌ها و
در میدان جنگ، استقامت به خرج می‌دهند، اینها کسانی
هستند که راست گفتند (و گفتار و رفتار و اعتقادشان
هماهنگ است) و اینان همان پرهیزکارانند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (قانون) قصاص در مورد
کشتگان، بر شما (چنین) مقرر گردیده است: آزاد در برابر
آزاد و برده در برابر برده و زن در برابر زن، پس اگر کسی
از ناحیه برادر (دینی) خود (یعنی صاحب خون و ولی مقتول)
مورد عفو قرار گیرد. (یا قصاص او به خون‌بها تبدیل شود)
باید شیوه‌ای پسندیده پیش گیرد و به نیکی (دیه را به ولی
مقتول) بپردازد، این حکم تخفیف و رحمتی است از ناحیه
پروردگارتان، پس برای کسی که بعد از این (از حکم خدا)
تجاوز کند، عذاب درناکی دارد.

ای صاحبان خرد! برای شما در قصاص، حیات (و زندگی
نهفته) است. باشد که شما تقوی پیشه کنید.

بر شما مقرر شده که چون یکی از شما را (نشانه‌های) مرگ
فرا رسد، اگر مالی از خود به جای گذارده، برای پدر و مادر
و نزدیکان به طور شایسته وصیت کند، این کار حق و
شایسته پرهیزکاران است.

پس هر کس که آن (وصیت را) بعد از شنیدن، تغییر دهد،
گناهش تنها بر کسانی است که آن را تغییر می‌دهند، همانا
خداوند شنوا و داناست.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوَصِّ جَنْفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا
إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ
مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ
أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ
إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

پس کسی که از انحراف وصیت‌کننده (و تمایل بی‌جای او به بعضی ورثه) یا از گناه او (به اینکه به کار خلافی وصیت کند،) بترسد و میان آنها را اصلاح دهد، گناهی بر او نیست (و مشمول قانون مجازات تبدیل وصیت نمی‌شود،) همانا خداوند آمرزنده و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! روزه بر شما مقرر گردید، همانگونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود، باشد که پرهیزگار شوید.

چند روزی محدود (روزه بر شما مقرر شده است)، ولی هر کس از شما بیمار یا در سفر باشد، پس (به همان) تعداد از روزهای دیگر (را روزه بگیرد) و بر کسانی که طاقت روزه ندارند (همچون بیماران مزمن و پیرمردان و پیرزنان)، لازم است کفاره‌ای بدهند، مسکینی را اطعام کنند. و هر کس به میل خود بیشتر نیکی کند (و بیش از مقدار واجب، طعام بدهد)، برای او بهتر است، ولی اگر (آثار روزه را) بدانید، (می‌فهمید که) روزه گرفتن، برایتان بهتر است. (و هرگز به روزه‌خواری معذوران، غبطه نمی‌خوردید.)

(روزه در) ماه رمضان، ماهی است که قرآن در آن نازل شده است. (و قرآن کتابی است که) هدایتگر مردم همراه با دلائل روشن هدایت و وسیله تشخیص حق از باطل است، پس هر کس از شما که این ماه را دریابد، باید روزه بگیرد. و آنکس که بیمار یا در سفر باشد، روزهای دیگری را به همان تعداد روزه بگیرد. خداوند برای شما آسانی می‌خواهد و برای شما دشواری نمی‌خواهد (این قضای روزه) برای آن است که شماره مقرر روزها را تکمیل کنید و خدا را بر اینکه شما را هدایت کرده، به بزرگی یاد کنید، باشد که شکرگزار گردید.

و هرگاه بندگانم از تو درباره من پرسند (بگو): همانا من نزدیکم؛ دعای نیایشگر را آنگاه که مرا می‌خواند پاسخمی‌گویم. پس باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان آورند، باشد که به رشد رسند.

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۲۰
بقره
۱۸۷
/۲۸۶

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۸۸

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۸۹
حزب
۱۲
۲۵۹

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۱۹۰

در شب‌های روزه (ماه رمضان)، آمیزش با همسرانتان برای شما حلال شد، آنها برای شما (همچون) لباسند و شما برای آنها (همچون) لباس. خداوند می‌دانست که شما به خود خیانت می‌کردید (و آمیزش را که ممنوع بود، بعضاً انجام می‌دادید) پس توبه شما را پذیرفت و از شما درگذشت. اکنون (می‌توانید) با آنها هم بستر شوید و آنچه را خداوند بر شما مقرر فرموده، طلب کنید. و بخورید و بیاشامید تا رشته سفید از رشته سیاه (شب) برای شما آشکار گردد. سپس روزه را تاشب به اتمام رسانید. و در حالی که معتکف در مساجد هستید، با زنان آمیزش نکنید. این حدود و احکام الهی است پس (به قصد تجاوز و گناه) به آن نزدیک نشوید. خداوند این چنین آیات خود را برای مردم، روشن می‌سازد، باشد که پرهیزگار گردند.

و اموال یکدیگر را به باطل (و ناحق) در میان خودتان نخورید و اموال را به (عنوان رشوه، به کیسه) حاکمان و قضایا سرایز نکنید تا بخشی از اموال مردم را به گناه بخورید، در حالی که خود می‌دانید (که خلاف می‌کنید).

درباره (حکمت) هلال‌های ماه از تو سؤال می‌کنند، بگو: برای آن است که مردم اوقات (کارهای خویش) و زمان حج را بشناسند. (ای پیامبر به آنان بگو: نیکی آن نیست که (در حال احرام حج)، از پشت خانه‌ها وارد شوید، بلکه نیکی آن است که تقوی پیشه کنید و از درها وارد خانه‌ها شوید، از خدای بترسید، باشد که رستگار شوید.

و در راه خدا با کسانی که با شما می‌جنگند، بجنگید ولی از حد تجاوز نکنید، که خداوند تجاوزکاران را دوست نمی‌دارد.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ
أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ ۖ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ
فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ
أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ فَمَنْ
أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى
عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

وَاتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۚ
فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ ۖ فَفِدْيَةٌ
مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ
بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۚ تِلْكَ عَشْرَةٌ
كَامِلَةٌ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

و آنها را (بتپرستانی که از هیچ جنایتی ابا ندارند) هرکجا
یافتید بکشید و از (مکه) همان جایی که شما را بیرون
کردند، آنها را بیرون کنید و فتنه (شرک و شکنجه) از قتل
بدتر است. و نزد مسجدالحرام با آنها جنگ نکنید، مگر آنکه
آنها در آنجا با شما بجنگند، پس اگر با شما جنگ کردند، آنها
را (در آنجا) به قتل برسانید. چنین است جزای کافران.

و اگر دست کشیدند، همانا خداوند آمرزنده و مهربان است.

و با آنها بجنگید تا فتنه (بتپرستی و سلب آزادی از مردم)،
باقی نماند و دین، تنها از آن خدا شود. پس اگر (از روش
نادرست خود) دست برداشتند، (مزاحم آنها نشوید. زیرا)
تعدی جز بر ستمکاران روا نیست.

ماه حرام در برابر ماه حرام و (اگر دشمنان احترام آنرا
شکستند و با شما جنگ کردند، شما نیز حق دارید مقابله به
مثل کنید. زیرا) حرمت‌ها را (نیز) قصاص است و هر کس
به شما تجاوز کرد، به مانند آن تجاوز، بر او تعدی کنید و از
خدا بپرهیزید (که زیاده‌روی نکنید) و بدانید که خداوند با
پرهیزگاران است.

و در راه خدا انفاق کنید (و با ترک انفاق)، خود را به‌دست
خود به هلاکت نیندازید. و نیکی کنید که خداوند نیکوکاران
را دوست می‌دارد.

و حج و عمره را برای خدا به اتمام رسانید و اگر محصور
شدید (و موانعی مانند ترس از دشمن یا بیماری اجازه نداد
که پس از احرام بستن، حج را کامل کنید) آنچه از قربانی
فراهم است (ذبح کنید و از احرام خارج شوید.) و سرهای
خود را تتراشید تا قربانی به قربانگاه برسد و اگر کسی
بیمار بود و یا ناراحتی در سر داشت (و ناچار بود سر خود را
زودتر بتراشد)، باید کفاره‌ای از قبیل روزه یا صدقه یا
قربانی بجا آورد و چون (از بیماری و یا دشمن) درمان
شدید، پس هر کس بدنبال عمره تمتع، حج را آغاز کرده
آنچه را از قربانی که میسر است (ذبح کند.) و هر کس که
قربانی نیافت، سه روز در ایام حج روزه بدارد و هفت روز
به هنگامی که بازگشتید، این ده روز کامل است. (البته)
این (حج تمتع) برای کسی است که خاندانش ساکن (مکه و)
مسجدالحرام نباشند. و از خدا پروا کنید و بدانید که او
سخت کیفر است.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ
يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ

۲۰
بقره
۱۹۷
۲۸۶/
۲۶ ر

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَا
أَفْضَيْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ
وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلِهِ لَمَنِ
الضَّالِّينَ

۱۹۸

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۹۹

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
ءَابَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا ءَاتِنَا
فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ

۲۰۰

وَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ رَبَّنَا ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

۲۰۱

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۲۰۲

(موسم عمره و حج (در) ماههای معینی است (شوال،
ذی‌القعدة، ذی‌الحجه)، پس هر که در این ماهها فریضی حج
را ادا کند، (بداند که) آمیزش جنسی و گناه و جدال در حج
روا نیست و آنچه از کارهای خیر انجام دهید خدا می‌داند. و
زاد و توشه تهیه کنید که البته بهترین زاد و توشه،
پرهیزگاری است. ای خردمندان! تنها از من پروا کنید.

گناهی بر شما نیست که (به‌هنگام حج) به سراغ فضل
پروردگارتان (و کسب و تجارت) بروید. پس چون از عرفات
کوچ کردید، خدا را در مشعرالحرام یاد کنید، و او را یاد
کنید از آن روی که شما را با آنکه پیش از آن از گمراهان
بودید، هدایت کرد.

سپس از همانجا که مردم کوچمی‌کنند، کوچ کنید و از
خداوند طلب آموزش نمایید که خداوند آمرزنده‌ی مهربان
است.

پس چون مناسک (حج) خود را انجام دادید، خدا را یاد
کنید، همانگونه که پدران خویش را یاد می‌کنید، بلکه
بیشتر و بهتر از آن. پس بعضی از مردم کسانی هستند که
می‌گویند: خداوند! به ما در دنیا عطا کن. آنان در آخرت
بهره‌ای ندارند.

(اما) بعضی از مردم می‌گویند: پروردگارا! در دنیابه ما نیکی
عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب
آتش نگهدار.

آنها از کسب (و دعای) خود بهره و نصیبی دارند و خداوند
به سرعت به حساب هر کس می‌رسد.

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ تُحْشَرُونَ

و خدا را در روزهای معینی یاد کنید، (روزهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ ماه ذی‌الحجه که به ایام تشریق معروف است.) پس هر کس تعجیل کند (و اعمال منی را) در دو روز (انجام دهد)، گناهی بر او نیستو هر پرهیزکاری که تأخیر کند (و اعمال را در سه روز انجام دهد نیز) گناهی بر او نیست ت. و از خدا پروا کنید و بدانید شما به سوی او محشور خواهید شد.

۲۰۴

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

و از مردم کسی است که گفتارش درباره زندگی دنیا، مایهی اعجاب تو می‌شود و خداوند را بر آنچه در دل (پنهان) دارد گواه می‌گیرد (در حالی که) او سرسخت‌ترین دشمنان است.

۲۰۵

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

و هرگاه به قدرت و حکومت رسد برای فساد در زمین و نابودی زراعت‌ها و نسل کوشش می‌کند و خداوند فساد را دوست ندارد.

۲۰۶

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ ۖ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْأَمَّاَدُ

و هنگامی که به او گفته شود از خدای پروا کن، عزت و غروری که در سایه‌ی گناه بدست‌آورده او را بگیرد. پس آتش دوزخ برای او کافی است و چه بد جایگاهی است.

۲۰۷

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

و از مردم کسی است که برای کسب خشنودی خدا، جان خود را می‌فروشد و خداوند نسبت به بندگان مهربان است.

۲۰۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همگی در صلح و آشتی درآئید (و تسلیم مطلق خداوند شوید) و گامهای شیطان را پیروی نکنید که او دشمن آشکار شماست.

۲۰۹

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و اگر بعد از آنکه نشانه‌های روشن برای شما آمد، دچار لغزش (و گمراهی) شدید، بدانید که خداوند عزیز و حکیم است. (طبق حکمت خود عمل می‌کند و هیچ قدرتی مانع اراده‌ی او نیست.)

۲۱۰

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْعَمَامِ وَالْمَلَائِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

آیا جز این انتظار دارند که خداوند و فرشتگان در سایه‌های ابر به سوی آنها بیایند تا کار آنان یکسره شود؟ (در حالی که بعد از نزول آیات روشن، نیازی به چیز دیگری نیست.) و به سوی خدا تمام امور برمی‌گردد.

سَلْ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَهُم مِّنْ ءَايَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اُخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اُخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اُخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَآءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۖ مَسَّتْهُمْ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ۗ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

از بنی اسرائیل بپرس: چه بسیار از دلایل روشن به آنها دادیم؟ و هر کس نعمت (هدایت) خدا را پس از آنکه به سراغ او آمد، (کفران و) تبدیل کند (بداند که) همانا خداوند سخت کیفر است.

زندگی دنیا، در چشم کافران جلوه یافته است و (به همین دلیل) افراد با ایمان را مسخره میکنند. در حالی که مؤمنان و پرهیزکاران در قیامت از آنها برترند. و خداوند هر کس را بخواهد، روزی بی‌شمار مرحمت میکند.

مردم (در آغاز) امتی یگانه و یکدست بودند (و در میان آنها تضاد و درگیری نبود. سپس در میان آنها اختلافات بوجود آمد،) پس خداوند پیامبران را بشارت‌آور و بیم دهنده برانگیخت و با آنان کتاب آسمانی را به حق نازل نمود تا میان مردم در آنچه اختلاف داشتند حکم کند. و در آن (کتاب) اختلاف نکردند مگر کسانی که به آنان داده شده بود، (آن هم) پس از آنکه دلائل روشن برایشان آمد، (و بخاطر) حسادت که میانشان بود. پس خداوند آنها را که ایمان آورده بودند، به حقیقت آنچه مورد اختلاف بود، به خواست خود هدایت نمود. (اما افراد بی‌ایمان، همچنان در گمراهی و اختلاف باقی ماندند.) و خداوند هر کس را بخواهد به راه راست هدایت میکند.

آیا گمان کردید داخل بهشت می‌شوید و حال آنکه هنوز مانند آنچه بر پیشینیان شما گذشت به شما نرسیده است؟! آنان گرفتار تنگدستی و ناخوشی شده و چنان زیر و زیر شدند که پیامبر و افرادی که ایمان آورده و همراه او بودند، گفتند: یاری خدا چه وقت خواهد بود؟ آگاه باشید که یاری خداوند نزدیک است.

از تو می‌پرسند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: هر مالی که (می‌خواهید) انفاق کنید، برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مستمندان و در راه‌ماندگان باشد. و (بدانید) هر کار خیری که انجام دهید، همانا خداوند به آن آگاه است.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

جهاد بر شما مقرر شد، در حالی که برای شما ناخوشایند است و چه بسا چیزی را ناخوش دارید، در حالی که خیر شما در آن است و چه بسا چیزی را دوست دارید، در حالی که ضرر و شرّ شما در آن است. و خداوند (صلاح شما را) میداند و شما نمی‌دانید.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ
كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ
الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ
إِنْ أَسْتَطَاعُوا وَمَن يَرْتَدِدْ مِنْكُم عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ
كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

(ای پیامبر!) از تو درباره‌ی جنگ در ماه حرام سؤال می‌کنند، بگو: جنگ در آن ماه‌ها (ذی‌القعدة، ذی‌الحجه، محرم و رجب، گناهی) بزرگ است، ولی بازداشتن (مردم) از راه خدا و کفر و رزیدن به او و (بازداشتن مردم از) مسجدالحرام و اخراج ساکنانش از آنجا، (گناهش) نزد خداوند بزرگتر است. (زیرا ایجاد) فتنه، از قتل بالاتر است. (مشرکان) پیوسته با شما می‌جنگند، تا اگر بتوانند شما را از دیتان برگردانند، و هر کس از شما که از دینش برگردد و در حال کفر بمیرد، اعمال آنان در دنیا و آخرت تباه می‌شود و آنان اهل دوزخند و همیشه در آن خواهند بود.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

همانا کسانی که ایمان آورده‌اند و کسانی که مهاجرت نموده و در راه خدا جهاد کرده‌اند، آنها به رحمت پروردگار امیدوار هستند و خداوند آمرزنده و مهربان است.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ
وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ
مَاذَا يَنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

از تو درباره شراب و قمار می‌پرسند، بگو: در آن دو گناهی بزرگ است و منافی (مادی) نیز برای مردم دارند. (ولی) گناه آن دو از سود آنها بزرگتر است. (همچنین) از تو می‌پرسند که چه انفاق کنند؟ بگو: افزون (بر نیاز خود را)، خداوند اینچنین آیات را برای شما روشن می‌سازد تا شاید اندیشه کنید.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي مَلَئَتْ قُلُوبَهُمْ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

(تا اندیشه کنید) در دنیا و آخرت. و از تو درباره یتیمان می‌پرسند، بگو: اصلاح امور آنان بهتر است و اگر زندگی خود را با زندگی آنان بیامیزید (مانعی ندارد)، آنها برادران (دینی) شما هستند. خداوند، مفسد را از مصلح بازمی‌شناسد و اگر خدا می‌خواست شما را به زحمتی انداخت، (و دستور می‌داد در عین سرپرستی یتیمان، زندگی و اموال آنها را بکلی از اموال خود جدا سازید، ولی خداوند چنین نمی‌کند.) همانا او عزیز و حکیم است.

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ تُؤْمِنَ وَلَا أُمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّمَّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و با زنان مشرک، ازدواج نکنید تا ایمان آورند و قطعاً کنیز با ایمان از زن (آزاد) مشرک بهتر است، اگرچه (زیبایی یا ثروت یا موقعیت او) شما را به شگفتی درآورد. و به مردان مشرک، زن ندهید تا ایمان آورند و قطعاً برده با ایمان از مرد (آزاد) مشرک بهتر است، هر چند (زیبایی و موقعیت و ثروت او) شما را به شگفتی وا دارد. آن مشرکان (شما را) به سوی آتش دعوت می‌کنند، در حالی که خداوند با فرمان و دستورات خود، شما را به بهشت و آمرزش فرامی‌خواند و آیات خویش را برای مردم روشن می‌کند تا شاید متذکر شوند.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَظْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

و از تو درباره حیض (ایام عادت ماهانه زنان) سؤال می‌کنند، بگو: آن مایه‌ی رنج و آزار است، پس در حالت قاعدگی از (آمیزش با) زنان کناره‌گیری کنید، و با آنها نزدیکی ننمایید تا پاک شوند. پس هنگامی که پاک شدند (یا با غسل کردن ظاهر شدند)، آنگونه که خداوند به شما فرمان داده با آنها آمیزش کنید. همانا خداوند توبه‌کنندگان را دوست دارد و پاکان را نیز دوست دارد.

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

زنان شما کشتزار شمايند، هرجا و هرگاه که بخواهید، به کشتزار خود درآييد (و با آنان آمیزش نمائيد) و (در انجام کار نیک) برای خود، پیش بگیرید و از خدا پروا کنید و بدانید که او را ملاقات خواهید کرد، و به مؤمنان بشارت ده.

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

برای نیکی کردن و پروا داشتن و اصلاح بین مردم، خدا را دست‌آویز سوگندهای خود قرار ندهید. همانا خداوند شنوا و دانا است.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

لِلَّذِينَ يُؤُولُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

خداوند، شما را به خاطر سوگندهای لغو (که بدون قصد یاد کرده‌اید)، مؤاخذه نمی‌کند، اما به آنچه دلهای شما (از روی اراده و آگاهی و اختیار) کسب کرده، مؤاخذه می‌کند و خداوند آمرزنده و حلیم (بردار) است.

برای کسانی که (به قصد آزار همسر،) سوگند می‌خورند که با زنان خویش نیامیزند، چهار ماه مهلت است. پس اگر (از سوگند خود دست برداشته و به آشتی) برگشتند، (چیزی بر آنها نیست و) خداوند آمرزنده و مهربان است.

و اگر تصمیم به طلاق گرفتند (آن هم با شرایطش، مانعی ندارد.) همانا خداوند شنوا و داناست.

زنان طلاق داده شده، خودشان را تا سه پاکی در انتظار قرار دهند. (یکی پاکی که طلاق در آن واقع شده و دو پاکی کامل دیگر و همین که حیض سوم را دید، عده او تمام می‌شود.) و اگر به خدا و روز رستاخیز ایمان دارند، برای آنها روا نیست که آنچه را خدا در رحم آنها آفریده است، کتمان کنند. و شوهرانشان اگر سر آشتی دارند، به بازآوردن آنها در این مدت، (از دیگران) سزاوارترند و همانند وظائفی که زنان بر عهده دارند، به نفع آنان حقوقی شایسته است و مردان را بر زنان مرتبتی است. و خداوند توانا و حکیم است.

طلاق (رجعی که امکان رجوع و بازگشت دارد، حداکثر) دو مرتبه است. پس (در هر مرتبه) یا باید به طور شایسته همسر خود را نگه دارد و (آشتی نماید،) یا با نیکی او را رها کند (و از او جدا شود.) و برای شما مردان روا نیست که چیزی از آنچه به همسرانتان داده‌اید، پس بگیرید مگر اینکه دو همسر بترسند که حدود الهی را بر پا ندارند. پس اگر بترسید که آنان حدود الهی را رعایت نکنند، مانعی ندارد که زن فدیهِ و عوض دهد. (و طلاق خلع بگیرد.) اینها حدود و مرزهای الهی است، پس از آن تجاوز نکنید. و هر کس از حدود الهی تجاوز کند پس آنان ستمگرا نند.

پس اگر (بعد از دو طلاق و دو رجوع، برای بار سوم) او را طلاق داد، دیگر آن زن بر او حلال نخواهد بود، مگر آنکه به نکاح مرد دیگری درآید (و با او آمیزش نماید.) پس اگر (همسر دوم) او را طلاق داد، مانعی ندارد که به یکدیگر بازگشت کنند (و زن با همسر اول خود مجدداً ازدواج نماید.) البته در صورتی که امید داشته باشند حدود الهی را برپا دارند. و اینها حدود الهی است که خداوند آن را برای افرادی که آگاهند بیان می‌کند.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا^۱
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا عَآيَاتِ
اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ
عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ^۲ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ
يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ^۳ ذَلِكَ
يُوعِظُ بِهِ^۴ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ^۵
ذَلِكَ أَرْكَى لَكُمْ وَأَظْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ^۱ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ
يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ
بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ^۲ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ^۳ فَإِنْ
أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا^۴ وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْرِضُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ^۵ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و هنگامی که زنان را طلاق دادید و به پایان مهلت (عده) رسیدند، پس یا به طرز شایسته آنها را نگاه دارید (و آشتی کنید) و یا آنها را به طرز پسندیده‌ای رها سازید. و برای آزار رسانیدن، آنان را نگاه ندارید تا (به حقوقشان) تعدی کنید و کسی که چنین کند، به خویشتن ظلم کرده و مبادا آیات خدا را به مسخره بگیرید. و نعمتی را که خداوند به شما داده و کتاب آسمانی و حکمتی را که بر شما نازل کرده و شما را با آنپند می‌دهد، یاد کنید و از خدا پروا داشته و بدانید خداوند به هر چیزی آگاه است.

و هنگامی که زنان را طلاق دادید و مهلت (عده) خود را پایان رساندند، مانع آنها نشوید که با همسران (سابق) خویش ازدواج کنند، البته در صورتی که میان آنها به طرز پسندیده‌ای، توافق برقرار گردد. هر کس از شما که ایمان به خدا و روز قیامت دارد، به این دستورات پند داده می‌شود. (مراعات) این امر مایه‌ی پیرایش و پاکی بیشتر شما است و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید.

مادرانی که می‌خواهند دوران شیردهی را کامل سازند، دو سال تمام فرزندانشان را شیر دهند. و خوراک و پوشاک این مادران، به وجهی نیکو بر عهده (پدر و) صاحب فرزند است. هیچ کس جز به قدر توانش مکلف نمی‌شود. هیچ مادری به خاطر فرزندش و نیز هیچ پدری به خاطر فرزندش نباید دچار ضرر شود. و (اگر پدر نباشد، هزینه خوراک و پوشاک مادر) بر عهده وارث اوست. و اگر پدر و مادر با توافق و مشورت یکدیگر بخواهند کودک را (زودتر از دو سال) از شیر بازگیرند، گناهی بر آنها نیست. و اگر (به جهت عدم توانایی یا عدم موافقت مادر) خواستید دایه‌ای برای فرزندان‌تان بگیرید، گناهی بر شما نیست، به شرط اینکه آنچه را به وجهی پسندیده قرار گذاشته‌اید بپردازید. و از خدا پروا داشته و بدانید خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

وَالَّذِينَ يُتَوَقَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكَنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ
تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ ۚ وَعَلَى
الْمُقْتَرِ قَدَرُهُ مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ
فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ ۖ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي
بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و کسانی از شما که می‌میرند و همسرانی باقی می‌گذارند،
آن زنان باید چهار ماه و ده روز خویشتن را در انتظار نگاه
دارند و چون به پایان مهلت (عده) شان رسیدند، گناهی بر
شما نیست در آنچه (می‌خواهند) درباره‌ی خودشان به طور
شایسته انجام دهند. (و با مرد دلخواه خوداز دواج کنند.) و
خداوند به آنچه عمل می‌کنید آگاه است.

و گناهی بر شما نیست که به طور کنایه (از زنانی که در عده
وفات و یا در عده طلاق غیر رجعی هستند،) خواستگاری
کنید، یا (تصمیم خود را) در دل نهان دارید. خداوند
می‌داند که شما آنها را یاد خواهید کرد، ولی با آنها وعده
پنهانی (برای ازدواج مخفیانه) نداشته باشید، مگر آنکه (به
کنایه) سخن پسندیده بگویید، ولی (در هر حال) اقدام به
عقد ازدواج ننمایید تا مدت مقرر به سرآید، و بدانید که
خداوند آنچه را که در دل دارید می‌داند، پس از (مخالفت
با) او بپرهیزید و بدانید خداوند آمرزنده و بردبار است.

اگر زنان را قبل از آمیزش جنسی و یا تعیین مهر طلاق
دهید، گناهی بر شما نیست، ولی آنها را (با هدیه‌ای مناسب)
بهره‌مند سازید. آن کس که توانایی دارد، به اندازه توانش
و آن کس که تنگدست است به اندازه‌ی وسعش، هدیه‌ای
شایسته (که مناسب حال دهنده و گیرنده باشد.) این کار
برای نیکوکاران سزاوار است.

و اگر زنان را قبل از آمیزش طلاق دهید، در حالی که برای
آنها مهریه تعیین کرده‌اید، نصف آنچه را تعیین کرده‌اید (به
آنها بدهید)، مگر اینکه آنها (حق خود را) ببخشند و یا کسی
که عقد ازدواج به دست اوست آنرا ببخشد، و اینکه شما
گذشت کنید، (و تمام مهر آنان را بپردازید) به پرهیزگاری
نزدیکتر است. و گذشت و نیکوکاری در میان خود را
فراموش نکنید که همانا خداوند به آنچه انجام می‌دهید
بیناست.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

بر انجام همه‌ی نمازها و (خصوصاً) نماز وسطی (ظهر)، مواظبت کنید و برای خدا خاضعانه بپاییزید.

۲۳۹

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

پس اگر (از دشمن یا خطری) بیم داشتید، پیاده یا سواره (به هر شکل که می‌توانید نماز گزارید) و آنگاه که ایمن شدید خدا را یاد کنید، همانگونه که آنچه را نمی‌توانستید بدانید به شما آموخت.

۲۴۰

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَّعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و کسانی از شما که در آستانه مرگ قرار می‌گیرند و همسرانی از خود به جای می‌گذارند، درباره‌ی همسرانشان این سفارش است که تا یک سال، آنها را (با پرداخت هزینه زندگی) بهره‌مند سازند و از خانه بیرون نکنند. ولی اگر آنها خود بیرون رفتند و تصمیم شایسته‌ای درباره‌ی خودشان گرفتند، بر شما گناهی نیست و خداوند توانا و حکیم است.

۲۴۱

وَالْمُطَلَّقَاتِ مَتَّعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

و برای زنان طلاق داده شده، بهره‌ی مناسبی است که (پرداخت آن) بر مردان پرهیزکار سزاوار است.

۲۴۲

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

این چنین خداوند آیات خود را برای شما تبیین می‌کند، شاید که اندیشه کنید.

۲۴۳

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

آیا ندیدی کسانی را که از ترس مرگ از خانه‌های خود فرار کردند، در حالی که هزاران نفر بودند، پس خداوند به آنها گفت: بمیرید (و آنها مردند)، سپس آنان را زنده کرد (تا درس عبرتی برای آیندگان باشند؟) همانا خداوند نسبت به مردم احسان می‌کند، ولی بیشتر مردم سپاس نمی‌گذارند.

۲۴۴

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و در راه خداوند پیکار کنید و بدانید که خداوند شنوا و داناست.

۲۴۵

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَاضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

کیست که به خداوند وام دهد، وامی نیکو تا خداوند آن را برای او چندین برابر بیافزاید و خداوند (روزی بندگان را) محدود و گسترده می‌سازد، و به سوی او بازگردانده می‌شود.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ أُبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَأَتَى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أُصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ ءَالُ مُوسَى وَعَالُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

آیا ندیدی گروهی از بزرگان بنی‌اسرائیل را که بعد از موسی به پیامبر خود گفتند: برای ما زمامدار (و فرماندهی) برانگیز تا (تحت فرماندهی او) در راه خدا پیکار کنیم، او گفت: آیا احتمال می‌دهید که اگر دستور جنگ به شما داده شود (نافرمانی کرده و) پیکار و جهاد نکنید؟ گفتند: چگونه ممکن است در راه خدا پیکار نکنیم، در حالی که از خانه و فرزندانمان رانده شده‌ایم؟ پس چون دستور جنگبر آنان مقرر گشت، جز عده اندکی، سرپیچی کردند و خداوند به ظالمان آگاه است.

و پیامبرشان به آنها گفت: همانا خداوند «طالوت» را برای زمامداری شما مبعوث (و انتخاب) کرده است، گفتند: چگونه او بر ما حکومت داشته باشد در حالی که ما از او به فرمانروایی شایسته‌تریمو به او ثروت زیادی داده نشده است؟ پیامبرشان گفت: خداوند او را بر شما برگزیده و توان علمی و جسمی او را افزون نموده است و خداوند ملکش (فرماندهی و رهبری) را به هر کس بخواهد می‌بخشد و خداوند (احسانش) وسیع و (به لیاقت‌ها و توانایی‌های افراد) آگاه است.

و پیامبرشان به آنها گفت: نشانه‌ی حکومت او این است که تابوت (عهد) به سوی شما خواهد آمد، (همان صندوقی که) آرامشی از پروردگارتان و یادگاری از میراث خاندان موسی و هارون در آن است، درحالی که فرشتگان آنرا حمل می‌کنند، همانا در این موضوع، نشانه‌ی روشنی برای شما است، اگر ایمان داشته باشید.

۲۰
بقره
۲۴۹
/۲۸۶
۳۴ ر

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ
فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي
إِلَّا مَنْ أَغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ
فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّلْقُوا
اللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

۲۵۰

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
وَتَبَّتْ أَقْدَامُنَا وَانْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۲۵۱

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ
النَّاسَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

۲۵۲

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الْمُرْسَلِينَ

پس هنگامی که طالوت، سپاهیان را با خود بیرون برد، به آنها گفت: خداوند شما را به یک نهر آب آزمایش می‌کند، پس هر که از آن بنوشد از من نیست و هر کس از آن نخورد از من هست، مگر آنکه بادیست، مثنی برگیرد (و بیاشامد). پس (همین که به نهر آب رسیدند،) جز اندکی همه از آن نوشیدند، سپس هنگامی که او و یاوران با ایمان او از آن نهر گذشتند، (و دشمن را دیدند) گفتند: امروز ما توانایی مقابله با جالوت و سپاهیان او را نداریم. اما آنها که اعتقاد داشتند خدا را ملاقات خواهند کرد (و به روز قیامت ایمان داشتند) گفتند: چه بسا گروهی اندک که با اذن خدا بر گروهی بسیار پیروز شدند و خداوند با صابران (و استقامت‌کنندگان) است.

و هنگامی که در برابر جالوت و سپاهیان او قرار گرفتند، گفتند: پروردگارا صبر و شکیبایی بر ما فرو ریز و قدمهای ما را ثابت و استوار بدار و ما را بر گروه کافران پیروز فرما.

سپس آنها (طالوت و یاران او) به اذن خداوند، سپاه دشمن را درهم شکستند و داود (که جوانی کم سن و سال، ولی مؤمن، شجاع و از یاران طالوت بود،) جالوت را (که فرمانده سپاه دشمن بود) کشت، و خداوند حکومت و حکمت به او عطا نمود و از آنچه می‌خواست به او آموخت. و اگر خداوند (فساد) بعضی از مردم را به وسیله بعضی دیگر دفع نکند، قطعاً زمین را فساد می‌گرفت. ولی خداوند نسبت به جهانیان لطف و احسان دارد.

اینها آیات خداوند است که به حق بر تو می‌خوانیم و براستی تو از فرستادگان الهی هستی.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ^ط
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَعَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ^ط وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ^ج وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفِيعَةٌ^ط وَالْكَافِرُونَ هُمُ
الظَّالِمُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ^ج لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ^ج
لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ^ط مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ^ج يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ^ط وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ^ط وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ^ط قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ^ج فَمَن يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنِ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا
أَنْفِصَامَ لَهَا^ط وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

نشانه‌های روشن (آن پیامبران، ما بعضی از آنان را بر بعضی
برتری دادیم. از آنان کسی بود که خداوند با اوسخن گفته و
درجات بعضی از آنان را بالا برد، و به عیسی بن مریم و
معجزات) دادیم او را با روح‌القدس (جبرئیل) تأیید
نمودیم، و اگر خدا می‌خواست، کسانی که بعد از آنان
(پیامبران) بودند، پس از آنکه نشانه‌های روشن برای آنها
آمد، با هم جنگ و ستیز نمی‌کردند. (اما خداوند مردم را در
پیامودن راه سعادت آزاد گذارده است، ولی با هم اختلاف
کردند پس برخی از آنان ایمان آورده و بعضی کافر شدند.
(و باز) اگر خدا می‌خواست (مؤمنان و کافران) با هم پیکار
نمی‌کردند، ولی خداوند آنچه‌را اراده کند انجام می‌دهد. (و
اراده حکیمانه‌ی او بر آزاد گذاردن مردم است.)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از آنچه به شما روزی داده‌ایم
انفاق کنید، پیش از آنکه روزی فرا رسد که نه خرید و
فروشی در آن است و نه دوستی و نه شفاعتی، و (بدانید
که) کافران همان ستمگران هستند. (که هم به خود ستم
می‌کنند و هم به دیگران.)

اللّه، که جز او معبودی نیست، زنده و برپادارنده است. نه
خوابی سبک او را فرا گیرد و نه خوابی سنگین. آنچه در
آسمان‌ها و آنچه در زمین است، از آن اوست. کیست آنکه
جز به اذن او در پیشگاهش شفاعت کند. گذشته و آینده
آنان را می‌داند. و به چیزی از علم او احاطه پیدا نمی‌کنند
مگر به مقداری که او بخواهد. کرسی (علم و قدرت) او
آسمان‌ها و زمین را در برگرفته و نگهداری آن دو بر او
سنگین نیست و او والا و بزرگ است.

در (پذیرش) دین، اکراهی نیست. همانا راه رشد از
گمراهی روشن شده است، پس هر که به طاغوت کافر شود
و به خداوند ایمان آورد، قطعاً به دستگیره محکمی دست
یافته، که گسستنی برای آن نیست. و خداوند شنوای دانا
است.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَائُهُمُ الظُّلُمَاتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ
إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ ءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا
أَحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ
الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى
يُحْيِي هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ
بَلْ لَبِثْتُ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ
يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ
إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ
لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

خداوند دوست و سرپرست مؤمنان است، آنها را از تاریکی‌ها (ی گوناگون) بیرون و به سوی نور می‌برد. لکن سرپرستان کفار، طاغوت‌ها هستند که آنان را از نور به تاریکی‌ها سوق می‌دهند، آنها اهل آتشند و همانان همواره در آن خواهند بود.

آیا آن کس (نمرود) را که خداوند به او پادشاهی داده بود، ندیدی که با ابراهیم درباره‌ی پروردگارش مجاجه و گفتگو می‌کرد؟ زمانی که ابراهیم گفت: خدای من کسی است که زنده می‌کند و می‌میراند، او گفت: من هم زنده می‌کنم و می‌میرانم. ابراهیم گفت: خداوند خورشید را از مشرق می‌آورد، پس تو (که می‌گویی حاکم بر جهان هستی)، خورشید را از مغرب بیاور. (در اینجا بود که) آن مرد کافر مبهوت و وامانده شد. و خداوند قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند.

یا همانند کسی (عزیر) که از کنار یک آبادی عبور کرد، در حالی که دیوارهای آن بر روی سقف‌هایش فرو ریخته بود (و مردم آن مرده و استخوان‌هایشان در هر سو پراکنده بود، او با خود) گفت: خداوند چگونه اینها را پس از مرگ زنده می‌کند؟ پس خداوند او را یک صد سال میراند و سپس زنده کرد (و به او) گفت: چقدر درنگ کردی؟ گفت یک روز، یا قسمتی از یک روز را درنگ کرده‌ام! فرمود: (نه) بلکه یک‌صد سال درنگ کرده‌ای، به غذا و نوشیدنی خود (که همراه داشتی) نگاه کن (که با گذشت سالها) تغییر نیافته است. و به الاغ خود نگاه کن (که چگونه متلاشی شده است، این ماجرا برای آن است که هم به تو پاسخ گوئیم) و (هم) تو را نشانه (رستاخیز) و حجتی برای مردم قرار می‌دهیم. (اکنون) به استخوانها (ی مرکب خود) بنگر که چگونه آنها را بهم پیوند می‌دهیم و بر آن گوشت می‌پوشانیم. پس هنگامی که (این حقایق برای آن مرد خدا) آشکار شد، گفت: (اکنون با تمام وجود) می‌دانم که خداوند بر هر کاری قادر و تواناست.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَظْمِنَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و (به یاد آور) هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا به من نشان بده که چگونه مردگان را زنده می‌کنی؟ فرمود: مگر ایمان نیاورده‌ای؟ عرض کرد: چرا، ولی برای آنکه قلبم آرامش یابد. (خداوند) فرمود: چهار پرنده (طاووس، خروس، کبوتر و کلاغ) را بگیر و آنها را نزد خود جمع و قطعه قطعه کن (و درهم بیامیز) سپس بر هر کوهی قسمتی از آنها را قرار ده، آنگاه پرنده‌گان را بخوان، به سرعت بسوی تو بیایند و بدان که خداوند توانای حکیم است.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

مثل کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می‌کنند، همانند بذری است که هفت خوشه برویاند و در هر خوشه یکصد دانه باشد و خداوند آنها را برای هر کس بخواهد (و شایستگی داشته باشد)، دو یا چند برابر می‌کند و خدا (از نظر قدرت و رحمت) وسیع و (به همه چیز) داناست.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبَعُونَ مِمَّا انْفَقَوْا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می‌کنند و سپس به دنبال آنچه انفاق کرده‌اند، منت نمی‌گذارند و آزاری نمی‌رسانند، پاداش آنها برایشان نزد پروردگارشان (محفوظ) است و نه ترسی دارند و نه غمگین می‌شوند.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ

گفتار پسندیده (با نیازمندان) و گذشت (از تندی آنان)، از بخششی که بدنبال آن آزاری باشد، بهتر است. و خداوند بی‌نیاز بردبار است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بخشش‌های خود را با منت و آزار باطل نسازید، همانند کسی که مال خود را برای خودنمایی به مردم، انفاق می‌کند و ایمان به خدا و روز رستاخیز ندارد. پس مثال او همچون مثل قطعه سنگ صافی است که بر روی آن (قشر نازکی از) خاک باشد (و بذرهایی در آن افشانده شود) پس رگباری به آن رسد (و همه خاک‌ها و بذرها را بشوید) و آن سنگ را صاف (و خالی از خاک و بذر) رها کند! (ریاکاران نیز) از دستاوردشان، هیچ بهره‌ای نمی‌برند و خداوند گروه کافران را هدایت نمی‌کند.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ آتِبْغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ
أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلٌّ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و مثل کسانی که اموال خود را در طلب رضای خداوند و
استواری روح خود انفاق می‌کنند، همچون مثل باغی است که
در نقطه‌ای بلند باشد (و از هوای آزاد بحدّ کافی بهره بگیرد)
و باران‌های درشتبه آن برسد و میوه‌ی خود را دو چندان
بدهد. و اگر باران درشتی نبارد، باران‌های ریز و شبنم
(ببارد تا همیشه این باغ شاداب و پر طراوت باشد.) و
خداوند به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

أَيُّودُ أَحَدُكُمُ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ
الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ
فَأَحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ

آیا کسی از شما دوست دارد که باغی از درختان خرما و
انگور داشته که از زیر درختان آن نهرها در جریان و برای او
در آن (باغ) از هر گونه میوه‌ای وجود داشته باشد و در حالی
که به سن پیری رسیده و فرزندانی (کوچک و) ضعیف دارد،
گردبادی همراه با آتش سوزان به آن باغ بوزد و باغ را
یکسره بسوزاند. این چنین خداوند آیات را برای شما بیان
می‌کند تا شاید اندیشه کنید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا
أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ
تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از پاکیزه‌ترین چیزهایی که
بدست آورده‌اید و از آنچه ما برای شما از زمین
رویانیده‌ایم، انفاق کنید و برای انفاق به سراغ قسمت‌های
ناپاک (و پست) نروید، درحالی که خود شما هم حاضر
نیستید آنها را بپذیرید مگر از روی اغماض (و ناچاری) و
بدانید که خداوند بی‌نیاز و ستوده است.

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ ۗ وَاللَّهُ
يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

شیطان (به هنگام انفاق)، شما را از فقر و تهی‌دستی بیم
می‌دهد و شما را به فحشا و زشتی‌ها فرامی‌خواند، ولی
خداوند از جانب خود به شما وعده‌ی آمرزش و فزونی
می‌دهد و خداوند وسعت بخش داناست.

يُوتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

(خداوند) حکمت و بینش را به هر کس بخواهد (و شایسته
ببیند) می‌دهد و به هر کس حکمت داده شود، همانا خیری
فراوان به او داده شده است و جز خردمندان (از این نکته)
متذکر نمی‌گردند.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

و هر مالی را که انفاق کرده‌اید، یا نذری را که نذر کرده‌اید، پس قطعاً خداوند آن را می‌داند و برای ستمگران هیچ یاورى نیست.

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُم مِّنْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

اگر صدقات را آشکارا بدهید، پس آن کار خوبی است، ولی اگر آنها را مخفی ساخته و به نیازمندان بدهید، پس این برای شما بهتر است و قسمتی از گناهان شما را می‌زداید و خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

هدایت یافتن آنان بر عهده تو نیست، بلکه خداوند هر که را بخواهد (و شایسته باشد) هدایت می‌کند. و آنچه را از خوبی‌ها انفاق کنید، به نفع خودتان است. و جز برای کسب رضای خدا انفاق نکنید و (پاداش) آنچه از خوبی‌ها انفاق کنید به طور کامل به شما داده خواهد شد و بر شما ستم نخواهد شد.

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

(انفاق شما باید) برای نیازمندانی باشد که در راه خدا محصور شده‌اند. (به خاطر دین خدا، از وطن آواره و یا در جبهه‌های جهاد هستند) توان حرکت و سفر در زمین را (برای تأمین هزینه زندگی و یا کسب سرمایه برای تجارت) ندارند. از شدت عفاف و آبروداری، شخص بی‌اطلاع آنها را غنی می‌پندارد، اما تو آنها را از سیما و چهره‌هایشان می‌شناسی. آنان هرگز با اصرار از مردم چیزی نمی‌خواهند. و هرچیز نیکو و خیری را (به این افراد) انفاق کنید، پس قطعاً خداوند به آن آگاه است.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

کسانی که اموال خود را در شب و روز، پنهان و آشکارا انفاق می‌کنند، اجر و پاداششان نزد پروردگارشان است و نه ترسی برای آنهاست و نه غمگین می‌شوند.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ
وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
كَفَّارٍ أَثِيمٍ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَعَاتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ
فَلََكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

کسانی که ربا می‌خورند، (در قیامت از قبرها) بر نمی‌خیزند
مگر همانند برخاستن کسی که بر اثر تماس شیطان، آشفته
و دیوانه شده است. (نمی‌تواند تعادل خود را حفظ کند،
گاهی زمین می‌خورد و گاهی برمی‌خیزد.) این (آسیب) بدان
سبب است که گفتند: داد و ستد نیز مانند ربا است. در
حالی که خداوند خرید و فروش را حلال و ربا را حرام کرده
است. پس هر کس که موعظه‌ای از پروردگارش به او رسید
و (از رباخواری) خودداری کرد، آنچه در گذشته (از طریق ربا
بدست آورده) مال اوست، و کار او به خدا واگذار می‌شود.
اما کسانی که (دوباره به رباخواری) بازگردند، آنان اهل
آتش خواهند بود و در آن جاودانه می‌مانند.

خداوند ربا را نابود می‌کند، ولی صدقات را افزایش می‌دهد
و خداوند هیچ انسان ناسپاس و کافر گنهکاری را دوست
نمی‌دارد.

همانا کسانی که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند و
نماز برپا داشته و زکات پرداخته‌اند، پاداششان نزد
پروردگارشان (محفوظ) است و نه ترسی بر آنهاست و نه
غمگین می‌شوند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! تقوای الهی پیشه کنید و آنچه
را از (مطالبات) ربا باقی مانده است، رها کنید، اگر ایمان
دارید.

پس اگر چنین نکردید، (بدانید که) اعلان جنگ با خدا و
رسولش داده‌اید و اگر توبه کنید، (اصل) سرمایه‌های شما
از آن خودتان است. (و در این صورت) نه ستم می‌کنید و
نه بر شما ستم می‌شود.

و اگر (بدهکار) تنگ‌دست بود، او را تا هنگام توانایی مهلت
دهید و (در صورتی که واقعاً توان پرداخت ندارد)، اگر
بخشید برای شما بهتر است، اگر (نتایج آنرا) بدانید.

و پروا کنید از روزی که در آن به پیشگاه خداوند
بازگردانده می‌شوید و سپس هر کس (جزای) آنچه را کسب
کرده، بدون کم و کاست داده می‌شود و به آنان ستمی
نمی‌رود.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْب الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هنگامی که بدهی مدّت‌داری (بر اثر وام یا معامله) به یکدیگر پیدا می‌کنید، آنرا بنویسید. و باید نویسنده‌ای در میان شما به عدالت (سند را) بنویسد. کسی که قدرت بر نویسندگی دارد، نباید از نوشتن خودداری کند، همانطور که خدا به او تعلیم داده است. پس باید او بنویسد و آن کس که حق بر ذمه او (بدهکار) است املا کند و از خدایی که پرورگار اوست بپرهیزد و چیزی از آن فروگذار ننماید. و اگر کسی که حق بر ذمه اوست، سفیها (از نظر عقل) ضعیف و یا (به جهت لال بودن) توانایی بر املا کردن ندارد، باید ولی او (بجای او) با رعایت عدالت (مدّت و مقدار بدهی را) املا کند و دو نفر از مردان را (بر این حق) شاهد بگیرد و اگر دو مرد نبودند، یک مرد و دو زن از گواهان، از کسانی که مورد رضایت و اطمینان شما هستند (انتخاب کنید) تا اگر یکی از آنان فراموش کرد، دیگری به او یادآوری کند. و شهود نباید به هنگامی که آنها را (برای ادای شهادت) دعوت می‌کنند خودداری نمایند. و از نوشتن (بدهی‌های) کوچک یا بزرگ مدّت‌دار، ملول نشوید (هر چه باشد بنویسید)، این در نزد خدا به عدالت نزدیکتر و برای ادای شهادت استوارتر و برای جلوگیری از شک و تردید بهتر می‌باشد، مگر اینکه تجارت و داد و ستد نقدی باشد که در میان خود دست به دست می‌کنید که ایرادی بر شما نیست که آنرا بنویسید. و هنگامی که خرید و فروش (نقدی) می‌کنید، (باز هم) شاهد بگیرید و نباید به نویسنده و شاهد (به خاطر حقگویی) زبانی برسد (و تحت فشار قرار گیرد) و اگر چنین کنید از فرمان خداوند خارج شده‌اید و از خدا بپرهیزید و خداوند (راه درست زندگی را) به شما تعلیم می‌دهد و خداوند به هر چیزی داناست.

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنُمْ مَّقْبُوضَةً فَإِنْ
أَمِنْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمْنَتَهُ وَلْيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ عِشْمٌ
قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْذَرُوا مَا فِي
أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوُهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ
ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ
أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا
مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا
رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

و اگر در سفر بودید و نویسندگی نیافتید، وثیقه‌ای بگیرید
و اگر به یکدیگر اطمینان داشتید (وثیقه لازم نیست.) پس
کسی که امین شمرده شده، امانت (و بدهی خود را بموقع)
بپردازد و از خدایی که پروردگار اوست پروا کند. و شهادت
را کتمان نکنید و هر کس آنرا کتمان کند، پس بی‌شک
قلبش گناهکار است و خداوند به آنچه انجام می‌دهید
داناتست.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، تنها از آن
خداست. (بنابراین) اگر آنچه را در دل دارید آشکار سازید
یا پنهان دارید، خداوند شما را طبق آن محاسبه می‌کند. پس
هر که را بخواهد (و شایستگی داشته باشد) می‌بخشد و هر
که را بخواهد (و مستحق باشد) مجازات می‌کند و خداوند بر
هر چیزی تواناست.

پیامبر به آنچه از سوی پروردگارش بر او نازل شده ایمان
دارد و همه مؤمنان (نیز) به خدا و فرشتگان و کتاب‌ها (ی
آسمانی) و فرستادگانش ایمان دارند (و می‌گویند:) ما میان
هیچ یک از پیامبران او فرق نمی‌گذاریم (و به همگی ایمان
داریم) و گفتند: ما (ندای حق را) شنیدیم و اطاعت کردیم؛
پروردگارا! آمرزش تو را (خواهیم) و بازگشت (ما) به سوی
توست.

خداوند هیچ کس را جز به اندازه توانایی‌اش تکلیف
نمی‌کند، هر کس آنچه از کارها (ی نیک) انجام دهد به سود
خود انجام داده و آنچه از کارها (ی بد) کسب کرده به ضرر
خود کسب کرده است. (مؤمنان می‌گویند:) پروردگارا! اگر
(در انجام تکالیف چیزی را) فراموش یا خطا نمودیم، ما را
مواخذه مکن. پروردگارا! تکلیف سنگین بر ما قرار مده، آن
چنان که (به خاطر گناه و طغیان) بر کسانی که پیش از ما
بودند قرار دادی. پروردگارا! آنچه را (از مجازات) که طاقت
تحمل آنرا نداریم، بر ما مقرر نکن و از ما درگذر و ما را
بیمارز و در رحمت خود قرارده، تو مولی و سرپرست مایی،
پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان.

الف لام میم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۴۲

خداوند که معبودی جز او نیست، زنده و پاینده است.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

۲

او کتاب را به حق بر تو نازل کرد، که تصدیق‌کننده کتاب‌های پیشین است و (او بود که) تورات و انجیل را فرو فرستاد.

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنجِيلَ

۳

او پیش از این (تورات و انجیل را) برای هدایت مردم (فرو فرستاد) و اینک فرقان را (که وسیله‌ی تمیز حق از باطل است) نازل کرد، البته برای کسانی که به آیات الهی کفر ورزند، عذاب شدیدی است و خداوند شکست‌ناپذیر صاحب انتقام است.

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

۴

همانا هیچ چیز، نه در زمین و نه در آسمان، بر خداوند پوشیده نمی‌ماند.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

۵

او کسی است که شما را آنگونه که می‌خواهد در رحم‌ها صورت می‌دهد. جز او که مقتدر حکیم است، معبودی نیست.

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶

او کسی است که این کتاب را بر تو نازل کرد. بخشی از آن، آیات محکم (روشن و صریح) است که اصل و اساس این کتاب را تشکیل می‌دهد. (و هرگونه ابهامی در آیات دیگر، با مراجعه به این محک‌ها روشن می‌شود) و بخشی از آن، آیات متشابه است (که احتمالات مختلفی در معنای آیه می‌رود، ولی با توجه به آیات محکم، تفسیر آنها روشن می‌شود). اما کسانی که در دل‌هایشان انحراف است، به جهت ایجاد فتنه (و گمراه کردن مردم) و نیز به جهت تفسیر آیه به دلخواه خود، به سراغ آیات متشابه می‌روند، در حالی که تفسیر این آیات را جز خداوند و راسخان در علم نمی‌دانند. آنان که می‌گویند: ما به آن ایمان آورده‌ایم همگی آیات از طرف پروردگار ماست (خواه محکم باشد یا متشابه) و جز خردمندان پند نگیرند.

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ ءَايَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

۷

(راسخان در علم می‌گویند:) پروردگارا! پس از آن که ما را هدایت کردی، دلهای ما را به باطل مایل مگردان و از سوی خود ما را رحمتی ببخش. به راستی که تو خود بسیار بخشنده‌ای.

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

۸

(راسخان علم در ادامه دعا گویند:) پروردگارا! همانا تو مردم را برای روزی که در آن شکی نیست گرد آوری. همانا خداوند وعده‌ی خود را تخلف نمی‌کند.

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

۹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ

همانا کسانی که کفر ورزیدند، نه اموالشان و نه
فرزندانشان در برابر (عذاب) خدا (در قیامت) هیچ به
کارشان نمی‌آید و آنان خود هیضم و سوخت آتشند.

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

(شیوه کفار) مانند روش فرعونیان و کسانی است که پیش
از آنها بودند، آیات ما را تکذیب کردند، پس خداوند آنها را
به (کیفر) گناهانشان بگرفت. و خدا سخت کیفر است.

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
وَبِئْسَ الْمِهَادُ

به کسانی که کافر شدند بگو: به زودی شکست می‌خورید و
به سوی جهنم رانده می‌شوید و چه بد جایگاهی است.

قَدْ كَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأَىٰ الْعَيْنِ وَاللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ

به یقین در دو گروهی که (در جنگ بدر) با هم روبرو شدند،
برای شما نشانه (و درس عبرتی) بود. گروهی در راه خدا
نبرد می‌کردند و گروه دیگر که کافر بودند (در راه شیطان و
هوس خود). کفار به چشم خود مسلمانان را دو برابر
می‌دیدند (و این عاملی برای ترس آنان می‌شد) و خداوند هر
کس را بخواهد به یاری خود تأیید می‌کند. همانا در این امر
برای اهل بینش، پند و عبرت است.

زَيْنَ النَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ

عشق و علاقه به زنان و فرزندان پسر و اموال زیاد از طلا و
نقره و اسبان ممتاز و چهارپایان و کشتزارها که همه از
شهوات و خواسته‌های نفسانی است، در نظر مردم جلوه
یافته است، (در حالی که) اینها بهره‌ای گذرا از زندگی
دنیاست و سرانجام نیکو تنها نزد خداوند است.

قُلْ أُؤْتِيكُم بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِندَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

بگو: آيا شما را به بهتر از اينها (که محبوب شماست) خبر
دهم؟ برای کسانی که تقوا داشته باشند، نزد پروردگارشان
باغهایی (بهشتی) است که از زیر (درختان) آن نهرها جاری
است. برای همیشه در آنجا (بهره‌مند) هستند و همسرانی
پاک (خواهند داشت) و رضا و خشنودی خداوند (شا مل
حالشان می‌شود) و خداوند به حال بندگان بیناست.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا عَامِنَا فَاعْفُ عَنَّا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

۱۷

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْفَنِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

۱۸

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۱۹

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۲۰

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعْتُ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

۲۱
۳۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بَغْيًا حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۲

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

(پرهیزگاران) کسانی‌اند که می‌گویند: پروردگارا! براستی که ما ایمان آورده‌ایم، پس گناهان ما را ببخش و ما را از عذاب آتش حفظ فرما.

(پرهیزگاران، همان) صابران و راستگویان و فرمان برداران فروتن و انفاق‌کنندگان و استغفارکنندگان در سحرها هستند.

خدایی که همواره به عدل و قسط قیام دارد، گواهی داده که معبودی جز او نیست و فرشتگان و صاحبان دانش (نیز به یگانگی او گواهی داده‌اند) جز او که مقتدر حکیم است، معبودی نیست.

همانا دین (مورد پذیرش) نزد خداوند، اسلام (و تسلیم بودن در برابر فرمان خداوند) است و اهل کتاب اختلافی نکردند، مگر بعد از آنکه علم (به حقانیت اسلام) برایشان حاصل شد، (این اختلاف) از روی حسادت و دشمنی میان آنان بود و هر کس به آیات خداوند کفر ورزد، پس (بداند که) همانا خداوند زود حساب است.

(از این رو) پس اگر با تو به گفتگو و ستیز و محاجه برخاستند، (با آنها مجادله مکن و) بگو: من و پیروانم روی به خدا تسلیم کرده‌ایم. و به اهل کتاب (یهود و نصاری) و اُمّیین (مشرکان بی‌سواد مکّه) بگو: آیا شما هم (در برابر خدا) تسلیم شده‌اید، پس اگر تسلیم شدند و اسلام آوردند همانا هدایت یافته‌اند، و اگر سرپیچی کردند (نگران مباش، زیرا) وظیفه‌ی تو فقط رساندن دعوت الهی است، (نه اجبار و اکراه) و خداوند به حال بندگان بیناست.

براستی کسانی که به آیات خداوند کفر می‌ورزند و پیامبران را به ناحق می‌کشند و کسانی از مردم را که فرمان به عدالت می‌دهند می‌کشند، پس آنان را به عذابی دردناک بشارت ده.

آنان کسانی هستند که اعمالشان در دنیا و آخرت تباه شده و هیچ یاورانی برای آنها نیست.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

۲۴

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۵

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۲۶

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۷

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ وَتُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

۲۸

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقْلَةً ۚ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۲۹

قُلْ إِن تُحْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا ندیدی کسانی را که از کتاب آسمانی (تورات و انجیل) بهره‌ای داده شدند، چون به کتاب الهی دعوت می‌شوند تا میانشان حکم کند، (و به اختلافات پایان دهد) گروهی از آنان (باعلم و آگاهی) از روی اعراض روی برمی‌گردانند؟

این (روی گردانی از حکم خدا) برای آن بود که اهل کتاب گفتند: هرگز آتش دوزخ جز چند روزی به ما نمی‌رسد. و این افتراها (و خیالبافی‌ها) آنان را در دینشان فریفته ساخت.

پس (کسانی که گمان می‌کنند از قهر خداوند دورند،) چگونه خواهد بود حالشان، آنگاه که آنان را در روزی که شکی در آن نیست، گرد آوریم و به هر کس در برابر آنچه تحصیل کرده، پاداش یا کیفر داده شود و به آنان ستم نخواهد شد.

بگو: خداوند! تو صاحب فرمان و سلطنتی. به هر کس (طبق مصلحت و حکمت خود) بخواهی حکومت می‌دهی و از هر کس بخواهی حکومت را می‌گیری و هر که را بخواهی عزت می‌بخشی و هر که را بخواهی ذلیل می‌نمایی، همه خیرها تنها به دست توست. همانا تو بر هر چیز توانایی.

(خداوند!) تو شب را به روز و روز را به شب درآوری و زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون آوری و هر که را خواهی بی‌شمار روزی می‌دهی.

نباید اهل ایمان، بجای مؤمنان، کافران را دوست و سرپرست خود برگزینند و هر کس چنین کند نزد خدا هیچ ارزشی ندارد، مگر آنکه از کفار پروا و تقیه کنید (و به خاطر هدفهای مهم‌تر، موقتاً با آنها مدارا کنید) و خداوند شما را از (نافرمانی) خود هشدار می‌دهد و بازگشت (شما) به سوی خداوند است.

بگو: اگر آنچه در سینه‌ها دارید پنهان سازید یا آشکارش ننمایید، خداوند آن را می‌داند و (نیز) آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در زمین است می‌داند و خدا بر هر چیز تواناست.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَىٰ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَاهِيمَ وَءَالَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرِئُمُ إِنِّي لَكِ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

روزی که هر کس، هر کار نیکی انجام داده حاضر بیابد و هرچه بدی کرده، آرزو می‌کندای کاش بین آن عمل و او فاصله‌ای دور می‌بود. و خداوند شما را از (مخالفت امرش) بر حذر می‌دارد و (در عین حال) خداوند به بندگان مهربان است.

(ای پیامبر!) بگو: اگر خداوند را دوست می‌دارید، پس مرا پیروی کنید، تا خدا نیز شما را دوست بدارد و گناهاتتان را بر شما ببخشد و خداوند بسیار بخشنده و مهربان است.

بگو: خدا و رسول را اطاعت کنید. پس اگر سرپیچی کردند، (بدانید که) همانا خداوند کافران را دوست نمی‌دارد.

براستی که خداوند، آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر جهانیان برگزید.

فرزندانی که بعضی از آنان از (نسل) بعضی دیگرند (از پدران برگزیده زاده شده و در پاکی همانند یکدیگرند) و خداوند شنوای داناست.

(به یاد آور) هنگامی که همسر عمران گفت: پروردگارا! همانا من نذر کرده‌ام آنچه را در رحم دارم، برای تو آزاد باشد (و هیچگونه مسئولیتی به او نسپارم تا تمام وقت خود را صرف خدمت در بیت‌المقدس کند)، پس از من قبول فرما، که براستی تو شنوای دانایی.

پس چون فرزند را به دنیا آورد گفت: پروردگارا! من دختر زاده‌ام – در حالی که خداوند به آنچه او زاده دانتر است و پسر مانند دختر نیست – و من نامش را مریم نامیدم و من او و فرزندانش را از (شر) شیطان رانده شده، در پناه تو قرار می‌دهم.

پس پروردگارش او را به پذیرشی نیکو پذیرفت و به رویشی نیکو رویاند و سرپرستی او را به زکریا سپرد. هرگاه زکریا در محراب عبادت بر مریم وارد می‌شد، خوراکی (شگفت‌آوری) نزد او می‌یافت. می‌پرسید: ای مریم این (رزق تو) از کجاست؟! مریم در پاسخ می‌گفت: آن از نزد خداست. همانا خداوند به هر کس که بخواهد بی‌شمار روزی می‌دهد.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي ءَايَةً ۖ قَالَ ءَايَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا وَّادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

يَمْرُؤُا أَقْنَتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

در این هنگام زکریّا (که این همه کرامت و مانده آسمانی را دید) پروردگارش را خواند و گفت: پروردگارا! از جانب خود نسلی پاک و پسندیده به من عطا کن که همانا تو شنونده دعائی.

پس درحالی که زکریّا در محراب به نماز ایستاده بود، فرشتگان او را ندا دادند که خداوند تو را به (فرزندی به نام) یحیی بشارت می‌دهد که تصدیق‌کننده‌ی (حقانیت) کلمه‌ی الله (حضرت مسیح) است و سیّد و سرور، و خویشتن‌دار (از زنان) و پیامبری از صالحان است.

(زکریّا) گفت: پروردگارا! چگونه برای من پسری خواهد بود، در حالی که پیری من فرا رسیده و همسرم نازاست؟! (خداوند) فرمود: این چنین خداوند هر چه را بخواهد انجام می‌دهد.

(زکریّا) گفت: پروردگارا! برای من نشانه‌ای قرار ده (تا علم من به یقین و اطمینان تبدیل شود. خداوند) فرمود: نشانه‌ی تو آن است که تا سه روز با مردم سخن نگویی، مگر از طریق اشاره. (البته به هنگام ذکر خدا زبانت باز می‌شود. پس) پروردگار خود را (به شکرانه‌ی این نعمت) بسیار یاد کن و هنگام شب و صبح او را تسبیح گوی.

و (به یاد آور) هنگامی را که فرشتگان گفتند: ای مریم! همانا خداوند تو را برگزیده و پاک ساخته و بر زنان جهانیان برتری داده است.

ای مریم! (به شکرانه این همه نعمت،) برای پروردگارت خضوع کن و سجده بجای آور و با رکوع‌کنندگان رکوع نما.

اینها از خبرهای غیبی است که ما به تو وحی می‌کنیم، حال آنکه تو نزد آنان نبودی، آنگاه که قلم‌های خود را (برای قرعه کشی) می‌افکندند تا (به وسیله قرعه معلوم شود که کدامیک) کفالت مریم را بر عهده بگیرد و نزد آنها نبودی آنگاه که (برای گرفتن سرپرستی مریم) با هم کشمکش می‌کردند.

(به یاد آور) آنگاه که فرشتگان گفتند: ای مریم! همانا خداوند تو را به کلمه و نشانه‌ای از سوی خویش به نام مسیح، عیسی پسر مریم، بشارت می‌دهد. او که در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان است.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ

(آن فرزندی که به تو بشارت داده شد) در گهواره، (به اعجاز) و در میان سالی (به وحی) با مردم سخن می‌گوید و از شایستگان است.

۴۷

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ
كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

(مریم) گفت: پروردگارا! چگونه برای من فرزندی باشد، در حالی که هیچ انسانی با من تماس نداشته است؟ خداوند فرمود: چنین است (کار) پروردگار، او هر چه را بخواهد می‌آفریند. هرگاه اراده کاری کند، فقط به آن می‌گوید: باش، پس (همان لحظه) موجود می‌شود.

۴۸

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

و خداوند به او کتاب و حکمت و تورات و انجیل را می‌آموزد.

۴۹

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن
رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِّنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ

و (عیسی را به) پیامبری به سوی بنی‌اسرائیل (فرستاد تا بگوید) که همانا من از سوی پروردگارتان برای شما نشانه‌ای آورده‌ام. من از گل برای شما (چیزی) به شکل پرنده می‌سازم، پس در آن می‌دمم، پس به اراده و اذن خداوند پرنده‌ای می‌گردد. و همچنین با اذن خدا کور مادرزاد و مبتلایان به پیسی را بهبود می‌بخشم و مردگان را زنده می‌کنم و از آنچه می‌خورید و آنچه در خانه‌هایتان ذخیره می‌کنید به شما خبر می‌دهم، براستی اگر ایمان داشته باشید در این معجزات برای شما نشانه و عبرتی است.

۵۰

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ
الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا

(عیسی فرمود:) من تصدیق‌کننده توراتی هستم که پیش‌روی من است و (آمده‌ام) تا برخی از چیزهایی که بر شما (به عنوان تنبیه) حرام شده بود برایتان حلال کنم. و از جانب پروردگارتان برای شما نشانه‌ای آورم. پس، از خداوند پروا و از من اطاعت کنید.

۵۱

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

به راستی که خداوند، پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید که این راه مستقیم است.

۵۲
حزب ۲۳

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

پس چون عیسی از آنان (بنی‌اسرائیل) احساس کفر کرد، گفت: کیانند یاران من (در حرکت) به سوی خدا؟ حواریون (که شاگردان مخصوص او بودند) گفتند: ما یاوران (دین) خدا هستیم که به خداوند ایمان آورده‌ایم، و تو (ای عیسی!) گواهی ده که ما تسلیم (خدا) هستیم.

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

۵۴

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكِرِينَ

۵۵

۴۷ر

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنِي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىٰ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۵۶

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

۵۷

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۵۸

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ

۵۹

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ط خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ

۶۰

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ

۶۱

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

پروردگارا! به آنچه نازل کرده‌ای ایمان آورده‌ایم و از پیامبر پیروی نمودیم، پس ما را در زمره گواهان بنویس.

و (دشمنان عیسی) تدبیر خود را (برای کشتن او) بکار بستند. خداوند نیز تدبیر خود را (برای حفظ او) بکار برد و خداوند بهترین تدبیرکننده است.

(به یاد آور) هنگامی که خداوند فرمود: ای عیسی! من تو را (از زمین) برگرفته و به سوی خود بالا می‌برم و تو را از کسانی که کافر شده‌اند، پاک می‌کنم و تا روز قیامت پیروان تو را برکافران برتری خواهم داد. سپس بازگشت شما به سوی من است، پس در آنچه اختلاف می‌کردید، میان شما داوری خواهم کرد.

و اما گروهی که کافر شدند، در دنیا و آخرت به عذابی سخت عذابشان می‌کنم و برای آنها هیچ یاورانی نیست.

و اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، پاداش‌های آنها را (خدا) بطور کامل خواهد داد و خداوند ستمگران را دوست نمی‌دارد.

(ای پیامبر!) آنچه بر تو می‌خوانیم، آیه‌ها و اندرز حکمت آمیز است.

همانا مثل (آفرینش) عیسی نزد خداوند، همچون مثل (آفرینش) آدم است که او را از خاک آفرید و سپس به او فرمود: باش، پس موجود شد.

حق، همان است که از جانب پروردگار توست، پس از تردیدکنندگان مباش.

پس هر که با تو، بعد از علم و دانشی که به تو رسیده است، درباره او (عیسی) به ستیز و محاجّه برخیزد (و از قبول حق شانه خالی کند) بگو: بیایید پسرانمان و پسرانتان و زنانمان و زناتان و خودمان را (کسی که به منزله خودمان است) و خودتان را بخوانیم، سپس (به درگاه خدا) مباهله و زاری کنیم و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ

لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۳

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ

۶۴

۴۸ر

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ

۶۵

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتْ
الَّتُورَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۶

هَٰأَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

۶۷

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا
مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۶۸

إِنَّ أَوَّلَى الْآلِاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

۶۹

وَدَّتْ ظَآفَةُ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَضِلُّونَكُمْ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

۷۰

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ
تَشْهَدُونَ

به راستی، داستانِ درستِ (زندگی مسیح) همین است و
هیچ معبودی جز خداوند نیست و همانا خداست مقتدر
حکیم.

پس اگر از حق روی‌گردان شدند، همانا خداوند به (کار و
حال) مفسدین آگاه است.

بگو: ای اهل‌کتاب! به سوی سخنی بیاپید که میان ما و شما
مشترک است. جز آنکه خداوند را نپرستیم و چیزی را
شریک او قرار ندهیم و بعضی از ما بعضی دیگر را بجای خدا
ارباب بگیرد. پس اگر (از این پیشنهاد) سرباز زدند،
بگویید: گواه باشید که ما مسلمان و تسلیم خدائیم.

ای اهل کتاب! چرا درباره‌ی ابراهیم گفتگو و نزاع می‌کنید؟
(و هر کدام او را پیرو آیین خود می‌دانید،) در حالی که
تورات و انجیل، پس از او نازل شده است، چرا تعقل
نمی‌کنید؟

هان (ای اهل کتاب!) شما همانان هستید که درباره (حضرت
عیسی و) آنچه بدان علم داشتید محاجّه و نزاع کردید، پس
چرا درباره (ابراهیم و) آنچه بدان علم ندارید نزاع
می‌کنید؟ در حالی که خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید.

(برخلاف ادّعای یهودیان و مسیحیان،) ابراهیم نه یهودی بود
و نه نصرانی، بلکه او فردی حق‌گرا و تسلیم خدا بود و هرگز
از مشرکان نبود.

همانا سزاوارترین افراد به ابراهیم، کسانی هستند که از او
پیروی کردند و (نیز) این پیامبر و کسانی که (به او) ایمان
آورده‌اند، و خداوند سرور و سرپرست مؤمنان است.

گروهی از اهل کتاب دوست دارند که شما را گمراه کنند،
ولی جز خودشان را گمراه نمی‌کنند و (این را) نمی‌فهمند.

ای اهل‌کتاب چرا به آیات خداوند (و نشانه‌های نبوّت رسول
خدا) کفر می‌ورزید، در حالی که خود (به درستی آن)
گواهید.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ای اهل کتاب! چرا حق را به باطل مشتبه می‌سازید و (یا)
حق را کتمان می‌کنید، در حالی که خود (به حقایق آن)
آگاهید.

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا ءَاخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

و گروهی از اهل کتاب گفتند: به آنچه بر مؤمنان نازل شده
است، در آغاز روز ایمان آورید و در پایان روز کافر شوید،
شاید (با این حيله آنها از اسلام) باز گردند.

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ
اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ
رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

(بزرگان یهود، برای جلوگیری از گرایش یهود به اسلام، به
آنان می‌گفتند:) جز به کسی که آیین شما را پیروی کند،
ایمان نیاورید. (زیرا دین حق منحصر به ماست. ای پیامبر!
به آنان) بگو: راه سعادت راهی است که خدا بنماید (و
مانعی ندارد) که به امتی دیگر نیز همانند آنچه (از کتاب و
شریعت) به شما داده شده، داده شود، تا در نزد پروردگار با
شما احتجاج کنند. (همچنین ای پیامبر! به آنان) بگو: فضل و
رحمت بدست خداست، او به هر که خواهد عطا می‌کند و
خداوند دارای رحمت وسیع و علم بی‌انتهاست.

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

(خداوند) هر که را خواهد به رحمت خویش اختصاص دهد
و خداوند صاحب فضل بزرگ است.

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ
عَلَيْهِ قَائِمًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّاتِ
سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

و از اهل کتاب کسانی هستند که اگر او را بر اموال بسیاری
امین گردانی، به تو بازمی‌گرداند و بعضی از آنان (به قدری
نادرستند که) اگر او را بر دیناری امین گردانی، آن را به تو
برنمی‌گرداند، مگر آنکه (برای مطالبه آن) دائماً بالای سر او
بایستی، این (خیانت در امانت)، به جهت آن است که
گفتند: درباره‌ی امیین (غیر اهل کتاب) هرچه کنیم بر ما
گناهی نیست، در حالی که آنها آگاهانه بر خداوند دروغ
می‌بندند.

بَلَىٰ مَن أَوفَىٰ بِعَهْدِهِ ۖ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

آری، هر کس به عهد خویش وفا کند و تقوا داشته باشد،
پس بی‌گمان خداوند پرهیزکاران را دوست می‌دارد.

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

همانا کسانی که پیمان خدا و سوگندهای خودشان را به بهای
ناچیزی می‌فروشند، آنان برایشان نصیبی در آخرت نیست و
خداوند در قیامت با آنها سخن نمی‌گوید و به آنان نیز نظر
(لطف) نمی‌کند، آنها را (از گناه) پاک نمی‌سازد و برای آنان
عذابی دردناک است.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ
تَدْرُسُونَ

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا أَلْمَلِكَةَ وَالتَّيِّبِينَ أَرْبَابًا
أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ التَّيِّبِينَ لَمَّا ءَاتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابِ
وَحْيِهِ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِ ۖ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ۚ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ
إِصْرِي ۖ قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا ۖ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ
الشَّاهِدِينَ

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

و همانا از ایشان (اهل کتاب) گروهی هستند که زبان خود
به خواندن کتاب (و دست نوشته‌ی خودشان چنان)
می‌چرخانند که شما گمان کنید آن از کتاب آسمانی است، در
حالی که از کتاب نیست و می‌گویند: آن (چه ما می‌خوانیم) از
جانب خداست، در حالی که از جانب خدا نیست و آنها
آگاهانه بر خداوند دروغ می‌بندند.

هیچ (پیامبر و) بشری که خداوند به او کتاب و حکم و نبوت
داده است، حق ندارد به مردم بگوید: به جای خدا، بندگان
من باشید. بنابراین (شما دانشمندان اهل کتاب به طریق
اولی چنین حق ندارید، بلکه باید) به خاطر سابقه‌ی آموزش
کتاب و تدریسی که دارید، ربّانی باشید.

و (خداوند) به شما فرمان نمی‌دهد که فرشتگان و انبیا را
ارباب خود قرار دهید، آیا ممکن است پس از آنکه تسلیم
خدا شدید، او شما را به کفر فرمان دهد؟

و (به یاد آور) هنگامی که خداوند از پیامبران (پیشین)
پیمان گرفت که هرگاه به شما کتاب و حکمتی دادم، سپس
پیامبری به سوی شما آمد که آنچه را با شماست تصدیق
می‌کرد، باید به او ایمان آورید و او را یاری کنید. (سپس
خداوند) فرمود: آیا به این پیمان اقرار دارید و بار سنگین
پیمان مرا (بر دوش) می‌گیرید؟ (انبیا در جواب) گفتند:
(بلی) اقرار داریم، (خداوند) فرمود: خود شاهد باشید و من
هم با شما از جمله گواهانم.

پس کسانی که بعد از این (پیمان محکم)، روی برگردانند،
آنان همان فاسقانند.

پس آیا آنها جز دین خدا (دینی) می‌جویند؟ در حالی که هر
که در آسمان‌ها و زمین است، خواه ناخواه فقط تسلیم
اوست و به سوی او بازگردانده می‌شوند.

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

۸۵

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۸۶

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ

۸۷

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ

۸۸

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ

۸۹

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

۹۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ
تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ

۹۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ
أَحَدِهِمْ مِّلٌّ أَلَّا تَرْضَىٰ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَىٰ بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

بگو: به خدا و آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و
اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (پیامبران از نسل
یعقوب) نازل گردیده و آنچه به موسی و عیسی و پیامبران
دیگر، از طرف پروردگارشان داده شده (به همه‌ی آنها)
ایمان آورده‌ایم و میان هیچ یک از آنها فرقی نمی‌گذاریم و
ما تنها تسلیم (فرمان) او هستیم.

و هر کس غیر از اسلام به سراغ دینی دیگر برود، پس
هرگز از او قبول نمی‌شود و او در قیامت از زیانکاران
خواهد بود.

چگونه خداوند هدایت کند گروهی را که بعد از ایمان و
گواهی بر حقانیت رسول و آمدن معجزات و دلایل روشن بر
ایشان، باز هم کافر شدند، و خداوند گروه ستمکاران را
هدایت نمی‌کند.

آنان (که با آن همه دلایل روشن و سابقه‌ی ایمان، مرتد
شدند)، کیفرشان آن است که لعنت خدا و فرشتگان و
عموم مردم بر آنان باشد.

آنها همواره مورد لعن (خدا و فرشتگان و مردم) هستند، نه
عذاب از آنان کاسته شود و نه به آنها مهلت داده شود.

مگر کسانی که پس از آن، (از کفر و ارتداد) توبه نمایند و
(کردار و افکار خود را) اصلاح نمایند، که همانا خداوند
آمرزنده و مهربان است.

البته کسانی که پس از ایمان آوردن، کافر شدند و سپس بر
کفر خود افزودند، هرگز توبه‌ی آنها پذیرفته نخواهد شد و
آنها همان گمراهانند.

همانا کسانی که کفر ورزیدند و در حال کفر (بدون توبه)
مردند، اگر چه زمین را پر از طلا کرده و به عنوان فدیهِ و باز
خرید (از عذاب) بدهند، هرگز از هیچ یک از آنان پذیرفته
نمی‌شود. آنان را عذابی دردناک است و برایشان هیچ یابوری
نیست.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبِعُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ

هرگز به نیکی دست نمی‌یابید، مگر آنکه از آنچه دوست دارید، (در راه خدا) انفاق کنید و بدانید هر چه را انفاق کنید، قطعاً خداوند به آن آگاه است.

همه‌ی غذاها و خوارکی‌ها برای بنی‌اسرائیل حلال بود، مگر آنچه را اسرائیل (یعقوب) پیش از نزول تورات بر خود حرام کرده بود، بگو: اگر راست می‌گویید (که اینها از قبل در تورات حرام بوده است)، تورات را بیاورید و آن را تلاوت کنید (تا ببینید بسیاری از چیزها را بدون نزول وحی از پیش خود، بر خودتان حرام کرده‌اید).

پس بعد از این، هر کسی بر خدا به دروغ افترا ببندد، آنان ستمگران هستند.

(ای پیامبر!) بگو: خداوند راستگو است، پس از آیین ابراهیم حقگرا پیروی کنید که او از مشرکان نبود.

همانا اولین خانه‌ای که برای (عبادت) مردم مقرر شد، همان است که در سرزمین مکه است، که مایه‌ی برکت و هدایت جهانیان است.

در آن (خانه) نشانه‌های روشن، (از جمله) مقام ابراهیم است و هر کس به آن درآید، درامن است و برای خدا بر عهده‌ی مردم است که قصد حج آن خانه را نمایند، (البته) هر که توانایی این راه را دارد. و هر کس کفر (و با داشتن توانایی به حج نرود، بداند که) همانا خداوند از همه‌ی جهانیان بی‌نیاز است.

بگو: ای اهل کتاب، چرا به آیات خداوند کفر می‌ورزید، با آنکه خداوند بر اعمال شما گواه است.

بگو: ای اهل‌کتاب! چرا کسانی را که ایمان آورده‌اند از راه خدا بازمی‌دارید و می‌خواهید که آن (طریقه‌ی الهی) کج باشد، در حالی که خود شما گواهید (که راه آنان درست است) و خداوند از آنچه انجام می‌دهید غافل نیست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر از گروهی از اهل کتاب اطاعت کنید، شما را بعد از ایماستان به کفر بازمی‌گردانند.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ
وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ فُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ
النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَلَتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنۢ بَعْدِ مَا
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسَوِّدَتْ
وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ
ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ

و چگونه شما کفر می‌ورزید، در حالی که آیات خدا بر شما
تلاوت می‌شود و رسول او در میان شماست و هر کس به
(دین و کتاب) خدا تمسک جوید، پس قطعاً به راه مستقیم
هدایت شده است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خداوند پروا کنید آن گونه
که سزاوار تقوای اوست و نمیرید مگر اینکه مسلمان
باشید.

و همگی به ریسمان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید و
نعمت خدا را بر خود یاد کنید، آنگاه که دشمنان یکدیگر
بودید، پس خداوند میان دلهایتان الفت انداخت و در سایه
نعمت او برادران یکدیگر شدید، و بر لب پرتگاهی از آتش
بودید، پس شما را از آن نجات داد. این گونه خداوند آیات
خود را برای شما بیان می‌کند، شاید هدایت شوید.

و از میان شما باید گروهی باشند که (دیگران را) به خیر
دعوت نمایند و امر به معروف و نهی از منکر کنند و آنها
همان رستگارانند.

و مانند کسانی نباشید که بعد از آنکه دلایل روشن برایشان
آمد، باز هم اختلاف کرده و پراکنده شدند و آنان برایشان
عذابی بزرگ است.

(قیامت) روزی (است) که صورت‌هایی سفید و نورانی، و
صورت‌هایی سیاه می‌شوند. پس کسانی که روسیاه شدند،
(از آنان سؤال می‌شود): آیا بعد از ایمانتان کفر ورزیدید؟
پس به خاطر کفرتان عذاب الهی را بچشید.

و اما آنان که روسفید شدند، غرق در رحمت خدا شده و در
آن جاودانه‌اند.

اینها آیات خداوند است که ما آن را به حق بر تو می‌خوانیم
و خداوند هیچ ستمی را بر جهانیان نمی‌خواهد.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ الْأَكْتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ

لَنْ يَضُرَّكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقْتِلُوكُمْ يُولُوكُمْ أَلَدَبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ

ضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الدِّلَّةَ أَيُّنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِّنَ النَّاسِ وَبَآءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْأَكْتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَاتِ اللَّهِ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، از آن خداست و بازگشت همه امور تنها به سوی خداست.

شما بهترین امتی هستید که برای مردم ظاهر (و گزیده) شده‌اید. به خوبی‌ها فرمان می‌دهید و از بدی‌ها و زشتی‌ها، نهی می‌کنید و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب (نیز به چنین آئین درخشانی) ایمان آورده بودند، قطعاً برایشان بهتر بود. برخی از آنان مؤمنند، ولی بیشترشان فاسق‌اند.

آنها (اهل کتاب) جز آزاری اندک، هرگز به شما زیانی نخواهند رسانید و اگر با شما بجنگند، به شما پشت کرده و بگریزند، آنگاه هیچ یاری نشوند.

(دشمنان شما به قدری ترسو و زبون هستند که) هر کجا یافت شوند، مَهر ذلت بر آنها خورده است، مگر آنکه به ریسمان (امان) الهی چنگ زنند (و از انحراف و فسق دست برداشته، ایمان آورند) و با مردم پیوندی برقرار کنند. آنها گرفتار خشم خدا گشتند و مَهر بیچارگی بر آنها زده شد. این به خاطر آن بود که به آیات خدا کفر می‌ورزیدند و پیامبران را به ناحق می‌کشتند. این بدان سبب بود که عصیان ورزیده و تجاوز می‌کردند.

اهل کتاب همه یکسان نیستند، طایفه‌ای از آنها (به طاعت خدا) ایستاده، آیات الهی را در دل شب تلاوت می‌کنند و سر به سجده می‌نهند.

آنان به خدا و روز قیامت ایمان دارند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و در کارهای خیر شتاب می‌ورزند و آنان از افراد صالح و شایسته هستند.

و آنچه از خیر انجام دهند، هرگز درباره آن ناسپاسی نبینند و خداوند به (حال) پرهیزکاران داناست.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

۱۱۷

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ ۖ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِن أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۱۱۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا
يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ
أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ

۱۱۹

هَٰئِنتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ ۚ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا
عَلَيْكُمْ أَلْسِنَتَهُم مِّنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۚ إِنَّ
اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۱۲۰

إِن تَمَسَسْكُمُ حَسَنَةٌ تَسُوءُهُمْ وَإِن تُصِيبْكُمُ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا ۚ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

۱۲۱
۵۴ر

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدَ لِلْقِتَالِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

همانا کسانی که کافر شدند، هرگز اموالشان و اولادشان چیزی از (عذاب) خدا را از آنان دفع نخواهد کرد و آنها همدم آتشند، همواره در آن ماندگار.

مثل آنچه در این زندگی دنیا انفاق می‌کنند، چون مثل بادی است که در آن سرما و یا گرمای شدیدی باشد، بر کشتزار قومی که بر خود ستم کرده‌اند بوزد، پس آن را از بین ببرد. خداوند به آنان ستم نکرده است، بلکه آنان به خویشتن ستم می‌کنند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از غیر خودتان همراز نگیرید. آنان در تباهی شما کوتاهی نمی‌کنند، آنها رنج بردن شما را دوست دارند. همانا کینه و دشمنی از (گفتار) دهانشان پیداست و آنچه دلهایشان در بردارد، بزرگتر است. به تحقیق ما آیات (روشنگر و افشاگر توطئه‌های دشمن) را برای شما بیان کردیم اگر تعقل کنید.

هان (ای مسلمانان)! این شمايید که آنان را دوست می‌دارید، ولی آنها شما را دوست نمی‌دارند، در حالی که شما به همه‌ی کتاب‌ها (ی آسمانی) ایمان دارید (ولی آنها به کتاب شما ایمان نمی‌آورند.) و هرگاه با شما دیدار کنند (منافقانه) می‌گویند: ما ایمان آوردیم، و چون (با هم) خلوت کنند، از شدت خشم بر شما، سر انگشتان خود را می‌گزند. بگو: به خشمستان بمیرید، همانا خداوند به درون‌سینه‌ها آگاه است.

اگر خوبی به شما رسد، آنان را غمگین سازد و اگر بدی به شما رسد، آنها بدان شادمان می‌شوند و اگر (در برابرشان) صبر کنید و پرهیزکار باشید، حیل‌ی بدخواهانه‌ی آنان هیچ آسیبی به شما نرساند. همانا خداوند به آنچه انجام می‌دهند احاطه دارد.

و (به یاد آور) هنگامی که بامدادان (برای جنگ احد) از نزد خانواده‌ات بیرون شدی (تا) مؤمنان را در مراکزی برای جنگیدن جای دهی، و خداوند (به گفتار و کردار شما) شنوا و داناست.

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُهُمَا ^ظ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲۳

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ ^ص فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۱۲۴

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ ^ط آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ

۱۲۵

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنَ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمِدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ ^ط آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ

۱۲۶

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ ^ظ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱۲۷

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَآئِبِينَ

۱۲۸

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

۱۲۹

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۳۰
ره

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمُ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ^ط وَأَتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۳۱

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

۱۳۲

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

آنگاه که دو گروه از شما بر آن شدند که (در جنگ) سستی نمایند، اما خداوند ولی آنان بود (و به آنان کمک کرد که از این فکر باز گردند)، پس مؤمنان تنها به خدا توکل کنند.

و همانا خداوند شما را در جنگ بدر در حالی که ناتوان بودید یاری کرد، پس از خداوند پروا کنید، باشد که سپاس گزاری نمائید.

و (به یاد آور) هنگامی که به مؤمنان می‌گفتی: آیا شما را کفایت نمی‌کند که پروردگارتان شما را به سه هزار فرشته‌ی فرود آمده یاری کند؟

البته اگر صبر و مقاومت کنید و پرهیزگاری نمایید (گرچه) دشمنان با خشم و خروش بر شما بتازند، پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته مخصوص مدد می‌رساند.

و خداوند این (نزول فرشتگان) را جز مژده و بشارتی برای شما قرار نداد، تا دلهای شما بدان آرام گیرد و (بدانید که) هیچ پیروزی نیست مگر از جانب خداوند عزیز و حکیم.

(امدادهای الهی برای آن بود) تا بعضی از کفار را ریشه کن کند یا ناکام و ذلیلشان گرداند که ناامید برگردند.

هیچ امری (از هدایت یا کیفر مردم) در اختیار تو نیست. (تنها خداوند است که) یا لطف خود را بر آنها برمی‌گرداند یا عذابشان می‌کند، زیرا آنان ستمکارند.

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، از آن اوست. او (طبق حکمت خود) هر کس را بخواهد می‌بخشد و هر کس را بخواهد عذاب می‌کند و خداوند بخشنده‌ی مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! ربا (و بهره‌ی پول) را با افزودن‌های مکرر نخورید، از خدا پروا کنید تا شاید رستگار شوید.

و از آتشی که برای کافران آماده شده است. بپرهیزید.

و خدا و رسول را اطاعت کنید، شاید مورد رحمت قرار گیرید.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

۱۳۴

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ
وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۱۳۵

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ
فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ
يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۱۳۶

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهم وَجَنَّةٌ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ

۱۳۷

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

۱۳۸

هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

۱۳۹

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُم مُّؤْمِنِينَ

۱۴۰

إِن يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۚ وَتِلْكَ
الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

برای نیل به آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که وسعت
آن به قدر آسمان‌ها و زمین است و برای پرهیزکاران آماده
گردیده، بشتابید.

(متقین) کسانی هستند که در راحت و رنج انفاق می‌کنند و
خشم خود را فرو می‌برند و از (خطای) مردم می‌گذرند، و
خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد.

(افراد با تقوا) کسانی هستند که هرگاه کار زشتی انجام
دهند و یا به خویشتن ستم کنند، خدا را یاد کرده و برای
گناهان خود استغفار می‌کنند. و جز خدا کیست که گناهان را
بخشد؟ و (متقین) چون به زشتی گناه آگاهند بر انجام آنچه
کرده‌اند، پافشاری ندارند.

پاداش آنان (متقین) از طرف پروردگارشان، مغفرت و
باغ‌هایی است که از زیر درختان آنها نهرها جاری است و
برای همشیه در آن (باغ‌ها) هستند و چه نیکوست پاداش
اهل عمل.

به یقین پیش از شما سنت‌هایی بوده (و سپری شده) است.
پس در روی زمین گردش کنید و بنگرید که سرانجام
تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است.

این (قرآن) برای همه‌ی مردم بیانی روشنگر، ولی برای
متقین (وسیله‌ی) هدایت و پندآموزی است.

و اگر مؤمن هستید، سستی نکنید و غمگین مباشید که شما
برترید.

اگر (در جنگ احد) به شما جراحتی می‌رسد، پس قطعاً به
گروه کفار نیز (در جنگ بدر) زخمی همانند آن رسیده است.
و ما روزها (ی شکست و پیروزی) را در میان مردم
می‌گردانیم تا خداوند (با امتحان) کسانی را که ایمان
آورده‌اند، معلوم دارد و از شما گواهانی (بر دیگران) بگ
یرد و خداوند ستمگران را دوست نمی‌دارد. (گرچه گاهی به
ظاهر پیروز شوند)

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ

۱۴۲

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ

۱۴۳

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ
رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۱۴۴
۵۶ر

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ
مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ
عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

۱۴۵

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا^ط
وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ^ه مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ
نُؤْتِهِ^ه مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ

۱۴۶

وَكَايْنٍ مِّنْ نَّبِيٍّ قُتِلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا
أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا أَسْتَكَاثُوا^ط وَلِلَّهِ
يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

۱۴۷

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ

۱۴۸

فَعَاتِلَهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ^ط وَاللَّهُ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

و (فراز و نشیب‌های جنگ برای آن است) تا خداوند افراد
مؤمن را پاک و خالص، و کافران را (به تدریج) محو و نابود
گرداند.

آیا گمان دارید که (با ادعای ایمان) وارد بهشت شوید، در
حالی که هنوز خداوند مجاهدان از شما و صابران را معلوم
نساخته است؟

همانا شما مرگ (و شهادت) را (پس از جنگ بدر) پیش از
آنکه با آن روبرو شوید سخت آرزو می‌کردید، پس آن را
(در جنگ احد) دیدید، ولی (ناخوشایند به آن) نگاه
می‌کردید.

و محمد جز پیامبری نیست که پیش از او نیز پیامبران
(دیگری آمده و) در گذشته‌اند. (بنابراین مرگ برای انبیا
نیز بوده و هست،) پس آیا اگر او بمیرد و یا کشته شود،
شما به (آئین) گذشتگان خود برمی‌گردید؟ و هر کس به
عقب برگردد، پس هرگز هیچ ضرری به خداوند نمی‌زند و
خداوند بزودی پاداش شاکران را خواهد داد.

هیچ کس جز به فرمان خدا نمی‌میرد، (و این) سرنوشتی
است تعیین شده. و هر کس پاداش دنیا را بخواهد از آن به
او می‌دهیم، و هر کس پاداش آخرت را بخواهد از آن به او
می‌دهیم، و بزودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد.

و چه بسیار پیامبرانی که همراه آنان خداپرستان بسیاری
جنگیدند، پس برای آنچه در راه خدا به آنان رسید، نه
سستی کردند و نه ناتوان شدند و تن به ذلت ندادند و
خداوند صابران را دوست دارد.

و کلام آنها (رزمندگان مخلص و آگاه) جز این نبود که گفتند:
«پروردگارا گناهانمان و زیاده‌روی‌هایمان را در کارمان
بخش و گامهای ما را استوار بدار و ما را بر گروه کافران
یاری ده.

پس خداوند پاداش دنیا و پاداش نیک آخرت را به آنان عطا
کرد و خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ
عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

۱۵۰

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ النَّصِيرِينَ

۱۵۱

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا ۖ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى
الظَّالِمِينَ

۱۵۲

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ ۚ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ ۖ حَتَّىٰ
إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا
أَرْسَلَكُمْ مَّا تُحِبُّونَ ۖ مِّنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّنْ
يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۖ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا
عَنْكُمْ ۖ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

۱۵۳
حزب ۲۸

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلَوْنَهَا عَلَىٰ أَحَدٍ ۚ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي
أُخْرَىٰكُمْ فَأَتْبَبَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لِّكَيْلًا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا
فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَبَكُمْ ۖ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر از کسانی که کفر ورزیدند اطاعت کنید، شما را به آئین گذشتگان کافرتان برمی‌گردانند، پس به خسارت و زیانکاری بازخواهید گشت.

(از آنها که دوستدار شما نیستند پیروی نکنید، بلکه خداوند مولای شماست و او بهترین یاوران است.

بزودی در دلهای کسانی که کفر ورزیدند، بیم خواهیم افکند، زیرا چیزی را با خدا شریک کرده‌اند که بر (حقانیت) آن (خداوند) دلیلی نازل نکرده است و جایگاه آنان آتش دوزخ است و چه بد است جایگاه ستمگران.

و قطعاً خداوند وعده‌ی خود را (مبنی بر پیروزی شما در جنگ احد) محقق گرداند، زیرا که دشمن را با خواست او می‌کشتید، تا آنکه سست شدید و در کار (جنگ و تقسیم غنائم) به نزاع پرداختید و از (دستور پیامبر) نافرمانی کردید، با آنکه خداوند (پیروزی و) آنچه را (از غنایم) که محبوب شما بود به شما نشان داده بود. برخی از شما خواهان دنیایند (و غنائم جنگی)، و برخی خواهان آخرت (و شهادت در راه خدا). پس آنگاه خداوند شما را از (تعقیب) آنان منصرف ساخت (و پیروزی شما به شکست انجامید)، تا شما را بیازماید، ولی از (خطای) شما درگذشت و همانا خداوند نسبت به مؤمنان، صاحب فضل و بخشش است.

(به خاطر بیاورید) هنگامی که (در جنگ احد به هنگام فرار، از کوه) بالا می‌رفتید و به هیچ کس توجه نمی‌کردید، (در حالی که) پیامبر شما را از پشت سرتان فرامی‌خواند (که به جای خود برگردید). پس به سزای آن، خداوند غمی بر غم‌هایتان افزود تا دیگر بر آنچه (از غنائم) از کفتان رفته یا (از آسیب و زخم) بر سرتان آمد، اندوه نخورید و (بدانید که) خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَآئِفَةً مِّنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُل لَّوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا أُسْزِلَهُمْ
الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ حَلِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا
لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَى لَّوْ كَانُوا
عِندَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلِئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْتِمَّ لِمَعْفَرَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٍ
خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

سپس (خداوند) به دنبال آن غم، آرامشی (به گونه‌ی) خوابی سبک بر شما فرو فرستاد که گروهی از شما را فراگرفت (و با آن، خستگی و اضطراب از تن شما بیرون رفت. این آرامش برای کسانی بود که از فرار خود در احد ناراحت و تائب بودند)، ولی گروه دیگر که همتشان (حفظ) جان خودشان بود و به (وعده‌های) خدا همچون دوران جاهلیت گمان ناحق داشتند، (به طعنه) می‌گفتند: آیا چیزی از امر (نصرت الهی) با ماست؟ بگو: براستی که امر (پیروزی) همه‌اش بدست خداست. آنها در دل‌های خود چیزی را مخفی می‌کنند که برای تو آشکار نمی‌کنند، می‌گویند: اگر در تصمیم‌گیری (برای شیوه جنگ)، حق برای ما بود، ما در اینجا کشته نمی‌شدیم. (به آنان) بگو: اگر در خانه‌هایتان نیز بودید، آنهایی که کشته شدن بر آنها مقرر شده بود، به سوی قتلگاه خود روانه می‌شدند و (حادثه احد) برای آن است که آنچه را در سینه‌های شماست، خدا بیازماید و آنچه را در دل دارید، پاک و خالص گرداند و خداوند به آنچه در سینه‌هاست داناست.

همانا کسانی از شما که روز برخورد دو سپاه (در احد، از جنگ) روی برگردانند (و فرار کردند)، جز این نبود که شیطان به خاطر بعضی از کردار (ناپسند)شان آنها را لغزاید و البته خداوند از آنها گذشت، براستی که خداوند آمرزنده‌ی بردبار است.

ای کسانی که ایمان آوردید! مانند کسانی که کفر ورزیدند نباشید که درباره‌ی برادران خود، که به سفر رفته یا رزمنده بودند، گفتند: اگر نزد ما بودند نمی‌مردند و کشته نمی‌شدند. (بلکه با دلگرمی به جبهه بروید) تا خداوند آن (شجاعت و شهادت‌طلبی شما) را در دل‌های کفار (و منافقان) مایه‌ی حسرت (رسیدن به هدفشان) قرار دهد و خداوند (است که) زنده می‌کند و می‌میراند و خداوند به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

و اگر در راه خدا کشته شوید و یا بمیرید (زیان نکرده‌اید، زیرا) آمرزش و رحمت خداوند از آنچه (آنان در طول عمر خود) جمع می‌کنند، بهتر است.

وَلَيْنَ مُتَمِّمٌ أَوْ قَتَلْتُمْ لِإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ
الْقَلْبِ لَآنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذَلْكُمْ فَمَن
ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَغُلَّ وَمَن يَغُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

أَفَمَن أَتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَهْ
جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

هُم دَرَجَتٌ عِندَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ
أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

أَوَلَمْآ أَصَبْتُكُمْ مُّصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَلَنَّا
هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

و اگر بمیرید یا کشته شوید، قطعاً به سوی خداوند
برانگیخته می‌شوید.

(ای رسول ما!) پس به خاطر رحمتی از جانب خدا (که شامل
حال تو شده)، با مردم مهربان گشته‌ای و اگر خشن و
سنگدل بودی، (مردم) از دور تو پراکنده می‌شدند. پس از
(تقصیر) آنان درگذر و برای آنها طلب آمرزش کن و در امور
با آنان مشورت نما، پس هنگامی که تصمیم گرفتی (قا طع
باش و) بر خداوند توکل کن. براستی که خداوند
توکل‌کنندگان رادوست می‌دارد.

اگر خداوند شما را یاری کند، هیچ کس بر شما غالب نخواهد
شد و اگر شما را خوار کند، پس چه کسی است که بعد از
آن بتواند شما را یاری کند؟ (بنابراین) مؤمنان فقط باید بر
خداوند توکل کنند.

و هیچ پیامبری را نسزد که خیانت کند و هر کس خیانت
کند، آنچه را که (در آن) خیانت نموده روز قیامت به همراه
آورد، سپس به هر کس پاداشِ کاملِ آنچه کسب کرده، داده
شود و آنها ستم نینند.

آیا کسی که در پی خشنودی خداوند است، مانند کسی است
که به خشم و غضب خدا دچار گشته و جایگاه او جهنم است؟
و چه بد بازگشتگاهی است.

آنان نزد خداوند (دارای) درجاتی هستند و خداوند به آنچه
انجام می‌دهند، بیناست.

همانا خداوند بر مؤمنان منت گذاشت که در میان آنها
پیامبری از خودشان برانگیخت، تا آیات او را بر آنها تلاوت
کند و ایشان را پاک کرده و رشد دهد و به آنان کتاب و
حکمت بیاموزد، هر چند که پیش از آن، قطعاً آنها در گمراهی
آشکار بودند.

آیا چون مصیبتی (در جنگ احد) به شما رسید که دو
برابرش را (در جنگ بدر) به آنها (دشمن) وارد ساخته
بودید، گفتند: این مصیبت از کجاست؟ (و چرا به ما رسید؟)
بگو: آن از سوی خودتان است. قطعاً خداوند بر هر کاری
تواناست.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَيَاذَنْ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ
الْمُؤْمِنِينَ

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ
لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا
لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

۱۶۷

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ
فَادْرَعُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۶۸

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

۱۶۹

فَرِحِينَ بِمَا ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ

۱۷۰

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۷۱
حزب ۲۹

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۷۲
۵۹ر

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

۱۷۳

و آنچه روز مقابله‌ی دو گروه (کفر و ایمان در احد) به شما
وارد شد، به اذن خدا بود (تا شما را آزمایش کند) و مؤمنان
را مشخص کند.

و چهره‌ی منافقان معلوم شود، (کسانی که چون) به آنها گفته
شد: بیایید شما (هم مثل دیگران) در راه خدا بجنگید و یا
(اقل از حریم خود) دفاع کنید، گفتند: اگر (فنون) جنگی
را می‌دانستیم، حتماً از شما پیروی می‌کردیم. آنها در آن
روز، به کفر نزدیک‌تر بودند تا به ایمان. با دهانشان چیزی
می‌گویند که در دلشان نیست و خداوند به آنچه کتمان
می‌کنند آگاه‌تر است.

منافقان کسانی هستند که (بعد از پایان جنگ احد، دست به
تبلیغات یأس‌آور زده و در حالی که خود از جنگ سر باز زده
و در خانه‌های) خود نشسته‌اند و در حق برادران خود
گفتند: اگر از ما پیروی می‌کردند کشته نمی‌شدند. به آنان
بگو: اگر راست می‌گویید، مرگ را از خودتان باز دارید.

و هرگز گمان مبر آنها که در راه خدا کشته شده‌اند،
مردگانند؛ بلکه آنها زندگانی هستند که نزد پروردگارشان
روزی داده می‌شوند.

آنان بخاطر آنچه خداوند از فضلش به آنها داده، شادمانند و
به کسانی که به دنبال ایشانند، ولی هنوز به آنها ملحق
نشده‌اند، مژده می‌دهند که نه ترسی بر آنها است و نه غمی
خواهند داشت.

به نعمت و فضل خدا و اینکه خداوند پاداش مؤمنان را تباہ
نمی‌کند، (آیندگان را) مژده می‌دهند.

آنان که دعوت خدا و رسول را (برای شرکت دوباره در جهاد
علیه کفار) پذیرفتند، با آنکه جراحاتی به آنان رسیده بود،
برای نیکوکاران و پرهیزکاران آنها، پاداش بزرگی است.

مؤمنان کسانی هستند که (چون) مردم (منافق) به ایشان
گفتند: بی‌شک مردم (کافر مکه) بر ضد شما گرد آمده (و
بسیج شده)‌اند، پس از آنان بترسید، (آنها به جای ترس) بر
ایمانشان بیافزود و گفتند: خداوند ما را کفایت می‌کند و او
چه خوب نگهبان و یآوری است.

فَأَنْقَلِبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّ لَهُمْ سُوءٌ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

۱۷۵

إِنَّمَا ذَالِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۷۶

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوْا
اللَّهَ شَيْئًا ۚ يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ ۚ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۷۷

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوْا اللَّهَ شَيْئًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۸

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمِلِّي لَهُمْ خَيْرٌ لَّا أَنْفُسِهِمْ ۚ
إِنَّمَا نُمِلِّي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۱۷۹

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ
الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى
الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِن رُّسُلِهِ ۚ مَنْ يَشَاءُ فَعَامِنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۸۰

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ ۚ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۚ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ ۚ
يَوْمَ الصَّالِمَةِ ۚ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

پس (این مجروحینی که برای بار دوم آماده دفاع شدند؛ بدون رخ دادن عملیاتی) با نعمت و فضل خداوند (به مقرّ خود) بازگشتند، در حالی که هیچ گزندی به آنها نرسید و (همچنان) از رضای پروردگار پیروی کردند و خداوند صاحب فضل بزرگی است.

این شیطان است که دوستان خویش را (از قدرت کفار) می‌ترساند، پس اگر ایمان دارید از آنان ترسید و فقط از (مخالفت) من بترسید.

و (ای پیامبر!) کسانی که در کفر می‌شتابند، ترا اندوهگین نکنند. آنان هرگز به خداوند ضرری نمی‌زنند. خداوند خواسته است که برای آنها هیچ بهره‌ای در قیامت قرار ندهد و برای آنان عذابی بزرگ است.

قطعاً کسانی که ایمان را با کفر معامله کردند، هرگز به خداوند ضرری نمی‌رسانند و برای آنان عذاب دردناکی است.

و کسانی که کافر شدند، مپندارند مهلتی که به آنان می‌دهیم برایشان خوب است، همانا به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناه (خود) بیفزایند و برای آنان عذابی خوارکننده است.

خداوند بر آن نیست که (شما) مؤمنان را بر آن حالی که اکنون هستید رها کند، مگر اینکه (با پیش آوردن آزمایش‌های پی در پی) ناپاک را از پاک جدا کند. و خداوند بر آن نیست که شما را بر غیب آگاه سازد، ولی از پیامبرانش، هر که را بخواهد (برای آگاهی از غیب) برمی‌گزیند، پس به خدا و پیامبرانش ایمان آورید و (بدانید) اگر ایمان آورده و تقوا پیشه کنید، پس برای شما پاداش بزرگی خواهد بود.

و کسانی که نسبت به (انفاق) آنچه خداوند از فضلش به آنان داده، بخل می‌ورزند، گمان نکنند که (این بخل) برای آنان بهتر است، بلکه آن برایشان بدتر است. به زودی آنچه را که بخل کرده‌اند در روز قیامت، (به صورت) طوقی بر گردنشان آویخته می‌شود. و میراث آسمان‌ها و زم ین مخصوص خداست و خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

۱۸۲

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

۱۸۳

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۸۴

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

۱۸۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَن زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

۱۸۶
حزب ۳۰

لَسْبَلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

همانا خداوند سخن کسانی را که گفتند: خدا فقیر است و ما توانگریم، شنید. به زودی این سخن آنان، و به ناحق کشتن آنان پیامبران را، خواهیم نوشت و به آنان خواهیم گفت: بچشید عذاب آتش سوزان را.

آن (عذاب) به سبب دست آورد قبلی خودتان است و همانا خداوند نسبت به بندگان، ستمگر نیست.

کسانی که گفتند: همانا خداوند از ما پیمان گرفته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم، مگر آنکه (به صورت معجزه) یک قربانی برای ما بیاورد، که آتش (صاعقه آسمانی) آن را بخورد! بگو: (این حرفها بهانه است)، بیگمان پیامبرانی پیش از من، با دلائلی روشن و (حتی) با همین (پیشنهادی) که گفتید، برای شما آمدند، پس اگر راست می‌گویید چرا آنان را کشتید؟

(بنابراین) پس اگر تو را تکذیب کردند (چیز تازه‌ای نیست، زیرا) انبیای قبل از تو نیز که همراه با معجزات و نوشته‌ها و کتاب روشنگر آمده بودند، تکذیب شدند.

هر کسی چشنده‌ی مرگ است. و بیگمان روز قیامت پادشاه‌های شما به طور کامل پرداخت خواهد شد. پس هر کس از آتش بر کنار شد و به بهشت وارد گشت، قطعاً رستگار است و زندگانی دنیا، جز مایه‌ی فریب نیست.

قطعاً شما در اموال و جان‌های خویش آزمایش خواهید شد و از کسانی که پیش از شما کتاب (آسمانی) داده شده‌اند و از کسانی که شرک ورزیده‌اند، آزار بسیاری می‌شنوید و اگر صبوری و پرهیزگاری پیشه کنید، پس قطعاً آن (صبر، نشانه‌ی) عزم استوار شما در کارهاست.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ

۱۸۸

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۸۹

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۹۰
۶۱ر

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

۱۹۱

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

۱۹۲

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

۱۹۳

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

۱۹۴

رَبَّنَا وَعَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسْلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

و (به یاد آور) زمانی که خداوند از کسانی که به آنان کتاب (آسمانی) داده شد، پیمان گرفت که حتماً باید آن را برای مردم بیان کنید و کتمانش نکنید، پس آنها آن (عهد) را پشت سر خویش انداختند و به بهای کمی مبادله کردند، پس چه بد معامله‌ای کردند.

گمان میر کسانی که به آنچه کرده‌اند، شادمانی می‌کنند و دوست دارند برای آنچه نکرده‌اند ستایش شوند، مپندار که آنها از عذاب الهی رسته‌اند، (زیرا) برای آنها عذابی دردناک است.

و حکومت آسمان‌ها و زمین برای خداست و خداوند بر هر کاری تواناست.

همانا در آفرینش آسمان‌ها و زمین و در پی یکدیگر آمدن شب و روز، نشانه‌هایی (از علم، رحمت، قدرت، مالکیت، حاکمیت و تدبیر خداوند) برای خردمندان است.

(خردمندان) کسانی هستند که ایستاده و نشسته و (خواییده) بر پهلو یاد خدا می‌کنند و در آفرینش آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند (و از عمق جان می‌گویند): پروردگارا! این هستی را باطل و بی‌هدف نیافریده‌ای، تو (از کار عبث) پاک و منزهی، پس ما را از عذاب آتش نگهدار.

پروردگارا! هر که را تو (بخطر اعمال بدش) به دوزخ افکنی، پس بیشک او را خوار و رسوا ساخته‌ای و برای ستمگران هیچ یاورانی نیست.

پروردگارا! همانا ما دعوت منادی ایمان را شنیدیم که (می‌گفت:) به پروردگارتان ایمان بیاورید، پس ایمان آوردیم. پروردگارا! پس گناهان ما را بیامرز و زشتی‌های ما را بپوشان و ما را با نیکان بمیران.

(خردمندان می‌گویند): پروردگارا! آنچه را به واسطه‌ی پیامبرانت به ما وعده داده‌ای، به ما مرحمت فرما و ما را در روز قیامت خوار مساز، که البته تو خلاف وعده انجام نمی‌دهی.

۳۰
آل عمران
۱۹۵
/۲۰۰

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتُمْ بِبَعْضِكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَأَلْزَمَ الْكُفُورَ
وَأَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَوَدُّوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَتَلُوا
وَقَتِّلُوا لَكُفْرَنَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَنَّهُمْ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ
الْثَوَابِ

۱۹۶

لَا يَغُرَّتْكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ

۱۹۷

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

۱۹۸

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ

۱۹۹

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

۲۰۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

پس پروردگارشان دعای آنان را مستجاب کرد (و فرمود:) که
من عمل هیچ صاحب عملی از شما را، خواه مرد یا زن،
(گرچه) همه از یکدیگرید، تباه نمی‌کنم (و بی‌پاداش
نمی‌گذارم). پس کسانی که هجرت کرده و از خانه‌هایشان
رانده شده و در راه من آزار و اذیت دیده، جنگیده و کشته
شدند، قطعاً من لغزش‌هایشان را می‌پوشانم و در باغ‌هایی
که نهرها از زیرشان جاری است، واردشان می‌کنم. (این)
پاداشی است از طرف خدا، و پاداش نیکو تنها نزد خداست.

رفت و آمد کفار در شهرها ترا فریب ندهد.

(بهره‌ی آنها از این رفت و آمدها) متاع ناچیزی است، سپس
جایگاه ابدی آنان جهنم است که بد جایگاهی است.

لکن برای کسانی که نسبت به پروردگارشان پروا داشته
باشند، باغ‌هایی است که نهرها از زیر درختانش جاری است.
آنان برای همیشه در آنجا هستند و این پذیرایی (اولیه) از
جانب خداوند است، ولی آنچه در نزد خداست برای نیکان
بهتر است.

و همانا بعضی از اهل کتاب، کسانی هستند که به خداوند و
آنچه به شما نازل شده و آنچه به خودشان نازل شده،
خاشعانه ایمان می‌آورند. آیات الهی را به بهای اندک معامله
نمی‌کنند. آنها هستند که برایشان نزد پروردگارشان پاداش
است. همانا خداوند سریع الحساب است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (در برابر مشکلات و هوسها)
استقامت کنید و (در برابر دشمنان نیز) پایدار باشید (و
دیگران را به صبر دعوت کنید) و از مرزها مراقبت کنید و
از خداوند پروا داشته باشید، شاید که رستگار شوید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

وَعَاثُوا آلِيَتَمَى أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي آلِيَتَمَى فَاَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَى أَلَّا تَعُولُوا

وَعَاثُوا النِّسَاءَ صَدَقْتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

وَابْتَلُوا آلِيَتَمَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا

ای مردم! از پروردگارتان پروا کنید، آن کس که شما را از یک نفس آفرید و همسرش را نیز از (جنس) او آفرید و از آن دو، مردان و زنان بسیاری را (در روی زمین) پراکنده ساخت و از خدایی که (با سوگند) به او از یکدیگر درخواست می‌کنید، پروا کنید. و (نسبت) به ارحام نیز تقوا پیشه کنید (و قطع رحم نکنید) که خداوند همواره مراقب شماست.

و اموال یتیمان را به آنان (باز) دهید و اموال بد (خودتان) را با اموال خوب (یتیمان) تبدیل نکنید و اموال آنان را با اموال خود نخورید، همانا این (تصرفات ظالمانه) گناهی بزرگ است.

و اگر می‌ترسید که عدالت را درباره‌ی (ازدواج با) دختران یتیم مراعات نکنید، (از ازدواج با آنان صرف‌نظر نمایید و) با زنان دلخواه (دیگر) ازدواج کنید، دوتا، سه‌تا، یا چهار تا. پس اگر ترسیدید که (میان همسران) به عدالت رفتار نکنید، پس یک همسر (کافی است) یا (به جای همسر دوم از) کنیزی که مال شماست (کام بگیرید، گرچه کنیز هم حقوقی دارد که باید مراعات شود) این نزدیک‌تر است که ستم نکنید.

و مهر و کابین زنان را به صورت هدیه و با رغبت بدهید و اگر با میل و رغبت خویش چیزی از آن را به شما بخشیدند، آن‌را حلال و گوارا مصرف کنید.

و اموال خود را که خداوند وسیله‌ی برپائی زندگی شما قرار داده، به دست سفیهان ندهید (ولی) رزق و مخارج آنان را از درآمد آن بدهید و آنان را بی‌پوشانید و با آنان سخن شایسته و نیکو بگویید.

و یتیمان را بیازمایید، تا هنگامی که به (سن بلوغ و ازدواج) برسند، پس اگر در آنان رشدی (فکری) یافتید، اموالشان را به ایشان برگردانید و آن را به اسراف و شتاب (از بیم) اینکه بزرگ شوند (و اموالشان را از شما بگیرند) مصرف نکنید. و هر (قیم و سرپرستی) که بی‌نیاز است، عفت به خرج دهد (و از گرفتن حق‌الزحمه‌ی امور یتیمان چشم‌پوشد) و آن که نیازمند است، به مقدار متعارف (در برابر نگهداری از مال یتیم) می‌تواند ارتزاق کند. پس هرگاه اموالشان را به آنان رد کردید، (افراد را) بر آنان گواه و شاهد بگیرید. (این گواهی برای حفظ حقوق یتیمان است، و گرنه) خدا برای محاسبه کافی است.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ
فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا
عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ ۖ فَإِنْ
كَانَ نِسَاءً فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِنْ كَانَتْ
وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ ۖ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ
أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ ۚ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۖ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا
تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا ۖ فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

برای مردان، از آنچه پدر و مادر و نزدیکان، (پس از مرگ) بر جای گذاشته‌اند سهمی است، و برای زنان (نیز) از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان بر جای گذاشته‌اند، سهمی است، خواه (مقدار مال) کم باشد یا زیاد، سهمی معین و مقرر است.

و اگر هنگام تقسیم (ارث) خویشاوندانی (که ارث نمی‌برند) و یتیمان و مستمندان حاضر شدند، پس چیزی از آن مال به آنان روزی دهید و با آنان پسندیده سخن بگوئید.

و کسانی که اگر پس از خود فرزندان ناتوانی به یادگار بگذارند، بر (فقر آینده) آنان می‌ترسند، باید (از ستم درباره یتیمان مردم نیز) بترسند. از خداوند پروا کنند و سخنی استوار گویند.

همانا، آنان که اموال یتیمان را به ستم می‌خورند، در حقیقت، آتشی را در شکم خود فرو می‌برند و بزودی در آتشی افروخته وارد خواهند شد.

خداوند درباره (ارث) فرزندان ناتوان به شما سفارش می‌کند، برای پسر مانند سهم دو دختر است، پس اگر وارثان از جنس زن و بیش از دو نفر باشند، دوسوم میراث، سهم آنان است و اگر یکی باشد، نصف میراث از آن اوست. و برای هر یک از پدر و مادر (میت)، یک ششم میراث است، اگر میت، فرزندی داشته باشد. اما اگر فرزندی نداشته و پدر و مادر، تنها وارث او باشند، مادر یک‌سوم می‌برد (و باقی برای پدر است) و اگر متوفی برادرانی داشته باشد، مادرش یک ششم می‌برد. (البته تقسیم ارث) پس از عمل به وصیتی است که او (متوفی) سفارش کرده یا پرداخت بدهی اوست. شما نمی‌دانید پدران و پسران، کدامیک برایتان سودمندترند. این احکام، از سوی خدا واجب شده است، همانا خداوند دانا و حکیم است.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ
كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا
الْسُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا
خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ

و برای شما (مردان) نصف ارثی است که همسرانتان به جا گذاشته‌اند، اگر آنان فرزندی نداشته باشند، (هر چند از شوهر دیگر)، ولی اگر برای آنان فرزندی باشد، سهم شما یک چهارم از میراث است، البته پس از عمل به وصیتی که کرده‌اند یا ادای دینی که دارند و (اما اگر شوهر از دنیا رفت) سهم زنان یک چهارم از چیزی است که به جا گذاشته‌اید، البته اگر فرزندی نداشته باشید، ولی اگر فرزندی داشته باشید (اگر چه از همسر دیگر) سهم همسران یک هشتم از چیزی است که بر جای نهاده‌اید. (این تقسیم) پس از عمل به وصیت یا پرداخت دینی است که دارید و اگر مرد یا زنی که از او ارث می‌برند کلاله باشد (یعنی والدین و فرزندی نداشته باشد) و برای او برادر و خواهر باشد، برای هر یک از آنان یک ششم است و اگر آنان (خواهر و برادر) بیش از یکی باشند، همه آنان در یک سوم، به تساوی شریکند، (البته) پس از انجام وصیت میت یا ادای دین او، بی‌آنکه وصیت، ضرر به وارث داشته باشد. این، سفارشی از سوی خداست و خداوند، دانا و بردبار است.

آن (چه گفته شد)، حدود و مقررات الهی است و هر کس از خدا و رسولش پیروی کند خداوند او را به باغهایی وارد می‌کند که از زیر درختانش نهرها جاری است، آنان همیشه در آن می‌مانند، و این است کامیابی و رستگاری بزرگ.

و هر کس خدا و رسولش را نافرمانی کند و از حدود الهی تجاوز نماید، خدا او را وارد آتشی می‌کند که همیشه در آن می‌ماند و برای او عذابی خوارکننده است.

وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى
يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

و از زنان شما کسانی که مرتکب زنا شوند، پس چهار نفر از میان شما (مردان مسلمان) را بر آنان شاهد بگیرید، پس اگر شهادت دادند، آن زنان را در خانه‌ها (ی خودشان) نگاه دارید، تا مرگشان فرا رسد، یا آنکه خداوند، راهی برای آنان قرار دهد (و قانون جدیدی بیاورد).

وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَازُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا

و آن دو نفری از شما که سراغ فحشا و زنا روند (زن یا مرد زناکار و بدون همسر) هر دو را آزار دهید (و بر آنان حد جاری کنید). پس اگر توبه کرده و خود را اصلاح کردند، از آنان درگذرید (زیرا) خداوند توبه‌پذیر مهربان است.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ
يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

بی‌گمان (پذیرش) توبه بر خدا، برای کسانی است که از روی جهالت کار بد می‌کنند، سپس زود توبه می‌کنند. پس خداوند توبه‌ی آنان را می‌پذیرد و خداوند، دانا و حکیم است.

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ
أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِسْلَامَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ
كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

و پذیرش توبه، برای کسانی که کارهای زشت می‌کنند تا وقتی که مرگ یکی از آنان فرا رسد، آنگاه می‌گوید: همانا الآن توبه کردم، نیست. و نیز برای آنان که کافر بمیرند، بلکه برای آنان عذاب دردناک مهیا کرده‌ایم.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا
وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ
فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! برای شما حلال نیست که زنان را به اکراه به ارث برید و بر آنان سخت نگیرید تا بعضی از آنچه را به آنان بخشیده‌اید، خود ببرید، مگر آنکه مرتکب فحشا، آشکار شوند و با آنان به نیکویی رفتار کنید و اگر از همسرانتان خوشتان نیامد چه بسا شما چیزی را خوش نداشته باشید، ولی خداوند، خیر فراوان در آن قرار داده باشد.

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ
قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بِهْتِنَا وَإِنَّمَا
مُؤْمِنًا

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمُ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ
مِنْكُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُم مِّنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ
وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضْعَةِ
وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَّائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُم مِّن
نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِنْ لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

و اگر خواستید همسری بجای همسری انتخاب کنید و مال
فراوانی به آنان داده باشید، از او چیزی مگیرید. آیا
می‌خواهید با بهتان و گناه آشکار، آن را بازپس گیرید؟!

و چگونه آن مال را پس می‌گیرید، در حالی که هر یک از شما
از دیگری کام گرفته‌اید و همسرانتان از شما (هنگام
ازدواج، برای پرداخت مهریه) پیمان محکم گرفته‌اند!

و با زنانی که پدرانتان به ازدواج خود در آورده‌اند، ازدواج
نکنید، مگر آنچه در گذشته (پیش از نزول این حکم) انجام
شده است. همانا این گونه ازدواج، بسیار زشت و مایه
دشمنی و راه بدی است.

بر شما حرام شده است (ازدواج با) مادرانتان و دخترانتان،
و خواهرانتان و عمه‌هایتان و خاله‌هایتان و دختران برادر و
دختران خواهر و آن مادرانتان که به شما شیر داده‌اند و
خواهران رضاعی (شیری) شما و مادران همسرانتان و
دختران همسرانتان (از شوهر قبلی) که در دامن شما
تربیت یافته‌اند، به شرط آنکه با مادرانشان، همبستر شده
باشید، پس اگر آمیزش نکرده‌اید مانعی ندارد (که با آن
دختران ازدواج کنید) و (همچنین حرام است ازدواج با)
همسران پسرانتان که از نسل شمایند (نه پسر خوانده‌ها)
و (حرام است در ازدواج) جمع بین دو خواهر، مگر آنچه
پیشتر انجام گرفته است. همانا خداوند بخشنده و مهربان
است.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَ أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَن يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَمَن فَتَيْتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَن خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَن تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و (ازدواج با) زنان شوهردار (نیز بر شما حرام شده است)، مگر آنان که (به حکم خداوند، در جنگ با کفار) مالک شده‌اید. (این احکام،) نوشته و قانون خدا بر شماست. و جز اینها (که گفته شد،) برای شما حلال است که (زنان دیگر را) به وسیله‌ی اموال خود، به قصد پاکدامنی و نکاح، نه به قصد زنا، طلب کنید. پس هرگاه از آن زنان، (به نکاح موقت) کام گرفتید، مهرشان را به عنوان یک واجب بپردازید و پس از تعیین مهر، در (تغییر مدت عقد یا مقدار مهر) آنچه با یکدیگر توافق کنید، بر شما گناهی نیست. همانا خداوند دانا و حکیم است.

و هر کس از شما، که توانایی مالی ندارد تا با زنان آزاد با ایمان ازدواج کند، پس از کنیزان با ایمانی که شما مالک آنید، (به زنی بگیرد) و خداوند به ایمان شما داناتر است. همه از یکدیگرید، پس (نگویید: که من آزادم و تو کنیز. و) با اذن صاحبانشان آن کنیزان را به همسری درآورید و مهریه نیکو و به طور شایسته به آنان بدهید، به شرط آنکه پاکدامن باشند، نه اهل فحشا و نه اهل دوست گرفتن‌های پنهانی. پس آنگاه که کنیزان، صاحب همسر شدند، اگر مرتکب زنا شوند، کیفرشان نصف کیفر زنان آزاد است. این (نوع از ازدواج،) برای کسانی از شما رواست که از (رنج و فشار بی‌همسری و) افتادن به گناه و زنا بر خود بترسد، با این همه، صبر کردن (و ازدواج نکردن با کنیزان) برایتان بهتر است و خداوند بخشنده و مهربان است.

خداوند می‌خواهد (با این قوانین، راه سعادت را) برای شما آشکار سازد و شما را به سنت‌های (خوب) پیشینیانتان راهنمایی کند و شما را (با بیان احکام) از گناه پاک سازد و خداوند، دانا و حکیم است.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا
تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

إِنْ تَحْتَبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا أَكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا أَكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوْلًى مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلَّذِينَ
عَقَدْتُمْ أَيْمَانُكُمْ فَعَاتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا

و خداوند می‌خواهد شما را ببخشد (و از آلودگی پاک سازد)،
ولی کسانی که از هوسها پیروی می‌کنند، می‌خواهند که شما
به انحرافی بزرگ تمایل پیدا کنید.

خداوند می‌خواهد (با آسان کردن قوانین ازدواج، بار
تکلیف) شما را سبک کند. و انسان، ضعیف آفریده شده
است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اموال یکدیگر را در میان
خود به باطل نخورید، مگر اینکه تجارتي با رضایت یکدیگر
باشد. و خود (و یکدیگر) را نکشید، همانا خداوند نسبت به
شما همواره مهربان بوده است.

و هر کس از روی تجاوز و ستم چنان کند (و دست به مال و
جان مردم دراز کرده، یا خودکشی و خونریزی کند) به زودی
او را در آتشی (عظیم) وارد سازیم و این کار، بر خداوند
آسان است.

اگر از گناهان بزرگی که از آن نهی می‌شوید پرهیز کنید،
گناهان کوچکتان را بر شما می‌پوشانیم و شما را در جایگاهی
ارجمند وارد می‌کنیم.

و آنچه را که خداوند سبب برتری بعضی از شما بر بعضی
دیگر قرار داده آرزو نکنید. برای مردان از آنچه بدست
آورده‌اند بهره‌ای است و برای زنان نیز از آنچه کسب
کرده‌اند بهره‌ای می‌باشد و (به جای آرزو و حسادت) از فضل
خداوند بخواهید، که خداوند به هر چیزی داناست.

و از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان و کسانی که با آنان
پیمان بسته‌اید، برجا گذاشته‌اند، برای هر یک وارثانی قرار
داده‌ایم، پس سهم آنان را (از ارث) بپردازید، زیرا که
خداوند بر هر چیز، شاهد و ناظر است.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَأَلْصَلِحَتْ قَنْتَتُ
حَفِظْتُ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ
فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ
أَطَعَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَبِيرًا

وَأِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا
مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا خَبِيرًا

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا
وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا
ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

مردان دارای ولایت بر زنانند از آن جهت که خدا بعضی از
ایشان (مردان) را بر بعضی (زنان) برتری داده (قدرت
بدنی، تولیدی و اراده بیشتری دارند) و از آن جهت که از
اموال خود نفقه می‌دهند، پس زنان شایسته، فرمان
بردارند و نگهدار آنچه خدا (برای آنان) حفظ کرده، (حقوق و
اسرار شوهر)، در غیاب اویند. و (اما) زنانی که از سرپیچی
آنان بیم دارید، پس (نخست) آنان را موعظه کنید و (اگر
مؤثر نشد) در خوابگاه از آنان دوری کنید و (اگر پند و قهر
اثر نکرد)، آنان را بزنید (و تنبیه بدنی کنید)، پس اگر
اطاعت شما را کردند، بهانه‌ای بر آنان (برای ستم و آزار)
مجویید. همانا خداوند بزرگوار و بزرگ مرتبه است.

و اگر از (ناسازگاری و) جدایی میان آن دو (زن و شوهر) بیم
داشتید، پس داوری از خانواده‌ی شوهر، و داوری از
خانواده‌ی زن برگزینید (تا به اختلاف آن دو رسیدگی کنند)
اگر این دو بنای اصلاح داشته باشند خداوند میان آن دو را
به توافق می‌رساند، زیرا خداوند، (از نیات همه) با خبر و
آگاه است.

و خدا را بپرستید و هیچ چیز را شریک او قرار ندهید و به
پدر و مادر نیکی کنید و به بستگان و یتیمان و بینوایان و
همسایه‌ی نزدیک و همسایه‌ی دور و یار هم‌نشین و در
راه‌مانده و زیردستان و بردگانتان (نیز نیکی کنید). همانا
خداوند، هر که را متکبر و فخر فروش باشد، دوست
نمی‌دارد.

(متکبران خود برترین) کسانی هستند که (هم خود) بخل
می‌ورزند و (هم) مردم را به بخل فرمان می‌دهند و آنچه را
که خداوند از فضل خود به آنان بخشیده پنهان می‌دارند. و
ما برای کفران‌کنندگان نعمت‌ها عذابی خوارکننده آماده
کرده‌ایم.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُّضْعِفْهَا
وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى
هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ
الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ
تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ
تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ
مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ
الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ

و (متکبران خود برترین) کسانی هستند که اموال خود را
از روی ریا و برای نشان دادن به مردم انفاق می‌کنند و به
خدا و روز قیامت ایمان ندارند و هر کس که شیطان همدم
او باشد، پس چه بد همدمی است.

و بر ایشان چه می‌شد، اگر به خداوند و روز قیامت ایمان
می‌آوردند و از آنچه خداوند، روزی آنان کرده (از روی
اخلاص، نه ریا) انفاق می‌کردند؟ و خداوند به نیت آنان
دانااست.

همانا خداوند، به مقدار ذره‌ای هم ستم نمی‌کند و اگر کار
نیکی باشد آن را دوچندان می‌کند و از جانب خویش نیز
پاداش بزرگی عطا می‌کند.

پس چگونه خواهد بود آنگاه که از هر امتی گواهی (از
خودشان) بیاوریم و تو را نیز بر آنان گواه آوریم؟!

در چنین روز، کسانی که کفر ورزیدند و پیامبر را نافرمانی
کردند، آرزو می‌کنند که‌ای کاش با زمین یکسان می‌شدند و
هیچ سخنی را نمی‌توانند از خدا کتمان کنند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! در حال مستی به نماز نزدیک
نشوید، تا آنکه بدانید چه می‌گویید. و نیز در حال جنابت
نزدیک (مکان) نماز، (مسجد) نشوید، مگر به طور عبوری (و
بی‌توقف) تا اینکه غسل کنید. و اگر بیمار یا در سفر بودید،
یا یکی از شما از جای گودی (کنایه از قضای حاجت) آمد، یا
تماسی (و آمیزش جنسی) با زنان داشتید و (در این موارد)
آب نیافتید، پس بر زمین (و خاک) پاک و دلپسندی تیمم
کنید، (دو کف دست بر خاک زنید) آنگاه صورت و
دست‌هایتان را مسح کنید، همانا خداوند، بخشنده و
آمرزنده است.

آیا ندیدی آنان را که بهره‌ای از کتاب خدا به آنان داده شده
بود (به جای آنکه هدایت کسب کنند) گمراهی می‌خرند و
می‌خواهند شما (نیز) راه را گم کنید.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللّٰهِ نَصِيرًا

و خداوند به دشمنان شما داناتر است و کافی است که خدا سرپرست شما باشد و کافی است که خدا یاور شما باشد.

مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعَ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِالسِّنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعَ وَأَنْظَرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

بعضی از یهودیان، سخنان را از جایگاهش تحریف می‌کنند (و بجای آنکه بگویند: شنیدیم و اطاعت کردیم) می‌گویند: شنیدیم و نافرمانی کردیم (و بی‌ادبانه به پیامبر اسلام می‌گویند: بشنو که هرگز نشنوی و ما را تحمیق کن، (این‌گونه می‌گویند) تا با زبان خود حقایق را بگردانند و در دین شما طعنه زنند و اگر می‌گفتند: (کلام خدا) را شنیدیم و اطاعت کردیم و (کلام ما را) بشنو و به حال ما بنگر (تا حقایق را بهتر درک کنیم) برایشان بهتر بود و با منطق سازگارتر، ولی خداوند آنان را به خاطر کفر و سرسختی‌شان لعن کرد، پس جز اندکی توفیق ایمان نیافتند.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُونَ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

ای کسانی که به شما کتاب (آسمانی) داده شده! به آنچه نازل کردیم که تصدیق‌کننده‌ی چیزی است که با شماست، (تورات و انجیل) ایمان آورید، پیش از آنکه چهره‌هایی را محو و نابینا کنیم، پس به پشت برگردانیم، یا مورد لعن خویش سازیم، آنگونه که اصحاب روز شنبه (یهودیان متخلف) را لعنت کردیم. و فرمان خداوند، شدنی است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا

همانا خداوند، این که به او شرک ورزیده شود نمی‌بخشد، ولی هر چه پایین‌تر باشد، برای هر که بخواهد می‌بخشد. و هر کس به خداوند شرک ورزد به تحقیق گناهی بزرگ بر ساخته است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

آیا ندیدی کسانی که خود را پاک و بی‌عیب می‌شمردند؟ (چنین نیست) بلکه خداوند، هر کس را بخواهد پاک می‌گرداند و آنان به اندازه نخ هسته خرما ظلم نمی‌شوند.

أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَكَفَىٰ بِهِۦٓ إِثْمًا مُّبِينًا

بنگر چگونه بر خدا دروغ می‌بندند! و همین گناه آشکار برای (مجازات) آنان بس است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَٰؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا

آیا کسانی را که بهره‌ای از کتاب (خدا) به آنها داده شده، ندیده‌ای که به بت و طاغوت ایمان می‌آورند و درباره کفار می‌گویند: اینان از کسانی که (به اسلام و محمد صلی الله علیه و آله ایمان آورده‌اند، راه یافته‌ترند.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ
نَصِيرًا

۵۳

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا

۵۴

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ
آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا
عَظِيمًا

۵۵

فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ بِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ
سَعِيرًا

۵۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا
نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

۵۷

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَهُمْ فِيهَا زَوْجٌ
مُّطَهَّرٌ وَفُودٌ خَالِدُونَ ۖ وَفِيهَا كُرْسِيُّّٰ وَفِيهَا رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ
يَٰذَا النُّجُومِ لَا تُخْسِفُ النَّهَارُ وَلَا تُظْهِرُ اللَّيْلُ وَلَا يُجْزَىٰ فِيهَا
الْيَوْمُ وَاللَّيْلُ وَلَا يَنُوبُ فِيهَا غَوْلٌ ۚ وَلَا هُمْ فِيهَا كَاذِبُونَ ۚ

۵۸
حزب
۳۵

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا
حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۚ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا
يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

۵۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
الْأَمْرِ مِنْكُمْ ۚ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ
وَالرَّسُولِ ۚ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

آنانند کسانی که خداوند، لعنتشان کرده است و هر کس را
خدا لعن کند، هرگز برای او یآوری نخواهی یافت.

آیا برای آنان (یهودیان) بهره‌ای از حکومت است؟ که در آن
هنگام ذره‌ای به مردم نمی‌دادند.

یا اینکه (یهودیان) نسبت به مردم (مسلمان) به خاطر آنچه
که خداوند از فضل خویش به آنان داده است، حسد
می‌ورزند. همانا ما قبلاً به آل ابراهیم (که شما از نسل او
هستید نیز) کتاب آسمانی و حکمت و سلطنت بزرگی دادیم.
(چرا اکنون به آل محمد علیهم السلام ندهیم؟)

پس بعضی از یهودیان به او (پیامبر اسلام) ایمان آوردند و
بعضی (نه تنها ایمان نیاوردند، بلکه) از ایمان آوردن مردم
جلوگیری کردند، و شعله‌ی سوزان دوزخ، برای کیفر آنان
بس است.

همانا به زودی کسانی را که به آیات ما کافر شدند در آتشی
خواهیم افکند. هر چه پوست بدنشان بسوزد، پوست
دیگری بجای آن قرار می‌دهیم تا کیفر را بچشد. همانا
خداوند توانا و حکیم است.

و کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده‌اند، به
زودی در باغ‌هایی که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است
وارد می‌کنیم. آنان همیشه در آن جاودانند، برایشان در آن
جا همسرانی پاکیزه است و آنان را در سایه‌هایی پایدار
(بدون سردی و گرمی و طوفان) درآوریم.

همانا خداوند فرماتنان می‌دهد که امانتها را به صاحبانش
بدهید و هرگاه میان مردم داوری کردید، به عدل حکم
کنید. چه نیک است آنچه که خداوند شما را بدان پند
می‌دهد. بی‌گمان خداوند شنوای بیناست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا را اطاعت کنید و از
رسول و اولی الامر خود (جانشینان پیامبر) اطاعت کنید.
پس اگر درباره چیزی نزاع کردید آن را به حکم خدا و
پیامبر ارجاع دهید، اگر به خدا و قیامت ایمان دارید. این
(رجوع به قرآن و سنت برای حل اختلاف) بهتر و پایانش
نیکوتر است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ
أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ۚ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا

آیا کسانی را که می‌پندارند به آنچه بر تو و آنچه (بر
پیامبران) پیش از تو نازل شده است، ایمان آورده‌اند
نمی‌بینی که می‌خواهند داوری را نزد طاغوت (و حکام باطل)
ببرند، در حالی که مأمورند به طاغوت، کفر ورزند. و شیطان
می‌خواهد آنان را گمراه کند، گمراهی دور و درازی!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ
الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا

و چون به آنان گفته شود (که برای داوری) به سوی آنچه
خداوند نازل کرده و به سوی پیامبر بیايید، منافقان را
می‌بینی که به شدت از پذیرش دعوت تو روی می‌گردانند.

فَكَيْفَ إِذَا أَصَبَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ
جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَنًا وَتَوْفِيقًا

پس چگونه وقتی به خاطر کارهایی که از قبل انجام دادند،
مصیبتی و مشکلی به آنان می‌رسد و (از برای رهایی از آن)
سراغ تو می‌آیند، به خدا سوگند یاد می‌کنند که هدف ما (از
مراجعه به طاغوت) جز نیکی و توافق (میان دو طرف نزاع)
نبوده است.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا

آنان کسانی‌اند که خداوند، آنچه را در دل دارند می‌داند.
پس از آنان درگذر و پندشان ده و با آنان سخنی رسا که در
جانشان بنشیند بگوی.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ
ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا

و ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر برای آنکه با اذن
خداوند فرمان برده شود و اگر آنان هنگامی که به خود ستم
کردند (از راه خود برگشته و) نزد تو می‌آمدند و از خداوند
مغفرت می‌خواستند و پیامبر هم برای آنان استغفار می‌کرد
قطعاً خداوند را توبه‌پذیر و مهربان می‌یافتند.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

نه چنین است؛ به پرودگارت سوگند، که ایمان (واقعی)
نمی‌آورند مگر زمانی که در مشاجرات و نزاع‌های خود، تو را
داور قرار دهند، و در دل خود هیچگونه احساس ناراحتی از
قضاوت تو نداشته باشند (و در برابر داوری تو) کاملاً
تسلیم باشند.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أَخْرِجُوا مِنْ دِيرِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا

وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا

وَلَهَدَيْنَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عِلِيمًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْطِئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ شَهِيدًا

وَلَيْنَ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا

و اگر به آنان حکم می‌کردیم که تن به کشتن دهید (و یکدیگر را به فرمان ما بکشید) یا از خانه و سرزمین خود بیرون روید، جز افرادی اندک، این دستور را انجام نمی‌دادند و اگر آنان به آنچه پند داده می‌شوند عمل می‌کردند، برایشان بهتر و در پایداری مؤثرتر بود.

و در این صورت یقیناً ما از جانب خود پاداشی بزرگ به آنان می‌دادیم.

و قطعاً آنان را به راهی راست هدایت می‌کردیم.

و هر کس که از خدا و پیامبر اطاعت کند، پس آنان (در قیامت) با کسانی همدم خواهند بود که خداوند بر آنان نعمت داده است، مانند پیامبران، صدّیقان، شهیدان و صالحان و اینان چه همدم‌های خوبی هستند.

این همه تفضّل از سوی خداست و خداوند برای آگاه بودن بس است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (در برابر دشمن هوشیار باشید و به علامت آمادگی) سلاح خود را بردارید، پس به صورت دسته‌های پراکنده و نامنظم یا همه با هم بسوی دشمن حرکت کنید.

و همانا از شما کسانی‌اند که (هم خودشان سست می‌باشند و هم) عامل کندی و دلسردی رزمندگان می‌شوند، چون به شما مشکلی برسد، می‌گویند: خدا بر من منت نهاده که همراه آنان (در جبهه) حضور نیافتم (یا همراه آنان شهید نشدم)

و اگر فضل و غنیمتی از سوی خداوند به شما برسد، آن‌چنان که گویا میان شما و او هرگز دوستی نبوده (تا نفع شما را نفع خود داند) خواهد گفت: ای کاش (در جهاد) با آنان بودم تا به رستگاری بزرگ (پیروزی و غنائم) می‌رسیدم.

پس باید در راه خدا کسانی بجنگند که زندگی دنیا را به آخرت می‌فروشدند و کسی که در راه خدا می‌جنگد، کشته شود یا پیروز گردد، بزودی پاداشی بزرگ به او خواهیم داد.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا

الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كُتِبَ عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَّفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

شما را چه شده که در راه خدا و (در راه نجات) مردان و زنان و کودکان مستضعف نمی‌جنگید، آنان که می‌گویند: پروردگارا! ما را از این شهری که مردمش ستمگرند بیرون بر و از جانب خود رهبر و سرپرستی برای ما قرار ده و از سوی خودت، یابوری برای ما تعیین فرما.

کسانی که ایمان آورده‌اند، در راه خدا جهاد می‌کنند و کسانی که کافر شده‌اند در راه طاغوت می‌جنگند. پس با دوستان و یاران شیطان بجنگید (و بیم نداشته باشید) زیرا حیل‌ی شیطان ضعیف است.

آیا نمی‌نگری کسانی را که (پیش از هجرت) به آنان گفته شد (اکنون) دست نگهدارید و نماز به پا دارید و زکات بپردازید. لیکن چون جهاد (در مدینه) بر آنان مقرر شد، گروهی از آنان از مردم (مشرك مکه) چنان می‌ترسیدند که گویا از خدا می‌ترسند، بلکه بیش از خدا (از کفار می‌ترسیدند) و (از روی اعتراض) گفتند: پروردگارا! چرا جنگ را بر ما واجب کردی؟ چرا ما را تا سرآمدی نزدیک (مرگ طبیعی) مهلت ندادی؟ بگو: برخورداری دنیا اندک و ناچیز است و برای کسی که تقوا پیشه کند آخرت بهتر است، و به اندازه‌ی رشته‌ی میان هسته خرما، به شما ستم نخواهد شد.

هر کجا باشید، مرگ شما را درمی‌یابد هر چند در دژهای مستحکم (یا ستارگان) باشید. اگر به آنان (منافقان) نیکی و پیروزی برسد، می‌گویند: این از سوی خداست، و اگر بدی به ایشان رسد، می‌گویند: این از جانب تو است. بگو: همه چیز از سوی خداست. این قوم را چه شده که در معرض فهم هیچ سخنی نیستند؟

(ای انسان!) آنچه از نیکی به تو رسد از خداست و آنچه از بدی به تو برسد از نفس توست. و (ای پیامبر) ما تو را به رسالت برای مردم فرستادیم و گواهی خدا در این باره کافی است.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

هر کس پیامبر را پیروی کند، بی‌شک خداوند را اطاعت کرده است و هر که اعراض کند و سرباز زند، ما تو را بر آنان نگهبان نفرستاده‌ایم.

۸۱

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

(منافقان، به هنگام روز و در حضور تو) می‌گویند: اطاعت! پس چون از نزد تو بیرون می‌روند، گروهی از آنان در جلسات شبانه و بیتوته‌ها برخلاف گفته‌ی تو کار می‌کنند، ولی خداوند، آنچه را در این جلسات می‌گذرد، می‌نویسد. پس از آنان اعراض و بر خداوند توکل کن، و کافی است که خداوند، پشتیبان باشد.

۸۲

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

چرا در معانی قرآن تدبیر نمی‌کنند؟ در حالی که اگر این قرآن، از طرف غیر خدا بود قطعاً اختلاف‌های بسیاری در آن می‌یافتند.

۸۳

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

هنگامی که خبری (و شایعه‌ای) از ایمنی یا ترس (پیروزی یا شکست) به آنان (منافقان) برسد، آن را فاش ساخته و پخش می‌کنند، در حالی که اگر آن را (پیش از نشر) به پیامبر و اولیای امور خود ارجاع دهند، قطعاً آنان که اهل درک و فهم و استنباطند، حقیقت آن را درمی‌یابند. و اگر فضل و رحمت خداوند بر شما نبود، به جز اندکی، پیروی از شیطان می‌کردید.

۸۴

فَقَتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا

پس در راه خدا پیکار کن، که جز شخص تو (کسی بر آن) مکلف نیست و مؤمنان را (به جهاد) ترغیب کن، باشد که خداوند از گزند کافران جلوگیری کند و خداوند قدرتمندتر و مجازاتش دردناکتر است.

۸۵

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا

هر کس وساطت نیکو کند، او هم سهمی از پاداش خواهد داشت و هر کس به کار بد وساطت کند، بهره‌ای از کیفر خواهد داشت و خداوند بر هر چیزی نگهبان است.

۸۶

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

و هرگاه شما را به درودی ستایش گفتند، پس شما به بهتر از آن تحیت گویند یا (لااقل) همانند آن را (در پاسخ) باز گویند که خداوند همواره بر هر چیزی حسابرس است.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكْسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

سَتَجِدُونَ عَآخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا

خداوند که معبودی جز او نیست، همه شما را در روز قیامت که هیچ شکی در آن نیست جمع می‌کند، و راستگوتر از خدا در سخن کیست؟

چرا درباره‌ی منافقانی که خداوند به خاطر اعمالشان، آنان را سرنگون کرده دو دسته شده‌اید؟! آیا می‌خواهید کسانی را که خداوند گمراه کرده، به راه آورید؟ (مگر نمی‌دانید) هر که را خداوند گمراه کند، هرگز راهی برای نجاتش نخواهی یافت؟

آنان (منافقان) دوست دارند که شما همچون خودشان کافر شوید، تا با آنان برابر گردید. پس از آنان دوستانی نگیرید تا آنکه (توبه کرده و) در راه خدا هجرت کنند. پس اگر سرباز زدند (و به همکاری با کفار ادامه دادند) پس آنان را هر جا یافتید بگیرید و بکشید و از آنان هیچ دوست و یآوری نگیرید.

مگر کسانی (از منافقان) که به قومی پیوسته‌اند که میان شما و آن قوم پیمانی است، یا (کسانی که) نزد شما می‌آیند در حالی که سینه‌هاشان از جنگ با شما یا قوم خودشان به تنگ آمده است (و اصلاً حال جنگ با هیچ طرفی را ندارند و این بی‌حوصلگی آنها لطف خداست) زیرا اگر خداوند می‌خواست آنان را بر شما مسلط می‌کرد و آنان با شما مقاتله می‌کردند. پس اگر آنان از شما کناره گرفته و با شما نجنگیدند و پیشنهاد صلح و سازش دادند، خداوند برای شما راهی برای تعرض و جنگ با آنان قرار نداده است.

بزودی گروهی دیگر را خواهید یافت که می‌خواهند از شما (با اظهار اسلام) در امان باشند و از قوم خود نیز (با اظهار کفر) ایمن باشند. آنان هر بار به سوی فتنه (و بت‌پرستی) برگردند، در آن فرو می‌افتند. پس اگر از درگیری با شما کناره نگرفتند و به شما پیشنهاد صلح ندادند و دست از شما برنداشتند، آنان را هر جا یافتید، بگیرید و بکشید که آنانند کسانی که ما برای شما بر ایشان قدرت و تسلطی آشکار قرار داده‌ایم.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَّةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيثَقٌ فَدِيَّةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ أَلْسَلَمْ لَسْتُ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

و هیچ مؤمنی را نسزد که مؤمن دیگر را بکشد، مگر از روی اشتباه، و هر کس مؤمنی را به خطا کشت، پس باید برده‌ی مؤمنی را آزاد کند و خونهای کشته را به خانواده‌اش تسلیم کند، مگر آنکه (خانواده‌ی مقتول، از دیه‌ی قاتل) بگذرد و اگر (مقتول) با آنکه مؤمن است، از قومی است که با شما دشمن است (جریمه‌اش فقط) آزاد کردن یک برده‌ی مؤمن است و اگر (مقتول) از قومی باشد که میان شما و آنان پیمان است، دیه‌ی او را به خانواده‌اش تسلیم کند و برده‌ی مؤمنی را آزاد سازد. و اگر (برده‌ای برای آزاد کردن، یا پولی برای خرید برده) نیافت، پس دو ماه پیایی روزه بگیرد. این، (تخفیف و) بازگشتی از سوی خدا (به مردم) است، و خداوند دانا و حکیم است.

و هر کس به عمد مؤمنی را بکشد پس کیفرش دوزخ است که همیشه در آن خواهد بود، و خداوند بر او غضب و لعنت کرده و برای او عذابی بزرگ آماده ساخته است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه در راه خدا (برای جهاد) گام برداشتید پس (در کار دشمن) تحقیق کنید و به کسی که نزد شما (با کلامی یا عملی یا سلامی یا پیشنهادی) اظهار اسلام و صلح می‌کند، نگوئید: تو مؤمن نیستی، تا بدین بهانه کالای زندگی دنیا و غنائم بدست آورید. زیرا که غنائم بسیار، نزد خداوند است. شما نیز خودتان قبل از این گونه بودید، پس خداوند بر شما منت نهاد (تا ایمان در جانتان نفوذ کرد) پس تحقیق کنید (و زود دست به اسلحه نبرید) که خداوند همواره به آنچه انجام می‌دهید، به خوبی آگاه است.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِيَ الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكَلَّا
وَعَدَ اللَّهُ الْخُسْفَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ
كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
غَفُورًا

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا
وَسَعَةً ۚ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ خِفَتُمْ أَن يُفْتِنَكُمْ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا

مؤمنانی که بدون عذر و ضرر (مثل بیماری و معلولیت) از
جهاد بازنشسته‌اند، با مجاهدانی که با اموال و جانهای
خویش در راه خدا جهاد می‌کنند، یکسان نیستند. خداوند،
جهادگران با اموال و جانشان را بر وانشتگان (از جنگ) به
درجه‌ای برتری داده است. خداوند همه مؤمنان را وعده‌ی
(پاداش) نیک‌تر داده است، ولی خداوند مجاهدان را بر
وانشتگان، با پاداش بزرگی برتری داده است.

(آن پاداش بزرگ) درجاتِ (مهم و متعدّد) همراه با آموزش
و رحمتی از جانب اوست و خداوند همواره آمرزنده و مهربان
است.

همانا کسانی که فرشتگان، جانشان را می‌گیرند، در حالی که
بر خویشتن ستم کرده‌اند، از آنان می‌پرسند: شما در چه
وضعی بودید؟ گویند: ما در زمین مستضعف بودیم (و به
ناچار در جبهه‌ی کافران قرار داشتیم) فرشتگان (در پاسخ)
گویند: مگر زمین خداوند گسترده نبود تا در آن هجرت
کنید؟ آنان، جایگاهشان دوزخ است و بد سرانجامی است.

مگر مردان و زنان و کودکان مستضعف (و زبردستی) که
قدرت تدبیر و چاره‌جویی ندارند و راهی (برای هجرت)
نمی‌یابند.

پس آنانند که امید است خداوند از آنان درگذرد و خداوند
همواره آمرزنده و بخشاینده است.

و هر که در راه خداوند هجرت کند، اقامتگاه‌های بسیار
همراه با گشایش خواهد یافت و هر که از خانه‌اش
هجرت‌کنان به سوی خدا و پیامبرش خارج شود، سپس مرگ،
او را دریابد حتماً پاداش او بر خداوند است و خداوند
آمرزنده‌ی مهربان است.

و هرگاه که در زمین سفر کنید، گناهی بر شما نیست که
نماز را کوتاه کنید، اگر بیم دارید که کافران به شما آزار و
ضرر رسانند. همانا کافران همواره دشمن آشکار شمايند.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِن وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَّيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَّرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

۴۰
نساء
۱۰۲
۱۷۶

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا

۱۰۳

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلُمُونَ كَمَا تَأْلُمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

۱۰۴

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرْنَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُن لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

۱۰۵
۷۷ج

(ای پیامبر!) هرگاه (در سفرهای جهادی) در میان سپاه اسلام بودی و برای آنان نماز برپا داشتی، پس گروهی از آنان با تو (به نماز) بایستند و سلاحهای خود را همراه داشته باشند، پس چون سجده کردند (قیام نمایند و رکعت دوم را فرادی انجام داده پس بروند و) پشت سر شما (نگهبان) باشند، و گروه دیگر که نماز نخوانده‌اند (از رکعت دوم) با تو نماز بخوانند و وسایل دفاع و سلاحهای خود را با خود داشته باشند، کافران دوست دارند که شما از سلاح و ساز و برگ خود غافل شوید تا یکباره بر شما حمله آورند، و اگر از باران رنجی به شما رسید یا بیمار و مجروح بودید، گناهی بر شما نیست که سلاحهایتان را بر زمین بگذارید و (فقط) وسایل دفاع با خود داشته باشید. همانا خداوند برای کافران عذابی خوارکننده فراهم کرده است.

پس چون نماز را به پایان بردید، خداوند را در (همه) حال ایستاده و نشسته و به پهلو خوابیده یاد کنید، پس هرگاه آرامش یافتید (و حالت خوف تمام شد) نماز را (بصورت کامل) برپا دارید. همانا، نماز بر مؤمنان در وقتیهای معین واجب شده است.

و در تعقیب دشمن سستی نکنید، اگر شما رنج می‌کشید، همانا آنان نیز همان گونه که شما رنج می‌برید رنج می‌برند، در حالی که شما چیزی (امدادهای غیبی و بهشت) از خداوند امید دارید که آنان امید ندارند، و خداوند دانا و حکیم است.

همانا ما این‌کتاب را بحق بر تو فرو فرستادیم تا میان مردم به آنچه خدا (از طریق وحی) تو را آموخته و نشان داده، داوری کنی و به نفع خیانتکاران به مخاصمت برنخیز.

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

و از خداوند طلب آمرزش کن که همانا خداوند آمرزنده مهربان است.

۱۰۷

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا

و از کسانی که به خود خیانت می‌ورزند، دفاع مکن که خداوند خیانت‌پیشگان گنه‌کار را دوست ندارد.

۱۰۸

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ
إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا

(آنان خیانت خود را) از مردم پنهان می‌کنند، ولی نمی‌توانند از خداوند پنهان دارند، در حالی که او آنگاه که شبانه، سخنان غیر خدایسندانه می‌گویند (و توطئه‌های پنهانی می‌کنند) با آنان است و خداوند همواره به آنچه انجام می‌دهند، احاطه دارد.

۱۰۹

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ
يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَّنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
وَكِيلًا

هان شما همانها هستید که در زندگی دنیا از ایشان (خائنان) جانبداری کردید، پس چه کسی در روز قیامت در برابر خداوند از آنان جانبداری خواهد کرد؟ یا چه کسی (در آن روز)، وکیل و مدافع آنان خواهد شد؟

۱۱۰

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

و هر کس بدی کند یا بر خویشتن ستم نماید سپس از خداوند آمرزش طلبد، خداوند را آمرزنده و مهربان خواهد یافت.

۱۱۱

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهِ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

و هر کس گناهی مرتکب شود، پس در حقیقت به زیان خود مرتکب شده و خداوند دانا و حکیم است.

۱۱۲

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ
أَحْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

و هر کس که خطا یا گناهی مرتکب شود، سپس آن را به بی‌گناهی نسبت دهد، به یقین بار تهمت و گناه آشکاری را بر دوش گرفته است.

۱۱۳
۷۸ر

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

و اگر فضل و رحمت خداوند بر تو نبود، گروهی از آنان تصمیم داشتند که تو را از مسیر حق گمراه کنند، اما جز خودشان را گمراه نمی‌کنند و به تو هیچ زیانی نمی‌زنند. و خداوند کتاب و حکمت را بر تو نازل کرد، و آنچه را نمی‌دانستی به تو آموخت. و فضل خداوند بر تو، بسی بزرگ بوده است.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

در بسیاری از (جلسات و) سخنان درگوشی آنان، خیری نیست، مگر (سخن) کسی که به صدقه یا کار نیک یا اصلاح و آشتی میان مردم فرمان دهد و هر کس برای کسب رضای خدا چنین کند پس به زودی او را پاداشی بزرگ خواهیم داد.

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

و هر کس پس از آنکه هدایت برایش آشکار شد با پیامبر مخالفت کند و راهی جز راه مؤمنان را پیروی کند، او را بدان سوی که روی کرده بگردانیم و او را به دوزخ افکنیم که سرانجام بدی است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ ۖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

همانا خداوند از اینکه به او شرک ورزیده شود (بدون توبه) در نمی‌گذرد ولی پائین‌تر و کمتر از آن را برای هر کس که بخواهد (و شایسته بداند) می‌بخشد. و هر کس به خداوند شرک ورزد حتماً گمراه شده است، گمراهی دور و دراز.

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا

(مشرکان) به جای خدا، جز معبودانی مؤنث (که نام زن بر آنها نهاده‌اند مانند لات و مناة و عزی) نمی‌خوانند و جز شیطان سرکش و طغیانگر را نمی‌خوانند.

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

خداوند لعنتش کرده وقتی که گفت: من حتماً از بندگان تو سهمی معین خواهم گرفت. (و گروهی را منحرف خواهم کرد)

وَلَا ضَلَّتْهُمْ وَلَا مَنِيْنَهُمْ وَلَا مُرْتَبَهُمْ فَلَيَبْتَكُنَّ عَادَانِ الْأَنْعَمِ وَلَا مُرْتَبَهُمْ فَلَيَغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا

و حتماً آنان را گمراه می‌کنم و قطعاً به آرزوها سرگرمشان می‌سازم و دستورشان می‌دهم که گوش چهارپایان را بشکافند (تا علامت باشد که این حیوان سهم بتهاست) و به آنان فرمان می‌دهم که آفرینش خدا را دگرگون سازند. و هر کس به جای خدا، شیطان را دوست و سرپرست خود بگیرد، بی‌گمان زیان کرده است، زبانی آشکار.

يَعِدُّهُمْ وَيُمَيِّنُهُمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

(شیطان) به آنان وعده می‌دهد و ایشان را در آرزو می‌افکند و شیطان جز فریب، وعده‌ای به آنان نمی‌دهد.

أُولَٰئِكَ مَاؤُهُم جَهَنَّمَ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا

آنانند که جایگاهشان دوزخ است و از آن راه گریزی نیابند.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا

لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ
سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ مُحِيطًا

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَى
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ
مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، به
زودی آنان را در باغهایی که از زیر (درختان) آن‌ها جوی‌ها
روان است وارد می‌کنیم. همیشه در آن جاودانند. وعده‌ی
الهی حق است. و چه کسی در سخن از خداوند، راستگوتر
است؟

(پاداش و عقاب و برتری) به آرزوهای شما و آرزوهای اهل
کتاب نیست! هر که بدی کند بدان کیفر داده می‌شود و جز
خداوند، برای خویش سرپرست و یاورى نیابد.

و هر کس کارهای شایسته انجام دهد، چه مرد باشد و چه
زن، در حالی که مؤمن باشد پس آنان به بهشت وارد
می‌شوند و کمترین ستمی به آنان نمی‌شود.

و دین و آیین چه کسی بهتر از آن کس است که خود را
تسلیم خدا کرده، در حالی که نیکوکار است و از آیین
ابراهیم حق‌گرا پیروی کرده است؟ و خداوند، ابراهیم را به
دوستی خود برگزید.

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تنها از آن خداوند
است. و خداوند همواره بر هر چیز احاطه دارد.

و درباره‌ی (ارث) زنان از تو فتوی می‌خواهند، بگو: خدا
درباره آنها به شما فتوی می‌دهد، و آیه‌های قرآن که بر شما
تلاوت می‌شود، درباره‌ی زنان یتیم که حقشان را نمی‌دهید و
می‌خواهید به ازدواجشان درآورید و کودکانی که
مستضعفند (به شما فتوی می‌دهد) که با یتیمان به انصاف
رفتار کنید و هر کار نیکی انجام دهید، خدا از آن آگاه است.

وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوا كَالْمُעَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

و اگر زنی از شوهرش بیم ناسازگاری یا اعراض داشته باشد بر آن دو باکی نیست که به گونه‌ای با یکدیگر صلح کنند (گرچه با چشم‌پوشی بعضی از حقوقش باشد) و صلح بهتر است، ولی بخل و تنگ‌نظری، در نفس‌ها حاضر شده (و مانع صلح) است، و اگر نیکی کنید و تقوا ورزید، پس بدانید که همانا خداوند به آنچه می‌کنید آگاه است.

و هرگز نمی‌توانید (از نظر علاقه‌ی قلبی) میان همسران به عدالت رفتار کنید، هرچند کوشش فراوان کنید. پس تمایل خود را یکسره متوجه یک طرف نسازید تا دیگری را بلامتکلیف رها کنید. و اگر راه صلح و آشتی و تقوا پیش‌گیرید، به یقین خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.

و اگر آن دو از یکدیگر جدا شدند، خداوند هر یک را از کرم و وسعت خویش بی‌نیاز می‌کند. و خداوند همواره گشایش دهنده‌ی حکیم است.

و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آن خداست و همانا کسانی را که پیش از شما کتاب آسمانی داده شدند و نیز شما را به تقوای الهی سفارش کردیم و اگر کافر شوید، (چه باک که) آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آن خداست و خداوند همواره بی‌نیاز و ستوده (ش ایستهی ستایش) است.

و برای خداست آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است و خداوند بس کارساز است.

(ای مردم!) اگر خدا بخواهد شما را از میان می‌برد و دیگران را می‌آورد و خداوند بر این کار تواناست.

هر کس پاداش دنیا را بخواهد، پس (بداند که) پاداش دنیا و آخرت نزد خداست و خداوند همواره شنوای بیناست.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ
وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
وَإِنْ تَلَوُّوا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همواره بر پا دارنده‌ی عدالت باشید و برای خدا گواهی دهید، گرچه به ضرر خودتان یا والدین و بستگان باشد. اگر (یکی از طرفین دعوا) ثروتمند یا فقیر باشد، پس خداوند به آنان سزاوارتر است. پس پیرو هوای نفس نباشید تا بتوانید به عدالت رفتار کنید. و اگر زبان بیچینید (و به ناحق گواهی دهید) یا (از گواهی دادن به حق) اعراض کنید، پس (بدانید که) خداوند به آنچه می‌کنید آگاه است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَالْكِتَابِ
الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۖ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ۚ
وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ ۖ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به خداوند و پیامبرش و کتابی که بر پیامبرش نازل کرده و کتابی که پیشتر فرستاده است، (به همه‌ی آنها) ایمان (واقعی) بیاورید. و هر کس به خدا و فرشتگان و کتب آسمانی و پیامبران‌ش و روز قیامت کفر ورزد پس همانا گمراه شده است، گمراهی دور و درازی.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ
أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
سَبِيلًا

آنان که ایمان آوردند، سپس کافر شدند، بار دیگر ایمان آوردند و دوباره کفر ورزیدند، سپس بر کفر خود افزودند، قطعاً امیدى به آن نیست که خداوند آنان را ببخشد و به راه حق هدایتشان کند.

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

منافقان را بشارت ده که برایشان عذابی دردناک است.

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۚ
أَيَّبَتْنَاهُمْ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةُ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

آنان که کافران را بجای مؤمنان، سرپرست و دوست خود می‌گیرند آیا عزّت را نزد آنان می‌جویند؟ همانا عزّت به تمامی از آن خداست.

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ
يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا
فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلَهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

همانا خداوند در قرآن (این حکم را) بر شما نازل کرده است که هرگاه شنیدید آیات خدا مورد کفر یا تمسخر قرار می‌گیرد با آنان، همنشینی نکنید تا به سخن دیگری مشغول شوند، و گرنه شما هم مانند آنان خواهید بود. همانا خداوند همه‌ی منافقان و کافران را در دوزخ جمع می‌کند.

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْكُمْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَعَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا

(منافقان) کسانی‌اند که پیوسته (از سر بدخواهی) مراقب شما هستند تا اگر از سوی خدا برای شما پیروزی باشد، گویند: آیا ما با شما نبودیم؟ (پس باید در افتخارات و غنائم شریک شویم) اگر برای کفار بهره‌ای (از پیروزی) بود، (به کفار) گویند: آیا ما مشوق شما (برای جنگ با مسلمانان) و بازدارنده شما از گزند آنان و عدم تسلیم در برابر) مؤمنان نبودیم؟ پس خداوند روز قیامت، میان شما داوری خواهد کرد. و خداوند هرگز راهی برای سلطه‌ی کفار بر مسلمانان قرار نداده است.

همانا منافقان با خدا مکر و حيله می‌کنند در حالی که خداوند (به کیفر عملشان) با آنان مکر می‌کند. و هرگاه به نماز برخیزند با کسالت برخیزند، آن هم برای خودنمایی به مردم و خدا را جز اندکی یاد نمی‌کنند.

(منافقان) بین کفر و ایمان سرگشته‌اند، نه با این گروه‌اند و نه با آن گروه و خداوند هر که را گمراه کند، برای او راه نجاتی نخواهی یافت.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! کافران را به جای مؤمنان دوست و سرپرست خود نگیرید، آیا می‌خواهید برای خداوند دلیل و حجت آشکار علیه خودتان قرار دهید؟

قطعاً منافقان، در پست‌ترین عمق آتشند و هرگز برای آنان هیچ یآوری نمی‌یابی.

مگر آنان که توبه کرده و (گذشته‌ی خود را) اصلاح نموده و به (دامن لطف) خدا پناه برده و برای خدا از روی اخلاص به دین گرویده‌اند، پس اینان در زمره‌ی مؤمنان هستند و بزودی خداوند به مؤمنان، پاداشی بزرگ خواهد داد.

اگر شکر گزارید و ایمان آورید، خداوند می‌خواهد با عذاب شما چه کند؟ در حالی که خداوند همواره حق‌شناس داناست.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوِّءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا

۱۴۹

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُوًّا قَدِيرًا

۱۵۰

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

۱۵۱

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُّهِينًا

۱۵۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

۱۵۳
۸۳ ر

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنِزَلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَعَاتَيْنَا مُوسَىٰ
سُلْطَانًا مُّبِينًا

۱۵۴

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ
مِيثَاقًا غَلِيظًا

خداوند، آشکار کردن گفتار بد را دوست نمی‌دارد، مگر از
کسی که به او ستم شده باشد و خداوند، شنوای داناست.

اگر کار نیکی را آشکارا یا پنهان انجام دهید، یا از لغزش و
بدی دیگران درگذرید، بدانید که قطعاً خداوند بخشاینده
تواناست.

قطعاً کسانی که به خداوند و پیامبرانش کفر می‌ورزند و
می‌خواهند میان خدا و پیامبرانش جدایی بیفکنند و
می‌گویند: به بعضی ایمان می‌آوریم و به بعضی کافر
می‌شویم، و می‌خواهند در این میانه راهی در پیش گیرند،
(که مطابق هوس باشد، نه عقل و استدلال)

به حقیقت کافر همین‌هاست و ما برای کافران عذاب
خوارکننده آماده ساخته‌ایم.

و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده و میان هیچ
یک از آنان جدایی نیفکنده‌اند، اینانند که بزودی پاداششان
را به آنان خواهد داد و خداوند، همواره بخشاینده و مهربان
است.

اهل کتاب از تو می‌خواهند که کتاب و نوشته‌ای از آسمان
برایشان فرود آوری، بی‌گمان از موسی بزرگتر از آن را
خواستند که گفتند: خدا را آشکارا به ما نشان بده! پس به
سزای ظلمشان صاعقه آنان را فراگرفت، سپس بعد از آنکه
معجزه‌های روشن برای آنان آمد، گوساله‌پرستی را پیش
گرفتند، پس (بعد از توبه) ما از آن (گناه) هم درگذشتیم و
عفو کردیم و به موسی حجتی آشکار دادیم.

ما کوه طور را به خاطر پیمان گرفتن از آنان (بنی‌اسرائیل)
بالای سرشان قرار دادیم و به ایشان گفتیم: سجده‌کنان از
آن در وارد شوید و به آنان گفتیم: در روز شنبه (به احکام
خدا) تعدی نکنید و از آنان پیمانی محکم گرفتیم.

فَمَا نَقْضِهِمْ مِّيثَقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمْ
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

۱۵۶

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَنًا عَظِيمًا

۱۵۷

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ
وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ
أَخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا
اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا

۱۵۸

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

۱۵۹

وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ ۚ قَبْلَ مَوْتِهِ ۚ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا

۱۶۰

فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ
لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

۱۶۱

وَأَخَذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۱۶۲

لَّا كِنَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ أُولَٰئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا

و به خاطر پیمان شکنی، و کفر آنان به آیات خدا و کشتن
پیامبران به ناحق، و گفتن این سخن که بر دل‌های ما پرده
افتاده است (آنان را عقوبت کردیم) بلکه خداوند بر دل‌های
آنان به خاطر کفرشان مهر زد و جز اندکی، ایمان نمی‌آورند.

و به خاطر کفرشان و سخنانشان که تهمت بزرگی به مریم
زدند و گناه عظیمی مرتکب شدند، (قهر ما آنان را
فراگرفت).

و (عذاب و لعنت ما آنان را فرا گرفت، به خاطر) سخنی که
(مغرورانه) می‌گفتند: «ما عیسی بن مریم، فرستاده‌ی خدا را
کشتیم» در حالی که آنان عیسی را نه کشتند و نه به دار
آویختند، بلکه کار بر آنان مشتبه شد (و کسی شبیه به او را
کشتند) و کسانی که درباره‌ی عیسی اختلاف کردند خود در
شک بودند و جز پیروی از گمان، هیچ یک به گفته‌ی خود علم
نداشتند و به یقین او را نکشته‌اند.

بلکه خداوند او را به سوی خود بالا برد و خداوند عزیز و
حکیم است.

و هیچ کس از اهل کتاب نیست مگر آنکه پیش از مرگش به
او (مسیح) ایمان می‌آورد و او روز قیامت، بر آنان گواه
خواهد بود.

و به خاطر ستمی که یهودیان روا داشتند و به خاطر آن که
بسیاری از مردم را از راه خدا باز می‌داشتند، ما چیزهای پاک
و دلپسندی را که قبلاً برایشان حلال بود، بر آنان حرام
کردیم.

و به خاطر ربا گرفتن، که از آن نهی شده بودند و خوردن
مال مردم به ناحق (طبیات را بر آنان حرام کردیم) و برای
کافران از ایشان عذاب دردناکی فراهم ساخته‌ایم.

ولی راسخان در علم از یهود و مؤمنان، به آنچه بر تو و آنچه
پیش از تو نازل شده است ایمان دارند. و به ویژه برپا
دارندگان نماز، و اداکنندگان زکات، و ایمان آورندگان به
خدا و قیامتند. بزودی آنان را پاداش بزرگی خواهیم داد.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَعَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ
نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ
حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ أَنزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ
فَآمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

(ای پیامبر! ما به تو وحی کردیم، آن‌گونه که به نوح و
پیامبران پس از او وحی کردیم. و (همچنین) به ابراهیم،
اسماعیل، اسحاق، یعقوب، اسباط (فرزندان یعقوب)، عیسی،
ایوب، یونس، هارون و سلیمان وحی کردیم و به داود،
«زبور» دادیم.

و به پیامبرانی که پیش از این داستان آنان را برایت باز
گفته‌ایم و پیامبرانی که ماجرای آنان را برای تو نگفته‌ایم
نیز وحی کردیم و خداوند با موسی سخن گفت، سخن گفتنی
ویژه.

پیامبرانی (را فرستادیم) که بشارت دهنده و بیم دهنده
بودند، تا پس از پیامبران، برای مردم بر خداوند حجتی
نباشد و خداوند همواره شکست‌ناپذیر و حکیم است.

(گرچه کفار، بهانه می‌گیرند) ولی خداوند، به آنچه بر تو نازل
کرده گواهی می‌دهد، که به علم خود بر تو نازل کرد و
فرشتگان نیز (بر حقانیت تو) شهادت می‌دهند و گواهی
خداوند (برای تو) کافی است.

قطعاً کسانی که کافر شدند و (با القای شبهه و تهمت و
تحقیر) مردم را از راه خدا باز داشتند، به تحقیق گمراه
شدند، گمراهی دور (از نجات).

همانا کسانی که کافر شدند و ستم کردند، خداوند بر آن
نیست که آنان را بیامرزد و به راهی هدایتشان کند.

مگر به راه جهنم، که برای همیشه در آن ماندگارند و این
(عذاب و کیفر) بر خداوند آسان است.

ای مردم! همانا پیامبر از سوی پروردگارتان همراه با حق
(قرآن) برای شما آمده است. پس ایمان بیاورید که برای
شما بهتر است و اگر (ناسپاسی کرده و) کفر ورزید پس
(بدانید که) آنچه در آسمان‌ها و زمین است از آن خداست
و خداوند، دانا و حکیم است.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ
إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ
وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۴۴
نساء،
۱۷۱
/۱۷۶

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا

۱۷۲
۸۵ر

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا فَاسْتَكَبرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا

۱۷۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا
إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

۱۷۴

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي
رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا

۱۷۵

ای اهل کتاب! در دین خود غلو نکنید و جز حق، به خداوند
نسبتی ندهید. همانا مسیح، عیسی پسر مریم، فرستاده‌ی
خداوند و کلمه‌ی اوست که به مریم القا نمود و روحی است
از جانب او. پس به خداوند و پیامبرانش ایمان آورید، و به
تثلیث قائل نشوید. (از این حرف) دست بردا رید که به نفع
شماست. جز این نیست که الله خدایی است یکتا، و از
اینکه فرزندی داشته باشد منزّه است. آنچه در آسمان‌ها و
آنچه در زمین است از آن اوست و خداوند برای تدبیر و
سرپرستی هستی کافی است.

و هرگز مسیح از اینکه بنده خدا باشد استنکاف ندارد و
فرشتگان مقرب نیز (سرپیچی ندارند) و هر کس از بندگی
خداوند سرپیچی کند و تکبر ورزد، پس (بداند که) بزودی
همه را به نزد خود محشور می‌کند.

پس آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند،
خداوند پاداش آنان را کامل می‌دهد و از فضل خویش به
ایشان افزون‌تر می‌بخشد و اما آنان که سرپیچی کردند و
تکبر ورزیدند، خداوند آنان را به عذابی دردناک کیفرشان
می‌دهد و در برابر (قهر) خدا برای خود دوست و یآوری
نخواهند یافت.

ای مردم! از سوی پروردگارتان برای شما برهان و حجتی
آمده است و نوری روشنگر (همچون قرآن) را به سوی شما
فرود آوردیم.

پس کسانی که به خداوند ایمان آورده و به او توسّل
جستند، به زودی آنان را در رحمت و فضل خویش وارد
می‌کند و آنان را به سوی خود در راه راست هدایت می‌کند.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنْ أُمِرُوا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُمْ وَلَدٌ وَلَهُمْ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا
إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا أُثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّلْثَانِ مِمَّا
تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ
الْأُنثَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَمِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَيسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابِ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابِ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْلِفِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ

بر شما، (خوردن گوشت) مردار، خون، گوشت خوک و حیوانی که به نام غیر خدا ذبح شود، و حیوانی (حلال گوشت) که بر اثر خفه شدن، یا کتک خوردن، یا پرت شدن، یا شاخ خوردن بمیرد، و نیم خورده درندگان حرام شده است مگر آنکه (قبل از کشته شدن به دست درنده،) به طور شرعی ذبح کرده باشید. همچنین حرام است حیوانی که برای بت ها ذبح شده یا به وسیلهی چوبه های قمار تقسیم می کنید. همه ی اینها نافرمانی خداست. امروز، (روز هجده ذی الحجه سال دهم هجری که حضرت علی (ع) به فرمان خدا به جانشینی پیامبر اکرم (ص) منصوب شد) کافران از (زوال) دین شما مأیوس شدند، پس، از آنان تترسید و از من بترسید. امروز دیتان را برای شما کامل کردم، و نعمت خود را بر شما تمام نمودم، و اسلام را به عنوان «دین» برایتان برگزیدم. پس هر که در گرسنگی گرفتار شود، بی آنکه میل به گناه داشته باشد، (می تواند از خوردنی های تحریم شده بهره ببرد.) همانا خداوند، بخشنده و مهربان است.

(ای پیامبر!) از تو می پرسند: چه چیزهایی برای آنان حلال شده است؟ بگو: تمام پاکیزه ها برای شما حلال گشته است، و (نیز صید) سگ های شکاری آموزش دیده که در پی شکار گسیل می دارید و از آنچه خداوند به شما آموخته، به آنها یاد می دهید. پس، از آنچه برای شما گرفته اند بخورید و نام خدا را (هنگام فرستادن حیوان شکاری) بر آن ببرید و از خاپروا کنید، که خداوند سریع الحساب است.

امروز، همه ی چیزهای پاک و دلپسند برای شما حلال شده است، و طعام اهل کتاب برای شما حلال است و طعام شما نیز برای آنان حلال است. و (ازدواج با) زنان پاکدامن و با ایمان و نیز زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب آسمانی داده شده مانعی ندارد. در صورتی که مهریه زنان را بپردازید و پاکدامن باشید نه زناکار، و نه دوست گیرنده ی پنهانی (و نامشروع) و هر کس به ایمان خود کفر ورزد، قطعاً عمل او تباه شده و او در آخرت از زیانکاران است.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ
أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵:
مانده
۶
۱۳۰/
۸۷ ر

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ
إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

۷

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ
أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۸

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه به نماز برخاستید، پس صورت و دستهایتان تا آرنج را بشویید و قسمتی از سر و پاهایتان را تا برآمدگی روی پا مسح کنید. و اگر جنب بودید، خود را پاک کنید (و غسل نمایید)، و اگر بیمار یا در سفر بودید، یا یکی از شما از محل گودی (محل قضای حاجت) آمده یا با زنان تماس گرفتید (و آمیزش جنسی کردید) و آبی (برای غسل یا وضو) نیافتید، با خاک پاک تیمم کنید، پس (قسمتی از) صورت و دستانتان را از آن خاک (که بر دستانتان مانده) مسح کنید، خداوند نمی‌خواهد که شما را در تنگی قرار دهد، بلکه می‌خواهد شما را پاک کند و نعمتش را بر شما کامل سازد، شاید شما شکرگزار باشید.

و به یاد آورید نعمتی را که خداوند بر شما عطا کرده و پیمانی را که بطور محکم با شما بست، آنگاه که گفتید: شنیدیم و اطاعت کردیم. و از خداوند پروا کنید، زیرا که خدا از درون سینه‌ها آگاه است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همواره برای خدا با تمام وجود قیام کنید و به انصاف و عدالت گواهی دهید و هرگز دشمنی با قومی، شما را به بی‌عدالتی وادار نکند. به عدالت رفتار کنید که به تقوا نزدیکتر است و از خداوند پروا کنید که همانا خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

خداوند تنها به کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده‌ی آمرزش و پاداشی بزرگ داده است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ
قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲
حزب
۴۴
۸۸

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ
عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ
وَعَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ
قَرْضًا حَسَنًا لَّا أَكْفِرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا دَخَلَنَّكُمْ
جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ
مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱۳

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلْسِيَةً
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ
وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

و آنان که کفر ورزیده و آیات ما را تکذیب نمودند، همانان
اهل دوزخند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! نعمت خداوند را بر خودتان
یاد کنید، آنگاه که جمعی (از دشمنان) قصد داشتند به
سوی شما دست تعدی دراز کنند (و شما را نابود سازند)، اما
خداوند دست آنان را از شما کوتاه کرد و از خدا بترسید، و
مؤمنان باید تنها بر خداوند توکل کنند.

و به تحقیق خداوند از بنی‌اسرائیل پیمان گرفت، و از میان
آنان دوازده سرپرست (برای دوازده طایفه) برانگیختیم، و
خداوند (به آنان) فرمود: من با شما می‌باشم، اگر نماز به پا دارید
و زکات بپردازید و به پیامبرانم ایمان آورده و یاری‌شان
کنید و به خداوند وامی نیکو دهید، قطعاً گناهاتتان را
می‌پوشانم و شما را به باغهایی وارد می‌کنم که نهرها زیر
(درختان) آن جاری است. پس از این، هر کس از شما کافر
شود، به راستی از راه راست منحرف گشته است.

پس (بنی‌اسرائیل را) به خاطر شکستن پیمانشان لعنت
کردیم (و از رحمت خویش دور ساختیم) و دل هایشان را
سخت گردانیدیم. آنان کلمات (الهی) را از جایگاه‌های خود
تحریف می‌کنند، و بخشی از آنچه را به آنان تذکر داده شده
بود فراموش کردند، و تو همواره بر خیانتی از آنان آگاه
می‌شوی (هر روز توطئه و خیانتی تازه دارند) مگر اندکی از
ایشان (که سگدل و تحریف‌گر و خائن نیستند). پس، از
آنان درگذر و از لغزش هایشان چشم‌پوش. همانا خداوند
نیکوکاران را دوست می‌دارد.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ
جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمُ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ
فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّوهُ ۖ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ ۖ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۵:
مانده
۱۸
/۱۲۰

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۚ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۹

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَعَٰتِلَكُمْ مَا لَمْ يُوْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

۲۰
۸۹

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَٰسِرِينَ

۲۱

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلُهَا حَتَّىٰ يُخْرِجُوا مِنهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ

۲۲

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنِعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُم غَالِبُونَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۲۳

و یهودیان و مسیحیان گفتند: ما پسران خدا و دوستان (خاص) اوییم. بگو: پس چرا شما را به (کیفر) گناهاتتان عذاب می‌کند؟! (چنین نیست) بلکه شما نیز انسان هایی از مخلوقات اویید (و امتیازی ندارید). (خداوند) هر که را بخواهد (و شایسته بداند) می‌آمزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند، و حکومت آسمان ها و زمین و آنچه میان آن دو است از آن خداوند است، و بازگشت و سرانجام تنها به سوی اوست.

ای اهل کتاب! همانا رسول ما در دورانی که پیامبرانی نبودند به سوی شما آمد تا (حقایق را) برای شما بیان کند، تا مبدا بگوید: ما را بشارت دهنده و بیم دهنده‌ای نیامد، براستی بشیر و نذیر برایتان آمد، و خداوند بر هر چیز تواناست.

و (به یاد آورید) زمانی که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من! نعمت خدا را بر خود یاد آورید، هنگامی که در میان شما پیامبرانی قرار داد و شما را پادشاهان قرار داد (که صاحب اختیار مال و جان و ناموس و حکومت شدید) و به شما چیزهایی داد که به هیچ یک از جهانیان نداده بود.

(موسی فرمود:) ای قوم من! به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما مقرر کرده وارد شوید و به پشت سر خود برنگردید که زیانکار می‌گردید.

(بنی‌اسرائیل در پاسخ) گفتند: ای موسی! همانا در آن سرزمین گروهی ستمگر وجود دارد و ما هرگز وارد آن نمی‌شویم، تا آنان از آن سرزمین بیرون شوند، پس اگر از آنجا بیرون روند بی‌تردید ما داخل می‌شویم!.

دو نفر از مردانی که (از خدا) می‌ترسیدند و خدا به آنان نعمت (عقل و ایمان و شهادت) داده بود، گفتند: از دروازه‌ی شهر بر دشمن وارد شوید (و تترسید) پس چون که داخل شدید همانا پیروزید و اگر ایمان دارید بر خدا توکل کنید.

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا أَبَدًا مَّا دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

۲۵

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي ۖ فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

۲۶

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

۲۷
حزب
۴۵
رو

وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَىٰ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ قَالَ إِنَّمَا
يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

۲۸

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ
لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

۲۹

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

۳۰

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ
الْخَاسِرِينَ

۳۱

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي
سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوَيَّلَتْنِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
الْغُرَابِ فَأُورِيَ سَوْءَةَ أَخِي ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ

(بنی اسرائیل) گفتند: ای موسی! تا وقتی که آنها (جباران
ستمگر) در آن شهرند، ما هرگز وارد آن نخواهیم شد. پس
تو و پروردگارت بروید (و با آنان) بجنگید، ما همانا همین جا
نشسته‌ایم.

(موسی) گفت: پروردگارا! همانا من جز خود و برادرم، اختیار
کسی را ندارم، پس میان ما و قوم فاسق و تبهکار فاصله
ببنداز.

(خداوند به موسی) فرمود: به درستی که آن (سرزمین
مقدس) تا چهل سال بر آنان ممنوع شد، (پس به خاطر این
سستی و تخلف این مدت طولانی را) در زمین سرگردان (و
از مواهب مادی و معنوی آن سرزمین مقدس، محروم)
خواهند شد، پس بر این قوم تبهکار و فاسق، تأسف مخور.

(ای پیامبر!) داستان دو پسر آدم را به حق بر مردم
بازخوان، آنگاه که (هر یک از آن دو) قربانی پیش آوردند،
پس از یکی (هابیل) پذیرفته شد و از دیگری (قابیل) قبول
نگشت. (قابیل) گفت: حتما تو را خواهم کشت، (هابیل)
گفت: خداوند، تنها از متقین قبول می‌کند.

(هابیل به برادرش قابیل گفت:) اگر تو برای کشتن من
دستت را به سویم دراز کنی، من هرگز برای کشتن تو
دستم را دراز نخواهم کرد، زیرا من از خداوند، پروردگار
جهانیان بیم دارم.

همانا من می‌خواهم تو با بار گناه من (که پس از کشتنم بر
عهده تو قرار می‌گیرد) و گناه خودت (به سوی خدا) بازگردی
و از دوزخیان باشی، و این است کیفر ستمکاران.

پس نفس او (با وسوسه‌ای برخاسته از حسد) کشتن
برادرش را برایش آسان و رام ساخت و او را کشت، در
نتیجه از زیانکاران گشت.

پس خداوند، زاغی فرستاد که زمین را می‌کاوید، تا به او
نشان دهد که چگونه کشته‌ی برادرش را بپوشاند (و دفن
کند. قابیل) گفت: وای بر من! آیا عاجزم از اینکه مانند این
زاغ باشم و جسد برادرم را دفن کنم؟ سرانجام او از
پشیمانان شد.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا
بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ

۵:
مانده
۳۲
/۱۲۰

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۳۳

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۳۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۳۵
را ۹۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۳۶

به همین جهت، بر بنی اسرائیل نوشتیم که هر کس انسانی را جز به قصاص یا به کیفر فساد در زمین بکشد پس چنان است که گویی همی مردم را کشته است، و هر که انسانی را زنده کند (و از مرگ یا انحراف نجات دهد) گویا همی مردم را زنده کرده است و البته رسولان ما دلایل روشنی را برای مردم آوردند، اما (با این همه) بسیاری از مردم بعد از آن (پیام انبیا) در روی زمین اسرافکار شدند.

همانا کیفر آنان که با خداوند و پیامبرش به محاربه برمی‌خیزند و (با سلاح و تهدید و غارت) در زمین به فساد می‌کوشند، آن است که کشته شوند، یا به دار آویخته شوند، یا دست و پایشان بطور مخالف بریده شود یا آنکه از سرزمین (خودشان) تبعید شوند. این کیفر ذلت بار دنیوی آنان است و در آخرت برایشان عذابی عظیم است.

مگر کسانی که پیش از آنکه بر آنان دست یابید توبه کرده باشند، پس بدانید که خداوند آمرزنده و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا پروا کنید و (برای تقرب) به سوی او وسیله بجویید، و در راه او جهاد کنید، باشد که رستگار شوید.

همانا کسانی که کافر شدند، اگر تمام آنچه را در زمین است و همانند آن را دارا باشند تا برای نجات از عذاب روز قیامت فدیة دهند، از آنان پذیرفته نمی‌شود و برای آنان عذابی دردناک است.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

۳۸

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۳۹

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۴۰

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۴۱

حزب
۳۶

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنَكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ عَاخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

آنان می‌خواهند از آتش دوزخ بیرون آیند در حالی که از آن بیرون آمدنی نیستند و برایشان عذابی دائم و پایدار است.

مرد و زن دزد را به جزای کاری که انجام داده‌اند دستشان را قطع کنید. این کیفری است از سوی خداوند و خداوند مقتدر حکیم است.

پس هر که بعد از ظلمش توبه کند و (کارهای فاسد خویش را) اصلاح نماید، قطعاً خداوند توبه او را می‌پذیرد، همانا خداوند، آمرزنده‌ی مهربان است.

آیا ندانستی که حکومت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین تنها از آن خداست، هر که را (طبق حکمت و عدالت خود) بخواهد عذاب می‌کند و هر که را بخواهد می‌آمرزد و خداوند بر هر چیزی تواناست. (محارب و مفسد و سارق را عذاب می‌دهد، و تائب پشیمان را می‌پذیرد و می‌بخشاید).

ای پیامبر! کسانی که در کفر شتاب می‌کنند، غمگینت نسازند، (خواه) آن گروه که (منافقانه) به زبان گفتند: ایمان آورده‌ایم، ولی دلهایشان ایمان نیاورده است. (و خواه) از یهودیان آنان که برای دروغ سازی (و تحریف) با دقت به سخنان تو گوش می‌دهند و همچنین (به قصد جاسوسی) برای قوم دیگری که نزد تو نیامده‌اند، به سخنان تو گوش می‌دهند (و یا گوش به فرمان دیگرانی هستند که نزد تو نیامده‌اند) آنان کلمات (تورات یا پیامبر) را از جایگاه خود تحریف می‌کنند و (به یکدیگر) می‌گویند: اگر این مطلب (که مطابق میل ماست) به شما داده شد بگیرید و بپذیرید، ولی اگر (آنچه طبق خواسته‌ی ماست) به شما داده نشد، دوری کنید. (ای پیامبر!) هر که را خداوند بخواهد آزمایش و رسوایش کند تو هرگز در برابر قهر الهی هیچ کاری نمی‌توانی برایش بکنی. آنان کسانی‌اند که خداوند نخواست است دل هایشان را پاک کند. برای آنان در دنیا ذلت و خواری، و برایشان در آخرت، عذابی بزرگ است.

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلْحَقِّ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

۵:
مانده
۴۲
/۱۲۰

وَكَيفَ يُحْكِمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

۴۳

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْا اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

۴۴
۹۲۲

وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ التَّائِبِينَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنِ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَاللِّسْنَ بِاللِّسَنِ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۴۵

آنان برای دروغ سازی به دقت گوش می‌دهند و همواره مال حرام (رشوه و ربا) می‌خورند، پس اگر (برای داوری) نزد تو آمدند، یا میانشان داوری کن یا از آنان روی بگردان. و اگر از آنان روی بگردانی پس هرگز هیچ زبانی به تو نخواهند رساند. و اگر داوری کنی، پس میانشان به قسط و عدل قضاوت کن، همانا خداوند دادگران را دوست دارد.

و (یهودیان) چگونه تو را داور قرار می‌دهند، در حالی که تورات نزد ایشان است (و) در آن حکم خداست، پس بعد از آن (که تو موافق آن کتاب حکم کردی) روی می‌گردانند و آنان مؤمن نیستند.

همانا ماتورات را نازل کردیم (که) در آن هدایت و نور است. پیامبران الهی که تسلیم فرمان خدا بودند، بر طبق آن برای یهود حکم می‌کردند، و (همچنین) مریبان الهی و دانشمندان، بر طبق این کتاب آسمانی که حفاظت آن به آنان سپرده شده بود و بر آن گواه بودند، داوری می‌کردند، پس (ای علما!) از مردم تترسید (و احکام خدا را بیان کنید) و از (مخالفت با) من بترسید و آیات مرا به بهای اندک نفروشید. و کسانی که طبق آنچه خداوند نازل کرده حکم نکنند پس آنان همان کافرانند.

و در آن (تورات) برایشان مقرر کردیم که (در قصاص) جان در برابر جان و چشم در برابر چشم و بینی در برابر بینی و گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان باشد و همه‌ی زخمها را (نیز به همان ترتیب و اندازه) قصاص است. پس هر که آن را صدقه دهد، کفاره‌ی گناهانش محسوب شود و کسانی که به آنچه خدا نازل فرموده حکم نکنند، پس آنان همان ستمگرانند.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ۖ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

۵۰
مانده
۴۶
/۱۲۰

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۖ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۴۷

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۖ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۴۸

وَأَن اُحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ

۴۹

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

۵۰

و به دنبال آنان (پیامبران پیشین) عیسی پسر مریم را آوردیم در حالی که تورات را که پیش از او بود تصدیق می‌کرد و به او انجیل دادیم، که در آن هدایت و نور است و تصدیق‌کننده‌ی تورات قبل از آن است و برای پرواپیشگان مایه‌ی هدایت و موعظه است.

و اهل انجیل، به آنچه خداوند در آن کتاب نازل کرده حکم کنند. و کسانی که به آنچه خداوند نازل کرده حکم نکنند. پس آنان همان فاسقانند.

و ما کتاب (قرآن) را به حق بر تو نازل کردیم، در حالی که کتب آسمانی پیشین را تصدیق می‌کند و حاکم و حافظ آنها است. پس به آنچه خداوند نازل کرده، میان آنان حکم کن و (با دور شدن) از حق که برای تو آمده، از هوا و هوس آنان پیروی مکن، ما برای هر یک از شما آیین و طریقه‌ی روشنی قرار دادیم، و اگر خداوند می‌خواست، همه‌ی شما را یک امت قرار می‌داد (و همه یک قانون و آیین داشتید). ولی (خداوند می‌خواهد) تا شما را در آنچه به شما داده بیازماید، پس در کارهای نیک سبقت بگیرید، (و بدانید که) بازگشت همه‌ی شما به سوی خداست، پس او شما را به آنچه در آن اختلاف می‌کردید آگاه خواهد ساخت.

و اینکه میان آنان طبق آنچه خداوند نازل کرده حکم کن، و از هوسهای آنان پیروی مکن، و بر حذر باش از این که تو را از برخی از آنچه خداوند بر تو نازل کرده منحرف سازند. پس اگر آنان (از حکم و داوری تو) روی گردانند، پس بدان که خداوند می‌خواهد آنان را به خاطر پاره‌ای از گناهانشان مجازات کند، بیشک بسیاری از مردم فاسقند.

آیا آنان حکم جاهلیت را می‌طلبند؟ برای اهل ایمان و یقین، داوری چه کسی از خدا بهتر است؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَرَىٰ أَوْلِيَآءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهْم مِّنكُم فَإِنَّهُ مِنَّهُمْ ۚ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَحْشَىٰ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَىٰ اللَّهُ أَن يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ
مِّنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا
خَاسِرِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُم عَن دِينِهِ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ ۖ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ
عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَآئِمٍ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْغَالِبُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُوءًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ
أَوْلِيَآءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! یهودیان و مسیحیان را سرپرست و یاور نگیرید، (زیرا) بعضی از آنان یار و یاور بعض دیگرند و هر کس از شما که آنان را ولی خود قرار دهد پس قطعاً از آنان است. همانا خداوند، قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند.

(با آن همه توصیه به نپذیرفتن ولایت کفار) بیماردلان را می‌بینی که در دوستی با آنان (کافران)، سبقت می‌گیرند (و در توجیه کارشان) می‌گویند: می‌ترسیم که حادثه‌ای بد برایمان پیش آید (و ما نیازمند کمک آنان باشیم) پس امید است که خداوند، پیروزی یا امر دیگری را از جانب خود (به نفع مسلمین) پیش آورد، آنگاه آنان از آنچه در دل پنهان داشته‌اند پشیمان شوند.

و کسانی که ایمان آوردند (هنگام پیروزی مسلمین و رسوایی منافقان با تعجب، به یکدیگر) می‌گویند: آیا اینان همان هایی هستند که با تاکید، به خدا قسم می‌خوردند که ما با شمایم؟ پس (چرا کارشان به اینجا کشید؟) اعمالشان نابود شد و زیانکار شدند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هر کس از شما که از دین خود برگردد (به خدا ضرری نمی‌زند، چون) خداوند در آینده قومی را خواهد آورد که آنان را دوست دارد و آنان نیز خدا را دوست دارند. آنان نسبت به مؤمنان نرم و فروتن و در برابر کافران سرسخت و قاطعند، در راه خدا جهاد می‌کنند و از ملامت هیچ ملامت‌کننده‌ای نمی‌هراسند. این فضل خداست که به هر که بخواهد (و شایسته ببیند) می‌دهد و خداوند وسعت بخش بسیار داناست.

ولی و سرپرست شما، تنها خداوند و پیامبرش و مؤمنانی هستند که نماز را برپا می‌دارند و در حال رکوع، زکات می‌دهند.

و هر کس که خدا و پیامبرش و چنان مؤمنانی را (که در آیه قبل بیان شد) ولی خود بگیرد (از حزب خداست) همانا حزب خدا پیروز است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از کسانی که دین شما را به مسخره و بازی می‌گیرند، آنان که پیش از شما کتاب (آسمانی) داده شده‌اند و (نیز) کفار را ولی خود نگیرید و از خدا بپرهیزید، اگر ایمان دارید.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

۵۹

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَاسِقُونَ

۶۰

قُلْ هَلْ أَنْبِئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَن لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَوَاءً السَّبِيلِ

۶۱

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ؕ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ

۶۲

وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۶۳

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

۶۴

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

و هرگاه که شما (به وسیلهی اذان، مردم را) به نماز فرامی‌خوانید آن را به مسخره و بازی می‌گیرند. این به خاطر آن است که آنان گروهی هستند که نمی‌اندیشند.

بگو: ای اهل کتاب! آیا جز این بر ما خورده و عیب می‌گیرید که به خداوند و به آنچه بر ما نازل شده و به آنچه از پیش (بر پیامبران گذشته) نازل گردیده، ایمان آورده‌ایم؟ همانا بیشتر شما از مرز حق بیرون رفته و فاسقید.

بگو: آیا شما را به بدتر از (صاحبان) این کیفر در پیشگاه خدا خبر دهم؟ کسانی که خداوند آنها را لعن و بر آنها غضب کرده و افرادی از آنان را به شکل بوزینه‌ها و خوک‌ها درآورده و طاغوت را پرستیدند (و اطاعت کردند)، جایگاه آنان نزد خداوند بدتر است و از راه راست گمراه‌ترند.

و هرگاه (منافقان یا بعضی از اهل کتاب) نزد شما آیند، می‌گویند: ایمان آوردیم، در حالی که آنان با کفر بر شما وارد می‌شوند و با همان کفر بیرون روند و خداوند به آنچه کتمان می‌کردند آگاه‌تر است.

و بسیاری از آنان (مدعیان ایمان) را می‌بینی که در گناه و ظلم و حرام خواری شتاب می‌کنند. به راستی چه زشت است آنچه انجام می‌دهند.

چرا علمای نصاری و یهود آنان را از سخنان گناه آلود و خوردن مال حرام باز نمی‌دارند؟ چه بد است آنچه انجام می‌دهند.

و یهود گفتند: دست خدا بسته است. دستهایشان بسته باد و به سزای این گفتار، از لطف خدا دور شوند. بلکه دو دست (قدرت) خدا گشوده است، هرگونه بخواهد انفاق می‌کند و البته آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده، کفر و طغیان بسیاری از آنان را می‌افزاید و ما تا روز قیامت دشمنی و کینه در میانشان افکندیم. هر بار که برای جنگ، آتش افروزی کردند، خداوند آن را خاموش ساخت. آنان همواره در زمین، به فساد و تبه‌کاری می‌کوشند، و خداوند مفسدان را دوست نمی‌دارد.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ

و اگر اهل کتاب (یهودیان و مسیحیان) ایمان آورده و تقوا پیشه می‌کردند قطعاً ما گناهانشان را می‌بخشیدیم و آنان را به باغهای پر نعمت بهشت، وارد می‌کردیم.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ

۶۶

و اگر آنان (یهود و نصارا) تورات و انجیل و آنچه را از سوی پروردگارشان بر آنان نازل شده، برپا می‌داشتند، از بالای سرشان (آسمان) و از زیر پاهایشان (زمین) روزی می‌خوردند. بعضی از آنان میانه رو هستند، ولی بسیاری از آنان آنچه انجام می‌دهند بد است.

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۖ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ ۗ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

۶۷
حزب
۴۸
۹۵

ای پیامبر! آنچه را از سوی پروردگارت به تو نازل شده است (در مورد ولایت و جانشینی حضرت علی) اعلام کن و اگر چنین نکنی، رسالت الهی را نرسانده‌ای و (بدان که) خداوند تو را از (شر) مردم (و کسانی که تحمل شنیدن این پیام مهم را ندارند) حفظ می‌کند. همانا خداوند گروه کافران را هدایت نمی‌کند.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۶۸

بگو: ای اهل کتاب! هیچ ارزشی ندارید مگر آنکه تورات و انجیل و آنچه را از سوی پروردگارتان نازل شده برپا دارید و همانا آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده، طغیان و کفر بسیاری از آنان را خواهد افزود، پس بر کافران (و مخالفت آنان) تأسف مخور.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۶۹

همانا کسانی که ایمان آوردند و مؤمنان و یهودیان و صابئان و مسیحیان، هر کدام به خدا و روز قیامت ایمان آورده و کار شایسته انجام دهند، بیم و اندوهی بر آنان نیست.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا ۖ كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ

۷۰

همانا ما از بنی‌اسرائیل پیمان گرفتیم و پیامبرانی به سوی آنان فرستادیم. (اما) هرگاه پیامبری برایشان سخن و پیامی آورد که دلخواهشان نبود، گروهی را تکذیب کرده و گروهی را کشتند.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

(یهودیان چون خود را برتر از مردم و اولیای خدا می‌پنداشتند) گمان کردند کفر و آزمایشی (برایشان) نخواهد بود، پس (از دیدن حقایق) کور و (از شنیدن حقایق) کر شدند. سپس خداوند (لطف خویش را بر آنان باز گرداند و) توبه‌شان را پذیرفت. دگر بار بسیاری از آنان (از دیدن و شنیدن آیات الهی) کور و کر شدند و خداوند به آنچه می‌کنند، بیناست.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

همانا کسانی که گفتند: خداوند، همان مسیح پسر مریم است، قطعاً کافر شدند. (چگونه چنین می‌گویند) در حالی که مسیح خود می‌گفت: ای بنی‌اسرائیل! خدا را بپرستید که پروردگار من و شماست، یقیناً هر کس به خداوند شرک ورزد، خداوند بهشت را بر او حرام کرده و جایگاهش دوزخ است و ستمگران را هیچ یاورى نیست.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

همانا آنان که گفتند: خداوند، یکی از سه تاست، کافر شدند. جز خدای یکتا خدایی نیست. و اگر از آنچه می‌گویند دست برندارند، به کافران از اهل کتاب آنها قطعاً عذابی دردناک خواهد رسید.

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

آیا توبه نمی‌کنند و از او آمرزش نمی‌طلبند؟ در حالی که خداوند، آمرزنده‌ی مهربان است.

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَتَى يُؤْفَكُونَ

مسیح پسر مریم، فرستاده‌ای بیش نیست که پیش از او نیز پیامبرانی بودند و مادرش بسیار راستگو و درست کردار بود، آن دو (همچون سایر انسان‌ها) غذا می‌خوردند. (پس هیچ کدام خدا نیستند)، بنگر که چگونه آیات را برای مردم بیان می‌کنیم، پس بنگر که این مردم چگونه (از حق) روی گردان می‌شوند.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُم ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

(ای پیامبر! به مردم) بگو: آیا غیر از خدا، چیزی را که برای شما هیچ سود و زیانی ندارد می‌پرستید؟ در حالی که خداوند همان شنوای داناست.

قُلْ يَٰ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُواْ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُواْ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّواْ مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرًا وَضَلُّواْ عَنْ سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ

لَعَنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ بَنَىٰ إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى ٱلْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِىِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَلَسِقُونَ

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱلْيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱلَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرَهْبَانًا وَٱنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

(ای پیامبر!) بگو: ای اهل کتاب! در دین خود به ناحق غلو نکنید و از هوسهای گروهی که پیش از این گمراه شدند و بسیاری را گمراه کردند و (اکنون نیز) از راه حق منحرفند، پیروی نکنید.

کسانی از بنی اسرائیل که کافر شدند، به زبان داود و عیسی پسر مریم لعنت شدند. این (لعن و نفرین)، بدان سبب بود که آنان عصیان کرده و از فرمان خدا تجاوز می‌کردند.

آنان یکدیگر را از کارهای زشتی که انجام می‌دادند باز نمی‌داشتند (و نهی از منکر نمی‌کردند). به راستی چه بد است آنچه انجام می‌دادند.

بسیاری از آنان (بنی اسرائیل) را می‌بینی که با کافران دوستی می‌ورزند، (و آنان را سرپرست خود می‌گیرند). چه اعمال بدی از پیش فرستادند (که در نتیجه)، خداوند بر آنان خشم نموده و در عذاب، همانان جاوید خواهند بود.

و اگر به خداوند و پیامبر و آنچه بر او نازل شده ایمان می‌آوردند، هرگز آنان (کافران) را (سرپرست و) دوست خود نمی‌گرفتند، ولی بسیاری از آنان فاسقند.

قطعا سرسخت ترین مردم را در دشمنی نسبت به اهل ایمان، یهودیان و مشرکان خواهی یافت، و نزدیک ترینشان را از نظر دوستی با مؤمنان، کسانی خواهی یافت که می‌گویند: ما نصرانی هستیم. این (دوستی) به آن جهت است که برخی از آنان کشیشان و راهبانند و آنان تکبر نمی‌ورزند.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَمَّاذَا فَاكْتُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ

فَأَثْبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِء مُؤْمِنُونَ

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ ۖ فَكَفَّرتُهُ ۖ وَإِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَّرتُهُ ۖ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و (آن مسیحیان) هرگاه آیاتی را که بر پیامبر نازل شده می‌شنوند، می‌بینی که چشمانشان از اینکه حق را شناخته‌اند از اشک لبریز می‌شود و می‌گویند: پروردگارا! ما ایمان آوردیم، پس نام ما را در زمره‌ی گواهی دهندگان (به حق) بنویس.

و (می‌گویند:) چرا به خداوند و حقّی که (از سوی او) برای ما آمده ایمان نیاوریم؟ در حالی که امید داریم پروردگارمان ما را همراه صالحان وارد (بهشت) سازد.

پس خداوند به پاس این سخن (و گواهی‌شان) به ایشان باغهایی که از پای (درختانش) نهرها جاری است پاداش داد، همواره در آن ماندگارند و این است پاداش نیکوکاران.

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنان اهل دوزخند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! چیزهای پاکیزه‌ای را که خدا برای شما حلال کرده است، برخود حرام نکنید و از حد نگزید که خداوند تجاوزگران را دوست نمی‌دارد.

و از آنچه خداوند، روزی حلال و پاکیزه به شما بخشیده بخورید، و از خدایی که به او ایمان دارید، پروا کنید.

خداوند، شما را به خاطر سوگندهای لغو و بیهوده بازخواست نمی‌کند، لیکن برای شکستن سوگندهایی که (از روی اراده) بسته‌اید، مؤاخذه می‌کند، پس کفار آن (شکستن سوگند) طعام دادن به ده بینواست، از نوع متوسط آنچه به خانواده‌ی خود می‌خورانید، یا پوشاندن ده فقیر است، یا آزاد کردن برده‌ای. پس کسی که (غذا و لباس برای ده فقیر نداشت و برده‌ای) نیافت، سه روز روزه بگیرد. این کفاره‌ی سوگندهای شماسست، هرگاه که سوگند خوردید، (و آن را شکستید) و سوگندهایتان را مراقبت کنید، این گونه خداوند آیات خود را برای شما بیان می‌کند، تا او را شکر کنید.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحُمُرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ
وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

۹۱

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْحُمُرِ وَالْمَيْسِرِ وَيُضِدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ
فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

۹۲

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ

۹۳

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا
طَعَمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا
وَءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۹۴
۹۸ر

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَلْبُوتَكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۹۵

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَن
قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ
طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّیَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِه
عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همانا شراب و قمار و بت‌ها و
تیرهای قرعه، پلید و ازکارهای شیطان است، پس از آنها
بپرهیزید، تا رستگار شوید.

همانا شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، میان شما
دشمنی و کینه بیفکند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد.
پس (با این همه مفاسد) آیا دست برمی‌دارید؟.

و خدا را اطاعت کنید و پیامبر را فرمانبردار باشید و (از
نافرمانی) بپرهیزید. پس اگر روی گردان شدید (و اطاعت
نکردید) بدانید که وظیفه‌ی رسول ما تنها ابلاغ آشکار است.

بر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند،
در آنچه (قبل از تحریم شراب) خورده‌اند باکی نیست، هر
گاه که اهل پروا و ایمان و کارهای شایسته باشند. سپس
(از محرمات) پرهیز نمایند (و به تحریم آن) ایمان آورند و
آنگاه (نیز از حرام) بپرهیزند و کار نیک کنند و خداوند
نیکوکاران را دوست دارد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خداوند شما را با چیزی از
شکار که دستها و نیزه‌ها بستان به آن می‌رسد می‌آزماید تا
خداوند معلوم گرداند چه کسی در باطن از او بیم دارد (و
تسلیم فرمان اوست و از شکار می‌گذرد) پس بعد از این
هر که تجاوز کند، او را عذابی دردناک است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! در حال احرام، شکار را
نکشید، و هر کس از شما به عمد، شکاری را بکشد، کیفر و
کفاره‌اش کشتن نظیر آن حیوان از چهارپایان است که (به
این نظیر بودن) دو شاهد عادل از میان خودتان حکم کنند.
(این حیوان قربانی) هدیه‌ای است که به کعبه برسد (و آنجا
ذبح شود) یا (به جای قربانی) برای جبران آن (به شصت)
فقیر طعام بدهد یا برابر آن روزه بگیرد. (این کفاره‌های
سه‌گانه) برای آن است که جزای کار خود را بچشد. خداوند
از گذشته‌ی شما (که قانون کفاره نیامده بود) گذشت. و هر
کس این کار را تکرار کند، خداوند از او انتقام می‌گیرد، و
خداوند، شکست ناپذیر و انتقام گیرنده است.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ
الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبَ ذَلِكْ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَ لَكُمْ
تَسْؤُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْءَانُ تُبَدَ
لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ
وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

(البته) شکار دریا و خوراک آن برای شما حلال شده که
توشه‌ای برای شما و کاروانیان است، ولی تا وقتی محرم
هستید، صید صحرایی بر شما حرام است. و از خداوندی که
به سوی او محشور می‌شوید، پروا کنید.

خداوند، کعبه‌ی بیت الحرام را وسیله‌ی سامان بخشی و
قوام مردم قرار داده و نیز ماه حرام و قربانی‌های بی‌نشان و
نشان‌دار را (وسیله‌ی برپایی مردم قرار داده است) این
برای آن است که بدانید خداوند آنچه (از اسرار) در آسمان
ها و زمین است می‌داند و خداوند به هر چیز آگاه است.

بدانید که خداوند، سخت کیفر است، و همانا خداوند
آمرزنده مهربان است.

بر پیامبر، جز ابلاغ (احکام الهی) نیست و خداوند، آنچه را
آشکار یا کتمان می‌کنید می‌داند.

(به مردم) بگو: پلید و پاک، یکسان نیست، گرچه عدد
ناپاکان تو را به تعجب وا دارد. پس ای صاحبان خرد! از خدا
پروا کنید، باشد که شما رستگار شوید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از اموری که اگر برایتان
آشکار شود ناراحتتان می‌کند نپرسید، و اگر هنگام نزول
قرآن از آنها سؤال کنید، برایتان روشن می‌شود. خداوند از
سؤال های نابجای شما گذشت و خداوند آمرزنده بردبار
است.

همانا (از این گونه سؤالا) گروهی از پیشینیان نیز
پرسیدند (و چون طاقت عمل نداشتند) نسبت به آن منکر و
کافر شدند.

خداوند، درباره‌ی هیچ بحیره (حیوان گوش شکافته) و هیچ
سائبه (حیوانی که به خاطر زاد و ولد زیاد او را آزاد
کرده‌اند) و هیچ وصیله (حیوان نری که متصل به ماده، دو
قلو به دنیا آمده باشد) و هیچ حام (شتر نری که ده بار برای
جفت گیری از آن استفاده شده باشد) حکمی نکرده است (و
شما را از استفاده‌ی گوشت و بارکشی آن منع نفرموده و این
ممنوعیت ها خرافات زمان جاهلی است)، ولی کافران بر خدا
دروغ می‌بندند و بیشتر آنان اهل تعقل نیستند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عِبَادَةً أُولَٰئِكَ كَانَ عِبَادُكُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۰۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهْدَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصْبَحْتُمْ مَصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحِبُّسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكُتُمْ شَهْدَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْآثِمِينَ

۱۰۶

فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اُتَّحَقَّا إِثْمًا فَءَاخِرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اُتَّحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَاَيْنِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتَيْهِمَا وَمَا اُعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

۱۰۷

ذَٰلِكَ أَدَّتْ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَدَةِ عَلَىٰ وَجْهٍ أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَنٌ بَعْدَ أَيْمَنِهِمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۱۰۸

و هرگاه به آنان گفته شود: به سوی آنچه خداوند نازل کرده و به سوی پیامبر بیاوید، گویند: آنچه پدرانمان را بر آن یافتیم، ما را بس است. آیا هر چند پدرانمان چیزی نمی‌دانستند و (به حق) هدایت نشده بودند (و بیراهه می‌رفتند، باید راه آنان را ادامه دهند؟).

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بر شما باد (حفظ) خودتان. چون شما هدایت یافتید، آن که گمراه شد زبانی به شما نمی‌رساند. بازگشت همه‌ی شما به سوی خداست، و او شما را به آنچه می‌کردید، آگاه می‌سازد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه (نشانه‌های) مرگ یکی از شما فرا رسد، از میان خود دو نفر عادل را هنگام وصیت به شهادت و گواهی فرا خوانید. و اگر در مسافرت بودید و مصیبت مرگ به سراغ شما آمد (و شاهد مسلمانی نبود) دو تن از غیر (همکیشان)تان را به گواهی بطلبید و اگر (در صداقت آنان) شک کردید، پس از نماز آن دو را نگاهدارید تا به خداوند قسم یاد کنند که ما حاضر نیستیم حق را به هیچ قیمتی بفروشیم، هر چند در مورد فامیل باشد و هرگز شهادت الهی را پنهان نمی‌کنیم، که در این صورت از گنه‌کارانیم.

پس اگر معلوم شد که آن دو شاهد (غیر مسلمان در سفر) گناه و خیانت کرده‌اند (و سوگندشان ناحق بوده)، دو نفر دیگر که (مسلمان هستند و شهادت بر ضررشان تمام شده و به میت نزدیک ترند) برخاسته و به خدا سوگند یاد نمایند که قطعاً گواهی ما (وارثان مسلمان) از گواهی آن دو (غیر مسلمانی که خیانتشان آشکار شده) به حق نزدیکتر است (و بگویند) ما (از حد و حق) تجاوز نکرده‌ایم که اگر چنین کنیم قطعاً از ستمکارانیم.

این (روش به صواب) نزدیکتر است برای اینکه شهادت را به نحو درست ادا کنند و یا بترسند که بعد از سوگند خوردنشان سوگندهایی (به وارثان میت) برگردانده شود (و جای سوگند آنان را بگیرد). و از خداوند پروا کنید و (فرمان‌های او را) گوش کنید و خداوند، گروه فاسق را هدایت نمی‌کند.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

۱۱۰

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَذْكُرُ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى
وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي
فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ
وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۱۱۱

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ ءَامِنُوا بِي وَبِرُسُولِي قَالُوا
ءَامَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

۱۱۲

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۱۱۳

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ
صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ

روزی (فرا رسد) که خداوند، پیامبران را گرد آورد پس
بگوید: به دعوت شما چه پاسخی داده شد؟ گویند: ما علمی
(به حقیقت امر) نداریم، همانا دانای غیبها تویی تو.

زمانی که خداوند فرمود: ای عیسی پسر مریم! نعمتم را بر
تو و بر مادرت یاد کن. آنگاه که تو را با «روح
القدس» (جبرئیل) تأیید کردم. در گهواره (به اعجاز) و در
بزرگسالی (به وحی) با مردم سخن گفتم، و آنگاه که کتاب و
حکمت و تورات و انجیل به تو آموختم، و (فراموش مکن
زمانی را که) به اذن من از گل (چیزی) به صورت پرند
ساختی و در آن دمیدی، پس با اذن من پرندهای شد، و با
اذن من کور مادرزاد و پیسی گرفته را شفا می‌دادی، و آنگاه
که به اذن من، مردگان را (زنده) از گور بیرون می‌آوردی، و
(به یاد آور) زمانی که (دست ظلم) بنی‌اسرائیل را از تو
کوتاه کردم، آنگاه که تو دلایل روشن برایشان آوردی، پس
کافران از ایشان (درباره‌ی معجزات تو) گفتند: این، چیزی
جز سحر آشکار نیست.

و (به یاد آور) زمانی که به حواریون (یاران مخصوص حضرت
عیسی) وحی فرستادم که ایمان آورید، گفتند: ایمان
آورده‌ایم، و شاهد باش که ما مسلمان و تسلیم هستیم.

(یاد آور) زمانی که حواریون گفتند: ای عیسی بن مریم! آیا
پروردگارت می‌تواند (با دعای تو) از آسمان، خوانی (از غذا)
برای ما فرود آورد؟ عیسی گفت: اگر مؤمنید، از خدا پروا
کنید!

گفتند: (ما نظر بدی نداریم و بهانه‌جو نیستیم بلکه)
می‌خواهیم از آن بخوریم و دلهایمان اطمینان یابد و بدانیم
که به ما راست گفته‌ای و بر آن مائده‌ی آسمانی از گواهان
باشیم.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ
السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ
وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ
فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ
عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ
أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تُعْفِرَ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

عیسی بن مریم گفت: خداوندا، پروردگارا! مائده‌ای از
آسمان بر ما فرو فرست که برای نسل کنونی و آیندگان ما
عید و نشانه‌ای از تو باشد و ما را روزی ده، که تو بهترین
روزی دهنده‌گانی.

خداوند فرمود: من آن (مائده) را بر شما نازل می‌کنم، اما
هر کدام از شما بعد از آن کفر ورزد، او را چنان عذاب
خواهم کرد که هیچ یک از جهانیان را آن گونه عذاب نکنم.

و زمانی که خداوند گفت: ای عیسی بن مریم! آیا تو به مردم
گفتی: به غیر از خدا، من و مادرم را به عنوان دو معبود
بگیرید؟ (عیسی) گفت: (خدایا!) تو پاک و منزّهی، مرا نشاید
که حرف ناروایی که سزاوار من نیست بگویم، اگر چنین
گفته بودم، تو آن را می‌دانستی (زیرا) تو آنچه را در دل و
جان من است می‌دانی، اما من از آنچه در ذات توست
بی‌خبرم، همانا، دانای تمام غیبه‌ها تویی تو.

(حضرت عیسی به خداوند گفت:) من، به آنان نگفتم مگر
آنچه مرا به آن فرمان دادی که پرستید خداوندی را که
پروردگار من و پروردگار شماست، و تا زمانی که در میان
آنان بودم، شاهد و ناظر بر آنان بودم، پس چون مرا (از
میانشان) باز گرفتی، تو خود بر آنان مراقب بودی و تو بر هر
چیز گواهی.

(عیسی گفت: خدایا!) اگر عذابشان کنی، پس آنان بندگان
تو هستند و اگر آنان را بیامیزی، پس همانا تو خود توانمند
و حکیمی.

خداوند فرمود: این، روزی است که راستگویان را
صداقتشان سود دهد، برایشان باغهایی است که زیر
درختانش نهرها جاری است، همیشه در آن ماندگارند،
خداوند از آنان راضی است، آنان نیز از او راضی‌اند، این
رستگاری بزرگ است.

ملک و حکومت آسمان ها و زمین و آنچه در آنهاست تنها از
آن خداست، و او بر هر چیز تواناست.

۱
۱۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

۲

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى
عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ

۳

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ
وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

۴

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ

۵

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۶

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي
الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ
مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ

۷

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ
ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ

ستایش مخصوص خداوندی است که آسمان ها و زمین را
آفرید و تاریکی ها و روشنی را قرار داد، اما کافران
(دیگران را) با پروردگارشان برابر و همتا می گیرند.

او کسی است که شما را از گل آفرید، پس از آن اجل را
(برای زندگی شما در دنیا) قرار داد و اجل می
مربوط به آخرت یا غیر قابل تغییر در دنیاست) نزد اوست.
پس (با وجود این) شما شک و شبهه می کنید؟.

و اوست که در آسمان ها و در زمین خداوند است. نهان و
آشکار شما را می داند، و هر چه را به دست می آورد (نیز)
می داند.

و هیچ نشانه و آیه ای از نشانه های پروردگارشان برای آنها
نمی آید، جز آنکه (به جای تصدیق و ایمان) از آن اعراض
می کردند.

پس همین که حق برای آنان آمد، آن را تکذیب کردند، پس
به زودی خبرهای مهم (و تلخ درباره ی کيفر) آنچه را به
مسخره می گرفتند به سراغشان خواهد آمد.

آیا ندیدند که چه بسیار امت های پیش از آنان را هلاک
کردیم، با آنکه در زمین به آنان جایگاه و توانی داده بودیم
که به شما نداده ایم؟ و (باران و برکت) آسمان را پی در پی
برایشان فرستادیم و نهرهای آب از زیر پاهایشان جاری
ساختیم، پس آنان را به کيفر گناهانشان هلاک کردیم و
نسل دیگری پس از آنان پدید آوردیم.

و (کافران لجوج که در پی بهانه جویی اند حتی) اگر نوشته ای
را در کاغذی بر تو نازل می کردیم که آن را با دست های
خود لمس می کردند، باز هم کافران می گفتند: این، جز
جادویی آشکار نیست.

و (کافران بهانه جو) گفتند: (اگر محمد، رسول است) چرا
فرشته ای بر او نازل نشده (تا او را در دعوت کمک کند)، در
حالی که اگر فرشته ای نازل می کردیم (باز هم لجابت
خواهند کرد و) کار آنان پایان می یافت و هیچ مهلتی به آنان
داده نمی شد.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبَسُونَ

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

مَنْ يُصِرْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَإِنْ يَمَسُّسُكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسُّسُكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و اگر (پیامبر را) فرشته قرار می‌دادیم، حتما او را به صورت مردی درمی‌آوردیم (که باز هم می‌گفتند این انسانی همانند خود ماست و همان شبیه را تکرار می‌کردند بنابراین) کار را بر آنان مشتبه می‌ساختیم همان طور که آنان (با ایرادهای خود) کار را بر دیگران مشتبه می‌سازند.

و قطعا پیامبرانی پیش از تو هم استهزا شدند، پس عذابی که به استهزای آن می‌پرداختند بر مسخره‌کنندگان از ایشان فرود آمد.

(ای پیامبر! به آنان) بگو: در زمین بگردید، سپس بنگرید که سرنوشت تکذیب‌کنندگان چگونه شد؟.

بگو: آنچه در آسمان ها و زمین است برای کیست؟ بگو: برای خداوند است که بر خود، رحمت را مقرر کرده است. او قطعا شما را در روز قیامت که شکی در آن نیست جمع خواهد کرد. کسانی که خود را باختند (و با هدر دادن استعدادها، به جای رشد، سقوط کردند) همانان ایمان نمی‌آورند.

و تنها برای اوست آنچه در شب و روز قرار گرفته و او شنوای داناست.

بگو: آیا غیر از خدا را سرپرست خود بگیرم در حالی که او آفریدگار آسمان ها و زمین است او همه را طعام می‌دهد، ولی کسی به او طعام نمی‌دهد. بگو: همانا من مأمورم که اولین کسی باشم که تسلیم فرمان اوست. و (به من گفته شده که) هرگز از مشرکان مباش.

بگو: همانا اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از عذاب روزی بزرگ بیمناکم.

در آن روز، از هر کس عذاب الهی برداشته شود، قطعا مشمول رحمت الهی شده و این است رستگاری آشکار.

و اگر خداوند (برای آزمایش و رشد، یا کیفر اعمال) تو را با (اسباب) زیان و آسیب درگیر کند، جز خودش هیچ کس برطرف‌کننده آن نیست و اگر خیری به تو برساند، پس او بر هر چیز تواناست.

اوست که بر بندگان خود قاهر و مسلط است و اوست حکیم آگاه.

قُلْ أَىُّ شَىْءٍ أَكْبَرُ شَهَدَةً ۖ قُلِ ٱللَّهُ شَهِيدٌۢ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ وَأُوحِيَ ۤإِلَىٰ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ لِأُنذِرْكُمْ بِهِ ۚ وَمَنِ ٱبْلَغَ ٱبْتِغَاكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ ٱلْهَةَ أُخْرَىٰ قُلْ لَّا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ ٱللَّهُ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِءٌۢ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُ ۚ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمْ ۚ ٱلَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَّا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُواْ أَيْنَ شُرَكَآؤُكُمْ ٱلَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتَهُمْ ۖ إِلَّا أَنْ قَالُواْ وَٱللَّهُ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ

أَنظُرْ كَيْفَ كَذَبُواْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ ۚ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُواْ يَفْتَرُونَ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ ۤإِلَيْكَ ۖ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِنْ يَرَوْاْ كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُواْ بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَآءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ إِنَّ هَٰذَا ۖ إِلَّا أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ ۚ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وَقَفُواْ عَلَى ٱلنَّارِ فَقَالُواْ يَلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ

بگو: چه موجودی در گواهی برتر و بزرگتر است؟ بگو: خداوند میان من و شما گواه است. و این قرآن به من وحی شده تا با آن شما را و هر که را که این پیام به او برسد هشدار دهم. آیا شما گواهی می‌دهید که با خداوند، خدایان دیگری هست؟ بگو: من گواهی نمی‌دهم. بگو: همانا او خدای یکتاست و بی‌تردید من از آنچه شما شرک می‌ورزید، بیزارم.

کسانی که به آنان، کتاب (آسمانی) دادیم (یهود و نصاری)، محمّد را همانند فرزندان خود می‌شناسند (و بشارت های انبیا و کتب آسمانی پیشین را منطبق بر آن حضرت می‌بینند، ولی حاضر به پذیرفتن آن نیستند) پس کسانی که به (فطرت و رشد و سعادت آینده) خودشان زیان زدند، ایمان نمی‌آورند.

و کیست ستمکارتر از آن کس که به خداوند دروغ بندد، یا آیات الهی را تکذیب کند؟ همانا ستمگران رستگار نمی‌شوند.

و روزی که آنان را یکسره محشور می‌کنیم، سپس به کسانی که شرک ورزیدند گوییم: کجایند شریکان شما که بر ایشان گمان (خدایی) داشتید؟.

پس (از آن همه فریفتگی به بتان، در پیشگاه خداوند) عذری نیابند جز آنکه (از بتان بیزاری جسته و) بگویند: سوگند به خدا! پروردگاران، ما هرگز مشرک نبوده‌ایم.

بنگر که چگونه علیه خود دروغ گفتند و (تمام بت ها و شریکان که همواره می‌ساختند از نزد آنان محو شد و) آنچه به دروغ و افترا به خدا نسبت می‌دادند از دستشان رفت.

بعضی از آنها کسانی هستند که (به ظاهر) به سخن تو گوش می‌دهند، ولی ما بر دل‌هایشان پرده‌هایی قرار داده‌ایم تا آن را نفهمند و در گوش‌هایشان (نسبت به شنیدن حق) سنگینی قرار دادیم و آنان به قدری لجوجند که اگر هر آیه و معجزه‌ای را ببینند، باز هم به آن ایمان نمی‌آورند تا آنجا که چون نزد تو آیند با تو جدال می‌کنند و کسانی که کافر شدند می‌گویند: این نیست جز افسانه‌های پیشینیان.

و آنان، مردم را از آن (پیامبر و قرآن) بازمی‌دارند و خود نیز از آن دور و محروم می‌شوند، (ولی بدانند که) جز خودشان را هلاک نمی‌سازند، و(لی) نمی‌فهمند.

و اگر آنان را، آن هنگام که بر لب‌هی آتش (دوزخ) نگه داشته شده‌اند ببینی، پس می‌گویند: ای کاش (بار دیگر به دنیا) بازگردانده شویم و آیات پروردگاران را تکذیب نکنیم و از مؤمنان (واقعی) باشیم.

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَحْسِرْتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

(چنین نیست)، بلکه آنچه (از کفر و نفاق) قبلا (در دنیا) پنهان می‌کردند، (در آن روز) برایشان آشکار شده و اگر آنان (طبق خواسته و آرزویشان) به دنیا بازگردانده شوند، بی‌گمان باز هم به آنچه از آن نهی شده‌اند باز می‌گردند. و آنان قطعاً دروغگویانند.

و گفتند: جز زندگی دنیوی ما، هیچ زندگی دیگری نیست و ما (پس از مرگ) برانگیخته نمی‌شویم.

و اگر بیینی آنگاه که در برابر پروردگارشان بازداشته شده‌اند، (خدا) می‌فرماید: آیا این (رستاخیز) حق نیست؟ می‌گویند: بلی، به پروردگارمان سوگند (که حق است). او می‌فرماید: پس به کیفر کفرورزی‌ها و کفران هایتان، عذاب را بچشید.

قطعاً کسانی که دیدار خداوند (در قیامت) را تکذیب کردند زیانکار شدند، همین که ساعت موعود ناگهان به سراغشان آید، در حالی که بار سنگین گناهان خویش را بر پشتشان می‌کشند، گویند: دریغا از آن کوتاهی‌ها که در دنیا کرده‌ایم، آگاه باشید که چه بد باری است آنچه به دوش می‌کشند.

و زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست و البته خانهای آخرت، برای تقوا پیشگان بهتر است. آیا نمی‌اندیشید؟.

البته ما می‌دانیم که آنچه می‌گویند، تو را اندوهناک می‌کند، (ولی غم مخور و بدان که) آنان (در واقع) تو را تکذیب نمی‌کنند، بلکه (این) ستمگران آیات خدا را انکار می‌کنند.

و همانا پیش از تو نیز پیامبرانی تکذیب شدند، لیکن در برابر آنچه تکذیب شدند و آزار دیدند صبر کردند، تا یاری ما به آنان رسید. (تو نیز چنین باش زیرا) برای کلمات (و سنت های) خداوند، تغییر دهنده‌ای نیست. قطعاً از اخبار پیامبران برای تو آمده است (و با تاریخ آنان آشنایی).

و اگر اعراض و بی‌اعتنایی آنان (کافران) بر تو سنگین است (و می‌خواهی به هر وسیله آنان را به راه آوری، ببین) اگر بتوانی سوراخی در زمین یا نردبانی در آسمان بجویی، تا آیه‌ای (دیگر) برایشان بیاوری (پس بیاور ولی بدان که باز هم ایمان نخواهند آورد) و اگر خدا خواسته بود همه‌ی آنان را بر هدایت گرد می‌آورد (ولی سنت الهی بر هدایت اجباری نیست) پس هرگز از جاهلان مباش.

إِنَّمَا يَسْتَحِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

۳۷

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۳۸

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاءِ اللَّهُ يُضِلِّلْهُ وَمَنْ يَشَاءُ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

۴۰

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۴۱

بَلْ إِلَٰهَ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

۴۲
۱۰۶ر

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ

۴۳

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۴۴

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ

تنها کسانی (دعوت تو را) می‌پذیرند که گوش شنوا دارند و (کافران که نمی‌گروند)، مردگانی هستند که روز قیامت خداوند آنان را برمی‌انگیزد و سپس همه به سوی او بازگردانده می‌شوند.

و گفتند: چرا بر او (محمّد) معجزه‌ای (که ما می‌خواهیم) از سوی پروردگارش نازل نشده؟ بگو: بی‌تردید خداوند قادر است که نشانه و معجزه‌ای (که می‌خواهید) بیاورد، ولی بیشتر (این بهانه‌جویان) نمی‌دانند.

و هیچ جنبنده‌ای در زمین و هیچ پرنده‌ای که با دو بال خود پرواز می‌کند، نیست مگر اینکه آنها هم امت‌هایی چون شمايند. ما در اين کتاب (قرآن يا لوح محفوظ) هیچ چیز را فرو گذار نکردیم، سپس همه نزد پروردگارشان گرد می‌آیند.

و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، کر و لال‌هایی هستند در تاریکی‌ها. خداوند، هر که را بخواهد (و مستحق باشد) گمراهش کند و هر که را بخواهد (و شایسته بداند) بر راه راست قرارش می‌دهد.

بگو: اگر راست می‌گویید چه خواهید کرد آنگاه که عذاب خدا در دنیا بیاید یا قیامت فرا رسد، آیا غیر خدا را می‌خوانید؟.

بلکه (در هنگامه‌های خطر) فقط او را می‌خوانید، پس اگر بخواهد آن رنجی که خدا را به خاطر آن می‌خوانید بر طرف می‌کند، و آنچه را برای خداوند شریک می‌پنداشتید (در روز قیامت) فراموش می‌کنید.

و همانا به سوی امت‌های پیش از تو (نیز پیامبرانی) فرستادیم، (و چون سرپیچی کردند) آنان را به تنگدستی و بیماری گرفتار کردیم. باشد که تضرّع کنند.

پس چرا هنگامی که ناگواری‌های ما به آنان رسید، توبه و زاری نکردند؟ آری (حقیقت آن است که) دل‌های آنان سنگ و سخت شده و شیطان کارهایی را که می‌کردند، برایشان زیبا جلوه داده است.

پس چون اندرزهایی را که به آنان داده شده بود فراموش کردند، درهای هرگونه نعمت را به رویشان گشودیم (و در رفاه و مادیات غرق شدند) تا آنگاه که به آنچه داده شدند دلخوش کردند، ناگهان آنان را (به عقوبت) گرفتیم پس یکباره محزون و نومید گردیدند.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۶

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَرَفُ الْأَيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ

۴۷

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ

۴۸

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ط فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۴۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۵۰

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ط إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

۵۱
۱۰۷۲

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۵۲

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ط مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ

پس ریشه‌ی گروه ستمکاران بریده شد و سپاس، مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

بگو: چه فکر می‌کنید، اگر خداوند، شنوایی و بینایی شما را بگیرد و بر دل های شما مهر بزند، جز خداوند، کدام معبودی است که آنها را به شما باز دهد؟ ببین که ما چگونه آیات را به گونه‌های مختلف بیان می‌کنیم، اما آنان (به جای ایمان و تسلیم) روی برمی‌گردانند.

بگو: چه خواهید کرد اگر عذاب خداوند، به طور پنهان و ناگهانی یا آشکارا به سراغ شما آید، آیا جز گروه ستمگران هلاک خواهند شد؟.

و ما پیامبران را جز به عنوان بشارت دهنده و بیم دهنده نمی‌فرستیم، پس کسانی که ایمان آورند و (کار خود را) اصلاح کنند، پس بیمی بر آنان نیست و اندوهگین نمی‌شوند.

و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، عذاب الهی به خاطر فسق و گناهشان، دامنگیر آنان می‌شود.

(ای پیامبر! به مردم) بگو: من ادعا نمی‌کنم که گنجینه‌های خداوند نزد من است و من غیب هم نمی‌دانم و ادعا نمی‌کنم که من فرشته‌ام، من جز آنچه را به من وحی می‌شود پیروی نمی‌کنم. بگو: آیا نابینا و بینا برابرند؟ آیا نمی‌اندیشید؟.

و به وسیله‌ی آن (قرآن) کسانی را که از محشور شدن نزد پروردگارشان بیم دارند هشدار ده (زیرا) غیر از خداوند، برای آنان یاور و شفیع نیست، شاید که پروا نمایند.

و کسانی را که بامداد و شامگاه پروردگارشان را می‌خوانند، در حالی که رضای او را می‌طلبند، از خود مران. چیزی از حساب آنان بر عهده‌ی تو نیست، و از حساب تو نیز چیزی بر عهده آنان نیست که طردشان کنی و در نتیجه از ستمگران شوی.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ

و این گونه بعضی از مردم را به وسیلهی بعضی دیگر آزمایش کردیم، تا (از روی استهزا) بگویند: آیا اینانند آنها که خداوند، از میان ما بر آنها مَنّت نهاده است؟ آیا خداوند به حال شاکران داناتر نیست؟

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

و هرگاه کسانی که به آیات ما ایمان دارند نزد تو آیند، پس بگو: سلام بر شما! پروردگارتان بر خودش رحمت را مقرر کرده است که هر کس از شما از روی نادانی کار بدی انجام دهد و پس از آن توبه کند و خود را اصلاح نماید، پس قطعاً خداوند، آمرزنده و مهربان است.

وَكَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ

و ما بدین گونه آیات را (برای مردم) به روشنی بیان می‌کنیم، (تا حق آشکار) و راه و رسم گناهکاران روشن شود.

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

بگو: من از پرستش آنها که به جای خدا می‌خوانید نهی شده‌ام. بگو: من از هوسهای شما پیروی نمی‌کنم، که در این صورت گمراه شده و از هدایت یافتگان نخواهم بود.

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ

بگو: همانا من از طرف پروردگارم بر دلیل آشکاری هستم، ولی شما آن را دروغ پنداشتید. آنچه را شما (از عذاب الهی) با شتاب می‌طلبید به دست من نیست فرمان جز به دست خدا نیست که حق را بیان می‌کند و او بهترین (داور و) جداکنندهی حق از باطل است.

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ

بگو: اگر آنچه که درباره آن شتاب می‌کنید نزد من بود (و به درخواست شما عذاب نازل می‌کردم)، قطعاً کار میان من و شما پایان گرفته بود، ولی خداوند به حال ستمگران آگاه‌تر است (و به موقع مجازات می‌کند).

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

و گنجینه‌های غیب، تنها نزد خداست و جز او کسی آن را نمی‌داند و آنچه را در خشکی و دریاست می‌داند، و هیچ برگ‌ای از درخت نمی‌افتد جز آنکه او می‌داند و هیچ دانه‌ای در تاریکی‌های زمین و هیچ تر و خشکی نیست، مگر آنکه (علم آن) در کتاب مبین ثبت است.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفْرِطُونَ

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ
الْحَسِبِينَ

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنْجَلْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ
أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ
بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصْرُفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَفْقَهُونَ

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَّسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

لِكُلِّ نَبَأٍ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِيْ ءَايَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ
يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا
تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و او کسی است که (روح) شما را در شب (به هنگام خواب) می‌گیرد و آنچه را در روز انجام می‌دهید می‌داند، سپس شما را از خواب برمی‌انگیزد تا مدّت معین (عمر شما) سپری شود. عاقبت بازگشت شما به سوی اوست پس شما را به آنچه انجام می‌دهید خبر می‌دهد.

و تنها اوست که قهر و اقتدارش مافوق بندگان است و نگهبانانی بر شما می‌فرستد، تا آنکه چون مرگ یکی از شما فرا رسد، فرستادگان ما (فرشتگان) جان او را بازگیرند و در کار خود، هیچ کوتاهی نکنند.

سپس مردم به سوی خداوند، مولای حقّشان بازگردانده می‌شوند، آگاه باشید که دادرسی و داوری تنها از آن خداوند است و او سریع‌ترین حساب‌رسان است.

بگو: چه کسی شما را از تاریکی‌های خشکی و دریا (به هنگام درماندگی) نجات می‌دهد؟ وقتی که او را آشکارا و پنهان می‌خوانید (و می‌گویید): اگر خداوند از این ظلمت ما را رهایی دهد، از شکرگزاران خواهیم بود.

بگو: خداوند شما را از این ظلمت‌ها و از هر ناگواری دیگر نجات می‌دهد، باز شما (به جای سپاس)، شرک می‌ورزید.

بگو: او تواناست که از بالای سرتان یا از زیر پایتان عذابی بر شما بفرستد یا شما را به صورت گروه‌های گوناگون با هم درگیر کند، و طعم تلخ جنگ و خونریزی را توسط یکدیگر به شما بچشاند. بنگر که چگونه آیات را گونه‌گون بازگو می‌کنیم، باشد که بفهمند.

و قوم تو این قرآن را تکذیب کردند، با آنکه سخن حقّی است، بگو: من وکیل و عهده‌دار ایمان آوردن شما نیستم.

برای هر خبری (که خداوند یا پیامبرش به شما می‌دهد) وقتی مقررّ است (که در آن واقع می‌شود) و به زودی خواهید دانست.

و هرگاه کسانی را دیدی که در آیات ما (به قصد تخطئه)، کندوکاو می‌کنند، از آنان روی بگردان تا (مسیر سخن را عوض کرده) وارد مطلب دیگری شوند و اگر شیطان تو را به فراموشی انداخت، پس از توجّه، (دیگر) با این قوم ستمگر منشین.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

کسانی که پروا پیشه کردند، به گناه ستمکاران بازخواست نخواهند شد، ولی باید آنان را پند دهند تا شاید پرهیزکار شوند.

۷۰

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ ۚ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

و کسانی را که دین خود را به بازی و سرگرمی گرفتند و زندگی دنیا مغرورشان کرده است، رها کن و به وسیلهی قرآن پندشان ده تا مبدا به کیفر آنچه کسب کرده‌اند به هلاکت افتند، در حالی که جز خدا هیچ یاور و شفیع ندارند، و اگر (انسان در آن روز) هرگونه عوضی (برای کیفر) ته نمی‌شود، آنان کسانی هستند که به سزای آنچه بپردازد از او پذیر کسب کرده‌اند به هلاکت افتادند برای آنان شرابی از آب سوزان و عذابی دردناک به کیفر کفرشان خواهد بود.

۷۱
۱۱۰

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُوَ أَصْحَبُ يَدْعُونَهُوَ إِلَى الْهُدَىٰ اثْنَانَا قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ ۖ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو: آیا غیر خداوند، چیزی را بخوانیم که سود و زیانی برای ما ندارد و پس از آنکه خداوند هدایتمان کرد، به عقب باز گشته (و کافر) شویم؟ همچون کسی که شیاطین او را در زمین از راه به در برده‌اند و سرگردان مانده است در حالی که برای او یارانی (دلسوز) است که او را به هدایت دعوت کرده (و می‌گویند: نزد ما بیا (و حق را بپذیر ولی او گوشش بدهکار نیست). بگو هدایتی که از سوی خدا باشد هدایت واقعی است و ما مأموریم که برای خدای جهانیان تسلیم باشیم.

۷۲

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا زَكَاةً وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

و (به ما امر شده که) نماز برپا دارید و از خداوند پروا کنید، و اوست آنکه همگان نزدش محشور می‌شوید.

۷۳

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و او کسی است که آسمان ها و زمین را به حق آفرید و روزی که بگوید: موجود شو، بی‌درنگ موجود می‌شود، سخن او حق است. (و روز قیامت) روزی که در «صور» دمیده می‌شود، حکومت تنها از اوست، دانای غیب و شهود است و اوست حکیم و آگاه.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ عَازَرَ اتَّخِذْ أُصْنَامًا ۖ إِنَّي
أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۷۵

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ
مِنَ الْمُوقِنِينَ

۷۶

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَذَا رَبِّي ۖ فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَا أَحِبُّ الْأَفْلِينَ

۷۷

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا رَبِّي ۖ فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ
يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ

۷۸

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّا
أَفَلَتْ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۷۹

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۸۰

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۚ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۚ وَلَا
أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۚ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ۚ وَسِعَ رَبِّي
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

۸۱

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ
بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ ۚ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ
أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و (یاد کن) آن هنگام که ابراهیم به پدرش آزر گفت: آیا
بتان را خدایان می‌گیری؟ بی‌شک تو و قومت را در گمراهی
آشکار می‌بینم.

و اینگونه ملکوت آسمان ها و زمین را به ابراهیم نشان
دادیم تا (یقین پیدا کند و) از اهل یقین باشد.

پس چون شب بر او پرده افکند ستاره‌ای دید، گفت: این
پروردگار من است. پس چون غروب کرد، گفت: من زوال
پذیران را دوست ندارم.

پس (بار دیگر) چون ماه را در حال طلوع و درخشش دید،
گفت: این پروردگار من است. پس چون غروب کرد، گفت:
اگر پروردگارم مرا هدایت نکرده بود، قطعاً از گروه گمراهان
می‌بودم.

پس چون خورشید را برآمده دید گفت: اینست پروردگار
من، این بزرگتر (از ماه و ستاره) است. اما چون غروب کرد،
گفت: ای قوم من! همانا من از آنچه برای خداوند شریک
قرار می‌دهید بیزارم.

من از سر اخلاص روی خود را به سوی کسی گرداندم که
آسمان ها و زمین را پدید آورد و من از مشرکان نیستم.

و قومش با وی به گفتگو و ستیزه پرداختند، او گفت: آیا
درباره‌ی خدا با من محاجّه و ستیزه می‌کنید؟ و حال آن که او
مرا هدایت کرده است و من از آنچه شما شریک او
می‌پندارید بیم ندارم، مگر آنکه پروردگارم چیزی بخواهد،
(که اگر هم آسیبی به من برسد، خواست خداست، نه بت
ها) علم پروردگارم همه چیز را فراگرفته، پس آیا پند
نمی‌گیرید؟.

و چگونه از چیزی که شریک خدا ساخته‌اید بترسم و حال
آنکه شما آنچه را که خدا هیچ دلیلی درباره‌ی آن بر شما
نازل نکرده است شریک او گرفته و نمی‌ترسید؟ اگر
می‌دانید (بگویند که) کدام یک از ما دو دسته به ایمنی (در
قیامت) سزاوارتر است؟.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا اِيْمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولَٰئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا ءَاتَيْنَاهَا اِبْرٰهِيْمَ عَلٰى قَوْمِهٖ نَرْفَعُ دَرَجٰتٍ مِّنْ نَّشَآءٍ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوْحًا هَدَيْنَا مِّنۢ قَبْلُ وَمِنۡ ذُرِّيَّتِهٖ دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوْبَ وَيُوْسُفَ وَمُوْسٰى وَهٰرُونَ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ

وَإِسْمٰعِيْلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلٰى الْعٰلَمِيْنَ

وَمِنۡ ءَابَآئِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَاِخْوَانِهِمْۢ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ

ذٰلِكَ هُدٰى اللّٰهُ يَهْدِيۤ اِلَيْهِۤ مَنۡ يَّشَآءُ مِّنۡ عِبَادِهٖۤ وَلَوْ اَشْرَكُوْا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوْا بِهَا بِكَافِرِيْنَ

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اللّٰهُ فَبِهَدٰىهِمْ اُقْتَدِهٖۭ قُلْ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِّلْعٰلَمِيْنَ

کسانی که ایمان آورده و ایمانشان را به ستم و شرک نیالودند، آنانند که برایشان ایمنی (از عذاب) است و آنان هدایت یافتگانند.

این (نوع استدلال) حجت ماست که در برابر قومش به ابراهیم دادیم، هر کس را که بخواهیم (و شایسته بدانیم) به درجاتی بالا می‌بریم. همانا پروردگارت حکیم و داناست (و بر اساس علم و حکمت مقام انسان ها را بالا می‌برد).

و ما به او (ابراهیم)، اسحق و یعقوب را بخشیدیم و یکایک آنان را هدایت کردیم و نوح را پیش از آنان هدایت کرده بودیم. و از نسل او (ابراهیم)، داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (نیز هدایت کردیم) و ما این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

و زکریّا، یحیی، عیسی و الیاس را (نیز هدایت کردیم و همه از شایستگانند.

و اسماعیل و یسع و یونس و لوط را (نیز هدایت کردیم) و همه را بر جهانیان برتری دادیم.

و از پدران و ذریّه و برادرانشان، کسانی را (مورد لطف قرار داده و به خاطر لیاقتشان آنان را به نبوت) برگزیدیم و به راه راست هدایتشان کردیم.

آن هدایت خداست، هر کس از بندگان را که بخواهد به آن هدایت می‌کند و اگر شرک ورزند، قطعاً آنچه انجام داده‌اند از دستشان خواهد رفت.

آنان کسانی بودند که کتاب آسمانی و حکومت و قضاوت و مقام نبوت به آنان دادیم. پس اگر این مشرکان به آنها کفر ورزند و نپذیرند (ناراحت نباش، چرا که) ما گروهی دیگر را که به آن کافر نیستند می‌گماریم.

آنان کسانی‌اند که خداوند هدایتشان کرده، پس به هدایت آنان اقتدا کن. (ای پیامبر! به مردم) بگو: من بر این (رسالت و دعوت) از شما مزدی طلب نمی‌کنم، این قرآن جز تذکری برای جهانیان نیست. (و خواست من جز پندگرفتن اهل عالم نیست).

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ ۚ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ ۚ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا ءَابَاؤُكُمْ ۖ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ ۚ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ ءَايَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ ۚ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

۹۲

۹۳

۹۴

خداوند را آنگونه که شایسته‌ی اوست نشناختند، چرا که گفتند: خداوند بر هیچ بشری، چیزی نازل نکرده است. بگو: کتابی را که موسی آورد و نور و هدایت برای مردم بود، چه کسی نازل کرد؟ کتابی که آن را ورق ورق کرده (و به دلخواه خود) بخشی را آشکار و بسیاری را پنهان می‌سازید، و آنچه را شما و پدرانتان نمی‌دانستید، (از طریق همان کتاب آسمانی تورات،) به شما آموخته شد. (ای پیامبر!) بگو: خدا (بود که آنها را نازل کرد)، سپس رهایشان کن تا در یابوہ‌گویی‌های خود غوطه‌ور باشند.

و این مبارک کتابی است که نازل کرده‌ایم، تصدیق‌کننده آنچه (از کتب آسمانی) که پیش از آن آمده است، (تا مردم را به پاداش‌های الهی مژده دهی) و اهل مکه و کسانی را که اطراف آن هستند هشدار دهی و (البته) آنان که به آخرت ایمان دارند به آن (قرآن) نیز ایمان خواهند آورد و همانان بر نمازهای خود محافظت دارند.

و کیست ظالمتر از آنکه بر خدا دروغی بست و یا گفت: به من وحی شده، در حالی که چیزی به او وحی نشده است. و نیز آن کس که گفت: به زودی من هم مثل آنچه خدا نازل کرده نازل می‌کنم. و (ای پیامبر!) اگر ببینی زمانی را که ستمگران در سكرات مرگ قرار گرفته و فرشتگان (برای قبض روح آنان) دست‌های (قدرت) خویش را گشوده و فرمان جان دادن می‌دهند (و می‌گویند: امروز به خاطر نسبت‌های ناروا که به خداوند می‌دادید و از آیات او سرپیچی می‌کردید، به عذاب خوارکننده کیفر داده خواهید شد.

به راستی همان گونه که نخستین بار شما را آفریدیم، اکنون نیز (به هنگام مرگ یا قیامت) تک و تنها نزد ما آمدید و همه‌ی اموالی را که به شما دادیم پشت سر گذاشتید و آن شفیعان را که در (تعیین سرنوشت) خودتان شریکان خدا می‌پنداشتید، همراه شما نمی‌بینیم. به راستی (پیوندهای) میان شما گسسته و آنچه (از شریکان و شفیعان که به نفع خود) می‌پنداشتید از (دست) شما رفت.

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالْتَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ

۹۶

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا ۚ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

۹۷

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ
الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۹۸

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ

۹۹

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ
شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ
النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ ۚ انْظُرُوا إِلَىٰ
ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

۱۰۰

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ
وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ

۱۰۱
۱۱۴

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ
لَهُ صَاحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

همانا خداوند، شکافنده‌ی دانه و هسته است، زنده را از
مرده بیرون می‌آورد و بیرون آورنده‌ی مرده از زنده است.
آن است خداوند شما، پس چگونه (از حق) منحرف
می‌شوید؟.

(خداوند)، شکافنده‌ی سپیده دم است، و شب را مایه‌ی
آرامش قرار داد و خورشید و ماه را اسباب شمارش (ایام).
این است اندازه گیری خداوند قدرتمند دانا.

و اوست کسی که ستارگان را برای شما قرار داد تا در
تاریکی‌های خشکی و دریا، به وسیله آنها راه را یابید. قطعا
ما نشانه‌ها را برای قومی که آگاه و دانایند به تفصیل روشن
ساختیم.

و اوست کسی که شما را از یک نفس آفرید، پس برخی
قرار یافته (و به دنیا آمده‌اند) و برخی (در پشت پدرها و
رحم مادرها) به امانت گذاشته شده‌اند. ما آیات خویش را
برای گروهی که می‌فهمند به تفصیل بیان کردیم.

و او کسی است که از آسمان، آبی نازل کرد، پس به
وسیله‌ی آن، هر گونه گیاه برآوردیم و از آن سبزه‌ها خارج
ساختیم. از آن (سبزه‌ها) دانه‌های برهم نشسته و چیده
شده بیرون آوریم. و از شکوفه‌ی خرما خوشه‌هایی نزدیک
به هم (پدید آوریم) و نیز باغهایی از (انواع) انگورها و زیتون
و انار (پرورش دهیم) که برخی شبیه به هم و برخی غیر
متشابهند. به میوه‌ی آن، آنگاه که بار دهد و آنگاه که میوه
می‌رسد بنگرید. همانا در آن، نشانه‌هایی برای گروه با ایمان
است.

و آنان برای خدا شریکانی از جن قرار دادند، در حالی که
آنان را نیز خدا آفریده است و از روی نادانی برای خداوند،
پسران و دخترانی ساخته و پرداختند. خداوند برتر و منزّه
است از آنچه آنان درباره‌ی او وصف می‌کنند.

(او) پدید آورنده‌ی آسمان ها و زمین است، چگونه برای او
فرزندی باشد، در حالی که برای او همسری نبوده است و او
هر چیز را آفریده و به هر چیز داناست.

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

۱۰۳

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ

۱۰۴

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ

۱۰۵

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْأَايَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ

۱۰۶

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْمُشْرِكِينَ

۱۰۷

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا
أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

۱۰۸

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا
بَغِيرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۰۹

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ
بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْأَايَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا
جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۱۰

وَنُقَلِّبُ أَفْعَدَتَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

آن است خداوند، پروردگار شما، معبودی جز او نیست،
آفریدگار هر چیز است، پس او را بپرستید و او نگهبان و
مدبّر همه چیز است.

چشم ها او را در نمی‌یابد، ولی او چشم ها را در می‌یابد و او
نامرئی و دقیق و باریک بین و آگاه است.

همانا از سوی پروردگارتان، مایه‌های بینش و بصیرت، (کتب
آسمانی و دلائل روشن) برای شما آمده است. پس هر که
بصیرت یافت، به سود خود اوست و هر کس کوری گزید، به
زیان خویش عمل کرده است و من نگهبان و ضامن (ایمان
شما به اجبار) نیستم.

و بدین سان آیات را در شکل های گوناگون بیان می‌کنیم،
(تا وسیله هدایت شود ولی کافران ایمان نیاورده) و گویند:
تو (نزد کسی) درس خوانده‌ای! (بگذار بگویند، ولی ما) برای
کسانی بیان می‌کنیم که اهل فهم و علم باشند.

تنها آنچه را از سوی پروردگارت به تو وحی شده پیروی کن،
معبودی جز او نیست و از مشرکان روی بگردان.

و اگر خداوند می‌خواست (همه به اجبار ایمان می‌آوردند و)
شرک نمی‌ورزیدند (ولی سنت الهی چنین نیست) و ما تو را
بر آنان نگهبان قرار ندادیم و تو وکیل (ایمان آوردن) آنان
نیستی.

و به (معبود) کسانی که غیر خدا را می‌خوانند ناسزا نگویند
که آنان نیز از روی جهل و دشمنی به خداوند ناسزا
می‌گویند. ما این گونه عمل هر امتی را برایشان جلوه
دادیم. سپس بازگشت آنان به سوی پروردگارشان است،
پس خداوند آنان را به آنچه می‌کردند خبر می‌دهد.

و با سخت ترین سوگندهایشان به خدا قسم یاد کردند که
اگر معجزه و نشانه‌ای برایشان بیاید، قطعاً به آن ایمان
خواهند آورد. بگو: معجزات، تنها نزد خداست (و به دست
اوست) و چه می‌دانید (بلکه ما می‌دانیم) که اگر معجزه‌ای
هم بیاید، (باز هم) آنان ایمان نخواهند آورد.

همان گونه که در آغاز ایمان نیاوردند، این بار نیز دلها و
چشم هایشان را دگرگون و واژگون می‌کنیم و آنان را در
طغیانشان رها می‌سازیم تا سرگردان بمانند.

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبَلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ

۱۱۲

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيْطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

۱۱۳

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرِضُوهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُونَ

۱۱۴

أَفَعَيِّرَ اللَّهُ أَتْبَغَىٰ حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

۱۱۵

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۱۱۶

وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

۱۱۷

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

۱۱۸

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ ۚ مُؤْمِنِينَ

و اگر ما فرشتگان را به سوی آنان نازل می‌کردیم و مردگان با آنان سخن می‌گفتند و همه چیز را (به گواهی صدق و اعجاز) دسته دسته در برابرشان گرد می‌آوردیم باز هم ایمان نمی‌آوردند، مگر آنکه خداوند بخواهد (به اجبار ایمان آورند)، ولی بیشترشان نادانی می‌کنند.

(ای پیامبر! اینان تنها در برابر تو به لجابت نپرداختند، بلکه) ما این گونه برای هر پیامبری، دشمنی از شیطان های انس و جن قرار دادیم. که برخی از آنان حرف های دلپسند و فریبنده را به برخی دیگر مرموزانه القا می‌کنند. البته اگر پروردگارت می‌خواست، چنین نمی‌کردند. (ولی سنت الهی بر آزادی انسان ها می‌باشد) پس آنان را و آنچه به دروغ می‌سازند به خود واگذار.

و (شیاطین، سخنان فریبنده‌ی خود را بر مردم می‌خوانند) تا گوش دل آنان که به قیامت ایمان ندارند، به آن سخنان مایل شود و آن را بپسندند و آنان به دست آورند آنچه را به دنبال به دست آوردنش هستند.

پس (بگو:) آیا (با این همه دلایل روشن) غیر خدا را به داوری جوییم؟ در حالی که اوست که کتاب آسمانی را به تفصیل به سوی شما نازل کرد، و کسانی که به آنان کتاب داده‌ایم، (یهود و نصاری) می‌دانند که این کتاب، از طرف پروردگارت به حق نازل گشته است، پس به هیچ وجه از تردیدکنندگان مباش.

و کلام پروردگارت، در صداقت و عدالت به حد کمال و تمام رسید. هیچ تغییردهنده‌ای برای کلمات او نیست و او شنوای داناست.

و اگر از بیشتر افراد روی زمین اطاعت کنی، تو را از راه خداوند، منحرف و گمراه می‌کنند. زیرا آنان جز از گمان پیروی نمی‌کنند و آنان، جز به حدس و گمان نمی‌پردازند.

قطعا پروردگار تو، خود به کسانی که از راه او گمراه می‌شوند، داناتر است و او به هدایت یافتگان (نیز) آگاه‌تر است.

پس اگر به آیات الهی ایمان دارید (تنها از) آنچه نام خداوند (هنگام ذبح) بر آن برده شد بخورید.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ
فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ
كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ

وَذَرُوا ظَهْرَ الْأِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأِثْمَ
سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ
وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَى أُولِيَائِهِمْ لِيُجْدِلُوكُمْ وَإِنْ
أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي
النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا
كَذَلِكَ زَيْنٌ لِّلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا
وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ
الَّذِينَ أَجْرُمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا
يَمْكُرُونَ

و شما را چه شده که از آنچه که نام خداوند بر آن برده
شده است نمی‌خورید؟ (و بی‌جهت حلال ما را بر خود حرام
می‌کنید) در صورتی که خداوند آنچه را بر شما حرام کرده
خودش به تفصیل برای شما بیان کرده است، مگر آنچه (از
محرمات) که به خوردن آن مضطر شدید، همانا بسیاری از
مردم، دیگران را جاهلانه به خاطر هوس های خود گمراه
می‌کنند. قطعاً پروردگارت به متجاوزان آگاه‌تر است.

و گناه آشکار و پنهان را رها کنید، همانا کسانی که مرتکب
گناه می‌شوند، به زودی کیفر کارهایی را که مرتکب شده‌اند،
خواهند دید.

و از آنچه نام خداوند بر آن برده نشده، نخورید، چرا که
خوردن آن فسق (و خروج از مدار بندگی) است. همانا
شیاطین، به دوستان خود القا می‌کنند تا به جدال با شما
برخیزند (که مثلاً چه فرقی است میان حیوان مرده یا ذبح
شده) و اگر از آنان اطاعت کنید، قطعاً شما هم مشرک
می‌شوید.

و آیا آنکه (به واسطه‌ی جهل و شرک) مرده بود، پس او را
(با هدایت خویش) حیات بخشیدیم و برای او نوری (از
ایمان) قرار دادیم که با آن در میان مردم راه خود را بیابد،
مثل او مثل کسی است که در ظلمت های (جهل و شرک)
قرار دارد و از آن بیرون آمدنی نیست؟ این گونه برای
کافران، کارهایی که می‌کردند جلوه داده شده بود.

و ما این گونه در هر دیاری مجرمان بزرگش را می‌گماریم تا
در آن قریه‌ها و مناطق، حيله (و فسق و فساد) کنند، اما جز
به خودشان نیرنگ نمی‌کنند ولی نمی‌فهمند (که نتیجه‌ی
حيله، به خودشان باز می‌گردد).

و چون آیه و نشانه‌ای (از سوی خدا برای هدایت آنان) نازل
شد گفتند: ما هرگز ایمان نمی‌آوریم تا آنکه به ما هم مثل
آنچه به فرستادگان خدا داده شد، داده شود، (بگو):
خداوند بهتر می‌داند که رسالت خود را کجا (و نزد چه کسی)
قرار دهد. به زودی به آنها که گناه کردند، به سزای آن مکر
و نیرنگ ها که می‌کردند، خواری و عذاب سخت از نزد
خداوند خواهد رسید.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

خداوند هر که را بخواهد هدایت کند، سینه‌اش را برای (پذیرش) اسلام می‌گشاید و هر که را (به خاطر اعمال و خصلت های خلافش) بخواهد گمراه کند، سینه‌اش را (از پذیرفتن ایمان) سخت قرار می‌دهد، گویا به زحمت در آسمان بالا می‌رود. خداوند این چنین پلیدی (کفر) را بر کسانی که ایمان نمی‌آورند قرار می‌دهد.

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

و این راه پروردگار تو است که مستقیم است، قطعا ما آیات خود را برای قوم و گروهی که پند می‌پذیرند به تفصیل بیان کرده‌ایم.

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

سرای سلامت نزد پروردگارشان، تنها برای آنان است و او به پاداش اعمالی که انجام می‌دادند، سرپرست و پشتیبان و دوست آنان است.

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا يَمَعَشَرَ الْجِنِّ قَدْ أَتَكَثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَلَكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

و (به یاد آورید) روزی که خداوند، همه آنان را گرد می‌آورد (سپس به جنیان خطاب می‌فرماید:) ای گروه جن! از انسان ها (پیروان) بسیاری یافتید. و دوستان ایشان از نسل بشر گفتند: پروردگارا! ما انسان ها و شیاطین از یکدیگر بهره گرفتیم و اینک به سرانجامی که برایمان قرار داده بودی رسیدیم. خداوند می‌فرماید: آتش جایگاهتان است که همیشه در آن خواهید بود، مگر آنکه خداوند بخواهد (که گروهی از شما را ببخشد). همانا پروردگار تو حکیم و داناست.

وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

و بدین گونه بعضی ستمگران را بر بعضی مسلط می‌کنیم، (تا کیفری باشد) برای آنچه عمل می‌کردند.

يَمَعَشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

(در قیامت به آنان گفته می‌شود:) ای گروه جن و انس! آیا پیامبرانی از خودتان به سویتان نیامدند تا آیات مرا بر شما بخوانند و شما را از دیدار این روز بیمتان دهند؟ گویند: ما علیه خودمان گواهی می‌دهیم و زندگی دنیا آنان را فریب داد و بر علیه خود شهادت دادند که کافر بوده‌اند.

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ

این (اتمام حجت و هشدار) برای آنست که پروردگارت هرگز از روی ستم، آبادی‌هایی را که اهلیش (از شناخت حق) غافلند نابود نمی‌کند. (خداوند ابتدا مردم را از غفلت و جهل بیرون می‌آورد و با پیامبران به آنان هشدار می‌دهد و سپس اگر قبول نکردند هلاکشان می‌کند).

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ

و برای هر کس بر اساس آنچه انجام داده‌اند درجاتی است، و پروردگار تو از آنچه می‌کنند غافل نیست.

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ ءَاخِرِينَ

و پروردگار تو بی‌نیاز و صاحب رحمت است. اگر بخواهد، شما را می‌برد و پس از شما هر که را بخواهد جایگزین می‌کند، همان گونه که شما را از نسل قوم دیگری پدید آورد.

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيٌ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

به راستی آنچه وعده داده می‌شوید، آمدنی است و شما نمی‌توانید (خدا را) ناتوان سازید (و از کیفر و عدل او بگریزید).

قُلْ يَتَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

بگو: ای قوم من! بر جایگاه و سیرت خویش عمل کنید که من نیز (بر اساس سیرت خویش) عمل می‌کنم و به زودی خواهید دانست که سرانجام آن سرای از کیست، همانا ستمکاران رستگار نمی‌شوند.

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

و (بت پرستان) از آنچه خداوند از کشت و چهارپایان آفریده است، سهمی را برای خدا قرار دادند و به پندار خودشان گفتند: این قسمت برای خداست و این قسمت برای (بت هایی که هم) شریکان (خدایند، هم شریک اموال) ما پس آنچه سهم شرکا و بت ها بود به خدا نمی‌رسید، ولی هرچه سهم خدا بود به شرکا می‌رسید، چه بد است آنچه دآوری می‌کنند!

وَكَذَٰلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائُهُمْ لِيُرْذُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

و بدین سان (بت ها و خادمان بت ها که) شریکان آنها (در اموالشان محسوب می‌شدند) کشتن فرزند را برای بسیاری از مشرکان (به عنوان قربانی برای بت ها) زیبا جلوه دادند تا آنان را به هلاکت کشیده و آیین آنان را مشتبه سازند. و اگر خداوند می‌خواست چنین نمی‌کردند (و به اجبار جلو آنان را می‌گرفت)، پس آنان را با دروغهایی که می‌بافند واگذار.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرِّثُ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حَرَمَتْ طُهْرُهَا وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهَا أَفْتِرَاءٌ عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَنَحَرِّمُ
عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ
وَصَفَهُمْ إِنَّهُوَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا
مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ أَفْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ
وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ
مُتَشَبِّهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِّهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَاتُوا
حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

وَمِنَ الْأَنْعَمِ حَمُولَةٌ وَفَرَشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

و مشرکان (به پندار خویش) گفتند: اینها، دام ها و کشت
هایی ممنوع است، کسی نخورد مگر آن (خادمین بتکده‌ها)
که ما بخواهیم. و چهارپایانی است که (سوار شدن بر) پشت
آنها حرام است و چهارپایانی که نام خدا را (هنگام ذبح) بر
آن نمی‌برند (این احکام را) به دروغ به خدا نسبت
می‌دادند. خداوند به زودی آنان را به کیفر آنچه به او افترا
می‌بستند جزا خواهد داد.

و (از دیگر عقائد خرافی مشرکان، این بود که می‌گفتند:
آنچه در شکم این چهارپایان (نذر شده برای بت ها) است،
(اگر زنده به دنیا آید) مخصوص مردان ماست و بر زنان ما
حرام است و اگر مرده به دنیا آید، پس همه (زن و مرد) در
آن شریکند، خداوند به زودی آنان را به سزای این گونه
توصیف های باطل کیفر خواهد داد. همانا او حکیم و
داناست.

به یقین زبان کردند کسانی که فرزندان خود را سفیهانه و
از روی جهل کشتند، و آنچه را خداوند روزی آنان ساخته
بود با افترا بر خدا حرام کردند، آنان گمراه شدند و هدایت
یافته نبودند.

و اوست کسی که به وجود آورد باغهایی با داربست و
بی‌داربست، و درخت خرما و کشتزار با خوردنی‌های
گونگون، و زیتون و انار، (برخی میوه‌ها) شبیه به همدن و
برخی شباهتی با هم ندارند. همین که باغها ثمر داد، از
میوه‌اش بخورید و روز درو کردن و میوه چیدن حق آن
(محرومان) را بدهید و اسراف نکنید، چرا که خداوند،
اسراف کاران را دوست ندارد.

و بعضی از چهارپایان بارکش و بعضی غیر بارکش و مثل
فرش (به زمین نزدیک) اند (و یا از کرک و پشم آنها برای
فرش استفاده می‌شود) از آنچه خداوند روزی شما ساخته
بخورید و از گام های (وسوسه‌انگیز) شیطان پیروی نکنید،
چرا که او دشمن آشکار شماست.

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالَّذَكَرْتُمْ حَرَّمَ أُمُّ الْأَنْثَيْنِ أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأَنْثَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَالَّذَكَرْتُمْ حَرَّمَ أُمُّ
الْأَنْثَيْنِ أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْتُكُمْ اللَّهُ بِهِذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا
أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ
رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ
وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُرُهُمَا أَوْ
الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ

(خداوند برای شما حلال کرده است) هشت زوج از حیوانات
را. از گوسفند دو زوج (نر و ماده) و از بز، دو زوج (به
کسانی که از پیش خود، بعضی چهارپایان را تحریم می‌کنند)
بگو: آیا خداوند نرهای آنها را حرام کرده یا ماده‌های آنها را
یا آنچه را شکم آنها در برگرفته است؟ اگر راست می‌گویید
از روی علم و دانش به من خبر دهید.

و از شتر دو زوج (نر و ماده) و از گاو دو زوج (نر و ماده) را
(برای شما حلال کرده است) بگو: آیا خداوند نرهای این دو
را حرام کرده یا ماده‌ها را یا آنچه را که شکم آن دو در
برگرفته است؟ یا مگر شما شاهد و حاضر بوده‌اید که
خداوند به حرمت این گوشت‌ها به شما سفارش کرده است!
؟ پس کیست ستمکارتر از کسی که به خداوند، دروغ بزند
تا مردم را از روی نادانی گمراه سازد؟ قطعاً خداوند، گروه
ستمکار را هدایت نمی‌کند.

بگو: در آنچه به من وحی شده، بر کسی که چیزی می‌خورد
هیچ حرامی نمی‌یابم مگر آن که مردار یا خون ریخته شده یا
گوشت خوک باشد که قطعاً پلید است، یا حیوانی که از روی
فسق و نافرمانی به نام غیر خدا ذبح شده باشد. پس هر
کس که (به خوردن آنها) ناچار و مضطر شد، به شرط آنکه از
روی سرکشی و بیش از حد ضرورت نباشد، (مانعی ندارد).
همانا خداوند تو آمرزنده و مهربان است.

و بر یهودیان، هر (حیوان) ناخن‌دار را حرام کردیم و از گاو
و گوسفند، پیه هر دو را بر آنان حرام ساختیم مگر آن
مقدار که بر پشت گاو و گوسفند یا همراه روده و مخلوط به
استخوان است. این (تحریم)، کیفر ماست به خاطر ظمی که
مرتکب شدند و قطعاً ما راستگوییم.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا
وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ
لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِيغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ

قُلْ هَلُمْ شُهَدَاءُكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا
فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ إِلَّا تَشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَاقٍ
نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ
مِنْهَا وَمَا بَطْنٌ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ ذَالِكُمْ وَصَدَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

(ای پیامبر!) اگر تو را تکذیب کردند پس بگو: پروردگارتان
دارای رحمت گسترده است (اما) عذاب او از قوم تبهکار،
دفع نمی‌شود.

به زودی کسانی که شرک ورزیده‌اند، خواهند گفت: اگر خدا
می‌خواست، نه ما و نه پدرانمان شرک نمی‌آوردیم و هیچ
چیزی را (از سوی خود) حرام نمی‌کردیم. کسانی که پیش از
آنها بودند (نیز پیامبران قبلی را) اینگونه تکذیب کردند تا
آنکه طعم قهر و عذاب ما را چشیدند. بگو: آیا برای شما
دانشی هست؟ آن را برای ما آشکار کنید! شما جز از گمان و
خیال پیروی نمی‌کنید و شما جز حدس زن و دروغ‌گویی
بیش نیستید.

بگو: دلیل روشن و رسا تنها برای خداوند است، پس اگر
می‌خواست همگی شما را (به اجبار) هدایت می‌کرد.

(ای پیامبر! به کسانی که بهره بردن از حیوانات و زراعت ها
را ناجا بر خود حرام کرده‌اند) بگو: گواهان خود را که
گواهی دهند خداوند این را حرام کرده، بیاورید. پس اگر
شهادت دادند، تو همراه با آنها گواهی مده و از خواسته‌های
کسانی که آیات ما را تکذیب کردند و کسانی که به آخرت
ایمان نمی‌آورند، همان ها که برای پروردگارشان شریک
قرار می‌دهند، پیروی نکن.

بگو: بیایید تا آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده
بخوانم: چیزی را با او شریک مگیرید، و به پدر و مادر نیکی
کنید، و فرزندان را از ترس تنگدستی نکشید. ماییم که
به شما و آنان روزی می‌دهیم، و به کارهای زشت، چه آشکار
و چه پنهان، نزدیک نشوید، و نفسی را که خداوند (کشتن
آن را) حرام شمرده، جز به حق (مثل قصاص یا دفاع)
نکشید، اینهاست آنچه خداوند شما را به آن توصیه
فرموده، باشد که تعقل و اندیشه کنید.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

به مال یتیم نزدیک نشوید (و در آن تصرّفی نکنید) مگر به نیکوترین (طریقه‌ای که به صلاح او باشد) تا به حد بلوغ و رشد خود برسد. (در داد و ستدها) پیمانه و ترازو را با عدالت تمام دهید. ما هیچ کس را جز به اندازه‌ی توانش تکلیف نمی‌کنیم. و هرگاه سخن می‌گویید (چه در قضاوت و چه در شهادت) عدالت را رعایت کنید، هر چند (به زیان) خویشاوندتان باشد و به عهد و پیمان خدا وفا کنید. اینها اموری است که خداوند، شما را به آن سفارش کرده است، باشد که یاد کنید و پند بگیرید.

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

و این (دستورها) راه مستقیم من است. پس آن را پیروی کنید و راه‌های دیگر را پیروی نکنید که شما را از راه خداوند پراکنده کند. این سفارش خداوند به شماست، باشد که تقوا پیشه کنید.

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

سپس به موسی، کتاب (تورات) دادیم تا بر کسی که نیکوکار بوده (نعمت خود را) تمام کنیم، و (این کتاب) بیانگر همه‌ی مسائل و وسیله هدایت و رحمت باشد، شاید مردم به دیدار پروردگارشان ایمان بیاورند.

وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

و این (قرآن) کتابی است مبارک که آن را نازل کردیم. پس آن را پیروی نموده و تقوا پیشه کنید، باشد که مورد رحمت قرار گیرید.

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ

(آن تورات را نازل کردیم) تا نگوئید کتاب (آسمانی)، فقط بر دو طایفه‌ی (یهود و نصاری) که پیش از ما بودند نازل شده است و ما از علوم آنان بی‌خبر بوده‌ایم.

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن ءَايَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ

یا نگوئید اگر کتاب آسمانی بر ما نازل می‌شد، قطعاً از آنان (یهود و نصاری) هدایت‌یافته‌تر بودیم. (برای جلوگیری از این بهانه‌ها) بیشک از سوی پروردگارتان دلیل روشن و هدایت و رحمت آمد. پس کیست ستمکارتر از کسی که آیات الهی را تکذیب کند و از آن روی گرداند؟ ما به زودی کسانی را که از آیات ما روی گردانند، به خاطر همین روی گردانی به عذابی سخت مجازات خواهیم کرد.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

آیا (با دیدن آن همه آیات و بینات و معجزات، باز هم) جز این انتظار دارند که فرشتگان نزد ایشان بیایند، یا خود پروردگارت بیاید، یا بعضی از آیات پروردگارت (نشانه‌های قیامت) بیاید؟! (مگر نمی‌دانند) روزی که بعضی از نشانه‌های پروردگارت بیاید کسی که پیش از آن ایمان نیاورده یا در مدّت ایمان خود کار خیری را کسب نکرده، ایمان آوردنش سودی ندهد. بگو: منتظر (قهر خدا) باشید که ما هم در انتظاریم.

إِنَّ الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتُ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

(ای پیامبر!) تو را با کسانی که دین خود را پراکنده ساخته و گروه گروه شدند، هیچگونه ارتباطی نیست. (تو مسئول آنان نیستی و) سرنوشت کارشان تنها با خداست، آنگاه او آنان را به عملکردشان آگاه خواهد کرد.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

هر که نیکی آورد، پس برای او پاداشی ده برابر آن است و هر که بدی آورد، جز مانند آن کیفر نخواهد دید و به آنان هرگز ستم نخواهد شد.

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

بگو: همانا پروردگارم مرا به راهی راست هدایت کرده، دینی استوار که همان آیین حق‌گرای ابراهیمی است، و او از مشرکان نبود.

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو: همانا نماز من و عبادات من و زندگی من و مرگ من برای خداوند، پروردگار جهانیان است.

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

شریکی برای او نیست و به آن (روح تسلیم و خلوص و عبودیت) مأمور شده‌ام و من نخستین مسلمان و تسلیم پروردگارم.

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

بگو: آیا جز خداوند یکتا پروردگاری بجویم؟ در حالی که او پروردگار هر چیز است و هیچ کس (کار بدی) جز به زیان خویش نمی‌کند و هیچ کس بار (گناه) دیگری را بر دوش نمی‌کشد، بازگشت شما به سوی پروردگارتان است که شما را به آنچه در آن اختلاف می‌کردید، آگاه می‌کند.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمُ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

و اوست که شما را جانشینان (یکدیگر در) زمین قرار داد و درجات بعضی از شما را بر بعضی دیگر برتری داد تا شما را در آنچه به شما داده، بیازماید. همانا پروردگارت زود کیفر است و البتّه او حتما آمرزنده و مهربان است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْمَصّ

الف، لام، میم، صاد.

(این) کتابی است که به سوی تو نازل شده، پس در سینه‌ات تنگی (و شک و تردیدی) از آن نباشد، تا به وسیله‌ی آن (کتاب)، بیم دهی و برای مؤمنان تذکر و پندی باشد.

آنچه را از جانب پروردگارتان به سوی شما نازل شده، پیروی کنید و از سرپرستانی جز او پیروی نکنید. چه اندک پند می‌پذیرید!

چه بسیار آبادی‌هایی که ما اهل آنجا را (به خاطر فساد و کفرشان) نابود کردیم. پس قهر ما به هنگام شب یا روز، هنگامی که به استراحت پرداخته بودند، به سراغشان آمد.

پس آن هنگام که قهر ما سراغشان آمد، سخن و اعتراضی نداشتند، جز آنکه گفتند: ما قطعاً ستمکار بودیم.

پس قطعاً از مردمی که (پیامبران) به سویشان فرستاده شدند، سؤال و بازخواست خواهیم کرد و قطعاً از خود پیامبران (نیز) خواهیم پرسید.

پس بی‌شک (از هر چه کرده‌اند)، از روی علم برایشان بازگو خواهیم کرد، و ما (از مردم)، غایب و بی‌خبر نبودیم.

و در آن روز (قیامت)، سنجش (اعمال بر پایه‌ی) حق است. پس هر کس کارهای سنجش شده‌اش سنگین باشد، پس آنان همان رستگارانند.

و هر کس، اعمال وزن شده‌اش سبک باشد، پس آنان کسانی هستند که به خود زیان زدند، زیرا (با انکار خود)، به آیات ما ستم می‌کردند.

و همانا در زمین به شما تمکّن دادیم و برای شما در آن، (انواع) وسایل زندگی را فراهم ساختیم، (اما شما) اندک شکرگزاری می‌کنید.

و همانا ما شما را آفریدیم، سپس به صورت‌بندی و چهره‌نگاری شما پرداختیم، آنگاه به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید. پس همه سجده کردند، جز ابلیس که از سجده‌کنندگان نبود.

مکی

الأعراف: اعراف

۷. اعراف

كِتَبُ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِيُنْذِرَ بِهِٗ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِٓ أَوْلِيَآءَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ

فَلَنَقْصِصَ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُٗ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُٗ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ

وَلَقَدْ مَكَّنَّكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشًا ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّٰجِدِينَ

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۚ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْذُومًا مَّدْحُورًا ۚ لَّمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ

وَيَعَادِمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ

فَدَلَّلَهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَّكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ

(خداوند به ابلیس) فرمود: وقتی که من (به سجده) فرمانت دادم، چه چیز تو را از سجده کردن باز داشت؟ (شیطان) گفت: من از او بهترم، مرا از آتش و او را از گل آفریدی.

(خداوند به شیطان) فرمود: از این (جایگاه) فرود آی! تو را نرسد که در آن جایگاه تکبر کنی، پس بیرون شو که قطعاً تو از خوار شدگانی.

(ابلیس، به جای توبه و عذرخواهی) گفت: تا روزی که مردم برانگیخته می‌شوند، مرا مهلت بده.

(خداوند) فرمود: همانا تو از مهلت یافتگانی.

(شیطان) گفت: پس به خاطر آنکه مرا گمراه کردی، من هم برای (فریب دادن) آنان حتماً بر سر راه راست تو (به کمین) خواهم نشست.

سپس از روبرو و از پشت سر و از راست و چپشان بر آنان می‌تازم و بیشتر آنان را سپاسگزار نخواهی یافت.

(خداوند) فرمود: از این جایگاه، با ذلت و سرشکستگی بیرون رو! سوگند یاد می‌کنم که هر کس از آنها پیرو تو شود، به یقین دوزخ را از همی شما پر خواهم کرد.

و ای آدم! تو و همسرت در آن باغ (بهشت گونه) ساکن شو و از (هرگونه و هرچه و) هرجا خواستید بخورید، و(لی) نزدیک این درخت نشوید که از ستمکاران (بر خویش) خواهید شد.

پس شیطان، آن دو (آدم و همسرش) را وسوسه کرد تا آنچه را از زشتی (عورت)شان از آن دو مخفی بود، برایشان آشکار سازد و گفت: پروردگارتان شما را از (خوردن) این درخت نهی نکرده مگر برای این که مبادا دو فرشته شوید یا از جاودانان شوید (و حیات ابدی بیابید).

و (شیطان برای آن که وسوسه‌اش تأثیر کند،) برای آن دو سوگند یاد کرد که به راستی من از خیرخواهان شمایم.

پس شیطان آن دو را با فریب و حيله به سقوط (و پرتگاه گناه) کشاند، پس چون از آن درخت (نهی شده) چشیدند، زشتی برهنگی‌شان برای آنان آشکار شد و به (پوشاندن خویش با) چسباندن برگ درختان بهشت بر خود پرداختند و خداوند ندایشان داد: آیا شما را از آن درخت نهی نکردم و به شما نگفتم که شیطان برای شما دشمنی آشکار است؟!

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ

۲۴

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ

۲۵

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ

۲۶
۱۲۴ر

يَبْنِيٰٓ ءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا يُورِي سَوَآتِكَ
وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

۲۷

يَبْنِيٰٓ ءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ
مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَآتِهِمَا إِنَّهُ
يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۸

وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا
بِهَآٓءَ قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَىٰ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

۲۹

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ

۳۰

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

(آدم و حوا) گفتند: پروردگار! ما بر خویشتن ستم کردیم و
اگر ما را نبخشایی و رحم نکنی، قطعاً از زیانکاران خواهیم
بود.

(خداوند) فرمود: فرود آیید، بعضی از شما دشمن بعض
دیگرید و تا مدتی (معین) برای شما در زمین جایگاه و
وسیله‌ی بهره‌گیری خواهد بود.

(او) فرمود: در این زمین زندگی می‌کنید و در آن می‌میرید
و از آن (برای محاسبه‌ی روز قیامت،) بیرون آورده
می‌شوید.

ای فرزندان آدم! همانا بر شما لباسی فرو فرستادیم تا هم
زشتی (برهنگی) شما را بپوشاند و هم زیوری باشد، و(لی)
لباس تقوا همانا بهتر است. آن، از نشانه‌های خداست، باشد
که آنان پند گیرند (و متذکر شوند).

ای فرزندان آدم! مبادا شیطان فریبتان دهد، آنگونه که پدر
و مادر (نخستین) شما را از بهشت بیرون کرد، (با وسوسه‌ی
خوردن از آن درخت) لباس را از تن آن دو برکند تا
عورت‌هایشان را بر آنان آشکار سازد. همانا شیطان و
گروهش شما را از آنجا که شما آنها را نمی‌بینید می‌بینند. ما
شیاطین را دوستان و سرپرستان کسانی که ایمان نمی‌آورند
قرار دادیم.

و هرگاه کار زشتی کنند، (در توجیه آن) گویند: ما پدران
خود را بر این کار یافتیم و خداوند ما را به آن دستور داده
است. بگو: خداوند هرگز به کارهای زشت فرمان نمی‌دهد.
آیا چیزی را که نمی‌دانید به خدا نسبت می‌دهید؟

بگو: پرودگارم به عدل و داد فرمان داده و اینکه نزد هر
مسجدی (هنگام نماز) روی خویش را به سوی او بدارید و او
را بخوانید، در حالی که دین را برای او خالص می‌سازید.
آنگونه که شما را در آغاز آفرید، باز خواهید گشت.

(خداوند) گروهی را هدایت فرمود، و(لی) گروهی، گمراهی
بر آنان سزوار است، زیرا آنان به جای خداوند، شیطان‌ها را
سرپرست خویش گرفته‌اند و می‌پندارند که آنان راه
یافته‌گانند.

يَبْنِيْ عَادَمَ خُذُوْا زِيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا
وَلَا تُسْرِفُوْا اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللّٰهِ الَّتِي اُخْرِجَ لِعِبَادِهٖۤهٗ وَالطَّيِّبَاتِ مِنْ
الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَّوْمَ
الْقِيَمَةِ ۗ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ

۳۲
۱۲۵۶

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ
وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ
بِهٖۤهٗ سُلْطٰنًا وَاَنْ تَقُوْلُوْا عَلٰی اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

۳۳

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ ۖ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَلَا
يَسْتَقْدِمُوْنَ

۳۴

يَبْنِيْ عَادَمَ اِمَّا يٰٓتِيْنَكُمْ رُّسُلٌ مِّنْكُمْ يَقْضُوْنَ عَلَیْكُمْ
ءَاٰیٰتِيْ فَمَنْ اَنْتَقٰی وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُوْنَ

۳۵

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِءَاٰیٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ
النَّارِ ۖ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

۳۶

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰی عَلٰی اللّٰهِ كَذْبًا اَوْ كَذَّبَ بِءَاٰیٰتِهٖۤهٗ
اُولٰٓئِكَ يَنْاَلُهُمْ نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ ۖ حَتّٰیۤ اِذَا جَآءَتْهُمْ
رُسُلُنَا يَتَوَقَّوْنَهُمْ قَالُوْا اَیْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۖ
قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰی اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ

۳۷

ای فرزندان آدم! نزد هر مسجد (به هنگام نماز، لباس و) زینت‌های خود را بگیرید و بخورید و بیاشامید و اسراف نکنید، همانا خداوند اسرافکاران را دوست ندارد.

بگو: چه کسی زینت‌هایی را که خداوند برای بندگانش پدید آورده و (همچنین) رزقهای پاکیزه و دلپسند را بر خود حرام کرده است؟ بگو: این (نعمت‌ها) در زندگی دنیا برای مؤمنان است، (اگر چه کافران هم بهره‌مندند)، در حالی که روز قیامت مخصوص (مؤمنان) است. ما این گونه آیات خود را برای گروهی که می‌دانند به تفصیل بیان می‌نمائیم.

(ای پیامبر!) بگو: همانا پروردگارم کارهای زشت و زننده، چه آشکار و چه پنهان، و گناه و ستم و سرکشی به ناحق و شریک قرار دادن چیزی برای خدا که او دلیلی بر حقانیت آن نازل نکرده، و نسبت دادن آنچه را نمی‌دانید به خداوند، (همه را) حرام کرده است.

و برای هر امتی اجل و سرآمدی است. پس هرگاه اجلشان فرا رسید، نه می‌توانند لحظه‌ای تأخیر اندازند و نه پیشی گیرند.

ای فرزندان آدم! هرگاه پیامبرانی از خودتان به سوی شما بیایند که آیات مرا بر شما بازگو کنند (از آنها پیروی کنید)، پس کسانی که تقوا و صلاح پیشه کنند، هیچ ترسی بر آنان نیست و آنان اندوهگین نمی‌شوند.

و کسانی که آیات ما را تکذیب کنند و از روی استکبار از آن سرپیچی نمایند، آنان همدم آتشند و همیشه در آن خواهند بود.

پس کیست ستمکارتر از کسی که بر خداوند دروغ بدد، یا آیات او را تکذیب کند؟ آنان بهره‌ی خود را از (دنیا به) مقداری که در) کتاب (الهی که برای آنان نوشته شده) خواهند برد، تا آنکه چون فرستادگان ما برای گرفتن جانشان به سراغ آنان آیند، گویند: کجاست آنچه (و آنکه) به جای خداوند می‌خواندید؟ گویند: همه از دید ما ناپدید و نابود شدند. و آنان علیه خود شهادت می‌دهند که کافر بوده‌اند.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا آدَرَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتَاهُمُ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِن لَا تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحْ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ

لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غِلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

(خداوند، پس از اعترافشان به کفر در لحظه مرگ) می‌فرماید: شما نیز در میان گروه‌هایی از جن و انس، که پیش از شما بوده‌اند، به دوزخ داخل شوید. هرگاه گروهی وارد (جهنم) شود، گروه هم‌کیش خود را لعن و نفرین کند، تا آنکه همه یکجا در دوزخ بهم برسند. آنگاه گروه متأخر درباره‌ی گروه قبلی گوید: خدایا! اینان بودند که ما را گمراه کردند، پس عذابی دو چندان از آتش دوزخ برایشان بیاور (کیفری برای گمراهی خودشان و کیفری برای گمراه ساختن ما. خداوند) می‌فرماید: برای هر کدام، (عذابی) دو برابر است، ولی نمی‌دانید.

و گروه پیشگام (در عذاب)، به پیروان می‌گویند: شما هیچ برتری بر ما ندارید، پس عذاب را به خاطر آنچه کسب می‌کردید بچشید.

همانا کسانی که آیات ما را دروغ شمردند و مستکبران از آن اعراض کردند، درهای (رحمت) آسمان به روی آنان باز نمی‌شود و به بهشت وارد نمی‌شوند، تا آنکه شتر از سوراخ سوزن بگذرد (یعنی نشدنی است)، و این‌گونه مجرمان را کیفر می‌دهیم.

برای مجرمان، از جهنم بسترهایی است و از بالای سرشان پوشش‌هایی (از آتش)، و این‌گونه ستمگران را کیفر می‌دهیم.

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، (هر اندازه عمل کرده‌اند می‌پذیریم، زیرا) هیچ کس را جز به مقدار توانش تکلیف نمی‌کنیم. آنان همدم بهشتند، همانان در آن جاودانند.

و هرگونه کینه‌ای را که در سینه‌های آنان بود برکنده و زدودیم (تا در صفا و صمیمیت با هم زندگی کنند)، از زیر (قصرهای) شان نهرها جاری است و می‌گویند: خدا را شکر که ما را به این (راه) هدایت کرد و اگر خداوند هدایتان نمی‌کرد، ما (به خودی خود) هدایت نمی‌شدیم. بی‌شک فرستادگان پروردگارمان به راستی و درستی به سراغ ما آمدند و به آنان (هدایت یافتگان) خطاب می‌شود: این همان بهشتی است که به خاطر عملکردتان وارث آن شده‌اید.

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَن لَّعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَرُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ

أَهْلُولَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهَا عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتُهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا فَأَلْيَوْمَ نَنسِلُهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

و اهل بهشت، دوزخیان را صدا زنند که ما آنچه را پروردگارمان وعده داده بود، حق و راست یافتیم (و به آن رسیدیم)، آیا شما وعده‌های پروردگارتان را حق یافتید؟ (ما در لذت و نعمتیم، آیا شما هم در رنج و عذابید؟) گویند: آری. پس منادی میان آنان اعلام کند که لعنت خدا بر ستمکاران باد.

(ستمگران) آنان‌اند که (مردم را) از راه خدا بازمی‌دارند و (با القای شبهات) می‌خواهند آن را کج و منحرف نشان دهند و همانان به آخرت، کافرند.

و میان آن دو (بهشتیان و دوزخیان) حجابی است و بر اعراف، (بلندی میان دوزخ و بهشت) مردانی هستند (از اولیای خدا) که همه (اهل‌بهشت و جهنم) را از سیمایشان می‌شناسند و بهشتیان را که هنوز به بهشت وارد نشده‌اند، ولی امیدوارند، ندا می‌دهند که سلام بر شما باد.

و هرگاه چشمان آنان (اهل اعراف که هنوز به بهشت نرفته‌اند) ناخواسته به سوی دوزخیان گردانده شود گویند: پروردگارا! ما را همراه ظالمان قرار مده.

و اصحاب اعراف، (اولیای خدا که میان بهشت و جهنم بر جایگاه بلندی مستقرند) مردانی (از اهل دوزخ) را که به سیمایشان می‌شناسند، ندا می‌دهند و می‌گویند: جمعیت و جمع‌آوری شما (از مال، مقام، همسر و فرزند) و آنچه همواره بدان تکبر می‌کردید، به حال شما سودی ندا شت.

(به مستکبران خطاب می‌شود:) آیا اینان (بهشتیان)، همان کسانی که (شما در دنیا) سوگند یاد کردید رحمت الهی شامل حالشان نمی‌شود؟ (اکنون ببینید که به آنان گفته می‌شود:) وارد بهشت شوید، بی‌آنکه خوفی بر شما باشد یا اندوهگین شوید.

و دوزخیان اهل بهشت را ندا دهند و گویند: کمی از آب یا از آنچه خداوند روزی شما کرده است بر ما فرو ریزید! (بهشتیان) گویند: خداوند این آب و نعمت‌ها را بر کافران حرام کرده است.

کسانی که (در دنیا) دین خویش را به بازی و سرگرمی گرفتند و زندگی دنیوی مغرورشان ساخت، پس همان گونه که آنان دیدار این روزشان را فراموش کرده و آیات ما را انکار می‌کردند، (ما نیز) امروز آنان را به فراموشی می‌سپاریم.

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ
نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ
شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا
وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيْحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا
أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ
فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

و حال آنکه در حقیقت ما برایشان کتابی آوردیم که آن را بر
اساس علم (آگاهانه)، تفصیل دادیم تا هدایت و رحمتی
برای اهل ایمان باشد.

آیا (کافران) جز تأویل کتاب (تحقق تهدیدهای قرآن)،
انتظار دیگری دارند؟ روزی که تأویل کتاب (در قیامت و
نشانه‌های حساب و کتاب) فرارسد، کسانی که آن روز را از
پیش (در دنیا) فراموش کرده بودند، خواهند گفت: همانا
رسولان پروردگاران برای ما حق را آوردند، (ولی ما
نپذیرفتیم) آیا برای ما شفاعتی هست تا شفاعتمان کنند یا
(ممکن است) ما به دنیا بازگردانده شویم تا کاری جز آنچه
می‌کردیم انجام دهیم؟ (این حسرت‌ها بی‌فایده است)، قطعاً
آنان سرمایه خود را باخته و آنچه به دروغ می‌ساختند (و
بت‌ها را شفیعان خود می‌پنداشتند)، از کف دادند.

همانا پروردگار شما خداوندی است که در شش روز (و
دوران) آسمان‌ها و زمین را آفرید و سپس بر عرش (جایگاه
قدرت و تدبیر جهان) مستولی شد. او روز را به وسیله‌ی
شب که به سرعت آن‌را دنبال می‌کند می‌پوشاند و خورشید
و ماه و ستارگان را (آفرید) که تسلیم فرمان اویند. آگ اه
باشید که آفرینش و تدبیر تنها از آن اوست! خجسته و
مبارک است خداوندی که پروردگار جهانیان است.

پروردگارتان را با تضرع و پنهانی بخوانید، قطعاً او
تجاوزگران را دوست ندارد.

پس از اصلاح زمین، در آن دست به فساد نزنید و خداوند
را با بیم و امید بخوانید، قطعاً رحمت خداوند به نیکوکاران
نزدیک است.

و اوست که بادها را پیشاپیش (باران) رحمتش به بشارت
می‌فرستد، تا آنکه (باد) ابرهای سنگین (پر آب) را به
آسانی حمل کند (و آن را) به سوی سرزمین مرده روانه
کنیم، پس به این وسیله آب (باران) نازل کردیم و به
واسطه‌ی آن هرگونه میوه‌ای را (از زمین) رویاندیم و
برآوردیم. مردگان را نیز این گونه (از زمین) بیرون خواهیم
آورد، باشد که شما (با دیدن حیات زمین پس از مرگ)
متذکر شوید.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ ۖ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرِجُ إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَتَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِۦ ۖ إِنَّا لَنَرُكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قَالَ يَتَقَوْمَ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُۥ فِي الْفُلِكِ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَتَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِۦ ۖ إِنَّا لَنَرُكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ

قَالَ يَتَقَوْمَ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و سرزمین پاک (و آماده)، گیاهش به اذن پروردگارش بیرون می‌آید. امازمینی که خبیث (و شوره‌زار) است، جز محصولی اندک و بی‌فایده بیرون نمی‌دهد. ما این چنین آیات خویش را برای گروه شکرگزار، گونه‌گون بیان می‌کنیم.

همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم. پس به مردم گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید که جز او برای شما خدا و معبودی نیست. همانا من بر شما از عذاب روزی بزرگ بیمناکم.

سران قوم او گفتند: همانا ما تو را در گمراهی آشکاری می‌بینیم.

(نوح) گفت: ای قوم من! در من هیچگونه انحراف و گمراهی نیست، بلکه من فرستاده‌ای از سوی پروردگار جهانیانم.

پیام‌های پروردگارم را به شما می‌رسانم و خیرخواه و دلسوز شمایم و از (جانب) خدا چیزهایی می‌دانم که شما نمی‌دانید.

آیا تعجب کردید که از سوی پروردگارتان مایه‌ی تذکری بر مردی از شما بیاید تا شما را بیم دهد و تا شما تقوا پیشه کنید و شاید که مورد رحمت قرار گیرید؟

سرانجام او (نوح) را تکذیب کردند. پس او و کسانی را که در کشتی با او بودند، نجات دادیم و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند غرق کردیم. زیرا آنان گروهی کوردل بودند.

و به سوی قوم عاد، برادرشان هود را فرستادیم، گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید که شما را معبودی جز او نیست، آیا تقوا پیشه نمی‌کنید؟

(در پاسخ دعوت هود،) سران کافر قوم او گفتند: همانا ما قطعاً تو را در سفاقت و بی‌خردی می‌بینیم و به طور حتم تو را از دروغگویان می‌پنداریم.

(هود در پاسخ جسارتشان) فرمود: ای قوم من! در من هیچ سفاقت و سبک‌مغزی نیست، بلکه من فرستاده‌ای از سوی پروردگار جهانیانم.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَتِي رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ

من پیام‌های پروردگارم را به شما می‌رسانم و برای شما خیرخواهی امینم.

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصۜطَةً ۖ فَادْكُرُوا ءَالَآءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۶۹

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۷۰

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ ۖ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَّا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

۷۱

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ

۷۲

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ ءَايَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ

۷۳
۱۳۱

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آيَاتَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

و به یاد آورید هنگامی که خداوند شما را پس از (هلاکت) قوم عاد، جانشینان (آنان) ساخت و در زمین شما را جایگاه (مناسب) داد. از قسمت‌های هموار زمین قصرها می‌سازید و کوه‌ها را برای ساختن خانه‌ها می‌تراشیدید. پس الطاف و نعمت‌های خداوند را یاد کنید و در زمین فس اد نکنید.

۷۵

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِء مُؤْمِنُونَ

سران مستکبر قوم صالح، به مستضعفانی که ایمان آورده بودند، گفتند: آیا علم دارید که صالح از طرف پروردگارش فرستاده شده است؟ (مؤمنان در پاسخ به ایجاد شک و تردید آنان) گفتند: قطعاً ما به آنچه بر او فرستاده شده است، ایمان داریم.

۷۶

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِء كَافِرُونَ

کسانی که استکبار ورزیدند گفتند: همانا ما به آنچه شما بدان ایمان آورده‌اید، کافریم.

۷۷

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَصْلِحُ أَثْنَانَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

پس (مستکبران) ناقه را پی کرده (و کشتند) و از فرمان پروردگارشان سربچی کردند و گفتند: ای صالح! اگر از فرستادگان خدایی، پس عذابی را که وعده می‌دهی برای ما بیاور.

۷۸

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ

ناگاه زمین‌لرزه شدید آنان را فراگرفت، پس شب را به صبح آوردند، در حالی که در خانه‌هایشان به رو افتادند (و مردند).

۷۹

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ

پس (صالح) از آنان روی برگرداند و گفت: ای قوم من! همانا پیام پروردگارم را به شما رساندم و برای شما خیرخواهی کردم، ولی شما دلسوزان و خیرخواهان را دوست ندارید.

۸۰

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

و (به خاطر لوط) را (که برای هدایت مردم فرستادیم) آنگاه که به قوم خود گفت: آیا آن کار زشت را انجام می‌دهید که هیچ یک از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته است؟

۸۱

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

همانا شما به جای زنان، برای شهوت سراغ مردان می‌روید، بلکه شما قومی اسراف‌کارید.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ^ط إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا^ط فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ^ط قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ^ط فَأَوْفُوا^ط الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا^ط النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا^ط ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِ^ط وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا^ط وَأَذْكُرُوا^ط إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُكُمْ^ط وَأَنْظِرُوا^ط كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَإِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ ءَامَنُوا بِالَّذِى أُرْسِلْتُ بِهِ^ط وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا^ط وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

و جواب قوم لوط، جز این نبود که گفتند: آنان را از آبادی خود بیرون کنید، زیرا آنان مردمی هستند که پاکدامنی را می‌طلبند (و با ما نیستند).

پس ما لوط و خاندان او را به جز همسرش، که از بازماندگان (در عذاب) بود، نجات بخشیدیم.

و ما بارانی (از سنگ) بر آنان بارانیدیم. پس بنگر که سرانجام گنه‌کاران چه شد؟

و به سوی (مردم) مَدْيَن، برادرشان شعیب را (فرستادیم. آن حضرت) گفت: ای قوم من! (تنها) خدا را بپرستید، جز او خدایی برای شما نیست. همانا از طرف پروردگارتان (معجزه و) دلیلی‌روشن برای شما آمده است. پس پیمان‌ه و ترازو را (در داد و ستدها) تمام ادا کنید و کالاهای مردم را کم نگذارید و در زمین پس از آنکه اصلاح گشته فساد نکنید. این (رهنمودها) برایتان بهتر است، اگر مؤمن باشید.

و بر سر هر راهی منشینید تا مؤمنان را تهدید کنید و (آنان را) از راه خدا، که کج جلوه می‌دهید بازدارید و یاد کنید زمانی را که اندک بودید، پس خداوند شما را بسیار گرداند و بنگرید که عاقبت مفسدان چگونه بود!

و اگر گروهی از شما به آنچه من برای آن فرستاده شده‌ام ایمان آورده و گروهی ایمان نیاورده‌اند، پس (عجله نکنید که لطف و قهر خدا چه شد؟) صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند و او بهترین داوران است.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يَشُعِيبُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي
مِلَّتِنَا قَالَ أُولَٰؤُ كُنَّا كَٰرِهِينَ

۸۹

قَدْ أَفْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ
نَجَّيْنَا اللَّهَ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا
أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

۹۰

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَبَعْتُمْ شُعَيْبًا
إِنَّا كُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ

۹۱

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ

۹۲

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ

۹۳

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمُ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي
وَنَصَحْتُ لَكُمُ فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ

۹۴
۱۳۳

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ

۹۵

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
ءَابَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

سران مستکبر قوم شعيب گفتند: ای شعيب! حتماً تو و
کسانی را که با تو ايمان آورده‌اند، از آبادی‌مان بيرون
خواهيم کرد، مگر آنکه به آئين ما برگرديد. (شعيب) گفت:
گرچه بی‌رغبت باشیم؟

(شعيب به مخالفان گفت:) اگر پس از آنکه خداوند ما را از
آيين شما نجات داد، دوباره به آن برگرديم بی‌گمان بر خدا
دروغ بسته‌ايم، ما را نسزد که به آيين شما برگرديم، مگر
آنکه خدا بخواهد که او پروردگار ماست (خدا هم هرگز
چنين نخواهد خواست). پروردگار ما بر هر چيز احاطه‌ی
علمی دارد، ما بر خداوند توکل کرده‌ايم. پروردگارا! میان ما
و قوم ما به حق داوری و راهگشایی کن که تو بهترین
داوران و راهگشایانی.

سران و اشراف قوم شعيب که کفر ورزیدند، گفتند: اگر از
شعيب پیروی کنيد، قطعاً زیانکار خواهيد بود.

پس (به کيفر عنادشان) زمین‌لرزه شدیدی آنان را
فراگرفت، پس شب را به صبح آوردند، در حالی که در
خانه‌های خود به زانو در افتادند (و مردند).

کسانی که شعيب را تکذيب کردند، (چنان هلاک شدند که)
گويا در آن خانه‌ها سکونتی نداشته‌اند. آنان که شعيب را
تکذيب کردند، همانها زیانکاران هستند.

پس شعيب از آنان روی گرداند و گفت: ای قوم من!
پيام‌های پروردگارم را به شما رساندم و براي‌تان خيرخواهي
کردم، پس چگونه بر (سرنوشت) قوم کافر تأسّف بخورم؟

و هيچ پیامبری را در هيچ آبادی نفرستاديم، مگر آنکه مردم
آنجا را گرفتار سختی‌ها و بلاها ساختيم، تا شايد به زاری (و
توبه) درآيند.

سپس به جای ناخوشي، خوشی قرار داديم تا آنکه فزونی
يافته و انبوه شدند و گفتند: به پدران ما نيز (به طور
طبيعی) رنجا و خوشی‌ها رسیده بود (و اين حوادث تلخ و
شيرين، نشانه‌ی قهر يا لطف خدا نيست). پس آنان را
ناگهانی (با قهر خود) گرفتيم، در حالی که درک نمی‌کردن د.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۹۷

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ

۹۸

أَوْ أَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ

۹۹

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ

۱۰۰
۱۳۴

أَو لَّمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

۱۰۱

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ۖ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلَ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ

۱۰۲

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ

۱۰۳

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَٰئِهِ ۖ فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

۱۰۴

وَقَالَ مُوسَىٰ يَفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

و اگر مردم شهرها و آبادی‌ها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، قطعاً (درهای) برکات آسمان و زمین را بر آنان می‌گشودیم، ولی آنان (آیات ما را) تکذیب کردند، پس ما هم به خاطر عملکردشان آنان را (با قهر خود) گرفتیم.

آیا اهل آبادی‌ها (خود را در امان می‌بینند و) ایمن هستند از اینکه قهر و عذاب ما شامگاهان در حالی که خفته‌اند به آنان برسد؟

یا آنکه اهل آبادی‌ها در امان هستند از اینکه قهر و عذاب ما در روز، در حالی که سرگرم بازی‌اند به آنان وارد شود؟

پس آیا از مکر خدا (و عذاب ناگهانی او) ایمن شدند؟ یا آنکه جز افراد زیانکار، کسی احساس ایمنی از مکر خدا نمی‌کند.

آیا (سرگذشت پیشینیان،) برای وارثان بعدی این حقیقت را روشن نکرد که اگر بخواهیم، آنان را نیز به خاطر گناهانشان هلاک می‌کنیم و بر دلهایشان مَهر می‌زنیم که (حق را) نشنوند.

آن آبادی‌هایی است که گوشه‌ای از اخبار آنها را بر تو بازگو می‌کنیم، همانا پیامبران‌شان همراه با معجزات و دلائل روشن به سراغ آنان آمدند، اما آنان بر آن نبودند که به آنچه از قبل تکذیب کرده بودند، ایمان بیاورند. این گونه خداوند بر دلهای کافران مَهر می‌زند.

و برای بیشترشان هیچ (پایبندی و) عهدی نیافتیم و همانا بیشترشان را فاسق و نافرمان یافتیم.

سپس موسی را پس از آن پیامبران پیشین، همراه با آیات و معجزات خود به سوی فرعون و سران (قوم) او مبعوث کردیم، اما آنان به آیات ما ستم کردند (و کفر ورزیدند)، پس بنگر که پایان کار مفسدان چگونه است؟!

و موسی گفت: ای فرعون! بی‌تردید من فرستاده‌ای از سوی پروردگار جهانیانم.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بَبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظَرِينَ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ
الْغَالِبِينَ

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَن تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَأَسْثَرَهُبُهُمْ
وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا
يَأْفِكُونَ

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَعُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ

سزاوار است که درباره‌ی خداوند جز سخن حق نگویم (و نسبت ندهم)، همانا من از سوی پروردگارتان برای شما دلیلی روشن (معجزه‌ای) آورده‌ام، پس بنی‌اسرائیل را همراه من بفرست.

(فرعون) گفت: اگر از راستگویانی و (می‌توانی معجزه‌ای بیاوری یا) معجزه‌ای آورده‌ای، آن را به میان بیاور.

پس (موسی) عصای خود را افکند، که ناگهان به صورت اژدهایی نمایان شد.

و (موسی) دست خود را (از گریبانش) بیرون آورد، پس ناگهان آن (دست) برای بینندگان سفید و درخشان می‌نمود.

اشراف و اطرافیان قوم فرعون گفتند: همانا او (موسی) ساحری بسیار ماهر و داناست.

(آنان گفتند: موسی) می‌خواهد شما را از سرزمیتان آواره و بیرون کند (و سرزمین شما را اشغال نماید)، پس (در این مورد) چه دستور می‌دهید؟

(اطرافیان فرعون) گفتند: (مجازات) او و برادرش را به تأخیر انداز و مأموران را در شهرها برای جمع‌کردن (ساحران) بفرست.

تا هر ساحر دانا و کارآزموده‌ای را نزد تو بیاورند.

و (پس از فراخوانی،) ساحران نزد فرعون آمدند، (و) گفتند: اگر ما پیروز شویم، آیا برای ما پاداشی هست؟

(فرعون) گفت: آری! و (علاوه بر آن،) شما از مقربان (درگاه من) خواهید بود.

(جادوگران) گفتند: ای موسی! آیا (نخست تو وسیله سحرت را) می‌افکنی و یا ما افکنده (جادوی خود) باشیم؟

(موسی با تکیه بر نصرت الهی) گفت: (نخست شما) بیفکنید. پس همین که (ابزار جادوی خود را) افکندند، چشم‌های مردم را افسون کردند و خواستند (با این چشم‌بندی) ترس و وحشتی در مردم پدید آورند و سحری بزرگ را به صحنه آوردند.

و به موسی وحی کردیم که عصایت را بیفکن. (همین که افکند اژدها شد و) ناگهان (وسائل و) جادوهای دروغین ساحران را بلعید.

پس (بدین سان) حق، آشکار شد (و نبوّت موسی تأیید گردید) و آنچه (که ساحران) می‌کردند، باطل و بیهوده گردید.

پس (ساحران و فرعونیان) همانجا مغلوب شدند و خوار و زبون برگشتند.

و جادوگران به سجده در افتادند.

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

۱۲۲

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

۱۲۳

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ؕ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرَتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۱۲۴

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأَضَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

۱۲۵

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

۱۲۶

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا ۚ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنا مُسْلِمِينَ

۱۲۷
ر۳۶

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنَقْتِلُ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ

۱۲۸

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَأَصْبِرُوا ۚ إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

۱۲۹

قَالُوا أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

۱۳۰
ر۳۷

وَلَقَدْ أَخَذْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

(ساحران) گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم.

(همان) پروردگار موسی و هارون.

فرعون (به ساحران) گفت: آیا پیش از آن که به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ قطعاً این نیرنگی است که شما درباره‌ی این شهر اندیشیده‌اید تا اهلش را از آن بیرون کنید. پس به زودی خواهید فهمید! (که با چه کسی طرف هستید و چه کیفری خواهید شد).

حتماً دست و پاهایتان را بر خلاف یکدیگر (یکی از راست و یکی از چپ) قطع خواهم کرد، سپس همه‌ی شما را به دار خواهم کشید.

(ساحران در پاسخ) گفتند: (مهم نیست، هرچه می‌خواهی بکن) همانا ما به سوی پروردگارمان بازمی‌گردیم.

و (ای فرعون!) تو از ما انتقام نمی‌کشی جز برای اینکه ما به آیات (و معجزات) پروردگارمان که برای ما آمد ایمان آورده‌ایم. پرودگارا! بر ما صبر و شکیبایی فرو ریز و ما را مسلمان و فرمان‌بردار بمیران.

و اشراف قوم فرعون (به او) گفتند: آیا موسی و قومش را رها می‌کنی تا در این زمین فساد نمایند و موسی، تو و خدایانت را رها کند؟! (فرعون) گفت: به زودی پسرانشان را می‌کشیم و زنانشان را (برای کنیزی) زنده نگاه می‌داریم و ما بر آنان تسلط کامل داریم.

موسی به قوم خود گفت: از خداوند یاری بجوئید و صبر و مقاومت کنید، زیرا زمین از آن خداوند است که آن را به هر یک از بندگان‌ش که بخواهد به ارث می‌گذارد و فرجام (نیک) از آن پرهیزکاران است.

(قوم موسی) گفتند: هم پیش از آنکه نزد ما بیایی آزار می‌شدیم و هم پس از آنکه آمدی! (پس چه باید کرد؟) موسی گفت: امید است پروردگارتان دشمن شما را نابود کند و شما را در این زمین، جانشین آنان سازد تا ببیند شما چگونه عمل می‌کنید.

و همانا ما طرفداران فرعون را به قحطی و خشکسالی و کمبود محصولات گرفتار کردیم، باشد که متذکر شوند (و از راه انحرافی خود دست بردارند).

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحُسْنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبُّهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُٗٓ إِلَّا إِنَّمَا ظَنُّهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

پس هرگاه خوبی و خوشی به سراغشان می‌آمد، می‌گفتند: این حقّ (ما و به خاطر لیاقت) ماست، ولی اگر تلخی و بدی به آنان می‌رسید، به موسی و پیروانش فال بد می‌زدند، بدانید که سرچشمه‌ی شومی‌هایشان نزد خداست (و اوست که آنان را به خاطر رفتار بدشان کیفر می‌دهد)، ولی اکثرشان نمی‌دانند.

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

و (فرعونیان به موسی) گفتند: هرگونه آیه و معجزه‌ای بیاوری، تا با آن ما را جادو کنی، ما به تو ایمان نمی‌آوریم.

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ ءَايَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

پس ما بر آنان طوفان و (هجوم) ملخ و حیوانات کوچک و قورباغه‌ها و (جریان) خون را به صورت نشانه‌های جدا جدا، فرستادیم، اما باز هم تکبر ورزیدند و آنان گروهی بدکار بودند.

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَمُوسَىٰ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لِنِ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

و چون بلا و بدبختی بر آنان واقع شد، (نزد موسی آمده) گفتند: ای موسی! برای ما نزد پروردگارت به خاطر عهده‌ی که نزد تو دارد (و دعای تو را مستجاب می‌کند)، دعا کن که اگر این بلا را از ما برگردانی، قطعاً به تو ایمان می‌آوریم و حتماً بنی‌اسرائیل را (آزاد کرده و) با تو روانه می‌کنیم.

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

پس همین که نکبت و بدبختی را (به خاطر دعای موسی) از آنان تا مدتی که باید به آن می‌رسیدند برداشتیم، باز هم پیمان خود را می‌شکستند.

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

سرانجام از آنان انتقام گرفته و در دریا غرقشان ساختیم، زیرا آیات ما را تکذیب کردند و از آنها غافل بودند.

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ ۖ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

و بخش‌های شرقی و غربی سرزمین (فلسطین) را که در آن برکت قرار داده بودیم به قومی که پیوسته تضعیف می‌شدند به میراث دادیم و وعده‌ی نیکوی پروردگارت درباره‌ی (پیروزی) بنی‌اسرائیل، به خاطر صبرشان تحقق یافت و آنچه را فرعون و قومش (از کاخ) ساخته و آنچه را افراشته بودند ویران کردیم.

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
ءَالِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

۱۳۹

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِفَاعِلُونَ

۱۴۰

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

۱۴۱

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

۱۴۲
حزب
۶۷
۱۳۸ر

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِيقَاتٍ
رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي
قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

۱۴۳

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ
إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرْنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ
مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ
دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ
إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

و بنی اسرائیل را از دریا گذرانیدیم، تا به قومی برخوردند
که بر پرستش بت‌های خویش پایبند بودند، (با دیدن این
صحنه) گفتند: ای موسی! برای ما خدایی قرار بده، همان
گونه که برای اینان معبودها (و بت‌هایی) است. موسی گفت:
براستی، شما گروهی نادان (و جهالت پیشه) هست ید.

(موسی گفت:) همانا آنچه این قوم در آند (از کفر و شرک)،
نابودشدنی است و آنچه انجام می‌دهند باطل است.

گفت: آیا معبودی غیر خدا برای شما بجویم، در حالی که او
شما را بر مردم این زمانه برتری داده است؟!

و (به یاد آورید) زمانی که شما را از چنگال فرعونیان نجات
دادیم، که شما را سخت شکنجه می‌کردند، پسران شما را
می‌کشتند و زنان شما را (برای خدمت‌گزاری و بردگی) زنده
نگه می‌داشتند و در این ناگواری‌ها، آزمایش بزرگی از سوی
پروردگارتان برای شما بود.

و ما با موسی، سی شب (در کوه طور، برای نزول تورات و
آیات الهی) وعده گذاشتیم و آن را با (افزودن) ده شب
کامل کردیم، پس میعاد پروردگارش چهل شب کامل شد و
موسی (پیش از رفتن به این وعده‌گاه) به برادرش هارون
گفت: در میان امت من جانشین من باش (و کار مردم را)
اصلاح کن و از راه و روش مفسدان پیروی مکن!

و چون موسی به میقات و وعده‌گاه ما آمد و پروردگارش با او
سخن گفت، (موسی) گفت: پروردگارا! خودت را به من نشان
ده تا به تو بنگرم! (خداوند) فرمود: هرگز مرا نخواهی دید،
ولی به این کوه بنگر، اگر در جای خود برقرار ماند، پس به
زودی مرا خواهی دید. پس چون پروردگار موسی بر کوه
تجلی و جلوه نمود (و پرتوی از عظمت خود را بر کوه افکند)،
کوه را متلاشی کرد و موسی مدهوش بر زمین افتاد. پس
چون به هوش آمد گفت: (خداوند!) تو منزهی (که دیده
شوی)، من به سوی تو بازگشتم و من نخستین مؤمن هستم.

قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي أُصْطَفِيتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي
وَبِكَلِمِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

(خداوند) فرمود: ای موسی! من تو را بر مردم با پیام‌هایم و سخنم برگزیده‌ام، پس آنچه (از الواح و تورات) به تو دادم بگیر و از سپاسگزاران باش.

۱۴۵

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ

و در الواح (تورات) برای موسی، در هر موردی پندی و برای هر چیز تفصیلی نوشتیم. (ای موسی!) آنها را با قوت بگیر و به قوم خود فرمان بده که بهترین آنها (مثلاً از میان عفو و قصاص، عفو) را بگیرند. به زودی جایگاه فاسقان را به شما نشان می‌دهم.

۱۴۶

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ
الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

به زودی کسانی را که بناحق در زمین تکبر می‌ورزند، از (ایمان به) آیات خود منصرف می‌سازم، (به گونه‌ای که) اگر هر نشانه‌ای (از قدرت ما را) ببینند، ایمان نمی‌آورند و اگر راه رشد را ببینند، آن را برنمی‌گزینند و اگر راه انحراف را ببینند، آن را راه خود گیرند. این بدان جهت است که آنان آیات ما را تکذیب کردند و همواره از آنها غافل بودند.

۱۴۷

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و کسانی که آیات ما و دیدار قیامت را تکذیب کردند، اعمالشان نابود است، آیا جز آنچه عمل می‌کردند، مجازات خواهند شد؟

۱۴۸
۱۳۹

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ عِجَلًا جَسَدًا
لَّهُمْ خُورًا أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ

و قوم موسی پس از (رفتن) او (به کوه طور) از زیورهای خود مجسمه‌ی گوساله‌ای (ساختند و به پرستش) گرفتند که صدای گاو داشت، آیا ندیدند که آن (گوساله) با آنان سخن نمی‌گوید و به راهی هدایتشان نمی‌کند؟ آن را (به پرستش) گرفتند در حالی که ستمکار بودند.

۱۴۹

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

و چون (ارزش گوساله‌پرستی) در نزدشان سقوط کرد (و پشیمان شدند) و دیدند که قطعاً گمراه شده‌اند، گفتند: البته اگر پروردگارمان به ما رحم نکند و ما را نبخشاید، ما از زیانکاران خواهیم بود.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَنَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ۖ أَعَجَلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي وَادْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا وَعَٰمَنُوا ۖ إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ ۖ وَفِي نُحُسَّتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ

وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَتِنَا ۖ فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّيَّ أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ ۖ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۖ وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ

و همین که موسی (از کوه طور) به سوی قوم خود برگشت (و گوساله‌پرستی آنان را دید)، به حال خشم و تأسف گفت: پس از من بد جانشینانی برایم بودید، آیا بر فرمان پروردگارتان (که ده شب ماندن مرا تمدید کرد)، پیشی گرفتید؟ (و صبر نکردید تا از کوه طور برگردم). آنگاه الواح (تورات) را (به کناری) افکند و (از شدت غضب، موی) سر برادرش را گرفت و به سوی خود کشید. (هارون) گفت: ای فرزند مادرم! حقیقت این است که این گروه مرا در ضعف قرار داده (به حرفم گوش ندادند) و نزدیک بود مرا بکشند. پس (من بی‌گناهم و) کاری نکن که دشمنان را به شمتتم برخیزاند (و شاد شوند) و مرا با ستمگران قرار مده.

(چون خشم موسی فرو نشست) گفت: پروردگارا! من و برادرم را بیامرز و ما را در رحمت خویش وارد کن و تو مهربان‌ترین مهربانانی.

قطعاً کسانی که گوساله را (به پرستش) گرفتند، به زودی خشمی از سوی پروردگارشان و ذلتی در زندگی دنیا به آنان خواهد رسید و این گونه دروغ‌پردازان را کیفر می‌دهیم.

و کسانی که مرتکب بدی‌ها و گناهان شده و پس از آن توبه کرده و ایمان آورند، پس از آن توبه، بی‌گمان پروردگارت آمرزنده و مهربان است.

و چون خشم موسی فرو نشست، الواح را (از زمین) برگرفت و در نوشته‌های آن برای کسانی که از پروردگارشان بیم دارند، هدایت و رحمتی است.

و موسی برای (آمدن به) میعادگاه ما، از قوم خود هفتاد مرد را برگزید. پس همین که (در پی درخواست دیدن خدا) زمین لرزه آنان را فرا گرفت گفت: پروردگارا! اگر می‌خواستی، می‌توانستی آنها و مرا پیش از این (آمدن به طور) بمیرانی، آیا ما را به خاطر کارهای بی‌خردان ما هلاک می‌کنی؟ این صحنه جز آزمایشی از جانب تو نیست که با آن، هر که را (سزاوار بدانی و) بخواهی گمراه می‌کنی و هر که را بخواهی (و لایق بدانی) هدایت می‌کنی، تو ولی و سرپرست مایی، پس ما را ببخشی و بر ما رحم کن، که تو بهترین آمرزندگان.

وَ اكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ ۚ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَمِنْ قَوْمٍ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

(خداوند!) برای ما در این دنیا و در آخرت، خیر و نیکی مقرر کن که ما به سوی تو رهنمون و بازگشت کرده‌ایم. (خداوند) فرمود: عذابم را به هر کس که بخواهم (و مستحق باشد) می‌رسانم، و (لی) رحمتم همه چیز را فرا گرفته است، پس به زودی آن (رحمتم) را برای کسانی که تقوی دارند و زکات می‌دهند و آنان که به آیات ما ایمان می‌آورند، مقرر می‌دارم.

(رحمت الهی، شامل کسانی است که علاوه بر ایمان، زکات و تقوا،) از رسول و پیامبر درس نخوانده‌ای پیروی می‌کنند که (نام و نشانه‌های او را) نزد خویش در تورات و انجیل نوشته می‌یابند. (پیامبری که) آنان را به نیکی فرمان می‌دهد و از زشتی باز می‌دارد و آنچه را پاکیزه و پسندیده است برایشان حلال می‌کند و پلیدی‌ها را بر ایشان حرام می‌کند و از آنان بار گران (تکالیف سخت) و بندهایی را که بر آنان بوده برمی‌دارد (و آزادشان می‌کند). پس آنان که به او ایمان آورده و او را گرمی داشته و یاری کنند و از (قرآن) نوری که همراه او نازل شده است پیروی کنند، آنان همان رستگارانند.

بگو: ای مردم! همانا من فرستاده‌ی خداوند به سوی شما، هستگی هستم، آن (خدایی) که حکومت آسمان‌ها و زمین از آن اوست، هیچ معبودی جز او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند، پس به خداوند و پیامبر او (همان) پیامبر درس ناخوانده‌ای که به خداوند و گفتار او ایمان دارد، ایمان بیاورید و از او پیروی کنید، باشد که هدایت یابید.

و از قوم موسی، گروهی مردم را به حق راهنمایی می‌کنند و به حق، دادگری می‌کنند.

وَقَطَّعْنَاهُمْ أَثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
إِذِ اسْتَسْقَلَهُ قَوْمُهُ ۚ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ أَثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ ۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ ۚ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
وَقُولُوا حِطَّةٌ ۖ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرَ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ ۚ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ
فِي السَّبْتِ ۖ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا
يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

و آنان (قوم موسی) را به دوازده گروه تقسیم کردیم که هر یک شاخه‌ای از دودمان بنی‌اسرائیل و اُمتی بودند، و به موسی آنگاه که قومش از او آب طلبیدند، وحی کردیم که عصای خود را بر آن سنگ بزن، پس از آن سنگ، دوازده چشمه جوشید (و به اطراف سرازیر شد، آن گونه که) هر گروه آبشخور (سهم آب) خود را به خوبی شناختند. و ابر را بر فراز آنان سایه‌بان ساختیم و «مَن» و «سَلْوَى» (دو نوع خوراکی) بر آنان نازل کردیم (و به آنان گفتیم:) از پاکیزه‌هایی که روزی شما کرده‌ایم، بخورید. آنان (با ناسپاسی خود) بر ما ستم نکردند، بلکه بر خو یشتن ستم کردند.

و (به یاد آورید) آن هنگام که به آنان (بنی‌اسرائیل) گفته شد در این آبادی (بیت‌المقدس) ساکن شوید و از (نعمت‌های) آن در هر نقطه و هرگونه که می‌خواهید بخورید (و به عنوان استغفار از آن همه بهانه‌جویی و آزار موسی) بگویید: «حِطَّةُ» (خدایا! گناهان ما را فرو گذار) و سجده‌کنان از درب (بیت‌المقدس) وارد شوید تا خطاهای شما را ببخشاییم، ما به زودی (پاداش) نیکوکاران را می‌افزاییم.

پس ستمکاران آنان (بنی‌اسرائیل)، آنچه را به آنان گفته شده بود، بر سخنی دیگر تغییر دادند، ما هم به خاطر ستم‌پیشگی آنان، عذابی آسمانی بر آنان فرستادیم.

و (ای پیامبر!) از آنان درباره‌ی (مردم) آن آبادی که کنار دریا بود سؤال کن! آنگاه که (به قانون،) در روز شنبه تجاوز می‌کردند، هنگامی که روز تعطیلی (شنبه)، ماهی‌ها (به روی آب در) کناره‌های دریا به نزد آنان می‌آمدند، و (لی) روزی که تعطیل نبودند، ماهیان آشکار نمی‌شدند. ما این گونه آنان را به خاطر تجاوز و فسقشان آزمایش می‌کردیم.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ

۱۶۵

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِۦٓ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السَّوْءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍۭ بَّيْسٍۭ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۱۶۶

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

۱۶۷

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَن
يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۶۸

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِّمَّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ
ذَٰلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۱۶۹

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَٰذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّثْلُ الْكِتَابِ أَنْ لَا
يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالْدَّارُ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۱۷۰

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ
أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

و (به یاد آور) زمانی که گروهی از آنان (بنی اسرائیل، به
گروه دیگر که نهی از منکر می‌کردند) گفتند: چرا شما قومی
را موعظه می‌کنید که خدا هلاک‌کننده‌ی ایشان است، یا
عذاب‌کننده‌ی آنان بر عذابی سخت است؟ گفتند: برای آنکه
عذری باشد نزد پروردگارتان و شاید آنها نیز تقوا پیشه
کنند.

پس چون تذکری را که به آنان داده شده بود فراموش
کردند، کسانی را که نهی از منکر می‌کردند نجات دادیم و
ستمگران را به سزای نافرمانی که همواره انجام می‌دادند،
به عذابی سخت گرفتیم.

پس چون از آنچه نهی شده بودند تجاوز کردند، به آنان
گفتیم: به شکل میمون‌های طرد شده در آیید.

و (به یاد آور) آنگاه که پروردگارت اعلام کرد: همانا تا روز
قیامت، کسی را بر آنان (بنی اسرائیل) مسلط خواهد کرد که
آنان را پیوسته عذاب سخت دهد. همانا پروردگارت زود
عقوبت می‌کند و شکی نیست که او (در برابر توبه‌کنندگان)
بخشاینده و مهربان است.

و ما آنان (بنی اسرائیل) را در زمین به صورت اُمّت‌ها و
گروه‌هایی پراکنده ساختیم، بعضی از آنان صالحند و برخی
(لجوج و حیل‌گر و) غیر صالح، و آنان را با نیکی‌ها و بدی‌ها
آزمودیم، شاید که برگردند.

پس از آنان، فرزندان (ناصالح) جانشینان آنها شدند که
کتاب آسمانی (تورات) را به ارث بردند (ولی قدر آن را
ندانستند)، متاع ناپایدار این دنیا را می‌گرفتند (و با رها
کردن قانون خدا) می‌گفتند: به زودی ما بخشوده خواهیم
شد. و اگر بار دیگر همان منافع مادی پیش آی د، باز هم
آن‌را می‌گیرند (و قانون خدا را رها می‌کنند). آیا از آنان در
کتاب آسمانی، پیمان گرفته نشده که جز حق، نسبتی به خدا
ندهند؟ با اینکه مطالب آن کتاب و پیمان را بارها (به صورت
درس) خوانده‌اند، (ولی در عمل، دنیا پرستند) در حالی که
خانه آخرت برای اهل تقوا بهتر است. آیا تعقل نمی‌کنید؟

و کسانی که به کتاب (آسمانی) تمسک می‌جویند و نماز را به
پا داشته‌اند (بدانند که ما) قطعاً پاداش اصلاحگران را تباہ
نخواهیم کرد.

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غْفِلِينَ

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي ءَاتَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرَكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىٌّ وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

و (به یاد آور) زمانی که کوه (طور) را از جای کنده، همچون سایبانی بالای سرشان قرار دادیم و گمان کردند که آن بر سرشان خواهد افتاد، (در آن حال، به آنان گفتیم:) آنچه را (از احکام و دستورها) به شما دادیم، قدرتمندانه و جدی بگیرید و آنچه را در آن است به یاد آو رید (و عمل کنید) باشد که اهل تقوا شوید.

و (به یاد آور) زمانی که پروردگارت، از پشت بنی‌آدم، فرزندان و ذریّه آنان را بر گرفت و آنان را گواه بر خودشان ساخت (و فرمود:) آیا من پروردگار شما نیستم؟ گفتند: بلی، ما گواهی دادیم (که تو پروردگار مایی، این اقرار گرفتن از ذریّهی آدم برای آن بود) تا در روز قیامت نگویید: ما از این، غافل بودیم.

یا نگویید: پدران ما پیش از ما مشرک بودند و ما نیز فرزندانی از پس آنان بودیم (و ناچار راهشان را ادامه دادیم)؟ آیا ما را به خاطر عملکرد اهل باطل، مجازات و هلاک می‌کنی؟

و ما این گونه آیات خویش را روشن بیان می‌کنیم (تا بدانند نور توحید، از آغاز در سرشت آنان بوده است) و شاید آنان (به سوی خداوند و فطرت پاک توحیدی) بازگردند.

و بر آنان، داستان آن کس (بَلْعَمَ باعورا) را بخوان که آیات خود (از علم به معارف و اجابت دعا و صدور برخی کرامات) را به او داده بودیم، پس او (ناسپاسانه) خود را از آن آیات جدا ساخت، پس شیطان او را در پی‌خویش کشید تا از گمراهان شد.

و اگر می‌خواستیم، (قدر و ارزش) او را به وسیلهی آیات (و) علمی که به او داده بودیم) بالا می‌بردیم، ولی او به زمین (و مادیات) چسبید و از هوس خود پیروی کرد. پس مثل او مثل سگ است که اگر به آن حمله کنی دهان باز کرده و پارس می‌کند و زبان بیرون می‌آورد و اگر او را واگذاری، باز چنین می‌کند (همیشه دهان دنیاپرستان باز است)، این، مثل کسانی است که آیات ما را تکذیب کردند. پس این داستان را (برایشان) بازگو، باشد که بیندیشند.

چه بد مثلی دارند کسانی که آیات ما را تکذیب کردند. و (لی) آنان تنها به خودشان ستم می‌کردند.

هر که را خدا هدایت کند، تنها اوست هدایت یافته، و هر که را گمراه کند، پس آنان همان زیانکارانند.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَآلَ الْاَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْعَافِلُونَ

وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِيْ أَسْمَآئِهِۦ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۸۰

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَّهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ

۱۸۱

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

۱۸۲
۱۴۴

وَأْمُرِ لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

۱۸۳

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۱۸۴

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ ۖ فَبِآيٍ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

۱۸۵

مَنْ يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَآ هَادِيَ لَهُۥ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

۱۸۶

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَعْثَةٌ يَّسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ ٱللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۱۸۷

و همانا بسیاری از جن و انس را برای دوزخ آفریدیم؛ (که سرانجامشان به آنجا می‌کشد، چرا که) آنان دلهایی دارند که با آن حق را درک نمی‌کنند و چشمانی دارند که با آن نمی‌بینند و گوشهایی دارند که با آن نمی‌شنوند، آنان همچون چهارپایان، بلکه گمراه‌ترند، آنان همان غافلانند.

و نیکوترین نام‌ها برای خداوند است، پس خداوند را با آنها بخوانید. و کسانی را که در اسم‌های خدا به کژی و مجادله میل دارند (و به جنگ و ستیزه می‌پردازند و صفات خدا را بر غیر او می‌نهند) رها کنید. آنان به زودی به کیفر آنچه می‌کردند، خواهند رسید.

و از کسانی که آفریده‌ایم، گروهی (دیگران را) به حق هدایت می‌کنند و به آن حکم می‌کنند.

و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، به تدریج، آنان را از جایی که ندانند، گرفتار خواهیم کرد.

و به آنان مهلت می‌دهم (تا پیمانه پر شود)، همانا تدبیر من محکم و استوار است (و هیچ کس را قدرت فرار از آن نیست).

آیا آنان فکر نکردند که هم‌نشین آنان (پیامبر اسلام،) هیچ‌گونه جنون ندارد؟ او جز هشداردهنده‌ای آشکار نیست.

آیا در ملکوتِ آسمان‌ها و زمین و هرچه خدا آفریده، به دقت نمی‌نگرند (تا بدانند آفرینش همه‌ی آنها هدفدار است، نه بیهوده) و اینکه شاید زمان (مرگ) آنان نزدیک شده باشد؟ پس بعد از این (آیات روشن)، به کدام سخن ایمان خواهند آورد؟

هر که را خداوند (به خاطر فسق و اعمالش) گمراه کند، برای او هیچ هدایتگری نیست، و آنان را در سرکشی و طغیانشان رها می‌کند تا سرگردان شوند.

از تو درباره‌ی قیامت می‌پرسند که چه وقت به پا می‌شود؟ بگو: علم آن تنها نزد پروردگار من است، جز او کسی نمی‌تواند زمان آن را آشکار سازد. (فرا رسیدن قیامت،) در آسمان‌ها و زمین سنگین است، جز به صورت ناگهانی پیش نمی‌آید. از تو چنان می‌پرسند که گویا از (زمان) آن آگاهی کامل داری! بگو: علم آن تنها نزد خداست، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ
كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ
السُّوءُ إِنَّ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ
بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَالِحًا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

فَلَمَّا ءَاتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا ءَاتَاهُمَا
فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ
أَدْعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَالِتُونَ

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ
فَلَيْسَتْ جِبُوبُ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبِطِشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ
أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ قُلِ ادْعُوا
شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ

بگو: من مالک هیچ سود و زبانی برای خودم نیستم، مگر
آنچه را خدا بخواهد (و از غیب و اسرار نهان نیز خبر ندارم،
مگر هر چه خدا بخواهد) و اگر غیب می‌دانستم، منافع
زیادی برای خودم فراهم می‌کردم و هرگز به من زبانی
نمی‌رسید. من جز هشداردهنده و بشارت‌دهنده برای گروهی
همی که ایمان می‌آورند نیستم.

او خدایی است که شما را از یک نفس (جان) آفرید و
همسرش را از (نوع) او قرار داد تا بدان آرام گیرد. پس
چون با او بیامیخت، باری سبک بر گرفت (و باردار شد) و
(مدتی) با آن سر کرد، چون زن سنگین شد، آن دو (زن و
شوهر) از خداوند، پروردگارشان، درخواست کرده (و
گفتند): که اگر فرزند شایسته‌ای به ما بدهی، قطعاً از
سپاسگزاران خواهیم بود.

پس چون (خداوند) به آن دو، فرزندی صالح داد، آنان در
آنچه به ایشان عطا نمود، برای خدا شریکانی قرار دادند،
ولی خداوند از آنچه که آنان شریک او قرار می‌دهند، برتر
است.

آیا چیزهایی را شریک خدا قرار می‌دهند که چیزی
نمی‌آفرینند و خودشان نیز مخلوقند؟!

و (این معبودها) قدرت یاری آنان را ندارند و حتی خودشان
را هم نمی‌توانند حمایت کنند.

و اگر معبودها را به هدایت فرا خوانید، از شما پیروی
نمی‌کنند، بر شما یکسان است که آنها را دعوت کنید یا
ساکت باشید!

همانا کسانی را که به جای خدا می‌خوانید (و می‌پرستید)،
بندگانی (آفریده‌هایی) همچون خود شمایند. پس اگر راست
می‌گویید، آنان را بخوانید، تا آنان جوابتان را بدهند.

آیا آنان (معبودها)، پاهایی دارند که با آن راه بروند، یا
دست‌هایی دارند که با آن قدرت‌نمایی کنند، یا چشم‌هایی
دارند که با آنها ببینند، یا گوش‌هایی دارند که با آنها بشنوند؟
(ای پیامبر!) بگو: شریک‌های (خیالی) خودتان را بخوانید و
علیه من نقشه بکشید و هیچ مهلت هم به من ندهید! (تا
بدانید کاری از آنها ساخته نیست).

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ

۱۹۷

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ نَصَرَكَمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ

۱۹۸

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا ۚ وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

۱۹۹

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

۲۰۰

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۲۰۱

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ

۲۰۲

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوْنَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

۲۰۳

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّاتَةٌ قَالُوا لَوْلَا أُجْتَبِيتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي ۚ هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۲۰۴

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۲۰۵

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ

۲۰۶

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿١﴾

همانا ولی و سرپرست من، خدایی است که این کتاب آسمانی را نازل کرده است و او همه‌ی صالحان را سرپرستی (و هدایت) می‌کند.

(بت‌ها) و کسانی که به جای خدا می‌خوانید (و می‌پرستید)، نه می‌توانند شما را یاری نمایند و نه خود را یاری می‌کنند.

و اگر آنان (بت‌پرستان یا بت‌ها) را به هدایت فراخوانی، نمی‌شنوند و می‌بینی که آنان به تو نگاه می‌کنند، و حال آنکه نمی‌بینند (گویا به تو می‌نگرند، ولی نگاهشان خالی از هرگونه شعور و دقت است).

عفو و میانه‌روی را پیشه کن (عذر مردم را بپذیر و بر آنان آسان بگیر)، و به کارهای عقل پسند و نیکو فرمان بده، و از جاهلان اعراض کن.

و اگر از طرف شیطان (و شیطان صفتان) کمترین وسوسه و تحریک و سوء‌نیتی به تو رسید، پس به خداوند پناه آور، که قطعاً او شنوا و داناست.

همانا کسانی که تقوا پیشه کرده‌اند، هرگاه وسوسه‌های شیطانی به آنان نزدیک شود، متوجّه می‌شوند (و خدا را یاد می‌کنند)، آنگاه بینا می‌گردند.

و برادرانشان، (شیطان صفتان گمراه)، آنان را در انحراف می‌کشند و نگه می‌دارند و هیچ کوتاهی نمی‌کنند.

و هرگاه آیه‌ای برای آنان نیاوری (و چند روزی تلاوت وحی قطع شود)، می‌گویند: چرا آیه‌ای برنگزیدی؟ بگو: من فقط چیزی را پیروی می‌کنم که از سوی پروردگارم بر من وحی می‌شود. این (قرآن) بصیرت‌هایی از سوی پروردگارتان است و برای کسانی که ایمان آورند، مایه‌ی هدایت و رحمت است.

و هرگاه قرآن خوانده شود، به آن گوش دهید و ساکت شوید (تا بشنوید)، باشد که مورد رحمت قرار گیرید.

و پروردگارت را از روی خوف و تضرّع، آهسته و آرام در دل خود و در هر صبح و شام یاد کن و از غافلان مباش.

همانا کسانی که مقرّبان درگاه پروردگارت هستند، از پرستش او سر باز نمی‌زنند، او را تسبیح می‌گویند و برای او سجده می‌کنند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۱
حزب
۷۱
۱۴۶۹

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۲

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۳

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ

۵

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

۶

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحَقِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ

۷

لِيُحَقِّقَ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

۸

(ای پیامبر!) از تو درباره‌ی انفال (غنائم جنگی و اموال عمومی) می‌پرسند (که از آن کیست؟) بگو: انفال، از آن خدا و پیامبر است. پس، از خداوند پروا کنید و (روابط) میان خودتان را اصلاح کنید و اگر ایمان دارید، از خدا و رسولش اطاعت کنید.

مؤمنان، تنها کسانی هستند که هرگاه نام خدا برده شود، دلهایشان (از عظمت او) لرزان شود و هرگاه آیات خدا بر آنان تلاوت شود، ایمانشان را می‌افزاید و تنها بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

آنان که نماز را برپا می‌دارند و از آنچه به ایشان روزی داده‌ایم، (به محرومان) انفاق می‌کنند.

آنان همان مؤمنان حقیقی هستند، برای آنان نزد پروردگارشان درجات و آمرزش و روزی سخاوتمندانه و نیکو است.

(ناخشنودی بعضی مسلمانان از تقسیم غنائم) همانند آن (زمانی) است که که پروردگارت تو را (برای جنگ بدر،) از خانه‌ات به حق خارج کرد، در حالی که گروهی از مؤمنان (از حضور در جنگ) ناخشنود بودند.

آنان درباره‌ی حق (بودن جنگ بدر)، پس از آنکه روشن شده بود، با تو مجادله می‌کنند. (چنان ترسیده‌اند که) گویی به سوی مرگ رانده می‌شوند و (نابودی خود را) می‌نگرند.

و (به یاد آورید) زمانی که خداوند شما را وعده می‌داد که یکی از دو گروه (کاروان تجارتی یا لشکر جنگی دشمن،) از آن شما خواهد بود، و شما (به خاطر راحت‌طلبی و منافع مادی) دوست داشتید گروه غیر مسلح (کاروان تجارتی) در اختیارتان قرار گیرد. در حالی که خداوند می‌خواهد حق را با کلمات (و سنت‌های) خویش استوار ساخته و ریشه‌ی کفار را برکند. (از این رو شما را با تعداد کم و نداشتن آمادگی جنگی در بدر با لشکر قریش درگیر و سرانجام پیروز ساخت.)

تا (خدا) حق را استوار و باطل را نابود سازد، هرچند مجرمان خوش نداشته باشند.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ

۱۰

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا
النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۱۱
۱۴۷ر

إِذْ يُغَشِّيكُمُ اللَّعَاسُ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رِجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

۱۲

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ
ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

۱۳

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۱۴

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ

۱۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا
تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ

۱۶

وَمَنْ يُؤْلِهِم يَوْمَئِذٍ دُبرُهُ إِلَّا الْمُتَحَرِّفَا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَى
فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ

(به یاد آورید) زمانی که (در جنگ بدر) از پروردگارتان
فریادرسی می‌طلبیدید، پس او دعا و خواسته‌ی شما را
اجابت کرد (و فرمود:) من یاری‌دهنده شما با فرستادن
هزارفرشته‌ی پیاپی هستم.

و خداوند، آن (پیروزی و نزول فرشتگان) را جز برای
بشارت و اینکه دلهایتان با آنان آرامش یابد قرار نداد و
نصرت و پیروزی، جز از سوی خدا نیست، (به قدرت خود و
امداد فرشته هم تکیه نکنید.) همانا خداوند،
شکست‌ناپذیر حکیم است.

(به یاد آورید) زمانی که (خداوند) از سوی خود برای
آرامش شما، خوابی سبک بر شما مسلط ساخت و از آسمان
بارانی بر شما فرستاد تا شما را با آن پاک کند و پلیدی
(وسوسه‌ی) شیطان را از شما بزدايد و دلهای شما را محکم و
گم‌هایتان را با آن استوار سازد.

(به یاد آور) زمانی که پروردگارت به فرشتگان وحی کرد که
من با شمایم، پس شما افراد با ایمان را تقویت کنید، من
نیز به زودی در دلهای کافران، رعب و ترس خواهم افکند،
پس فرازگردن‌ها را بزنید و همه‌ی سرانگشتانشان را قلم
کنید (و قطع کنید تا نتوانند سلاح بردارند).

آن (حمایت الهی از مؤمنان و فرمان ضربه بر سرها و
سرانگشتان دشمن)، به جهت آن بود که آنان در برابر خدا و
پیامبرش گردنکشی کردند، و هر کس با خدا و پیامبرش در
افتد و مخالفت کند، خداوند دارای کیفری سخت است.

آن است (کیفر ما در دنیا)، پس بجشید آن را و (بدانید)
عذاب دوزخ برای کافران (مهیا) است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه با (لشگرکشی و) انبوه
کافران برخورد کردید، به آنان پشت نکنید و مگریزید.

و جز آنها که کناره‌گیری‌شان برای ساز و برگ نبرد مجدد یا
پیوستن به گروه دیگری از مسلمانان باشد، هر کس در روز
جنگ پشت به دشمن کند، قطعاً مورد خشم خدا قرار
می‌گیرد و جایگاه او جهنم است و چه بد سرانجامی است.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَلِيبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ الْكَافِرِينَ

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ ۖ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَإِنْ تَعُدُّوا نَعْدٌ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ ۖ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ ۚ وَأَنَّهُٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

شما (با نیروی خود)، آنان (کفار) را نکشتید، بلکه خداوند (با امدادهای غیبی) آنها را به قتل رساند. (ای پیامبر!) آنگاه که تیر افکندی، تو نیفکندی، بلکه خدا افکند (تا کافران را مرعوب کند) و تا مؤمنان را از سوی خویش به آرمونی نیکو بیازماید، زیرا خداوند، بسیار شنوا و داناست.

آن، (شکست دشمن و پیروزی شما و لطف خدا بود.) و (بدانید) که خداوند، سست‌کننده‌ی نیرنگ کافران است.

اگر (شما کافران) در انتظار فتح و پیروزی (اسلام) بودید، که آن فتح آمد (و حقانیت اسلام آشکار شد) و اگر دست (از انحراف و باطل خود) بردارید، برایتان بهتر است و اگر (شما به کفر و عناد) برگردید، (ما هم به سوی قهر) برمی‌گردیم و هرگز گروه شما هر چند بسیار باشد، به کارتان نخواهد آمد، چرا که خداوند با مؤمنان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا و فرستاده‌ی او اطاعت کنید و در حالی که (سخنان او را) می‌شنوید، از وی سرپیچی نکنید.

و مثل کسانی نباشید که گفتند: «شنیدیم»، ولی (در حقیقت) آنها نمی‌شنیدند.

همانا بدترین جنبندگان نزد خداوند، (کسانی هستند که نسبت به شنیدن حق) کران (و نسبت‌به گفتن حق) لال‌هایند، آنها که تعقل نمی‌کنند.

و اگر خداوند خیری در آنان می‌دانست، شنوایشان می‌ساخت، (حرف حق را به گوش دلشان می‌رساند،) ولی با (این روحیه‌ی لجابتی که فعلاً دارند، حتی) اگر شنوایشان می‌ساخت، باز هم سرپیچی کرده روی می‌گرداندند. (در دل یقین پیدا می‌کردند، ولی در ظاهر اقرار نمی‌کردند)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه خدا و رسول شما را به چیزی که حیات‌بخش شماست دعوت می‌کنند، بپذیرید و بدانید خداوند، میان انسان و دل او حایل می‌شود و به سوی او محشور می‌شوید.

و بترسید (و حفظ کنید خود را) از فتنه‌ای که تنها دامنگیر ستمگران شما نمی‌شود، (بلکه همه را فرا خواهد گرفت، چرا که دیگران نیز در مقابل ستمگران سکوت کردند) و بدانید که خداوند سخت کیفر است.

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ
وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَمْنَتَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا
وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا
مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ
عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ارْتِنَّا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ
وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و به یاد آورید زمانی را که شما کم بودید و در زمین (مکه) مستضعف بودید، می‌ترسیدید مردم (دشمنان) شما را بربایند، پس (خداوند در مدینه) پناهتان داد و با یاری خویش، شما را نیرومند کرد و از پاکیزه‌ها به شما روزی داد، باشد که شما شکرگزاری کنید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به خدا و پیامبر خیانت نکنید و آگاهانه به امانت‌های خود خیانت نورزید.

و بدانید که اموال و فرزندانان آزمایشی (برای شما) هستند و البته نزد خداوند (برای کسانی که از عهده‌ی آزمایش برآیند)، پاداشی بزرگ است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر تقوای الهی پیشه کنید، خداوند برایتان فرقانی (قوه‌ی شناخت حق از باطلی) قرار می‌دهد و بدیهایتان را از شما می‌پوشاند و شما را می‌آموزد و خداوند صاحب فضل و بخشش بزرگ است.

و (به یاد آور) زمانی که کافران درباره‌ی تو نقشه می‌کشیدند تا تو را زندانی کنند، یا تو را بکشند یا (از مکه) تبعید کنند. و آنان نقشه می‌کشیدند و خدا هم (با خشی کردن توطئه‌های آنان) تدبیر می‌کرد و خداوند، بهترین تدبیرکنندگان است.

و هرگاه آیات ما بر آنان تلاوت شود، گویند: به خوبی شنیدیم (چیز مهمی نیست)، اگر بخواهیم قطعاً مانند این قرآن را بیان می‌کنیم، این جز افسانه‌های پیشینیان نیست.

و (به یاد آور) زمانی که مخالفان (دست به دعا برداشته) گفتند: خدایا! اگر این (اسلام و قرآن) همان حق از جانب تو است، پس بر ما از آسمان سنگ‌هایی بباران یا عذابی دردناک برای ما بیاور.

و(لی) تا تو در میان مردمی، خداوند بر آن نیست که آنان را عذاب کند، و تا آنان استغفار می‌کنند، خداوند عذاب‌کننده‌ی آنان نیست.

وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُۥٓ إِنَّ أَوْلِيَاءَهُۥٓ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ
عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِن يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَتِّلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعَمَ
النَّصِيرِ

و چرا خداوند آنها را عذاب نکند؟ با اینکه آنان (مردم را) از مسجدالحرام باز می‌دارند، در حالی که سرپرست آنجا نیستند. جز افراد پرهیزگار دیگران حق تولیت و سرپرستی آن را ندارند، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

(دعا و) نمازشان نزد بیت الله (کعبه)، جز سوت کشیدن و کف زدن نبود. پس به خاطر آنکه کفر می‌ورزیدید، عذاب (الهی را) بچشید.

همانا آنان که کافر شدند، اموال خود را صرف می‌کنند تا از (رفتن مردم به) راه خدا جلوگیری کنند. در آینده نیز این گونه خرجها را خواهند داشت، سپس (اموال هزینہ شده) مایه‌ی حسرت آنان می‌گردد و آنگاه شکست می‌خورند. و آنان که کافر شدند، به سوی دوزخ محشور خواهند شد.

(این حسرت، شکست و عذاب،) برای آن است که خداوند، ناپاک را از پاک (در این جهان و آن جهان) جدا کند و پلیدی‌ها را برهم نهد و همه را متراکم سازد و در دوزخ قرار دهد، آنان همان زیانکارانند.

(ای پیامبر!) به کافران بگو: اگر (از انحراف و عملکردهای ناپسند) دست بردارند، گذشته‌ی آنان بخشوده می‌شود و اگر (به روش سابق خود) برگردند، به تحقیق سنت الهی در برخورد با گذشتگان، (درباره‌ی آنان نیز) جاری است.

و با آنان (دشمنان) بجنگید تا فتنه‌ای (از کفر و شرک) بر جای نماند و دین، یکسره برای خدا باشد، پس اگر (از کفر خود) دست کشیدند، همانا خداوند به آنچه انجام می‌دهند بیناست.

و اگر (باز هم) سرپیچی کرده و روی بگردانند، بدانید که خداوند، مولی و سرپرست شماست، چه خوش مولایی و چه نیکو یابوری است.

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن كُنْتُمْ
ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّلَاقِ
الْجُمُعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكُوبُ
أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَأَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَدِ وَلَكِنَّ
لَّيْقِضِي اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَن هَلَكَ عَن بَيِّنَةٍ
وَيَحْيِي مَن حَيَّ عَن بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا وَلَوْ أَرْنَاكَهُمْ كَثِيرًا
لَّفَشَلْتُمْ وَلَتَنزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا
وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى
اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۴۲

۴۳

۴۴

۴۵
۱۵۱

و اگر به خداوند و آنچه بر بنده‌ی خود، روز جدایی (حق از باطل)، روز درگیری دو گروه (با ایمان و بی‌ایمان در جنگ بدر) نازل کردیم، ایمان دارید، بدانید که هر چه غنیمت گرفتید، همانا خمس (یک پنجم) آن برای خداوند و رسول خدا و خویشاوندان (او، اهل بیت علیهم السلام) و یتیمان و بینوایان و در راه‌مندگان (از سادات) است، و خداوند بر هر چیزی تواناست.

(به یاد آورید) زمانی که شما در جانب پایین بودید و دشمنان در جانب بالا (بر شما برتری داشتند) و کاروان (تجاری ابوسفیان) از شما پایین‌تر بود و اگر قرار قبلی (برای جنگ هم) می‌گذاشتید، به توافق نمی‌رسیدید. (زیرا هم بالادست شما دشمن بود، هم پایین شما و شما بین دو صف مخالف بودید و هرگز تن به چنین جنگی نمی‌دادید.) ولی (خداوند شما را در برابر عمل انجام شده قرار داد) تا کاری را که خدا می‌خواست، تحقق بخشد، تا هر کس (به گمراهی) هلاک می‌شود، از روی حجت و آگاهی هلاک شود و هر کس (به هدایت) حیات یافت، از روی دلیل، حیات یابد و همانا خداوند شنوا و داناست.

(ای پیامبر! به یاد آور) زمانی که خداوند، عدد آنان (دشمنان) را در خوابت، به تو اندک نشان داد و اگر (خداوند) آنان را (در دید تو) زیاد نشان می‌داد، حتماً سست شده و قطعاً در کار جنگ نزاع کرده بودید، ولی او (شما را از این سستی و نزاع) سالم نگاه داشت، همانا خداوند به آنچه در سینه‌هاست آگاه است.

و (به یاد آورید) زمانی که چون با دشمن برخورد کردید، خداوند دشمنان را در نظر شما کم جلوه داد (تا با جرأت حمله کنید) و شما را نیز در دیدگاه آنان اندک نشان داد (تا از کفار مکه، کمک نخواهند). این کار برای آن بود که خداوند کاری را که می‌بایست انجام شود، تحقّق بخشد. و (بدانند که) همه‌ی کارها به خدا بازمی‌گردد (و اراده‌ی او بر هر چیزی نافذ است).

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه با گروهی (از دشمن) روبرو شدید، ثابت‌قدم باشید و خدا را بسیار یاد کنید تا شما رستگار شوید.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌّ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَآتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينَهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَرَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

كَذَابٍ عَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

و از خداوند و فرستاده‌اش اطاعت کنید و با یکدیگر نزاع نکنید، که سست می‌شوید و مهابت و قوتتان از بین می‌رود، و صبر کنید، همانا خداوند با صابران است.

و مثل کسانی نباشید که از روی سرمستی و خودنمایی و غرور و ریا در برابر مردم، از خانه‌های خود (به سوی جبهه) خارج شدند و مردم را از راه خدا باز می‌داشتند و حال آنکه خداوند، به آنچه انجام می‌دهند احاطه دارد.

و (به یاد آور) زمانی که شیطان، کارهای آنان (مشرکان) را در نظرشان زیبا جلوه داد و گفت: امروز هیچ کس از مردم بر شما غالب نخواهد شد و من نیز در کنار شما و پناه شمایم. اما همین که دو لشکر با هم در آویختند (و فرشتگان به یاری سپاه اسلام آمدند)، شیطان به عقب برگشت و گفت: هر آینه من از شما بیزارم، من چیزی را می‌بینم که شما نمی‌بینید، همانا من از خدا بیم دارم و خداوند سخت عقوبت است.

(به یاد آور) زمانی که منافقان و بیماردلان می‌گفتند: آنان (مسلمانان را) دینشان مغرورشان کرده است، (که بی‌ترس حمله می‌کنند. غافل از آنکه مسلمین بر خدا توکل نموده‌اند.) و کسی که بر خدا توکل کند، پس (بداند) قطعاً خداوند شکست‌ناپذیر حکیم است.

و (ای پیامبر!) اگر ببینی آن هنگام که فرشتگان، جان کافران را می‌گیرند، بر چهره‌ها و پشت‌های آنان ضربه می‌زنند (و می‌گویند:) بچشید عذاب سوزان را.

این (کیفر)، دستاورد کارهای پیشین شماست و (گر نه) شکی نیست که خداوند بر بندگان‌ش ستمگر نیست.

(ای پیامبر! روش کافران زمان تو،) مثل روش فرعونیان و کفار پیش از آنان است که (از روی لجابت و عناد) به آیات خداوند کفر ورزیدند، پس خداوند نیز به کیفر گناهانشان، آنان را گرفتار کرد. قطعاً خداوند، نیرومند سخت کیفر است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلُّ كَاۡنُۢوًا ظَٰلِمِينَ

إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

ٱلَّذِينَ عٰهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ

فَإِمَّا تَثَقَفَنَّاهُمْ فِي ٱلْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم مِّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ خِيَانَةً فَٱنْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَبَقُواْ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ

وَأَعِدُّواْ لَهُمْ مَّا أَسْتَطَعْتُمْ مِّنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ ۚ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِّنْ ذُنُوبِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنْفِقُواْ مِن شَيْءٍ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

وَإِن جَنَحُواْ لِلسَّلْمِ فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ

آن (کیفر) بدین سبب است که خداوند، نعمتی را که به قومی عطا کرده، تغییر نمی‌دهد، مگر آنکه آنان آنچه را در خودشان است تغییر دهند، و همانا خداوند، بسیار شنوا و داناست.

(ای پیامبر! روحیه‌ی مردمِ زمان تو،) همچون خوی و روش فرعونیان و کسانی است که پیش از آنان بودند، آیات پروردگارشان را تکذیب کردند، پس ما نیز به سزای گناهانشان، هلاکشان ساختیم و فرعونیان را غرق کردیم، و همگی (فرعونیان و کفار قریش) ستمگر بودند.

قطعاً بدترین جنبنندگان نزد خداوند، آنانند که کافر شدند، پس آنان ایمان نمی‌آورند.

(بدترین جنبنندگان نزد خداوند،) آنانند که از ایشان پیمان گرفته‌ای، سپس پیمان خود را در هر بار می‌شکنند و (در وفاداری و حفظ پیمان،) اهل تقوا و پروا نیستند.

پس (ای پیامبر!) هرگاه در جنگ به آنان دست‌یافتی، (با برخورد‌های قاطع) افراد پشت جبهه‌ی آنان را به وحشت افکنده و متفرق ساز، باشد که پند گیرند (و دست از توطئه بردارند).

و اگر خوف آن داشتی که گروهی (در پیمان) خیانت کنند، تو نیز عهدشان را به سوی آنان بیانداز (و آن را لغو کن، یا به آنان اعلام کن که همانند خودشان عمل‌خواهی کرد.) همانا خداوند خائنان را دوست ندارد.

و آنان که کفرورزیده‌اند گمان نکنند که پیش افتاده‌اند (و از قلمرو ما بیرون رفته‌اند،) زیرا آنها نمی‌توانند (ما را) ناتوان کنند.

و برای (آمدگی مقابله با) دشمنان، هرچه می‌توانید از نیرو و از اسبان سواری فراهم کنید تا دشمن خدا و دشمن خودتان و نیز (دشمنانی) غیر از اینان را که شما آنان را نمی‌شناسید، ولی خداوند آنها را می‌شناسد، به وسیله آن بترسانید، و در راه خدا (و تقویت بنیه‌ی دفا عی اسلام) هرچه اتفاق کنید، پاداش کامل آن به شما می‌رسد و به شما ستم نخواهد شد.

و اگر (دشمنان) به صلح تمایل داشتند، (تو نیز) تمایل نشان بده و بر خداوند توکل کن، همانا او شنوا و داناست.

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيَّدَكَ
بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ

وَأَلَفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا
أَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

أَلَكُنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفِينَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُوَ اسْرًى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ
تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

و اگر (دشمنان) بخواهند با تو نیرنگ کنند، قطعاً خداوند تو را بس است، اوست که با امدادهای خویش و حمایت مؤمنان، تو را یاری کرده است.

و (خداوند) میان دل‌های آنان (مؤمنان) اُلفت داد، اگر تو همه‌ی آنچه را در زمین است خرج می‌کردی، نمی‌توانستی میان قلوبشان محبّت و اُلفت پدید آوری، ولی خداوند میان آنان پیوند داد، چرا که او شکست‌ناپذیر و حکیم است.

ای پیامبر! برای تو (حمایت) خداوند و پیروان با ایمانت کافی است (و نیازی به حمایت گرفتن از دیگران نداری).

ای پیامبر! مؤمنان را بر پیکار (با کفار) تشویق کن، اگر بیست نفر از شما پایدار باشند، بر دویست نفر پیروز می‌شوند و اگر از شما صد نفر (مقاوم) باشند، بر هزار نفر از کافران غلبه می‌یابند، زیرا آنان گروهی هستند که (آثار ایمان را) نمی‌فهمند.

اکنون خداوند، (در امر جهاد) بر شما تخفیف داد و معلوم داشت که در شما ضعف راه یافته است. پس اگر صد نفر از شما پایدار باشد، بر دویست نفر (از کفار) پیروز می‌شود، و اگر از شما هزار نفر باشند، بر دو هزار نفر (از آنان) با خواست خداوند پیروز می‌شوند. و خداوند با صابران است.

هیچ پیامبری حقّ اسیر گرفتن ندارد، مگر بعد از آنکه در آن (منطقه و) زمین، غلبه‌ی کامل یابد. شما (به خاطر گرفتن اسیر و سپس آزاد کردن با فدیّه) به فکر متاع زود گذر دنیا هستید، ولی خداوند (برای شما) آخرت را می‌خواهد و خداوند، شکست‌ناپذیر و حکیم است.

اگر حکم ازلی خداوند نبود (که بدون ابلاغ، هیچ اُمتی را کیفر ندهد)، به خاطر آنچه (از اسیران که نابجا) گرفتید، عذابی بزرگ به شما می‌رسید.

پس، از آنچه غنیمت گرفتید، که حلال و پاکیزه است، مصرف کنید و از خداوند پروا کنید، همانا خداوند، آمرزنده و مهربان است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ
اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ
وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۱

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ
مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۷۲

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَٰئَتِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ
فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۷۳

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ
فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ

۷۴

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۷۵

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي
كِتَابِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ای پیامبر! به اسیرانی که در دست شمايند بگو: اگر خداوند در دلهای شما خیری بداند، بهتر از آنچه از شما گرفته شده است به شما خواهد داد (و مسلمان خواهيد شد) و گناهاتان را می‌بخشايد و خداوند بخشاينده و مهربان است.

و اگر (اسیران) بخواهند به تو خیانت کنند، از پیش هم به خدا خیانت کرده‌اند، پس خداوند (تو را) بر آنان غلبه و تسلط داد و خداوند، دانا و حکیم است.

همانا کسانی که ایمان آورده و هجرت کردند و با اموال و جان‌هایشان در راه خدا جهاد کردند، و آنان که (مجاهدان و مهاجران را) پناه داده و یاری کردند، آنان دوستدار و حامی و هم‌پیمان یکدیگرند. اما کسانی که ایمان آورده، ولی هجرت نکردند، حق هیچگونه دوستی و حمايت از آنان را نداريد، تا آنکه هجرت کنند. و اگر (مؤمنان تحت فشار، برای حفظ دینشان) از شما یاری طلب کردند، بر شماست که یاریشان کنید، مگر در برابر قومی که میان شما و آنان پیمان (ترک مخاصمه) است، و خداوند به آنچه انجام می‌دهيد بیناست.

و کسانی که کفر ورزیدند، یاران یکدیگرند، (پس شما با آنان هم پیمان نشوید، اگر شما (هم میان خود، همبستگی) نداشته باشید، فتنه و فساد بزرگی در زمین واقع خواهد شد.

و کسانی که ایمان آورده و هجرت کردند و در راه خدا جهاد نمودند و کسانی که پناه دادند و یاری کردند، همانان مؤمنان واقعی‌اند. برای آنان آمرزش و روزی شایسته و کریمانه‌ای است.

و کسانی که بعداً ایمان آورده و همراه شما هجرت و جهاد کردند، آنان از شمايند. و در قانون الهی، خویشاوندان نسبت به یکدیگر اولویت دارند. همانا خداوند به هر چیزی بسیار داناست.

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ

وَأَذِّنْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

فَإِذَا أُنْسِلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْصُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ

(این آیات اعلام جدائی و بیزاری است از سوی خدا و پیامبرش، نسبت به مشرکانی که با آنان پیمان بسته‌اید.

پس (ای مشرکان!) در زمین به مدت چهار ماه مهلت دارید که (آزادانه) بگردید و بدانید که شما نمی‌توانید خدا را مغلوب کنید (و از عذاب خدا بگریزید.) و (بدانید) که خداوند، خوارکننده‌ی کافران است.

(و این آیات، اعلامی است) از سوی خدا و پیامبرش (به مردم) در روز حج اکبر (عید قربان یا روز عرفه) که خدا و رسولش از مشرکان بیزارند. (با این حال) اگر توبه کنید (و دست از شرک و کفر بردارید)، این برایتان بهتر است. و اگر روی بگردانید، پس بدانید که (کاری از شما ساخته نیست و) هرگز نمی‌توانید خدا را ناتوان کنید. و کافران را به عذابی دردناک بشارت ده.

مگر کسانی از مشرکین که با آنان پیمان بسته‌اید و چیزی از تعهدات خود نسبت به شما فروگذار نکرده‌اند و کسی را در برابر شما یاری نداده‌اند، پس پیمانشان را تا پایان مدتشان نگهدارید (و وفادار باشید)، که همانا خداوند، اهل تقوا را دوست دارد.

پس چون ماه‌های حرام سپری شود، مشرکان را هر جا یافتید بکشید و دستگیر کنید و در محاصره قرار دهید و در همه جا به کمین آنان بنشینید. پس اگر توبه کردند و نماز برپا داشتند و زکات پرداختند، راهشان را باز کنید (و آزادشان بگذارید) که همانا خداوند، آمرزنده و مهربان است.

و اگر یکی از مشرکان از تو امان و پناه خواست، پس به او پناه بده تا کلام خدا را بشنود، سپس او را به مکان امنش برسان. چرا که آنان گروهی ناآگاهند (و با شنیدن آیات الهی، شاید هدایت شوند).

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَمُوا
لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

چگونه می‌تواند نزد خدا و رسولش، پیمانی با مشرکان (عهد شکن) باشد، مگر کسانی که نزد مسجد الحرام با آنان پیمان بستید. پس تا هنگامی که به عهدشان وفا دارند، شما هم وفادار بمانید که خداوند، متقین را دوست دارد.

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَلْسِقُونَ

چگونه (می‌توان با آنان پیمانی داشت) در حالی که اگر بر شما دست یابند، هیچ خویشاوندی و پیمانی را درباره‌ی شما مراعات نمی‌کنند. شما را با زبان (نرم) خویش راضی می‌کنند، ولی دلهایشان پذیرا نیست و بیشترشان فاسق و (پیمان شکن) اند.

أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

(مشرکان پیمان شکن)، آیات خدا را به بهای اندکی فروختند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، به راستی آنان بد اعمالی انجام می‌دادند.

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ

(مشرکان پیمان شکن، نه تنها درباره‌ی شما، بلکه) درباره‌ی هیچ مؤمنی، (هیچگونه) حق خویشاوندی و (هیچ) عهد و پیمان را مراعات نخواهند کرد و ایشان همان تجاوزکارانند.

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

اما اگر توبه کردند و نماز بر پا داشتند و زکات پرداختند، در این صورت برادران دینی شمايند. و ما آیات خود را برای گروهی که می‌دانند (و می‌اندیشند)، به تفصیل بیان می‌کنیم.

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا فِي دِينِكُمْ
فَقَتِّلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ

اما اگر (به جای توبه)، سوگندهای خویش را پس از بستن پیمانشان شکستند و در دین شما، زبان به طعنه (و عیب‌گویی) گشودند، پس با سران کفر بجنگید. زیرا که آنان را (پایبندی به) سوگندی نیست، باشد که (با شدت عمل شما،) از کردار خود باز ایستند.

أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ
وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

آیا با گروهی که سوگندها (و پیمان‌های) خود را شکستند و به بیرون کردن پیامبر (از وطنش) همت گماشتند، و آنان نخستین بار جنگ را با شما آغاز کردند، پیکار نمی‌کنید؟ آیا از آنان می‌ترسید؟ اگر ایمان دارید، سزاوارتر آن است که از خدا بترسید!

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا
الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى
أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ
خَالِدُونَ

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ
يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ
اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمَ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

با آنان بجنگید تا خداوند آنان را به دستهای شما عذاب
کند و خوارشان سازد و شما را بر آنان پیروز کند و دلهای
(پردرد) مؤمنان را تشفی و مرهم نهد.

و خداوند (با پیروزی شما و خواری دشمن،) غیظ و خشم
دلهای مؤمنان را از بین ببرد و خداوند لطف خود را بر هر
کس بخواهد برمیگرداند (و راه توبه را به روی آنان
میگشاید.) و خداوند، دانا و حکیم است.

یا پنداشته‌اید که (تنها با ادعای ایمان) رها می‌شوید، در
حالی که هنوز خداوند (با امتحان‌هایش شما را نیازموده،) تا
کسانی را از شما که جهاد کرده و جز خدا و پیامبرش و
مؤمنان رازداری برنگزیده‌اند، معلوم دارد و خداوند به آنچه
می‌کنید آگاه است.

مشرکان حق ندارند مساجد خدا را با آنکه به صراحت بر
کفر خویش گواهی می‌دهند، تعمیر کنند. آنان کارهایشان
(به خاطر بی‌ایمانی) تباه شده است و در آتش، جاودان
خواهند بود.

مساجد خدا را تنها کسانی باید آباد کنند که به خدا و روز
قیامت ایمان دارند و نماز را به پا داشته و زکات می‌پردازند
و جز از خدا نمی‌ترسند. امید است که آنان از رهیافتگان
باشند.

آیا آبرسانی به حاجیان و تعمیر مسجدالحرام را همانند
(عمل) کسی قرار داده‌اید که به خدا و روز قیامت ایمان
آورده و در راه خدا جهاد کرده است؟ این دو نزد خداوند
یکسان نیست و خداوند گروه ستمگر را هدایت نمی‌کند.

کسانی که ایمان آورده و هجرت کردند و در راه خدا با
اموال و جانهای خویش جهاد کردند، بزرگترین درجه را نزد
خداوند دارند و اینان همان رستگارانند.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ

۲۲

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۲۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عِبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۲۴

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۲۵
۱۵۹

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مَّدْيَنَ

۲۶

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ ۖ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

پروردگارشان آنان را به رحمتی از ناحیه خود و رضایت خویش و باغهایی از بهشت، بشارت می‌دهد که برایشان در آن نعمت‌های ابدی است.

آنان تا ابد در آنجا جاودانند. همانا نزد خداوند پاداشی بزرگ است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر پدران و برادرانتان، «کفر» را بر «ایمان» ترجیح دادند، ولایت آنان را نپذیرید و هر کس از شما دوستی و ولایت آنان را بپذیرد، آنان همان ستمگرانند.

بگو: اگر پدران و فرزندان و برادران و همسران و خاندان شما و ثروت‌هایی که جمع کرده‌اید و تجارتی که از کسادی آن بیم دارید و خانه‌هایی که به آنها دلخوش کرده‌اید، نزد شما از خدا و پیامبرش و جهاد در راه او محبوب‌تر باشد، پس منتظر باشید تا خداوند، فرمان (قهر) خویش را به اجرا در آورد. و خداوند، گروه نافرمان را هدایت نمی‌کند.

همانا خداوند در مواضع بسیاری شما را یاری کرده است و در روز حنین (نیز شما را یاری کرد)، آنگاه که فراوانی لشکرتان شما را به غرور و اعجاب واداشت، ولی این فزونی نفرات هیچ سودی برای شما نداشت و زمین با همه‌ی گستردگی‌اش بر شما تنگ آمد، پس شما پشت به دشمن فرار کردید.

سپس خداوند، آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان فرو فرستاد و سپاهییانی فرستاد که شما آنان را ندیدید و کافران را عذاب کرد، و این کیفر کافران است.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

سپس خداوند بعد از آن (فرار)، لطف خود را به هر که بخواهد برمی‌گرداند (و توبه‌ی فراریان را می‌پذیرد.) و خداوند، آمرزنده و مهربان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! قطعاً مشرکان، پلید و ناپاکند، پس بعد از این سال نباید به مسجدالحرام نزدیک شوند و اگر (به خاطر راندن کفار و قطع داد و ستد) از فقر و تنگدستی می‌ترسید، پس به زودی خداوند اگر بخواهد از فضل خویش شما را بی‌نیاز خواهد کرد، قطعاً خداوند آگاه و حکیم است.

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

با کسانی از اهل کتاب (یهود، نصاری، مجوس، صابئین)، که به خدا و روز قیامت ایمان نمی‌آورند و آنچه را خدا و رسولش حرام کرده‌اند، حرام نمی‌شمرند و به دین حق گردن نمی‌نهند بجنگید، تا با خواری و ذلت، به دست خود جزیه بپردازند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ يُضْلِهِمُ اللَّهُ ۖ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ ۖ أَلَمْ يَكُنْ آتَىٰ يَوْمِ الْكَافِرِينَ

و یهودیان می‌گفتند: عُزَیر، پسر خداست و مسیحیان می‌گفتند: مسیح، پسر خداست. این سخنی است (باطل) که به زبان‌شان می‌آورند و به گفتار کسانی که پیش از این کافر شده‌اند، شباهت دارد (که می‌گفتند: فرشتگان دختران خدا هستند.) خدا آنان را بگشدد، چگونه (از حق) روی‌گردان می‌شوند.

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا ۚ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

(اهل کتاب)، دانشمندان و راهبان خود و مسیح فرزند مریم را به جای خداوند به خدائی گرفتند، در حالی که دستور نداشتند جز خدای یکتا را که معبودی جز او نیست بپرستند. خداوند از هر چه برای او شریک می‌پندارند، منزّه است.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ
لِيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ
وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا
كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ
يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ
الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ
كَأَفَّةً كَمَا يَقْتُلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

می‌خواهند نور خدا را با دهانهایشان خاموش سازند، ولی
خداوند جزاین نمی‌خواهد که نور خود را به کمال برساند،
هرچند کفار، ناراحت باشند.

او کسی است که پیامبر خود را با هدایت و دین حق
فرستاد، تا آن را بر همه‌ی دین‌ها پیروز گرداند، هر چند
مشرکان ناراحت باشند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بسیاری از دانشمندان و
راهبان، (با سوء استفاده از موقعیت خود،) اموال مردم را
به ناحق می‌خورند و آنان را از راه خدا باز می‌دارند. و کسانی
که طلا و نقره می‌اندوزند و آن را در راه خدا انفاق نمی‌کنند،
پس آنان را به عذابی دردناک، بشارت بده!

روزی که آن طلاها و نقره‌ها، در آتش دوزخ گداخته می‌شود
و با آنها پیشانی‌ها و پهلوها و پشت‌های آنان را داغ می‌نهند،
(فرشتگان عذاب به آنان می‌گویند:) این است آنچه برای
خود اندوختید (و به محرومان ندادید)، پس مزه‌ی آنچه را
که می‌اندوختید بچشید!

همانا تعداد ماه‌ها نزد خداوند، در کتاب (آفرینش) خدا و از
روزی که آسمان‌ها و زمین را آفرید، دوازده ماه است، که
چهارماه از آن (جنگ) حرام است، این آیین ثابت و
پابرجاست. پس در این ماه‌ها، با جنگ و خونریزی بر خود
ستم نکنید و جملگی با همه‌ی مشرکان بجنگید، آنگونه که
آنان همگی با شما می‌جنگند و بدانید که خداوند با
پروا پیشه‌گان است.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِّيُوْاطِّئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتِلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا أَتَنْبِئِينَ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

همانا تأخیر (و تغییر ماه‌های حرام به ماه‌های دیگر)، سبب افزایش در کفر است، که به وسیله آن کافران گمراه می‌شوند. (آنها) یک سال (جنگ در ماه‌های حرام) را (به سلیقه و تمایل و مصلحت‌اندیشی)، حلال می‌دانند و یک سال آن را حرام، تا با تعداد ماه‌هایی که خداوند حرام ساخته، مطابق آید. از این رو آنچه را خدا حرام کرده حلال می‌کنند. کارهای ناپسند آنها، در نظرشان زیبا جلوه یافته است و خداوند کافران را هدایت نمی‌کند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! چرا وقتی به شما گفته می‌شود در راه خدا (و برای جهاد) حرکت کنید، سنگین و زمین‌گیر می‌شوید؟ آیا به جای آخرت، به زندگی دنیا راضی شده‌اید؟ پس بدانید بهره‌ی زندگی دنیا در (برابر) آخرت، جز اندکی نیست.

اگر (به سوی میدان جنگ) نشتابید، خداوند شما را به عذابی دردناک عذاب می‌کند و گروه دیگری را جایگزین شما می‌کند و شما (با ترک جبهه)، ضرری به خدا نمی‌زنید و خداوند بر هر چیزی تواناست.

اگر پیامبر را یاری نکنید، همانا خدا آن زمان که کافران او را (از مکه) بیرون کردند یاری کرد، در حالی که او نفر دوم از دو تن بود، زمانی که آن دو در غار (ثور) بودند، (پیامبر) به همراهش (ابوبکر) می‌گفت: اندوه مدار که خدا با ماست. پس خدا، آرامش خویش را بر او نازل کرد و او را با سپاهسانی که آنها را ندیدید یاری کرد و سخن و طرح کافران را (که قصد کشتن پیامبر را داشتند)، پست‌تر (و خشی) قرار داد و کلمه (و اراده) خداوند (برای نصرت پیامبرش)، برتر (و پیروز) است و خداوند توانا و حکیم است.

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ السُّغَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ

لَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ^ط وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

إِنَّمَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا وُضْعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّعُونَ لَهُمْ^ط وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

(به سوی جبهه و جهاد) کوچ کنید، سبکبار و سنگین بار، (خواه بر شما آسان باشد، خواه دشوار.) و در راه خدا با اموال و جانهای خود جهاد کنید، اگر می‌دانستید، این برای شما بهتر است.

اگر غنیمتی نزدیک و سفری کوتاه (برای جهاد) بود، قطعاً (منافقان) در پی تو می‌آمدند، ولی آن راه بر آنان دور و دشوار آمد (و به این بهانه نمی‌آیند) و به خدا سوگند خواهند خورد که اگر می‌توانستیم، با شما (به جنگ) بیرون می‌شدیم! آنان (با این روش)، خود را هلاک می‌کنند و خداوند می‌داند که آنان دروغ‌گویانند.

خداوند از تو در گذشت، چرا پیش از آنکه (حال) راستگویان بر تو روشن شود و دروغگویان را بشناسی، به آنان اجازه (مرخصی) دادی؟

آنان که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، هرگز برای جهاد کردن با مال و جانشان، از تو مرخصی نمی‌طلبند و خداوند به (حال) پرهیزکاران آگاه است.

تنها کسانی از تو اجازه می‌گیرند (به جبهه نروند)، که به خدا و روز قیامت ایمان ندارند و دلهایشان مردّد گشته است، پس آنان در شک و تردیدشان سرگردانند.

(منافقان) اگر تصمیم جدی بر رفتن به جبهه داشتند، ساز و برگ جهاد آماده می‌کردند. ولی خداوند، انگیزه و بسیج آنان را (به خاطر کوردلی و نالایقی)، خوش نداشت و آنان را (از رفتن به جبهه) بازداشت و به آنان گفته شد: همنشین خانه‌نشینان (کودکان و سالمندان و بیماران) باشید.

اگر (منافقان) همراه شما به جنگ بیرون آمده بودند، جز فساد، (تردید و اضطراب، چیزی) بر شما نمی‌افزودند و به سرعت در میان شما رخنه می‌کردند تا فتنه پدید آورند و در میان شما کسانی (تأثیرپذیرند که) به سخنان آنان گوش و دل می‌سپارند و خداوند به حال ستمگران آگاه است.

لَقَدْ أَتَبَعُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَ

۴۹

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أُنْذِنَ لِي وَلَا تَفْتِنِي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

۵۰

إِنْ تُصِْبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِْبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ

۵۱

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۵۲

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ ۚ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

۵۳

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ ۖ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ

۵۴

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَرِهُونَ

(منافقان) پیش از این دنبال فتنه‌گری بودند و کارها را برای تو واژگون جلوه می‌دادند، تا آنکه حق آمد و امر خدا آشکار شد (و پیروز شدید)، در حالی که آنان ناراحت بودند.

و برخی از آنان (بهانه‌جویان ترسو) می‌گویند: به من اجازه بده (به جبهه نیایم) و مرا (به گناه و) فتنه مینداز. آگاه باشید که اینان در فتنه (و گناه) سقوط کرده‌اند و همانا جهنم بر کافران احاطه دارد.

اگر به تو نیکی رسد (و پیروز شوی)، منافقان را ناراحت می‌کند، ولی اگر به تو مصیبتی و شکستی برسد، می‌گویند: ما چاره‌ی خویش را از قبل اندیشیده‌ایم (و این را پیش‌بینی می‌کردیم) و برمی‌گردند، در حالی که خوشحالند.

بگو: هرگز جز آنچه خداوند برای ما مقرر کرده است، به ما نخواهد رسید. او مولای ماست و مؤمنان باید تنها بر خداوند توکل کنند.

(ای پیامبر! به منافقان) بگو: آیا برای ما جز یکی از دو نیکی (فتح یا شهادت) را انتظار دارید؟ ولی ما منتظریم که عذاب خداوند یا از سوی خودش یا به دست ما به شما برسد. پس شما منتظر باشید، ما نیز با شما در انتظار می‌مانیم.

(به منافقانی که به جای حضور در جبهه، قصد کمک مالی دارند) بگو: چه از روی علاقه انفاق کنید و چه از روی کراهت، هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد، زیرا شما قومی فاسق بوده‌اید.

و چیزی منافقان را از پذیرفته شدن انفاقشان منع نکرد، جز اینکه به خدا و پیامبرش کافر شدند و نماز را جز از روی کسالت و بی‌حالی به جا نمی‌آوردند و جز از روی کراهت و بی‌میلی انفاق نمی‌کنند.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِّنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرُقُونَ

لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مُدْخَلًا لَّوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ
يَجْمَحُونَ

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رِضًا
وَإِنْ لَّمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
سَيُوتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پس اموال و فرزندان منافقان تو را به شگفتی نیندازد. جز
این نیست که خداوند می‌خواهد به این وسیله آنان را در
زندگی دنیا عذاب کند و جانشان در حال کفر، خارج شود.

منافقان به خدا قسم می‌خورند که همانا آنان از شما نیستند، در
حالی که (دروغ می‌گویند و) از شما نیستند، بلکه آنان
گروهی هستند که (از شما) می‌ترسند (یا میان دل و زبان و
عملشان جدایی است).

اگر (منافقان) پناهگاه یا غارها یا گریزگاهی بیابند، البته
شتابان به آن روی می‌آورند.

و بعضی از منافقان در صدقات (تقسیم زکات)، به تو عیب
می‌گیرند. پس اگر چیزی از آن (اموال) به آنان داده شود،
راضی می‌شوند (و تو را عادل می‌شمارند)، ولی اگر چیزی به
آنان داده نشود، به ناگاه آنان خشمگین می‌شوند (و تو را به
بی‌عدالتی متهم می‌کنند).

اگر آنان به آنچه خدا و پیامبرش به آنان داده‌اند راضی
می‌شدند و می‌گفتند: خداوند (و آنچه او صلاح بداند) برای
ما بس است، خدا و پیامبرش به زودی از فضل خود به ما
خواهند داد و ما تنها به پروردگار، راغب و امیدواریم، (اگر
چنین می‌گفتند، برای آنان بهتر بود).

همانا صدقات (زکات)، برای نیازمندان و درماندگان و
کارگزاران زکات و جلب دلا و آزادی بردگان و ادای بدهی
بدهکاران و (هزینه‌ی جهاد) در راه خدا و تأمین در راهمانده
است، این دستور، فرمانی است از جانب خدا و خداوند، دانا
و حکیم است.

برخی از منافقان، پیامبر را آزار می‌دهند و می‌گویند: او
سراپا گوش است. (و به سخن هر کس گوش می‌دهد.) بگو:
گوش دادن او به نفع شماست، او به خداوند ایمان دارد و
مؤمنان را تصدیق می‌کند و برای هر کس از شما که ایمان
آورد، مایه‌ی رحمت است و آنان که رسول خدا را اذیت و
آزار می‌دهند، عذابی دردناک دارند.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ

(منافقان) برای شما به خدا سوگند می‌خورند تا شما را راضی کنند، در حالی که اگر ایمان آورده‌اند، شایسته‌تر آن است که خدا و رسولش را راضی کنند.

۶۳

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَلِيدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ

آیا ندانستند که هر کس با خدا و پیامبرش دشمنی کند، کیفرش آتش دوزخ است و پیوسته در آن خواهد بود؟ این است خواری و رسوائی بزرگ (که بهره‌ی مخالفان است).

۶۴

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزَّؤْا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ

منافقان بیم دارند که سوره‌ای به زبان آنان نازل شود که از آنچه در درونشان است، خبر دهد. بگو: (هرچه می‌خواهید) مسخره کنید، قطعاً خداوند آنچه را که (از آشکار شدنش) بیم دارید، آشکار خواهد کرد.

۶۵

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ

اگر از منافقان بپرسی (چرا مسخره کردید؟) قطعاً می‌گویند: ما فقط شوخی و بازی می‌کردیم (و غرضی نداشتیم). بگو: آیا خداوند و آیات او و پیامبرش را مسخره می‌کردید؟

۶۶

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبُ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ

(بی‌جهت) عذر و بهانه نیاورید. همانا شما بعد از ایمانتان کافر شدید. اگر از گروهی از شما (به‌خاطر توبه یا آنکه بار اول اوست) درگذریم، گروهی (دیگر) را به خاطر سابقه‌ی جریشان کیفر می‌دهیم.

۶۷
۱۶۴

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُم مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

مردان و زنان منافق، از یکدیگرند (از یک قماشند)، به منکر فرمان می‌دهند و از معروف نهی می‌کنند و دستهای خود را (از بخشش و انفاق) می‌بندند. خدا را فراموش کرده‌اند، پس خداوند نیز آنان را فراموش کرده است. همانا منافقان، همان فاسقانند.

۶۸

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

خداوند به مردان و زنان منافق و به کافران، وعده‌ی آتش دوزخ را داده، که پیوسته در آن خواهند بود. آن (دوزخ) برایشان بس است و خداوند آنان را لعنت کرده (و از لطف خویش دور ساخته) و برایشان عذابی پایدار است.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَكَثَرُوا مَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا
اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمُ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرُسُلَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

(حال شما منافقان)، همچون کسانی است که پیش از شما بودند، (با آنکه) آنان نیرومندتر از شما و ثروت‌مندتر و صاحب فرزندان بیشتری بودند، پس آنان از نصیبشان بهره‌مند شدند، شما نیز همان‌گونه که پیشینیان شما متمتع شدند، بهره‌ی خود را بردید و (در روش باطل خود) فرو رفتید، چنانکه آنان فرورفتند. آنها اعمالشان در دنیا و آخرت محو شد و آنان همان زیانکارانند.

آیا خبر کسانی که پیش از آنان بودند، (سرنوشت) قوم نوح، عاد، ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مدین و شهرهای زیرورو شده، به آنان نرسیده است؟ پیامبرانشان دلائل روشن برایشان آوردند، (ولی آنان لجابت کرده، نابود شدند.) پس خداوند به آنان ستم نکرد، بلکه خودشان به خویش ستم می‌کردند.

مردان و زنان با ایمان، یار و یاور و اولیای یکدیگرند، به معروف (خوبی‌ها) فرمان می‌دهند و از منکرات و بدی‌ها (منکرات) نهی می‌کنند، نماز بر پای داشته، زکات می‌پردازند و از خداوند و پیامبرش پیروی می‌کنند. بزودی خداوند آنان را مشمول رحمت خویش قرار خواهد داد. هم انا خداوند، توانای غالب و حکیم است.

خداوند به مردان و زنان با ایمان، باغهایی (از بهشت) که از پای (درختان) آن، نهرها جاری و در آن جاودانند و (نیز) مسکن‌هایی دلپسند در بهشت برین را وعده داده است. ولی رضایت و خرسندی خداوند، برتر و والاتر (از اینها) است. این همان رستگاری‌بزرگ است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وِبِئْسَ الْمَصِيرُ

ای پیامبر! با کافران و منافقان ستیز کن و بر آنان سخت‌گیر و خشن باش که جایگاهشان دوزخ است و بد سرنوشتی دارند.

۷۴

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ يَوْمًا يَمَّا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمْ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ
يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

(منافقان) به خدا سوگند می‌خورند که (سخنی کفرآمیز) نگفته‌اند، در حالی که قطعاً سخن کفر (آمیز) گفته‌اند و پس از اسلام آوردنشان کافر شدند و تصمیم به کاری (کشتن پیامبر) گرفتند که به آن دست نیافتند. و جز اینکه خداوند و پیامبرش آنان را از لطف خویش بی‌نیاز کرده، عیبی (برای پیامبر و مؤمنین) نیافتند (با این‌حال) اگر توبه کنند، برایشان بهتر است و اگر روی بگردانند، خداوند آنان را در دنیا و آخرت به عذابی دردناک گرفتار می‌کند و در روی زمین هیچ دوست و یآوری برایشان نخواهد بود.

۷۵
حزب
۸۰

وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَيْنِ عَاتِنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ

و برخی از آنان با خدا پیمان بسته بودند که اگر خداوند از فضل خویش به ما عطا کند، حتماً صدقه (زکات) خواهیم داد و از نیکوکاران خواهیم بود.

۷۶

فَلَمَّا عَاتَبَهُمُ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

پس چون خداوند از فضل خویش به آنان بخشید، بدان بخل ورزیدند و (به پیمان) پشت کرده و روی‌گردان شدند.

۷۷

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

سرانجام به دنبال آنکه با خدا در آنچه پیمان بسته بودند، خلف وعده کردند و بدان سبب که دروغ می‌گفتند، (خداوند، روح) نفاق را تا روزی که به دیدار او رسند، (روز مرگ یا قیامت)، در دل‌های آنان قرار داد.

۷۸

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ
الْغُيُوبِ

آیا ندانستند که خداوند، راز آنان و سخنان آهسته (و درگوشی) آنان را می‌داند و اینکه خداوند، به همه‌ی غیب‌ها داناست؟! داناست!

۷۹

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

منافقان بر مؤمنانی که (علاوه‌بر صدقات واجب)، داوطلبانه صدقات مستحب نیز می‌دهند و همچنین بر مؤمنان (تهی دستی) که جز به اندازه‌ی توانشان چیزی (برای انفاق و پشتیبانی از جبهه) نمی‌یابند، عیب می‌گیرند و آنان را مسخره می‌کنند. (بدانند که) خداوند آنان را به ری شخند می‌گیرد (و کیفر تمسخرشان را خواهد داد) و برای آنان عذابی دردناک است.

أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ فَاسْتَعِذْنَوْكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعِذْنَاكَ أُولَؤُلَ الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ

برای منافقان استغفار کنی یا استغفار نکنی، (یکسان است). اگر هفتاد بار برایشان آمرزش بخواهی، خداوند هرگز آنان را نخواهد بخشید. این (قهر حتمی الهی) به خاطر آن است که آنان به خدا و پیامبرش کفر ورزیدند و خدا، گروه فاسق را هدایت نمی‌کند.

به کسانی که بر خلاف (فرمان) رسول خدا، از جنگ سر باززدند و از خانه‌نشستن خود (به هنگام جنگ تبوک) شادمان شدند و از اینکه با اموال و جانهای خود در راه خدا جهاد کنند، کراحت داشتند و (به دیگران نیز) گفتند در این گرما (برای جنگ) بیرون نروید! بگو: آتش دوزخ، سوزا ن‌تر است اگر می‌فهمیدند.

پس به سزای آنچه (با دست خود) کسب می‌کردند، کم بخندند و بسیار بگریند.

پس اگر خداوند تو را (پس از این جنگ) به سوی طایفه‌ای از منافقان بازگرداند و آنان از تو برای حرکت (به جنگ دیگری) اجازه‌ی خروج خواستند بگو: شما هرگز با من بیرون نخواهید شد و هرگز همراه من، با هیچ دشمنی نبرد نخواهید کرد، زیرا شما نخستین بار به نشستن در خانه راضی شدید، پس (اکنون نیز) با آنان که از فرمان تخلف کرده‌اند (در خانه) بنشینید!

و بر مرده‌ی هیچ یک از منافقان نماز مگذار و (برای دعا و استغفار) بر قبرش نایست، چون آنان به خدا و پیامبرش کافر شدند و از دنیا رفتند در حالی که فاسق بودند.

اموال و فرزندان آنان (منافقان)، تو را به شگفتی و اعجاب نیاورد! همانا خداوند می‌خواهد آنان را بدین وسیله در دنیا عذاب کند و در حال کفر جانشان به در آید.

و هرگاه سوره‌ای نازل شود که به خداوند ایمان آورید و همراه پیامبرش جهاد کنید، صاحبان ثروت (منافقان)، از تو اجازه‌ی مرخصی (برای فرار از جبهه) می‌خواهند و می‌گویند: ما را واگذار تا با خانه‌نشینان، (آنان که از جنگ معافند و باید در خانه بنشینند) باشیم.

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَعِذُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

آنان راضی شدند که با متخلفان و خانه‌نشینان باشند و بر دلهای آنان مهرزده شده است، از این رو نمی‌فهمند.

ولی (در مقابل متافقان رفاه‌طلب و گریزان از جنگ)، پیامبر و مؤمنان همراه او، با اموال و جانهایشان جهاد کردند و اینانند که همهی خیرات و نیکی‌ها برای آنان است و همانانند رستگاران.

خداوند برای آنان باغهایی (در بهشت) آماده ساخته که نهرها از پای (درختان) آنها جاری است، و در آنجا جاودانند. این همان رستگاری بزرگ است.

بادیه‌نشینانی که (از شرکت در جنگ) معذور بودند، (نزد تو) آمدند تا به آنان اذن داده شود (که در جنگ شرکت نکنند)، ولی کسانی که به خدا و پیامبرش دروغ گفتند (و عذری نداشتند)، از جنگ باز نشستند. بزودی به کسانی از آنان که کفر ورزیدند، عذابی دردناک خواهد رسید.

بر ناتوانان و بیماران (که نمی‌توانند در جهاد شرکت کنند) و تهیدستانی که چیزی برای خرج کردن (در راه جهاد) نمی‌یابند، ایرادی نیست، به شرط آن که خیرخواه خدا و پیامبرش باشند، (و از آنچه در توان دارند مضایقه نکنند). (زیرا) بر نیکوکاران راه سرزنش و مؤاخذه‌ای نیست و خداوند بخشنده‌ی مهربان است.

و نیز (اشکالی نیست) بر آنان که چون نزد تو آمدند تا آنان را برای شرکت در جبهه بر مرکبی سوار کنی، گفتی: چیزی نمی‌یابم که شما را بر آن سوار کنم و آنان (از نزد تو) برگشتند، در حالی که چشمانشان از اندوه، اشکبار بود که چرا چیزی ندارند که خرج جهاد کنند. (آری، بر این گونه فقیران عاشق جهاد، برای نرفتن به جبهه گناهی نیست)

راه (ایراد و مؤاخذه)، تنها بر کسانی است که در عین توانگری و ثروتمندی، از تو اذن می‌خواهند (که به جبهه نروند) و راضی شده‌اند که با متخلفان باشند. خداوند بر دلهایشان مهر زده است، از این رو نمی‌دانند.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ
تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِّمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لَعْنٌ إِذَا أَنْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِنُعْرِضُوا عَنْهُمْ
فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَا وَلَهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ
الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا
يُنْفِقُ قُرْبَتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيَدْخِلُهمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

هنگامی که از جهاد برگشتید، (منافقان متخلف از جنگ تبوک)، برای شما عذر می‌آورند. بگو: عذرتراشی نکنید، ما هرگز حرف شما را باور نمی‌کنیم، خداوند ما را از اخبار (و احوال) شما آگاه کرده است. خداوند و پیامبرش عملکرد شما را می‌بینند، آنگاه نزد خدایی که دانای پنهان و آشکار است بازگردانده می‌شوید و او شما را به آنچه می‌کردید، آگاه خواهد کرد.

هنگامی که از جهاد نزد منافقان بازگشتید، برای شما به خدا سوگند می‌خورند تا از (گناه و سرزنش) آنان چشم‌پوشید. پس، از آنان اعراض و دوری کنید که آنان پلیدند و به خاطر آنچه بدست خود کسب می‌کرده‌اند، جایگاهشان دوزخ خواهد بود.

برای شما سوگند می‌خورند تا شما از آنان راضی شوید. (بدانید که شما هم) اگر از آنان راضی شوید، قطعاً خداوند از گروه فاسق، خشنود نخواهد شد.

بادیه‌نشینان عرب (به‌خاطر دوری از تعلیم و تربیت و سخنان پیامبر)، در کفر و نفاق شدیدترند و به اینکه حدود آنچه را خدا بر پیامبرش نازل کرده ندانند سزاوارتر، و خداوند دانا و حکیم است

بعضی از بادیه‌نشینان، کسانی هستند که آنچه را انفاق می‌کنند، (به خاطر نفاق یا ضعف ایمان)، ضرر حساب می‌کنند و برای شما پیش آمده‌ای بد را انتظار می‌کشند. بر خود آنان پیش آمد بد باد! و خداوند شنوا و داناست.

اما برخی از عربهای بادیه‌نشین، کسانی هستند که به خداوند و روز قیامت ایمان دارند و آنچه را انفاق می‌کنند، وسیله‌ی قرب به خدا و (جلب) دعا و صلوات رسول می‌دانند. آگاه باشید که همین انفاق‌ها، برای آنان موجب قرب است. بزودی خداوند آنان را در رحمت خویش وارد می‌کند. همانا خداوند آمرزنده و مهربان است.

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنْفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ
الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ

وَعَاخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَعَاخِرَ
سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ
عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ
الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسُرُّدُونَ إِلَىٰ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ

وَعَاخِرُونَ مُرْجُونَ لَأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و نخستین پیشگامان از مهاجران و انصار و کسانی که با
نیکوکاری آنان را پیروی کردند، خداوند از آنها راضی است
و آنان نیز از خدا راضی، و (خدا) برای آنان باغهایی فراهم
ساخته که نهرها از پای (درختان) آن جاری است، همیشه در
آن جاودانه‌اند. این است رستگاری و کامیابی بزرگ.

و از میان بادی‌نشینان پیرامون شما، گروهی منافقند و از
اهل مدینه نیز عده‌ای برنفاق خو گرفته‌اند، تو آنان را
نمی‌شناسی، (ولی) ما آنها را می‌شناسیم! بزودی آنان را
دوبار عذاب خواهیم کرد، سپس به سوی عذابی سهمگین،
بازگردانده می‌شوند.

و (از اعراب) دیگرانی هستند که به گناهان خویش اعتراف
کرده‌اند، کار خوب و بد را به هم آمیخته‌اند. امید است
خداوند توبه‌ی آنان را بپذیرد (و لطف خویش را به آنان
بازگرداند). همانا خداوند، آمرزنده و مهربان است.

از اموالشان صدقه (زکات) بگیر تا بدین وسیله آنان را (از
بخل و دنیاپرستی) پاک‌سازی و رشدشان دهی و بر آنان
درود فرست (و دعا کن). زیرا دعای تو، مایه‌ی آرامش آنان
است و خداوند شنوا و داناست.

آیا ندانستند که تنها خداوند از بندگان توبه را می‌پذیرد
و صدقات را می‌گیرد و اینکه خداوند، بسیار توبه‌پذیر و
مهربان است.

و بگو: (هر گونه که می‌خواهید و می‌توانید) عمل کنید، که
بزودی خداوند و پیامبرش و مؤمنان کار شما را می‌نگرند و
بزودی به سوی دانای غیب و آشکار بازگردانده می‌شوید،
پس شما را به آنچه انجام می‌دادید، آگاه خواهد کرد.

و گروه دیگری هستند که کارشان به خواست الهی واگذار
شده است یا عذابشان می‌کند و یا (به خاطر توبه و
پشیمانی)، به آنان لطف می‌کند و خداوند دانا و حکیم است.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
وَلِيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ

۹:
توبه
۱۰۷
۱۲۹

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ
أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ
يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ

۱۰۸

أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ
مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۱۰۹

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ
قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۱۰

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمْ
الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا
عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۱۱۱
حزب
۸۲
۱۶۹

و (گروهی دیگر از منافقان) کسانی هستند که مسجدی
برای ضربه زدن به اسلام و برای ترویج کفر و تفرقه افکنی
میان مؤمنان و کمینگاهی برای (مساعدت) به دشمنان
دیرینه‌ی خدا و پیامبرش ساختند، و همواره سوگند
می‌خورند که جز خیر، قصدی نداریم! (ولی) خداوند گواهی
می‌دهد که آنان دروغ‌گویانند.

در آن (مسجد ضرار)، هرگز (برای نماز) نایست، همانا
مسجدی که از روز نخست بر اساس تقوا بنا شده، سزاوارتر
است که در آن نماز برپاداری. (زیرا) در آن مسجد، مردانی
هستند که دوست دارند خود را پاک سازند و خداوند پاکان
را دوست می‌دارد.

آیا کسی‌که بنیان (کار) خود را بر پایه‌ی تقوا و رضای الهی
قرار داده بهتر است، یا کسی که بنیاد (کار) خویش را بر
لبه‌ی پرتگاهی سست و فروریختنی نهاده که او را در آتش
دوزخ می‌اندازد؟ خداوند گروه ستمگر را هدایت نمی‌کند.

بنیانی را که منافقان بنا نهادند، همواره موجب تحیر و
سردرگمی در دل‌های آنان است. (آنها راه نجاتی ندارند)، مگر
آنکه دل‌هایشان (از نفاق) جدا شود (یا با مرگ، متلاشی شود)
و خداوند دانا و حکیم است.

همانا خداوند از مؤمنان، جانها و اموالشان را به بهای بهشت
خریده است. آنان در راه خدا می‌جنگند تا بکشند یا کشته
شوند. (وفای به این) وعده‌ی حق که در تورات و انجیل و
قرآن آمده بر عهده خداست و چه کسی از خدا به عهدش
وفادارتر است؟ پس مژده باد شما را بر این مع امله‌ای که
به وسیله‌ی آن (با خدا) بیعت کردید و این همان رستگاری
بزرگ است.

التَّائِبُونَ الْعَبِدُونَ الْحَمِيدُونَ السَّابِقُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

(مؤمنان مجاهد،) اهل توبه، عبادت، ستایش، سیاحت، رکوع،
سجود، امر به معروف و نهی از منکر و حفظ حدود و مقررات
الهیاند و چنین مؤمنانی را بشارت ده.

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ
كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ

برای پیامبر و کسانی که ایمان آورده‌اند، سزاوار نیست که
برای مشرکان، پس از آنکه برایشان آشکار گردید که آنان
اهل دوزخند، طلب آمرزش کنند، هر چند خویشاوند آنان
باشند.

وَمَا كَانَ أَسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ

و آمرزش‌خواهی ابراهیم برای پدرش (عموی مشرکش که
سرپرستی او را به عهده داشت)، فقط به خاطر وعده‌ای بود
که به او داده بود، (آن هنگام که از هدایتش ناامید نبود،)
پس هنگامی که برایش روشن شد، او دشمن خداست، از او
بیزاری جست. همانا ابراهیم، اهل آه و ناله (از ترس خدا) و
بردبار بود.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ
مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

خداوند بر آن نیست که قومی را بعد از آنکه هدایتشان
نمود، ب‌پراه بگذارد تا آنچه را (که باید از آن) پرهیز کنند،
برایشان بیان کند. قطعاً خداوند به هر چیزی داناست.

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا
لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

همانا حکومت آسمان‌ها و زمین تنها از آن خداست، زنده
می‌کند و می‌میراند و شما را جز خداوند، هیچ سرپرست و
یاوری نیست.

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

همانا خداوند، لطف خود را بر پیامبر و مهاجران و انصاری که
او را در لحظه دشوار (جنگ تبوک) پیروی کردند، سرازیر
نمود، پس از آنکه نزدیک بود دلهای بعضی از آنان منحرف
شود (و در جبهه حضور نیابند). سپس خداوند لطف خود را
به آنان بازگرداند، همانا او به آنان رؤف و مهربان است.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۹
توبه
۱۱۸
/۱۲۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

۱۱۹
۱۷۰ ج

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَن
يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ
نَفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا
مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

۱۲۰

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا
إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۲۱

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ
مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا
رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

۱۲۲
حزب
۸۳

و نیز بر سه نفری که (از شرکت در جبهه‌ی تبوک به خاطر
سستی) وامانده بودند، تا آنگاه که زمین با همه‌ی وسعتش
(به سبب قهر و نفرت مردم) بر آنان تنگ شد و از خود به
تنگ آمده و فهمیدند که در برابر خدا، هیچ پناهگاهی جز
خود او نیست، پس خداوند لطف خویش را شامل آنان
ساخت تا به توبه موفق شوند. همانا خداوند توبه‌پذیر و
مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا پروا کنید و با
راستگویان باشید.

اهل مدینه و بادیه‌نشینان اطراف آنان، حق ندارند از
(فرمان) رسول خدا تخلف کنند و (به جبهه نروند و)
جان‌های خود را از جان پیامبر عزیزتر بدانند. زیرا هیچ‌گونه
تشنگی، رنج و گرسنگی در راه خدا به آنان نمی‌رسد و
هیچ‌گامی در جایی که کافران را به خشم آورد برن می‌دارند
و هیچ چیزی از دشمن به آنان نمی‌رسد، مگر آنکه برای آنان
به پاداش اینها عمل‌صالح نوشته می‌شود. قطعاً خداوند
پاداش نیکوکاران را تباہ نمی‌کند.

هیچ مال اندک یا فراوانی را (در مسیر جهاد) انفاق نمی‌کنند
و هیچ سرزمینی را نمی‌پیمایند، مگر آنکه برای آنان ثبت
می‌شود، تا خداوند آنان را به بهتر از آنچه می‌کرده‌اند
پاداش دهد.

سزاوار نیست که همه‌ی مؤمنان (به جهاد) رهسپار شوند،
پس چرا از هر گروهی از ایشان دسته‌ای کوچ نمی‌کنند تا در
دین فقیه شوند و هنگامی که به سوی قوم خویش باز
گشتند، آنان را بیم دهند تا شاید آنان (از گناه و طغیان)
حذر کنند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! با کسانی از کفار که نزدیک شما هستند بجنگید. باید آنان در شما خشونت و صلابت بیابند و بدانید که خداوند، با پرهیزکاران است.

۱۲۴

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

و هرگاه سوره‌ای نازل شود، برخی از منافقان گویند: این سوره، ایمان کدام یک از شما را افزود؟ اما آنان که ایمان آورده‌اند، (آیات قرآن) بر ایمانشان بیافزاید و آنان بشارت می‌گیرند.

۱۲۵

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ

و اما آنان که در دلهایشان بیماری است، (آیات قرآن) پلیدی بر پلیدی آنان افزاید و در حال کفر بمیرند.

۱۲۶

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ

آیا نمی‌بینند که آنان در هر سال، یک یا دو بار آزمایش می‌شوند، اما نه توبه می‌کنند و نه پند می‌گیرند.

۱۲۷

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَا مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

و هرگاه سوره‌ای نازل شود، بعضی از آنان (منافقان) به بعضی دیگر نگاه کنند (و پرسند): آیا کسی شما را می‌بیند؟ پس (مخفیانه از حضور پیامبر) خارج می‌شوند. خداوند دلهای آنان را (از حق) برگردانده است، زیرا آنان مردم نفهمی هستند.

۱۲۸

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

همانا پیامبری از خودتان به سوی شما آمده است که آنچه شما را برنجانند بر او سخت است، بر هدایت شما حریص و دلسوز، و به مؤمنان رئوف و مهربان است.

۱۲۹

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

پس اگر (از سخنان خداوند) روی گردان شدند، بگو: خداوند مرا کافی است، هیچ معبودی جز او نیست، تنها بر او توکل کرده‌ام و او پروردگار عرش بزرگ است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف، لام، را، این است آیات کتاب استوار و حکمت‌آمیز.

أَكَاَنَّ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ
النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ
قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

آیا برای مردم شگفت‌آور است که به مردی از خود آنان وحی کردیم که مردم را بیم و هشدار بده و به مؤمنان بشارت بده که برای آنان نزد پروردگارشان جایگاه نیکویی است؟ کافران گفتند: همانا این مرد جادوگری آشکار است!

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ

همانا پروردگارتان، خدایی است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز و دوران آفرید، سپس بر عرش استیلاء یافت (زمام امور را به دست گرفت). کار جهان را تدبیر و سامان دهی می‌کند. هیچ شفاعت‌کننده‌ای جز با اذن او نیست. آن خداوند است که پروردگار شماست، پس او را بپرستید. آیا پند نمی‌گیرید؟

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ

بازگشت همه‌ی شما به سوی اوست. این وعده‌ی حق الهی است. اوست که آفرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را بازمی‌گرداند، تا کسانی را که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند، به عدالت پاداش دهد و برای آنان که کافر شده‌اند به سزای کفرشان، نوشیدنی‌ای از مایع سوزان و عذابی دردناک خواهد بود.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ
لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا
بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

اوست که خورشید را درخشنده و ماه را تابان قرار داد و برای حرکت ماه منزلگاه‌هایی قرار داد تا شمارهی سالها و حساب را بدانید. خداوند اینها را جز بر اساس حق نیافریده است. خداوند آیات را برای آنان که (می‌خواهند) بدانند، به تفصیل بیان می‌کند.

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ

همانا در رفت و آمد (و اختلاف) شب و روز و در آنچه خداوند در آسمان‌ها و زمین آفریده است، برای مردم پرهیزکار نشانه‌هایی (بزرگ) است.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَاتِنَا غَافِلُونَ

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ أَلَنَارٌ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِأَيْمَانِهِمْ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَنَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَءَاخِرُ
دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِأَخِيرٍ لَّقَضَىٰ
إِلَيْهِمْ أَجَلَهُمْ فَتَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا
فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ
كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ

قطعاً آنان که به دیدار ما (و دریافت نعمت‌های اخروی) امید
ندارند و (تنها) به زندگی دنیادل خوش کرده‌اند و به آن
آرام گرفته و تکیه می‌کنند و نیز کسانی که از نشانه‌های
(قدرت) ما غافلند.

آنان به خاطر آنچه که عمل می‌کردند، جایگاهشان آتش
است.

به یقین آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام
داده‌اند، پروردگارشان آنان را به خاطر ایمانشان هدایت
می‌کند. و در باغ‌های پر نعمت که نهرها از زیر پایشان جاری
است اقامت دارند.

دعا و نیایش آنان در بهشت، «سبحانک اللهم» (خدایا تو پاک
و منزّهی) است و درودشان در آنجا سلام است و پایان
نیایش آنان، «الحمد لله ربّ العالمین» (سپاس و ستایش
مخصوص خداست) می‌باشد.

و اگر خداوند برای مردم به همان شتاب که برای خود خیر
می‌طلبند، در رساندن بلا به آنان شتاب می‌نمود، قطعاً
اجلشان فرا رسیده بود. پس کسانی را که به دیدار ما امید
(و باور) ندارند به حال خود رها می‌کنیم تا در سرکشی
خویش سرگردان بمانند.

و هنگامی که ضرری به انسان برسد، در حالی که به پهلوی
خوابیده یا نشسته و یا ایستاده است، ما را می‌خواند، ولی
چون ضرر را از او برطرف ساختیم، چنان به راه خود می‌رود
که گویی هرگز ما را برای گرفتاری که به وی رسیده بود،
نخوانده است! این‌گونه برای اسرافکاران، عمل کردشان
زیبا جلوه می‌کند.

و همانا ما امت‌های پیش از شما را چون ستم کردند، هلاک
کردیم. (زیرا) پیامبران‌شان برای آنها معجزات آوردند، ولی
آنها ایمان نیاوردند. ما این گونه گروه تبهکاران را کیفر
می‌دهیم.

سپس شما را پس از (هلاکت) آنان، جانشینانی در زمین
قرار دادیم، تا ببینیم شما چگونه عمل می‌کنید.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَتُتْلَىٰ بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي ۚ إِنَّ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۖ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرِكُمْ بِهِ ۚ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَتُونَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ فَقُلْ إِنَّمَا الْغِيبُ لِلَّهِ فَأَنْتَظِرُونَ إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

و هرگاه آیات روشن ما بر آنان تلاوت می‌شود، کسانی که به دیدار ما (و دریافت پادشاهی اخروی) امید و باوری ندارند می‌گویند: قرآنی غیر از این بیآور، یا این قرآن را تغییر بده. (به آنان) بگو: من حق ندارم که آن را از پیش خود تغییر دهم. من پیروی نمی‌کنم مگر آنچه را که به من وحی شود، من از عذاب روزی بزرگ (قیامت) بیمناکم، اگر پروردگارم را نافرمانی کنم.

بگو: اگر خداوند می‌خواست، آن (قرآن) را بر شما نمی‌خواندم و شما را به آن آگاه نمی‌ساختم. من پیش از (آوردن) قرآن، عمری در میان شما بوده‌ام، آیا نمی‌اندیشید؟!

پس کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ بدهد، یا آیات او را دروغ بشمارد؟ قطعاً مجرمان، رستگار نمی‌شوند.

و به جای خدا چیزهایی را می‌پرستند که نه به آنان ضرر می‌رساند و نه سودشان می‌دهد و می‌گویند: این بت‌ها شفیعان ما نزد خداوند. بگو: آیا خدا را به چیزی خبر می‌دهید که او خبری از آنها در آسمان‌ها و زمین ندارد؟ خداوند منزّه و والاتر است از شریکانی که برایش قر ار می‌دهند.

(در آغاز) مردم جز امتی واحد نبودند (و بر فطرت پاک توحیدی بودند)، پس دچار اختلاف شدند، (گروهی موحد و گروهی مشرک)، و اگر سنت (مهلت یافتن مردم برای آزمایش) از سوی پروردگار تقدّم و مقدّر نگردیده بود، (در همین دنیا) میان مردم در آنچه اختلاف می‌کردند، داوری می‌شد (و به هلاک منحرفان حکم می‌گردید).

و می‌گویند: چرا از سوی پروردگارش بر او آیه و معجزه‌ای نازل نمی‌شود؟ پس بگو: غیب (و معجزه که به جهان غیب مربوط است)، از آن خداست (نه در اختیار من یا تابع هوس مردم). پس در انتظار باشید، من نیز همراه شما از منتظرانم (که خداوند چگونه پاسخ بهانه‌گیری‌های شما را می‌دهد).

وَإِذَا أَدْفَنَّا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ فِي عَايَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي
الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ
بِهِمْ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

فَلَمَّا أَنجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتُهَا
النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ
إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أُنْزِلَتْهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ
بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا
أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن
لَّمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

و هرگاه پس از رنجی که به مردم رسیده، (طعم) رحمت و
لطفی به آنان بچشانیم، (به جای سپاس،) در آیات ما مکر و
حیل می‌کنند. بگو: تدبیر الهی سریعتر و نافذتر است. همانا
فرستادگان ما (فرشتگان)، آنچه را مکر و نیرنگ می‌کنید
می‌نویسند.

او کسی است که شما را در خشکی و دریا سیر می‌دهد، تا
آنگاه که در کشتی بشید و بادی موافق، کشتی‌ها را به
جریان در آورد و بدین وسیله خوشحال شوند، ناگهان
تندبادی آید و موج از هر سو سراغشان آید و گمان برند که
در محاصره‌ی بلا گرفتارند، (در این هنگام) خداوند را با
اخلاص عقیده می‌خوانند (و می‌گویند): اگر ما را از این خطر
نجات دهی، قطعاً از شاکران خواهیم بود.

پس چون خداوند نجاتشان داد، در آن هنگام در زمین به
ناحق سرکشی می‌کنند. ای مردم! همانا سرکشی شما فقط به
زیان خودتان است. کامیابی زندگی دنیا (چند روزی بیش
نیست)، سپس بازگشت شما به سوی ماست که شما را به
عملکردتان آگاه خواهیم ساخت (و کیفر ستم‌هایتان را
خواهیم داد).

همانا مثل زندگی دنیا همچون آبی است که از آسمان فرود
آوردیم، پس گیاه زمین از آنچه مردم و چهارپایان می‌خورند
با آن در آمیخت (و روئید)، تا آنکه زمین (از آن گیاهان)
زینت بگرفت و اهل زمین پنداشتند که بر استفاده از آن
همه‌ی نباتات توانایند. (ناگهان) فرمان (ویرانی ما) شبی یا
روزی آمد، پس آن را چنان درو کردیم که گویی دیروز
گیاهی وجود نداشته است. ما این گونه آیات خود را برای
گروه اندیشمند تشریح می‌کنیم.

و خداوند (مردم را) به سر منزل سلامت و سعادت (بهشت)
می‌خواند و هر که را بخواهد، به راه راست هدایت می‌کند.

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ ۖ وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَائُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَائُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ

هُنَالِكَ تَبْلَوْا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ ۖ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۚ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱
۱۷۵

۳۲

۳۳

برای آنان که نیکی کنند، پاداشی نیکوتر (از نظر کیفی) و افزون‌تر (از نظر کمّی) خواهد بود و بر چهره‌ی آنان غبار ذلّت و خواری ننشیند، آنان اهل بهشتند و همیشه در آنجایند.

و آنان که به دنبال کسب بدی‌ها رفتند، به قدر همان بدی‌ها مجازات دارند و غبار ذلّت و خواری آنان را فرامی‌گیرد. از قهر خداوند، پناه دهنده‌ای ندارند، گویا چهره‌هایشان با پاره‌هایی از شب تیره پوشانده شده است. آنان اهل دوزخند و در آن جاودانه‌اند.

و روزی که همه را (در قیامت) گردهم آوریم، آنگاه به مشرکان می‌گوییم: شما و شریکانی که برای خدا می‌پنداشتید در جای خود بمانید (تا به حسابتان رسیدگی شود)، پس میانشان جدایی می‌افکنیم و معبودها (به مشرکین) می‌گویند: شما (در حقیقت) ما رانمی‌پرستیدید، (بلکه در پی هوسها و اوهام خود بودید).

پس (معبودها به مشرکان گویند:) گواهی خدا میان ما و شما کافی است، به راستی ما از پرستش شما بی‌خبر بودیم.

آنجا هر کس به (جزای) آنچه از پیش فرستاده، مبتلا شود و به سوی سرپرست حقیقی خودشان (خداوند) برگردانده شوند و آنچه به افترا و دروغ خدا می‌پنداشتند، از پیش چشمشان محو شود.

بگو: چه کسی از آسمان و زمین شما را روزی می‌دهد؟ یا چه کسی مالک گوش و چشم‌هاست؟ و چه کسی زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون می‌آورد و چه کسی کار هستی را سامان می‌دهد؟ (در پاسخ) خواهند گفت: خدا. پس بگو: آیا از کیفر پرستش غیر خدا پروانمی‌کنید؟

پس این چنین خداوند (قادر و یکتا)، به حق پروردگار شماست. و پس از حق، جز گمراهی چیست؟ پس چگونه (از حق) باز گردانده می‌شوید؟!

بدین‌سان حکم و سخن پروردگارت بر آنان که نافرمانی کردند محقق شد که آنان ایمان نمی‌آوردند.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوُاُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ
اللَّهُ يَبْدُوُاُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَا تُوَفَّكُونَ

۳۵

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ
يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَن يُتَّبَعَ أَمَّن لَا
يَهْدِي إِلَّا أَن يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۳۶

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ

۳۷

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن
تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ
مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

۳۸

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ
أَسْتَطَعْتُمْ مِن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۳۹

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ

۴۰

وَمِنْهُمْ مَّن يُّؤْمِنُ بِهِءٍ وَمِنْهُمْ مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِءٍ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ

۴۱

۱۷۶ر

وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِّي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيءُونَ
مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

۴۲

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا
لَا يَعْقِلُونَ

بگو: آیا از معبودهایی که شما شریک خدا قرار داده‌اید، کسی هست که بتواند آفرینش را ایجاد و آغاز کند و سپس آن را باز گرداند؟ بگو: (فقط) خداوند، آفرینش را آغاز می‌کند و سپس بازمی‌گرداند. پس چرا (از حق) بازگردانده می‌شوید؟!

بگو: آیا از معبودهایی که شما شریک خدا قرار داده‌اید، کسی هست که به سوی حق هدایت کند؟ بگو: (فقط) خداوند به حق هدایت می‌کند. پس آیا کسی که به سوی حق هدایت می‌کند برای پیروی شایسته‌تر است، یا کسی که خود هدایت نمی‌شود مگر آنکه هدایتش کنند؟ شما را چه می‌شود؟ چگونه حکم می‌کنید؟!

و بیشتر آنان جز از گمان (بی‌پایه) پیروی نمی‌کنند. قطعاً گمان به هیچ وجه (انسان را) از حقیقت بی‌نیاز نمی‌کند، همانا خداوند به آنچه مردم انجام می‌دهند، آگاه است.

و چنان نیست که این قرآن از سوی غیر خدا و به دروغ ساخته شده باشد، بلکه تصدیقی است برای کتب آسمانی پیشین و توضیحی از آن کتاب است. شکی در آن نیست که از سوی پروردگار جهانیان است.

بلکه می‌گویند: قرآن را بافته (و به دروغ به خدا نسبت داده) است. بگو: اگر راست می‌گویید (که قرآن، سخن بشر است، نه کلام خدا)، پس سوره‌ای همانند آن بیاورید و هر که را غیر از خدا می‌توانید به یاری بخوانید؟

بلکه (حق آن است که) چیزی را که به شناخت آن احاطه نداشتند دروغ پنداشتند، در حالی که سرانجام و حقیقت و باطن آن هنوز بر ایشان روشن نشده است. کسانی که پیش از آنان بودند نیز همین گونه تکذیب کردند. پس بنگر که سرانجام ستمگران چگونه است.

و بعضی از آنان کسانی هستند که به قرآن ایمان می‌آورند و برخی کسانی که به آن ایمان نمی‌آورند و پروردگارت به فسادکنندگان داناتر است.

و اگر تو را تکذیب کردند، پس بگو: عمل من برای من و عمل شما برای شما باشد. (و هر یک از ما و شما، جزای کار خود را خواهد دید.) شما از آنچه من انجام می‌دهم بیزارید و من نیز از آنچه شما انجام می‌دهید، بیزارم.

(و چون قرآن بخوانی) گروهی از آنان (در ظاهر) به سخن تو گوش فرامی‌دهند، (اما گویی‌گردد و هیچ نمی‌شنوند)، آیا تو می‌توانی سخن خود را به گوش ناشنوایان برسانی؛ هر چند اهل تعقل نباشند؟

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

وَأَمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ اتَّكُمُ عَذَابُهُ بَيِّنَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ

أَنْتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنْتُمْ بِهِ ءَآلَنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِء تَسْتَعْجِلُونَ

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُوَ لَحَقُّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

و گروهی از مردم کسانی‌اند که به تو نگاه می‌کنند، (اما گویی هیچ نمی‌بینند.) پس آیا تو می‌توانی نابینایان را هدایت کنی، هر چند (با چشمِ دل) نمی‌بینند؟

قطعاً خداوند هیچ ظلمی به مردم نمی‌کند، اما این خود مردمند که به خویشتن ستم می‌کنند.

و روزی که خداوند آنان را محشور و جمع می‌کند، گویا جز ساعتی از روز را (در دنیا یا برزخ) نمانده‌اند. آن روز یکدیگر را می‌شناسند. قطعاً آنان که دیدار خدا (معاد یا قیامت) را تکذیب کردند، زیان کار شدند و هرگز هدایت یافته نبوده‌اند.

(ای پیامبر!) برخی از قهر و کیفری را که به کافران وعده می‌دهیم یا (در حال حیات تو) نشانت می‌دهیم، یا تو را از دنیا می‌بریم (و پس از تو به کیفر می‌رسند، به هر حال بازگشت آنان به سوی ماست، سپس خداوند بر آنچه انجام می‌دهند، گواه است.

برای هر امتی پیامبری است. پس هرگاه پیامبرشان بیاید، میان آنان به عدالت داوری می‌شود و ستمی به آنان روا نمی‌گردد.

کفار (از روی استهزا) می‌گویند: اگر راست می‌گویید، این وعده (عذاب) چه وقت است؟

بگو: من (حتی) برای خودم جز آنچه خدا بخواهد، مالک زیان و سودی نیستم (تا چه رسد برای شما)، برای هر امتی اجل و سرآمدی معین است که هرگاه مدتشان فرا رسد، نه لحظه‌ای تأخیر دارند و نه پیشی می‌گیرند.

بگو: آیا اندیشیده‌اید، اگر عذاب خداوند شب یا روز به سراغ شما آید (چه می‌کنید؟) گناهکاران چه چیزی را از او به شتاب می‌خواهند (که می‌گویند: «متی هذا الوعد» عذاب خدا چه وقت است).

آیا پس از آنکه (عذاب) نازل شد، به آن ایمان می‌آورید؟ حالا؟ در حالی که پیشتر خواستار زود آمدن عذاب بودید؟

سپس به ستمگران گفته شود: عذاب همیشگی را بچشید. آیا جز به آنچه به دست آورده‌اید، کیفر داده می‌شوید؟

و از تو خبر می‌گیرند که آیا آن (وعده‌ی مجازات الهی) حق است؟ بگو: آری، سوگند به پروردگارم که آن حتمی است و شما نمی‌توانید (خدا را از انجام آن) عاجز کنید.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۖ
وَأَسْرَوْا التَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

هُوَ يُحْيِي ۖ وَيُمِيتُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ
لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۖ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ
حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ ءَاللهُ أَذِنَ لَكُمْ ۖ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ إِنَّ
اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ وَمَا
يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

اگر برای هر کس که ستم کرده، آنچه در زمین است می‌بود، قطعاً همه‌ی آن را (برای نجات از قهر الهی و باز خرید خود) می‌داد. آنان با دیدن عذاب، پشیمانی خود را پنهان می‌کنند (تا شماتت نشوند) و میانشان به عدالت داوری می‌شود و بر آنان ستم نرود.

آگاه باشید! آنچه در آسمان‌ها و زمین است، قطعاً از آن خداست. آگاه باشید که وعده‌ی خدا حتمی و راست است، لیکن بیشترشان نمی‌دانند.

اوست که زنده می‌کند و می‌میراند و به سوی او باز گردانده می‌شوید.

ای مردم! همانا از سوی پروردگارتان پند و اندرز برای شما آمد که مایه‌ی شفا برای آنچه در سینه‌های شماست و هدایت و رحمتی برای مؤمنان است.

بگو: (مؤمنان) تنها به فضل و رحمت خداوند شاد شوند، (نه به مال و مقام)، که آن بهتر از هر چیزی است که می‌اندوزند.

بگو: آیا دیدید هر رزقی که خداوند برای شما نازل کرده است، (از پیش خود) بعضی را حرام و بعضی را حلال قرار دادید؟ بگو: آیا خداوند به شما اجازه داده یا بر خداوند دروغ می‌بندید؟

کسانی که به خدا دروغ می‌بندند، (درباره‌ی مجازات) روز قیامت چه گمانی دارند؟ همانا خداوند دارای بخشش و احسان بر مردم است، ولی بیشترشان سپاسگزاری نمی‌کنند.

و (تو) در هیچ حال (و اندیشه‌ای) نیستی و هیچ بخشی از قرآن را نمی‌خوانی و (شما مردم) هیچ عملی را انجام نمی‌دهید، مگر آنکه آنگاه که وارد آن (کار) می‌شوید، ما بر شما گواهییم و چیزی به وزن ذره‌ای، نه در زمین و نه در آسمان از پروردگارت پوشیده نیست و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر نیست، جز آنکه در کتاب روشن ثبت است.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آگاه باشید که قطعاً بر اولیای خدا، نه ترسی است و نه اندوهگین می‌شوند.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

آنان که ایمان آورده‌اند و شیوهی آنان پرهیزکاری است.

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

برای آنان (اولیای خدا) در زندگی دنیا و آخرت بشارت است. تبدیل و تغییری در سخنان (و وعده‌های) الهی نیست و آن همان رستگاری بزرگ است.

وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

گفتار مخالفان، تو را غمگین نسازد. زیرا عزت، به تمامی از آن خداوند است و او شنوا و داناست.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

آگاه باشید! همانا هر کس در آسمان‌ها و هر کس در زمین است، از آن خداست و کسانی که به جای خداوند شریکانی را می‌خوانند، (از آنها نیز) پیروی نمی‌کنند، بلکه جز گمان خود چیز دیگری را پیروی نمی‌کنند و آنان جز دروغ‌گویی بیش نیستند.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

اوست کسی که شب را برای شما قرار داد تا در آن آرامش یابید و روز را روشنی بخش گردانید (تا به کار پردازید). یقیناً در این (نظام حکیمانه و هدفدار)، نشانه‌هایی برای گروهی است که می‌شنوند.

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ بِهَٰذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

(مشرکان) گفتند: خداوند فرزندی گرفته است، او منزّه است، او بی‌نیاز است. آنچه در آسمان‌ها و زمین است از آن اوست. هیچ دلیلی نزد شما بر این گفتار نیست. آیا آنچه را نمی‌دانید به خدا نسبت می‌دهید؟

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

بگو: همانا کسانی که بر خداوند دروغ می‌بندند، رستگار نمی‌شوند.

مَتَّعُ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

بهره‌ای اندک در دنیا دارند، سپس بازگشت آنان به سوی ماست، آنگاه به سزای کفرشان، عذاب سخت به آنان می‌چشانیم.

وَأْتِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ أَقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ ۚ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ

قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتَنَّا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عِبَادَنَا وَتَكُونَ لَكُمْ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

و بر آنان سرگذشت نوح را بخوان، آنگاه که به قوم خود گفت: ای قوم من! اگر مانند و موقعیت من (در میان شما) و یادآوری‌ام نسبت به آیات خداوند بر شما سنگین و تحمل‌ناپذیر است، پس (بدانید که) من تنها بر خداوند توکل کرده‌ام (و از چیزی هراس ندارم) پس شما و شریک انتان فکرتان را جمع کنید تا چیزی از کارتان بر شما پوشیده نماند، سپس در باره‌ی من تصمیم بگیرید و مهلتم ندهید!

پس اگر (به دعوت الهی) پشت کردید، من از شما اجرتی نخواسته‌ام. پاداش من تنها بر خداست و من مأمورم که تسلیم فرمان او باشم.

پس او (نوح) را تکذیب کردند، آنگاه ما او و کسانی که در کشتی همراه او بودند را نجات دادیم و آنان را جانشتین (در زمین) قرار دادیم و همه‌ی کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، غرق ساختیم. پس بنگر که پایان کار هشدار داده شدگان چگونه بود!

آنگاه پیامبرانی را پس از نوح به سوی قومشان فرستادیم، پس آنان معجزات و دلایل روشن را برای مردم آوردند، ولی مردم بر آن نبودند که به آنچه قبلاً تکذیبش کرده بودند ایمان بیاورند. ما این گونه بر دلهای متجاوزین مهر می‌زنیم.

سپس بعد از آنان، موسی و هارون را همراه با معجزات خویش، به سوی فرعون و سران قومش فرستادیم، اما آنان که گروهی تبهکار بودند، استکبار ورزیدند (و دعوت پیامبران را نپذیرفتند).

پس هنگامی که از جانب ما حق به سراغشان آمد، گفتند: قطعاً این یک جادوی آشکار است.

موسی (به آنان) گفت: آیا چون حق به سراغ شما آمد، (به آن سحر و جادو می‌گویید و می‌پرسید: آیا این سحر است؟ در حالی که جادوگران هرگز رستگار نمی‌شوند.

گفتند: (ای موسی!) آیا آمده‌ای تا ما را از راهی که پدرانمان را بر آن یافته‌ایم، برگردانی تا بزرگی و حکومت در زمین برای شما دو نفر (موسی و هارون) باشد؟ و(لی) ما به شما دو نفر ایمان‌آور نیستیم.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

و فرعون گفت: هر جادوگر کاردانی را نزد من آورید.

۸۰

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ

۸۱

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

۸۲

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

۸۳
۱۸۰ ر

فَمَا ءَامَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ

۸۴

وَقَالَ مُوسَىٰ يَقَوْمِ إِن كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ

۸۵

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۸۶

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۸۷

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

۸۸

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

پس چون جادوگران (به میدان مبارزه) آمدند، موسی به آنان گفت: بیفکنید آنچه را (از وسایل جادوگری که می‌توانید) بیفکنید.

پس چون (ساحران، ابزار سحر خود را) افکندند، موسی گفت: آنچه را شما آورده‌اید جادوست، خداوند به زودی آن را باطل خواهد کرد. چرا که خداوند کار مفسدان را اصلاح نمی‌کند.

و خداوند، حق را با کلمات و قدرت و سنت‌های خویش (و وعده‌ای که داده) تثبیت می‌کند، هر چند مجرمان از آن ناخشنود شوند!

(در آغاز) جز گروهی اندک از فرزندان قوم موسی به او ایمان نیاوردند، در حالی که از فرعون و اشرافیان آنان ترس داشتند، ترس اینکه آنان را شکنجه کنند، زیرا که فرعون در آن سرزمین برتری‌جوی و از اسرافکاران بود.

و موسی گفت: ای قوم من! اگر به خداوند ایمان آورده‌اید و تسلیم او هستید، پس فقط بر او توکل کنید.

پس آنان گفتند: تنها بر خداوند توکل کرده‌ایم، پروردگارا: ما را گرفتار سختی‌ها و آزمایش ستمگران قرار مده.

و ما را به رحمت خویش، از شرّ قوم کافر رهایی بخش.

و به موسی و برادرش وحی کردیم که در مصر، برای قوم خودتان خانه‌هایی آماده کنید و خانه‌هایتان را مقابل هم (یا رو به قبله) بسازید و نماز به پا دارید و به مؤمنان بشارت بده (که سرانجام‌پیروزی با آنهاست).

و موسی گفت: پروردگارا! تو به فرعون و بزرگان قومش در زندگی دنیا زینت و اموال بسیار داده‌ای، پروردگارا تا (به وسیلهی آنها)، مردم را از راه تو گمراه سازند. پروردگارا! اموالشان را نابود کن و دل‌هایشان را سخت، زیرا که آنان تا عذاب دردناک را نبینند، ایمان نخواهند آورد.

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ
بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

ءَالْتَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبُوءًا صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ
الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِءَايَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا مِنَ
الْخَاسِرِينَ

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

(خداوند) فرمود: دعای شما دو تن مستجاب شد، پس
ایستادگی کنید و از شیوهی نادانان پیروی نکنید.

و ما بنی اسرائیل را از دریا عبور دادیم. در حالی که فرعون
و لشکریانش از روی ستم و تجاوز آنان را دنبال می‌کردند تا
چون غرقاب فرعون را فراگرفت گفت: ایمان آوردم که
معبودی نیست جز همان که بنی‌اسرائیل به او ایمان
آورده‌اند و من از تسلیم‌شده‌گانم.

آیا اکنون؟! (در آستانه‌ی مرگ توبه می‌کنی؟) در حالی که
پیشتر نافرمانی می‌کردی و از تبه‌کاران بودی؟

پس امروز جسد تو را (از متلاشی شدن و کام حیوانات
دریایی) نجات می‌دهیم تا عبرتی برای آیندگان باشی. یقیناً
بسیاری از مردم از نشانه‌های ما غافلند!.

و ما بنی‌اسرائیل را در جایگاه شایسته‌ای جا دادیم و از
چیزهای پاکیزه به آنان روزی بخشیدیم، ولی آنان (با دیدن
آن همه معجزات) اختلاف نکردند، مگر پس از علم و آگاهی
(به حقایق موسی). همانا پروردگارت، روز قیامت در آنچه
که در آن اختلاف می‌کردند، میان آنان داوری می‌کند.

پس اگر در آنچه بر تو نازل کردیم شک داری، از آن کسانی
که کتاب آسمانی پیش از تو را می‌خوانند بپرس. یقیناً حق
از سوی پروردگارت به سوی تو آمده است، پس از شک
آوران مباش.

و هرگز از کسانی که آیات الهی را تکذیب کردند، مباش که
از زیانکاران خواهی بود.

همانا کسانی که فرمان پروردگارت علیه آنان (به جرم
اعمالشان) تحقق یافته، ایمان نمی‌آورند.

و اگرچه برای آنان هر گونه معجزه‌ای بیاید، تا آنکه عذاب
دردناک الهی را ببینند (که ایمان آن هنگام، بی‌ثمر است).

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَنُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ
تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ
عَلَىٰ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ
وَالنَّذْرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ قُلْ
فَأَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِ
الْمُؤْمِنِينَ

قُلْ يَٰأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ
الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي
يَتَوَفَّنَا وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِن
فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِّنَ الظَّالِمِينَ

چرا اهل هیچ شهری (به موقع) ایمان نیاورد که (ایمانش به او) سود بخشد؟ مگر قوم یونس (که وقتی در آخرین لحظه ایمان آوردند)، ما عذاب خوارکننده را در زندگی دنیا از آنان برطرف کردیم و تا مدتی بهره‌مندشان ساختیم.

و اگر پروردگارت می‌خواست، (به اجبار) همه‌ی مردم روی زمین یکجا ایمان می‌آوردند. (اکنون که سنت خدا بر ایمان اختیاری مردم است)، پس آیا تو مردم را مجبور می‌کنی تا ایمان آورند؟!

در حالی که هیچ کس جز به اذن و اراده‌ی الهی توفیق ایمان ندارد و خداوند پلیدی (تردید و کفر) را بر کسانی که نمی‌اندیشند مقرر می‌دارد.

بگو: (به دیده‌ی عبرت) بنگرید که در آسمان‌ها و زمین چیست؟ اما نشانه‌ها و هشدارها برای کسانی که ایمان نمی‌آورند سودی ندارد.

پس آیا (کسانی که در برابر آن همه آیات و انبیای الهی سرپیچی می‌کنند)، انتظار چیزی جز نظیر روزگار (پر نکبت و ذلت) پیشینیان را دارند؟ بگو: در انتظار باشید که من نیز با شما از منتظرانم (تا همان بلایی که بر سر آنها آمد، بر سر شما نیز بیاید).

(به هنگام نزول بلا و مجازات)، پیامبران و مؤمنان را نجات می‌دهیم. این گونه بر ما حق است که مؤمنان (به تو را نیز) رهائی بخشیم.

بگو: ای مردم! اگر از (درستی) دین من در شک و تردیدید، پس (بدانید که من) کسانی را که شما به جای خدا می‌پرستید، نمی‌پرستم، بلکه خدایی را می‌پرستم که جان شما را (در وقت مرگ) می‌گیرد و مأمورم که از مؤمنان باشم.

و (به من فرمان داده شده که) به آئینی خالی از هرگونه شرک، روی‌آور و هرگز از مشرکان مباش.

و غیر از خداوند، چیزی را که نه سودی برای تو دارد، نه زیانی، نخوان. پس اگر چنین کنی، همانا تو از ستمگران (مشرک) خواهی بود.

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ ۚ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِّنْ عِبَادِهِ ۚ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۚ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَمَا أَنَا عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُصَّكَ اللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ كِتَبٌ أَحْكَمْتُ ءَايَتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۚ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ ۚ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ ۚ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

و اگر خداوند (برای آزمایش یا هدف دیگر بخواهد) زبانی به تو برساند، جز خود او کسی توان برطرف کردن آن را ندارد و اگر برای تو خیری بخواهد، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد. خیر را به هر کس از بندگان که بخواهد می‌رساند و او بس آمرزنده و مهربان است.

بگو: ای مردم! اینک حق از سوی پروردگارتان به سراغ شما آمده است. پس هر کس هدایت یابد، یقیناً به سود خویش هدایت می‌یابد و هر کس گمراه شود، تنها به زیان خویش گمراه می‌شود و من بر (ایمان آوردن) شما وکیل نیستم (تا به اجبار شما را به راه حق درآورم).

و (تنها) آنچه را بر تو وحی می‌شود پیروی کن و پایدار باش تا آنکه خداوند داوری کند و او بهترین داوران است.

که جز خداوند یکتا را نپرستید، همانا از طرف او برای شما هشدار دهنده و بشارت دهنده هستیم.

و از پروردگارتان طلب مغفرت کنید و بسوی او بازگردید تا شما را به بهره‌ای نیکو تا مدتی معین (که عمر دارید) کامیاب کند و به هر بافضیلتی فزونی بخشد و اگر (از بندگی خدا) روی بگردانید، همانا من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم.

بازگشت شما به سوی خداست و او بر هر چیزی تواناست.

بدانید که مخالفان برای آنکه خود را از پیامبر پنهان دارند، سر و سینه‌های خود را به هم نزدیک می‌کنند و لباس‌های خویش را بر سر می‌کشند (تا شناخته نشوند، غافل از آنکه) خداوند تمام کارهای سری و آشکار آنان را می‌داند. همانا او به اسرار درون سینه‌ها آگاه است.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست، مگر آنکه روزی او بر خداست و او قرارگاه دائمی و جایگاه موقت او را می‌داند. همه در کتاب آشکاری ثبت است.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَلَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

او کسی است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز (دوران) آفرید و عرش (حکومت) او بر آب قرار داشت، تا شما را بیازماید که کدام یک نیکوکارترید و اگر بگویی که شما پس از مرگ زنده خواهید شد، همانا کفار خواهند گفت: این نیست مگر سحری آشکار.

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا يَجِبُ سُهُٗٓ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

و هرگاه عذاب را تا مدت محدودی از آنان به تأخیر بیندازیم، (به مسخره) می‌گویند: چه عاملی جلوی عذاب ما را گرفت؟ بدانید روزی که قهر و عذاب ما به سراغشان بیاید، از ایشان بازگشتی نیست و آنچه بدان مسخره می‌کردند، آنان را فراخواهد گرفت.

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُونُ مِنْكُمْ كَفُورٌ

و اگر به انسان از جانب خود نعمتی بپشانیم، سپس آن را از او بازپس‌گیریم، همانا او نومید و ناسپاس خواهد بود.

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ

و اگر پس از سختی و محنتی که به انسان رسیده، نعمتی به او بپشانیم (چنان مغرور می‌شود که) می‌گوید: همانا گرفتاری‌ها از من دور شد (و دیگر به سراغم نخواهد آمد)، بی‌گمان او شادمان و فخر فروش است.

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

مگر کسانی که (در سایه‌ی ایمان واقعی)، اهل صبر و عمل صالح هستند، (نه‌با رفتن نعمت مایوس و نه با آمدن آن فخرفروشی نمی‌کنند). برای آنان مغفرت و پاداشی بزرگ خواهد بود.

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ۖ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

پس شاید تو (به خاطر عدم پذیرش مردم، ابلاغ) بعضی از آنچه را که به تو وحی می‌شود واگذاری و (شاید) سینه‌ات به خاطر آن (حرفها) که می‌گویند: چرا گنجی بر او نازل نشده، یا فرشته‌ای با او نیامده، تنگ شده باشد. (مبادا چنین باشد، که) تو فقط هشدار دهنده‌ای و خداوند بر هر چیزی ناظر و نگهبان است.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

یا اینکه می‌گویند: (او) قرآن را از پیش خود بافته و ساخته است! بگو: اگر راست می‌گویید، شما هم ده سوره مثل این از پیش‌خود ساخته‌ها، بیاورید و (برای این کار) هر کس از غیر خدا را که می‌خواهید (نیز به کمک) دعوت کنید.

پس اگر از عهده‌ی اجابت (درخواست) شما برنیامدند، بدانید آنچه که نازل شده، به علم خداست و اینکه معبودی جز او نیست، پس آیا (در این صورت) تسلیم می‌شوید؟!

کسانی که زندگی دنیا و زیبایی‌های آن را بخواهند، ما در همین دنیا (نتیجه‌ی) اعمالشان را بطور کامل می‌دهیم، و در آن هیچ کم و کاستی نخواهد بود.

(اما) آنان کسانی هستند که در قیامت، جز آتش چیزی ندارند و آنچه در دنیا ساخته‌اند بر باد رفته، و اعمالی که انجام می‌دهند باطل و بی‌اثر خواهد بود.

آیا آن کس که (همچون پیامبر اسلام) دلیل روشنی (مثل قرآن) از طرف پروردگارش دارد و بدنبال او شاهی از اوست، و پیش از او (نیز) کتاب موسی (که) رهبر و رحمت بوده است (بر آمدن او بشارت داده، مانند کسی است که این خصوصیات را نداشته باشد؟)، آنان (کسانی که حق‌جو هستند) به او ایمان می‌آورند، و هر کس از احزاب (و گروه‌های مختلف) که به او کافر شود، وعده‌اش آتش است. پس، از آن در تردید مباش (که) قطعاً آن (وحی، کلام) حق است (که) از پروردگارت (نازل شده)، اگر چه اکثر مردم ایمان نیاورند.

و کیست ستمکارتر از آنکه بر خداوند دروغ می‌بندد؟ آنان (در قیامت) بر پروردگارشان عرضه می‌شوند و شاهدان (آن روز انبیا و فرشتگان) خواهند گفت: اینها همان کسانی هستند که بر پروردگارشان دروغ بستند. لعنت خدا بر ستمگران باد.

کسانی که (مردم را) از راه خدا باز می‌دارند و می‌کوشند تا آن را کج جلوه دهند، در حالی که آنها خودشان به آخرت کافرنند.

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ يُضْعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۱

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ

۲۲

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۲۳

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

۲۴

حزب
۹۰

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۲۵

۱۸۵۲

أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ

۲۶

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِۦ مَا نَرْنَا إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرْنَاكَ أَتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِادِّى الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ

۲۷

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتَنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِۦ فَعَمِيتَ عَلَيْكُمْ أَنْزِلْكُمْوَهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَاِرِهُونَ

۲۸

آنها در زمین عاجزکننده نیستند (و نمی‌توانند بر مقدرات شومی که برای خود رقم زده‌اند، غلبه کرده و از خطر فرار کنند.) و در برابر خداوند هیچ یآوری ندارند. عذاب خدا نسبت به آنها مضاعف است. (چرا که هم خود گمراه بودند و هم دیگران را با بستن راه خدا یا کج نشان دادن آن به گمراهی کشاندند)، آنان (از شدّت لجابت و عناد)، توان شنیدن (حق) را ندارند و (آن را) نمی‌بینند.

آنها کسانی هستند که (سرمایه‌ی وجود و عمر) خویش را از دست داده و از آنچه به دروغ می‌ساختند (نیز) بازمانده‌اند.

به ناچار آنان در قیامت، زیانکارترین افرادند.

همانا کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دهند و در برابر پروردگارشان فروتن باشند، آنان اهل بهشتند و برای همیشه در آنجا خواهند ماند.

مثل دو گروه (کافران و مؤمنان)، همچون «نابینا و ناشنوا» و «بینا و شنوا» است، آیا این دو گروه در مثل یکسانند؟ پس چرا پند نمی‌گیرید؟

و همانا ما نوح را به سوی قومش فرستادیم، (او به مردم گفت:) من برای شما هشدار دهنده‌ی روشنی هستم.

(دعوت من این است) که جز خداوند را نپرستید، که همانا من از عذاب روزی دردناک بر شما می‌ترسم.

پس سران قومش که کافر بودند گفتند: ما تو را جز انسانی مثل خودمان نمی‌بینیم و جز اراذل و اوباش که ساده‌لوحند (و نسنجیده در نگاهِ اول یار تو گشته‌اند)، کس دیگری را پیرو تو نمی‌یابیم، و برای شما هیچ برتری بر خودمان نمی‌بینیم، بلکه شما را دروغگومی‌پنداریم.

(نوح به قوم خود) گفت: آیا اگر ببینید که من بر دلیل روشنی از طرف پروردگارم باشم و او از نزد خودش، رحمت (ویژه‌ی نبوّت) را به من داده باشد که بر شما مخفی مانده است، (آیا باز هم سرپیچی می‌کنید؟) آیا شما را به پذیرش آن وادار کنیم، در حالی که نسبت به آن کراهت دارید؟

وَيَقَوْمٌ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا
أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقَوْنَ رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرْبُكُمْ
قَوْمًا تَجْهَلُونَ

وَيَقَوْمٌ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا
أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ
يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَمِنَ
الظَّالِمِينَ

قَالُوا يَنْوُحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدْلَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ
اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُو فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا
بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ

وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوْحَيْنَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَفُونَ

(نوح ادامه داد که) ای قوم من! از شما در برابر این دعوت،
اجرتی درخواست نمی‌کنم، پاداش من تنها بر خداست و من
کسانی را که ایمان آورده‌اند (به خاطر خواست نابجای شما)
طرد نمی‌کنم، (چرا که) آنان پروردگارشان را ملاقات خواهند
کرد (و از من شکایت خواهند نمود)، ولی من شما را قوم
جاهلی می‌بینم.

(نوح در جواب تقاضای طرد مؤمنان تهی‌دست و گمنام گفت:)
ای مردم! اگر من آنان را (از خود) برانم، چه کسی مرا در
برابر خدا یاری خواهد کرد؟ چرا اندیشه نمی‌کنید؟

(نوح گفت:) من به شما نمی‌گویم که گنجینه‌های الهی نزد من
است و نه (می‌گویم که از پیش خود) غیب می‌دانم و
نمی‌گویم که من فرشته‌ام و نمی‌گویم آن کسانی که در پیش
چشمِ شما خوارند، خداوند هرگز به آنان خیری نخواهد
رساند، (بلکه) خداوند به آنچه در دل آنهاست آگاه‌تر است.
(اگر چیزی جز این بگویم،) قطعاً از ستمکاران خواهم بود.

(مخالفان) گفتند: ای نوح! تو واقعاً با ما جدال و جرّ و بحث
زیادی نمودی، (اکنون دیگر بس است) اگر راست می‌گویی،
آنچه را (از عذاب الهی) که به ما وعده می‌دهی بر سر ما
بیاور!؟

(نوح گفت:) همانا اگر خداوند اراده کند، آن را بر سر شما
خواهد آورد و شما قدرت خشی کردن (و مقاومت در برابر)
آن را نخواهید داشت.

و اگر خداوند بخواهد شما را (به خاطر عدم لیاقت) گمراه
سازد، (دیگر) نصیحت من به حال شما سودی نخواهد
داشت، هر چند بخواهم برای شما خیرخواهی کنم. او
پروردگار شماست و (شما) بسوی او بازخواهید گشت.

بلکه (مشرکان) می‌گویند: او (نوح یا محمّد)، آن (سخنان) را
بر خداوند افترا بسته است. بگو: اگر من چیزی را به دروغ
به خداوند نسبت داده‌ام، پس کیفرش بر عهده‌ی خودم
خواهد بود و من از جرم شما (که گناهی را به من نسبت
می‌دهید) بیزارم.

(و از جانب ما) به نوح وحی گردید که جز (همان) کسانی که
(تاکنون) ایمان آورده‌اند، (افراد دیگر) از قوم تو هرگز
ایمان نمی‌آورند، پس از کارهایی که می‌کنند غمگین مباش.

و (اکنون) زیر نظر ما و طبق دستور و الهام ما کشتی بساز و
درباره‌ی کسانی که ستم کرده‌اند با من سخن مگوی که آنان
غرق شدنی هستند.

وَيَصْنَعُ الْفُلَّكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرسَهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنَىٰ أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ

قَالَ سَآوِيَ إِلَىٰ جِبَلٍ يَْعَصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ

وَقِيلَ يَتَارِضْ أَبْلَعِي مَاءَكَ وَيَسْمَاءُ أَقْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ

و نوح (به فرمان الهی) مشغول ساختن کشتی شد. (اما) هر زمان که اشراف قومش بر او می‌گذشتند، او را مسخره می‌کردند. (او) گفت: اگر شما ما را مسخره کنید، ما (نیز) قطعاً همین گونه شما را مسخره خواهیم کرد.

پس بزودی خواهید دانست که مجازاتِ خوارکننده به سراغ چه کسی خواهد آمد و عذاب جاودانه دامن چه کسی را خواهد گرفت.

(کفر و استهزا ادامه داشت) تا زمانی که قهر ما آمد و تنور فوران کرد. ما (به نوح) گفتیم که از هر زوج (حیوان و موجود زنده) یک جفت (نر و ماده) در آن (کشتی) سوار کن، و (همچنین) خانواده‌ی خودت را، جز (همسر و یکی از فرزندان و) کسانی که قبلاً در مورد آنها قول (عذاب) داده شده بود. و (نیز سوار کن) افرادی را که ایمان آورده‌اند، (اما) جز گروه کمی، کسی همراه او ایمان نیاورده بود.

و (نوح به مسافران کشتی) گفت: بر آن سوار شوید که حرکت و توقفش با نام خداست. همانا پروردگار من آمرزنده و مهربان است.

و آن (کشتی) آنها را از لابلای امواجی همچون کوه پیش می‌برد. (در این هنگام) نوح، فرزندش را که در گوشه‌ای قرار داشت صدا زد (و گفت:) ای پسر من! (ایمان بیاور و) با ما سوار شو و با کافران مباش.

(پسر نوح) گفت: بزودی به کوهی پناه می‌برم تا مرا از آب حفظ کند. (نوح) گفت: امروز جز (برای افراد مؤمن) و کسانی که مورد رحم قرار گرفته‌اند، هیچ حافظ (و پناهگاهی) در مقابل قهر الهی نیست. (در این هنگام) موجی میان آن دو جدایی انداخت و او (پسر نوح) غرق گردید.

و (بعد از آنکه طوفان و آب همه جا را فرا گرفت) گفته شد: ای زمین! آبت را فرو بر، و ای آسمان! (از باریدن) بایست. (بدین ترتیب) آب فرو نشست و کار (قهر الهی) پایان پذیرفت و (کشتی) بر (دامنه کوه) جودی پهلو گرفت و (در این هنگام) گفته شد که (رحمت خدا از) قوم‌سِ تمگر دور باد!

پس نوح پروردگارش را ندا داد و گفت: پروردگارا! همانا پسر من از خاندان من است و البته وعده‌ی تو (درباره‌ی نجات خاندانم)، حق است و تو بهترین داورانی.

قَالَ يٰ نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ
فَلَا تَسْأَلِنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّيْ أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ
مِنَ الْجَاهِلِينَ

قَالَ رَبِّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ عِلْمٌ
وَلَا تَغْفِرْ لِيْ وَتَرْحَمْنِيْ أَكُن مِّنَ الْخَاسِرِينَ

قِيلَ يٰ نُوحُ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِّنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ
مِّمَّنْ مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَةَ لِلْمُتَّقِينَ

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ
إِلَٰهِ غَيْرُهُ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي
فَطَرَنِيْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ

قَالُوا يٰ هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِيْ آلِهَتِنَا عَنْ
قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

(خداوند در پاسخ) فرمود: ای نوح! او (در واقع) از خاندان تو (و نبوت) نیست، او (دارای) عمل ناشایستی است، پس چیزی را که به آن علم نداری از من مخواه، همانا من تو را موعظه می‌کنم که (مبادا) از جاهلان باشی.

(نوح) گفت: پروردگارا! به تو پناه می‌برم از اینکه چیزی را که به (خیر و شر) آن آگاهی ندارم، از تو درخواست کنم و اگر تو (این خواسته را) بر من نبخشایی و بر من ترحم ننمایی، از زیانکاران خواهم بود.

به نوح خطاب شد: (اینک) با سلامی از جانب ما و برکاتی بر تو و بر تمام امت‌هایی که با تو هستند، فرود آی، و بزودی امت‌هایی (از نسل همین نجات یافتگان) را از نعمت‌ها برخوردار خواهیم ساخت، (اما) سپس (به خاطر غفلت و کفر و گناه،) عذابی دردناک از طرف ما به آنان خواهد رسید.

(ای پیامبر!) اینها از اخبار غیبی است که ما آنها را به تو وحی می‌کنیم (و) پیش از این نه تو و نه قوم تو از آنها خبری نداشتید، پس (تو نیز مانند نوح) صبر کن که همانا عاقبت (پیروزی)، برای متقین است.

و به سوی قوم عاد، برادرشان هود (را فرستادیم، او به مردم) گفت: ای قوم من! (تنها) خدا را پرستید که هیچ معبودی جز او برای شما نیست. (شما در پرستش بت‌ها به خطا می‌روید و) شما جز اهل افترا و تهمت نیستید.

(هود گفت:) ای قوم من! من از شما در برابر رسالتم پاداشی درخواست نمی‌کنم، پاداش من نیست مگر بر عهده‌ی آن کس که مرا آفریده است، پس آیا تعقل نمی‌کنید؟!

و (هود ادامه داد) ای قوم من! از پروردگارتان طلب آمرزش کنید، سپس به سوی او باز گردید و توبه نمایید تا او از آسمان پی در پی بر شما باران بفرستد، (چنانکه گویی همه‌ی آسمان در حال ریزش است) و نیرویی بر نیروی شما بیفزاید، و (از راه حق) به خاطر گناه اعراض نکنید و روی برتنباید.

(مشرکان) گفتند: ای هود! تو دلیل روشنی برای ما نیاورده‌ای و ما به خاطر سخنان تو، از خدایانمان دست برنمی‌داریم و ما از ایمان آوردگان به تو نیستیم.

إِن نَّقُولُ إِلَّا أَعْتَرْنَاكَ بَعْضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوِّ^ط قَالِ إِنِّیْ أَشْهَدُ
ٱللَّهَ وَٱشْهَدُواْ أَنِّیْ بَرِیْءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۵۵

مِنْ دُونِهِ^ط فَكِيدُونِیْ جَمِیْعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ

۵۶

إِنِّیْ تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّیْ وَرَبِّكُمْ مَّا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ
ءَاخِذٌ بِنَاصِیَتِهَا^ج إِنَّ رَبِّیْ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ

۵۷

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ^ج إِلَیْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّیْ قَوْمًا غَیْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ^ج شَیْئًا إِنَّ رَبِّیْ
عَلَى كُلِّ شَیْءٍ حَفِیْظٌ

۵۸

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْنِیْنَا هُودًا^ج وَالَّذِیْنَ ءَامَنُوا مَعَهُ وَرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَنَجِّیْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِیْظٍ

۵۹

وَتِلْكَ ءَادٌ جَحَدُواْ بِآیَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْاْ رُسُلَهُ^ج وَاتَّبَعُواْ
أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِیدٍ

۶۰

وَأُتِیْعُواْ فِیْ هَذِهِ ٱلدُّنْیَا لَعَنَۃً وَیَوْمَ ٱلْقِیَمَةِ^ط إِلَّا إِنَّ ءَادًا
كَفَرُواْ رَبَّهُمْ^ط إِلَّا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ

۶۱
حزب
۹۲
۱۸۸۲

وَإِلِّیْ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا ٱللَّهَ مَا لَكُمْ
مِّنْ إِلَٰهٍ غَیْرِهُ^ط هُوَ أَنشَأَكُمْ مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِیْهَا
فَٱسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُواْ إِلَیْهِ^ج إِنَّ رَبِّیْ قَرِیْبٌ مُّجِیْبٌ

۶۲

قَالُواْ یَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِیْنَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَا أَتَنْهَٰنَا أَنْ
تَعْبُدَ مَا یَعْبُدُ ءَابَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِی شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَیْهِ
مُرِیْبٍ

(ما حرفی نداریم) مگر اینکه می‌گوییم: بعضی از خدایان ما به تو زیان رسانده (و عقلت را ربوده‌اند، زیرا مورد خشم بت‌ها قرار گرفته‌ای. هود) گفت: همانا من خدا را به شهادت می‌طلبم و شما (نیز) شاهد باشید که من از آنچه شریک (خدا) قرار می‌دهید بیزارم.

از هر چه غیر اوست (و شما آن را می‌پرستید تبرئه می‌جویم)، پس همگی بر علیه من توطئه کنید و مرا مهلت ندهید، (تا معلوم شود که نه از شما و نه از بت‌هایتان هیچ کاری ساخته نیست).

همانا من بر خداوندی که پروردگار من و شماست توکّل کرده‌ام، (زیرا) هیچ جنبنده‌ای نیست، مگر آنکه او مهارش را گرفته (و بر او تسلّط دارد، اما سلطه‌ای عادلانه و حق‌جویانه) بدرستی که پروردگار من بر صراط مستقیم است.

پس اگر شما (از دعوتم) روی برگردانید، پس براستی که من آنچه را که به خاطر آن به سوی شما (مأمور و) فرستاده شده‌ام، به شما رسانده‌ام و پروردگارم گروه دیگری را جانشین شما خواهد کرد، و شما هیچ ضرری به اونمی‌رسانید. همانا پروردگارم بر هر چیزی نگهبان است.

و زمانی که فرمان (قهر) ما آمد، هود و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود نجات دادیم و از عذاب سخت رهایشان ساختیم.

و آن قوم عاد، آیات پروردگارشان را منکر شدند و پیامبران او را نافرمانی کرده و از فرمان هر ستمگر لجوجی پیروی نمودند.

و (سر انجام) در این دنیا و در روز قیامت، لعنت (و قهر الهی) در پی ایشان شد. بدانید که قوم عاد به پروردگارشان کفر ورزیدند. آگاه باشید که بر عاد، قوم (حضرت) هود لعنت باد.

و به سوی قوم ثمود، برادرشان صالح (را فرستادیم) او گفت: ای قوم من! خدای یگانه را بپرستید که جز او معبود دیگری برای شما نیست. اوست که شما را از زمین پدید آورد و از شما خواست تا در آن آبادی کنید، پس، از او آمرزش بخواهید، سپس به سوی او بازگردید، همانا پرورد گار من نزدیک و اجابت‌کننده است.

(قوم ثمود) گفتند: ای صالح! تو براستی قبل از این در میان ما مایه‌ی امید بودی، آیا (اینک) تو ما را از پرستش آنچه پدرانمان می‌پرستیدند نهی می‌کنی؟ همانا که ما نسبت به آنچه ما را به آن می‌خوانی در شکی هستیم که ما را به تو بد گمان کرده است.

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتَنِي مِنْهُ رَحْمَةٌ فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ ۖ فَمَا تَزِيدُونِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ

وَيَقَوْمُ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ ءَايَةٌ فَذَرْوَهَا تَأْكُلْ فِي

أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعَدُّ غَيْرٍ

مَكْذُوبٍ

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ

مِّنَّا وَمِن خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ جَثَمِينَ

كَأَن لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا ؕ أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ ؕ أَلَا بُعْدًا

لِثَمُودَ

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا قَالَ

سَلَامٌ ۖ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيدٍ

فَلَمَّا رَآهُمُ أُيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ

خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَلَبَّسْنَهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَّرَآءِ

إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ

(صالح) گفت: ای قوم من! آیا نظر شما این است که اگر من از طرف پروردگارم معجزه داشته باشم و از جانب او مشمول رحمت شده باشم، (لب فروبندم و تبلیغ نکنم؟) پس اگر من خدا را معصیت کنم (و رسالت‌الهی را انجام ندهم)، چه کسی مرا در برابر (قهر) او یاری خواهد کرد؟ پس شما جز خسارت و زیان چیزی به من نمی‌افزایید.

و (صالح در بیان معجزه‌ی خود گفت:) ای قوم من! این شتر ماده (که به اراده‌ی) خداوند (آفریده شده) معجزه‌ای برای شماست، پس او را آزاد بگذارید تا در زمین خدا (چرا کند و از مراتع و علف‌های آن) بخورد، و آزاری به اونرسانید که بزودی عذاب (الهی) شما را فرا خواهد گرفت.

پس (علی‌رغم آن همه سفارشات و تهدیدات، قوم ثمود) شتر را پی کردند (و دست و پایش را بریدند)، پس (صالح) گفت: (برای مدّت) سه روز در خانه‌هایتان بهره‌مند باشید (که بعد از آن عذاب الهی فرا خواهد رسید)، این وعده‌ای است راست و حقیقی.

چون (پس از گذشت سه روز،) فرمان (قهر) ما آمد، صالح و کسانی را که به همراه او ایمان آورده بودند، به رحمت خود (از عذاب) نجات دادیم و از خواری آن روز (رهایی) بخشیدیم. ای رسول ما! همانا پروردگارت، همان توانای شکست‌ناپذیر است.

و ستمگران را صیحه‌ای (آسمانی) فرا گرفت، پس در خانه‌هایشان به روی در افتادند (و مردند).

آنچنان (قوم ثمود در اثر این صیحه و زلزله نابود شدند) که گویی هرگز در آنجا ساکن نبوده‌اند، بدانید که همانا ثمود به پروردگارشان کفر ورزیدند. بدانید که ثمود (از رحمت الهی) دور باد.

و همانا فرستادگان ما (که فرشتگانی به صورت انسان بودند)، ابراهیم را مژده آورده گفتند: سلام، (ابراهیم نیز) گفت: سلام. پس زمانی نگذشت که گوساله‌ی بریانی را (برای پذیرایی) نزد آنان آورد.

پس چون (ابراهیم) دید که دست آنان به سمت غذا دراز نمی‌شود (و از آن نمی‌خورند)، نسبت به آنان ناخشنود شد و ترسی از آنان در دل او افتاد (که شاید غذا نمی‌خورند تا نمک‌گیر نشوند و بتوانند براحتی سوء قصد خود را انجام دهند)، اما میهمانان گفتند: مترس، همانا ما برای (قلع و قمع) قوم لوط فرستاده شده‌ایم.

و همسر ابراهیم ایستاده بود، پس (چون گفتگوها را شنید)، خندید، ما او را به (فرزندی به نام) اسحاق و پس از اسحاق، (فرزندی به نام) یعقوب بشارت دادیم.

قَالَتْ يَوۡلَتٰی ءَالِدِیْٓ وَ اَنَاۡ عَجُوۡزٌ وَ هٰذَا بَعۡلِیْ شَیۡخًا ۚ اِنَّ هٰذَا لَشَیۡءٌ عَجِیۡبٌ

قَالُوۡا اَتَعۡجِبِیۡنَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ رَحِمۡتُ اللّٰهِ وَ بَرَکَتُهُۥ عَلَیۡکُمۡ اَھلَ الْبَیۡتِ ۚ اِنَّهٗ حَمِیۡدٌ مَّجِیۡدٌ

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ اِبۡرَہِیۡمَ الرُّوۡعُ وَ جَآءَتْهُ اَلۡبُشۡرٰی یُجَدِّلُنَا فِیۡ قَوۡمِ لُوۡطٍ

اِنَّ اِبۡرَہِیۡمَ لَحَلِیۡمٌ اَوَّهٌ مُّنِیۡبٌ

یٰۤاِبۡرَہِیۡمُ اَعۡرِضْ عَنۡ هٰذَا ۚ اِنَّهٗ قَدْ جَآءَ اَمۡرُ رَبِّکَ ۚ وَاِنَّهٗمۡ ؕاَتِیَہِمْ عَذَابٌ غَیۡرُ مَرۡدُوۡدٍ

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوۡطًا سِیۡءَ بِہِمْ وَضَاقَ بِہِمْ ذَرَعًا وَّقَالَ هٰذَا یَوۡمُ عَصِیۡبٌ

وَ جَآءُہٗ قَوۡمُہٗ یُہَرَّغُوۡنَ اِلَیۡہِ وَ مِنْ قَبۡلُ کَانُوۡا یَعۡمَلُوۡنَ اَلۡسَیِّاٰتِ ۚ قَالَ یَقَوۡمُ هَٰؤُلَآءِ بَنَاتِیۡ هُنَّ اَظۡہَرُ لَکُمۡ فَاتَّقُوا اللّٰهَ ۚ وَلَا تُخۡزَوۡنِ فِی ضِیۡفِیۡ ۚ اَلَیۡسَ مِنْکُمۡ رَجُلٌ رَّشِیۡدٌ

قَالُوۡا لَقَدْ عَلِمۡتَ مَا لَنَا فِیۡ بَنَاتِکَ مِنْ حَقٍّ وَاِنَّکَ لَتَعۡلَمُ مَا نُرِیۡدُ

قَالَ لَوْ اَنَّ لِیۡ بِکُمۡ قُوَّۃٌ اَوْ ؕاَوِیۡۤ اِلَیۡ رُکۡنٍ شَدِیۡدٍ

قَالُوۡا یٰلُوۡطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّکَ لَنَ یَصِلُوۡا اِلَیۡکَ ۚ فَاسۡرِ بِاَھِلِکَ بِقِطۡعٍ مِّنَ اللَّیۡلِ وَلَا یَلۡتَفِتْ مِنْکُمۡ اَحَدٌ ۚ اِلَّا اَمۡرَاَتُکَ ۚ اِنَّهٗ مُصِیۡبُہَا مَا اَصَابَہُمۡ ۚ اِنَّ مَوۡعِدَہُمۡ الصُّبۡحُ ۚ اَلَیۡسَ الصُّبۡحُ بِقَرِیۡبٍ

(همسر ابراهیم) گفت: ای وای بر من! آیا دارای فرزند می‌شوم در حالی که من پیرزنم و این شوهرم پیرمرد؟ براستی که این چیز عجیبی است!

(فرشتگان به همسر ابراهیم) گفتند: آیا از کار خداوند تعجّب می‌کنی؟ رحمت و برکات الهی بر شما اهل خانه (و خاندان رسالت) نازل باد، همانا او (پروردگاری) ستوده و بزرگوار است.

پس چون ترس و وحشت از ابراهیم برطرف شد و بشارت (فرزند نیز) برای او آمد، درباره‌ی قوم لوط با ما به (گفتگو و) مجادله پرداخت (تا شاید در مورد آنان شفاعت کند).

بدرستی که ابراهیم، بردبار و صاحب آه و ناله و اهل توبه و انابه بود.

(اما از آنجا که فرمان قهر الهی در مورد قوم لوط حتمی بود، لذا فرشتگان در پاسخ به تقاضای شفاعت و تأخیر در عذاب به او گفتند:) ای ابراهیم! از این (تقاضا) صرف‌نظر کن، که به تحقیق فرمان قهر پروردگارت صادر شده و قطعاً عذاب غیر قابل برگشت به سراغ آنهاخواهد آمد.

و هنگامی که فرستادگان ما، (فرشتگان مأمور عذاب،) به سراغ لوط آمدند، درباره‌ی آمدن آنان غمگین شد و برای حفظ آنها (از آزار این قوم شرور،) به تنگ آمد، (با خود) گفت: امروز، روز سختی است!

و قوم لوط، که سابقه‌ی کارهای بد داشتند، به سرعت به سراغ او آمدند. (حضرت لوط، برای جلوگیری از تعرّض مردم به فرشتگان، با اشاره به دخترانِ خود، به آنان) گفت: ای قوم من! اینها دختران منند، (که می‌توانید با آنان ازدواج کنید. اگر قصدی دارید) آنها برای شما پاک‌ترند، پس از خدا پروا کنید (و دست به گناه نزنید) و مرا در پیش میهمانانم رسوا مسازید، آیا در (میان) شما یک نفر رشید (جوانمرد) وجود ندارد؟ (که بجای گناه ازدواج را بپذیرد؟)

(قوم لوط) گفتند: تو خود می‌دانی که برای ما هیچ حقّی نسبت به دختران تو نیست (و ما رغبتی به ازدواج نداریم)، خودت خوب می‌دانی که ما چه می‌خواهیم.

(حضرت لوط) گفت: ای کاش در برابر شما قدرتی داشتم و یا به تکیه‌گاه محکمی پناه می‌بردم!

(وقتی کار به اینجا رسید، میهمانان) گفتند: ای لوط! ما فرستادگان پروردگار تو هستیم، (درباره‌ی ما نگران مباش، زیرا) آنان هرگز به تو دسترسی پیدا نخواهند کرد. پس پاسی از شب گذشته، خانواده‌ات را (از این سرزمین) بیرون ببر و (مراقب باش تا) هیچ کس از شما (به پشت سرش) متوجّه نشود. ولی همسرت (را با خود همراه مبر، زیرا) آن بلایی که به همه می‌رسد به او (نیز) خواهد رسید. همانا وقت (نابودی) آنان صبح است. آیا صبح نزدیک نیست؟!

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَىٰهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْنَؤُا لِّلَّهِ مَا لَكُمْ
مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَبُكُمْ
بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ

وَيَقَوْمُ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِحَفِيفٍ

قَالُوا يَشْعِيبُ أَسْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَؤُا إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْهَكُم عَنْهُ
إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

پس هنگامی که فرمان (قهر) ما آمد، آن سرزمین را زیر و
رو کردیم و بارانی از سنگ‌هایی از گل‌های لایه لایه بر آنها
فرو ریختیم.

(سنگ‌هایی که) نزد پروردگارت نشاندار بودند، و این (کیفر
سنگباران) از (سایر) ستمگران (و فاسدانی که در خط قوم
لوط باشند)، دور نیست.

و به سوی (منطقه و مردم) مدین، برادرشان شعیب (را
فرستادیم، او) گفت: ای قوم من! خدا را پرستش کنید (که)
جز او خدای دیگری برای شما نیست، و پیمان و ترازو را (در
هنگام خرید و فروش) کم نگذارید، همانا (در این صورت)
من شما را به خیر (و صلاح) می‌بینم و برآستی که من از
عذاب روز (قیامتی که) فراگیر (است)، بر شما می‌ترسم.

و (حضرت شعیب تأکید کرد که) ای قوم من! پیمان و ترازو
را با انصاف و عدل پر کنید (و تمام دهید) و (از) اشیا (و
اجناس و حقوق) مردم (چیزی) را نگاهید و فسادکنان، در
زمین تباهی نکنید.

(مال و سرمایه‌ی حلالی که) خداوند (برای شما) باقی گذارده
(از مال و ثروتی که در اثر کم فروشی بدست می‌آورد)
برایتان بهتر است اگر ایمان داشته باشید، و من نگهبان
شما (بر حفظ ایمانتان و پذیرش این راه) نیستم.

(اما مردم مدین در جواب) گفتند: ای شعیب! آیا نمازت به
تو فرمان می‌دهد که (به ما بگویی) آنچه را که پدرانمان
می‌پرستیدند رها کنیم؟ (و) یا اینکه (توانیم) آن گونه که
خود می‌خواهیم، در اموالمان تصرف کنیم؟! تو که مرد بردبار
و فهمیده‌ای هستی! (این چه توقعی است که از ما داری؟)

(شعیب) گفت: ای قوم من! آیا اندیشیده‌اید که اگر من
دلیل روشنی از طرف پروردگارم داشته باشم و او مرا رزق
نیکی (مثل نبوت) از سوی خود عطا کرده باشد، (چگونه
می‌توانم مخالفت او کنم؟) و من نمی‌خواهم نسبت به آنچه
شما را از آن نهی می‌کنم، خود مخالفت کنم (و مرتکب آن
شوم). من به جز اصلاح به مقدار توانم، خواسته‌ی دیگری
ندارم و جز به لطف خداوند، توفیقی برای من نیست، (از
این روی) بر او توکل کرده‌ام و به سوی او بازگشته‌ام.

وَيَقَوْمٌ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ
بَبَعِيدٍ

۹۰

وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ

۹۱

قَالُوا يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِينَا
ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ

۹۲

قَالَ يَقَوْمُ أَرْهَطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ
وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

۹۳

وَيَقَوْمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ

۹۴

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْيِنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ
جَاثِمِينَ

۹۵

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ

۹۶
۱۹۱

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

۹۷

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
بِرَشِيدٍ

و (شعیب گفت:) ای قوم من! دشمنی و مخالفت با من، شما را به کاری وادار نسازد که (عذابی) مثل آنچه به قوم نوح، یا قوم هود (و) یا قوم صالح رسید به شما هم برسد و (می‌دانید که ماجرای) قوم لوط (چندان) از شما دور نیست.

(پس بیایید) و از پروردگارتان آمرزش بطلبید و به سوی او باز گردید. همانا پروردگار من، مهربان و دوستدار (توبه‌کنندگان) است.

(کفار) گفتند: ای شعیب! ما بسیاری از سخنان تو را درک نمی‌کنیم و ما تو را در میان خود شخص ضعیفی می‌بینیم و اگر بستگان تو نبودند، هر آینه تو را سنگسار می‌کردیم و تو بر ما (هیچ) برتری و قدرت و عزّتی نداری.

(شعیب) گفت: ای قوم من! آیا قبیله‌ی من نزد شما از خداوند عزیزتر است (که) شما (فرمان) او را پشت سر انداخته‌اید، (اما برای کسان و خویشان من حساب باز کرده‌اید؟) همانا پروردگار من به آنچه عمل می‌کنید احاطه دارد.

و (شعیب گفت:) ای قوم من! (پس) هر چه در توان دارید انجام دهید، من (نیز) کار خودم را خواهم کرد. بزودی خواهید دانست (که) عذاب خوارکننده به سراغ چه کسی خواهد آمد و چه کسی دروغ‌گوست. شما در انتظار باشید، من (نیز) همراه شما منتظرم.

و چون فرمان (قهر) ما آمد، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود نجات دادیم و (آنگاه) صیحه‌ی (آسمانی) ستمگران را فرو گرفت، پس در خانه‌هایشان به رو افتادند (و مردند).

(کفار مدین آنچنان نابود شدند) که گویی هرگز در آن منطقه ساکن نبوده‌اند، آگاه باشید (لطف خدا) از مردم مدین دور باد، همان گونه (که) از قوم ثمود دور شد.

و به تحقیق ما موسی را با معجزه و براهین روشن فرستادیم،

به سوی فرعون و اشراف قومش (فرستادیم)، پس آنها (بجای پذیرفتن دعوت موسی)، از فرمان فرعون پیروی کردند، در حالی که فرمان فرعون مایه‌ی رشد (و نجات) نبود.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ

۹۹

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةُ لَعْنَةٍ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بئسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ

۱۰۰

ذَٰلِكَ مِنْ أَتْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ

۱۰۱

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَّمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ

۱۰۲

وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُٗ أَلِيمٌ شَدِيدٌ

۱۰۳

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ

۱۰۴

وَمَا نُؤَخِّرُهُٗ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ

۱۰۵

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ

۱۰۶

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ

۱۰۷

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

۱۰۸
حزب
۹۴

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ

او (فرعون) در روز قیامت، پیشاپیش قومش حرکت می‌کند، پس آنها را وارد آتش می‌سازد و چه بد جایگاهی است که به آن وارد می‌شوند.

و در این دنیا با لعنتی بدرقه شدند و روز قیامت نیز چنین خواهد بود. (و این) چه بد عطایی است که به آنان داده می‌شود.

(ای پیامبر!) این (مطالب، گوشه‌ای) از اخبار آبادی‌ها و شهرهایی است که ما آن را برای تو بازگو می‌کنیم، (البته) بعضی از آنها (هنوز) پابرجا هستند، ولی بعضی دیگر ویران شده‌اند.

و ما به آنان ظلم نکردیم، بلکه آنان خود بر خویشتن ستم روا داشتند و چون قهر پروردگارت آمد، پس (آن) خدایانی که به جای «الله» می‌خواندند، سودی به حال آنان نبخشید و آنان را جز ضرر و هلاکت چیزی نیفزوند.

و این چنین است مؤاخذه (و مجازات) پروردگارت، زمانی که شهرها و آبادی‌های ستمگر را (با قهر خود) می‌گیرد. همانا مؤاخذه‌ی او (سخت) دردناک و شدید است.

البته در این (یادآوری‌ها،) نشانه (و عبرتی) است برای کسی که از عذاب آخرت بترسد. همان‌روزی که مردم را در آن گرد می‌آورند و آن روزی که (همه آن‌را) مشاهده می‌کنند و برای همه نمایان و مشهود است (و تمام اعمال و روحيّات هویدا می‌شود).

و ما، آن (روز) را مگر برای مدّت معدودی به تأخیر نمی‌اندازیم.

روزی که (چون) بیاید، هیچ کس جز با اذن او حرفی نمی‌زند، پس (گروهی) از آنها بدبخت و سیه روز و (عده‌ای دیگر) خوشبخت و سعادتمندند.

اماّ (آن) کسانی که بدبخت شده‌اند، پس در آتش (اند و در آنجا) ناله‌ای (زار) و خروشی (سخت) دارند.

(و) تا آسمان‌ها و زمین پایدار است، در آن (آتش) جاودانند، مگر آنچه خداوند بخواهد، همانا پروردگارت هر چه را اراده کند، انجام می‌دهد.

و اماّ کسانی که خوشبخت (و سعادتمند) شده‌اند، پس تا آسمان‌ها و زمین پابرجاست، در بهشت جاودانند، مگر آنچه پروردگارت بخواهد (این) عطایی قطع ناشدنی است.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ ءَابَاؤُهُمْ مِّن قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُّوهُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ
مَنْقُوصٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ
مُرِيبٍ

وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ

فَأَسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم
مِّن دُونِ اللَّهِ مِن أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ
يُذْهِبْنَ أَلْسِيَّاتٍ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَرَفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ

پس (ای پیامبر!) از آنچه این کفار می‌پرستند در شک و
تردید مباش، (که) آنها عبادت نمی‌کنند مگر همان گونه که
قبلاً پدرانشان (بت‌ها را) عبادت می‌کرده‌اند، و همانا ما
نصیب آنها را به طور کامل و بی‌کم و کاست خواهیم
پرداخت.

و به تحقیق ما به موسی کتاب (تورات) دادیم، پس در آن
اختلاف شد، و اگر سنت پروردگارت (در مورد تأخیر عذاب
کفار) از پیش مقرر نگشته بود، هر آینه (در همین دنیا)
میان آنان داوری و حکم می‌شد (و به کیفر می‌رسیدند) و
همانا آنان درباره‌ی آن در شکی هستند که موجب بدگمانی
آنان است.

و قطعاً پروردگارت (جزای) تمام اعمال آنان را حتماً بطور
کامل خواهد داد، همانا او به (تمام) آنچه (مردم) عمل
می‌کنند، آگاه است.

پس (ای پیامبر!) همان گونه که مأمور شده‌ای، استوار باش
و (نیز) هر کس که با تو، به سوی خدا آمده است، و
سرکشی نکنید که او به آنچه می‌کنید بیناست.

و به ستمگران تمایل و تکیه نکنید که آتش (عذاب) شما را
فرامی‌گیرد و (در این صورت) برای شما در برابر خداوند،
هیچ دوست و سرپرستی نیست، پس (از هیچ ناحیه‌ای) مورد
کمک قرار نخواهید گرفت.

و نماز را در دو طرف روز و اوایل شب بپادار، (زیرا)
بدرستی که کارهای نیکو (همچون نماز)، بدی‌ها را محو
می‌کند، این (فرمان)، تذکری است برای اهل ذکر.

و پایدار باش، که همانا خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع
نمی‌کند.

پس چرا در قرون قبل از شما، صاحبان علم و قدرتی نبودند
تا مردم را از فساد در زمین باز دارند، مگر گروه کمی از
کسانی که از میان آنان نجاتشان دادیم، و ستمگران
دنبال‌هرو و دلبسته‌ی مال و مقامی شدند که در آن مست و
سرکش شده بودند و آنان مردمی مجرم و گناهکار بود ند.

و پروردگار تو بر آن نبوده تا آبادی‌هایی را که مردمش
اصلاح‌گرند، به ظلم و ستم هلاک کند.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

وَكَلَّا تَقْصُ عَلَيكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ
وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۱۲۰ یوسف

یوسف: یوسف

مکی

۱۱۱ آیه

۱۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا
الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

و اگر پروردگارت می‌خواست، هر آینه همه‌ی مردم را (با اجبار)، یک امت واحد (و دارای یک عقیده‌ی حق) قرار می‌داد، در حالی که همچنان اختلاف می‌ورزند.

مگر کسی که پروردگارت به او رحم کند، و (خداوند) برای همین (رحمت) مردم را آفرید، و فرمان پروردگارت صادر شده که دوزخ را از جن و انس پر خواهد کرد.

و هر یک از سرگذشت انبیای (قبلی)، که برای تو بازگو کردیم، چیزی است که دلت را بدان محکم گردانیم، و در این (اخبار)، برای تو حقایق و برای اهل ایمان، پند و تذکری آمده است.

و به کسانی که ایمان نمی‌آورند بگو: هر چه در توان دارید انجام دهید، ما نیز انجام می‌دهیم.

و شما در انتظار باشید، ما هم منتظریم.

و نهان آسمان و زمین تنها برای خداوند است و تمام امور به او باز گردانده می‌شود، پس بنده‌ی او باش (و تنها او را پرستش کن) و بر او توکل نمای و پروردگارت از عملکرد شما غافل نیست.

الف لام را. آن است آیات کتاب روشنگر.

همانا ما آن را قرآنی عربی نازل کردیم، باشد که بیاندیشید.

ما با این قرآن که به تو وحی کردیم بهترین داستان را بر تو بازگو می‌کنیم، در حالی که تو پیش از آن، از بی‌خبران بودی.

آنگاه که یوسف به پدر خویش گفت ای پدر همانا من (در خواب) یازده ستاره با خورشید و ماه دیدم، آنها را در برابر خود سجده‌کنان دیدم.

قَالَ يَبْنَى لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

۶

وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ ءَالٍ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۷
حزب
۹۵
۱۹۴

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايَاتٌ لِّلسَّالِينَ

۸

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۹

أَقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ

۱۰

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ

۱۱

قَالُوا يَتَّابَانَا مَالَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُو لَنَصِحُونَ

۱۲

أَرْسَلَهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَع وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُو لَحَافِظُونَ

۱۳

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الدِّبُّ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ

۱۴

قَالُوا لَئِن أَكَلَهُ الدِّبُّ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ

(يعقوب) گفت: ای پسر کوچکم خوابت را برای برادرانت بازگو مکن، که برایت نقشه‌ای (خطرناک) می‌کشند. زیرا شیطان، برای انسان دشمنی آشکار است.

و اینگونه پرودگارت تو را برمی‌گزیند و از تعبیر خوابها (و سرانجام امور) به تو می‌آموزد و نعمت خویش را بر تو و بر خاندان یعقوب تمام می‌کند همانگونه که پیش از این بر دو پدرت ابراهیم و اسحاق تمام کرد. همانا پرودگارت دانای حکیم است.

بتحقیق در (داستان) یوسف و برادرانش نشانه‌هایی (از حاکم شدن اراده خداوندی) برای جویندگان است.

آنگاه که (برادران او) گفتند: همانا یوسف و برادرش (بنیامین) نزد پدرمان از ما که گروهی نیرومند هستیم محبوب‌ترند. همانا پدرمان (در این علاقه به آن دو) در گمراهی روشنی است.

(برادران به یکدیگر گفتند) یوسف را بکشید یا او را به سرزمینی دور بیافکنید تا توجه پدرتان مخصوص شما شود و پس از انجام طرح (با توبه) گروهی شایسته باشید.

گوینده‌ای از میان آنان گفت: یوسف را نکشید و (اگر اصرار به این کار دارید لااقل) او را به نهان‌خانه چاه بیفکنید تا بعضی از کاروان‌ها (که از آنجا عبور می‌کنند) او را برگیرند.

گفتند: ای پدر تو را چه شده که ما را بر یوسف امین نمی‌دانی در حالیکه قطعاً ما خیرخواه او هستیم.؟!

او را فردا با ما بفرست تا (در صحرا) بگردد و بازی کند و قطعاً ما نگهبانان (خوبی) برای او خواهیم بود.

(یعقوب) گفت: همانا اینکه او را ببرید حتما مرا غمگین می‌سازد و از این می‌ترسم که گرگ او را بخورد و شما از او غافل باشید.

(فرزندان یعقوب) گفتند: اگر گرگ او را بخورد، با آنکه ما گروهی قوی هستیم، در آن صورت ما زیان‌کار (و بی‌کفایت) خواهیم بود.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِۦ وَأَجْمَعُوا أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْحُبِّ^ج
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ

قَالُوا يَتَّابَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعِنَا
فَاكْغَلَهُ الدِّبُّ^ط وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِۦ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
أَنفُسُكُمْ أَمْرًا^ط فَصَبْرٌ^ط جَمِيلٌ^ط وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى^ط دَلْوَهُ^ط قَالَ يَبُشْرَى
هَذَا غُلْمٌ^ج وَأَسْرُوهُ بَضْعَةَ^ج وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

وَشَرَّوْهُ بِثَمَنِ^ج بَحْسٍ^ج دَرَاهِمَ^ج مَعْدُودَةٍ^ج وَكَانُوا فِيهِ مِنْ
الزَّاهِدِينَ

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ
عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا^ج وَكَذَلِكَ مَكَّنَا لِيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ^ج مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ^ج وَاللَّهُ غَالِبٌ
عَلَىٰ أَمْرِهِ^ج وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ^ج عَاتَيْنَاهُ^ج حُكْمًا وَعِلْمًا^ج وَكَذَلِكَ نُجَزِي
الْمُحْسِنِينَ

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱
۱۹۵۱

۲۲

پس چون او را با خود بردند و همگی تصمیم گرفتند که او را در مخفی گاه چاه قرار دهند (تصمیم خود را عملی کردند) و ما به او (در همان چاه) وحی کردیم که در آینده آنها را از این کارشان خبر خواهی داد در حالی که آنها (تو را) نشناسند.

و (بعد از انجام نقشه خود) شب هنگام گریه‌کنان نزد پدرشان آمدند.

گفتند: ای پدر ما رفتیم که مسابقه دهیم و یوسف را نزد وسایل خود (تنها) گذاشتیم، پس گرگ او را خورد و البته تو سخن ما را هر چند راستگو باشیم باور نداری.

و پیراهن یوسف را آغشته به خونی دروغین (نزد پدر) آوردند. (پدر) گفت: چنین نیست بلکه نفستان کاری (بد) را برای شما آراسته است. پس (من را) صبری جمیل و نیکوست و خدا بر آنچه می‌گویید به کمک طلبیده می‌شود.

و (یوسف در چاه بود تا) کاروانی فرا رسید و ما مور آب را فرستادند پس او دلو خود را به چاه افکند (یوسف به طناب و دلو آویزان شد و به بالای چاه رسید) ما مور آب فریاد زد مژده که این پسری است. او را چون کالائی پنهان داشتند (تاکسی ادعای مالکیت نکند) در حالی که خداوند بر آنچه انجام می‌دادند آگاه بود.

و (کاروانیان) یوسف را به بهایی اندک چند درهمی فروختند و درباره او بی‌رغبت بودند.

و کسی از مردم مصر که یوسف را خرید به همسرش گفت: مقام او را گرامی دار (او را به دید برده نگاه مکن) امید است که در آینده ما را سود برساند یا او را به فرزندی بگیریم. و اینگونه ما به یوسف در آن سرزمین جایگاه و مکنت دادیم (تا اراده ما تحقق یابد) و تا او را از تعبیر خوابها بیاموزیم و خداوند بر کار خویش تواناست ولی اکثر مردم نمی‌دانند.

و چون (یوسف) به رشد و قوت خود رسید به او علم و حکم (نبوت یا حکمت) دادیم و ما اینگونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ ۚ وَغَلَقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَّعَاهُ بُرْهَنَ رَبِّهِ ۚ كَذَلِكَ
لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ

وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصُهُ مِنْ دُبُرٍ ۖ وَالْفَيَّا سَيِّدَهَا لَدَا
الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ
أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي ۖ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ
كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَلَمَّا رَءَا قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ ۖ إِنَّ
كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا ۖ وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنْتِ
مِنَ الْخَاطِئِينَ

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ
نَفْسِهِ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرُلَهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و زنی که یوسف در خانه او بود از یوسف از طریق مراوده و ملایمت، تمنای کام گیری کرد و درها را (برای انجام مقصودش) محکم بست و گفت: بیا که برای تو آماده‌ام. یوسف گفت: پناه به خدا که او پروردگار من است و مقام مرا گرامی داشته، قطعاً ستمگران رستگار نمی‌شوند.

و همانا (همسر عزیز مصر) قصد او (یوسف) را کرد و او نیز اگر برهان پروردگارش را نمی‌دید (بر اساس غریزه) قصد او را می‌کرد. اینگونه (ما او را با برهان کمک کردیم) تا بدی و فحشاء را از او دور کنیم، چرا که او از بندگان برگزیده ما است.

و هر دو به سوی در سبقت گرفتند و آن زن پیراهن یوسف را از پشت درید. ناگهان شوهرش را نزد در یافتند. زن (با چهره حق به جانبی برای انتقام از یوسف یا تبرئه خویش) گفت: کیفر کسی که به همسر تو قصد بد داشته جز زندان و یا شکنجه دردناک چیست؟

(یوسف) گفت: او خواست از من (برخلاف میل) کام گیرد و شاهی از خانواده زن شهادت داد که اگر پیراهن یوسف از جلو پاره شده باشد پس زن راست می‌گوید و او از دروغگویان است (زیرا در این صورت او و همسر عزیز از روبرو درگیر می‌شدند و پیراهن از جلو چاک می‌خورد).

و اگر پیراهن او (یوسف) از پشت پاره شده باشد پس زن دروغ گفته و یوسف از راستگویان است.

پس همینکه (عزیز مصر) پیراهن او را دید که از پشت پاره شده است، (حقیقت را دریافت و) گفت: بی‌شک این از حيله شما زنان است. البته حيله شما شگرف است.

(عزیز مصر به یوسف گفت:) یوسف از این مسئله صرف نظر کن (و آن را بازگو نکن و به همسرش نیز خطاب کرد:) و تو برای گناهت استغفار کن چون قطعاً از خطاکاران بوده‌ای.

زنانی در شهر (زبان به ملامت گشودند) و گفتند: همسر عزیز با غلامش مراوده داشته و از او کام خواسته است. همانا یوسف او را شیفته خود کرده است. به راستی ما او را در گمراهی آشکار می‌بینیم.

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكًا وَءَاتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ

۳۲

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْنَاهُ عَنْ نَّفْسِهِ فَاَسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ

۳۳

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ

۳۴

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۳۵

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوْا الْآيَاتِ لَيْسَجُنَّهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

۳۶
۱۹۷

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

۳۷

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

پس چون (همسر عزیز) نیرنگ (و بدگویی) زنان (مصر) را شنید، (کسی را برای دعوت) به سراغ آنها فرستاد و برای آنان (محفل و) تکیه گاهی آماده کرد و به (دست) هر یک چاقویی داد (تا میوه میل کنند) و به یوسف گفت: بر زنان وارد شو. همینکه زنان او را دیدند (از زیبایی) بزرگش یافتند و دست های خود را (به جای میوه) عمیقا بریدند و گفتند منزّه است خداوند، این بشر نیست، این نیست جز فرشته‌ای بزرگوار.

(همسر عزیز مصر به زنانی که دست خود را بریده بودند) گفت: این همان کسی است که مرا درباره او ملامت می‌کردید. و البته من از او کام خواستم ولی او پاکی ورزید. و اگر آنچه را به او دستور می‌دهم انجام ندهد، حتما زندانی خواهد شد و قطعا از خوارشدگان خواهد بود.

(یوسف) گفت: پرودگارا؛ زندان برای من از آنچه مرا به سوی آن می‌خوانند محبوبتر است. و اگر حيله آنها را از من باز نگردانی من به سوی آنها تمایل می‌کنم و از جاهلان می‌گردم.

پس پرودگارش (در خواست) او را اجابت کرد و حيله زنان را از او برگرداند، زیرا که او شنوای داناست.

سپس بعد از آن همه نشانه‌ها و شواهدی که (برای پاکی یوسف) دیدند، اینگونه برایشان جلوه کرد که او را تا مدتی زندانی کنند.

و با یوسف دو جوان دیگر وارد زندان شدند. یکی از آن دو (نزد یوسف آمد) گفت: من در خواب خود را دیدم که برای شراب (انگور) می‌فشارم و دیگری گفت: من خود را در خواب دیدم که بر سرم نانی می‌برم و پرندگان از آن می‌خورند ما را از تعبیر خوابمان آگاه ساز، که ما ترا از نیکوکاران می‌بینیم.

(یوسف به آن دو نفر که خواب دیده بودند) گفت: من قبل از آنکه جیره غذایی شما برسد، تأویل خوابتان را خواهم گفت. این تعبیر از چیزهایی است که پرودگارم به من آموخته است. همانا من آئین قومی را که به خدا ایمان نمی‌آورند و به قیامت کفر می‌ورزند، رها کرده‌ام.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا
أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَعِبَادُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا
الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ
الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ
فَأَنسَلَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ
عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ
أَقْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ

و آیین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب را پیروی کرده‌ام.
برای ما سزاوار نیست که چیزی را شریک خداوند قرار
دهیم. این از فضل خدا بر ما و بر مردم است ولی بیشتر
مردم سپاس گزاری نمی‌کنند.

ای دو یار زندانی من، آیا خدایان متعدد و گوناگون بهتر
است یا خداوند یگتای مقتدر.

شما غیر از خداوند چیزی را عبادت نمی‌کنید مگر اسم هایی
(بی مسما) که شما و پدرانتان نامگذاری کرده‌اید (و)
خداوند هیچ دلیلی (برحقانیت) آن نفرستاده است. کسی جز
خداوند حق فرمانروایی ندارد، او دستور داده که او را
نپرستید. این دین پا بر جای و استوار است ولی اکثر مردم
نمی‌دانند.

ای دوستان زندانیم، اما یکی از شما (آزاد می‌شود) و به
اریاب خود شراب می‌نوشاند و دیگری به دار آویخته می‌شود
(و آنقدر بالای دار می‌ماند) که پرندگان (با نوک خود) از سر
او می‌خورند، امری که درباره آن از من نظر خواستید حتمی و
قطعی است.

و (یوسف) به آن زندانی که می‌دانست آزاد می‌شود گفت:
«مرا نزد ارباب خود به یاد آور» (ولی) شیطان یادآوری به
اریابش را از یاد او برد، در نتیجه (یوسف) چند سالی در
زندان ماند.

و (روزی) پادشاه (مصر) گفت: من هفت گاو فربه که هفت
گاو لاغر آنها را می‌خورند و هفت خوشه‌ی سبز و (هفت
خوشه‌ی) خشکیده‌ی دیگر را (در خواب) دیدم، ای بزرگان
قوم! اگر تعبیر خواب می‌کنید درباره‌ی خوابم به من نظر
دهید.

قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَلَمِينَ

۴۵

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ

۴۶

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَتٍ لَّعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

۴۷

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ

۴۸

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُخْصِنُونَ

۴۹

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ

۵۰
۱۹۹

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ

۵۱

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاودْتُنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْأَنْ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاودْتُهُ وَ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

۵۲

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ

(اطرافیان پادشاه) گفتند: خوابهایی پریشان است و ما به تعبیر خوابهای آشفته دانا نیستیم.

و آن کس از آن دو (زندانی) که نجات یافته بود، پس از مدتی (یوسف را) به خاطر آورد، و (به عزیز مصر) گفت: مرا (به سراغ یوسف) بفرستید تا (از تعبیر خواب) شما را با خبر کنم.

(فرستاده شاه وارد زندان شد و گفت:) ای یوسف، ای مرد راستگوی دربارهی (این خواب که) هفت گاو فربه هفت گاو لاغر می‌خورند و هفت خوشه‌ی سبز و (هفت خوشه‌ی) خشکیده دیگر، به ما نظر بده تا به سوی مردم برگردم، شاید آنان (از اسرار خواب) آگاه شوند.

(یوسف در جواب) گفت: هفت سال پی درپی کشت کنید و آنچه را درو کردید، جز اندکی را که می‌خورید، در خوشه‌اش کنار بگذارید.

سپس بعد از آن، هفت سال سخت می‌آید که مردم آنچه را برایشان از پیش ذخیره کرده‌اید خواهند خورد جز اندکی که (برای بذر) حفظ می‌کنید.

سپس بعد از آن سالی فرامی‌رسد که به مردم در آن سال باران می‌رسد (و مشکل قحطی تمام می‌شود) و در آن سال مردم (بخاطر وسعت و فراوانی، از میوه‌ها و دانه‌های روغنی) عصاره می‌گیرند.

و پادشاه گفت: او را نزد من آورید، پس چون فرستاده‌ی شاه نزد وی آمد (یوسف) گفت: نزد آقای خود برگرد و از او بپرس که ماجرای آن زنانی که دستانشان را بریدند چه بود؟ همانا پرودگار من به حيله آنان آگاه است.

(پادشاه به زنان) گفت: وقتی از یوسف کام می‌خواستید چه منظور داشتید؟ زنان گفتند: منزّه است خدا، ما هیچ بدی از او نمی‌دانیم. همسر عزیز گفت: اکنون حقیقت آشکار شد (من (بودم که) از او کام خواستم و بی‌شک او از راستگویان است.

(یوسف گفت:) این (اعاده حیثیت) برای آن بود که (عزیز) بداند من در نهان به او خیانت نکرده‌ام و قطعاً خداوند نیرنگ خائنان را به جایی نمی‌رساند.

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِيْٓ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِالسُّوٓءِٓ ۖ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيٓٓ إِنَّ رَبِّيْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِيْ بِهٖٓ ۖ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِيْٓ ۖ فَلَمَّا كَلَمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ اَلْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِيْنٌ اٰمِيْنٌ

قَالَ اَجْعَلْنِيْ عَلٰٓى خَزَايِنِ الْاَرْضِٓ ۚ اِنِّىْ حَفِيْظٌ عَلِيْمٌ

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى الْاَرْضِ يَتَّبُوْۤا مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ ۚ نُّصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَآءُ وَلَا نُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ

وَلَا جُرْ اٰلَاخِرَةَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ ءَامَنُوْۤا وَكَانُوْۤا يَتَّقُوْنَ

وَجَآءَ اِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوْۤا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهٗۤ مُنْكَرُوْنَ

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُوْنِيْ بِاَخٍ لَّكُمْ مِّنْ اٰبِيْكُمْ اَلَا تَرَوْۤنَ اَنِّىْ اُوفِى الْكَيْلِ وَاَنَاْ خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ

فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِهٖٓ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِيْ وَلَا تَقْرَبُوْنِ

قَالُوْۤا سَنُرَوِّدُ عَنْهُ اٰبَاهُ وَاِنَّا لَفَاعِلُوْنَ

وَقَالَ لِفِتْيٰنِهٖ اجْعَلُوْۤا بِضَعَتَهُمْ فِى رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَهَا ۚ اِذَا اُنْقَلِبُوْۤا اِلَى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهَمْ يَرْجِعُوْنَ

فَلَمَّا رَجَعُوْۤا اِلَى اٰبِيْهِمْ قَالُوْۤا يٰۤاَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَاَرْسِلْ مَعَنَا اَخَانَا نَكْتُلْ وَاِنَّا لَهٗۤ لَحٰفِظُوْنَ

و من نفس خود را تبرئه نمی‌کنم، چرا که نفس آدمی بدون شک همواره به بدی امر می‌کند، مگر آن که پروردگارم رحم کند که همانا پروردگار من آمرزنده‌ی مهربان است.

و پادشاه گفت: یوسف را نزد من آورید تا وی را (مشاور) مخصوص خود قرار دهم. پس چون با او گفتگو نمود، به او گفت: همانا تو امروز نزد ما دارای منزلتی بزرگ و فردی امین هستی.

(یوسف) گفت: مرا بر خزانه‌های این سرزمین (مصر) بگمار، زیرا که من نگهبانی دانا هستم.

و ما اینگونه به یوسف در آن سرزمین مکتب و قدرت دادیم که در آن هر جا که خواهد قرار گیرد (و تصرف کند) ما رحمت خود را بر هر کس که بخواهیم می‌رسانیم و پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌گردانیم.

و قطعاً برای کسانی که ایمان آورده و همواره تقوی پیشه کرده‌اند پاداش آخرت بهتر است.

(سرزمین کنعان را قحطی فراگرفت) و (در پی مواد غذایی) برادران یوسف (به مصر) آمدند و بر او وارد شدند آنگاه (یوسف) آنان را شناخت ولی آنها او را نشناختند.

و چون یوسف بارهای (غذایی) آنان را آماده ساخت، گفت: برادر پدری خود را (در نوبت آینده) نزد من آورید. آیا نمی‌بینید که من پیمانه را کامل می‌دهم و بهترین میزبان هستم.

(ولی) اگر آن برادر را نزد من نیاورید، نه پیمانه‌ای (از غله) نزد من خواهید داشت و نه نزدیک من شوید.

(برادران به یوسف) گفتند: او را با اصرار و التماس از پدرش خواهیم خواست و حتما این کار را خواهیم کرد.

و (یوسف) به غلامان خود گفت: آنچه را به عنوان قیمت پرداخته‌اند در بارهایشان بگذارید، تا چون به خانواده‌ی خود بازگردند آن را باز شناسند، به امید آنکه (بار دیگر) برگردند.

پس چون به سوی پدر خود باز گشتند، گفتند: ای پدر پیمانه (برای نوبت دیگر) از ما منع شد، پس برادرمان (بنیامین) را با ما بفرست تا سهمیه و پیمانه خود را بگیریم و ما حتما نگهبان او خواهیم بود.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

۶۵

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَعَهُمْ وَجَدُوا بِضَلْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَنَاتَنَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَلْعَتَنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزِدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ

۶۶

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

۶۷

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أَغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

۶۸

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَلَهَا^ج وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۶۹
۲۰۱۲

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

(يعقوب) گفت: آیا شما را بر او امین بدانم، مگر همانند قبل عمل که شما را بر برادرش امین دانستم (و دیدید که چه شد)، پس (به جای شما به خدا اعتماد می‌کنم که) خداوند بهترین حافظ است و او مهربان‌ترین مهربانان است.

و هنگامی که بارهای خود را گشودند، دریافتند که سرمایه‌شان بدانها باز گردانیده شده گفتند: ای پدر (دیگر) چه می‌خواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما باز گردانده شده و ما قوت و غذای خانواده خود را فراهم و از برادرمان حفاظت می‌کنیم و با (بردن او) یک بار شتر می‌افزاییم و این (پیمانۀ اضافی نزد عزیز) پیمانۀ‌ای ناچیز است. (شاید معنا این باشد: این مقداری که گرفته‌ایم به جایی نمی‌رسد، اگر نوبت دیگر برویم، بار بیشتری می‌گیریم).

(پدر) گفت: من هرگز او را با شما نخواهم فرستاد تا آنکه (با سوگند) به نام خدا وثیقۀ‌ای محکم بیاورید که حتماً او را نزد من برگردانید، مگر آنکه همه شما گرفتار حادثۀ‌ای شوید. پس چون وثیقۀ خود را آوردند (پدر) گفت: خداوند بر آنچه می‌گوییم وکیل است.

و (يعقوب) گفت: ای پسران من (چون به مصر رسیدید همه) از یک دروازه (به شهر) وارد نشوید (تا توجه مردم به شما جلب نشود) بلکه از دروازه‌های مختلف وارد شوید و (بدانید من با این سفارش) نمی‌توانم چیزی از (مقدرات) خدا را از شما دور کنم. فرمان جز برای خدا نیست، تنها بر او توکل می‌کنم و همه توکل‌کنندگان (نیز) باید بر او توکل نمایند.

و چون از همانجا که پدرشان دستورشان داده بود وارد (مصر) شدند، این کار در برابر اراده خداوند هیچ سودشان نبخشید جز آنکه نیازی در دل یعقوب بود که عملی شد (تنها اثر ورود از چند دروازه حفظ از چشم زخم و رسیدن برادران، به خصوص بنیامین به یوسف بود که عملی شد و اثر دیگری نداشت) و البته (يعقوب) بخاطر آنچه به او آموزش که به او داده بودیم دارای علمی (فراوان) بود ولی بیشتر مردم آگاه نیستند.

وقتی (برادران) بر یوسف وارد شدند، او برادرش (بنیامین) را در نزد خود جای داده گفت: همانا من برادر تو هستم پس از آنچه برادران انجام داده‌اند اندوهگین مباش.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذِنَ مُؤَذِّنٌ أَتَيْتَهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَرْقُونَ

قَالُوا وَقَبِلُوا عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ

قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَرِقِينَ

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُۥٓ إِن كُنتُمْ كَاذِبِينَ

قَالُوا جَزَاؤُهُۥٓ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِۦ فَهُوَ جَزَاؤُهُۥٓ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ أُسْتُخْرِجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَٓ مَا كَانَ لِیَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأُٓ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُۥ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِۦ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَّكَانًا ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ

قَالُوا يَأَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُۥٓ أَبَا شَيْخَا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُۥٓ إِنَّا نَرْنَكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

پس چون بارهای برادران را مجهز و مهیا ساخت ظرف آبخوری (گران قیمتی) را در خورجین برادرش (بنیامین) قرار داد، سپس منادی صدا زد؛ ای کاروانیان! قطعاً شما دزدید.

(برادران یوسف روبه ماموران کردندو) گفتند: شما چه چیزی را گم کرده‌اید.

گفتند: پیمانه و جام مخصوص شاه را گم کرده‌ایم و برای هر کس آنرا بیاورد یک بار شتر (جایزه) است و من این را ضمانت می‌کنم.

گفتند: به خدا سوگند شما می‌دانید که ما برای فساد در این سرزمین نیامده‌ایم و ما هرگز سارق نبوده‌ایم.

(ما موران یوسف) گفتند: پس اگر دروغ گفته باشید، کیفرش چیست؟

گفتند: کیفر سارق، آنکه پیمانه در بارش پیدا شود، پس خود او کیفرش است (که به عنوان گروگان یا برده در اختیار صاحب پیمانه قرار گیرد) ما (در منطقه کنعان)، ظالم (سارق) را اینگونه کیفر می‌دهیم.

پس (از پذیرش کیفر ماموران شروع به بازرسی کرده و) قبل از بار برادرش به (بازرسی) بار سایر برادران پرداخت، سپس پیمانه را از بار برادرش بیرون آورد. ما اینگونه برای یوسف تدبیر کردیم زیرا طبق قانون شاه مصر یوسف نمی‌توانست برادرش را بازداشت کند، مگر آنکه خدا بخواهد (که کیفر سارق در کنعان را مقدمه بازداشت این برادر قرار می‌دهد) ما هر کس را که بخواهیم (و لایق باشد) درجاتی بالا می‌بریم و برتر از هر صاحب دانشی دانشوری است.

(برادران) گفتند: اگر او سرقت کند (جای تعجب نیست، زیرا) پیش از این نیز برادر او دزدی کرده بود. یوسف (این تهمت را) در دل خود پنهان داشت و (با آنکه ناراحت شده بود) به روی آنان نیاورد. (ولی) گفت: موقعیت شما بدتر (از او)ست و خداوند به آنچه توصیف می‌کنید داناتر است.

(برادران) گفتند: ای عزیز، همانا برای او پدری است پیر و سالخورده، پس یکی از ما را به جای او بگیر (و او را رها کن) همانا ترا از نیکوکاران می‌بینیم.

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ وَإِنَّا إِذَا لَلْظَالِمُونَ

فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِىَ أَبِى أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لىَ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَنَّا بَنَاءَ إِنَّا أَبْنَاكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَنَاسَفَى عَلَى يُوسُفَ وَأَبِیَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَوْا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

(یوسف) گفت: پناه به خدا از اینکه کسی را به جز آنکه متاعمان را نزد او یافته‌ایم، بگیریم. زیرا که در اینصورت حتما ستمگر خواهیم بود.

پس چون از یوسف مأ یوس شدند (که یکی را به جای دیگری بازداشت کند) نجواکنان به کناری رفتند. (برادر) بزرگشان گفت: آیا نمی‌دانید که پدرتان برای برگرداندن او بر شما پیمان الهی گرفته و پیش از این نیز درباره یوسف کوتاهی کرده‌اید. پس من هرگز از این سرزمین نمی‌روم تا آنکه (یوسف عفو کند یا آنکه) پدرم به من اجازه دهد یا خدا در حق من حکمی کند و او بهترین داور و حاکم است.

(برادر بزرگ گفت: من اینجا می‌مانم ولی) شما به سوی پدرتان برگردید، پس بگویید: ای پدر همانا پسر دزدی کرده و ما جز به آنچه می‌دانستیم گواهی ندادیم و ما نگهبان (و آگاه به) غیب نبوده‌ایم.

(اگر به حرف ما اطمینان نداری) از قریه‌ای که در آن بودیم و از کاروانی که در میانشان به اینجا رو آورده‌ایم، سؤال کن و بی‌شک ما راستگو هستیم.

(یعقوب) گفت: (این چنین نیست) بلکه (بار دیگر) نفس شما (با نسبت دزدی به یوسف یا تعیین کیفر گروگان گیری) مسئله را برای شما آراسته است پس صبری نیکو (لازم است) امید است که خداوند همه برادران را با هم نزد من آورد چرا که او قطعاً آگاه و حکیم است.

یعقوب از برادران روی گرداند و گفت: ای دریغا بر یوسف، پس اندوه خود را فرو می‌خورد (تا آنکه) دو چشمش از اندوه سفید (و نابینا) شد.

(فرزندان یعقوب به پدرشان) گفتند: به خدا سوگند تو پیوسته یوسف را یاد می‌کنی تا آنکه بیمار و لاغر شوی و (یا مشرف به مرگ و) از بین بروی.

(یعقوب) گفت: من ناله آشکار و حزن (پنهان) خود را فقط به خدا شکایت می‌برم و از (عنایت و لطف) خداوند چیزی را می‌دانم که شما نمی‌دانید.

يَبْنِيْ اٰذْهَبُوْا فَتَحَسَّسُوْا مِنْ يُوسُفَ وَآخِيْهِ وَلَا تَأْيَسُّوْا
مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ ۚ اِنَّهٗ لَا يَأْيِسُ مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُوْنَ

فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلَيْهِ قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا الْعَزِيْزُ مَسَّنَا وَاَهْلُنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُّزَجَلَةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْكِیْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ۖ
اِنَّ اللّٰهَ یَجْزِی الْمُتَصَدِّقِيْنَ

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِیُوسُفَ وَآخِيْهِ اِذْ اَنْتُمْ جَاهِلُوْنَ

قَالُوْا اَءِنَّكَ لَاَنْتَ یُوسُفُ ۖ قَالَ اَنَا یُوسُفُ وَهٰذَا اَخِیْ ۖ قَدْ
مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا ۚ اِنَّهٗ مَنْ یَّتَّقِ وَیَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا یُضِیْعُ
اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخَطِیْیْنَ

قَالَ لَا تَثْرِیْبَ عَلَیْكُمْ اَلْیَوْمَ ۖ یَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ اَرْحَمُ
الرَّحِیْمِیْنَ

اٰذْهَبُوْا بِقَمِیصِیْ هٰذَا فَاَلْقُوْهُ عَلٰی وَجْهِ اَبِیْ یَٔتِ بِصِیْرًا
وَاُنُوْنِیْ بِاَهْلِیْكُمْ اَجْمَعِیْنَ

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِیْرُ قَالَ اَبُوْهُمْ اِنِّیْ لَاجِدُ رِیْحِ یُوسُفَ ۖ لَوْلَا
اَنْ تُفَنِّدُوْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِی ضَلٰلٍكَ الْقَدِیْمِ

ای پسرانم (بار دیگر به مصر) بروید و از یوسف و برادرش جستجو کنید و از رحمت خداوند مأ یوس نشوید، حق این است که جز گروه کافران از رحمت خداوندی مأ یوس نمی‌شوند.

پس هنگامی که (مجددا) بر یوسف وارد شدند، گفتند: ای عزیز قحطی، ما و خاندان ما را فراگرفته و (برای خرید گندم) بهای اندکی با خود آورده‌ایم (اما شما کاری به پول اندک ما نداشته باش) سهم ما را به طور کامل وفا کن و بر ما بخشش نما، زیرا که خداوند کریمان و بخشنندگان را پاداش می‌دهد.

(یوسف) گفت: آیا دانستید با یوسف و برادرش چه کردید آنگاه که نادان بودید.

گفتند: آیا تو خود (همان) یوسفی؟ گفت: (آری) من یوسفم و این برادر من است. به تحقیق خداوند بر ما منت گذاشت. زیرا که هر کس تقوا و صبر پیشه کند پس همانا خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌کند.

(برادران) گفتند: به خداوند قسم، که واقعا خداوند ترا بر ما برتری داده است و قطعاً ما خطاکار بوده‌ایم.

(یوسف) گفت: امروز بر شما توبیخ و ملامتی نیست، خداوند شما را می‌بخشد و او مهربانترین مهربانان است.

(یوسف گفت:) این پیراهن مرا ببرید و آنرا بر صورت پدرم بیفکنید (تا) بینا شود و همه کسان خود را نزد من بیاورید.

و چون کاروان (از مصر به سوی کنعان محل زندگی یعقوب) رهسپار شد، پدرشان گفت: همانا من بوی یوسف را می‌یابم، البته اگر مرا کم خرد ندانید.

(پسران یعقوب به پدر) گفتند: به خدا سوگند تو سخت در گمراهی دیرین خود هستی.

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

۹۷

قَالُوا يٰٓأَبَانَا اٰسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا ۖ اِنَّا كُنَّا خٰطِئِيْنَ

۹۸

قَالَ سَوْفَ اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّيَّ ۖ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

۹۹

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُسُفَ عَاوَىٰ اِلَيْهِ اَبُوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوْا مِصْرَ ۖ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ

۱۰۰

وَرَفَعَ اَبُوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يٰٓاَبَتِ هٰذَا تَاْوِيْلُ رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا ۖ وَقَدْ اَحْسَنَ بِيْ ۖ اِذْ اَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِّنَ الْبَدْوِ مِنْۢ بَعْدِ اَنْ تَزْعَ الشَّيْطٰنُ بَيْنِي وَبَيْنَ اِخْوَتِيَّ ۖ اِنَّ رَبِّي لَطِيْفٌ لِّمَا يَشَآءُ ۖ اِنَّهُ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ

۱۰۱
حزب
۹۹

رَبِّ قَدْ عَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِمَّا تَاْوِيْلُ الْاَحَادِيْثِ ۚ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيّٖ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ تُوَفِّيْ مُسْلِمًا وَّالْحَقِّيْ بِالصّٰلِحِيْنَ

۱۰۲

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ ۖ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوْا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُوْنَ

۱۰۳

وَمَا اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِيْنَ

پس چون (آن برادری که حامل پیراهن یوسف بود) مژده رسان آمد، پیراهن را روی صورت یعقوب انداخت. پس یعقوب بینا گشت و گفت: آیا به شما نگفتم: همانا من از (عنایت) خداوند چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید.

(فرزندان) گفتند: ای پدر! برای گناهانمان (از خداوند) طلب آمرزش کن که براستی ما خطاکار بودیم.

(یعقوب) گفت: بزودی از پروردگارم برای شما طلب آمرزش می‌کنم براستی که او، خود آمرزنده و بسیار مهربان است.

پس چون (پدر و مادر و برادران) بر یوسف وارد شدند، پدر و مادرش را در کنار خویش جای داد و گفت: به خواست خدا با امن و امان داخل مصر شوید.

و پدر و مادرش را بر تخت بالا برد ولی همه آنان پیش او افتادند و سجده کردند. و (یوسف) گفت: ای پدر این است تعبیر خواب پیشین من، به یقین، پروردگارم آنرا تحقق بخشید و به راستی که به من احسان کرد آنگاه که مرا از زندان آزاد ساخت و شما را پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم را بر هم زد از بیابان (کنعان به مصر) آورد. همانا پروردگار من در آنچه بخواهد صاحب لطف است. براستی او دانای حکیم است.

(یوسف گفت:) پروردگارا! تو مرا (بهره‌ای) از حکومت دادی و از تعبیر خوابها به من آموختی. (ای) پدیدآورنده‌ی آسمان ها و زمین، تنها تو در دنیا و آخرت مولای منی، مرا تسلیم خود بمیران و مرا به شایستگان ملحق فرما.

(ای پیامبر) این (داستان) از خبرهای غیبی است که ما به تو وحی می‌کنیم و تو نزد آنان (برادران یوسف) نبودی آنگاه که در کار خویش هم داستان و متفق شدند و بیرنگ می‌نمودند (که چگونه یوسف را در چاه اندازند و بگویند گرگ او را دریده است).

ای پیامبر بیشتر مردم ایمان بیاور نیستند، هر چند (سخت بکوشی و) حرص و آرزو داشته باشی.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

۱۰۵
۲۰۴ر

وَكَايْنٍ مِّنْ ءَايَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ

۱۰۶

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُّشْرِكُونَ

۱۰۷

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۱۰۸

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ
اتَّبَعَنِي ۖ وَسُبْحَنَ اللَّهُ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۱۰۹

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ
الْقُرَى ۚ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا ۚ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

۱۱۰

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ
نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ ۚ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
الْمُجْرِمِينَ

۱۱۱

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۚ مَا كَانَ حَدِيثًا
يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و تو بر این (وظیفه‌ی ارشاد) پاداشی از آنان نمی‌خواهی. آن
(رسالت و قرآن) جز تذکر و پندی برای جهانیان نیست.

و چه بسیار نشانه در آسمان ها و زمین، که بر آن می‌گذرند،
در حالی که از آن روی گردانند.

و بیشترشان به خداوند ایمان نمی‌آورند، جز اینکه (با او
چیزی را) شریک می‌گیرند. (و ایمانشان خالص نیست).

آیا (آنها که ایمان نمی‌آورند) از اینکه عذاب الهی آنها را در
برگیرد و یا قیامت در حالی که نمی‌دانند ناگهانی فرارسد در
امانند؟

(ای پیامبر تو نیز) بگو: این راه من است. من و هر کس
پیروی‌ام کرد با بینایی به سوی خدا دعوت می‌کنیم و
خداوند (از هر شریکی) منزّه است و من از مشرکان نیستم.

و پیش از تو (پیامبری) نفرستادیم، جز مردانی از اهل
آبادی‌ها را که به آنان نیز وحی می‌کردیم. (با وجود این) آیا
در زمین سیر نکرده‌اند تا عاقبت کسانی را که پیش از آنان
بوده‌اند بنگرند؟ و قطعاً سرای آخرت برای کسانی که تقوا
پیشه کرده‌اند بهتر است. آیا نمی‌اندیشید؟

(دعوت پیامبران و مخالفت دشمنان همچنان ادامه داشت) تا
هنگامی که پیامبران (از هدایت مردم) به آستانه نومیدی
رسیدند و کفار گمان کردند که (وعده عذاب) به دروغ به
آنان داده شده است. آنگاه یاری ما به آنان رسید، پس
کسانی را که می‌خواستیم نجات یافتند و(لی) عذاب ما از
گروه مجرمان باز گردانده نمی‌شود.

به راستی در سرگذشت آنان برای خردمندان عبرتی است.
(این) سخنی نیست که به دروغ ساخته شده باشد. بلکه
تصدیق‌کننده‌ی آن (کتاب آسمانی) است که پیش از آن
آمده و روشنگر هر چیز و (مایه) هدایت و رحمت برای
گروهی است که ایمان می‌آورند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرْ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

۱
۲۰۵۵

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ
تُوقِنُونَ

۲

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الْثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۳

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرُوعٌ
وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضِلُ
بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

۴

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَعْنَا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلُلُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۵
حزب
۱۰۰

الف لام میم را. آن آیات کتاب (آسمانی) است و آنچه از
جانب پروردگارت به سوی تو فرو آمده، حق است ولی
بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند.

خداست آنکه آسمان‌ها را بدون ستون‌هایی که آنرا ببینید
برافراشت، سپس بر عرش (مقام فرمانروایی) برآمد و
خورشید و ماه را که هر کدام تا زمان معینی حرکت دارند،
تسخیر نمود. او کار (هستی) را تدبیر می‌کند، آیات خود را
به روشنی بیان می‌کند تا شاید به لقای پروردگارتان یقین
حاصل کنید.

و اوست خدایی که زمین را گسترانید و در آن کوه‌ها و
نهرها قرار داد و از هر میوه‌ای، دو جفت در آن قرار داد. او
روز را با شب می‌پوشاند. قطعا در این (امور) برای کسانی
که فکر می‌کنند نشانه‌هایی است.

و در زمین قطعاتی است مجاور هم و باغهایی از انواع انگور
و کشت زار و درختان خرما (محصولاتی مختلف) همانند و
غیر همانند که همه با یک آب آبیاری می‌شوند و بعضی
میوه‌ها را در خوردن بر بعضی برتری دادیم. همانا در این
(تنوع میوه‌ها و مزه‌ها با آنکه از یک آب و خاک تغذیه
می‌شوند) برای کسانی که تعقل دارند حتما نشانه‌هایی
است.

اگر تعجب می‌کنی پس عجیب گفتار آنهاست (که می‌گویند):
آیا آنگاه که خاک شدیم، آیا به آفرینش تازه‌ای درمی‌آییم؟
آنانند کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند و همانانند
که غل‌ها در گردنشان باشد و همانانند همدم آتش که در
آن جاودانه‌اند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ^ق وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ^ص
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ^ق إِنَّمَا
أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ^ج
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ^ه وَمَنْ هُوَ
مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ

لَهُ مَعْقَبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ^ه يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ^ق إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ^ق
وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ^ه وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ^ه
مِنْ وَالٍ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ^ه وَالْمَلَكُوتُ مِنْ خِيفَتِهِ^ه وَيُرْسِلُ
الرَّيَّانَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ
وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

و پیش از رحمت و نیکی، به شتاب از تو عذاب و بدی
می‌خواهند در حالی‌که پیش آنان عذابها بوده است. و همانا
پروردگارت نسبت به مردم با همه ستمشان دارای آمرزش
است و به یقین پروردگارت سخت کیفر است.

و کسانی که کفر ورزیدند می‌گویند: چرا از طرف
پروردگارش نشانه‌ای (آشکار و به دلخواه ما) بر او نازل
نشده است؟ (ای پیامبر) تو فقط بیم دهنده‌ای و برای هر
قومی راهنمایی است.

خداوند می‌داند آنچه را که هر ماده‌ای (در شکم) حمل
می‌کند و آنچه را که رحم‌ها جذب می‌کنند (مثل نطفه) و
آنچه را که (در مراحل بعد از جذب) می‌افزایند و هر چیز
نزد او به مقدار و اندازه‌ای است.

او به نهان و آشکار آگاه است بزرگ و بلند مرتبه است.

(برای او) یکسان است که از شما کسی سخن را سرّی گوید
و کسی که آنرا آشکارا گوید و کسی که خود را به شب
مخفی کند و کسی که در روز آشکارا حرکت کند.

برای انسان فرشتگانی است که پی درپی او را از پیش رو و
از پشت سر از فرمان خداوند حفاظت می‌کنند. همانا
خداوند حال قومی را تغییر نمی‌دهد تا آنکه آنان حال خود
را تغییر دهند و هرگاه خداوند برای قومی آسیبی بخواهد
پس هیچ برگشتی برای آن نیست و در برابر او هیچ دوست
و کارساز و حمایت‌کننده‌ای برای آنان نیست.

اوست کسی که برق (آسمان) را برای بیم و امید به شما
نشان می‌دهد و ابرهای گرانبار را پدید می‌آورد.

رعد با ستایش او و فرشتگان از بیم او تسبیح می‌کنند و او
صاعقه‌ها را فرو می‌فرستد تا هر که را بخواهد مورد اصابت
قرار دهد، در حالی که آنان درباره خداوند به جدال
می‌پردازند و او سخت کیفر است.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبَّهُهُ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

تنها خواندن او حق است و کسانی را که (مشرکان) جز او می‌خوانند هیچ پاسخشان نمی‌گویید، مگر مانند کسی که دو دستش را به سوی آب گشوده تا آنرا بدهانش رساند و حال آنکه نخواهد رسید و دعا و خواست کافران (از غیر خدا) جز در گمراهی (و به هدر رفتن و انحراف) نیست.

و هر که در آسمان ها و زمین است، خواه ناخواه با سایه‌هاشان بامدادان و شامگاهان، برای خدا سجده می‌کنند.

بگو: پروردگار آسمان و زمین کیست؟ بگو: خداست. بگو: پس چرا جز او را که مالک هیچ سود و زبانی برای خویشتن نیستند سرپرست گرفته‌اید؟ بگو: آیا نابینا و بینا با هم برابرند؟ یا آیا تاریکی‌ها و روشنایی یکسانند؟ یا مگر برای خدا شریکانی قرار داده‌اند که مانند آفریدن خدا (چیزی) آفریده و این آفرینش بر آنان مشتبه شده است؟ بگو: خداوند آفریدگار هر چیزی است و اوست یگانه قهار.

خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد، پس رودخانه‌ها به اندازه (ظرفیت) خویش جاری شده و سیلاب کفی را بر خود حمل کرد. و از (فلزات) آنچه که در آتش بر آن می‌گدازند تا زیور یا کالایی بدست آرند، کفی مانند کف سیلاب (حاصل شود). اینگونه خداوند حق و باطل را (بهم) می‌زند. پس کف (آب) به کناری رفته (و نیست شود) و اما آنچه برای مردم مفید است در زمین باقی بماند. خداوند اینگونه مثال‌ها می‌زند.

برای کسانی که پروردگارشان را اجابت کردند نیکوترین (پاداش) است. ولی کسانی که (دعوت) او را نپذیرفتند، اگر هر آنچه در زمین است و مانند آن را با آن داشته باشند، قطعاً حاضرند آن را (برای رهایی خود از عذاب) فدیهِ بدهند، آنانند که برایشان حساب سختی است و جایگاهشان دوزخ است و چه بد جایگاهی است.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْفُضُونَ الْمِيثَاقَ

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِۦ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَعُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعَمَ عُقْبَى الدَّارِ

وَالَّذِينَ يَنْفُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْۢ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِۦ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِۦ مَنْ أَنَابَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

پس آیا کسی که می‌داند آنچه از جانب پروردگارت بسوی تو نازل شده حق است، مانند کسی است که ناپیناست؟ همانا تنها صاحبان خرد پند می‌گیرند.

(خردمندان) کسانی هستند که به پیمان الهی وفا می‌کنند و عهد (او را) نمی‌شکنند.

و (خردمندان) کسانی هستند که آنچه را خداوند به پیوند با آن فرمان داده پیوند می‌دهند و در برابر پروردگارشان (بخاطر شناختی که دارند خشوع) خشیت دارند و از سختی حساب می‌ترسند.

و (خردمندان) کسانی هستند که برای جلب توجّه پروردگارشان صبر پیشه کرده و نماز بپا داشتند و از آنچه روزیشان کردیم پنهانی و آشکارا انفاق کردند و بدی را با نیکی پاک می‌کنند. آنانند که سرای آخرت مخصوص آنهاست.

(سرای آخرت) باغهای جاودانی که آنان و هر کس از پدران و همسران و فرزندانشان که صالح بوده‌اند بدان داخل می‌شوند و فرشتگان از هر دری (برای تبریک و تهنیت) بر آنان وارد می‌شوند.

(فرشتگان هنگام دیدار بهشتیان به آنان می‌گویند:) بخاطر استقامتی که کردید، بر شما درود باد. پس چه نیکوست سرای آخرت.

(در برابر گروه اول) کسانی هستند که پیمان خدا را پس از محکم بستن می‌شکنند و آنچه را خداوند به پیوند آن فرمان داده قطع می‌کنند و در زمین فساد می‌نمایند. آنانند که برایشان لعنت است و برایشان بدمنزلی است.

خداوند برای هر که بخواهد روزی را گسترش می‌دهد و (یا) تنگ می‌گرداند. و (مردم) به زندگی دنیا دل خوشند، در حالی که زندگی دنیا در (برابر زندگی) آخرت جز یک کامیابی (موقت و اندک) نیست.

کفار می‌گویند: چرا از طرف پروردگارش معجزه‌ای (به دلخواه ما) بر او نازل نشده است؟ بگو: همانا خداوند هر که را بخواهد (به حال خود رها و) گمراه می‌کند و هر کس را که به سوی او رو کرده و توبه نماید، به سوی خویش هدایت می‌نماید.

(هدایت شدگان) کسانی هستند که ایمان آورده و دل‌هایشان به یاد خدا آرام می‌گیرد. بدانید که تنها با یاد خدا دل‌ها آرام می‌گیرد.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ

۳۵

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ

۳۱

وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا سُيِّرَتْ بِهِ الْحِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِئِسَ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

۳۲
۲۰۹

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

۳۳

أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِظُلْمٍ مِّنَ الْقَوْلِ بَلْ زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

۳۴

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ

کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند خوشا بحالشان و سرانجام نیکویی دارند.

این چنین ما تو را در بیان امتی که پیش از آن امت های دیگری (آمده و) رفته‌اند، به رسالت فرستادیم، تا آنچه را به سوی تو وحی کرده‌ایم بر آنان تلاوت کنی. در حالی که آنان به خدای رحمن کفر می‌ورزند، بگو: او پروردگار من است، معبودی جز او نیست تنها بر او توکل کرده‌ام و بازگشت من تنها به سوی اوست.

و اگر به واسطه قرآن کوه‌ها به حرکت درآیند یا زمین به آن قطعه قطعه شود یا به واسطه آن مردگان به سخن آیند، (باز ایمان نمی‌آورند). بلکه تمام امور بدست خداست. آیا مؤمنان (از این سنگدلان) مأیوس نشده‌اند (و نمی‌دانند) که اگر خدا می‌خواست قطعا (با قهر و اجبار) همه مردم را به راه می‌آورد. و پیوسته به کسانی که کفر ورزیدند به سزای کارهایی که کرده‌اند مصیبت کوبنده‌ای می‌رسد یا آن مصیبت به نزدیک خانه آنان فرو می‌آید (تا هر لحظه زندگی همراه با دغدغه داشته باشند و این دلهره همچنان ادامه دارد) تا آنگاه که وعده الهی فرا رسد البته خداوند وعده‌ای که داده خلاف نمی‌کند.

و همانا پیامبرانی پیش از تو (نیز) به استهزاء گرفته شدند، اما من به کسانی که کفر ورزیدند مهلت دادم سپس آنان را (به قهر خود) گرفتم، پس (بنگر که) کیفر من چگونه بود.

پس آیا آن (خدایی) که بر هر کس و عملکرد او حاکم و ناظر است، (با بت های ساختگی یکی است؟) و(لی) آنان برای خدا شریکانی قرار داده‌اند. بگو: آنها را نام ببرید (چه هستند و چه توانی دارند؟) آیا خدا را از شریکانی در زمین خبر می‌دهید که او نمی‌شناسد؟ یا سخنی توخالی (می‌گویید) ، بلکه برای کسانی که کفر ورزیدند، مکرشان آراسته جلوه داده شده است و از راه (حق) باز داشته شده‌اند و هر که را خدا گمراه کند، پس برای او هیچ هدایت‌کننده‌ای نیست.

برای آنان در زندگی دنیا عذابی است و قطعا عذاب آخرت سخت‌تر است و در برابر (قهر) خداوند هیچ محافظی برایشان نیست.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ

وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ
الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ
وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَعَابِ

وَكَذَلِكَ أُنزِلَتْهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ
مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ
كِتَابٌ

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتْ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ الْبَلَّغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ
يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا
تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ

مثال بهشتی که به پرهیزکاران وعده داده شده (چنین است
که) نهرها از زیر آن جاری است. میوه‌ها و سایه‌اش دائمی
است این است. عاقبت کسانی که تقوی پیشه کردند و
سرانجام کافران آتش است.

و کسانی که به آنان کتاب (آسمانی) دادیم، به آنچه به سوی
تو نازل شده دلشاد می‌شوند. و بعضی از گروه‌ها کسانی
هستند که بخشی از آن (قرآن) را انکار می‌کنند. بگو: همانا
من ما مورم که خدا را پرستم و به او شرک نورزم. تنها به
سوی او دعوت می‌کنم و بازگشت من به سوی اوست.

و بدین سان ما آن (قرآن) را به صورت فرمانی روشن (به
زبان عربی) نازل کردیم و بدون شک اگر بعد از دانشی که
به تو رسیده است از هوسهای آنان پیروی کنی، در برابر
(قهر) خدا برای تو هیچ یاور و محافظی نیست.

و البته ما قبل از تو (نیز) پیامبرانی فرستاده‌ایم و برای
آنان همسران و فرزندان قرار دادیم و هیچ پیامبری را
نسزد که معجزه‌ای بیاورد، مگر با اذن الهی. برای هر زمان و
دوره‌ای کتاب (و قانون) است.

خداوند هر چه را بخواهد محو یا اثبات می‌کند و ام الکتاب
تنها نزد اوست.

(ای پیامبر در فکر دیدن نتیجه کار مباش زیرا) اگر بخشی
از آنچه را به آنان وعده می‌دهیم (در زمان حیات تو) به تو
نشان دهیم یا تو را از دنیا ببریم، (بدان که ما وعده‌های
خود را محقق خواهیم کرد) پس وظیفه تو تنها تبلیغ است و
حساب تنها با ماست.

(حساب همه با ماست و ما به سرعت حساب همه را
می‌رسیم) مگر ندیدی که ما به سراغ زمین می‌آییم و دائماً
از اطراف آن (با گرفتن جان ساکنانش) می‌کاهیم. خداوند
حکم می‌کند و هیچ تجدیدنظرکننده‌ای برای حکم او نیست و
او سریعاً به حساب همه می‌رسد.

و البته کسانی که پیش از آنان بودند مکرها کردند، ولی
(سودی نکرد زیرا) همه تدبیرها و مکرها برای خداست، او
می‌داند که هر کس چه کسب می‌کند و کفار بزودی خواهند
دانست که سرای آخرت از آن کیست.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ

۷ صفحه

۵۲ آیه

مکی

ابراهیم: ابراهیم

۱۴. ابراهیم

الف، لام، را، (این) کتابی است که آن را به سوی تو نازل کردیم تا مردم را به اذن پروردگارشان از تاریکی‌ها (ی شرک و جهل) به سوی نور (ایمان) خارج کنی. به سوی راه خداوند عزیز حمید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۱
۲۱۱ ر

خداوندی که آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است برای اوست، پس وای بر کفار از عذابی سخت.

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

۲

(کفار) کسانی هستند که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می‌دهند و (مردم را) از راه خدا باز می‌دارند و می‌خواهند آنرا منحرف کنند، آنها در گمراهی عمیقی هستند.

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۳

هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر به زبان قومش، تا (بتواند پیام خدا را) برای مردم بیان کند، پس خداوند هر که را بخواهد (و مستحق بداند) گمراه می‌کند و هر که را بخواهد (و شایسته بداند) هدایت می‌نماید، و اوست عزیز و حکیم.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ ۚ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۴

همانا موسی را همراه معجزاتی (به سوی مردم) فرستادیم (و به او گفتیم:) قومت را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج ساز و روزهای (نزول قهر یا لطف) خدا را به آنان یادآوری کن، همانا در این (یادآوری) برای کسانی که صبر و مقاومت و سپاس فراوان داشته باشند نشانه‌هایی از قدرت الهی است.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

۵

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
أَنْجَاكُمْ مِنْ عَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَيِّبُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ
كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ
اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِء وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصْذُونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَنِ مُّبِينٍ

و (به یاد آور) هنگام که موسی به قوم خود گفت: نعمت
خداوند بر خودتان را یاد کنید، آنگاه که شما را از فرعونیان
نجات داد، آنها که شما را به بدترین نوع عذاب می‌کردند،
پسرانتان را سر می‌بریدند و زنانتان را (برای کنیزی و
هوسرانی خود) زنده نگاه می‌داشتند، و در این امور، از
طرف پروردگارتان آزمایش بزرگی بود.

و (نیز به یاد آور) هنگامی که پروردگارتان اعلام فرمود:
همانا اگر شکر کنید، قطعاً شما را می‌افزایم، و اگر کفران
کنید البته عذاب من سخت است.

و موسی (به بنی‌اسرائیل) گفت: اگر شما و ساکنان زمین
همگی کفر ورزید (به خداوند زیانی نمی‌رسد) چرا که
خداوند (ذاتا) بی‌نیاز و شایسته‌ی ستایش است. (نه آنکه از
طریق ایمان و شکر شما بخواهد برای خود بی‌نیازی و
ستایش کسب کند).

آیا خبر کسانی که قبل از شما بودند، (مثل خبر غرق شدن)
قوم نوح و (طوفان قوم) عاد و (صاعقه‌ی قوم) ثمود و کسانی
که بعد از آن ها بودند، به شما نرسیده است؟ همان ها که
جز خداوند از (آمار و تعداد تلفات) آن ها آگاه نیست،
پیامبرانشان همراه با معجزات به سراغشان آمدند، ولی آن
ها دست هایشان را در دهانشان می‌گذاشتند (یعنی ساکت
شوید و ما را موعظه نکنید) و می‌گفتند: ما به آنچه شما به
آن فرستاده شده‌اید، کفر می‌ورزیم و ما از آنچه شما ما را
به آن دعوت می‌کنید، در شک و تردید هستیم.

پیامبرانشان (در جواب) گفتند: آیا درباره خدا، آفریدگار
آسمان ها و زمین، شکی هست؟! (آیا هستی با این عظمت
نیاز به خالق ندارد؟) او که شما را (به راه حق) دعوت می‌کند
تا از گناهاتان بگذرد، و تا موعد معین شما رامهلت دهد.
(کفار) گفتند: شما جز انسانی همچون خود ما نیستید، (و
امتیازی بر ما ندارید) شما می‌خواهید ما را از آنچه نیاکان ما
می‌پرستیدند باز دارید، (اگر غیر از این است) پس برای ما
برهان و معجزه‌ای روشن (آنگونه که ما می‌خواهیم) بیاورید.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنْصِرَنَّ
عَلَىٰ مَا عَادَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

۱۳
۲۱۳

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

۱۴

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ
مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ

۱۵

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

۱۶

مِّنْ وَرَآيِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ

۱۷

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ وَرَآيِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ

۱۸

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ
الرَّيْحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الصَّلَٰلُ الْبَعِيدُ

پیامبران‌شان در جوابشان گفتند: (آری) ما جز بشری مثل شما نیستیم، ولی خداوند بر هر کس از بندگانش که بخواهد منت می‌گذارد (و او را بر مردم مبعوث می‌کند) و ما را نرسد که جز با اذن خداوند، برای شما معجزه‌ای بیاوریم، پس مؤمنان باید تنها بر خداوند توکل نمایند.

و چرا ما بر خدا توکل نکنیم، در حالی که او ما را به راه‌های (سعادت) ما هدایت کرده است؟ قطعاً ما در برابر هر آزاری که شما نسبت به ما روا دارید، مقاومت خواهیم کرد و اهل توکل باید فقط بر خداوند توکل نمایند.

و کفار به پیامبران‌شان گفتند: ما قطعاً شما را از سرزمین خود بیرون می‌کنیم، مگر آن که در کیش ما در آیید. پس پروردگارشان به آنان وحی کرد که ما حتماً ستمگران را نابود می‌کنیم.

و همانا بعد از (هلاکت) ستمگران، شما را در آن سرزمین سکونت خواهیم داد. این، برای کسانی است که از مقام من پروا کنند و از وعده تهدید آمیزم بترسند.

و (پیامبران و مؤمنان) در انتظار فتح و پیروزی بودند، و (لی) تمام ستمگران لجوج محروم ماندند.

عاقبت این (ستمگران لجوج) دوزخ است، و از آبی بدبو و چرکین نوشانده می‌شوند.

آن (آب چرکین) را جرعه جرعه می‌آشامد، در حالی که فرو بردن آن هرگز گوارا نیست، و مرگ از هر سو به سراغ او می‌آید، ولی او مردنی نیست، و پس از آن، عذاب شدیدی است.

مثل (کارهای) کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند، همچون خاکستری است که در روز طوفانی تندبادی بر آن بوزد، آنان بر حفظ ذره‌ای از آنچه بدست آورده‌اند، قادر نیستند. این، همان گمراهی دور و عمیق است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَشَاءُ
يُذْهِبُكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

و این تبدیل و جابه جایی، برای خداوند سخت نیست.

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
أَجَزَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ

و (در قیامت، مردم) همگی در پیشگاه خدا ظاهر شوند. پس
ضعیفان به مستکبران گویند: ما (در دنیا) پیرو شما بودیم،
پس آیا (امروز) می‌توانید چیزی از عذاب خدا را از ما
بازدارید؟ (آن‌ها در پاسخ) گویند: اگر خداوند ما را (به
رهائی از عذاب) هدایت کرد، قطعاً ما شما را هدایت
می‌کنیم. بر ما یکسان است که فریاد و ناله بزنیم، یا صبر
کنیم (و ضجه‌ای نزنیم) برای ما هیچ راه نجاتی نیست.

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ
الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي
وَلُمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ
إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

و (چون کار کیفر و پاداش به اتمام رسید) شیطان (از روی
ملامت به دوزخیان) گوید: همانا خداوند به شما وعده داد
و وعده راست و من به شما وعده دادم ولی با شما تخلف
کردم، من بر شما تسلطی نداشتم، جز آن که شما را دعوت
کردم و شما (به میل خود) استجابت کردید. پس مرا ملامت
و نکوهش نکنید، و خود را سرزنش کنید. (در این روز) نه
من می‌توانم فریادرس شما باشم، و نه شما فریادرس من.
من از اینکه مرا پیش از این شریک خدا قرار داده بودید
بیزارم. قطعاً برای ستمگران عذاب دردناکی است.

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا
سَلَامٌ

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند،
به باغهایی که از زیر درختانش نهرها جاری است داخل
شوند آنان با اذن پرودگارش برای همیشه در آن خواهند
بود و تحیت آنان به یکدیگر سلام است.

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ
أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

آیا ندیدی که خداوند چگونه مثل زده؟ کلمه طیبّه (سخن و
ایمان) پاک همانند درختی پاک است که ریشه‌اش ثابت و
شاخه‌اش در آسمان است.

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ
الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ
دَارَ الْبَوَارِ

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ
مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ

قُلْ لِّلْعِبَادِیَ الَّذِینَ ءَامَنُوا یُقِیمُوا الصَّلَاةَ وَیُنْفِقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِیَةً مِّنْ قَبْلِ أَن یَأْتِیَ یَوْمٌ لَا بَیْعُ فِیهِ
وَلَا خِلَالٌ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّیْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّیْلَ
وَالنَّهَارَ

(شجره طیّبه) با اذن پروردگارش، همواره میوه می‌دهد. و
خداوند برای مردم مثل هایی می‌زند، باشد که به یاد آرند و
پند گیرند.

و مثل سخن (و اعتقاد) پلید همچون درختی پلید (بی ریشه)
است که از روی زمین برآمده و هیچ ثباتی ندارد.

خداوند در زندگی دنیا و در آخرت، اهل ایمان را با کلام (و)
عقیده‌ی حق (و) ثابت، پایدار قرار می‌دهد و خداوند
ستمگران را (به حال خود رها کرده، توفیقشان راگرفته،)
گمراه می‌کند. و خداوند آنچه بخواهد (طبق عدل و حکمت
خود) انجام می‌دهد.

آیا به کسانی که نعمت خداوند را به کفر تبدیل کردند و
قوم خود را به سرای هلاکت در آوردند نگریستی؟

(آنان) به دوزخ در آیند که چه بد جایگاهی است.

(رهبران فاسد) برای خداوند شریک هایی قرار دادند، تا
مردم را از راه خدا گمراه نمایند. بگو: کامیاب شوید که قطعا
پایان کار شما آتش است.

(ای پیامبر) به بندگان من (آنان) که ایمان آورده‌اند، بگو:
نماز را برپا دارند، و از آنچه به آنان روزی داده‌ایم، پنهان و
آشکار انفاق کنند قبل از آن که روزی فرا رسد که در آن نه
دادوستدی باشد و نه دوستی و رابطه‌ای.

خداست که آسمان ها و زمین را آفرید، و از آسمان، آبی
فرو فرستاد، پس با آن برای رزق شما از (زمین) میوه‌ها
بیرون آورد، و کشتی را رام شما نمود تا به فرمان او در
دریا به حرکت درآید، و برای شما نهرها را مسخر نمود.

و (خداوند) خورشید و ماه را که دایما در حرکت هستند،
برای شما رام نمود و نیز شب و روز را برای شما مسخر
نمود.

وَعَاتِلْكُمْ مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءَامِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ ۖ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ۖ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ۖ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِلًا ۚ عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ

و (خداوند) از هر آنچه که از او خواستید (و نیاز داشتید) به شما داده است، و اگر (بخواهید) نعمت خدا را بشمارید، نمی‌توانید آنها را به دقت شماره کنید. همانا انسان بسیار ستمگر و ناسپاس است.

و (به یاد آور) زمانی را که ابراهیم گفت: پروردگارا! این شهر (مکه) را امن قرار ده و من و فرزندانم را از اینکه بت ها را بپرستیم دور بدار.

پروردگارا! همانا بت ها بسیاری از مردم را گمراه کرده‌اند، پس هر که مرا پیروی کند، قطعاً او از من است و هر کس با من مخالفت کند، همانا تو بخشنده‌ی مهربانی.

پروردگارا! من (یکی) از ذریّه‌ام را در وادی (و درّه‌ای بی‌آب و) بی‌گیاه، در کنار خانه‌ی گرامی و با حرمت تو ساکن ساختم. پروردگارا! (چنین کردم) تا نماز برپا دارند، پس دل های گروهی از مردم را به سوی آنان مایل گردان و آنان را از ثمرات، روزی ده تا شاید سپاس گزارند.

پروردگارا! همانا تو آنچه را پنهان و یا آشکار کنیم، می‌دانی و چیزی در زمین و در آسمان بر خداوند پوشیده نمی‌ماند.

ستایش خداوندی را که در پیری، اسماعیل و اسحاق را به من عطا فرمود. قطعاً پروردگارم شنونده دعاست (و آن را مستجاب می‌کند.).

پروردگارا! مرا برپا دارنده نماز قرار ده و از نسل و ذریّه‌ام نیز. پروردگارا! دعای مرا (نماز و عبادتم را) بپذیر.

پروردگارا مرا و پدر و مادرم را و مؤمنان را، روزی که حساب بر پا می‌شود ببخشای.

خداوند را از آنچه ستمگران انجام می‌دهند غافل مپندار، همانا او (کیفر و حساب) آنان را برای روزی به تا خیر می‌اندازد که چشم ها (از حیرت و وحشت) آن روز خیره می‌ماند.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئَدَتُهُمْ هَوَاءٌ

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّحِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ^ك أَوْ لَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلِ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُم كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ خَائِفَ وَّعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ^ط وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

سَرَابِيلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

هَذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ^ه وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ

(روزی که مجرمان از شدّت وحشت) شتاب زده، سرها را بالا گرفته، چشم ها و پلک هایشان به هم نخورد و دل هایشان (از امید و تدبیر) تهی است.

و مردم را از روزی که عذاب به سراغشان خواهد آمد بترسان. پس کسانی که ظلم کرده‌اند، خواهند گفت: پروردگارا! ما را تا مدّت کوتاهی مهلت ده، تا دعوت تو را اجابت نماییم و از پیامبران پیروی کنیم (به آنان گفته می‌شود) آیا شما نبودید که پیش از این سوگند یاد می‌کردید که هرگز برای شما زوال و فتنایی نیست.؟

و (شما بودید که) در خانه‌های کسانی که (پیش از شما بودند و) به خویشتن ستم کردند، ساکن شدید، و برای شما روشن شد که با آنان چه کردیم و برای شما مثل ها زدیم (پس چرا عبرت نگرفتید).

به یقین آنان تمام مکر خود را به کار گرفتند، ولی مکر و حیل‌ی آن ها نزد خداست گرچه کوه‌ها از مکرشان از جا کنده شود.

مپندارید که خداوند وعده‌ای را که به پیامبرانش داده است تخلف می‌کند، قطعاً خداوند شکست ناپذیر و صاحب انتقام است.

روزی که زمین به غیر این زمین و آسمان ها (به آسمان های دیگر) تبدیل شوند و (همه مردم) در پیشگاه خداوند بیگانه قهّار حاضر شوند.

و در آن روز مجرمان را می‌بینی که در غل و زنجیر بهم بسته شده‌اند.

جامه‌های آنان از قطران (=مادّ‌ه‌ی چسبنده‌ی بدبوی قابل اشتعال همچون قیر) است، و صورت هایشان را آتش می‌پوشاند.

(مجرمان کیفر می‌شوند) تا خداوند به هر کس سزای آنچه کسب کرده بدهد، چرا که خداوند حساب رسی سریع است.

این (قرآن) پیام رسا و ابلاغی برای مردم است تا به وسیله‌ی آن، هشدار یابند و بدانند که همانا او معبودی یکتاست و تا خردمندان پند گیرند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُبِينٍ	جزء: ۱۴ حزب: ۱۰۵ آیه: ۲۱۸
۲	رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ	
۳	ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ	
۴	وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ	
۵	مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْجِرُونَ	
۶	وَقَالُوا يَأْتِيهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ	
۷	لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ	
۸	مَا نُنْزِلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ	
۹	إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ	
۱۰	وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ	
۱۱	وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ	
۱۲	كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ	
۱۳	لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ	
۱۴	وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ	
۱۵	لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ	

الف لام را،، آن است آیات کتاب (آسمانی) و قرآن روشن و روشنگر.

چه بسا کسانی که کفر ورزیدند آرزو دارند که ای کاش مسلمان بودند.

آنان را (به حال خود) رها کن تا بخورند و بهره‌مند شوند و آرزوها سرگرمشان کند، پس به زودی (نتیجه این بی‌تفاوتی‌ها را) خواهند فهمید.

و ما اهل هیچ قریه‌ای را هلاک نکردیم مگر آنکه برای آن (کارنامه و) کتابی معلوم بود.

هیچ امتی از اجل خود نه پیش می‌افتد و نه پس می‌ماند.

و کفار گفتند: ای کسی که (ادعا داری) ذکر (الهی) بر اوناازل شده به یقین تو دیوانه‌ای.

اگر از راست گویانی چرا فرشتگان را پیش ما نمی‌آوری.؟

(غافل از آنکه) ما فرشتگان را جز بر اساس حق نمی‌فرستیم و در آن صورت دیگر کفار مهلت داده نمی‌شوند. (و قهر فوری الهی آنان را خواهد گرفت).

همانا ما خود قرآن را نازل کردیم و قطعا ما خود آن را نگاه داریم.

و همانا ما پیش از تو، در میان اقوام و گروه‌های پیشین (نیز پیامبرانی) فرستادیم.

و هیچ پیامبری برایشان نمی‌آمد، مگر آنکه به استهزای او می‌پرداختند.

اینگونه ما (برای اتمام حجت) قرآن را در دل های مجرمان راه می‌دهیم.

(اما) آنان به آن ایمان نمی‌آورند و سنت و راه کفار پیشین نیز اینگونه بوده است.

و اگر از آسمان دری بر روی آنان بگشاییم تا همواره در آن بالا روند.

قطعا می‌گفتند در حقیقت ما چشم بندی شده‌ایم بلکه ما قومی جادو شده‌ایم.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ

إِلَّا مَنْ أَسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ مُبِينٌ

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ

وَأَرْسَلْنَا الرِّيْحَ لَوَاحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِءُ وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يُحْشِرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ وَسَجِدِينَ

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ

و همانا ما در آسمان برج هایی قرار دادیم و آن را برای بینندگان زینت دادیم.

و آنها را از (دسترس) هر شیطان رانده شده‌ای، حفظ کردیم.

مگر آنکه دزدانه گوش فرا داد که شهابی روشن او را دنبال نمود.

و زمین را گستراندیم و در آن کوه‌های استوار افکندیم و در آن از هر چیز سنجیده و به اندازه، رویاندیم.

و در آن زمین، برای شما و آنکه شما روزی دهنده او نیستید، وسیله‌ی زندگی قرار دادیم.

و هیچ چیز نیست مگر آنکه منابع و گنجینه‌های آن نزد ماست و ما جز به مقدار معین فرو نمی‌فرستیم.

و باده‌ها را برای بارور ساختن (ابر‌ها و گیاهان) فرستادیم و از آسمان آبی نازل کردیم، پس شما را بدان سیراب نمودیم در حالی که شما نه خزینه‌دار بارانید و نه می‌توانید آن را برای خود (در ابر‌ها یا در زمین) ذخیره کنید.

و البته این مائیم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم و مائیم که (بعد از مرگ همه، باقی مانده و) وارث می‌شویم.

و بدون شک ما به پیشینیان از شما علم داریم و به آیندگان نیز آگاهیم.

و همانا پروردگار تو است که همه آنان را محشور خواهد کرد، زیرا که او حکیم و علیم است.

و همانا ما انسان را از گلی خشک، از گلی سیاه متغیر و بو گرفته، آفریدیم.

و قبل از انسان، جن را از آتشی سوزان و نافذ آفریدیم.

و (یاد کن) آنگاه که پروردگارت به فرشتگان گفت: همانا من بشری را از گلی خشک سیاه و بدبو شده خلق می‌کنم.

پس هرگاه معتدل و استوارش ساختم و از روح خود در او دمیدم پس سجده‌کنان پیش او بافتید.

پس فرشتگان همگی با هم و یک سره سجده کردند.

مگر ابلیس که از اینکه با سجده‌کنان باشد خودداری کرد.

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ

۳۳

قَالَ لَمْ اَكُنْ لِاسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَٰصِلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُوْنَ

۳۴

قَالَ فَاخْرِجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ

۳۵

وَإِنَّ عَلَيْكَ اَلَلْعَنَةَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ

۳۶

قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِيْ اِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُوْنَ

۳۷

قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ

۳۸

اِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ

۳۹

قَالَ رَبِّ بِمَا اَغْوَيْتَنِيْ لَآ زَيِّنَنَّ لَهُمْ فِى الْاَرْضِ وَلَا اُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِيْنَ

۴۰

اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلَصِيْنَ

۴۱

قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلٰى مُسْتَقِيْمٍ

۴۲

اِنَّ عِبَادِيْ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَن اَتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِيْنَ

۴۳

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِيْنَ

۴۴

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ

۴۵
۲۲۱۹

إِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِى جَنَّتٍ وَعُيُوْنٍ

۴۶

اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ءَامِنِيْنَ

۴۷

وَنَزَعْنَا مَا فِى صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ اِِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِيْنَ

۴۸

لَا يَمَسُّهُمْ فِىْهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِيْنَ

۴۹

نَبِئْ عِبَادِىْ اَنِّىْ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

۵۰
حزب
۱۰۶

وَأَنَّ عَذَابِيْ هُوَ الْعَذَابُ اَلَّٰلِيْمُ

۵۱

وَنَبِّئُهُمْ عَن ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ

(خداوند) فرمود: ای ابلیس! چه شد ترا که همراه (فرشتگان) سجده‌کنان نیستی.؟

(ابلیس) گفت: من اینگونه نیستم که برای بشری که او را از گلی خشک، از گلی سیاه و بدبو آفریده‌ای، سجده کنم.

(خداوند) فرمود: پس از صف فرشتگان (و این مقام) خارج شو که همانا تو رانده و مطرودی.

و البته تا روز جزا بر تو لعنت خواهد بود.

(ابلیس) گفت: پروردگارا! پس مرا تا روزی که مردم برانگیخته شوند، مهلت بده (و زنده بدار).

(خداوند) فرمود: پس همانا تو از مهلت یافتگانی.

(اما نه تا روز قیامت، بلکه) تا روزی که وقت آن معلوم است.

(ابلیس) گفت: پروردگارا! به سبب آنکه مرا گمراه ساختی، من هم در زمین (بدی‌ها را) برایشان می‌آرایم و همه را فریب خواهم داد.

مگر بندگان اخلاص‌مند (و برگزیده تو را) از میان آنان.

(خداوند) فرمود: این (اخلاص و نجات مخلصین) راه مستقیمی است که خود برعهده دارم.

همانا برای تو بر بندگان (برگزیده) من تسلطی نیست، مگر از گمراهانی که تو را پیروی کنند.

و البته دوزخ وعده‌گاه همگی آنهاست.

برای آن هفت در است، برای هر در بخشی از آن گمراهان تقسیم شده‌اند.

همانا پرهیزکاران در باغها و (کنار) چشمه ساراند.

(به آنان خطاب می‌شود:) با سلامت و امنیت به باغها وارد شوید.

و ما هرگونه کینه‌ای در سینه‌های آنان را برکنده‌ایم، (در نتیجه آنان) برادرانه بر تخت‌ها روبروی یکدیگرند.

در آنجا هیچگونه رنجی به آنان نمی‌رسد از آنجا بیرون شدنی نیستند.

(ای پیامبر) به بندگانم خبر ده که همانا من خودم بسیار بخشنده و مهربانم.

و البته عذاب من نیز همان عذاب دردناک است.

و آنان را از (داستان) مهمانان ابراهیم خبر ده.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ

۵۳

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَليِمٍ

۵۴

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ تَبَشِّرُونَ

۵۵

قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ

۵۶

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ ۖ إِلَّا الضَّالُّونَ

۵۷

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

۵۸

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

۵۹

إِلَّا عَالِ لُوطٍ إِنَّا لَمَنَجُّهُمْ أَجْمَعِينَ

۶۰

إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ ۚ قَدَرْنَا ۖ إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ

۶۱

۲۲۲ر

فَلَمَّا جَاءَ عَالِ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ

۶۲

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ

۶۳

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ

۶۴

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

۶۵

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ

مِنْكُمْ أَحَدٌ وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ

۶۶

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ

مُصْبِحِينَ

۶۷

وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

۶۸

قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ

۶۹

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ

۷۰

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعُلَمِينَ

آنگاه که بر او وارد شده و سلام کردند، ابراهیم گفت: همانا ما از شما بیمناکیم.

گفتند: مترس که ما تو را به نوجوانی دانا مژده می‌دهیم.

ابراهیم گفت: آیا با اینکه پیری به من رسیده، مرا چنین بشارتی می‌دهید؟ پس به چه چیز (عجیبی) بشارت می‌دهید.

(مهمانان) گفتند: ما تو را به حقیقت بشارت دادیم، پس از ناامیدان مباش.

(ابراهیم) گفت: جز گمراهان چه کسی از رحمت پروردگارش مأیوس می‌شود.

سپس (ابراهیم) گفت: ای فرستادگان (الهی) کار شما چیست؟

گفتند: ما به سوی قومی تبه‌کار فرستاده شده‌ایم (تا آنان را هلاک کنیم).

مگر خاندان لوط که ما قطعاً همه آنان را از هلاکت نجات می‌دهیم.

مگر همسرش که مقدر کرده‌ایم او از بازماندگان (در کیفر) باشد.

پس چون فرستادگان (الهی) به سراغ خاندان لوط آمدند.

(لوط) گفت: شما گروهی ناشناس هستید.

(فرشتگان) گفتند: در واقع ما آنچه را (از نزول عذاب که) درباره‌اش تردید داشتند، برای تو آورده‌ایم.

و ما به حق نزد تو آمده‌ایم و قطعاً ما راستگویانیم.

پس خاندانت را پاسی از شب (گذشته) حرکت بده و خودت از پشت سرشان برو و هیچ یک از شما (به پشت سر خویش) توجّه نکند و به آنجا که مأور شده‌اید بروید.

و به لوط این امر حتمی را رساندیم که ریشه و بن این گروه تبه‌کار، صبحگاهان قطع شده است.

و اهل شهر شادی‌کنان (برای تعرض به مهمانان به سراغ خانه لوط) آمدند.

لوط گفت: همانا این گروه مهمان من هستند پس مرا (در برابر آنان) رسوا نکنید.

و از خدا پروا کنید و مرا خوار و شرمنده نسازید.

(تبه‌کاران شهر) گفتند: آیا ما تو را از (مهمان کردن) مردم منع نکردیم.

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ

وَإِنَّهَا لِبِسْبِيلٍ مُّقِيمٍ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ

فَأَتَتْهُمْ مِّنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ

۸۵
زمره ۲۲۳

وَعَاتَيْنَهُمْ عَآئِتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

۸۱

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ

۸۲

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ

۸۳

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۸۴

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ

۸۵

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

۸۶

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ

۸۷

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ ۖ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ۚ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ

۸۸

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

۸۹

كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ

۹۰

(لوط) گفت: اگر شما قصد کاری دارید اینها دختران من هستند. (با آنان ازدواج کنید و از آلودگی به لواط بپرهیزید).

(ای پیامبر) به جان تو سوگند که آنان در مستی خود سرگردان بودند.

پس به هنگام طلوع آفتاب صیحه‌ای مرگبار آنان را فراگرفت.

پس آن شهر را زیرورو کردیم و بر آنان سنگ هائی از گل سخت بارانددیم.

همانا در این سرگذشت، برای اشارت فهمان و تیزبینان نشانه‌هایی روشن است.

و (ویرانه‌های) آن سرزمین (هنوز) در کنار راه (کاروان ها) پا برجاست.

همانا در این ماجرا برای مؤمنان نشانه‌ای روشن است.

و به راستی اهالی سرزمین ایکه (نیز) ستمگر بودند.

پس از آنان انتقام گرفتیم و همانا (شهرهای ویران شده) این دو منطقه در برابر چشمان شما آشکار است.

و همانا (قوم ثمود) اهالی حجر نیز پیامبران را تکذیب کردند،.

و ما آیات خود را به آنان ارائه دادیم، ولی آنها از آیات ما روی گردان شوند.

و آنان خانه‌های امن در دل کوه‌ها می‌تراشیدند.

(اما سرانجام) صیحه (مرگبار) صبحگاهان آنان را فراگرفت.

و آنچه را بدست آورده بودند بکارشان نیامد.

و ما آسمان ها و زمین و آنچه را میان آنهاست جز به حق نیافریدیم و قطعا ساعت قیامت آمدنی است، پس به نیکویی (از لغزش ها) صرف نظر کن.

همانا پروردگار تو، اوست آفریننده دانا.

و همانا ما به تو سبع المثنی (سوره حمد) و قرآن بزرگ دادیم.

ای پیامبر به آنچه که ما با آن گروه‌های از کفار را کامیاب کرده‌ایم، چشم مدوز و بر آنان اندوه مغور و بال محبت خویش را برای مؤمنان فروگستر.

و بگو همانا من همان هشدار دهنده روشنگرم.

(ما بر آنها عذابی می‌فرستیم) همانگونه که بر تجزیه‌کنندگان آیات الهی فرستادیم.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِضِينَ

۹۲

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

۹۳

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۴

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

۹۵

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ

۹۶

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۹۷

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ

۹۸

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ

۹۹

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

۱۶ . نحل	التَّحَلُّ: زنبور عسل	مکی	۱۲۸ آیه	۱۵ صفحه
----------	-----------------------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۲

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ

۳

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۴

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

۵

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

۶

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ

آنان که قرآن را قطعه قطعه کردند. (آنچه به سودشان بود گرفتند و آنچه نبود رها کردند).

پس به پروردگارت سوگند ما از همه آنان (در قیامت) حتما بازخواست خواهیم کرد.

از آنچه انجام می‌داده‌اند.

پس آنچه را بدان مأ مور شده‌ای آشکار کن و از مشرکان اعراض نما (و به آنان اعتنا نکن).

همانا ما تو را از (شرّ) استهزاکنندگان کفایت کردیم.

همانان که معبود دیگری را در کنار خداوند قرار می‌دهند. پس به زودی حقیقت را خواهند فهمید.

(ای پیامبر) البته ما می‌دانیم که سینه‌ات بواسطه آنچه می‌گویند، تنگ می‌شود.

پس (برای تقویت خود) پروردگارت را با سپاس و ستایش به پاکی یاد کن و از سجده‌کننده‌گان باش.

و پروردگارت را پرستش کن تا آنکه (مرگ) یقینی تو را فرارسد.

۱۵ صفحه	۱۲۸ آیه	مکی	۱۶ . نحل	التَّحَلُّ: زنبور عسل	مکی	۱۲۸ آیه	۱۵ صفحه
فرمان (قهر) خدا آمد پس در آن شتاب نکنید. او منزّه و برتر از هرچیزی است که با او شریک می‌سازند.							
خداوند فرشتگان را، همراه با وحی که از فرمان اوست، بر هر کس از بندگان ش که بخواهد فرو می‌فرستد که مردم را هشدار دهید که معبودی جز من نیست پس تنها از من پروا کنید (و مخالف دستورم عمل نکنید).							
او آسمان ها و زمین را براساس حق آفرید، او از آنچه با او شریک می‌سازند برتر است.							
او انسان را از نطفه‌ای آفرید، پس آنگاه او به آشکارا با (خداوند) دشمنی می‌ورزد.							
و چهارپایان را آفرید، که برای شما در آنها وسیله گرمی و بهره‌هایی است و از (گوشت و شیر) آنها می‌خورید.							
و برای شما در چهارپایان، (شب هنگام) که از چراگاه برمی‌گردانید و (بامدادان) که به چراگاه می‌فرستید، شکوه و جلوه‌ای است.							

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
الْأَنفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَعُوفٌ رَّحِيمٌ

وَالْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لِتَرْكُبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ
أَجْمَعِينَ

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً^ط لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ
شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَبَ وَمِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ^ط وَالنُّجُومَ
مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَمَا ذَرَأَّا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ^ط إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا^ط وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاحِرَ
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ^ط وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و چهارپایان بارهای سنگین شما را به شهری می‌برند که جز
به رنج تن نمی‌توانستید به آن برسید. همانا پروردگار شما
رؤف و مهربان است.

و اسبان و استران و الاغها را آفرید تا بر آنها سوار شوید و
برای شما تجملی باشد و چیزهایی را می‌آفریند که
نمی‌دانید.

و بر خداست که راه میانه (و مستقیم را به مردم نشان
دهد) و برخی از آن (راهها) منحرف است و اگر خداوند
بخواهد همه شما را (به اجبار) هدایت می‌کند. (ولی اجبار
سودی ندارد و سنت و برنامه خداوند بر آزاد گذاشتن
انسان ها است).

اوست آنکه برای شما از آسمان آبی فرستاد که نوشیدنی
شما از آن است و گیاهانی که (چهارپایان خود را) در آن
می‌چرانید، (نیز) از آن است.

خداوند بوسیله آن آب برای شما کشتزار و زیتون و درختان
خرما و انگور و از هر نوع میوه‌ای می‌رویاند. همانا در این
امر برای آنان که می‌اندیشند نشانه‌ای روشن است.

و خداوند شب و روز و خورشید و ماه را در خدمت و بهره
دهی شما قرار داد و ستارگان به فرمان او تسخیر شده‌اند
البته در این امر برای گروهی که تعقل می‌کنند نشانه‌هایی
قطعی (از عظمت و قدرت و حکمت و رأفت) اوست.

و (همچنین) آنچه را در زمین با رنگ های گوناگون برای شما
پدید آورد. البته در این آفریده‌ها برای پندگیران عبرت و
نشانه‌ای روشن است.

و اوست آنکه دریا را رام نمود تا از آن گوشت تازه بخورید
و زیورهایی برای پوشیدن از آن بیرون آورید و می‌بینی که
کشتی‌ها سینه دریا را شکافته (و پیش می‌روند، چنین کرد
تا از کشتی‌ها، تجارت ها، ماهی‌گیری‌ها، غواصی‌ها و حمل و
نقلها که همه وسیله درآمد است، استفاده کنید) و به سراغ
فضل و لطف او روید و شاید سپاسگزار باشید.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَرََا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَعَلَّمَتْ بِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ
يُخْلَقُونَ

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ ۖ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم
مُّنْكَرَةٌ وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْتَكْبِرِينَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أُنْزِلَ رَّبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ
يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ
فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَنَّهُمُ الْعَذَابُ مِّنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

و خداوند در زمین کوه‌هایی استوار افکند تا زمین شما را
نلرزاند و نهرهایی و راه‌هایی (قرار داد) تا راه یابید.

و نشانه‌های دیگری (در زمین قرار داد) و آنان به وسیله
ستاره راه می‌یابند.

پس آیا آنکه می‌آفریند همانند کسی است که نمی‌آفریند؟
پس آیا یاد نمی‌کنید و پند نمی‌گیرید؟

و اگر بخواهید نعمت های خدا را بشمارید، نمی‌توانید شماره
کنید. همانا خداوند آمرزنده‌ی مهربان است.

و خداوند آنچه را پنهان می‌کنید و آنچه را آشکار می‌سازید
می‌داند.

و کسانی را که بجای خدا می‌خوانند، هیچ چیز نمی‌آفرینند و
خود نیز آفریده شده‌اند.

آنها مرده گانند نه زنده گان، و نمی‌دانند چه وقت برانگیخته
خواهند شد.

معبود شما معبودی است یگانه، پس کسانی که به آخرت
ایمان ندارند دل هایشان به انکار خو کرده و همانان
مستکبرند.

البته و بی‌گمان، آنچه را پنهان می‌کنند و آنچه را آشکارا
می‌نمایند، خداوند می‌داند. همانا او مستکبران را دوست
ندارد.

و هرگاه به آنان گفته شد: پروردگارتان چه نازل کرده؟
گفتند افسانه‌های پیشینیان.

آنان باید در روز قیامت هم بار گناهان خود را به تمامی به
دوش کشند و هم بخشی از بار گناهان کسانی که بدون علم
آنان را گمراه می‌نمایند بدانید که چه بد باری را برمی‌دارند.

همانا کسانی که قبل از ایشان بودند (نیز) مکر ورزیدند،
پس قهر خداوند به سراغ پایه‌های بنای آنان آمد، پس سقف
از بالای سرشان بر آنان فرو ریخت و از آنجا که اندیشه‌اش
را نمی‌کردند، عذاب الهی آمد.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ أَلْمَلِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ أَلْمَلِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ أَلْمَلِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

(به علاوه) خداوند در روز قیامت آنان را خوار و رسوا خواهد ساخت و می‌گوید: شریکان من که درباره آنها (با پیامبر و مؤمنان) ستیزه و مخالفت می‌کردند، کجا هستند؟ (در این هنگام) دانشمندان گویند: همانا امروز، ذلت و رسوایی بر کافران است.

آن کسانی که فرشتگان جانشان را می‌گیرند (در حالی که) به خود ستم کار بوده‌اند، پس (در آن موقع آنان) سر تسلیم فرو آرند (و به دروغ گویند:) ما هیچ‌گونه کار بدی انجام نداده‌ایم. چنین نیست، بلکه قطعاً خداوند به آنچه انجام داده‌اید، آگاه است.

پس، از درهای دوزخ وارد شوید که جاودانه در آنجا خواهید ماند، و براستی چه بد است جایگاه متکبران.

و به پرهیزکاران گفته شد: پروردگارتان چه نازل کرده است؟ گویند: خیر (نازل کرده است) برای کسانی که نیکی کرده‌اند در این دنیا نیکی است و قطعاً سرای آخرت بهتر است و چه نیکوست سرای پرهیزکاران.

به باغهایی دائمی داخل خواهند شد که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، هر چه را بخواهند برای ایشان در آنجا موجود است، خداوند اینگونه پرهیزکاران را پاداش می‌دهد.

به آنان که (از آلودگی‌های شرک و گناه) پاکند، فرشتگانی که جانشان را می‌ستانند، می‌گویند: سلام علیکم. به پاداش آنچه انجام داده‌اید، به بهشت داخل شوید.

آیا کفار جز آنکه فرشتگان (ما مور قبض روح) یا فرمان (قهر) پروردگارت به سراغشان آید انتظاری دارند، کسانی که پیش از آنان بودند نیز چنین کردند و خداوند به آنان ظلم نکرد، لکن آنها به خودشان ستم می‌کردند.

پس کیفر بدی‌هایی که انجام دادند به آنان رسید و آنچه که آنان به مسخره می‌گرفتند آنان را فراگرفت.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا ءَابَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

و کسانی که شرک ورزیدند، گفتند: اگر خدا می‌خواست نه ما و نه پدرانمان هیچ چیزی را غیر از او نمی‌پرستیدیم و بدون حکم او هیچ چیزی را حرام نمی‌کردیم. کسانی که پیش از اینان بودند نیز اینگونه برخورد می‌کردند، پس مگر جز ابلاغ روشن، وظیفه دیگری بر پیامبران است؟

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

و همانا ما در میان هر امتی پیامبری را برانگیختیم (تا به مردم بگویند) که خدا را بپرستید و از طاغوت (و هر معبودی جز خدا) دوری نمایید، پس گروهی از مردم کسانی هستند که خداوند هدایتشان کرده و بعضی از آنان گمراهی بر آنان سزاوار است، پس در زمین سیر و سفر کنید، تا ببینید که پایان کار تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است؟

إِنْ تَحَرَّصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

(ای پیامبر) اگرچه بر هدایت آنان حرص می‌ورزی، اما (بدان که) قطعاً خداوند کسی را که (بخطر سوء انتخاب و عملش) گمراه کرده هدایت نمی‌کند و برای آنان هیچ یابوری نیست.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

و با شدیدترین نوع سوگندشان، به خدا سوگند یاد کردند که هر کس می‌میرد خداوند او را برنخواهد انگيخت. آری (رستاخیز مردگان) وعده حقی است بر خداوند (و آن را وفا خواهد کرد) ولکن بیشتر مردم نمی‌دانند.

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَتَهُمُ كَانُوا كَذِبِينَ

(رستاخیز مردگان) برای آن است که (خداوند) چیزی را که مردم در آن اختلاف می‌کنند روشن سازد و کسانی که کفر ورزیدند بدانند که آنها خودشان دروغگو بودند، (نه انبیا).

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ

(رستاخیز مردگان برای ما کار مهمی نیست، زیرا) هرگاه چیزی را اراده کنیم، همانا گفتار ما برای آن چیز این است که به آن می‌گوییم باش، پس (بی درنگ) موجود می‌شود.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

و کسانی که پس از آنکه ستم دیدند در راه خدا هجرت کردند، بدون شک ما در همین دنیا جایگاه نیکویی به آنان خواهیم داد و اگر می‌دانستند البته پاداش آخرت بزرگتر خواهد بود.

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

(آنان) کسانی هستند که صبر نمودند و بر پروردگارشان توکل می‌نمایند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحَىٰ إِلَيْهِمْ ۖ فَسَئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ ۖ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَلُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۝

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارْهَبُونِ

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

ما قبل از تو نیز، جز مردانی که به سوبیشان وحی می‌مودیم (فرشته یا موجود دیگری را) نفرستادیم (که آنها از آمدن تو تعجب می‌کنند، به آنها بگو:) اگر نمی‌دانید از اهل ذکر بپرسید.

(ما پیامبران پیش از تو را) همراه با معجزات و کتب (آسمانی فرستادیم) و به سوی تو ذکر (قرآن) را فرو فرستادیم، تا برای مردم آنچه را که برایشان نازل شده روشن بیان کنی و شاید بیاندیشند.

آیا کسانی که بدی‌ها را با حيله و نیرنگ انجام دادند، درامانند، از اینکه خداوند آنان را در زمین فرو برد یا از جایی که پیش بینی و اندیشه نمی‌کنند، عذاب الهی به سراغشان آید.

یا (قهر الهی) در حین تلاش و کوششان ناگهان آنان را بگیرد، پس نتوانند آن عذاب را خشی و عاجز نمایند.

یا آنکه در حال دلهره آنان را بگیرد، پس البته پروردگار شما رؤف و مهربان است.

آیا چیزهایی را که خداوند آفریده ندیده‌اند که چگونه از راست و چپ سایه‌هایشان می‌گسترد و در حال سجده، فروتنانه خضوع دارند.

و آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است از جنبه و فرشتگان، تنها برای خداوند سجده می‌کنند و تکبر و سرپیچی نمی‌کنند.

و از پروردگارشان که حاکم و محیط بر آنهاست می‌ترسند و آنچه را فرمان داده شده‌اند انجام می‌دهند.

و خداوند فرمود دو معبود نگیرید، فقط او معبود یکتاست، پس تنها از من بترسید.

و آنچه در آسمان ها و زمین است از آن اوست و پرستش و فرمان برداری پیوسته برای اوست، پس آیا از غیر خداوند پروا می‌کنید.

و آنچه از نعمت دارید، پس از خداوند است. (به علاوه) هرگاه نگرانی و بلا به شما رسد، تنها به سوی او ناله می‌کنید.

اما همین که نگرانی و محنت را از شما برطرف کرد، ناگهان گروهی از شما نسبت به پروردگارشان شرک می‌ورزند. (و عوامل و افراد دیگری را در دفع بلا مؤثر می‌دانند).

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۵۶

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ ۖ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَفْتُرُونَ

۵۷

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

۵۸

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

۵۹

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ ۚ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ ۗ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

۶۰

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ ۚ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۱
۲۳۱

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَشْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

۶۲

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ

۶۳

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمْ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۶۴

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

تا آنچه را (از نعمت و برطرف کردن سختی‌ها) به آنان داده‌ایم (بخاطر شرک‌ورزی) ناسپاسی کنند، پس کامیاب شوید که به زودی خواهید دانست (سزای کفران و شرک شما چیست؟).

و (مشرکان) سهمی از آنچه را ما روزی آنان کرده‌ایم برای بت هایی قرار می‌دهند که هیچ نمی‌دانند. به خدا سوگند حتما از آنچه افتراء می‌بندید بازخواست خواهید شد.

و برای خداوند دختران را قرار می‌دهند، در حالی که او (از فرزند داشتن) منزّه است ولی برای خودشان آنچه را (از پسران) که علاقه دارند (قرار می‌دهند).

و هرگاه یکی از آن مشرکان به دختر دارشدن بشارت داده شود، صورتش از غصّه سیاه می‌شود، در حالی که خشم خود را فرو می‌برد.

بخاطر بشارت تلخی که به او داده شده، از میان مردم متواری می‌شود (درمانده است که) آیا این دختر را همراه با ننگ و خفت نگاه دارد یا او را در خاک پنهان کند. بدانید که چه بد قضاوت می‌کنند.

برای کسانی که به آخرت ایمان ندارند صفات زشت است ولی برای خداوند صفات برتر است و اوست خداوند عزیز و حکیم.

و اگر خداوند مردم را بخاطر ستمشان مؤاخذه و عذاب کند، هیچ جنبنده‌ای را روی آن (زمین) باقی نمی‌گذارد ولکن (سنت خداوند بر مهلت دادن است و) کیفر آنان را تا زمان معینی به تأخیر می‌اندازد، پس همینکه اجلشان فرا رسد نمی‌توانند نه ساعتی پس و نه ساعتی پیش افکنند.

و مشرکان، آنچه را برای خود نمی‌پسندند برای خدا قرار می‌دهند و زبانشان به دروغ می‌گویند که نیکوتر برای آنان است. حقا که آتش برای آنان است و آنان (به سوی آن) پیشگامانند.

به خدا سوگند که همانا ما به سوی امت های پیش از تو (نیز) پیامبرانی فرستادیم، پس شیطان کارهای (ناپسند) ایشان را برایشان زیبا جلوه داد، پس (آن شیطان) امروز نیز سرپرست آنهاست و برای آنان عذاب دردناکی است.

و ما کتاب (آسمانی قرآن) را بر تو فرو نفرستادیم مگر برای اینکه آنچه را در آن اختلاف کرده‌اند برای آنان روشن بیان کنی و (این کتاب) برای گروهی که ایمان می‌آورند مایهی هدایت و رحمت است.

وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِۦ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُۥ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ ۚ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضُكُم عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۖ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ ۚ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ أَقْبَالُ الْبَطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ

و خداوند از آسمان آبی فرستاد، پس بواسطه آن زمین را پس از آنکه پژمرده بود زنده کرد، البته در این (باریدن و روئیدن) برای گروهی که (سخن حق را با جان و دل) می‌شنوند نشانه‌ای روشن است.

و بی‌گمان برای شما در (آفرینش) چهارپایان عبرتی است، ما شما را از آنچه در درون آنهاست، از میان غذاهای هضم شده و خون، شیر خالصی که برای نوشندگان گوارا است سیراب می‌کنیم.

و از میوه‌های درختان خرما و انگور، هم (نوشیدنی) مست‌کننده و هم رزق نیکو می‌سازید. البته در این امر برای گروهی که تعقل می‌کنند نشانه روشنی است.

و پروردگارت به زنبور عسل وحی (و الهام‌گریزی) کرد که از بعضی کوه‌ها و درختان و از داربست هایی که مردم می‌سازند خانه‌هایی بساز.

سپس از همه میوه‌ها بخور، پس راه‌های پروردگارت را خالصانه طی کن. از شکم‌های آنها نوشیدنی رنگارنگ بیرون می‌آید که در آن شفای مردم است، البته در این (زندگی زنبور) برای کسانی که فکر می‌کنند قطعا عبرتی است.

و خداوند شما را آفرید سپس (جان) شما را می‌گیرد و بعضی از شما به پست‌ترین دوران عمر (پیری) بازگردانده می‌شود، تا آنجا که بعد از دانستن (بسیاری از مطالب، بخاطر پیری همه را فراموش می‌کند و دیگر) چیزی نمی‌داند. البته خداوند آگاه و توانمند است.

و خداوند بعضی از شما را بر بعضی دیگر در روزی برتری داده است، پس کسانی که برتری داده شده‌اند، رزق خود را بر زیردستان خود رد نمی‌کنند تا آنکه همه با هم برابر شوند. پس آیا نعمت خدا را انکار می‌کنند؟

و خداوند از جنس خودتان همسرانی برایتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگانی قرار داد و از پاکیزه‌ها شما را روزی داد، پس آیا (باز هم) به باطل ایمان می‌آورند و به نعمت الهی کفر می‌ورزند؟

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَن رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَن يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و به جای خداوند بت هائی را می‌پرستند که برای آنان مالک هیچگونه رزقی از آسمان ها و زمین نیستند و نمی‌توانند (روزی دهند).

پس بت ها را امثال و مانند خدا شمارید. همانا خداوند می‌داند و شما نمی‌دانند.

خداوند، برده مملوکی را مثل می‌زند که بر هیچ چیز توانایی ندارد و کسی که (آزاد است و) ما به او رزق نیکو از جانب خود داده‌ایم، پس او مخفیانه و آشکارا از آن رزق انفاق می‌کند. آیا (این دو نفر) برابرند؟ (اگر نزد شما دو انسان توانا و ناتوان برابر نیستند، پس چگونه سنگ و چوب را با خداوند برابر می‌دانید) ستایش مخصوص خداست، اما بیشترشان نمی‌دانند.

و خداوند دو مرد را مثال می‌زند که یکی از آن دو گنگ است که بر هیچ چیز توانایی ندارد و سربار مولای خویش است، بگونه‌ای که هر کجا او را می‌فرستد، هیچ سودی با خود نمی‌آورد، آیا او با کسی که به عدالت فرمان می‌دهد و خود بر راه مستقیم می‌رود برابر است؟

غیب آسمانها و زمین مخصوص خداست و برپایی قیامت (در سرعت و آسانی) جز مانند چشم بر هم زدن یا نزدیکتر نیست. البته خداوند بر هر چیزی قادر است.

و خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد در حالی که هیچ چیز نمی‌دانستید و برای شما گوش و چشمها و دل ها قرار داد، شاید شما شکر کنید.

آیا به پرندگان نمی‌نگرند، در حالی که در فضای آسمان در قبضه (او) هستند، جز خداوند آنها را نگاه نمی‌دارد. البته در این (پرواز) برای گروهی که ایمان می‌آورند نشانه‌هایی روشن است.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِثْلًا إِلَى حِينٍ

۰۱۶
نحل
۸۵
/۱۲۸

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُم سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

۸۱

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۸۲

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ

۸۳

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

۸۴
۲۳۵ر

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

۸۵

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ

۸۶

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۸۷

و خداوند برای شما از خانه‌هایتان، مایه آرامش قرار داد، و برای شما از پوست های چهارپایان خیمه‌هایی قرار داد، که روز کوچ شما و روز اقامت شما (حمل و نقل) آنرا سبک و خفیف می‌یابید. و از پشم و کرک و موهای آنها، برای مدتی لوازم و اسباب زندگی قرار داد.

و خداوند از آنچه آفریده، برای شما سایه‌ها قرار داد و از کوه برایتان، غارها قرار داد و برای شما لباس هایی قرار داد که شما را از گرما (و سرما) حفظ می‌کند و لباس هایی که شما را از آسیبهای یکدیگر حفظ می‌نماید. اینگونه (خداوند) نعمت خود را بر شما تمام می‌کند، باشد که خود را تسلیم او کنید.

پس (ای پیامبر) اگر روی برتافتند، پس بر (عهده) تو جز تبلیغ روشن نیست.

(آنها) نعمت خداوند را می‌شناسند، سپس آنرا انکار می‌کنند و بیشتر آنان کافر و ناسپاسند.

و (یاد کن) روزی را که از هر امتی شاهی برانگیزیم، سپس به کسانی که کفر ورزیدند اجازه (هیچ کلامی) داده نخواهد شد و آنها برای عذرخواهی فراخوانده نمی‌شوند.

و چون کسانی که ستم کردند عذاب را ببینند، پس نه از آنان عذاب کم شود و نه مهلتشان داده شود.

و چون کسانی که شرک ورزیدند، شرکای (پنداری) خود را (در قیامت) ببینند، گویند پروردگارا اینان شریکان (خیالی) ما بودند که ما به جای تو می‌خواندیم (ولی شرکا به سخن آمده) حرف آنان را به خودشان برگردانده (و پاسخشان دهند) که شما بدون شک دروغ‌گویید.

در چنین روزی به پیشگاه خدا سر تسلیم افکنند و آنچه را به دروغ می‌باfterند، از آنان محو شود.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ

کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، به
سزای فساد مداومشان عذابی بر عذابشان افزودیم.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا
بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

و (یاد کن) روزی را که در هر امتی، شاهدی بر آنان از
خودشان برانگیزیم و تو را بر آنان گواه آوریم و بر تو این
کتاب را نازل کردیم که روشنگر هر چیز است و مایه‌ی
هدایت و رحمت و بشارت برای مسلمانان است.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

همانا خداوند (مردم را) به عدل و احسان و دادن (حق)
خویشاوندان، فرمان می‌دهد و از کارهای زشت و ناپسند و
تجاوز، نهی می‌فرماید او شما را موعظه می‌کند باشد که
متذکر شوید.

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ
تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا تَفْعَلُونَ

و به عهد خدا آنگاه که پیمان بستید وفادار باشید و
سوگندها را پس از استوار ساختنش نشکنید، زیرا که خدا
را بر خودتان کفیل (و گواه و ضامن) قرار داده‌اید. همانا
خداوند آنچه انجام می‌دهید می‌داند.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَا
تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ
أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۚ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَحْتَلِفُونَ

و مانند آن زن نباشید که بافته‌ی خویش را پس از محکم
بافتن، رشته رشته می‌کرد، (بدینگونه که شما) سوگندهای
خود را دست‌آویز (فریب و خیانت) میان خودتان می‌گیرید
به خیال آنکه گروهی از گروه دیگری بیشتر است، (بخاطر
تعداد یا منافع گروهی، ایمانی که با گروه ضعیف بسته‌اید
بشکنید) جز این نیست که خداوند شما را با آن سوگندها،
آزمایش می‌کند و حتما آنچه را که در آن اختلاف می‌کردید
در قیامت برایتان روشن خواهد ساخت.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلِتَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و اگر خداوند خواسته بود (همه شما را به طور اکراه و
اجبار) یک امت (مؤمن و) متحد قرار داده بود، (تا میان شما
هیچ اختلافی نباشد، ولی این اجبار و اکراه خلاف سنت و
برنامه اوست و لذا) هر که را بخواهد گمراه می‌کند (و به
حال خودش وامی‌گذارد) و هر که را بخواهد (و استحقاق
هدایت دارد) هدایت می‌کند و قطعاً شما از آنچه انجام
می‌دادید بازخواست خواهید شد.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسُوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۹۵

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۹۶

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۷

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۸

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

۹۹

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۱۰۰

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

۱۰۱
۲۳۷۲

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۱۰۲

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

و سوگندهایتان را مایه‌ی فریب میان خودتان قرار ندهید، تا مبدا گامی بعد از استواری‌اش بلغزد، (که در این صورت حرمت و قداست سوگند و پیمان و اطمینان شکسته می‌شود) و بخاطر بازداشتن (مردم) از راه خدا بدی را خواهید چشید و برای شما عذابی بزرگ است.

و پیمان خدا را با بهای کمی معامله نکنید، زیرا اگر بدانید، آنچه نزد خداست همان برای شما بهتر است.

آنچه نزد شماس‌ت به پایان می‌رسد، و آنچه نزد خداست باقی و پایدار است، و کسانی که میر پیشه کردند، همانا مزدشان را بر پایه نیکوترین کاری که می‌کردند، پاداش خواهیم داد.

هر کس از مرد یا زن که مؤمن باشد و کار شایسته کند، حتما به زندگی پاک و پسندیده‌ای زنده‌اش می‌داریم و قطعاً مزدشان را بر پایه‌ی نیکوترین کاری که می‌کرده‌اند، پاداش خواهیم داد.

پس هرگاه خواستی قرآن بخوانی، از (شر) شیطان رانده شده به خداوند پناه ببر.

البته شیطان را بر کسانی که ایمان آورده و بر پروردگارشان توکل می‌کنند، غلبه و سلطه‌ای نیست.

غلبه و سلطه‌ی شیطان تنها بر کسانی است که (با پیروی از او) سلطه و ولایت او را می‌پذیرند، و (بر) کسانی است که آنان (به واسطه فریب شیطان) به خدا شرک آورده‌اند.

و هرگاه آیه‌ای را جایگزین آیه‌ای کنیم، در حالی که خداوند به آنچه نازل می‌کند داناتر است، (و می‌داند در چه شرایطی چه دستوری دهد) مخالفان گویند: همانا تو دروغ بافی، (چنین نیست) بلکه بیشترشان نمی‌دانند (که تغییر قانون بخاطر هوس، پشیمانی و ضعف و سردرگمی نیست، بلکه بر اساس مصلحت است).

بگو آن (قرآن) را روح القدس (جبرئیل) از جانب پروردگارت به حق نازل کرده است، تا کسانی را که ایمان آورده‌اند ثابت قدم و استوار گرداند و برای مسلمانان (مایه‌ی) هدایت و بشارت باشد.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِي وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيْمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيْمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ أُسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

و البته ما می‌دانیم که مخالفان تو می‌گویند: جز این نیست
که بشری آن (قرآن) را به او می‌آموزد. (اینگونه نیست،
زیرا) زبان کسی را که (این قرآن را) به او نسبت می‌دهند
غیر عربی و نارساست، در حالی که این (قرآن) زبان عربی
روشن است.

همانا کسانی که به آیات خداوند ایمان نمی‌آورند، خداوند
آنان را هدایت نمی‌کند و برایشان عذابی دردناک است.

جز این نیست که دروغ را تنها کسانی می‌سازند که آیات
خدا را باور ندارند و آنان خود دروغ‌گویانند، (نه پیامبری که
با تمام وجود به خدا ایمان دارد).

کسی که بعد از ایمان به خدا کافر (و مرتد) شود، نه آنکه او
را به زور وادار کرده‌اند (که با زبان اظهار کفر کند) در حالی
که قلبش به ایمان خویش مطمئن است، بلکه کسی که سینه
به روی کفر بگشاید (و بعد از ایمان با شادی به استقبال
کفر برود) پس بر آنان از طرف خداوند غضبی است و
برایشان عذابی بزرگ است.

آن (قهر الهی) بخاطر آن است که آنان زندگی دنیا را بر
آخرت برگزیدند، و قطعاً خداوند گروه کافران را هدایت
نمی‌کند.

آنانند کسانی که خداوند بر دلها و گوش و چشمانشان، مهر
نهاده است و آنان همان غافلانند.

شک نیست که آنان حتما در آخرت همان زیانکارانند.

پس قطعاً پروردگار تو برای کسانی که پس سختی‌ها(یی که
از کفار دیدند برای حفظ آیین یا توبه) هجرت کرده و به
جهاد برخاسته و پایداری نمودند، همانا پروردگارت از آن
پس قطعاً آمرزنده مهربان است.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَدِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

مَتَّعْ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۖ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

روزی بیاید که هر کس تنها به جدال و دفاع از خویشتن بپردازد و به هر کس آنچه را انجام داده جزای کامل داده می‌شود و آنان مورد ظلم قرار نمی‌گیرند.

و خداوند (برای شما) قریه‌ای را مثال می‌زند که امن و آرام بود، روزیش از هر سو فراوان می‌رسید، اما (مردم آن قریه) نعمت های خدا را ناسپاسی کردند، پس خداوند به (سزای) آنچه انجام می‌دادند، پوشش فراگیر گرسنگی و ترس را بر آنان چشانید.

البته پیامبری از میان خودشان به سراغشان آمد، اما او را تکذیب کردند، پس ایشان را در حالی که ستمکار بودند، عذاب فراگرفت.

پس، از آن چیزهای حلال و پاکیزه‌ای که خداوند روزی شما کرده بخورید، و اگر تنها او را می‌پرستید نعمت خدا را شکرگزاری.

جز این نیست که (خداوند) مردار و خون و گوشت خوک و آنچه نام غیر خدا (به هنگام ذبح) بر آن برده شده، بر شما حرام کرده است، پس هر کس (به خوردن اینها) ناچار شود، بدون آنکه (قصد) تجاوز و تعدی (به حکم خداوند) داشته باشد و یا (از نیاز ضروری) تجاوز کند، (مانعی برای خوردنش نیست) زیرا که خداوند بخشنده مهربان است.

و با هر دروغی که به زبانتان می‌آید نگویید: این حلال است و آن حرام، تا بر خدا دروغ بسته باشید. زیرا کسانی که بر خداوند دروغ می‌بندند رستگار نمی‌شوند.

(سرچشمه‌ی همه افتراها رسیدن به دنیایی است که) بهره‌ای اندک است، در حالی که برای آنان (در آخرت) عذابی دردناک است.

و بر کسانی که یهودی بودند آنچه را که پیش از این بر تو نقل کردیم حرام کردیم، (در سوره انعام که قبل از نحل نازل شده، علاوه بر مردار و خون، چیزهای دیگری باخاطر گوشمالی یهودیان، حرام شده است.) و(لی ما با تحریم) ظلمی بر آنان نکردیم، ولكن (تحریم ما کیفر) ستمی بود که آنان بر خویش رواداشته بودند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

شَاكِرًا لِلنَّعْمَةِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَعَاتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ۚ وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ ۖ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ ۚ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

سپس البته پروردگار تو برای کسانی که از روی نادانی کار بدی کردند آنگاه از پس آن توبه کرده و به کار شایسته پرداختند همانا پروردگارت پس از آن توبه، قطعاً بخشنده مهربان است.

همانا ابراهیم (به تنهایی) یک امت بود، در برابر خدا خاضع و فرمان بر و حق گرا بود، و از مشرکان نبود.

او نسبت به نعمت های خداوند شکرگزار بود، (خدا) او را برگزید و به راهی مستقیم هدایتش کرد.

و در دنیا به او نیکی دادیم و قطعاً او در آخرت (نیز) از صالحان و شایستگان است.

سپس به تو وحی کردیم که از آئین ابراهیم حق گرا پیروی کن، و او از مشرکان نبود.

همانا (حکم) تعطیلی (و بزرگداشت روز) شنبه بر کسانی قرار داده شد که در آن اختلاف کردند و قطعاً پروردگارت در روز قیامت درباره‌ی آنچه آنان (یهودیان) دائماً در آن اختلاف می‌کردند، قضاوت خواهد کرد.

(ای پیامبر مردم را) با حکمت (و گفتار استوار و منطقی) و پند نیکو، به راه پروردگارت بخوان و (با مخالفان) به شیوه‌ای که نیکوتر است جدال و گفتگو کن، همانا پروردگارت به کسی که از راه او منحرف شده آگاه‌تر است و (همچنین) او هدایت یافتگان را بهتر می‌شناسد.

و اگر عقوبت می‌کنید، چنان عقوبت کنید که شما را بدان عقوبت کردند و البته اگر صبر و شکیبایی کنید قطعاً صبر برای صابران بهتر است.

(و ای پیامبر) صبر پیشه کن و صبر تو جز (به یاری و توفیق) خداوند نیست و بر آنان اندوه مخور، و از آنچه مکر و تدبیرهای خصمانه‌ای که می‌کنند، دلتنگ و در فشار مباش.

زیرا که خداوند با کسانی است که تقوی پیشه کردند و (با) کسانی (است) که آنان نیکوکارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ ۚ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ ۚ لِنُرِيَهُ ۚ وَمِنَ ءَايَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۱
جزء ۱۵
حزب
۱۱۳
ر ۲۴
منزل
۴

وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا

۲

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ ۚ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا

۳

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا

۴

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ ۚ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا

۵

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

۶

إِنِ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ ۖ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا ۚ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيُسْئِلُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا

۷

پاک و منزّه است آن (خدایی) که بندهاش را از مسجدالحرام تا مسجدالاقصی که اطرافش را برکت داده‌ایم شبانه برد، تا از نشانه‌های خود به او نشان دهیم. همانا او شنوا و بیناست.

ما به موسی کتاب (آسمانی) دادیم و او را هدایت‌گر بنی‌اسرائیل قرار دادیم، که غیر از من تکیه گاه و کارسازی نگیرید.

(ای بنی‌اسرائیل!) ای فرزندان کسانی که آنان را همراه نوح، سوار (بر کشتی) کردیم و (نجات دادیم!) همانا نوح، بنده‌ای بسیار شکرگزار بود (شما هم مثل او باشید، تا نجات یابید).

ما در کتاب (تورات)، به بنی‌اسرائیل اعلام کردیم که قطعاً شما دوبار در زمین فساد می‌کنید و برتری‌جویی بزرگی خواهید کرد.

پس همین که وعده‌ی نخستین فتنه فرا رسد، گروهی از بندگان توانمند و جنگجوی خویش را (برای سرکوبی شما) برانگیزیم. پس درون خانه‌ها را جستجو کنند (تا فتنه‌گران را یافته کیفر دهند) و آن، وعده‌ای قطعی است.

سپس، جنگ را به سود شما و علیه آنان برگردانیم و شما را با اموال و فرزندان کمک کنیم و نفرات شما را بیشتر قرار دهیم.

اگر نیکی کنید به خودتان نیکی کرده‌اید و اگر بدی کنید (باز هم) به خود بد کرده‌اید. پس همین که وعده‌ی (فسادگری) دوم فرا رسد (جنگجویان نیرومند و مؤمن را برای قلع و قمع شما می‌فرستیم) تا سیمای (نظامی و عزت دنیوی) شما را زشت نمایند و (برای گرفتن قدرت) به مسجدالاقصی وارد شوند، همان گونه که بار نخست وارد شدند و تا آنچه را زیر سلطه درآورده‌اند، به سختی ویران کنند.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُمْ عُدنًا جَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

۹

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

۱۰

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۱۱
۲۴۱

وَيَدْعُ الْإِنْسَنُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَنُ
عَجُولًا

۱۲

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ ۖ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا
آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا

۱۳

وَكُلَّ إِنْسَنٍ أَلَزَمْنَاهُ طَبِرَهُ فِي غُفَّتِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا

۱۴

أَفْرَأَ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

۱۵

مِّنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۚ وَمَن ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ
نَبْعَثَ رَسُولًا

۱۶

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا

۱۷

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ ۖ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
بِدُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

امید است که پروردگارتان بر شما رحم کند و اگر باز گردید
(و دوباره فتنه کنید) ما نیز برمی‌گردیم (و قهر خود را
می‌فرستیم) و ما دوزخ را برای کافران، زندانی سخت قرار
داده‌ایم.

همانا این قرآن به استوارترین راه، هدایت می‌کند و به
مؤمنانی که کارهای شایسته انجام می‌دهند، بشارت می‌دهد
که برایشان پاداش بزرگی است.

و آنان که به آخرت ایمان نمی‌آورند، برایشان عذابی
دردناک، آماده کرده‌ایم.

و انسان (شتابزده و نادان) همانگونه که خیر را می‌طلبد، شر
را هم می‌طلبد و انسان همواره عجول است.

و ما شب و روز را دو نشانه (از قدرت خود) قرار دادیم،
پس نشانه‌ی شب (روشنی ماه) را زدودیم و نشانه‌ی روز
(خورشید) را روشنگر ساختیم تا فضل و روزی از
پروردگارتان بجویید و تا شمار سالها و حساب را بدانید و ما
هر چیز را به روشنی بیان کردیم.

و کارنامه‌ی هرانسانی را در گردنش بسته‌ایم و روز قیامت
برای او نوشته‌ای بیرون آوریم که آن را در برابر خود
گشوده می‌بیند.

(در قیامت به انسان گفته می‌شود:) کتابت را بخوان، کافی
است که امروز، خودت حسابگر خویش باشی.

هر کس هدایت یافت، پس همانا به سود خویش هدایت
یافته است و هر کس گمراه شد، تنها به زیان خویش گمراه
شده است و هیچ کس بار گناه دیگری را به دوش نمی‌کشد
و ما هرگز عذاب‌کننده نبوده‌ایم، مگر آنکه پیامبری بفرستیم
(و اتمام حجت کنیم).

و هرگاه بخواهیم (مردم) منطقه‌ای را (به کیفر گناهشان)
هلاک کنیم، به خوشگذرانان آنان فرمان می‌دهیم، پس در
آن مخالفت و عصیان می‌کنند، که مستحقّ عذاب و قهر الهی
می‌شوند، سپس آنجا را به سختی درهم می‌کوبیم.

و چه بسیار مردمانی را که پس از نوح (به کیفر گناه و
کفرشان) نابود کردیم و همین کافی است که پروردگارت به
گناهان بندگان‌ش آگاه و بیناست.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ
ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُورًا

كَلَّا تُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ
رَبِّكَ مُحْظُورًا

أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ
دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا
يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا
كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا صَالِحِينَ
فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

وَعَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ
تَبَذِيرًا

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۖ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِـٔ
كَفُورًا

هر کس پیوسته زندگی دنیای زودگذر را بخواهد، به مقداری که بخواهیم و برای هر که اراده کنیم، در این دنیا بشتاب فراهم می‌کنیم، سپس جهنّم را برایش قرار می‌دهیم که با شرمندگی و طردشدگی، وارد آن خواهد شد.

و هر کس خواهان آخرت باشد و برای آن تلاش شایسته و در خور کند، و مؤمن باشد، پس تلاش آنان سپاس گزارده می‌شود.

ما از عطای پروردگارت، اینان (فرصت طلبان) و آنان (دنیا طلبان) را کمک می‌کنیم و عطای پروردگارت از کسی منع نمی‌شود.

بنگر که چگونه بعضی از آنان را بر بعض دیگر برتری دادیم، و قطعاً درجات آخرت، بزرگتر و ارزشمندتر است.

با خداوند معبود دیگری قرار مده که نکوهیده و سرافکننده خواهی نشست.

پروردگارت مقرر داشت که جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دو نزد تو به پیری رسیدند، به آنان «اف» مگو و آنان را از خود مران و با آنان سنجیده و بزرگوارانه سخن بگو.

و از روی مهربانی و لطف، بال تواضع خویش را برای آنان فرود آور و بگو: پروردگارا! بر آن دو رحمت آور، همان گونه که مرا در کودکی تربیت کردند.

پروردگارتان به آنچه در درون شماست، آگاه‌تر (از خودتان) است. اگر صالح باشید، قطعاً او آمرزنده توبه‌کنندگان است.

حقّ خویشاوند و بیچاره و در راه‌مانده را ادا کن و هیچ‌گونه ریخت و پاش و اسرافی نکن.

همانا اسرافکاران برادران شیطان هایند و شیطان نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس بود.

وَمَا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ أَبْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا

۲۹

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسِطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا

۳۰

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

۳۱
۲۴۳

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا تَكُونُنَّ نَرزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا

۳۲

وَلَا تَقْرُبُوا الزِّنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

۳۳

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قَتَلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا

۳۴

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا

۳۵

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمُوزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

۳۶

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

۳۷

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا

۳۸

كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا

و اگر به انتظار رحمتی از پروردگارت که به آن امیدواری، از آنان اعراض می‌کنی، پس با آنان سخنی نرم بگو.

و نه دست خود را به گردنت بسته بدار (که هیچ انفاقی نکنی) و نه آن را کاملاً باز گذار که (چیزی برای خودت نماند و) سرزنش شده و حسرت خورده (به کنجی) نشینی.

همانا پروردگارت برای هر کس بخواهد، روزی را گشاده یا تنگ می‌سازد، همانا او نسبت به بندگانش آگاه و بیناست.

فرزندان خود را از بیم تنگدستی نکشید. این ما هستیم که آنان و شما را روزی می‌دهیم. یقیناً کشتن آنان گناهی است بزرگ!

به زنا نزدیک نشوید، که کار زشت و راه بدی است.

و کسی را که خداوند، (قتل او را) حرام کرده است نکشید، مگر به حق. و هر کس مظلوم کشته شود، قطعاً برای ولی او تسلّط (و اختیار دیه یا قصاص) قرار داده‌ایم، پس نباید در کشتن (و قصاص) زیاده روی کند، چرا که آن (ستم‌دیده به طور عادلانه) یاری و حمایت شده است.

و به مال یتیم، جز به بهترین راه (که به نفع یتیم باشد) نزدیک نشوید، تا آنکه به حدّ بلوغ و رشدش برسد. (که آنگاه اموالش را به او برمی‌گردانید) و به پیمان وفا کنید، که (در قیامت) از عهد و پیمان سؤال خواهد شد.

و چون با پیمانه داد و ستد کنید، پیمانه را تمام دهید و با ترازوی درست وزن کنید، که این بهتر و سرانجامش نیکوتر است.

و از آنچه به آن علم نداری پیروی مکن، چون گوش و چشم و دل، همگی اینها مورد بازخواست قرار خواهد گرفت.

و در زمین با تکبر و سرمستی راه مرو، قطعاً تو زمین را نخواهی شکافت و در بلندی به کوه‌ها نخواهی رسید.

همگی اینها، گناهش نزد پروردگارت ناپسند است.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۖ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ
ٱللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا

۴۰

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِٱلْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ ٱلْمَلَائِكَةِ إِنثًا ۚ
إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا

۴۱
۲۴۴ر

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لِيَذَّكَّرُواْ وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

۴۲

قُلْ لَّوْ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَّابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي
ٱلْعَرْشِ سَبِيلًا

۴۳

سُبْحَنَهُۥ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا

۴۴

تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَوَاتُ ٱلسَّبْعُ وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن
شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلَكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۚ
إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

۴۵

وَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِٱلْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا

۴۶

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَٰذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ
وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي ٱلْقُرْءَانِ وَحْدَهُۥ وَلَوُاْ عَلَىٰ أَدْبَرِهِمْ
نُفُورًا

۴۷

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِۦٓ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ
نَجْوَىٰٓ إِذْ يَقُولُ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

۴۸

أَنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ ٱلْأَمْثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

۴۹

وَقَالُواْ ءِذَا كُنَّا عِظَمًا وَرَفُتًا ءَأِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

این (دستورات) از حکمت هایی است که پروردگارت بر تو وحی کرده است، و با خدا معبودی دیگر قرار نده که سرزنش شده و رانده، در دوزخ افکنده خواهی شد.

آیا (می‌پندارید) پروردگارتان شما را با داشتن پسران برگزیده و خودش از فرشتگان، دخترانی گرفته است؟ همانا شما سخن (و تهمت) بزرگی می‌گویید.

و به یقین، ما در این قرآن (حقایق را با بیان های گوناگون (و) مکرر بیان کردیم، تا پند گیرند، و جز بر رمیدگی آنان نیفزود.

بگو: اگر با خداوند، خدایانی بود آنگونه که مشرکان می‌گویند در آن هنگام آن خدایان در پی یافتن راه نفوذی به سوی خدای صاحب عرش بودند (تا قدرت را از او بگیرند).

خداوند منزّه و برتر است از آنچه می‌گویند، برتری بزرگ!

آسمان های هفتگانه و زمین و هر که در آنهاست، تسبیح خداوند را می‌گویند، و هیچ چیز نیست مگر آنکه با ستایش، از او به پاکی یاد می‌کند، ولی شما تسبیح آنها را نمی‌فهمید. همانا او بردبار و آمرزنده است.

و هرگاه قرآن می‌خوانی، میان تو و کسانی که به قیامت ایمان ندارند، حجابی ناپیدا (و معنوی) قرار می‌دهیم (تا از درک معارف حق محروم بمانند).

و بر دل‌های آنان (کفار) پوشش هایی قرار دادیم تا آن را نفهمند و در گوشه‌هایشان سنگینی (تا حق را نشنوند). و چون پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد کنی، آنان پشت کرده و گریزان می‌شوند.

ما داناتریم که چون به تو گوش می‌دهند، برای چه گوش می‌دهند و آنگاه که (برای خشی کردن تبلیغات پیامبر) با هم نجوا می‌کنند (نیز بهتر می‌دانیم چه می‌گویند). آن زمان که ستمگران (به دیگران) می‌گویند: شما جز از مردی افسون شده پیروی نمی‌کنید (آن را هم می‌دانیم).

(ای پیامبر!) بنگر که چگونه برای تو مثلها زدند و در نتیجه گمراه شدند، پس نمی‌توانند راه حق را بیابند.

و گفتند: آیا آنگاه که ما استخوان های پوسیده و پراکنده شویم، آیا براستی ما با آفرینشی تازه، برانگیخته می‌شویم؟

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا

۵۱

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا
قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا

۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ ۖ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا
قَلِيلًا

۵۳
۲۴۵ر

وَقُلْ لِّلْعِبَادِ يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزِعُ
بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَنِ عَدُوًّا مُّبِينًا

۵۴

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يُرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ
يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

۵۵

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا
بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ ۖ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ
الصُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ
أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ
كَانَ مُحْذَرًا

۵۸

وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ أَوْ
مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

بگو: (استخوان خرد شده که آسان است، شما) سنگ باشید
یا آهن.

یا هر مخلوقی از آنچه که در نظر شما از آن هم سخت‌تر
است (باز خدا می‌تواند شما را دوباره زنده کند) آنان بزودی
خواهند گفت: چه کسی ما را بازمی‌گرداند؟ بگو: همان کسی
که نخستین بار شما را آفرید. پس بزودی سرهای خویش را
(با تعجب) به سوی تو تکان خواهند داد و گویند: آن روز،
چه زمان خواهد بود؟ بگو: شاید نزدیک باشد!

روزی که شما را (از قبرهایتان) فرامی‌خواند، پس شما
حمدگویان اجابت می‌کنید و می‌پندارید که جز مدّت کوتاهی
(در دنیا یا برزخ) درنگ نکرده‌اید.

و به بندگانم بگو: سخنی گویند که نیکوتر است، چرا که
شیطان (با سخنان ناموزون) میان آنان فتنه و فساد می‌کند.
همانا شیطان همواره برای انسان، دشمنی آشکار بوده است.

پروردگار شما به شما داناتر است، اگر بخواهد بر شما
رحمت می‌آورد، یا اگر بخواهد (به خاطر کردارتان) شما را
عذاب می‌کند. و ما تو را به عنوان وکیل مردم نفرستادیم
(تا به ایمان آوردن مجبورشان کنی).

و پروردگارت به هر که در آسمان ها و زمین است، داناتر
است. و البته ما بعضی از پیامبران را بر بعض دیگر برتری
بخشیدیم و به داود زبور دادیم.

بگو: کسانی را که غیر خداوند گمان می‌کردید (معبود
شمایند) بخوانید. که آنها نه مشکلی را می‌توانند از شما
برطرف کنند و نه تغییری در آن دهند.

آنان را که (مشرکان به جای خدا) می‌خوانند (مانند عیسی و
فرشتگان) خودشان وسیله‌ای برای تقرّب به پروردگارشان
می‌جویند، وسیله‌ای هر چه نزدیکتر، و به رحمت او
امیدوارند و از عذابش بیمناک. همانا عذاب پروردگارت در
خور پرهیز و وحشت است.

و هیچ منطقه آبادی نیست، مگر آنکه پیش از روز قیامت،
آن را هلاک می‌کنیم یا (به خاطر گناهانشان) به شدّت عذاب
می‌کنیم، این در کتاب الهی (و لوح محفوظ) ثبت شده است.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَعَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا

۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا
الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي
الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا

۶۱
۲۴۶۲

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ
عَاسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا

۶۲

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَنْ أُوْحِرْنَ إِلَيْ يَوْمٍ
الْقِيَمَةِ لَأُحْتَنِكََنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا

۶۳

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَاءً
مَوْفُورًا

۶۴

وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْطَظَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ
بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدهُمْ وَمَا
يَعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

۶۵

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا

۶۶

رَبُّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُوَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

و هیچ چیزی ما را از فرستادن آیات و معجزات (مورد درخواست مردم) باز نداشت، جز اینکه امت های پیشین آنها را تکذیب کردند (و هلاک شدند). ما به قوم ثمود ماده شتری دادیم که روشنگر (اذهان مردم) بود، اما به آن ستم کردند و ما معجزات (درخواستی) را نمی‌فرستیم مگر برای بیم دادن.

و (به یاد آور) آنگاه که به تو گفتیم: همانا پروردگارت بر مردم احاطه دارد و آن رؤیایی را که نشانت دادیم و آن درخت نفرین شده در قرآن را، جز برای آزمایش مردم قرار ندادیم. و ما مردم را بیم می‌دهیم، ولی (هشدار ما) جز طغیان و سرکشی بزرگ، چیزی بر آنان نمی‌افزاید.

و به یاد آور زمانی که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید. پس سجده کردند، مگر ابلیس که گفت: آیا برای کسی سجده کنم که از گل آفریده‌ای؟!

ابلیس گفت: به من خبر ده، این است آن کسی که بر من گرامی داشتی؟ اگر تا قیامت مهلتم دهی، یقینا بر نسل او افسار زده، به زیر سلطه می‌کشم، مگر اندکی را.

(خداوند به ابلیس) گفت: برو، هر کس از آدمیان از تو پیروی کند، قطعاً کیفرتان دوزخ است، کیفری کامل!

و (ای شیطان!) هر کس از مردم را می‌توانی با صدای خود بلغزان و نیروهای سواره و پیاده‌ات را بر ضد آنان گسیل دار و در اموال و فرزندان با آنان شریک شو و به آنان وعده بده، و شیطان جز فریب، وعده‌ای به آنان نمی‌دهد.

قطعاً تو بر بندگان (خالص) من تسلطی نداری و حمایت و نگهداری پروردگارت (برای آنان) کافی است.

پروردگار شما کسی است که برایتان کشتی را در دریا به حرکت درمی‌آورد، تا با تلاش خود از فضل و رحمتش بهره ببرید. البته او همواره نسبت به شما مهربان است.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهَ
فَلَمَّا نَجَّيْكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا

۶۸

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا

۶۹

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا
لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا

۷۰
حزب
۱۱۶

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي عَادَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

۷۱
۲۴۷۲

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْهَمٍ ۖ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُۥ بِيَمِينِهِۦ
فَأُولَٰئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

۷۲

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِۦ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا

۷۳

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُوكَ عَنِ الذِّیْ أُوحِيَٰنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِیَ
عَلَيْنَا غَیْرَهُۥ وَإِذَا لَا تَتَّخِذُوكَ حَلِيلًا

۷۴

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا

۷۵

إِذَا لَا ذِفْنَكَ ضِعْفَ الْحَيٰوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ
لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا

و هرگاه در دریا به شما محنت و رنج رسد، هر که را جز خداوند می‌خوانید، محو و گم می‌شود، پس چون شما را نجات دهد و به خشکی رساند، از او رومی گردانید. و انسان بسیار ناسپاس است.

پس آیا ایمن شده‌اید از این که شما را در ناحیه‌ی خشکی (به قهر خود) فرو برد، یا باران ریگ بر شما بباراند، سپس نگهبانی برای خود نیابید؟

یا اینکه ایمن شده‌اید از اینکه خداوند دوباره شما را به دریا ببرد و طوفانی شکننده بر شما بفرستد، پس شما را به خاطر کفرتان غرق کند. آنگاه برای خودتان هیچ دادخواه و پیجویی در برابر قهر ما نیابید؟!

و همانا فرزندان آدم را گرامی داشتیم و آنان را در خشکی و دریا (بر مرکبها) حمل کردیم و از چیزهای پاکیزه روزی‌شان دادیم و آنان را بر بسیاری از آفریده‌های خود برتری کامل دادیم.

روزی که هر گروهی از مردم را با پیشوایشان فرامی‌خوانیم، پس هر کس نامهی عملش به دست راستش داده شود، پس آنان نامهی خود را (با شادی) می‌خوانند و کمترین ستمی بر آنان نمی‌شود.

و هر کس در این دنیا کوردل و گمراه باشد، در آخرت نیز کور و گمراه‌تر خواهد بود.

و بسا نزدیک بود که تو را از آنچه به تو وحی کردیم غافل کنند تا چیز دیگری غیر از وحی را به ما نسبت دهی، و آنگاه تو را دوست خود گیرند.

و اگر ما تو را استوار نکرده بودیم، هر آینه نزدیک بود که اندکی به آنان تمایل پیدا کنی.

آنگاه دو برابر (کیفر مشرکان) در زندگی و دو برابر در مرگ، عذابت می‌چشاندیم و برای خویش در برابر قهر ما یآوری نمی‌یافتی.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبُثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا

۷۷

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا

۷۸
۲۴۸۲

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

۷۹

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا

۸۰

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا

۸۱

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

۸۲

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

۸۳

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَنِ أَعْرَضَ وَنَا بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا

۸۴

قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا

۸۵
۲۴۹۲

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

۸۶

وَلَيْنَ شِئْنَا لَنُدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا

و بسا نزدیک بود کافران (با نیرنگ یا غلبه) تو را از این سرزمین بلغزانند تا از آن بیرونت کنند، و در آن هنگام، جز مدّت کمی پس از تو پایدار نمی‌ماندند (و به خاطر این ظلم گرفتار قهر الهی می‌شدند).

این، سنّت (هلاکت طغیان گران) درباره‌ی پیامبرانی که پیش از تو فرستادیم جاری بوده است و برای سنّت ما هیچ تغییری نمی‌یابی.

نماز را به هنگام بازگشت خورشید (به سمت مغرب) تا تاریکی شب، بپادار، و همچنین قرآن سپیده دمان را. همانا (قرائت) قرآن (به هنگام) فجر (در نماز صبح) مورد مشاهده (فرشتگان) است.

و پاسی از شب را بیدار باش و تهجّد و عبادت کن، و این وظیفه‌ای افزون برای توست، باشد که پروردگارت تو را به مقامی محمود و پسندیده برانگیزد.

و بگو: پروردگارا! مرا با ورودی نیکو و صادقانه وارد (کارها) کن و با خروجی نیکو بیرون آر و برای من از پیش خودت سلطه و برهانی نیرومند قرار ده.

و بگو: حق آمد و باطل نابود شد، همانا باطل، نابود شدنی است.

و آنچه از قرآن فرو می‌فرستیم، مایه‌ی شفا(ی دل) و رحمتی برای مؤمنان است و ستمگران را جز خسران نمی‌افزاید.

و هرگاه که به انسان نعمتی عطا کردیم، روی گرداند و شانه‌ی خود را (از روی تکبر) چرخاند و چون (کمترین) گزندی به او رسد (از همه چیز) مأیوس و نومید شود.

بگو: هر کس بر ساختار و خلق و خوی خویش عمل می‌کند، پس پروردگارتان داناتر است به کسی که به هدایت نزدیکتر است.

و از تو درباره‌ی روح می‌پرسند. بگو: روح از امور پروردگارم (و مربوط به او) است و جز اندکی از دانش به شما نداده‌اند.

و اگر بخواهیم، هر آینه آنچه را به تو وحی کرده‌ایم، (از یادت) می‌بریم، سپس کسی را نمی‌یابی که در برابر ما از تو دفاع کند.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۸۸

قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْحِجُ عَلَيَّ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

۸۹

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

۹۰

وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا

۹۱

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّحِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا

۹۲

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا

۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرِفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِإِرْقِيَّكَ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

۹۴
۲۵۰۰

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

۹۵

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا

۹۶

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

جز رحمت از پروردگارت (مدافعی نخواهی یافت)، قطعا فضل خداوند نسبت به تو بزرگ است.

بگو: اگر (تمام) انس و جن گرد آیند تا همانند این قرآن را بیاورند، نمیتوانند مثل آن را بیاورند، هر چند که بعضی پشتیبان و یاور دیگری باشند.

و همانا در این قرآن، از هرگونه مثال برای مردم آوردیم، ولی بیشتر مردم سرباززده، و جز انکار کاری نکردند!

و گفتند: ما هرگز به تو ایمان نمی‌آوریم، مگر برای ما چشمه‌ای از زمین جاری سازی،

یا برای تو باغی از خرما و انگور باشد که از میان آن، نهرها جاری گردانی.

یا آسمان را همان گونه که می‌پنداری به صورت پاره‌هایی بر ما بیفکنی، یا خداوند و فرشتگان را در مقابل ما بیاوری.

یا برای تو خانه‌ای از زر و زیور باشد، یا در آسمان پرواز کنی و به پرواز و بالا رفتن تو (نیز) ایمان نخواهیم آورد تا آنکه کتابی بر ما فرود آوری که آن را بخوانیم. بگو: پروردگار من منزّه است. آیا جز این است که من بشری فرستاده شده‌ام؟!

و آنگاه که هدایت به سراغ مردم آمد، چیزی مردم را از ایمان آوردن باز نداشت، جز آنکه گفتند: آیا خداوند، بشری را به عنوان پیامبر، برانگیخته است؟

بگو: اگر در زمین فرشتگانی بودند که با اطمینان و آرامش راه می‌رفتند، هر آینه ما از آسمان فرشته‌ای را به عنوان فرستاده بر آنان می‌فرستادیم.

بگو: میان من و شما خدا برای گواهی کافی است، همانا او نسبت به بندگان‌ش آگاه و بیناست.

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
أُولِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ
عُمِيًّا ۖ وَبُكْمًا وَصُمًّا ۖ مَّاوَلَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ
سَعِيرًا

۹۸

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا
عِظَمًا وَرُفَّتْنَا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

۹۹
حزب
۱۱۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ
عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا

۱۰۰

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذَا لَا أُمْسَكْتُمْ
خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَنُ قَتُورًا

۱۰۱
۲۵۱ر

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ فَسَّأَلْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ
مَسْحُورًا

۱۰۲

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا

۱۰۳

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ
جَمِيعًا

۱۰۴

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ
وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا

و هر که را خدا هدایت کند، پس همو هدایت یافته است و
هر که را گمراه سازد، هرگز یاورانی جز خدا برای آنان
نخواهی یافت و ما در روز قیامت، آنان را واژگون (به
صورت خزانده) کور و کر و لال محشور می‌کنیم و جایگاهشان
دوزخ است، که هرگاه خاموش شود، آتش آنان را بیافزاییم.

آن (دوزخ) کیفر آنان است، بدان جهت که کافر شدند و
گفتند: آیا پس از آنکه (مردیم و به صورت) استخوان و
(مثل کاه) ریزریز شدیم، آیا واقعا به صورت آفریده‌ی
جدیدی برانگیخته خواهیم شد؟

آیا نیاندیشیده‌اند خداوندی که آسمان ها و زمین را آفریده
است، بر آفریدن مثل این مردم نیز تواناست؟ و خداوند
برای آنان مدّتی معین کرده که شگّی در آن نیست، اما
ستمگران سرباز زده و جز به کفر به چیزی تن نمی‌دهند.

بگو: اگر شما خزانه‌دار رحمت پروردگارم بودید، قطعا از
ترس انفاق (و تهی دستی)، چیزی به کسی نمی‌دادید. و
انسان تنگ نظر و بخیل است!

همانا به موسی نه معجزه‌ی روشن دادیم. پس، از
بنی‌اسرائیل آنگاه که (موسی) به سراغشان آمد سؤال کن.
پس فرعون (با دیدن آن همه معجزه) به او گفت: ای موسی!
من تو را قطعا افسون شده می‌پندارم.

موسی گفت: قطعا می‌دانی که این (معجزات) را جز پروردگار
آسمان ها و زمین برای بصیرت شما نفرستاده است و من تو
را ای فرعون! هلاک شده می‌پندارم.

پس (فرعون) تصمیم گرفت که آنان را از آن سرزمین
تبعید کند، پس ما او و همه‌ی همراهانش را غرق کردیم.

و پس از آن (غرق فرعون) به بنی‌اسرائیل گفتیم: در این
سرزمین مستقر شوید، پس چون موعد آخرت فرا رسد،
همه‌ی شما را با هم گرد خواهیم آورد.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۱۰۶

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا

۱۰۷

قُلْ ءَامِنُوا بِهِۦ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِۦ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا

۱۰۸

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا

۱۰۹
سجده
مستحب

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۝

۱۱۰

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا

۱۱۱

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ وَلِيٌّ مِّنَ الدُّلَىٰ وَكَبِيرُهُ تَكْبِيرًا

۱۸. كهف

الْكَهْفُ: غار

مکی

۱۱۰ آیه

۱۲ صفحه

۱
۲۵۳۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهُۥ عِوَجًا

۲

قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا

۳

مَّكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا

۴

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

و ما قرآن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شد و ما تو را جز به عنوان بشارت دهنده و بیم رسان نفرستادیم.

و قرآنی که آن را بخش بخش کردیم تا آن را با تائی و درنگ بر مردم بخوانی و آن را آنگونه که باید به تدریج نازل کردیم.

بگو: به قرآن ایمان آورید یا ایمان نیاورید (برای خداوند فرقی ندارد)، قطعاً آنان که پیش از این علم داده شده‌اند، هرگاه بر آنان تلاوت می‌شود، سجده‌کنان بر چانه‌ها به زمین می‌افتند.

و می‌گویند: پروردگارمان منزّه است، همانا وعده پروردگار ما انجام شدنی است.

و گریه‌کنان بر چانه‌ها (به سجده) می‌افتند و همواره بر خشوعشان افزوده می‌شود.

بگو: نام الله را بخوانید یا نام رحمان را، هر کدام را بخوانید، پس بهترین نامها از آن اوست. و نمازت را خیلی بلند یا خیلی آهسته نخوان و میان این دو، راه (معتدلی) را انتخاب کن.

و بگو: ستایش از آن خداوندی است که نه فرزندی برای خود گرفته است، و نه در حاکمیت، شریکی برای او بوده و نه هرگز به خاطر ذلت و ضعف، یآوری گرفته است. و او را به طور شایسته، بزرگ بشمار.

ستایش مخصوص خدایی است که کتاب (آسمانی قرآن را) بر بنده‌ی خود نازل کرد و برای آن هیچگونه انحرافی قرار نداد.

(کتابی که) استوار و نگهبان (کتابهای آسمانی دیگر) است، تا از عذاب شدیدی که از سوی اوست بترساند و به مؤمنانی که کارهای شایسته انجام می‌دهند، بشارت دهد که برای آنان پاداشی نیکوست.

برای همیشه در آن (اجر الهی و بهشت) ماندگارند.

و تا (کتاب الهی و پیامبر) به آنان که گویند: خداوند برای خود فرزندی گرفته است، هشدار دهد.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا

۶

فَلَعَلَّكَ بَخِيعُ نَفْسِكَ عَلَىٰ عَاثِرِهِمْ إِنْ لَّمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا

۷

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

۸

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا

۹

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ ءَايَاتِنَا عَجَبًا

۱۰

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا ءَاتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

۱۱

فَضْرَبْنَا عَلَىٰ ءَادَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا

۱۲

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا

۱۳

۲۵۳۳

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى

۱۴

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَّدْعُوهُ مِنْ دُونِهِ ۚ إِلَٰهًا لَّقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا

۱۵

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ۚ ءَالِهَةً ۖ لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطٰنٍ بَيِّنٍ ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

آنان و پدرانشان هیچ علمی به این سخن (یا به خداوند) ندارند. این کلمه‌ای که از دهانشان بیرون می‌آید، تهمت بزرگی است و جز دروغ نمی‌گویند.

پس بیم آن می‌رود که اگر به این حدیث (قرآن) ایمان نیاورند، تو در پی آنان خود را هلاک کنی!

البته ما آنچه را روی زمین است، زینت برای آن قرار دادیم تا آنان را بیازماییم که کدامشان بهتر و نیکوتر عمل می‌کنند.

و ما (سرانجام) آنچه را روی آن است، به صورت خاک و زمینی بی‌گیاه قرار می‌دهیم.

آیا پنداشته‌ای که اصحاب کهف و رقیم، از نشانه‌های شگفت ما بودند؟

آنگاه که آن جوانمردان به غار پناه بردند، گفتند: پروردگار! از سوی خود رحمتی به ما عطا کن و برای ما رشدی در کارمان فراهم ساز.

پس ما تا چند سالی که در آن غار بودند، بر گوش های آنان (پرده‌ی خواب و بیهوشی) زدیم.

سپس آنان را برانگیختیم (و بیدارشان کردیم) تا معلوم سازیم کدام یک از آن دو گروه، مدت خواب و درنگ خود را دقیقتر شماره می‌کند.

ما داستان آنان (اصحاب کهف) را به درستی برای تو حکایت می‌کنیم. آنان جوانمردانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند و ما بر هدایتشان افزودیم.

و ما به دلهایشان نیرو و استحکام بخشیدیم، آنگاه که آنان بی‌باستند و (برخلاف عموم مردم) گفتند: پروردگار ما همان پروردگار آسمان ها و زمین است، هرگز جز او (کسی را به) خدایی نخواهیم خواند، چرا که در این صورت حرف خطایی گفته‌ایم.

آنان قوم مایند که به جز او، خدایان دیگری گرفته‌اند. چرا آنان دلیل آشکاری بر خدایان خود نمی‌آورند؟ پس کیست ستمکارتر از کسی که بر خداوند، دروغی افترا بندد؟

وَإِذْ أَعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْرَأَ إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ
مَرَّفَقًا

۱۸
کهف
۱۶
/۱۱۰

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوُّرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ
ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ
يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا

۱۷
حزب
۱۱۸

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ
الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعبًا

۱۸
۲۵۴ر

وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ
لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ
فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

۱۹

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ
وَلَنْ تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَافِرِينَ

۲۰

و آنگاه که از مشرکان و آنچه جز خدای می‌پرستند فاصله
گرفتید، پس به غار پناه برید، تا پروردگارتان از رحمت خود
برای شما گشایشی بخشد و برایتان در کار (و سرنوشت)
شما گشایشی فراهم آورد.

و (اگر آنجا بودی) خورشید را می‌دیدى که هنگام طلوع، به
سمت راست آنان متمایل می‌شود و چون غروب کند، ایشان
را وامی‌گذارد و به چپ متمایل می‌گردد و آنان در محلی
وسیع از آن غار قرار داشتند. این از آیات و نشانه‌های
خداست. هر کس را خدا هدایت کند، او هدایت یافته‌ی
واقعی است و هر که را به بیراهه واگذارد و گمراه کند،
هرگز برای او یابوری راهنما نخواهی یافت.

و (اگر به آنان نگاه می‌کردی) آنان را بیدار می‌پنداشتی
(زیرا چشمانشان باز بود)، در حالی که آنان خواب بودند و ما
آنان را به پهلوی راست و چپ می‌گرداندیم (تا بدنشان
سالم بماند) و سگشان دست‌های خود را بر آستانه‌ی غار
نهاده بود (و نگهبانی می‌داد) اگر نگاهشان می‌کردی، پشت
کرده و از آنان می‌گریختی و سرتاپا، پراز ترس از آنان
می‌شدی.

و ما آنگونه (که خوابشان کردیم)، آنان را (از خوابی که
شبهه مرگ بود) برانگیختیم تا میان خود از یکدیگر پرسش
کنند. یکی از آنان گفت: چه مدت (در این غار) مانده‌اید؟
گفتند: یک روز یا بخشی از روز. (سرانجام) گفتند:
پروردگارتان دانتر است که چه مقدار مانده‌اید. پس یکی
از خودتان را با این پولتان به شهر بفرستید تا ببیند کدام
یک غذای پاکیزه‌تری دارد، پس غذایی از آن برایتان بیاورد
و باید (در این کار) زیرکی و دقت به خرج دهد، و مبدا
کسی را از شما آگاه نکند!

زیرا اگر آنان (مشرکان) بر شما دست یابند، سنگسارتان
خواهند کرد، یا شما را به آیین خودشان باز خواهند گرداند
و در این صورت هرگز رستگار نخواهید شد.

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ^ط فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ^ط قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ^ط كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ^ط كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ^ط وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ^ط كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ^ط فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ^ط إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ^ط وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِي رَّبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَارْدَادُوا تِسْعًا

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا^ط لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا

وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ^ط لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

و بدین گونه (مردم را) بر حالشان آگاه کردیم تا زمانی که میانشان درباره کارشان (معاد و قیامت) گفتگو بود، بدانند که وعدهی خدا (دربارهی رستاخیز) حق است و اینکه در فرارسیدن قیامت تردیدی نیست، پس (از آشکار شدن این حقیقت) عدهای گفتند: بر روی آنان بنای یادبودی بنا کنید، پروردگارشان به حال آنان دانتر است، آنان که بر کارشان آگاهی و دسترسی یافته بودند گفتند: ما بر آنان معبد و مسجدی می‌سازیم (تا نشان حرکت توحیدی آنان باشد).

بزودی خواهند گفت: (اصحاب کهف) سه نفر بودند، چهارمینشان سگشان بود و (عدهای) گویند: پنج نفر بودند، ششمین آنان سگشان بود. (این سخنی بی‌دلیل و) پرتاب تیر گمان به گذشته‌ای ناپیداست. و (عدهای دیگر) گویند: هفت تن بودند و هشتمین آنان سگشان بود. بگو: پروردگارم به تعدادشان دانتر است (و شمار) آنان را جز اندکی، کسی نمی‌داند. پس دربارهی آنان جز به ظاهر (و آنچه آشکار کرده‌ایم)، مجادله مکن و دربارهی ایشان از هیچ کس از (اهل کتاب) نظر مخواه.

دربارهی هیچ چیز و هیچ کار، مگو که من آن را فردا انجام می‌دهم،

مگر آنکه (بگویی): اگر خدا بخواهد. و اگر فراموش کردی (گفتن: ان شاء الله، همین که یادت آمد) پروردگارت را یاد کن و بگو: امید است که پروردگارم مرا به راهی که نزدیکتر است، راهنمایی کند.

و آنان در غارشان سیصد سال ماندند و نه سال (نیز بر آن) افزودند.

بگو: خداوند به مدتی که در غار ماندند، دانتر است. غیب آسمان ها و زمین از آن اوست. چه بینا و شنواست! جز او برای مردم هیچ یار و یاورى نیست و هیچ کس را در حکم و فرمانروایی خود شریک نمی‌گیرد.

و آنچه را که از کتاب پروردگارت به تو وحی شده است (بر مردم) بخوان، (سنت ها و) کلمات الهی را تغییر دهنده‌ای نیست و هرگز جز او پناهاهی نخواهی یافت (که به آن پناهنده شوی).

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۖ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَن أَحْسَنَ عَمَلًا

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعَمَ الثَّوَابِ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا

وَأَضْرَبَ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا

كَلَّمَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا

و با کسانی که پروردگارشان را (همواره و در هر) صبحگاه و شامگاه می‌خوانند و خشنودی او را می‌جویند، خود را شکیبا ساز و دیدگانت را از آنان برمگیر که زیور دنیا را بطلبی و از کسانی که دلشان را از یاد خود غافل کرده‌ایم و در پی هوس خویشند و کارشان بر گزافه و زیاده روی است، پیروی مکن.

و بگو: حق از سوی پروردگار شما رسیده است، پس هر که خواست ایمان آورد و هر که خواست کافر شود. همانا ما برای ستمگران آتشی مهیا کرده‌ایم که (شعله‌هایش) همچون سراپرده‌ای آنان را فراگرفته و چون پناه خواهند، با آبی (مانند مس) گداخته که چهره‌ها را بریان می‌کند یاری می‌شوند! چه بد نوشیدنی و چه بد جایگاهی است!

همانا آنان که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده‌اند (بدانند که) همانا ما پاداش کسی را که عمل خوب انجام داده تنباه نمی‌کنیم.

آنان برایشان باغهای جاودانه‌ای است که نهرها از زیر (قصرها و تخت هایشان) جاری است. در آنجا با دستبندهایی طلایی آراسته می‌شوند و جامه‌های سبز از حریر نازک و ضخیم می‌پوشند، درحالی که در آنجا بر تخت‌ها (ی بهشتی) تکیه داده‌اند. چه نیکو پاداشی و چه خوش جایگاهی!

(ای پیامبر!) برای آنان (سرگذشت) دو مردی را مثل بزَن که برای یکی از آن دو، دو باغ انگور قرار دادیم و دور آنها را با نخل پوشاندیم و میان آن دو باغ را کشتزار قرار دادیم.

هر دو باغ، محصول خود را داد و چیزی از آن نکاست و میان آن دو، نهری روان ساختیم.

و برای آن مرد میوه‌ای (فراوان) بود. پس به دوستش در حالی که با او گفتگو می‌کرد، گفت: من از تو مالدارتر و از نظر نفرات، نیرومندترم.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِۦ أَبَدًا

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ حَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا

۳۶

قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا

۳۷

لَّكِنَّا هُوَ ٱللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّيَ أَحَدًا

۳۸

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ إِن تَرِنِ أَنَا۟ أَقَلَّ مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا

۳۹

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَآءِ فَيُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا

۴۰

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبًا

۴۱

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّيَ أَحَدًا

۴۲

وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا

۴۳

هُنَالِكَ الْوَلِيَّةُ لِللَّهِ الْحَقُّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا

۴۴

وَأَضْرَبَ لَهُم مَّثَلٌ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا كَمَا۟ءٍ أَنزَلْنَاهُ مِن السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيْحُ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا

۴۵
۲۵۷۲

و او در حالی که بر خویش ستمکار بود، به درون باغ خود آمد (و با غرور و سرمستی) گفت: گمان ندارم که هرگز این (باغ، یا دنیا) نابود شود!

و گمان نمی‌کنم که قیامت برپا شود و اگر هم به سوی پروردگارم بازگردانده شوم، یقینا بهتر از این (باغ) را در بازگشت، خواهم یافت.

دوستش در حالی که با او گفتگو می‌کرد گفت: آیا به آن (خدایی) که تو را از خاک، سپس از نطفه آفرید، آنگاه تو را مردی کامل و تمام اندام قرار داد، کافر شده‌ای؟!

ولی من (گویم:) اوست خداوند، پروردگار من و هیچ کس را با پروردگارم شریک نمی‌سازم.

و چرا آنگاه که وارد باغت شدی، نگفتی: ما شاء الله (آنچه خدا بخواهد)، هیچ نیرویی جز به (قدرت) خدا نیست؟ اگر مرا از نظر مال و فرزند، کمتر از خویش می‌بینی!

پس امید است که پروردگارم بهتر از باغ تو را به من عطا کند و مجازات (صاعقه و عذابی) حساب شده بر باغ تو از آسمان فرستد تا به زمینی هموار و بی‌گیاه و لغزنده تبدیل شود.

یا آب آن (باغ به زمین) فروکش کند، پس هرگز نتوانی آن را بازیابی.

و (سرانجام) فرآورده‌های آن (مرد مغرور، با قهر الهی) احاطه شد، پس او چنان شد که دو دست خویش را به خاطر خرجهایی که در باغ کرده بود (از شدّت حسرت) برهم می‌مالید، در حالی که آن (باغ و تاکستان) بر داربست هایش فروریخته بود و می‌گفت: ای کاش کسی را شریک پروردگارم قرار نمی‌دادم.

و هیچ گروهی نداشت که او را در برابر (قهر) خدا یاری کنند و نمی‌توانست خودش را یاری کند.

آنجا (ثابت شد که) ولایت و قدرت تنها از آن خدای حق است و (نزد) اوست بهترین پاداش و نیکوترین فرجام.

و (ای پیامبر!) برای آنان زندگی دنیا را مثل بزن که (در ناپایداری) همچون آبی است که از آسمان فرو فرستادیم، پس گیاه زمین به وسیله‌ی آن (چنان رشد کند و انبوه شود که) در هم فرو رود، پس ناگهان خشک شود، آن چنان که بادها پراکنده‌اش کنند و خداوند بر هر چیزی تواناست.

أَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَعَرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوَيَّلَتْنَا مَا لَ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلَقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَصَدًا

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا

وَرَاءَ الْمُجَرِّمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا

مال و فرزندان، زینت زندگی دنیایند و کارهای ماندگار شایسته، نزد پروردگارت پاداشی بهتر دارند و امید داشتن به آنها نیکوتر است.

و (یاد کن) روزی که کوه‌ها را به حرکت درآوریم و زمین را آشکار (صاف و هموار) می‌بینی در حالی که همگان را برانگیخته یم، پس هیچ یک از آنان را فروگذار نمی‌کنیم.

و (در آن روز) همه‌ی مردم صف کشیده، بر پروردگارت عرضه می‌شوند. (خدا به آنان می‌فرماید:) همان گونه که نخستین بار شما را آفریدیم، (امروز هم) به سوی ما آمدید، بلکه پنداشتید که هرگز ما برایتان موعدی مقرر نخواهیم داشت؟

و کتاب (و نامه اعمال) در میان نهاده می‌شود، پس مجرمان را می‌بینی که از آنچه در آن است بیمناک اند و می‌گویند: وای بر ما، این چه نوشته‌ای است که هیچ (گفتار و کردار) کوچک و بزرگی را فروگذار نکرده مگر اینکه برشمرده است! و آنچه انجام داده‌اند (مقابل خود) حاضر می‌یابند و پروردگارت به هیچ کس ستم نمی‌کند.

و (یاد کن) هنگامی که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید. پس همه به جز ابلیس سجده کردند! او از جن بود و از فرمان پروردگارش سر بر تافت. آیا (با این حال) او و نسل او را به جای من سرپرستان خود می‌گیرید؟ در حالی که آنان برای شما دشمنند! ستمگران بد چیزی را به جای خدا برگزیدند.

من آنان (ابلیس و فرزندان) را نه در آفرینش آسمان‌ها و زمین و نه در آفرینش خودشان به شهادت تطبیدم و من گمراه‌کنندگان را دستیار خود نمی‌گیرم.

و (یاد کن روز قیامت) روزی که (خداوند به مشرکان) می‌گوید: آنان را که شریک من می‌پنداشتید فرا بخوانید (تا کمکتان کنند)، پس (مشرکان) آنها را می‌خوانند ولی پاسخی به آنان نمی‌دهند و ما میانشان ورطه‌ی هلاکت قرار می‌دهیم.

و گناهکاران (در قیامت) آتش دوزخ را می‌بینند، پس درمی‌یابند که در آن خواهند افتاد و راه فراری از آن نمی‌یابند.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

۵۵

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا

۵۶

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَدِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا

۵۷

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا^ط وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا

۵۸

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ^ط لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا

۵۹

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا

۶۰
۲۶۰ر

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا

۶۱

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا

و البتّه ما در این قرآن از هر مثلی برای مردم متنوع بیان کردیم، و(لی) انسان بیش از هر چیز جدال‌کننده است.

و چه چیزی مردم را پس از آنکه هدایت برای آنان آمد، از ایمان آوردن و آمرزش خواهی از پروردگارشان باز داشت؟ جز آنکه (خواستند) سنت خداوند درباره‌ی پیشینیان (که عذاب الهی بود) برای آنان (نیز) بیاید، یا آنکه عذاب، رویاروی آنان قرار گیرد!

و ما پیامبران را جز بشارت دهندگان (برای مؤمنان) و بیم دهندگان (برای مجرمان) نمی‌فرستیم، ولی کافران به باطل مجادله و ستیز می‌کنند تا به وسیله‌ی آن حق را در هم کوبند. و آنان نشانه‌ها و آیات مرا و آنچه را که به آن بیم داده شدند، به مسخره گرفتند.

و کیست ستمکارتر از آنکه به آیات پروردگارش تذکر دهند، پس (به جای پذیرش) از آنها اعراض کند و (گناهان و) دستاورد پیشینه‌ی خویش را فراموش کند؟! البتّه ما بر دلهایشان پرده‌هایی نهادیم تا آیات قرآن را نفهمند و در گوشه‌هایشان سنگینی قرار دادیم که اگر به سوی هدایتشان فراخوانی، هرگز به راه نخواهند آمد.

و پروردگارت آمرزنده‌ی صاحب رحمت است، اگر مردم را به خاطر آنچه کسب کرده‌اند مجازات کند، هرچه زودتر عذاب برایشان می‌فرستد، (ولی چنین نمی‌کند) بلکه برای آنان موعدی قرار داده که (با فرارسیدنش) جز به لطف خداوند هرگز راه بازگشتی نمی‌یابند.

و (مردم) آن آبادی‌ها را هنگامی که ستم کردند، هلاکشان کردیم و برای نابود کردنشان (از پیش) زمانی را قرار دادیم.

و (به یاد آور) زمانی که موسی به جوان (همراهش) گفت: من دست از جستجو برنمی‌دارم تا به محلّ برخورد دو دریا برسم، حتّی اگر سال ها (به راه خود) ادامه دهم.

پس چون به محلّ تلاقی آن دو (دریا) رسیدند، ماهی خود را (که برای غذا همراه داشتند) فراموش کردند. ماهی هم راه خود را به دریا برگرفت و رفت.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْنِهِ ءَاتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوتَ وَمَا أَذْسَنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ ءَآثَرِهِمَا قَصَصًا

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا ءَاتِيْنَهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَهُ مِنَ لَّدُنَّا عِلْمًا

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ؕ خُبْرًا

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقْتَلْتَنَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا

پس همین که (از کنار دریا) گذشتند، موسی به جوان (همراه) خود گفت: غذای چاشت ما را بیاور، به راستی که از این سفر رنج بسیار دیده‌ایم.

(آن جوان) گفت: آیا به یاد داری وقتی که به صخره پناه بردیم و من (پیریدن) ماهی (به دریا) را فراموش کردم (که برای تو بگویم) و کسی جز شیطان آن را از یاد من نبرد، تا آن را یادآوری کنم. و (در کمال) شگفتی ماهی راه خود را در دریا پیش گرفت (و رفت).

(موسی) گفت: این همان (محلّ قراری) بود که در پی آن بودیم. پس از همان راه برگشتند، در حالی که ردّ پای خود را (به دقت) دنبال می‌کردند.

پس (در آنجا) بنده‌ای از بندگان ما را یافتند که از جانب خود، رحمتی (عظیم) به او عطا کرده بودیم و از نزد خود علمی (فراوان) به او آموخته بودیم.

موسی به او (خضر) گفت: آیا (اجازه می‌دهی) در پی تو بیایم، تا از آنچه برای رشد و کمال به تو آموخته‌اند، به من بیاموزی؟

(خضر) گفت: تو هرگز نمی‌توانی بر همراهی من صبر کنی.

و چگونه بر چیزی که آگاهی کامل به (راز) آن نداری صبر می‌کنی؟

(موسی) گفت: به خواست خدا مرا شکبیا خواهی یافت و در هیچ کاری، تو را نافرمانی نخواهم کرد.

(خضر) گفت: پس اگر در پی من آمدی، از چیزی (از کارهای شگفت من) می‌رس، تا آنکه خودم درباره‌ی آن سخن آغاز کنم.

پس آن دو (موسی و خضر) به راه افتادند، تا آنکه سوار کشتی شدند. (خضر) آن را سوراخ کرد. موسی (از روی اعتراض یا تعجب) گفت: آیا آن را سوراخ کردی تا سرنشینان آن را غرق کنی؟ راستی که کار ناروایی انجام دادی!

(خضر) گفت: آیا نگفتم تو هرگز نمی‌توانی همراه من شکبیا باشی؟

(موسی) گفت: مرا به خاطر فراموشی‌ام مؤاخذه مکن و از این کارم بر من سخت مگیر.

پس به راه خود ادامه دادند تا به نوجوانی برخورد کردند، پس خضر او را کشت. موسی گفت: آیا بی‌گناهی را بدون آنکه کسی را کشته باشد، کشتی؟ به راستی کار زشت و منکری انجام دادی!

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

گفت: آیا نگفتمت که نمی‌توانی همپای من صبر کنی؟

۷۶

قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ
مِنَ اللَّدْنِيِّ عُذْرًا

۷۷

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ
يُضَيِّقُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ ۖ
قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا

۷۸

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ
تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

۷۹

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْدَتْ
أَنْ أَعْيِبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

۸۰

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا
طُغْيَانًا وَكُفْرًا

۸۱

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا

۸۲

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ
كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّنَ رَبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَنْ أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

۸۳

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُم مِّنْهُ
ذِكْرًا

۲۶۲

پس آن دو به راه خود ادامه دادند تا به اهل یک آبادی رسیدند، از اهل آنجا غذا خواستند، آنان از مهمان کردن آن دو سرباز زدند. پس آن دو در آنجا دیواری را یافتند که در حال ریزش بود. خضر، دیوار را برپا کرد. (موسی با تعجب) گفت: اگر می‌خواستی برای این کار مزد می‌گرفتی!

(خضر) گفت: این (بار) جدایی میان من و توست، بزودی تو را از تأویل و راز آنچه نتوانستی بر آن صبر کنی آگاه خواهم ساخت.

اما آن کشتی (که سوراخ کردم) از آن بینوایانی بود که در دریا کار می‌کردند. خواستم آن را معیوبش کنم، (چون) در کمین آنان پادشاهی بود که غاصبانه و به زور، هر کشتی (سالمی) را می‌گرفت.

و اما نوجوان (که او را کشتم) پدر و مادرش هر دو مؤمن بودند. ترسیدیم که او آن دو را به کفر و طغیان وا دارد.

(از این رو) خواستیم که پروردگارشان به جای او (فرزندی) پاکتر و بهتر و با محبت‌تر به آن دو بدهد.

و اما آن دیوار، از آن دو نوجوان یتیم در آن شهر بود و زیر آن دیوار، گنجی برای آن دو بود و پدرشان مردی صالح بود. پس پروردگارت اراده کرد که آن دو به حدّ رشد (و بلوغ) خود برسند و گنج خویش را که رحمتی از سوی پروردگارت بود استخراج کنند و من این کارها را خودسرانه انجام ندادم. این بود تأویل و راز آنچه نتوانستی بر آن صبر و شکیبایی ورزی.

و از تو درباره ذوالقرنین می‌پرسند. بگو: به زودی از او یادی بر شما خواهم کرد.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُو فِي الْأَرْضِ وَعَاتَيْنَهُ مِن كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا

۸۵ فَاتَّبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ

۸۶ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَبْدَأُ الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِنَّمَا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا

۸۷ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ فَيُعَذِّبُهُ

عَذَابًا نُّكَرًا

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ

لَهُ مِن أَمْرِنَا يُسْرًا

۸۹ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ

نَجْعَلْ لَهُم مِّن دُونِهَا سِتْرًا

۹۱ كَذَٰلِكَ ۖ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا

۹۲ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا

يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

قَالُوا يَبْدَأُ الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي

۹۴ الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ

وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا

عَاثُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ

۹۶ أَنْفِخُوا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ عَاثُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا

۹۷ فَمَا أَسْطَعُوهَا أَنْ يَضَهِرُوهُ وَمَا أَسْتَطَعُوهَا لَهُو نَقَبًا

همانا ما در زمین به او (ذوالقرنین) قدرت دادیم و از هر چیزی وسیله‌ای به او عطا کردیم.

پس او در پی سبب رفت (و سفر خود را آغاز کرد).

تا آنگاه که به (منطقه‌ی) غروب خورشید رسید، چنان یافت که آن در چشمه‌ای تیره و گل‌آلود فرو می‌رود و نزد آن قومی را یافت. گفتیم: ای ذوالقرنین! یا آنها را عذاب می‌کنی یا میان آنان راه نیکی پیش می‌گیری (و همه را می‌بخشایی).

(ذوالقرنین) گفت: اما هر کس ستم کند، او را عذاب خواهیم کرد، سپس به سوی پروردگارش باز گردانده می‌شود، او هم وی را به سختی عذاب می‌کند.

و اما هر کس ایمان آورده و عمل شایسته انجام دهد، پس پاداش بهتر برای اوست و برای او از سوی خود، آسانی مقرر خواهیم داد.

سپس (ذوالقرنین برای سفر دیگر) سبب (دیگری) را پیگیری کرد.

تا آنکه به محلّ طلوع خورشید رسید، آن را چنان یافت که بر قومی طلوع می‌کند که جز خورشید برای آنان پوشش و سایه‌بانی قرار نداده بودیم.

و ما اینگونه به آنچه از امکانات و برنامه نزد او (ذوالقرنین) بود، احاطه داشتیم (و کارهایش زیر نظر ما بود).

سپس (برای سفری دیگر از اسبابی که در اختیار داشت) سببی را پیگیری کرد.

تا آنگاه که به میان دو سد (کوه) رسید، پشت آن دو کوه مردمی را یافت که گویا هیچ سخنی را نمی‌فهمیدند.

(آن مردم) گفتند: ای ذوالقرنین! همانا (قوم) یأجوج و مأجوج در این سرزمین فساد می‌کنند، آیا ما برای تو خرج و هزینه‌ای قرار دهیم تا میان ما و آنان سدّی ایجاد کنی (تا از شرشان ایمن شویم)؟

(ذوالقرنین در پاسخ) گفت: آنچه پروردگارم در آن به من قدرت داده، (از کمک مالی شما) بهتر است. پس مرا با نیرویی کمک کنید تا میان شما و آنان سدّی محکم بسازم.

پاره‌های آهن برای من بیاورید تا آنگاه که میان دو کوه (با انباشتن پاره‌های آهن) برابر شد، گفت: بدمید؛ تا وقتی که آن را (مانند) آتشی گرداند، گفت: مس گداخته و آب شده بیاورید تا روی آهن ها بریزم.

(پس از ساختن این دیوار آهنی، یأجوج و مأجوج) نتوانستند از آن بالا روند و نتوانستند در آن رخنه‌ای پدید آورند.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۚ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِّن دُونِ أَوْلِيَآءٍ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزُلًا

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَآئِهِۦ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا ءَايَتِي وَرُسُلِي هُزُورًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

قُلْ لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِۦ مَدَدًا

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَٰهُ وَاحِدٌ ۚ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِۦ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدًا

(ذوالقرنین) گفت: این رحمت بزرگی از پروردگارم است (و تا موعد مقرر پابرجاست) پس هرگاه وعده‌ی پروردگار من فرارسد، آن (سد) را خورد و هموار می‌کند و وعده‌ی پروردگارم حق است.

و در آن روز (پایان جهان)، مردم را رها می‌کنیم تا بعضی در بعضی همچون موج درآمیزند و (چون) در صور دمیده شود، همه را یکجا گرد خواهیم آورد.

و آن روز، دوزخ را چنان که باید، بر کافران عرضه خواهیم کرد.

آنان که چشمانشان از یاد من در پرده‌ی غفلت بود و (از شدّت تعصّب و لجابت) توان شنیدن (سخن حق) را نداشتند.

آیا آنان که کفر ورزیدند، پنداشتند که بندگان مرا به جای من به سرپرستی بگیرند؟ قطعاً ما جهنّم را برای پذیرایی از کافران مهیا کرده‌ایم.

بگو: آیا شما را خبر دهم که زیانکارترین مردم کیست؟

آنان که در زندگی دنیا تلاششان گم و نابود می‌شود، در حالی که می‌پندارند (همچنان) کار شایسته و نیک انجام می‌دهند.

آنان، کسانی‌اند که به آیات پروردگارشان و دیدار او (در قیامت) کفر ورزیدند، پس کارهایشان تباه و نابود شد. پس ما برای آنان در قیامت، میزانی برپا خواهیم کرد، (چون کارشان وزن و ارزشی ندارد تا نیاز به میزان باشد).

این است که کیفر آنان دوزخ است، به خاطر کفری که ورزیدند و آیات من و فرستادگانم را به مسخره گرفتند.

یقیناً آنان که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، بهشت برین برایشان منزلگاه پذیرایی است.

همواره در آن جاودانه‌اند و درخواست دگرگونی و جابه‌جایی نمی‌کنند.

بگو: اگر دریا برای (نوشتن) کلمات پروردگارم مرکب شود، پیش از آنکه کلمات پروردگارم پایان پذیرد، دریا پایان می‌پذیرد، هر چند دریای دیگری همانند را به کمک آن آوریم.

بگو: همانا من بشری همچون شمایم (جز اینکه) به من وحی می‌شود که خدای شما خدای یگانه است. پس هر که به دیدار پروردگارش (در قیامت و به دریافت الطاف او) امید و ایمان دارد، کاری شایسته انجام دهد. و هیچ کس را در عبادت پروردگارش شریک نسازد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
كَهَيْعَصَ

۱
۲۶۴۲

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ وَزَكَرِيَّا

۲

إِذْ نَادَى رَبَّهُ وَنِدَاءً خَفِيًّا

۳

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ
أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

۴

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوْلَىٰ مِن وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا

۵

يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ عَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَأَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

۶

يٰۤزَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ أَسمُهُ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِن
قَبْلُ سَمِيًّا

۷

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ
بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا

۸

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَٰٓئِنٍۭ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ
وَلَمْ تَكُ شَيْئًا

۹

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيٓ ءَايَةً ۖ قَالَ ءَايَتُكَ ۤأَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

۱۰

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا

۱۱

کاف، ها، یا، عین، صاد،

(در این سوره) یادی از لطف پروردگارت نسبت به بنده‌اش زکریّا (به میان آمده است).

زمانی که پروردگارش را با ندایی پنهان خواند.

(زکریّا) گفت: پروردگارا! همانا استخوانم سست شده، و (موی) سرم از شعله‌ی پیری، سفید شده است و پروردگارا! من هرگز در دعای تو (از اجابت) محروم نبوده‌ام.

و همانا من برای پس از (مرگ) خود، از بستگانم بیمناکم و همسرم نازا بوده است، پس از جانب خود جانشینی (فرزندی) به من عطا فرما.

(خداوند! به من جانشینی عطا کن) که وارث من و دودمان یعقوب باشد و پروردگارا! او را پسندیده قرار ده.

(خداوند فرمود:) ای زکریّا! ما تو را بشارت می‌دهیم به پسری که نامش یحیی است (و) قبلا همنامی برای او قرار نداده‌ایم.

(زکریّا) گفت: پروردگارا! چگونه برای من پسری باشد در حالی که همسرم نازاست و من از پیری، ناتوان شده‌ام؟

(زکریّا) چنین گفت: اما پروردگارت فرمود: این کار بر من آسان است، (زیرا) پیش از این من تو را آفریدم در حالی که چیزی نبود.

(به زکریّا) گفت: پروردگارا! برای من نشانه‌ای قرار ده. (خداوند) فرمود: نشانه‌ی تو این است که سه شبانه روز قدرت سخن گفتن با مردم را نخواهی داشت، (با اینکه سالم هستی).

پس (زکریّا) از محراب عبادت به سوی مردم خارج شد، آنگاه به آنان اشاره کرد که در صبح و شام خدا را تسبیح گویند.

فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًاۚ فَاِمَا تَرِيْنَ مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًا
فَقُوْلِيْ اِنِّیْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اُكَلِّمَ الْیَوْمَ اِنْسِیًّا

فَأَتَتْ بِهِۦ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُۥۚ قَالُوا۟ يَمْرِیْمُ لَقَدْ جِئْتِ شَیْئًا
فَرِیًّا

يَتَّخِذَتْ هَرُونَ مَا كَانَ اَبُوکِ اَمْرًا سَوِیًّا وَمَا کَانَتْ اُمُّکِ
بَغِیًّا

فَاَشَارَتْ اِلَیْهِۦ قَالُوا۟ کَیْفَ نُکَلِّمُ مَنْ كَانَ فِی الْمَهْدِ صَبِیًّا

قَالَ اِنِّیْ عَبْدُ اللّٰهِ ؕ اَتَّئِنِی الْکِتٰبَ وَجَعَلَنِی نَبِیًّا

وَجَعَلَنِی مُبَارَکًا اَیْنَمَا کُنْتُ وَاَوْصَنِی بِالصَّلٰوةِ وَالزَّکٰوةِ مَا
دُمْتُ حَیًّا

وَبَرًّا بِوَالِدَتِیْ وَلَمْ یَجْعَلِنِیْ جَبَّارًا شَقِیًّا

وَالسَّلَامُ عَلَیْ یَوْمٍ وُلِدْتُ وَیَوْمٍ اَمُوْتُ وَیَوْمٍ اُبْعَثُ حَیًّا

ذٰلِکَ عِیْسٰی ابْنُ مَرْیَمَ ؑ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِی فِیْهِ یَمْتَرُوْنَ

مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ یَّتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍۭۚ سُبْحٰنَهُۥۚ اِذَا قَضٰی اَمْرًا
فَاِنَّمَا یَقُوْلُ لَهُۥ کُنْ فَاَیْکُوْنُ

وَإِنَّ اللّٰهَ رَبِّیْ وَرَبُّکُمْ فَاعْبُدُوْهُۥ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِیْمٌ

فَاَخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَیْنِهِمْ ؕ قَوْلٌۭ لِّلَّذِیۡنَ کَفَرُوْۤا مِنْ
مَّشْهَدٍ یَوْمٍ عَظِیْمٍ

اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصِرْ یَوْمَ یَأْتُوْنَنَا لَکِنِ الظَّٰلِمُوْنَ الْیَوْمَ فِی
ضَلٰلٍ مُّبِیۡنٍ

پس (از آن رطب) بخور و (از آب نهر) بنوش و چشم‌ت را
(به داشتن فرزندی چون عیسی) روشن دار، پس اگر کسی
از آدمیان را دیدی، (که درباره نوزاد می‌پرسند، با اشاره به
آنان) بگو: من برای خداوند رحمان، روزه‌ی سکوت نذر
کرده‌ام، بنابراین امروز با هیچ انسانی سخن نخواهم گفت.

پس مریم در حالی که نوزادش را در آغوش گرفته بود، او
را به نزد بستگان خود آورد. گفتند: ای مریم! به راستی کار
بسیار ناپسندی مرتکب شده‌ای.

ای خواهر هارون! پدرت مرد بدی نبود و مادرت (نیز)
بدکاره نبود.

پس مریم به سوی او (عیسی) اشاره کرد. گفتند: چگونه با
کسی که در گهواره (و) کودک است سخن بگوییم؟

(عیسی به سخن آمد و) گفت: منم بنده‌ی خدا، او به من
کتاب (آسمانی) داده و مرا پیامبر قرار داده است.

و هر جا که باشم، خداوند مرا مایه‌ی برکت قرار داده و تا
زنده‌ام مرا به نماز و زکات سفارش کرده است.

و مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده و (نسبت به مردم)
ستمگر و سنگدل قرار نداده است.

و درود بر من روزی که زاده شدم و روزی که می‌میرم و
روزی که زنده برانگیخته می‌شوم.

این است عیسی، پسر مریم؛ (همان) گفتار درستی که در
آن شک می‌کنند.

شایسته نیست که خداوند فرزندی بگیرد، او منزّه است،
هرگاه انجام کاری را اراده کند، همین قدر که گوید: موجود
باش، بی‌درنگ موجود می‌شود.

و در حقیقت، خدا پروردگار من و پروردگار شماست، پس او
را بپرستید که راه مستقیم همین (بندگی او) است.

پس گروه‌هایی از میان خودشان به اختلاف پرداختند، پس
وای بر کسانی که کافر شدند از حضور در روز بزرگ
(قیامت).

چه خوب شنوا و بینایند روزی که به سوی ما می‌آیند، ولی
ستمگران امروز در گمراهی آشکارند.

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۴۰

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

۴۱
۲۶۶۲

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۴۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا

۴۳

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

۴۴

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

۴۵

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

۴۶

قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا

۴۷

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

۴۸

وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا

۴۹

فَلَمَّا أَعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُوَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا

۵۰

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا

۵۱
۲۶۷۲

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا

و آنان را از روز ندامت و حسرت بترسان، آن هنگام که کار (از کار) بگذرد (و همه چیز پایان یابد) در حالی که (اکنون) آنان در غفلتند و ایمان نمی‌آورند.

تنها ماییم که زمین و اهلش را به ارث می‌بریم و (همه) به سوی ما بازگردانده می‌شوند.

و در این کتاب، ابراهیم را یاد کن، که او پیامبری راستگو و راست کردار بود.

آنگاه که (ابراهیم) به پدرش گفت: ای پدر! چرا چیزی را می‌پرستی که نمی‌شنود و نمی‌بیند و تو را از هیچ چیز بی‌نیاز نمی‌کند؟

ای پدر! همانا دانشی برای من آمده که برای تو نیامده است؛ بنابراین، از من پیروی کن تا تو را به راه راست هدایت کنم.

ای پدر! بندگی را پرستش مکن که شیطان نسبت به خدای رحمان عصیانگر است.

ای پدر! همانا من می‌ترسم که از جانب خدای رحمان عذابی به تو رسد، و تو برای شیطان دوست و یاور باشی.

گفت: ای ابراهیم! آیا از خدایان من بیزاری؟ اگر از (این روش) دست برداری قطعاً تو را سنگسار خواهم کرد و (اکنون) برای مدّتی طولانی از من دور شو.

(ابراهیم از او جدا شد و) گفت: سلام بر تو، به زودی از پروردگارم برای تو آمرزش می‌خواهم، زیرا او همواره نسبت به من بسیار مهربان بوده است.

و من از شما و آنچه غیر خدا می‌خوانید کناره گیری می‌کنم و پروردگارم را می‌خوانم، امیدوارم که در خواندن پروردگارم محروم (و بی‌پاسخ) نمانم.

چون ابراهیم از مشرکان و از آنچه به جای خدا می‌پرستیدند کناره گرفت، ما اسحاق و (فرزندش) یعقوب را به او عطا کردیم و همه را پیامبر قرار دادیم.

و از رحمت خویش به آنها عطا کردیم و برای آنان (در میان مردم) نام بلند و نیکو قرار دادیم.

و در این کتاب از موسی یاد کن، زیرا که او بنده‌ی (برگزیده و) خالص شده (خدا) و فرستاده‌ای پیامبر بود.

وَنَدَيْتَهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا

۵۳

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا

۵۴

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

۵۵

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا

۵۶

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۵۷

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا

۵۸

سجده
مستحب

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۝

۵۹

حزب
۱۲۴

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا

۶۰

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا

۶۱

جَنَّتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا

۶۲

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

۶۳

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا

۶۴

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا

و از جانب راست (کوه) طور او را ندا دادیم و به (مقام قرب خود و) رازگویی نزدیکش ساختیم.

و از رحمت خویش، برادرش هارون پیامبر را به او بخشیدیم.

و در این کتاب از اسماعیل یاد کن که او همواره در وعده‌هایش صادق و فرستاده‌ای پیامبر بود.

و همواره خاندان خود را به نماز و زکات امر می‌کرد و پیوسته نزد پروردگارش مورد رضایت بود.

و در این کتاب، از ادريس یاد کن، همانا او پیامبری بسیار راستگو بود.

و ما او را به مقام والایی رساندیم.

آنان پیامبرانی بودند که خداوند بر آنها نعمت (ویژه) ارزانی داشت؛ از نسل آدم و از (فرزندان) کسانی که با نوح (در کشتی) سوارشان کردیم و از نسل ابراهیم و اسرائیل (یعقوب) و از کسانی که هدایت نمودیم و برگزیدیم؛ هرگاه آیات خدای رحمان بر آنان خوانده می‌شد سجده‌کنان و گریان از رو به خاک می‌افتادند.

آنگاه پس از آنان، جانشینان بد و ناشایسته‌ای آمدند که نماز را ضایع کردند و هوسها را پیروی کردند. پس به زودی (کیفر) گمراهی خود را خواهند دید.

مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و کار شایسته انجام دهد، پس آنها داخل بهشت می‌شوند و به هیچ وجه مورد ستم قرار نمی‌گیرند (و از پاداششان کاسته نمی‌شود).

بهشت های جاویدی که خدای رحمان از غیب به بندگانش وعده داده، مسلماً وعده‌ی او تحقق یافتنی است.

در آنجا سخن بیهوده‌ای نمی‌شنوند، (و گفتارشان) جز سلام (نیست) و در آنجا هر صبحگاه و شامگاه، روزی آنان آماده است.

این، همان بهشتی است که به هر یک از بندگان پرهیزکار خود به ارث می‌دهیم.

ما (فرشتگان) جز به فرمان پروردگار تو نازل نمی‌شویم؛ آنچه پیش روی ما (در آینده) و آنچه پشت سر ما (در گذشته) و آنچه میان این دو قرار دارد از اوست و پروردگار تو فراموشکار نیست.

رَّبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ ۚ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا

وَيَقُولُ الْإِنْسَنُ أَإِذَا مَا مِثُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ
جَهَنَّمَ جِثِيًّا

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَنتَهُم أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا صِلِيًّا

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِعِيًّا

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا
رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ
هُوَ شَرُّ مَكَانًا وَأُضْعِفْ جُنْدًا

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَقِيَّةُ الصَّالِحَةُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا

پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه میان آن دو قرار دارد؛
تنها او را پرستش کن و برای عبادتش شکیبا باش، آیا برای
او همتا و هم نامی می‌شناسی؟

و انسان می‌گوید: آیا آنگاه که مردم، دوباره زنده (از قبر)
خارج خواهم شد؟

آیا انسان (در زنده شدن دوباره‌ی خود شک دارد؟ و) به یاد
نمی‌آورد که ما او را پیش از این آفریده‌ایم، در حالی که
چیزی نبود.؟

پس به پروردگارت سوگند که ما همه آنها را با شیاطین
محشور خواهیم کرد، سپس در حالی که به زانو درآمده‌اند،
گرداگرد جهنم حاضر خواهیم نمود.

سپس از هر گروهی، کسانی را که بر خدای رحمان
سرکش‌تر بودند، جدا خواهیم کرد.

آنگاه ما می‌دانیم چه کسانی از آنها برای سوختن در دوزخ
سزاوارترند.

و هیچ کس از شما نیست مگر آنکه وارد دوزخ می‌شود، (و
این ورود شما) از جانب پروردگارت حکمی قطعی است.

سپس اهل تقوا را (از دوزخ) نجات می‌دهیم و ستمکاران را
(در حالی که از ضعف و ذلت) به زانو درآمده (اند) در آن
رها می‌کنیم.

و هرگاه آیات روشن ما بر آنان خوانده شود، کسانی که کفر
ورزیده‌اند به آنان که ایمان آورده‌اند می‌گویند: کدام یک از
ما دو گروه، جایگاهش بهتر و محفلش آراسته‌تر است.

و چه بسیار نسل ها را پیش از آنان نابود کردیم که مال و
ثروتشان بهتر بود و منطری آراسته‌تر داشتند.

بگو: هر که در گمراهی است، خداوند رحمان (طبق سنت
خود) مدتی به او مهلت و مدد می‌دهد، تا زمانی که آنچه را
وعده داده می‌شوند ببینند، یا عذاب (این دنیا) یا (عذاب)
قیامت را. پس (در آن روز) خواهند دانست چه کسی
جایگاهش بدتر و لشکرش ناتوان‌تر است.

کسانی که هدایت یافته‌اند، خداوند بر هدایتشان می‌افزاید
و نیکی‌های ماندگار، ثوابش نزد پروردگارت بهتر و خوش
فرجام‌تر است.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا

وَنُرِثُهُ ۖ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَالِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا

لَّا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ

الْجِبَالُ هَدًّا

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا ءَاتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا

پس آیا دیدی کسی را که به آیات ما کفر ورزید و گفت: قطعا به من مال و فرزند (بسیار) داده خواهد شد!

آیا (این خوش خیالی به خاطر آن است که) از غیب آگاه است، یا از خدای رحمان تعهدی گرفته است؟

هرگز (چنین نیست،) به زودی هر چه می‌گویید می‌نویسیم و برای همیشه عذابش می‌کنیم.

و هر چه (از مال و فرزند) دم می‌زند ما وارث خواهیم شد و او بی‌کس و تنها نزد ما خواهد آمد.

به جای خدای یگانه خدایانی (دروغین) برگزیدند تا برای ایشان سبب عزّت باشد.

هرگز (به این آرزو نمی‌رسند، بلکه) به زودی (معبودها) پرستش آنان را منکر خواهند شد و در برابر آنان (به جای عزت بخشی) به مخالفت برمی‌خیزند.

آیا ندیدی که ما شیطان ها را به سوی کافران فرستادیم تا آنان را شدیداً تحریک کنند؟

پس بر (عذاب) آنان عجله مکن، ما حساب آنها (و روز و ساعت و اعمال و حتی نفس زدن آنان) را شماره کنیم (تا موعدشان فرا رسد).

(یاد کن) روزی که ما پرهیزکاران را دسته جمعی به سوی (ضیافت) خدای رحمان گرد آوریم.

و مجرمان را (پیاده و) تشنه به سوی جهنّم می‌رانیم.

آنان مالک شفاعت نیستند، مگر کسی که با خدای رحمان پیمانی بسته باشد.

و (کفّار) گفتند: خدای رحمان (برای خود) فرزندی انتخاب کرده است.

راستی، مطلب زشتی گفتید.

نزدیک است از این سخن، آسمان ها متلاشی و زمین شکافته شود و کوه‌ها به شدّت فرو ریزد.

زیرا برای خدای رحمان، فرزندی قائل شدند.

در حالی که برای خدای رحمان، سزاوار نیست که فرزند بگیرد.

موجودی در آسمان ها و زمین نیست مگر آن که بنده‌وار نزد خداوند رحمان می‌آید.

قطعا خداوند همه‌ی آنان را حساب کرده، با دقّت شمرده است.

و همگی روز قیامت تنها (و تهی دست) نزد او خواهند آمد.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ ۖ قَوْمًا لَّدَا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ تُحِشُّ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا

۲۰. طه	طه: طه	مکی	۱۳۵ آیه	۱۰ صفحه
--------	--------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طه

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ لِتَشْقَىٰ

إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ

تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ

وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَىٰ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

إِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ هُدًى

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَمُوسَىٰ

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى

همانا کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند به زودی خدای رحمان برای آنان محبّتی (در دلها) قرار می‌دهد.

پس همانا قرآن را بر زبان تو آسان ساختیم تا پرهیزکاران را به وسیله‌ی آن بشارت دهی و مردم ستیزه‌جو را بدان هشدار دهی.

و چه بسیار نسل هایی که پیش از آنان هلاک کردیم. آیا کسی از آنها را می‌یابی یا کمترین صدایی از ایشان می‌شنوی؟

طاهّا،

ما قرآن را بر تو نازل نکردیم تا به زحمت و مشقت بیفتی.

مگر آنکه مایه‌ی تذکر و یادآوری باشد برای کسی که (از خدا) می‌ترسد.

از جانب کسی که زمین و آسمان های بلند را آفریده، نازل شده است.

(او خداوندی بخشنده و) رحمان است که بر عرش (تخت فرمانروایی هستی)، تسلّط دارد.

آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین و آنچه در میان آنها و آنچه در زیر زمین است، برای اوست.

و اگر سخت را آشکار بگویی (و یا پنهان کنی، تفاوتی ندارد)، پس همانا او اسرار (شما) و پنهان‌تر (از آن) را می‌داند.

(زیرا او) خدایی است که معبودی جز او نیست (و) بهترین نام ها برای اوست.

و آیا خبر موسی به تو رسیده است!؟

هنگامی که آتشی را دید، پس به خانواده‌ی خود گفت: قدری درنگ کنید، همانا من آتشی یافته‌م، شاید (بتوانم) مقداری از آن را برای شما بیاورم یا به واسطه‌ی (آن) آتش، راهی بیابم.

پس همین که نزد آتش آمد، ندا داده شد: ای موسی!

همانا من پروردگار تو هستم. پس کفش خود را بیرون آور، به درستی که تو در سرزمین مقدّس «طوی» هستی.

وَأَنَا أَخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

إِنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمُوسَىٰ

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاهْبُشْ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ

قَالَ أَلْقَهَا يَمُوسَىٰ

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ

وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ فَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ءَايَةً أُخْرَىٰ

لِنُرِيكَ مِنْ ءَايَاتِنَا الْكُبْرَىٰ

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

وَأَحْلَلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي

يَفْقَهُوا قَوْلِي

وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي

هَارُونَ أَخِي

أَشَدُّ بِهِ أَزْرَىٰ

وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ

و من تو را (به پیامبری) برگزیده‌ام، پس به آنچه وحی می‌شود گوش فراده.

همانا منم الله، جز من خدایی نیست، پس مرا بندگی کن و نماز را بپادار تا به یاد من باشی.

همانا قیامت خواهد آمد (ولی) من می‌خواهم (زمان) آن را مخفی کنم تا هر کس در برابر سعی و تلاش خود، جزا داده شود.

پس مبدا کسی که به قیامت ایمان ندارد و پیرو هوای نفس خویش است، تو را از توجّه به قیامت باز دارد که سقوط می‌کنی.

و (خداوند فرمود:) ای موسی! آنچه به دست راست توست چیست؟

(موسی) گفت: این عصای من است که بر آن تکیه می‌دهم و با آن برای گوسفندانم (از درختان) برگ می‌ریزم و در آن منافع دیگری (نیز) برای من است.

(خداوند) فرمود: ای موسی! عصا را بیفکن.

پس (موسی) آن را افکند، پس ناگهان آن (عصا) ماری شد که می‌شتافت.

(خداوند) فرمود: آن را بگیر و تترس، ما بزودی آن را به حالت اولیه‌اش برمی‌گردانیم.

و دستت را به زیر بازو و بغل خویش فروبر تا سفید و بی‌عیب بیرون آید (که این نیز) نشانه و معجزه‌ی دیگری است.

تا از نشانه‌های بزرگ خویش به تو نشان دهیم.

(ای موسی! اکنون) به سوی فرعون حرکت کن که او طغیان کرده است.

(موسی) گفت: پروردگارا! (اکنون که مرا به این کار بزرگ مامور فرمودی) سینه‌ام را برایم گشاده گردان (و بر صبر و حوصله‌ام بیفزأ).

و کارم را برایم آسان فرما.

و گره از زبانم باز نما.

تا (آنها) سخنان مرا (خوب) بفهمند.

و از خاندانم (یاور و) وزیری برایم قرار بده.

برادرم هارون را.

(و اینگونه) پشت مرا با او استوار ساز.

و او را در کارم شریک گردان.

تا ما تو را بسیار به پاکی بستانیم.

و تو را بسیار یاد نماییم.

(پروردگارا!) همانا تو همواره نسبت به احوال ما آگاه و بصیر هستی.

(خداوند) فرمود: ای موسی! به یقین آنچه را درخواست کردی به تو داده شد.

و به تحقیق ما بار دیگر بر تو منّت گذاشتیم (و تو را مشمول نعمت های خویش ساختیم).

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَهُ ۚ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۚ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوَسَىٰ

وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي

أُذْهَبْ أَنْتَ وَأُخُوكَ بِأَيَّتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي

أُذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

فَقُولَا لَهُ ۖ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ

قَالَ رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَن يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَن يَطْعَىٰ

قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمِعُ وَأَرَىٰ

فَأَتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ ۚ الْهُدَىٰ

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَمْوَسَىٰ

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ ثُمَّ هَدَىٰ

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ

آنگاه که به مادرت آنچه را باید الهام کرد، وحی کردیم.

(به او وحی کردیم) که کودک خود را در صندوقی بگذار، پس آن (صندوق) را در دریا بینداز، تا دریا آن را به ساحل افکند و (کسی که) دشمن من و دشمن او (است)، آن را (از دریا) بگیرد. و (ای موسی!) من محبتی از جانب خویش بر تو افکندم (تا تو را دوست بدارند) و تا زیر نظر من ساخته شوی (و پرورش یابی).

آنگاه که خواهرت (در پی آن صندوق) می‌رفت تا بگوید: آیا شما را به کسی راهنمایی کنم که تکفل و پرستاری او را بپذیرد؟! (و آنان پذیرفتند.) پس (این گونه) ما تو را به سوی مادرت باز گردانیدیم تا چشم او (به تو) روشن شود و اندوهگین نگردد. و (ای موسی!) تو شخصی (از فرعونیان) را به قتل رساندی (و از این بابت دچار اندوه گردیدی)، پس تو را از غم نجات دادیم و تو را در آزمون های مختلف آزمودیم. پس چند سالی را در میان مردم مدین (و در کنار شعیب پیامبر) درنگ کردی، سپس (اینک) درزمان مقدر (برای پذیرش رسالت به اینجا) آمدی.

(ای موسی!) من تو را برای خودم ساخته و برگزیدم.

(اکنون) تو و برادرت با (معجزات و) آیاتی که من به شما داده‌ام بروید و در یاد (و رسالت) من سستی نکنید.

بروید به سوی فرعون که او طغیان کرده است.

پس به نرمی با او سخن بگویید، شاید متذکر شود، یا (از خدا) بترسد.

(موسی و هارون) گفتند: پروردگارا! همانا می‌ترسیم که او بر ضد ما تعدی کند یا بر طغیان ادامه دهد (و بر آن بیفزاید).

(خداوند) فرمود: تترسید، همانا من با شما هستم (و همه چیز را) می‌شنوم و می‌بینم.

پس به سراغ او بروید، پس (به او) بگویید: (ای فرعون) ما دو فرستاده‌ی پروردگار تو هستیم، و بنی‌اسرائیل را به همراه ما بفرست (و بیش از این) آنها را آزار مده. البته ما با معجزه‌ای از جانب پروردگارت به سوی تو آمده‌ایم و درود بر کسی که هدایت را پیروی کند.

(به او بگویید:) همانا به ما وحی گردیده که عذاب بر کسی است که (آیات الهی را) تکذیب کند (و از آنها) سرپیچی نماید.

(فرعون) گفت: ای موسی! پس پروردگار شما دو نفر کیست! ؟

(موسی) گفت: پروردگار ما کسی است که به هر چیزی آفرینش خاص آن را عطا کرده و آنگاه (آن را به راه کمال) هدایت فرمود.

(فرعون) گفت: پس حال نسل های پیشین چگونه است!؟

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى

۵۳

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ
شَتَّىٰ

۵۴

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ

۵۵

حزب
۱۲۶
۲۷۲ر

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
أُخْرَىٰ

۵۶

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ

۵۷

قَالَ أَجِئْتَنَا لِنُخْرِجَنَّا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمُوسَىٰ

۵۸

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ ۚ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا
تُخْلِفُهُ ۖ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى

۵۹

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَن يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحَىٰ

۶۰

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ

۶۱

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ

۶۲

فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ

۶۳

قَالُوا إِنَّ هَٰذَانِ لَسَاحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم مِّنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ

۶۴

فَاجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتَتْهُمَا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ
اسْتَعْلَىٰ

(موسی) گفت: علم آن (احوال) در کتابی نزد پروردگار من
است (و) پروردگار من نه (خطا و چیزی را) گم می‌کند و نه
فراموش می‌نماید.

خدایی که زمین را برای شما بستر آسایش قرار داد و
راه‌هایی را در آن برای شما ایجاد کرد و از آسمان آبی
فرستاد، پس به واسطه‌ی آن، انواع زوج های گوناگون
گیاهان را (از خاک) بیرون آوردیم.

(تا هم خودتان از آن) بخورید و (هم) چهار پایانتان را (در
آن) بچرانید. البته در این (امور) نشانه‌هایی برای
خردمندان است.

ما شما را از آن (زمین) آفریدیم و در آن بازمی‌گردانیم و
بار دیگر شما را از آن بیرون می‌آوریم.

و به تحقیق ما تمام آیات و معجزات خویش را به او (فرعون)
نشان دادیم، ولی او تکذیب و امتناع کرد.

(فرعون) گفت: ای موسی! آیا تو آمده‌ای تا با سحر خود ما را
از منطقه و سرزمینمان بیرون کنی!؟

(فرعون ادامه داد) پس ما (هم) حتما سحری همانند آن
(سحر) را برای تو خواهیم آورد. پس (اکنون) بین ما و
خودت زمانی قرار بده که از آن تخلّف نکنیم (آن هم در)
مکانی هموار و با فاصله‌ای که نسبت به همه یکسان باشد.

(موسی) گفت: وعدگاه (ما و) شما، روز زینت (روز عید) و در
وقت چاشت (نیمروز) که همه‌ی مردم جمع شده باشند.

پس فرعون پشت کرد (و مجلس را ترک کرد)، پس (تمام)
مکر و حيله‌ی خود را جمع کرد، سپس (در روز موعود) باز
آمد.

موسی به آنان (فرعونیان) گفت: وای بر شما! بر خدا دروغ
نبندید، که شما را با عذابی (سخت) هلاک و ریشه کن
خواهد کرد و به تحقیق آن کس که (به خدا) دروغ ببندد،
ناکام و زیانکار گردد.

پس آنان در کارشان به کشمکش پرداختند و نجوی (و نتیجه
نزاع خود) را مخفی کردند.

(فرعونیان) گفتند: همانا این دو (موسی و هارون) قطعاً
جادوگرند (که) می‌خواهند با سحرشان شما را از سرزمیتتان
بیرون کنند و آیین برتر شما را براندازند.

پس (اینک تمام نقشه و) کید خود را گرد آورید، سپس در
یک صف (و بطور منظم) حاضر شوید. و به تحقیق امروز
پیروزی از آن کسی است که برتری یابد (و سحر او غالب
شود).

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّمَا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ

۶۶

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ

۶۷

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَىٰ

۶۸

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ

۶۹

وَأَلْقَ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ

۷۰

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ

۷۱

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُو قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأَقْطِعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ أَيْنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ

۷۲

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

۷۳

إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِئَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

۷۴

إِنَّهُو مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُو جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

۷۵

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ

۷۶

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ

(ساحران) گفتند: ای موسی! آیا تو (ابتدا عصای خود را) می‌افکنی یا ما اوّل کسی باشیم که بیفکند!؟

(موسی) گفت: بلکه شما بیفکنید. پس (همین که آنان بساط خود را افکندند) ناگهان طنابها و عصاهای آنان در اثر سحرشان چنان به نظر او (موسی) آمد که حرکت می‌کنند!.

پس موسی در دل خود احساس ترس کرد (که مبادا مردم فریب بخورند).

ما (به موسی) گفتیم: تترس! همانا تو خودت برتری.

و آنچه را در دست راستت داری بیفکن تا هر چه را آنان ساخته‌اند در کام خود فرو برد (و ببلعد). همانا آنچه آنان ساخته‌اند (فقط) حيله ساحر است و ساحر هر جا رود (و هر چه کند پیروز) و رستگار نگردد.

پس (وقتی آنان معجزه موسی را دیدند که چگونه اژدها همه‌ی بافته‌هایشان را بلعید، تمام) ساحران به سجده افتادند و گفتند: ما به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم.

(فرعون که تمام نقشه‌های خود را بر آب دید به ساحران) گفت: آیا قبل از آنکه به شما اجازه دهم، به او ایمان آوردید؟! بی‌گمان او بزرگ شماس‌ت که به شما سحر آموخته است. پس قطعاً دست‌ها و پاهای شما را بر خلاف (یکدیگر، یعنی دست راست و پای چپ یا به عکس) قطع خواهیم کرد و شما را بر شاخه‌های درخت خرما به دار خواهیم آویخت و به زودی خواهید دانست که شکنجه و مجازات کدام یک از ما سخت‌تر و پایدارتر است.

(ساحرانی که ایمان آورده بودند به فرعون) گفتند: ما هرگز تو را بر کسی که ما را آفریده و بر آن معجزاتی که برای ما آمده، ترجیح نخواهیم داد. پس تو هر حکم و قضاوتی که می‌خواهی بکن، تو فقط در این زندگانی دنیا حکم می‌کنی.

همانا ما به پروردگارمان ایمان آورده‌ایم تا خطاهای ما و آنچه را از سحر که بر آن وادارمان کردی بر ما ببخشد، و خداوند بهتر و پاینده‌تر است.

همانا هر کس که گناهکار و مجرم نزد پروردگار خود بیاید، پس برای او جهنمی است که نه در آن می‌میرد (تا رهایی یابد) و نه (با خوشی) زندگی می‌کند.

و هر کس در حالی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده باشد، نزد او آید، پس برای آنان درجات عالی و برتر است.

(و) باغهای جاویدانی که در زیر آنها نهرها جاری است (و آنان برای) همیشه در آنجا خواهند بود، و این پاداش کسی است که (خود را از کفر و گناه) پاکیزه گرداند.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرِبْ لَهُمْ
طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ

۷۸

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ اللَّيْلِ مَا غَشِيَهُمْ

۷۹

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ وَمَا هَدَىٰ

۸۰

يَبْنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِّنْ عَدُوِّكَمْ وَوَاعَدْنَاكَمْ
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىٰ

۸۱

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۖ وَمَن يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ

۸۲

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

۸۳
حزب
۱۲۷

وَمَا أَعَجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَىٰ

۸۴

قَالَ هُمْ أُولَآءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ

۸۵

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنۢ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ

۸۶

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَنَ أَسَفًا قَالَ يَقُومُ أَلَمْ
يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ
أَرَدْتُمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمُ
مَّوْعِدِي

۸۷

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا أَوْزَارًا مِّن
زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ

و به تحقیق ما به موسی وحی کردیم که بندگان مرا شبانه
(از مصر) کوچ بده و برای آنان راهی خشک در میان دریا
بگشا تا نه از تعقیب (فرعونیان) بترسی و نه (از غرق
شدن،) بیمناک باشی.

پس فرعون با سپاهیانش آنان را دنبال کرد، پس (موسی) از
دریا آنان را گرفت و به طور کامل غرق کرد.

و فرعون قوم خود را گمراه کرد و هیچ هدایتی نکرد.

ای بنی‌اسرائیل! همانا ما شما را از (دست) دشمنانتان نجات
دادیم و با شما در سمت راست کوه طور، قرار و وعده
گذارديم و بر شما (غذاهای آماده‌ای همچون) «مَن» و
«سَلوی» نازل کردیم.

(اینک) از چیزهای پاکیزه‌ای که روزی شما کرده‌ایم بخورید،
(لی) در آن طغیان نکنید که قهر و غضب من بر شما وارد
خواهد شد و هر کس که قهر من او را بگیرد، قطعا سقوط
کرده است.

و البته من، هر کس را که توبه کند و ایمان آورد و کار
شایسته انجام دهد، به هدایت برسد، قطعا می‌بخشم.

و (به موسی گفتیم:) ای موسی! چه چیز سبب تعجیل (و)
پیشی گرفتن) تو از قومت شد؟! (چرا زودتر به وعده‌گاه
آمدی؟)

(موسی) گفت: آنها (قوم من) به دنبال من هستند و
پروردگار! برای خشنودی تو به سوی تو شتاب کردم.

(خداوند) فرمود: همانا ما قوم تو را بعد از (آمدن) تو
آزمایش کردیم و سامری آنها را گمراه کرد.

پس موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود
بازگشت (و) گفت: ای قوم من! آیا پروردگارتان به شما
وعده‌ای نیکو (نزول تورات) نداد؟ آیا مدّت (غیبت من) بر
شما طولانی شد؟ یا اینکه می‌خواستید خشمی از طرف
پروردگارتان بر شما فرود آید، که با قرار و موعد من تخلف
کردید..!؟

(مردم به موسی) گفتند: ما به میل و اراده‌ی خود خلاف
وعده نکردیم، ولیکن از زیور آلات قوم (فرعون، چیزها و)
بارهایی بر ما نهاده شد، پس ما آنها را (در آتش) افکندیم
پس اینگونه سامری (بر ما) القا کرد.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُم
وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا
نَفْعًا

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ ^طوَإِنَّ
رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

قَالَ يَهْرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

أَلَّا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ^طإِنِّي خَشِيتُ أَنْ
تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمِرِي

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي

قَالَ فَأَذْهَبُ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ^طوَإِنَّ
لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفُهُ ^طوَأَنْظِرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا

پس (سامری) برای آنها پیکر گوساله‌ی نری که دارای
صدایی بود پدید آورد، آنگاه (با پیروانش به مردم) گفتند:
این خدای شما و خدای موسی است. پس سامری (خدا و
همه‌ی تعلیمات موسی را) فراموش کرد.

پس آیا نمی‌بینند که (این گوساله) برایشان پاسخی ندارد و
مالک (هیچ‌گونه) سود و زبانی برای آنها نیست.؟!

و البتّه هارون (نیز) پیش از این (آمدن موسی) به آنان
گفته بود: ای قوم من! شما قطعاً به واسطه‌ی آن (گوساله)،
مورد آزمایش قرار گرفته‌اید و همانا پروردگار شما خداوند
رحمان است، پس از من پیروی کنید و دستور مرا اطاعت
نمایید.

(اما قوم مرتد، به هارون) گفتند: ما همچنان برپاداریم (و)
هرگز از پرستش آن دست بر نخواهیم داشت) تا موسی به
سوی ما باز گردد.

(موسی در حالی که موی سر و صورت برادر را گرفته بود به
او) گفت: ای هارون! زمانی که دیدی آنان گمراه شدند، چه
چیز تو را بازداشت؟

از اینکه مرا پیروی نکنی؟ (چرا برای نجات مردم فوراً به
سراغ من نیامدی؟) آیا دستور مرا نافرمانی کردی؟

(هارون در جواب) گفت: (ای برادر و) ای فرزند مادرم!
(موی) ریش و سر مرا (به مؤاخذه) مگیر، همانا من ترسیدم
(با برخورد تند من، آنها متفرّق شوند و) تو بگویی میان
بنی‌اسرائیل تفرقه انداختی و کلام مرا مراقبت نکردی!.

(سپس موسی به سامری) گفت: ای سامری! (منظور تو از)
این کار (و فتنه‌ی) بزرگ که کردی چیست؟

(سامری) گفت: من به چیزی پی بردم که (دیگران) به آن پی
نبردند، پس من مشتی از آثار رسول (حق) را بر گرفتم،
پس آن را (در گوساله) افکندم و این گونه نفسم این کار را
در نظرم بیاراست (و فریب داد).

(موسی به سامری) گفت: پس برو (دور شو)، پس همانا
بهره‌ی تو در دنیا این است که (به دردی مبتلا خواهی شد
که دائماً) می‌گویی: «به من دست نزنید» و همانا برای تو (در
آخرت) میعادگاهی است که هرگز از آن تخلّف نخواهد شد.
و (اکنون) به سوی معبودت که پیوسته آن را پرستش
می‌کردی نگاه کن، ما حتماً آن را می‌سوزانیم (و) سپس
خاکستر و ذرات آن را به دریا خواهیم پاشید.

(ای قوم من!) همانا معبود شما «اللّه» است که معبودی جز
او نیست (و) علم او همه چیز را فرا گرفته است.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ
مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا

۲۰:
طه
۹۹
۱۳۵/

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا

۱۰۰

خَالِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا

۱۰۱

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا

۱۰۲

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا

۱۰۳

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ
إِلَّا يَوْمًا

۱۰۴

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا

۱۰۵
۲۷۵ر

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

۱۰۶

لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

۱۰۷

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ ۖ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ
لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

۱۰۸

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ
لَهُ قَوْلًا

۱۰۹

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ ۚ عِلْمًا

۱۱۰

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ ۚ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا

۱۱۱
حزب
۱۲۸

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا
وَلَا هَضْمًا

۱۱۲

وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا

۱۱۳

(ای پیامبر!) ما این گونه از اخبار گذشته بر تو حکایت
می‌کنیم و همانا ما از جانب خویش به تو ذکر (قرآن)
داده‌ایم.

پس هر کس از آن (ذکر) روی برگرداند، قطعاً او در روز
قیامت، بار سنگینی (از گناه) را بر دوش خواهد کشید.

(آنها) برای همیشه در آن (بار گناه و عقوبتش) خواهند ماند
و چه بد باری است برای آنها، (بار گناه) در روز قیامت.

(همان) روزی که در صور دمیده می‌شود و ما در آن روز،
مجرمان را با چشمان تیره (و بدن های کبود) محشور
می‌کنیم.

(آنها) در بین خودشان آهسته با یکدیگر گفتگو می‌کنند که
شما جز چندی (ده روز در دنیا بیشتر) توقف نداشتید.

(البته) ما به آنچه آنها می‌گویند داناتریم، آنگاه که بهترین
آنان در رفتار، می‌گوید: شما درنگ نکردید مگر یک روز!.

و (ای پیامبر!) از تو درباره‌ی کوه‌ها (در قیامت) می‌پرسند،
بگو: پروردگار من آنها را از بن برکنده و متلاشی می‌کند.

پس آنها را (همچون) کویری صاف و هموار، رها می‌سازد.

که در آن هیچ پستی و بلندی مشاهده نمی‌کنی.

در آن روز، (مردم) از دعوت‌کننده‌ای که (هیچ) انحرافی
ندارد پیروی می‌کنند (و گوش به صدای اسرافیل هستند)
و همه صداها در برابر (عظمت خداوند) رحمان فرو
می‌نشیند. پس (در آن روز) جز صدایی آهسته نمی‌شنوی.

در آن روز، شفاعت (هیچ کس) سودی ندارد، مگر کسی که
خدای رحمان به او اجازه دهد و از گفتار او (شفاعت‌کننده یا
شفاعت‌شونده) راضی باشد.

(خداوند به) آنچه آنان در پیش روی دارند و آنچه را (در)
دنیا) پشت سر گذاشته‌اند آگاه است، ولی مردم بر او احاطه
علمی ندارند.

و (در آن روز) همه‌ی چهره‌ها در برابر خداوند زنده‌ی
پاینده، خوار و فروتن می‌شود و البته هر کس که بار ستم
برداشت، مأیوس و زیان کار است.

و (اما) هر کس از کارهای نیکو انجام دهد و مؤمن باشد،
پس (در آن روز) نه از ستم و کاستی (در پاداشش) تترسد.

و بدینسان ما آن را قرآنی عربی نازل کردیم و در آن با
انواع بیان ها هشدار دادیم، شاید آنها پروا کنند و یا
برایشان پندی ایجاد شود.

فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا

۱۱۵

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَىٰ وَلَمْ نُجِدْ لَهُ عَزْمًا

۱۱۶
۲۷۶ج

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ

۱۱۷

فَقُلْنَا يٰآدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ

۱۱۸

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ

۱۱۹

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ

۱۲۰

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يٰآدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةٍ
أَخْلَدَ وَمُلْكٍ لَا يَبْلَىٰ

۱۲۱

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ

۱۲۲

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ

۱۲۳

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا
يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا
يَشْقَىٰ

۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَىٰ

۱۲۵

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا

پس (بدان که) بلند مرتبه است خدای فرمانروای بر حق، و
تو (ای پیامبر!) بر خواندن قرآن پیش از آنکه وحی آن بر تو
پایان یابد شتاب مکن و بگو: پروردگار! علم مرا زیاد کن.

و به تحقیق، پیش از این با آدم پیمان بستیم، اما او
فراموش کرد و ما عزم استواری برای او نیافتیم.

و زمانی که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید، پس
همگی سجده کردند، مگر ابلیس که سرپیچی و امتناع رد.

پس گفتیم: ای آدم! همانا این (ابلیس) دشمن تو و همسر
توست، پس (مواظب باش که با وسوسه‌هایش) شما را از
بهشت بیرون نکند که به رنج و مشقت خواهی افتاد.

(در صورتی که) همانا تو در آنجا (بهشت)، نه گرسنه
می‌شوی و نه برهنه می‌مانی.

و در آنجا (بهشت)، نه تشنه می‌شوی و نه از حرارت آفتاب
آزار می‌بینی.

پس شیطان او را وسوسه کرد (و) گفت: ای آدم! آیا
(می‌خواهی که) تو را به درخت جاودانگی و ملک (و
پادشاهی) فنا ناپذیر راهنمایی کنم؟!

پس (آدم و همسرش فریفته شده و) هر دو از آن (درخت
ممنوعه) خوردند، پس (به ناگاه لباس هایشان ریخت و)
شرمگاهشان برای آنان ظاهر شد و (ناچارا) هر دو به
چسباندن برگ (درختان) بهشت بر خودشان مشغول شدند
و (این چنین) آدم پروردگارش را نافرمانی کرد و بیراهه
رفت.

سپس پروردگارش او را برگزید، پس (لطف خویش را) بر او
باز گرداند و او را هدایت کرد.

(خداوند به آدم و حوا) فرمود: از آن (بهشت و مقام وال)
فرود آیید (که) بعضی از شما، دشمن بعض دیگر خواهد
بود، پس اگر از جانب من رهنمودی برای شما آمد، پس
(بدانید که) هر کس از رهنمود من پیروی کند، نه گمراه
می‌شود و نه تیره بخت.

و هر کس از یاد من روی گرداند، پس همانا برای او زندگی
تنگ و سختی خواهد بود و ما او را در قیامت نابینا محشور
می‌کنیم.

(در قیامت خواهد) گفت: پروردگار! چرا مرا نابینا محشور
کردی در حالی که من (در دنیا) بینا بودم؟!

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ ءَايَتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَىٰ

۱۲۷

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنِ بِآيَاتِ رَبِّهِ ۚ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ

۱۲۸

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ
فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِيَ النُّهَىٰ

۱۲۹
۲۷۷ج

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى

۱۳۰

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ ءَآثَآئِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ
النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ

۱۳۱

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

۱۳۲

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا
نَّحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ

۱۳۳

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِٗٓ أَوْ لَمْ تَأْتِهِم بِبَيِّنَةٍ مَّا فِي
الصُّحُفِ الْأُولَىٰ

۱۳۴

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ ۚ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا
أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَاتِكَ مِن قَبْلِ أَن نَّذِلَّ
وَنُخْزَىٰ

۱۳۵

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبُّصًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَن أَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ

(و خداوند در جواب خواهد) فرمود: همان گونه که آیات ما
به تو رسید و تو آنها را فراموش کردی، امروز هم همانطور
فراموش گردیده‌ای.

و ما این گونه هر کس را که افراط و اسراف کند و به آیات
پروردگارش ایمان نیاورد جزا می‌دهیم و قطعاً عذاب آخرت
سخت‌تر و پایدارتر است.

پس آیا مردمانی که پیش از این مورد قهر و هلاکت ما قرار
گرفتند و (اینان امروز) در خانه‌های آنان رفت و آمد
می‌کنند، برای هوشیاری و هدایتشان کافی نیست؟! همانا در
آن (حوادث) برای صاحبان عقل و اندیشه نشانه‌ها و عبرت
هاست.

و اگر سنت و تقدیر پروردگارت و (ملاحظه‌ی) زمان مقرّر
نبود، هر آینه عذاب الهی لازم می‌آمد (و دامن آنان را نیز
می‌گرفت).

پس بر آنچه می‌گویند، شکبیا باش و پیش از طلوع آفتاب و
قبل از غروب آن با ستایش پروردگارت (او را) تسبیح کن و
(همچنین) برخی از اوقات شب و اطراف روز را تسبیح
بگویی، باشد که خشنود شوی.

و هرگز به متاعی که ما به گروهی از آنها داده‌ایم، چشم
مدوز که (این) شکوفه و جلوه‌ی زندگی دنیاست (و ما
می‌خواهیم) تا آنها را در آن بیازمائیم و (به یقین) روزی
پروردگارت بهتر و پایدارتر است.

و خانواده‌ات را به نماز فرمان ده و بر آن پایدار باش. ما از
تو روزی نمی‌خواهیم، (بلکه) ما تو را روزی می‌دهیم، و
سرانجام (نیکو) برای (اهل) تقوا است.

و (کافران) گفتند: چرا (پیامبر) از جانب پروردگارش معجزه
و نشانه‌ای برای ما نمی‌آورد؟ آیا دلیل و نشانه روشن در
کتب قبلی برایشان نیامده (که ایمان نیاورند؟).

و اگر ما آنان را قبل از (آمدن پیامبر و نزول قرآن) با عذابی
هلاک می‌کردیم، می‌گفتند: پروردگار!! چرا پیامبری برای ما
نفرستادی تا ما از آیات تو پیروی کنیم، پیش از آنکه ذلیل و
خوار شویم.

بگو: هر یک (از ما و شما) در انتظاریم، پس انتظار بکشید
که به زودی خواهید دانست یاران راه راست کیانند و چه
کسی راه یافته است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ

۲

مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ

۳

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأُ السَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصُرُونَ

۴

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۵

بَلْ قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَامٌ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بَيِّنَاتٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ

۶

مَا ءَامَنْتُ قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ

۷

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۸

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ

۹

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ

۱۰

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

(زمان) حساب مردم نزدیک شده است، در حالی که آنان در بی‌خبری، (از آن) روی گردانند!

هیچ پند تازه‌ای از طرف پروردگارشان برای آنان نیامد، مگر اینکه آن را شنیدند و (باز) سرگرم بازی شدند.

در حالی که دلهای آنان (از حق، غافل و به چیز دیگری) سرگرم است و کسانی که (کافر شدند و به خود) ستم کردند، مخفیانه نجوی می‌کنند که آیا این (مرد) جز بشری مثل شماست؟ آیا با اینکه می‌بینید به سوی سحر می‌روید.؟!

(پیامبر) گفت: پروردگار من، هر سخنی که در آسمان و زمین باشد می‌داند. او شنوای داناست.

(کفار) گفتند: (آنچه محمد آورده، وحی نیست) بلکه خوابهای آشفته است، بلکه آنها را به دروغ به خدا نسبت داده، بلکه او یک شاعر است، پس (اگر راست می‌گوید) باید همان گونه که (پیامبران) پیشین (با معجزه) فرستاده شده بودند، او برای ما معجزه‌ای بیاورد.

تمام آبادی‌هایی که پیش از اینها هلاکشان کردیم، (تقاضای این گونه معجزات را کردند، ولی همین که پیشنهادشان عملی شد) ایمان نیاوردند، پس آیا اینان ایمان می‌آورند؟

و (ای پیامبر! به آنان بگو: ما (هیچ پیامبری را) پیش از تو نفرستادیم مگر اینکه (آنها نیز) مردانی بودند که ما به ایشان وحی می‌کردیم، پس اگر نمی‌دانید از اهل اطلاع (و اهل کتب آسمانی) بپرسید.

و (همچنین) ما آنها را پیکرهایی که غذا نخورند قرار ندادیم و آنان جاویدان نبودند (که نمیرند).

سپس ما به وعده‌ای که به آنان داده بودیم، وفا کردیم. پس آنان و هر که را خواستیم، نجات دادیم و اسراف کاران را هلاک نمودیم.

همانا بر شما کتابی نازل کردیم که در آن وسیله‌ی تذکر شماست، آیا نمی‌اندیشید؟!

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
ءَاخِرِينَ

فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِيدِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبِينِ

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَّاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَلَعِيلِينَ

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ^ج
وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ^ج
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا ءَالِهَةً مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ

لَوْ كَانَ فِيهِمَا ءَالِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً^ط قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ^ط
مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِيَ^ط بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ^ط
فَهُمْ مُّعْرِضُونَ

و ما چه بسیار آبادی‌هایی را در هم شکستیم که مردمش
ستمگر بودند و پس از آنها قومی دیگر را پدید آوردیم.

پس چون (قوم ستمگر) قهر ما را احساس کردند، ناگهان پا
به فرار گذاشتند.

(اماّ خطاب رسید که) فرار نکنید! و به خانه‌هایتان و آنچه در
آن کامیاب بودید باز گردید، شاید مورد سؤال قرار گیرید.

(و چون عذاب ما را جدّی دیدند) گفتند: ای وای بر ما! همانا
ما ستمکار بودیم.

و پیوسته، این سخن آنان بود تا ما آنها را درو کرده و
خاموش و بی‌حرکت ساختیم.

و ما، آسمان و زمین و آنچه را که میان آنهاست برای بازی
نیافریدیم.

(و) اگر چنانچه (بر فرض محال) می‌خواستیم سرگرمی
انتخاب کنیم و بازیگر بودیم، هر آینه آن را از پیش خود (و
متناسب با خود) انتخاب می‌کردیم.

(این چنین نیست)، بلکه ما حق را بر باطل می‌کوبیم تا مغز
آن را در هم بشکنند، پس بی‌درنگ، باطل محو و نابود
می‌شود. و وای بر شما از آنچه (خداوند را به آن) توصیف
می‌کنید (و نسبت لهو و لعب و بیهوده کاری می‌دهید).

و برای اوست هر که در آسمان ها و زمین است، و کسانی
که نزد او هستند (فرشتگان) از (برای) عبادت او تکبر
نمی‌ورزند و خسته و درمانده نمی‌شوند.

آنان شبانه روز بی آنکه سستی ورزند، خداوند را به پاکی
می‌ستایند.

آیا خدایانی که (کفار) از زمین انتخاب کرده‌اند، مردگان را
زنده می‌کنند؟

اگر در آسمان ها و زمین خدایانی جز الله بود، هر آینه آن
دو فاسد می‌شدند، پس منزّه است خداوند پروردگار عرش،
از آنچه (ناآگاهان) توصیف می‌کنند.

او (خداوند) از آنچه انجام می‌دهد سؤال نمی‌شود، اماّ آنها
(مردم، در انجام کارهایشان) مورد بازخواست قرار
می‌گیرند.

آیا آنها (کافران) بجای خداوند (یکتا) خدایان دیگری را
گرفته‌اند؟ (پس به آنان) بگو: دلیل تان را بیاورید. این
(قرآن) یادنامهی پیروان من و یادنامه کسانی است که پیش
از من بوده‌اند (که همه بر نداشتن شریک برای خداوند
اتفاق کلمه دارند) اماّ اکثر مردم، حق را نمی‌دانند، پس (از
آن) روی گردانند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيْٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا۟ فَاعْبُدُونِ

۲۶

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُۥٓ ۚ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ

۲۷

لَا يَسْبِقُونَهُۥٓ ۚ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهٖۚ يَعْمَلُونَ

۲۸

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ

أَرْتَضَىٰ وَهُمْ مِنَ خَشِيَّتِهٖۚ مُشْفِقُونَ

۲۹

حزب
۱۳۰

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَٰهٌ مِّنْ دُونِهٖۚ فَذٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ ۚ كَذٰلِكَ نَجْزِي ٱلظَّٰلِمِيْنَ

۳۰

۲۸۰۲

أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ أَنَّ ٱلسَّمٰوٰتِ ۖ وَٱلْأَرْضَ ۖ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ ۖ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

۳۱

وَجَعَلْنَا فِي ٱلْأَرْضِ رَوَاسِئًّ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ ۖ وَجَعَلْنَا فِيهَا

فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

۳۲

وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ ءَايٰتِهَا مُعْرِضُونَ

۳۳

وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱللَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِي

فَلَكَ يَسْبَحُونَ

۳۴

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ ٱلْخُلْدَ ۖ أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ

ٱلْخٰلِدُونَ

۳۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۖ وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا

تُرْجَعُونَ

و پیش از تو هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه به او وحی کردیم که معبودی جز من نیست، پس (تنها) مرا بپرستید.

و (کفار) گفتند: خداوند رحمان (فرشتگان را برای خود) فرزند گرفته است! منزّه است او، بلکه (فرشتگان) بندگانی گرامی هستند.

(فرشتگان) در کلام بر او سبقت نمی‌گیرند و (تنها) به فرمان او عمل می‌کنند.

(خداوند) آنچه را که در (آینده) پیش روی آنان و یا گذشته‌ی آنهاست می‌داند و آنان (فرشتگان) جز برای کسی که خداوند رضایت دهد، شفاعت نمی‌کنند و از ترس او (پروردگار) بیمناکند.

و هر که از آنها (فرشتگان) بگوید: من به جای خداوند، معبود هستم، پس جزای او را جهنّم قرار می‌دهیم (و) ما این گونه ستمکاران را کیفر خواهیم داد.

آیا کافران نمی‌بینند که آسمان ها و زمین بهم بسته بودند، پس ما، آن دو را از یکدیگر باز کردیم و هر چیز زنده را از آب پدید آوردیم. آیا (با این همه) باز ایمان نمی‌آورند؟

و در زمین، کوه‌های ثابت و استوار قرار دادیم تا (مبادا زمین) آنها (مردم) را بلرزاند و در لابلای کوه‌ها، (دره‌ها و راه‌های فراخ پدید آوردیم، شاید که آنها راه یابند.

و آسمان را سقفی محفوظ قرار دادیم، و آنها از نشانه‌های آن روی گردانند.

و او کسی است که شب و روز و خورشید و ماه را آفرید (که) هر یک (از آنها) در مداری (معین)، شناور (و در حرکت) است.

و ما پیش از تو برای (هیچ) انسانی، جاودانگی (و زندگی ابدی) قرار ندادیم، پس آیا اگر تو از دنیا بروی، آنان! زندگانی جاوید خواهند یافت!؟

هر نفسی چشنده مرگ است و ما شما را با مبتلا کردن به بدی‌ها و خوبی‌ها آزمایش می‌کنیم و بسوی ما باز گردانده می‌شوید.

وَإِذَا رَأٰكَ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْۭ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كٰفِرُونَ

۳۷

خُلِقَ الْاِنْسٰنُ مِنْ عَجَلٍ سَاۤوِرِيْكُمْ ءَايٰتِيْ فَلَا تَسْتَعْجِلُوْا

۳۸

وَيَقُولُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُۙ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ

۳۹

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا حِيْنَ لَا يَكْفُوْنَ عَنْ وُجُوْهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُھُوْرِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ

۴۰

بَلْ تَأْتِيْهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ

۴۱

وَلَقَدْ اَسْتَهْزِئْ بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِيْنَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ

۴۲

۲۸۱ ر

قُلْ مَن يَكْلُوْكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِۚ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُوْنَ

۴۳

اَمْ لَهُمْ ءَالِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّنْ دُوْنِنَاۙ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَ اَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِّتًا يُّصْحَبُوْنَ

۴۴

بَلْ مَتَّعْنَا هَٰؤُلَاءِ وِعَابًاۙ هُمْ حَتّٰى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُۚ اَفَلَا يَرَوْنَ اَنَّا نَأْتِيْ الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَاۙ اَفَهُمُ الْغٰلِبُوْنَ

و هرگاه کفار تو را ببینند، کاری غیر از به استهزا گرفتن تو ندارند، (با همدیگر می‌گویند:) آیا این است آنکه خدایان شما را (به بدی) یاد می‌کند؟ در حالی که (این کافران) خودشان، یاد خدای رحمان را منکرند (و به او کفر می‌ورزند).

(طبیعت بشر به گونه‌ای است که گویا) انسان، از عجله آفریده شده، (اما) من به زودی آیاتم را به شما نشان خواهم داد، پس (در تقاضای عذاب از من) شتاب مکنید.!

(کفار، به پیامبر (ص) و مؤمنین) می‌گویند: اگر راست می‌گویید، این وعده (قیامت) کی فرامی‌رسد.؟

اگر کفار می‌دانستند زمانی که (آنروز فرا رسد، دیگر) نمی‌توانند شعله‌های آتش را از صورت‌ها و از پشت هایشان دور کنند و (هیچ چیز و هیچ) کسی آنان را یاری نمی‌کند، (این قدر درباره‌ی قیامت شتاب نمی‌کردند).

بلکه (این آتش) ناگهان به سراغشان خواهد آمد و آنانرا بهت زده خواهد کرد. پس (دیگر) نه قدرت دفع آن را دارند و نه به آنان مهلتی داده خواهد شد.

و (نگران مباش که تو را ستها می‌کنند) همانا پیامبران پیش از تو نیز مورد استهزا قرار گرفتند. اما آنچه (از وعده‌های الهی) که مسخره می‌کردند، (سرانجام) دامن (خود) مسخره‌کنندگان را گرفت!

بگو کیست که شما را در شب و روز از (عذاب) خدای رحمان نگاه می‌دارد؟! اما (باز) آنان از یاد پروردگارشان روی می‌گردانند.

یا برای آنان (کفار) خدایانی است که آنان را در برابر (عذاب) ما حفظ کند؟ آنان، (خدایان ساختگی) قادر بر یاری (و حفظ) خودشان نیستند (تا چه رسد به دیگران)، و از جانب ما نیز همراهی نمی‌شوند.

با این وجود، ما آنها و پدرانشان را (از نعمت‌ها) کامیاب ساختیم تا آنجا که عمرشان طولانی شد (و مایه‌ی غرور و طغیان آنان گردید). آیا نمی‌بینند که ما به سراغ زمین آمده (و با مرگ و فنا) از اطراف آن می‌کاهیم؟ پس آیا ایشان (بر ما) غلبه دارند؟

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذِرُونَ

۴۶

وَلَيْنَ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

۴۷

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ

۴۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءَ وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ

۴۹

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ

۵۰

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

۵۱
حزب
۱۳۱
۲۸۲۲

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ

۵۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ

۵۳

قَالُوا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ

۵۴

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۵۵

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ

۵۶

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ

۵۷

وَتَأَلَّه لَآكِيدَنَّ أَصْنَمَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُدْبِرِينَ

بگو: من فقط از طریق وحی به شما هشدار می‌دهم. اما (ای پیامبر! بدان) کسانی که (نسبت به شنیدن حق) کر هستند، زمانی که انذار می‌شوند، آن را نمی‌شنوند!.

در حالی که اگر دمی از عذاب پروردگارت به آنان برسد، قطعاً خواهند گفت: ای وای بر ما، همانا ما ستمکار بودیم.

و ما برای روز قیامت، ترازوهای عدل برپا خواهیم کرد، پس (در آن روز) هیچ ستمی به احدی نخواهد شد و اگر (عملی) همسنگ دانه‌ی خردلی (هم) باشد، ما آن را (برای محاسبه) خواهیم آورد و (همین قدر در دقت محاسبات) کافی است که ما حسابرس باشیم.

و همانا ما به موسی و هارون، فرقان و نور و تذکری برای اهل پروا عطا کردیم.

(همان) کسانی که از پروردگارشان در نهان می‌ترسند و همانانی که از قیامت در هراسند.

و این (قرآن)، مبارک ذکرِی است که ما آن را (برای شما) نازل کردیم، آیا شما آن را انکار می‌کنید!؟

و همانا ما پیش از این، ابراهیم را به رشد و کمال خود رساندیم، و (البته) ما به (شایستگی‌های) او آگاه بودیم.

آن زمان که به پدرش (عمویش) و قومش گفت: چیست این (صورت ها و) مجسمه‌های بی‌روحی که شما همواره آنها را پرستش می‌کنید؟

(آنان در پاسخ) گفتند: ما پدرانمان را بر پرستش آنها یافته‌ایم!

(ابراهیم) گفت: به تحقیق که شما و پدراتان در گمراهی آشکار بوده و هستید!

(مشرکین به ابراهیم) گفتند: آیا تو سخن حقی برای ما آورده‌ای یا اینکه شوخی می‌کنی!؟

(ابراهیم) گفت: البته (که حق می‌گوییم) پروردگار شما (همان) پروردگار آسمان ها و زمین است که آنها را به وجود آورده و من (نیز) بر این حقیقت از گواهانم.

و به خداوند سوگند که درغیاب شما، نقشه‌ای برای (نابودی) بت هایتان خواهم کشید.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ

۵۹ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ

۶۰ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُوَ إِبْرَاهِيمُ

۶۱ قَالُوا فَاتُّوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ

۶۲ قَالُوا ءَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ

۶۳ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ

۶۴ فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ

۶۵ ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ

۶۶ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ

۶۷ أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۸ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

۶۹ قُلْنَا يَنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ

۷۱ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ

۷۲ وَوَهَبْنَا لَهُ دَاوُدَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ

پس (سرانجام، ابراهیم در یک فرصت مناسب) همه آنها، جز بزرگشان را کاملاً خرد کرد تا شاید آنها به سراغ آن بیایند (و وجدان های خفتهی آنها بیدار شود).

گفتند: چه کسی با خدایان ما این چنین کرده؟ قطعاً او از ستمکاران است.

گفتند: شنیده‌ایم جوانی که به او ابراهیم می‌گویند، بت‌ها را (به بدی) یاد می‌کرد.

(بزرگان قوم) گفتند: پس او را در پیش چشم مردم بیاورید تا آنها (بر مجرم بودن او) گواهی دهند.

گفتند: ای ابراهیم! آیا تو با خدایان ما این چنین کرده‌ای؟

(ابراهیم) گفت: بلکه این بزرگشان آن را انجام داده است. پس از خودشان بپرسید اگر سخن می‌گویند.!!

پس به (وجدانهای) خود بازگشتند، پس (به یکدیگر یا به خویش) گفتند: هر آینه شما خودتان ستمگر و ظالمید.

سپس سرهایشان را به زیر انداختند (و با شرمندگی گفتند: ای ابراهیم!) براستی تو خود می‌دانی که اینها (حرف نمی‌زنند و) اهل سخن گفتن نیستند.

(ابراهیم) گفت: پس آیا شما بجای خداوند چیزی را می‌پرستید که هیچ سودی برای شما ندارد و هیچ زبانی به شما نمی‌رساند!؟

اف بر شما و بر هر چه که غیر از خدا پرستش می‌کنید، آیا نمی‌اندیشید!؟

(اما مشرکان لجوج و متعصب) گفتند: اگر می‌خواهید کاری انجام دهید! او را بسوزانید و خدایانتان را یاری کنید.

(و سرانجام آتشی فراهم آورده و ابراهیم را به درون آن انداختند، اما ما) گفتیم: ای آتش! بر ابراهیم سرد و سلامت باش.

و (اگر چه) آنان برای او (تدبیر بد و) کیدی را اراده کردند، ولی ما آنها را از زیانکارترین (مردم) قرار دادیم.

و ما، او (ابراهیم) و لوط را (از شرّ کافران) به سرزمینی که در آنجا برای همه جهانیان برکت نهادیم، نجات دادیم.

و به او (ابراهیم) اسحاق و یعقوب را به عنوان نعمتی افزون بخشیدیم و همه را از صالحان قرار دادیم.

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَبِيدِينَ

۷۴

وَلَوْطًا ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي
كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَلَسِقِينَ

۷۵

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

۷۶
۲۸۳۲

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

۷۷

وَنَصْرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

۷۸

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفِثَتْ فِيهِ
غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ

۷۹

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ
دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ

۸۰

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُحْصِنَكُمْ مِنَ بَأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ

۸۱

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ

و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما (مردم را) هدایت می‌کردند و به آنان، انجام کارهای نیک و برپایی نماز و پرداخت زکاه را وحی کردیم و آنان فقط عبادت‌کنندگان ما بودند.

و به لوط، حکمت و دانش عطا کردیم و او را از قریه‌ای که کارهای زشت انجام می‌دادند رها کردیم، برآستی آنان مردمی بد و منحرف بودند.

و او را در رحمت خویش وارد نمودیم، همانا او از شایستگان بود.

و (به یاد آور ماجرای) نوح را از پیش (از ابراهیم و لوط) آن زمان که (پروردگار خویش را) ندا کرد، پس (خواسته‌ی) او را اجابت کردیم، پس او و خاندانش را از (آن اندوه و) بلای بزرگ، نجات بخشیدیم.

و او را در برابر مردمی که آیات (و نشانه‌های) ما را تکذیب می‌کردند، یاری دادیم، بدرستی که آنان، مردم بدی بودند، پس همه‌ی آنها را غرق کردیم.

و داود و سلیمان (را یاد کن) آن هنگام که درباره کشتزاری که گوسفندان قوم، شبانگاه در آن چریده (و آن را تباہ ساخته بودند) داوری می‌کردند و ما شاهد داوری آنان بودیم.

پس ما آن (حکم حق) را به سلیمان تفهیم کردیم و ما به هر یک از آنها، فرزاندگی و دانش دادیم، و کوه‌ها را رام داود ساختیم (بطوری که آنها) و پرندگان (با او) تسبیح می‌گفتند، و ما انجام دهنده‌ی این کارها بودیم.

و به او (داود) فن زره سازی برای شما را آموختیم تا شما را از (خطرات) جنگتان حفظ کند، پس آیا شما شکرگزار هستید؟!؟

و برای سلیمان، تند باد را (رام نمودیم) که به فرمان او به سوی سرزمینی که در آن برکت قرار دادیم حرکت می‌کرد و ما به هر چیزی آگاهیم.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ^ط وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَكَشَفْنَا مَا بِهِ^ط مِنْ ضُرٍّ وَعَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَبِيدِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ^ط كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا^ط إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَن لَّنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ وَيَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ وَزَوْجَهُ^ط إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا^ط وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ

و گروهی از شیطان ها برای او (سلیمان) غواصی می‌کردند و کارهای غیر از این را (نیز) انجام می‌دادند و ما مراقب آنان بودیم، (تا از فرمان او تجاوز و سرکشی نکنند).

و (به یاد آور) ایوب را آن زمان که پروردگارش را ندا داد که همانا به من آسیب رسیده و تو مهربانترین مهربانانی.

پس (دعای) او را مستجاب کردیم و سختی او را برداشتیم و خاندانش را به او باز گرداندیم و همانندشان را (نیز) با ایشان (همراه کردیم تا هم) رحمتی از سوی ما (به او باشد و هم یادآوری) و پند و تذکری برای عبادت‌کنندگان.

و اسماعیل و ادریس و ذی الکفل (را یاد کن که) همه از شکیبایان بودند.

و ما آنانرا در رحمت خویش وارد ساختیم. بدرستی که آنان از شایستگان بودند.

و ذوالنون (یونس را به یاد آور) آن هنگام که خشمگین (و با قهر از میان مردم بیرون) رفت و گمان کرد که (آسوده شد و) ما بر او تنگ نخواهیم گرفت، (اما همین که در کام نهنگ فرو رفت و سبب آن را دانست) پس در آن تاریکی‌ها ندا داد که (خداوندا!) جز تو معبودی نیست، تو پاک و منزهی (و) همانا من از ستمکاران بودم (و نمی‌بایست مردم را بخاطر سرسختی‌شان رها کرده و تنها بگذارم).

پس (دعای) او را اجابت کردیم و او را از آن اندوه نجات دادیم و ما این چنین، مؤمنان را نجات می‌دهیم.

و زکریا (را یاد کن) آنگاه که پروردگارش را ندا داد: پروردگارا! مرا تنها مگذار و (فرزندی به عنوان وارث به من عطا فرما و البته که) تو خود، بهترین وارثان هستی.

پس (دعای) او را مستجاب کردیم و یحیی را به او بخشیدیم، و همسرش را (که نازا بود) برای او شایسته قرار دادیم (و این بخاطر آن بود که) همانا آنان در کارهای نیک، شتاب داشتند و ما را از روی امید و بیم می‌خواندند و در برابر ما فروتن بودند.

وَالَّتِي أَحْصَنْتَ فَرَجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَهَا
وَابْنَهَا ءَايَةً لِلْعَالَمِينَ

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ ؕ وَإِنَّا لَهُ وَكِتُبُونَ

وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ
يَنْسِلُونَ

وَأَقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
كَفَرُوا يُوِيلُنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ ءَالِهَةً مَّا وَرَدُّوهَا كُلُّ فِيهَا خَالِدُونَ

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ

و (به یاد آور مریم را، آن) زنی که دامان خویش را پاک نگاه
داشت، پس ما از روح خود در او دمیدیم و او و پسرش
(عیسی مسیح) را (آیت و) نشانه‌ای برای جهانیان قرار
دادیم.

همانا این، امت شماست، امتی یگانه، و من پروردگار شما
هستم، پس مرا پرستش کنید.

و (از تفرقه بپرهیزید، ولی با این وجود) آنها کار خود را در
میانشان به تفرقه کشاندند (و باید بدانند که سرانجام)
همگی به سوی ما بازمی‌گردند.

پس هر که از کارهای نیکو انجام دهد و مؤمن باشد، پس
برای تلاش او هیچگونه ناسپاسی نخواهد بود و همانا ما
(کارهای نیکویش را) برای او ثبت می‌کنیم.

و بر آبادیهایی که آنها را (بخطر فساد و گناه) هلاک
نمودیم، حرام است (که باز گردند) آنان باز نمی‌گردند.

تا آن زمان که (راه بر) یاجوج و ماجوج گشوده شود و آنان از
هر بلندی بتازند و به سرعت عبور کنند.

و وعده‌ی حق (برپایی قیامت) نزدیک گردید، پس در آن
هنگام چشم‌های کفار (از وحشت و حیرت) خیره و باز ماند
(و با خود گویند:) ای وای بر ما! برآستی که ما از این (روز)
در غفلت بودیم، بلکه ما ستمگر بودیم.

(به آنان گفته می‌شود) همانا شما و هر آنچه که غیر از خدا
می‌پرستید، هیزم دوزخ خواهد بود (و قطعا) در آن وارد
خواهید شد.

اگر اینها خدایان (واقعی) بودند، وارد آن (دوزخ)
نمی‌شدند، در حالی که همگی برای همیشه در آن ماندگار
خواهند بود.

برای آنان در دوزخ، ناله‌ها و نعرهاست و آنان در آنجا (هیچ
پاسخی) نمی‌شنوند.

همانا کسانی که قبلا از جانب ما به آنان (در برابر کارشان،
وعده) نیکو داده شده است، آنان از آن (دوزخ) دور
نگاهداشته خواهند شد.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِي مَا أُشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْنَهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجْلِ لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ
خَلْقٍ نُعِيدُهُ ۖ وَعَدًا عَلَيْنَا ۖ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَبْدِينَ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُهُ ۖ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۖ وَإِنْ أُدْرِيَ أَقْرَبُ أَمْ
بَعِيدُ ۖ مَا تُوعَدُونَ

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ

وَإِنْ أُدْرِيَ لَعَلَّهُ فَتَنَهُ لَكُمْ وَمَتَعَ إِلَىٰ حِينٍ

قُلْ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ ۚ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصِفُونَ

آنان صدای (زبانه کشیدن) آن را نمی‌شنوند و آنان در آنچه
(از نعمتها و کامیابی‌ها) که دلشان بخواهد جاودانه‌اند.

بزرگ ترین وحشت (آن روز) آنان را غمگین (و مضطرب)
نمی‌سازد و فرشتگان به ملاقات (و استقبال) آنان می‌روند
(و می‌گویند): این روزی است، که به شما وعده داده شده
بود.

روزی که آسمان را همچون طومار نوشته‌ها درهم می‌پیچیم
(و) همان گونه که آفرینش را آغاز کردیم، آن را
بازمی‌گردانیم، (این) وعده‌ای است بر عهده‌ی ما (و) ما حتما
انجام دهنده (ی وعده‌های خود) هستیم.

و همانا در (کتاب آسمانی) زبور (که) بعد از ذکر، (تورات،
نازل شده) نوشتیم که قطعا بندگان صالح من وارث زمین
خواهند شد.

همانا در این (پیشگویی) برای گروه عبادت‌کننده، پیام (مهم
و) روشنی است.

و ما تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم.

(پس به آنان) بگو: جز این نیست که به من وحی می‌شود که
معبود شما فقط خدای واحد است، پس آیا شما تسلیم
هستید!؟

پس اگر روی برگردانند پس (به آنان) بگو: به همه‌ی شما
بطور یکسان اعلام (خطر) کردم و من نمی‌دانم آن وعده‌ای
(از عذاب الهی) که به شما داده شده، آیا (زمان وقوعش)
نزدیک است، یا دور!

همانا او، هم سخن آشکار را می‌داند و هم آنچه را که پنهان
می‌کنید.

و من نمی‌دانم، شاید این (تاخیر در عذاب) برای شما
آزمونی باشد و (فرمتی برای) کامیابی تا مدتی دیگر.

(پیامبر) گفت: پروردگارا! (تو خود میان ما) به حق داوری
کن، و (ای کافران بدانید که) پروردگار همه ما خداوند
رحمان است که در برابر آنچه (از نسبت های ناروا که او را)
توصیف می‌کنید کمک خواسته می‌شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِّتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمْرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

ای مردم! از پروردگارتان پروا کنید، که همانا زلزله‌ی قیامت، حادثه‌ای بزرگ و هولناک است.

روزی که آن (زلزله‌ی بزرگ) را مشاهده کنید (چنان ترس و وحشت وجودتان را فرا خواهد گرفت که) هر شیر دهنده‌ای، آن را که شیر می‌دهد فراموش کند و هر بارداری جنین خود را سقط کند، و مردم را مست می‌بینی، ولی مست نیستند، بلکه عذاب خداوند شدید است.

و بعضی از مردم، ناآگاهانه درباره‌ی خداوند به جدال می‌پردازند و از هر شیطان سرکش‌ی پیروی می‌کنند.

بر او (شیطان) نوشته (و مقرر) شد که هر کس ولایت او را بپذیرد، قطعاً او را گمراه می‌کند و به آتش سوزانش می‌کشانند.

ای مردم! اگر درباره‌ی قیامت شک دارید (با دقت در وجود خود، شک خود را برطرف کنید)، ما شما را از خاک آفریدیم (مواد غذایی خاک از طریق غذا به صورت نطفه در آمد) سپس از نطفه، سپس (به صورت) خون بسته شده، سپس (به صورت چیزی مانند) گوشت جویده شده که بعضی خلقت کامل یافته (و به دنیا آید) و بعضی خلقت کامل نیافته (و سقط شود)، تا برای شما روشن سازیم (که بر هرچیز قادریم) و آنچه (از جنین ها) را که بخواهیم تا سرآمدی معین در رحم مادران قرار دهیم، سپس شما را به صورت طفل بیرون می‌آوریم، تا به حد رشد و بلوغ برسید و (در این میان) بعضی از شما می‌میرند و بعضی به پست ترین مرحله‌ی زندگی (و پیری) می‌رسند تا جایی که دانسته‌های خود را از دست دهند. (همچنین) زمین را (در زمستان) خشک و مرده می‌بینی اما هنگامی که باران بر آن فرو می‌باریم، به حرکت درآید و رشد کند و انواع گیاهان زیبا می‌رویانند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَأَنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

ثَانِي عِطْفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِۦ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَنْفَعُهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِۦ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلِبِئْسَ الْعَشِيرُ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ

این (مراحل مختلف خلقت انسان و گیاه) به خاطر آن است که خداوند حق است و اوست که مردگان را زنده می‌کند و بر هر چیزی تواناست.

و (آفرینش انسان از خاک و رویش گیاهان از زمین خشک، نشانه آن است که) همانا قیامت آمدنی است و شکی در آن نیست، و خداوند تمام کسانی را که در قبرها آرمیده‌اند زنده خواهد کرد.

و از (میان) مردم کسی است که درباره‌ی خدا بدون هیچ دانش و هدایت و کتاب روشنی مجادله می‌کند.

(و) با تکبر و نخوت، می‌خواهد مردم را از راه خدا گمراه کند، برای او در دنیا رسوایی است و در قیامت، عذاب سوزان به او می‌چشانیم.

(در قیامت به او گفته می‌شود: این عذاب سوزان،) به خاطر چیزی است که دست هایت از پیش فرستاده است، و قطعاً خدا به بندگان‌ش ظلم نمی‌کند.

و از (میان) مردم، کسی است که خداوند را تنها با زبان می‌پرستد، (ایمان او در حاشیه و در مرز کفر است و با حادثه‌ای کوچک می‌لغزد) پس اگر خیری به او برسد، به آن اطمینان یابد، و اگر مصیبت و آزمایشی به او رسد، دگرگون شود (و به سوی کفر رود، چنین کسی) در دنیا و آخرت زیانکار است، این همان زیان آشکار است.

او غیر از خداوند چیزی را می‌خواند که نه زبانی به او می‌رساند و نه سودی، این است همان انحراف دور و عمیق.

بلکه کسی را می‌خواند که ضررش از نفعش بیشتر است، چه مولا و سرپرست بدی و چه همدم زشتی.

همانا خداوند اهل ایمان و عمل صالح را در باغهایی (از بهشت) وارد می‌کند که نهرها زیر درختانش جاری است، (آری) خداوند هرچه اراده کند، انجام می‌دهد.

هر کس گمان می‌کند که خداوند او (پیامبرش) را در دنیا و آخرت یاری نمی‌کند، (و در پی مکر و حيله است، بگو تا) طنابی به آسمان بیاویزد (و خود را حلق آویز کند) سپس (آن را) قطع کند، آن گاه بنگرد که آیا نیرنگش خشم او را فرو می‌نشانند.؟!

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالْدَوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ
وَمَنْ يُوْهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ
الْحَمِيمُ

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ

وَلَهُمْ مَقْلَعٌ مِّنْ حَدِيدٍ

كَلَّمَآ أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

و این گونه قرآن را (به صورت) آیات روشن نازل کردیم، و
البته خداوند هر کس را بخواهد هدایت می‌کند.

همانا خداوند در قیامت، میان مؤمنان (مسلمان) و یهودیان
و صابئین و نصاری و مجوس و مشرکان، داوری کرده و حق
را از باطل جدا خواهد نمود، همانا خداوند بر هر چیزی گواه
(و از همه چیز آگاه) است.

آیا ندیدی که هر که در آسمان ها و هر که در زمین است و
خورشید و ماه ستارگان و کوه‌ها و درختان و جنبندگان و
بسیاری از مردم برای خدا سجده می‌کنند؟ البته بسیاری از
مردم (به خاطر تکبر و لجابت) قطعاً گرفتار عذابند، و هر که
را خدا خوار کند، هیچ احترام‌کننده‌ای برای او نیست، همانا
خداوند هر چه را بخواهد انجام می‌دهد.

این دوگروه مخالف، (کثیری که اهل عبادتند باکثیر دیگری
که مستحق عذابند) درباره‌ی پروردگارشان به خصمه و
جدال پرداختند، پس برای کسانی که کفر ورزیدند، لباس
هایی از آتش بریده شده است، (و) از بالای سرشان مایع
جوشانی ریخته می‌شود.

با آن مایع جوشان (که از بالای سرشان ریخته می‌شود)، آنچه
در درون و بروانشان هست گداخته می‌شود.

و برای (کیفر) آنان گرزهایی از آهن است.

و برای (کیفر) آنان گرزهایی از آهن است. هرگاه اراده کنند
که از (شدت) غم از دوزخ خارج شوند، به آن برگردانده
می‌شوند (و به آنان گفته می‌شود:) بچشید عذاب سوزان را.

قطعاً خداوند کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام
داده‌اند، به باغهایی که نهرها از زیر (درختان) آن جاری
است، وارد می‌کند، در آن جا با دستبندهایی از طلا و
مروارید زینت داده می‌شوند و در آن جا لباسشان از
ابریشم است.

وَهُدُّوْا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُّوْا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ

و (اهل بهشت) به سخنان پاک (و دلنشین) هدایت می‌شوند، و به راه خداوندی که شایسته‌ی ستایش است رهبری می‌گردند.

۲۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَكْفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

همانا کسانی که کفر ورزیدند و (مؤمنان را) از راه خدا و مسجدالحرامی که آن را برای همه‌ی مردم، ساکنین مکه و یا (مسافرین) بادیه نشین مساوی قرار دادیم باز می‌دارند (گرفتار قهر ما خواهند بود) و هر کس در مسجدالحرام اراده انحراف و ظلم کند، ما به او عذاب دردناک می‌چشانیم.

۲۶
۲۸۸۸

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

و (به یاد آور) آنگاه که مکان کعبه را برای ابراهیم آماده ساختیم (به او گفتیم:) هیچگونه شرکی نسبت به من روا مدار و خانه‌ی مرا برای طوافکنندگان و قیامکنندگان و رکوعکنندگان و سجدهکنندگان پاکیزه دار.

۲۷

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ

و در میان مردم بانگ حج برآور تا آنان، پیاده و سوار بر مرکبهای چابک از هر راه دوری به سراغ تو بیایند.

۲۸

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَلْبَاسَ الْفَقِيرِ

(مردم از هر منطقه‌ای به حج خواهند آمد) تا شاهد منافع گوناگون خویش باشند و در ایام مخصوص حج خدا را یاد کنند، به خاطر چهار پایان زبان بسته‌ای که رزقشان شده؛ پس از گوشت آنها بخورید و بینوای فقیر را اطعام کنید.

۲۹

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ

(زائران خانه خدا در روز عید قربان که قربانی کردند) سپس باید آلودگی خود را بر طرف سازند و به نذرهای خود وفا کنند و بر گرد خانه‌ی کهن و آزاد (کعبه) طواف نمایند.

۳۰

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۖ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتَنَّى عَلَيْكُمْ ۖ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ

این است (مناسک حج) و هر کس آنچه را خداوند محترم شمرده گرامی بدارد، قطعاً برای او نزد پروردگارش بهتر است، و چهار پایان برای شما حلال شده است، مگر آنچه (حرام بودنش) بر شما خوانده شده باشد پس، از پلیدی بت‌ها دوری کنید و از کلام باطل اجتناب ورزید.

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعِيرَةَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ ۖ فَالْهَيْكُمُ إِلَٰهُ وَاحِدٌ فَلَهُ ۥ أَسْلِمُوا ۖ وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّٰرِغِينَ عَلَىٰ مَا آصَابَهُمْ وَالْمُقِمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَهُمْ يُنفِقُونَ

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا حَيْرٌۭ ۚ فَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ ۚ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتَكْبِرُوا لِلَّهِ عَلَىٰ مَا هَدٰنَكُمْ ۖ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

(مراسم حج را انجام دهید) در حالی که همگی خالص برای خدا باشید و هیچگونه شرکی به خداوند نورزید، و هر کس به خدا شرک ورزد، گویی از آسمان سقوط کرده و پرنده‌ای در فضا او را می‌رباید، یا باد او را به مکانی دور پرتاب می‌کند.

این است (دستورات خداوند درباره‌ی حج) و هر کس شعائر خدا را گرامی بدارد، پس این از تقوای دل هاست.

در آن (حیوانات قربانی) برای شما تا رسیدن زمان معین (عید قربان) منافی است، سپس جایگاه آن (قربانی) به سوی آن خانه قدیمی و آزاد (کعبه) است.

و (شما تنها امتی نیستید که تکلیف قربانی دارد، زیرا) ما برای هر امتی آئینی قرار دادیم، تا هنگام قربانی نام خدا را بر حیواناتی که خداوند روزی آنان کرده ببرند، خدای شما معبود یکتاست، پس فقط تسلیم او باشید، و به بندگان خالص بشارت ده.

(مخبتین) کسانی هستند که هرگاه نام خدا برده شود دل هایشان از خوف (خداوند) می‌لرزد و بر آنچه (از سختی‌ها) به آنان می‌رسد مقاومت و برپاکنندگان نمازند و از آنچه به آنان روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند.

و (قربانی کردن) شترهای چاق را برای شما از شعائر الهی قرار دادیم، در آنها برای شما خیر است، پس (هنگام قربانی) نام خدا را بر شتران در حالی که ایستاده‌اند ببرید، پس چون به پهلو افتادند (و جان دادند) از (گوشت) آنها بخورید و به فقیر قانع و فقیری که روی سؤال ندارد اطعام کنید، بدین گونه حیوانات قربانی را برای شما (رام و) مسخر کردیم، تا شاید شکرگزاری کنید.

هرگز گوشت و خون حیوانات قربانی، به خداوند نمی‌رسد، بلکه آنچه از طرف شما به او می‌رسد تقواست، این گونه خداوند حیوانات را برای شما مسخر نمود، تا خدا را به خاطر آن که شما را هدایت کرده است به بزرگی یاد کنید، و به نیکوکاران بشارت ده.

قطعا خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند، بی‌شک خداوند هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَرِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّهَدَمْتُ صَوَامِعُ وَبِيْعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُٓ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۴۰

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۴۱

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ

۴۲

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ

۴۳

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ ۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ ۖ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

۴۴

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْسَ مُعْطَلَةٌ وَقَصِرَ مَشِيدِ

۴۵

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ

۴۶

به کسانی که همواره و مظلومانه مورد تهاجم و قتل عام قرار گرفته‌اند، اجازه دفاع و جهاد داده شده است و البته خداوند بر یاری آنان قادر است.

(مظلومان مورد تهاجم؛) کسانی هستند که به ناحق از خانه و کاشانه‌ی خود رانده شدند (و گناهی نداشتند) جز این که می‌گفتند: پروردگار ما خدای یکتا است و اگر خداوند (ظلم و تجاوز) بعضی از مردم را به وسیله‌ی بعضی دیگر دفع نکند، صومعه‌ها و کلیسه‌ها و کلیساها و مساجدی که نام خداوند در آنها بسیار برده می‌شود ویران می‌گردد، و قطعا خداوند کسی که (دین) او را یاری کند، یاری می‌دهد، همانا خداوند نیرومند شکست ناپذیر است.

کسانی که اگر آنان را در زمین به قدرت رسانیم، نماز بر پا می‌دارند و زکات می‌دهند و (دیگران را) به خوبی‌ها دعوت می‌کنند و از بدی‌ها بازمی‌دارند؛ و پایان همه‌ی امور برای خداست.

و (ای پیامبر!) اگر تو را تکذیب می‌کنند (نگران مباش، زیرا) قوم نوح و عاد و ثمود نیز که قبل از اینها بودند، انبیا را تکذیب کردند.

و قوم ابراهیم و لوط (نیز پیامبرشان را تکذیب کردند).

و مردم (منطقه‌ی) مدین، انبیای خود را تکذیب کردند، موسی (نیز) مورد تکذیب مردم قرار گرفت، پس به کافران مهلت دادم (و همین که در غفلت غرق شدند) آنان را (با قهر خود) گرفتم، پس چگونه خواهد بود عذابی که برای آنان مجهول و مبهم است (و نمی‌توانند عمق آن را بفهمند)؟.

پس چه بسیار از (شهرها و) آبادی‌هایی که ستمگر بودند و آنها را هلاک کردیم، پس (دیوارهای) آن بر سقف هایش فرو ریخت، (نخست سقف‌ها ویران شد، و بعد دیوارها و پایه‌ها بر روی سقف‌ها سقوط کرد). و چه بسیار چاه (پر آب) ، متروکه و چه بسا قصرهای بلند (و محکمی که بی‌ساکن یا مخروبه شد).

آیا آنان در زمین سیر نکردند تا دل‌هایی داشته باشند که با آن حقیقت را درک کنند، یا گوش‌هایی که با آن حقیقت را بشنوند؟ البته چشم‌های آنان کور نیست، لکن دل‌هایی که در سینه دارند نابینا است.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ أُمَلِّتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِيْ ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِيْ أُمْنِيَّتِهِۦ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ ءَايَتِهِۦ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِۦ ۚ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ

و کفار، تعجیل عذاب الهی را از تو می‌خواهند، در حالی که خداوند هرگز از وعده‌ی خود تخلف نمی‌کند و یک روز نزد پروردگارت به منزله‌ی هزار سال (از سال هایی) است که شما می‌شمیرید.

و چه بسیار از (شهرها و) آبادی‌هایی که به (اهل) آن مهلت دادم در حالی که ستمگر بودند (اما از این مهلت، برای توبه و اصلاح خویش استفاده نکردند و بر کفر خود اصرار ورزیدند). سپس آن (ها) را با قهر خود گرفتم و بازگشت (همه) به سوی من است.

بگو: ای مردم! همانا من برای شما هشدار دهنده‌ای روشن‌گرم.

پس کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، برایشان آمرزش و رزق نیکو خواهد بود.

و کسانی که در (انکار و رد) آیات ما تلاش کردند و چنین پنداشتند که می‌توانند ما را عاجز کنند (و بر ما پیروز شوند) آنان اهل دوزخند.

و پیش از تو هیچ رسول و پیامبری را نفرستادیم، مگر این که هرگاه آرزو می‌کرد (و برای پیشبرد اهداف الهی خود طرحی می‌ریخت) شیطان در (طرح و) آرزوی او (مسانلی را) القا می‌کرد، لکن خداوند هر چه را که شیطان القا می‌کرد از بین می‌برد، سپس آیات خود را استحکام می‌بخشید و خداوند آگاه و حکیم است.

تا (خداوند) القائنات شیطان را برای آنان که در دل هایشان بیماری است و (نیز) برای سنگدلان، وسیله‌ی آزمایش قرار دهد و قطعاً ستمگران در دشمنی طولانی و عمیقی هستند.

و نیز آگاهان بدانند (وحی کدام است و القائنات شیطان کدام، و بدانند) که طرح و آرزوی انبیا حقّی است از طرف پروردگار تو، پس به آن ایمان آورند و دل هایشان در برابر آن خاضع گردد و قطعاً خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند به راه مستقیم هدایت می‌کند.

و کسانی که کفر ورزیدند همواره از قرآن و نبوّت در شک هستند، تا زمانی که قیامت به طور ناگهانی برای آنان فرا رسد، یا عذاب روز عقیم (روزی که بر جبران گذشته قادر نیستند) به سراغشان آید.

أَلَمْ لِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

۵۷

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۵۸
۲۹۲۲

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

۵۹

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ

۶۰
حزب
۱۳۶

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

۶۱

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۶۲

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

۶۳

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۶۴

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

در روز قیامت حکومت برای خداست، او در میان مردم حکم و داوری می‌کند، پس کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند در باغهای پر نعمت (بهشت) خواهند بود.

و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را تکذیب کردند، پس برای آنان عذاب خوارکننده‌ای است.

و کسانی که در راه خدا هجرت کنند، سپس کشته شوند یا بمیرند قطعاً خداوند رزق نیکویی به آنان خواهد داد، و همانا خداوند بهترین روزی دهندگان است.

بی‌تردید خداوند آنان را در محلی وارد می‌کند که مورد رضایتشان باشد، همانا خداوند دانا و بردبار است.

(آری،) مطلب چنین است، و هر کس به همان مقدار که به او ستم شده مجازات کند، ولی باز هم به او ظلم شود، قطعاً خداوند او را یاری خواهد کرد، البته خداوند بخشایشگر و آمرزنده است.

این (وعده‌ی نصرت الهی) به خاطر آن است که خداوند (بر هر چیزی قادر است، اوست که) شب را در روز فرو می‌برد و روز را در شب فرو می‌برد، البته خداوند شنوا و بیناست.

این (یاری مظلوم از سوی خداوند) به خاطر آن است که خداوند حق است و هر چه را غیر از او بخوانند، آن باطل است؛ البته خداوند، بلند مرتبه و بزرگ است.

آیا ندیدی که خداوند از آسمان، آبی فرو فرستاد، آنگاه زمین سرسبز گشت؟ همانا خداوند دارای لطف و آگاهی است.

آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است مخصوص اوست، و در حقیقت، این خداوند است که بی‌نیاز و ستوده است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَّءُوفٌ رَحِيمٌ

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُم ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُم إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ وَاذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَّصِيرٍ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتُلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبَشَّ الْمَصِيرُ

آیا ندیدی که خداوند آنچه را در زمین است و نیز کشتی‌هایی که به امر او در دریا می‌روند برای شما رام کرده است و آسمان را نگاه داشته تا جز به فرمان او به زمین نیفتد؟ همانا خداوند نسبت به مردم رأفت و رحمت دارد.

و او کسی است که شما را زنده کرد، سپس می‌میراند، بار دیگر زنده می‌کند؛ البته انسان بسیار ناسپاس است.

برای هر امتی (شریعت و) آیینی قرار داده‌ایم که عمل‌کننده به آن باشند، پس نباید در (باره‌ی) این امر با تو نزاع کنند (که چگونه آیین تازه‌ای آورده‌ای؛ مردم را) به راه پروردگارت دعوت کن، همانا تو بر هدایت مستقیم قرار داری.

و اگر (کفار) با توبه جدال برخاستند، پس به آنان بگو: خداوند به آنچه شما عمل می‌کنید آگاه‌تر است.

خداوند در روز قیامت، میان شما در مورد آنچه اختلاف می‌کردید داوری خواهد کرد.

آیا نمی‌دانی که خداوند آنچه را در زمین و آسمان است می‌داند؟ همهی اینها در کتاب (ثبت) است و این بر خداوند آسان است.

و کافران، غیر از خداوند چیزی را می‌پرستند که او هیچ‌گونه دلیلی بر آن نازل نکرده است، و آنها نسبت به آن هیچ‌گونه اطلاعی ندارند و برای ستمگران هیچ یآوری نیست.

و هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می‌شود، در چهره‌ی کسانی که کفر ورزیدند ترش روئی و خشم را می‌شناسی (به گونه‌ای که) نزدیک است به کسانی که آیات ما را بر آنان می‌خوانند حمله کنند، (به آنان) بگو: آیا شما را به چیزی بدتر از این خبر دهم؟ آتشی که خداوند به کافران وعده داده است، و چه بد سرانجامی است.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَ إِنْ
يَسْلُبُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ
وَالْمَطْلُوبُ

۲۲:
حج
۷۳
۷۸/
۲۹۴ ر

ای مردم! مثلی زده شده است، پس به آن گوش فرا دهید،
همانا کسانی که به جای خدای یکتا می‌خوانید، هرگز
نمی‌توانند مگسی بیافرینند، هر چند برای این کار اجتماع
کنند، و اگر آن مگس چیزی از آنان برباید، نمی‌توانند از او
بازستانند، طالب و مطلوب هر دو ناتوانند.

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۷۴

(مشرکان،) خدا را آن گونه که شایسته اوست بزرگ
نداشتند، قطعاً خداوند نیرومند و شکست ناپذیر است.

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۷۵

خداوند از میان فرشتگان و مردم رسولانی برمی‌انگیزد،
همانا خداوند شنوا و بیناست.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

۷۶

آنچه را پیش روی آنها و پشت سر آنهاست می‌داند و تمام
کارها به خدا بازگردانده می‌شود.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَعَبُدُوا رَبَّكُمْ
وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۷۷﴾

۷۷

سجده
مستحب

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! رکوع کنید و سجده نمایید و
پروردگارتان را عبادت کنید و کار نیک انجام دهید، باشد که
رستگار شوید.

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ
عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ
سَمَّكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ
شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ
فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

۷۸

و در راه خدا جهاد کنید چنان که شایسته جهاد (در راه)
اوست، او شما را (بر همه‌ی امت‌ها) برگزید و در دین
(اسلام) هیچگونه دشواری بر شما قرار نداد، آیین پدرتان
ابراهیم (را پیروی کنید)، او که شما را از قبل مسلمان
نامید و در این (کتاب نیز مطلب چنین است) تا این پیامبر بر
شما گواه باشد و شما بر مردم گواه باشید، پس نماز بر پا
دارید و زکات بپردازید و به خدا تمسک جویند، که او مولا و
سرپرست شماست، پس چه خوب سرپرستی است و چه
خوب یآوری.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	جزء: ۱۸
جزء: ۱۸	حزب: ۱۳۷	۲۹۵ ر
۲	قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ	
۳	وَالَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ	
۴	وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ	
۵	وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ	
۶	إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ	
۷	فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ	
۸	وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ	
۹	وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ	
۱۰	أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ	
۱۱	وَالَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ	
۱۲	وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ	
۱۳	ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ	
۱۴	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظًا فَكَسَوْنَا الْعِظَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا ءَاخِرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ	
۱۵	ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ	
۱۶	ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ	
۱۷	وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ	

قطعا مؤمنان رستگار شدند.

همان کسانی که در نمازشان خشوع دارند.

و آنان که از بیهوده روی گردانند.

و همان کسانی که زکات می‌پردازند.

و آنان که دامان خود را (از گناه) حفظ می‌کنند.

مگر در مورد همسرانشان یا کنیزانی که به دست آورده‌اند، پس آنان (در آمیزش با این دو گروه) ملامت نمی‌شوند.

پس هر کس فراتر از این (همسر و کنیز) طلب کند، پس آنانند که متجاوزند.

و (مؤمنان رستگار) کسانی هستند که امانت ها و پیمان های خود را رعایت می‌کنند.

و آنان بر نمازهای خود مواظبت دارند.

آنان وارثانند.

کسانی که بهشت برین را ارث می‌برند و در آن جاودانه خواهند ماند.

و همانا ما انسان را از عصاره‌ای از گل آفریدیم.

سپس او را به صورت نطفه در جایگاهی استوار قرار دادیم.

سپس از نطفه، لخته خونی آفریدیم، آن گاه لخته خون را پاره گوشتی ساختیم و پاره گوشت را به صورت استخوان هایی در آوردیم، و استخوان ها را با گوشت پوشانیدیم، سپس آن را آفرینش تازه‌ای دادیم، پس شایسته‌ی تکریم و تعظیم است خداوندی که بهترین آفرینندگان است.

سپس بدون تردید بعد از آن (مراحل) می‌میرید.

آن گاه شما روز قیامت برانگیخته می‌شوید.

و همانا ما بالای سر شما هفت راه (هفت آسمان) آفریدیم، و ما از خلق (و جهان هستی) غافل نبوده‌ایم.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَهُ فِي الْأَرْضِ ط وَإِنَّا
عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ ۚ لَقَدِرُونَ

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ نَّحِيلٍ وَأَعْنَبٍ لَّكُمْ فِيهَا
فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ
لِّلْأَكْلَيْنِ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ
مَلَائِكَةً ۖ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ ۚ حَتَّىٰ حِينٍ

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَوَحَيْنَا إِذَا جَاءَ
أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ
وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ

۱۹

۲۰

۲۱

۲۲

۲۳
۲۹۶ ر

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

و از آسمان، آبی به اندازه‌ی (معین) فرو فرستادیم، و آن را
در زمین جای دادیم و همانا ما بر بردن آن قادریم.

پس به وسیله‌ی آن (آب) برای شما باغهایی از خرما و انگور
پدید آوردیم که در آن باغها برای شما میوه‌های فراوانی
است و از آنها می‌خورید.

و (نیز) درختی که از طور سینا می‌روید، (و) روغن و نان
خورش برای خورندگان به بار می‌آورد.

و همانا برای شما در چهارپایان عبرتی است، از آنچه در
شکم آنهاست (شیر) به شما می‌نوشانیم و برای شما در آنها
منافع زیادی است و از (گوشت) آنها می‌خورید.

و بر آنها و بر کشتی‌ها سوار می‌شوید.

و همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس (به آنها)
گفت: ای قوم من! خداوند (یکتا) را بپرستید. جز او هیچ
خدایی برای شما نیست، آیا پروا نمی‌کنید؟

پس اشراف قوم او که کافر شدند، گفتند: این نوح جز
انسانی همانند شما نیست، او می‌خواهد بر شما برتری
جوید، اگر خداوند می‌خواست (برای ما پیامبری بفرستد)
قطعا فرشتگانی می‌فرستاد. ما این (دعوت نوح) را در میان
(تاریخ) پدران قبلی خود نشنیده‌ایم.

او نیست جز مردی که در او نوعی جنون است، پس تا مدتی
درباره‌ی او مبر کنید. (تا از جنون نجات یابد یا بمیرد یا ما
تکلیف خود را با او روشن کنیم).

نوح گفت: پروردگار! مرا در برابر تکذیب آنان یاری فرما.

پس ما به نوح وحی کردیم: زیر نظر ما و (مطابق دستور و
آموزش و) وحی ما کشتی بساز. پس همین که فرمان (قهر)
ما آمد و (آب از) تنور جوشید، از تمام حیوانات یک جفت (نر
و ماده) و (نیز) اهل خود را در کشتی وارد کن، مگر کسی از
آنان را که قبلا درباره‌ی او سخن به میان آمده (و وعده‌ی
هلاکتش داده شده)، و درباره‌ی ستمگران با من سخن مگو
(و نزد من از آنان شفاعت مکن) که قطعا آنان غرق خواهند
شد.

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أُنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي نَجَّيْنَا مِنْ آلِقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۹

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

۳۰

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ

۳۱

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخِرِينَ

۳۲

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ
إِلَهِ غَيْرُهُۥ أَفَلَا تَتَّقُونَ

۳۳
۲۹۷۲

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ
وَأَتَرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ
يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ

۳۴

وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ

۳۵

أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنَّكُمْ
مُخْرَجُونَ

۳۶
حزب
۱۳۸

هِيَهَاتَ هِيَهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ

۳۷

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

۳۸

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُۥ
بِمُؤْمِنِينَ

۳۹

قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ

۴۰

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَنَّ نَدِيمِينَ

۴۱

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُرَاءَ فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

۴۲

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءَاخِرِينَ

پس هنگامی که تو و همراهانت بر کشتی سوار شدید، بگو:
حمد و سپاس برای خداوندی است که ما را از گروه
ستمگران نجات داد.

و بگو: پروردگارا! مرا با نزولی پر برکت فرود آور که تو
بهترین فرود آورندگانِی.

البته در این داستان نشانه‌هایی است، و همانا ما
آزمایش‌کنندگانیم. (قوم نوح و دیگران را بارها آزمایش
کردیم تا زمینه‌ی توبه و رشد خود را نشان دهند).

سپس بعد از قوم نوح، نسل دیگری پدید آوردیم.

و در میان آنان (نیز) پیامبری از خودشان فرستادیم که (به
آنان گفت:) خدا را بپرستید. جز او معبودی برای شما
نیست، پس آیا پروا نمی‌کنید؟

و اشرافی از قوم آن پیامبر که کفر ورزیدند و دیدار قیامت
را تکذیب نمودند و آنان را در دنیا در ناز و نعمت قرار داده
بودیم (در پاسخ رسولشان، به مردم) گفتند: این، جر
انسانی مثل شما نیست، از هر چه می‌خورید می‌خورد، و از
هر چه می‌نوشید می‌نوشد.

و اگر از بشری همانند خودتان اطاعت کنید، قطعاً زیانکارید.

آیا (آن پیامبر) به شما وعده می‌دهد که وقتی مردید و خاک
و استخوان هایی (پوسیده) شدید، شما (از قبر) بیرون
آورده می‌شوید.؟!

دور است دور، آنچه به شما وعده داده شده است.

جز این زندگی دنیا چیز دیگری نیست، می‌میریم و زندگی
می‌کنیم و ما (هرگز پس از مرگ) برانگیخته نخواهیم شد.

او جز مردی که بر خدا دروغ می‌بندد نیست، و ما هرگز به او
ایمان نخواهیم آورد.

(پیامبرشان) گفت: پروردگارا! مرا در برابر تکذیبهای آنان
یاری فرما.

(خداوند) فرمود: قطعاً به زودی پشیمان خواهند شد.

پس (قهر خدا آمد و) بانگ مرگبار که سزاوارش بودند آنان
را فراگرفت، و آنان را همچون خاشاکی که بر آب افتد قرار
دادیم، پس دور باد گروه ستمگر (از رحمت خدا).

آن گاه بعد از (هلاکت) این گروه، نسل های دیگری پدید
آوردیم.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلِّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُونَ

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

وَجَعَلْنَا أَبْنَٰ مَرْيَمَ وَأُمَّهٖ ءَايَةً وَعَاوَيْنَهُمَا إِلَىٰ رَبِّوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ

يٰٓأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

وَإِنَّ هَذِهِۦ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

فَذَرَهُمْ فِيۢ غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِۦ مِنْ مَّالٍ وَبَنِينَ

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ

هیچ امتّی از اجل (وقت انقراض) خود، نه پیش می‌افتد و نه پس می‌ماند.

سپس پیامبرانمان را پی در پی (برای هدایت آن امت ها) فرستادیم، هر بار که پیامبر هر امتّی به سراغ قومش آمد، مردم او را تکذیب کردند، پس ما نیز آن گروه را هلاک کردیم و گروه دیگری را دنبال آنان آوردیم، و ما آنان را زبانزد مردم قرار دادیم (تا عبرت گیرند) پس قومی که ایمان نمی‌آورند دور (از رحمت خدا) باد.

سپس موسی و برادرش هارون را با معجزات و دلیلی روشن فرستادیم.

به سوی فرعون و اشراف قوم او، ولی تکبر ورزیدند و آنان مردمی برتری‌جوی و گردن‌کش بودند.

پس (در پاسخ موسی و هارون) گفتند: آیا ما به دو انسان مانند خودمان ایمان آوریم در حالی که قوم موسی و هارون برده‌ی ما بودند؟

پس آن دو پیامبر را تکذیب کردند، و از هلاک شدگان گشتند.

و همانا ما به موسی کتاب (تورات) دادیم، شاید (مردم به واسطه آن) هدایت شوند.

و ما (عیسی) فرزند مریم و مادرش را معجزه قرار دادیم و آن دو را در سرزمینی مرتفع که دارای آرامش و امنیّت و آب گوارا بود جای دادیم.

ای پیامبران! از غذاهای پاکیزه (و پسندیده) بخورید و کار نیکو انجام دهید، همانا من به آنچه انجام می‌دهید آگاهم.

و البته این امت شما امت واحدی است، و من پروردگار شما هستم؛ پس، از من پروا کنید.

اما مردم کارشان را در میان خود به پراکندگی کشاندند، هر گروهی به راهی رفتند؛ و هر حزب و دسته‌ای به آنچه نزدشان بود دل خوش کردند.

پس آنان را تا مدّتی (که مرگشان فرا رسد یا به عذاب خدا مبتلا شوند) در ورطه‌ی جهل و غفلت رها کن.

آیا گمان می‌کنند که آنچه از مال و فرزند به آنان مدد می‌کنیم (برای این است که).

شتاب می‌کنیم که خیرهایی به آنان برسانیم؟ (هرگز چنین نیست) بلکه آنان نمی‌فهمند (که مال و فرزند وسیله‌ی امتحان آنهاست).

همانا کسانی که از خوف پروردگارشان بیمناکند.

آنان که به آیات پروردگارشان ایمان دارند.

و به پروردگارشان شرک نمی‌ورزند..

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا ءَاتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ

لَا تَجْعَرُوا أَلْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ

قَدْ كَانَتْ ءَايَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰٰٓ أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِۦ سَمِرًا تَهْجُرُونَ

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ ءَابَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنْكَرُونَ

أَمْ يَقُولُونَ بِهِۦ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

وَلَوْ أَتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجُ رَبِّكَ خَيْرٌۭ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ

و کسانی که (اموال خود را در راه خدا) می‌دهند آنچه را دادند، در حالی که دل هایشان ترسان است از این که سرانجام به سوی پروردگارشان بازمی‌گردند.

چنین کسانی، در خیرات شتاب می‌ورزند و همانان هستند که در (رسیدن به) خیرات از یکدیگر پیشی می‌گیرند.

و ما هیچ کس را جز به مقدار توانش تکلیف نمی‌کنیم، و نزد ما کتابی است که به حق سخن می‌گوید (و بر کار مردم گواه است) و به آنان هیچ ستمی نمی‌شود.

بلکه دل های آنان از این (کتاب) در غفلت و بی‌خبری است و علاوه بر این کارهایی (ناروا) دارند که انجام می‌دهند.

(جهل و انحراف و کارهای ناپسند آنان همچنان ادامه دارد) تا زمانی که مرفهان (و خوشگذرانان مغرور) را به قهر خود گرفتار سازیم، در این هنگام است که ناله سر می‌دهند.

(اما به آنان خطاب می‌شود:) امروز ناله نکنید، قطعاً شما از جانب ما یاری نخواهید شد.

همانا آیات من به طور مداوم بر شما تلاوت می‌شد ولی شما اعراض کرده، به عقب بازمی‌گشتید.

در حالی که نسبت به آن (پیامبر و قرآن) تکبر می‌ورزیدید و شبها تا دیروقت بدگویی می‌کردید.

آیا آنها در این گفتار (قرآن) نیندیشیدند، یا مطالبی برای آنان آمده که برای نیاکانشان نیامده است؟ (لذا قبول حرف تازه برای آنان سخت است).

یا این که پیامبرشان را نشناختند (و از سوابق او آگاه نیستند) پس برای همین او را انکار می‌کنند.؟

یا می‌گویند: او جنون دارد؟ (چنین نیست) بلکه او حق را برای آنان آورده اما بیشترشان از پذیرش حق کراهت دارند.

و اگر حق، از هوس های آنان پیروی می‌کرد، قطعاً آسمان ها و زمین و کسانی که در آنها هستند تباه می‌شدند، ولی ما قرآنی به آنها دادیم که مایه‌ی یاد (و شرف و حیثیت) آنهاست، اما آنان از این یاد روی‌گردانند.

آیا تو از آنها (در برابر دعوت) مزدی خواسته‌ای؟ با این که پاداش دائمی پروردگارت بهتر، و او بهترین روزی دهندگان است.

و قطعاً تو مردم را به راه راست دعوت می‌کنی.

و همانا کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، از راه راست منحرفند.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِّنْ ضُرٍّ لَّلْجُوءِ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ

قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِعْنَا لَمَبْعُوثُونَ

لَقَدْ وَعِدْنَا نَحْنُ وَعَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِن هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ

و (بر فرض) اگر به آنها رحم کنیم و (رنج و عذاب و) بدبختی‌های آنان را برطرف سازیم (به جای هوشیاری و شکر) در طغیانشان کوردلانه اصرار می‌ورزند.

و همانا آنان را به عذاب گرفتار کردیم ولی آنان در برابر پروردگارشان نه تواضع کردند و نه تضرع.

(نه رحمت در آنان اثر کرد و نه مؤاخذه، ما هم این سنگدلان را رها می‌کنیم) تا زمانی که دری از عذاب شدید به روی آنان بگشاییم (و چنان گرفتار شوند که) ناگهان در آن (عذاب) مأیوس شوند.

و اوست که برای شما گوش و چشم ها و دل ها آفرید، چه اندک سپاسگزاراید.

و اوست که شما را در زمین آفرید و به سوی او محشور می‌شوید.

و اوست که زنده می‌کند و می‌میراند؛ و رفت و آمد شب و روز برای اوست، پس آیا نمی‌اندیشید؟

(کافران هدایت نشدند) بلکه سخنی همانند گفته‌ی پیشینیان گفتند.

گفتند: آیا اگر مردیم و خاک و استخوان هایی (پوسیده) شدیم، آیا ما بار دیگر برانگیخته خواهیم شد؟

البته این حرف از قبل، به ما و پدران ما وعده داده شده، این (حرف ها و وعده‌ها) جز افسانه‌های پیشینیان (چیزی) نیست.

(به این کفار) بگو: اگر شما علم دارید، (بگویید) زمین و کسانی‌که در آن زندگی می‌کننداز کیست؟

آنان خواهند گفت: برای خداست بگو: پس آیا متذکر نمی‌شوید؟

بگو: پروردگار آسمان های هفتگانه و پروردگار عرش بزرگ کیست؟

(باز هم) خواهند گفت: برای خداست، بگو: آیا پروا نمی‌کنید؟

بگو: اگر می‌دانید (بگویید) فرمانروایی همه‌ی موجودات به دست کیست؟ او که (به همه) پناه می‌دهد، ولی هیچ کس در برابر او پناه ندارد.

به زودی خواهند گفت: (حکومت بر همه چیز) برای خداست. بگو: پس چگونه (می‌گویید پیامبر شما را سحر کرده و) شما مسحور او شده‌اید؟

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

مَا أَتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ

إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيْنِي مَا يُوعَدُونَ

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ

أَدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا ۖ وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ

(ما آنان را سحر نمی‌کنیم) بلکه حق را برای آنان آوردیم، و قطعاً آنان دروغ می‌گویند.

خداوند هیچگونه فرزندی برای خود نگرفته است، و هیچ معبودی با او نیست، (و اگر جز این بود،) قطعاً هر خدایی به سوى آفریده‌ی خود می‌رفت، و بی‌تردید بعضی از خدایان بر بعضی دیگر برتری می‌جست (و با این کار، هستی تباه می‌شد) خداوند از آنچه (مشرکان) توصیف می‌کنند منزّه است.

(اوست که) به غیب و شهود (نهان و آشکار) آگاه است؛ پس از هر چیزی که برای او شریک می‌گیرند برتر است.

بگو: پروردگارا! اگر آنچه را (از عذاب) که به آنان وعده داده شده (می‌خواهی) به من نشان دهی.

پس پروردگارا! مرا در میان قوم ستمگر قرار مده.

و بدون شک ما می‌توانیم آنچه را به آنان وعده می‌دهیم به تو نشان دهیم.

(ای پیامبر!) بدی را به بهترین روش دفع کن. (در مقام انتقام و مقابله به مثل مباش) ما به آنچه مخالفان توصیف می‌کنند آگاه‌تریم. (می‌دانیم که مشرکان مرا به گرفتن فرزند و شریک و تو را به سحر و جادو توصیف می‌کنند).

و بگو: پروردگارا! من از وسوسه‌های شیطان ها به تو پناه می‌برم.

و پناه می‌برم به تو ای پروردگارا! از این که آنان نزد من حاضر شوند.

(آنها همچنان به توصیف های ناروا و کردارهای زشت خود ادامه می‌دهند) تا زمانی که مرگ به سراغ یکی از آنان آید، می‌گوید: پروردگارا! مرا بازگردان.

شاید در آنچه از خود به جای گذاشته‌ام (از مال و ...) کار نیکی انجام دهم. (به او گفته می‌شود:) هرگز. این گفته سخنی است که (به ظاهر) می‌گوید (ولی اگر برگردد، به آن عمل نمی‌کند) و در پی آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته شوند.

پس آن گاه که در صور دمیده شود، در آن روز نه میانشان خویشاوندی است و نه (از حال یکدیگر) سؤال می‌کنند.

پس کسانی که کفه‌ی اعمالشان سنگین باشد، ایشان همان رستگارانند.

و کسانی که کفه‌ی اعمالشان سبک باشد، پس آنان کسانی هستند که سرمایه‌ی وجود خود را از دست داده‌اند و همیشه در جهنّم می‌مانند.

آتش، صورت آنها را می‌سوزاند و آنان در دوزخ چهره‌ای (زشت و) عبوس دارند. (با لبهایی وارونه و دندان هایی آشکار).

أَلَمْ تَكُنْ عَآيَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

۱۰۶

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ

۱۰۷

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ

۱۰۸

قَالَ أَحْسَعُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ

۱۰۹

إِنَّهُوَ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

۱۱۰

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ
تَضْحَكُونَ

۱۱۱

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ

۱۱۲

قَلَّ كَمَ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ

۱۱۳

قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِينَ

۱۱۴

قَلَّ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۱۵

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تَرْجَعُونَ

۱۱۶

فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمِ

۱۱۷

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا
حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

۱۱۸

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

(به آنان گفته می‌شود:) آیا آیات من بر شما خوانده نمی‌شد، پس آنها را دروغ می‌شمردید.؟

گویند: پروردگار! شقاوت (و بدبختی) ما بر ما چیره شد و گروهی گمراه بودیم.

پروردگار! ما را از دوزخ بیرون آور، اگر بار دیگر (به کفر و گناه) بازگشتیم قطعاً ستمگریم.

(خداوند به آنان) گوید: دور شوید و در آتش گم شوید و با من سخن مگویید.

(آیا شما فراموش کردید که) گروهی از بندگان من می‌گفتند: پروردگار! ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و بر ما رحم کن و تو بهترین رحم‌کنندگانی.

(اما) شما آنان را به مسخره گرفتید تا آن که (با این کار) یاد مرا از خاطرتان بردند و شما به آنان می‌خندیدید.

من امروز به خاطر آن که (مؤمنان در برابر تمسخر و خنده‌ی شما) صبر کردند، به آنان پاداش دادم که ایشانند رستگاران.

(خداوند) از آنان می‌پرسد: شما در زمین چقدر ماندید.؟

می‌گویند: یک روزیا بخشی از یک روز، پس از شمارگران بپرس.

می‌گوید: اگر آگاهی داشتید می‌دانستید که جز اندکی درنگ نکرده‌اید.

پس آیا گمان می‌کنید که ما شما را بیهوده آفریده‌ایم، و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید.؟

پس برتر است خداوندی که فرمانروای حق است (از این که شما را بیهوده آفریده باشد) خدایی جز او نیست که پروردگار عرش گرانقدر است.

و هر کس با خداوند، معبود دیگری بخواند، هیچ برهانی بر کار خود ندارد، پس قطعاً حساب او نزد پروردگارش خواهد بود، قطعاً کافران رستگار نمی‌شوند.

و بگو: پروردگار! پیامرز و رحم کن که تو بهترین رحم‌کنندگانی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

۲

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهِدَ عَذَابُهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

۳

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحَرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

۴

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۵

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۶

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

۷

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

۸

وَيَذَرُوهَا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

۹

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۱۰

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ

(این) سوره‌ای است که آن را نازل کردیم و (عمل به) آن را واجب نمودیم و در آن آیاتی روشن فرستادیم. باشد تا شما متذکر شوید.

هر یک از زن و مرد زناکار را صد تازیانه بزنید. و اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید در اجرای دین خدا نسبت به آن دو گرفتار دلسوزی نشوید و باید هنگام کیفر آن دو، گروهی از مؤمنین حاضر و ناظر باشند.

مرد زناکار، جز با زن زناکار یا مشرک ازدواج نکند. و زن زناکار جز مرد زناکار یا مشرک را به همسری نگیرد. و این زناشویی بر مؤمنان حرام است.

و کسانی که نسبت زنا به زنان پاکدامن و شوهردار می‌دهند و چهار شاهد نمی‌آورند، پس هشتاد تازیانه به آنان بزنید و گواهی آنان را هرگز نپذیرید که آنان همان افراد فاسقند.

مگر کسانی که پس از آن (تهمت زدن) توبه کنند و در مقام اصلاح و جبران برآیند، که قطعاً خداوند آمرزنده و مهربان است.

و کسانی که به همسران خود نسبت زنا می‌دهند، و جز خودشان شاهدهی ندارند، هر یک از آنان برای اثبات ادعای خود باید چهار مرتبه به خدا سوگند یاد کند که قطعاً از راستگویان است.

و در پنجمین بار بگوید: لعنت خدا بر او اگر از دروغگویان باشد!

و عذاب (سنگسار) را از زن دفع می‌کند اینکه زن (در مقام دفاع) چهار بار به خدا قسم بخورد که قطعاً آن مرد (در این نسبتی که به من می‌دهد) از دروغگویان است.

و در مرتبه پنجم بگوید: غضب خدا بر او باد اگر آن مرد از راستگویان باشد.

و اگر فضل و رحمت خداوند بر شما نبود (رسوا می‌شدید و نظام خانوادگی شما مختل می‌شد) قطعاً خداوند توبه پذیر و حکیم است.

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ أُمَرٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۲

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ

۱۳

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَذِبُونَ

۱۴

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۵

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالْلسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ

۱۶

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ

۱۷

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۸

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۹

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۲۰

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَعُوفٌ رَّحِيمٌ

قطعا کسانی که آن دروغ بزرگ را (در میان) آوردند، گروهی متشکل از خود شما بودند. آن را برای خود شر نپندارید، بلکه آن (در نهایت) به نفع شماست. هر کدام از آنان بدان اندازه از گناه که مرتکب شده است، به کیفر رسد و برای کسی که بخش بزرگ گناه را بر عهده گرفته عذاب بزرگی است.

چرا زمانی که تهمت را شنیدید، مردان و زنان با ایمان نسبت به خویش گمان خوب نبردند و نگفتند که این تهمت بزرگ و آشکار است.؟

چرا چهار شاهد بر صحت آن تهمت نیاوردند؟ پس چون گواهان لازم را نیاوردند، آنان نزد خدا همان دروغگویانند.

و اگر فضل و رحمت الهی در دنیا و آخرت بر شما نبود، به سزای آن سخنان که می‌گفتید، قطعا عذابی بزرگ به شما می‌رسید.

آنگاه که از زبان یکدیگر (تهمت را) می‌گرفتید و با آنکه علم نداشتید دهان به دهان می‌گفتید و این را ساده و کوچک می‌پنداشتید در حالی که آن نزد خدا بزرگ است.

چرا هنگامی که (آن تهمت را) شنیدید، نگفتید: ما را نرسد که در این تهمت بی‌دلیل (از پیش خود) حرفی بزنیم (پروردگارا) تو منزّهی، این بهتانی بزرگ است.

خداوند شما را موعظه می‌کند که اگر ایمان دارید هرگز امثال این تهمت ها را تکرار نکنید.

خداوند برای شما آیات خود را بیان می‌کند و او دانا و حکیم است.

همانا برای کسانی که دوست دارند زشتی‌ها درباره‌ی اهل ایمان شایع گردد، در دنیا و آخرت عذاب دردناکی است، و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید.

و اگر فضل و رحمت الهی بر شما نبود و این که خداوند رئوف و مهربان است (شما را سخت کیفر می‌داد).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَلَا يَأْتِلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي
الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيَعْفُوا
وَلِيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ
الْمُبِينُ

الْحَبِثْتُ لِلْحَبِثِينَ وَالْحَبِثُونَ لِلْحَبِثَاتِ وَالطَّيِّبَةُ
لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا
يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى
تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! گام های شیطان را پیروی
نکنید و هر کس پیرو گام های شیطان شود پس به درستی
که او به فحشا و منکر فرمان می‌دهد و اگر فضل و رحمت
خداوند بر شما نبود، هرگز هیچ یک از شما پاک نمی‌شد ولی
خداوند هر کس را بخواهد پاک می‌سازد و خداوند شنوا و
دانااست.

صاحبان مال و وسعت از شما نباید سوگند بخورند که به
نزدیکان و مستمندان و مهاجران در راه خدا چیزی ندهند،
بلکه باید عفو و گذشت نمایند و از آنان درگذرند. آیا
دوست ندارید که خداوند شما را ببخشد؟ و خداوند
آمرزنده و مهربان است.

همانا کسانی که به زنان پاکدامن و بی‌خبر (از هرگونه
آلودگی) و با ایمان نسبت بد می‌دهند، در دنیا و آخرت از
رحمت الهی دورند و برایشان عذاب بزرگی است.

روزی که زبان ها و دست ها و پاهایشان علیه آنان به آنچه
انجام داده‌اند گواهی می‌دهند.

در آن روز، خداوند جزای حقّ آنان را بی‌کم و کاست خواهد
داد و آنان خواهند دانست که خداوند همان حقیقت آشکار
است.

زنان پلید سزاوار مردان پلیدند و مردان پلید سزاوار زنان
پلید، زنان پاک برای مردان پاکند و مردان پاک برای زنان
پاک. آنان از آنچه درباره‌شان می‌گویند منزّهند و برای آنان
مغفرت و روزی نیکویی است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به خانه‌هایی که منزل شما
نیست پیش از آنکه اجازه بگیرید و بر اهل آن سلام کنید،
وارد نشوید. این دستور به نفع شماست شاید پند گیرید.

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ
ءَابَائِهِنَّ أَوْ ءَبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَىٰ
اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

پس اگر کسی را در خانه نیافتید، وارد آنجا نشوید تا آنکه
(به نحوی) به شما اجازه‌ی ورود داده شود و اگر به شما گفته
شد که برگردید، برگردید (و ناراحت نشوید) این برای پاک
ماندن شما بهتر است و خداوند به عملکرد شما آگاه است.

بر شما گناهی نیست که به منازل غیر مسکونی که در آن
متاعی دارید وارد شوید و خداوند به آنچه ظاهر و یا کتمان
می‌کنید آگاه است.

به مردان مؤمن بگو: از بعضی نگاه‌های خود (نگاه‌های غیر
مجاز) چشم پوشی کنند و دامن خود را حفظ نمایند. این
برای پاکتر ماندن آنان بهتر است. خداوند به آنچه انجام
می‌دهند آگاه است.

و به زنان با ایمان بگو: از بعضی نگاه‌های خود (نگاه‌های غیر
مجاز) چشم پوشی کنند و دامن‌های خود را حفظ نمایند و جز
آنچه (به طور طبیعی) ظاهر است، زینت‌های خود را آشکار
نکنند و باید روسری خود را بر گردن خود بیفکنند (تا علاوه
بر سر، گردن و سینه‌ی آنان نیز پوشیده باشد) و زینت خود
را ظاهر نکنند جز برای شوهر خود، یا پدر خود یا پدرشوهر
خود، یا پسر خود، یا پسرشوهر خود (که از همسر دیگر
است) یا برادر خود، یا پسربرادر خود، یا پسرخواهر خود، یا
زنان (هم‌کیش) خود، یا آنچه را مالک شده‌اند (از کنیز و
برده)، یا مردان خدمتگذار که تمایل جنسی ندارند، یا
کودکانی که (به سن تمیز نرسیده و) بر امور جنسی زنان
آگاه نیستند. و نیز پای خود را به گونه‌ای به زمین نکوبند که
آنچه از زیور مخفی دارند آشکار شود. ای مؤمنان! همگی به
سوی خدا باز گردید و به درگاه خدا توبه کنید تا رستگار
شوید.

وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأِمَّاكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَلَيْسَتَعْفِیَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۚ وَءَاتُوهُمْ مِّنْ
مَّالِ اللَّهِ الَّذِي ءَاتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَى
الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتُغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَنْ
يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِ ۖ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ ۚ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۚ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۖ نُورٌ عَلَى
نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ ۖ يُسَبِّحُ لَهُ
فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

پسران و دختران بی‌همسر و غلامان و کنیزان شایسته‌ی
(ازدواج) خود را همسر دهید. (و از فقر تترسید که) اگر
تنگدست باشند، خداوند از فضل خود بی‌نیازشان
می‌گرداند. خداوند، گشایشگر داناست. (او از فقر و نیاز
شما آگاه است و بر کفایت شما وعده داده است و در عمل
به وعده‌اش قدرت دارد).

و کسانی که وسیله‌ی ازدواج نمی‌یابند، باید پاکدامنی و عفت
پیشه کنند، تا آن که خداوند از کرم خویش، آنان را بی‌نیاز
نماید. و هر کدام از غلامان و کنیزان شما که خواهان
بازخريد و آزادی (تدریجی) خود باشند، (یعنی مایلند با
قرارداد کتبی با مالک خویش کار کرده و خود را آزاد نمایند)
اگر در آنان خیر و شایستگی دیدید، تقاضای آنان را
بپذیرید (و برای کمک به آزاد شدن آنان) از مالی که خدا به
شما داده به آنان بدهید، و کنیزان خود را که تصمیم بر
پاکدامنی دارند، به خاطر رسیدن به مال دنیا به فحشا وادار
نکنید، که هر کس آنان را به فحشا مجبور کند، البته
خداوند برای آن کنیزان که به اکراه بدان کار وادار
گشته‌اند، بخشنده‌ی مهربان است.

همانا ما به سوی شما آیاتی روشنگر و از کسانی که قبل از
شما بودند نمونه‌های برجسته و تاریخی و پندی برای
پرهیزکاران فرستادیم.

خداوند، نور آسمان ها و زمین است. مثل نور او همچون
چراغدانی است که در آن چراغی (پر فروغ) باشد. آن چراغ
در میان شیشه‌ای و آن شیشه همچون ستاره‌ای تابان و
درخشان. این چراغ از روغن درخت پر برکت زیتون بر
افروخته است، که نه شرقی است و نه غربی. (روغنش به
قدری صاف و شفاف است) که بدون تماس آتش نزدیک
است (شعله‌ور شود و) روشنی دهد. نوری است بر فراز نور
دیگر. هر کس را که خداوند بخواهد به نور خویش هدایت
می‌کند، و خداوند برای مردم مثلها می‌زند و به هر چیزی
آگاه است.

(این نور هدایت) در خانه‌هایی است که خداوند اذن داده
رفعت یابند و نام او در آنها ذکر شود و در آنها بامدادان و
شامگاهان او را تسبیح گویند.

رَجَالٌ لَا تُلِهِمُ تِجْرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ
وَالْأَبْصَارُ

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ
مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ
فَوَقَّعَتْهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

أَوْ كُظِّلِمَتْ فِي بَحْرِ لُجِّي يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن
فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلِمَتْ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكَدْ يَرِلُّهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن
نُّورٍ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْطَّيْرِ
صَفَّتٍ كُلُّ قَدِّ عِلِمَ صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ
رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِّنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ
مِن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ
عَنِ مَن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَرِ

مردانی که هیچ تجارت و معامله‌ای آنان را از یاد خدا و
برپاداشتن نماز و پرداخت زکات، سرگرم و مشغول نمی‌کند،
از روزی که در آن، دلها و چشم ها دگرگون می‌شود
بیمناکند.

تا خداوند به آنان به نیکوتر از آنچه کرده‌اند پاداش بدهد و
از فضل و رحمت خویش بر پاداششان بیفزاید و خداوند هر
کس را بخواهد بدون حساب روزی می‌دهد.

اعمال کسانی که کافر شدند همچون سرابی در بیابان است
که تشنه آن را آب می‌پندارد، (اما) همین که به سراغ آن
آمد آن را چیزی نیافت، اما خدا را نزد خویش یافت که
حساب او را بیکم و کاست داده و خداوند زود به حسابها
می‌رسد.

یا (اعمال کافران) همچون ظلماتی است در دریای عمیق و
متلاطم که موجی بزرگ روی آن را می‌پوشاند، و روی آن،
موج بزرگ دیگری است و بالای آن موج (دوم) ابری است،
(تاریکی عمق دریا و موج های انباشته و ابرهای تیره) ظلماتی
است تو در تو (که کافر در آن ها غرق شده است) همین که
دست خود را (برای نجات) برآورد، احدی دست او را
نمی‌بیند (تا نجاتش دهد). و خداوند برای هر کس نوری
قرار ندهد، هیچ نوری برای او نخواهد بود.

آیا ندیدی که هر کس در آسمان ها و زمین است و پرندگان
بال گشوده (در پرواز) برای خدا تسبیح می‌گویند، و هر یک
نیایش و تسبیح خود را می‌دانند؟ و خداوند به آنچه می‌کنند
داناست.

و فرمانروایی آسمان ها و زمین، مخصوص خداست. و
بازگشت (همه) به سوی اوست.

آیا ندیدی که خداوند ابرها را به آرامی می‌راند. سپس بین
اجزای آن پیوند برقرار می‌کند. آن گاه آن را متراکم
می‌سازد. پس می‌بینی که باران از میان آن بیرون می‌آید و
خداوند از آسمان از ابرهائی که مثل کوه است تگرگ فرو
می‌فرستد. پس (زیان) آن را به هر کس بخواهد می‌رساند
و از هر کس بخواهد بازمی‌دارد. نزدیک است درخشندگی
برق آن ابر، چشم ها را کور کند.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَرِ

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ ۚ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

لَقَدْ أَنْزَلْنَا ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَيَقُولُونَ ءَأَمَنَا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ ۚ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُل لَّا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

خداوند، شب و روز را جا به جا می‌کند. همانا در این (قدرت نمایی) برای اهل بصیرت، عبرتی قطعی است.

و خداوند هر جنبه‌ای را از آب آفرید، پس برخی از آنها بر شکم خویشت راه می‌رود و برخی بر دو پا راه می‌رود و بعضی بر چهار پا راه می‌رود. خداوند هر چه بخواهد می‌آفریند، زیرا خدا بر هر چیزی تواناست.

به راستی که آیاتی روشنگر نازل کردیم و خداوند هر کس را بخواهد به راه مستقیم هدایت می‌کند.

و می‌گویند: ما به خدا و رسول ایمان آوردیم و پیروی نمودیم. اما گروهی از آنان بعد از این اقرار، (به گفته خود) پشت می‌نمایند و آنان مؤمن واقعی نیستند.

و هرگاه به سوی خدا و رسول او خوانده شوند، تا پیامبر میانشان داوری کند، آن گاه است که گروهی از آنان، روی گردان می‌شوند.

و(لی) اگر حق با آنان (و به سودشان) باشد، با رضایت و تسلیم به سوی پیامبر می‌آیند.

آیا در دل هایشان مرضی است، یا دچار شک شده‌اند و یا بیم آن دارند که خداوند و پیامبرش حقی از آنان را ضایع کنند؟ (نه)، بلکه آنان همان ستمگرانند.

(ولی) چون مؤمنان را به خدا و پیامبرش فراخوانند، تا میانشان داوری کند، سخنشان جز این نیست که می‌گویند: شنیدیم و اطاعت کردیم، اینان همان رستگارانند.

و هر کس از خدا و رسولش پیروی کند و از خدا بترسد و از او پروا کند، پس آنان همان رستگارانند.

و سخت ترین سوگندهایشان را به نام خدا خوردند، که اگر (برای جبهه و جهاد) دستور دهی، قطعا از خانه خارج می‌شوند. (به آنان) بگو: سوگند نخورید، اطاعت پسندیده (بهتر از گزافه گویی است)، البتّه خداوند به کارهایی که انجام می‌دهید آگاه است.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۖ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

بگو: خدا را اطاعت کنید و پیامبر را نیز اطاعت کنید. پس اگر سرپیچی نمایید، (به او زبانی نمی‌رسد، زیرا) بر او فقط آن (تکلیفی) است که به عهده‌اش گذاشته شده و بر شما نیز آن (تکلیفی) است که به عهده‌ی شما گذاشته شده است. و اگر اطاعتش کنید، هدایت می‌یابید و پیامبر جز تبلیغ روشن مسئولیتی ندارد.

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أُسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۚ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۵۵

خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین قرار دهد، همان گونه که کسانی پیش از ایشان را جانشین کرد، و قطعاً دینی را که خداوند برای آنان پسندیده است، برای آنان استقرار و اقتدار بخشد و از پی ترسشان امنیت را جایگزین کند، تا (تنها) مرا بپرستند و چیزی را شریک من نکنند، و هر کس بعد از این، کفر ورزد پس آنان همان فاسقانند.

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۵۶

و نماز را به پا دارید و زکات را بپردازید و از پیامبر اطاعت کنید. باشد تا مورد رحمت قرار گیرید.

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۵۷

هرگز گمان مبر که کفار که کفار ما را در زمین عاجز و درمانده می‌کنند. جایگاه آنان آتش است و به راستی که سرانجام بدی است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَسْتَعِذَّكُمْ اللَّهُ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُم وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوْفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۵۸
۳۰۸۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! باید بردگانی که مالکشان هستید و کسانی از شما که به سن بلوغ و احتلام نرسیده‌اند در سه وقت از شما (برای ورود به اتاق) اجازه بگیرند: پیش از نماز صبح و نیمروز، هنگامی که لباس از تن بیرون می‌کنید، و بعد از نماز عشا. این سه وقت هنگام خلوت شماست، در غیر این سه وقت بر شما و بر آنان گناهی نیست که بدون اذن وارد شوند، زیرا آنان پیوسته با شما در رفت و آمد هستند و بعضی بر بعضی وارد می‌شوند. خداوند آیات خود را این گونه برای شما بیان می‌کند و خداوند عالم و حکیم است.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِزُّوْا كَمَا
أَسْتَعِزُّنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ
عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۖ
وَأَنْ يَسْتَغْفِنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَاةٌ طَيِّبَةٌ ۚ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَالَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

و هر گاه کودکان شما به حد بلوغ رسیدند، پس باید همانند
بزرگسالانی که قبلاً بالغ شده‌اند، (در همه وقت) اجازه
(ورود) بگیرند. خداوند این گونه آیات خود را برای شما
بیان می‌کند و خداوند دانا و حکیم است.

و بر زنان وانشسته‌ای که امیدی به ازدواج ندارند، باکی
نیست که پوشش خود را زمین گذارند، به شرطی که زینت
خود را آشکار نکنند. و عفت ورزیدن برای آنان بهتر است و
خداوند شنوا و آگاه است.

بر نابینا و لنگ و بیمار و بر خود شما ایرادی نیست که
بخورید از خانه‌های خود یا خانه‌های پدراتان یا خانه‌های
مادراتان یا خانه‌های برادران یا خانه‌های خواهران یا
خانه‌های عموهائیان یا خانه‌های عمه‌هایتان یا خانه‌های
دایی‌هایتان یا خانه‌های خاله‌هایتان یا آن خانه‌هایی که
کلیدهایش را در اختیار دارید یا خانه‌های دوستانتان. بر
شما باکی نیست که به طور دسته جمعی بخورید یا پراکنده
(و تنها)، و چون وارد هر خانه‌ای شدید پس بر یکدیگر سلام
کنید، که تحیت الهی است و مبارک و پسندیده است.
خداوند آیات خود را این چنین برای شما بیان می‌کند. باشد
که بیندیشید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا
مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
أَسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأُذِنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرُ
لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۲۴
نور
۶۲
/۶۴
۳۰۹

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلِيَحْذَرِ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ

۶۳

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۴

۸ صفحه

۷۷ آیه

مکی

الْفُرْقَان: فرقان

۲۵. فرقان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ
نَذِيرًا

۱
حزب
۱۴۴
۳۱۰

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ
تَقْدِيرًا

۲

مؤمنان (واقعی) تنها کسانی هستند که به خدا و پیامبرش
ایمان آورده و هرگاه با پیامبر بر کاری اجتماع نمایند، بدون
اجازه او نمی‌روند، (ای پیامبر!) کسانی که اجازه می‌گیرند
آنانند که به خدا و پیامبرش ایمان دارند. پس اگر برای
بعضی از کارهای خوداز تو اجازه خواستند، به هر کس از
آنان که خواستی (و مصلحت بود) اجازه بده و برای آنان از
خدا طلب آمرزش کن، که خداوند بخشنده و مهربان است.

آن گونه که یکدیگر را صدا می‌زنید پیامبر را صدا نزنید.
خدا می‌داند چه کسانی از شما مخفیانه و با پنهان شدن
پشت سر دیگری از صحنه می‌گریزد. پس کسانی که از
فرمان او سرپیچی می‌کنند، باید از این که فتنه‌ای دامنه‌شان
را بگیرد، یا به عذاب دردناکی گرفتار شوند بترسند.

آگاه باش! آنچه در آسمان ها و زمین است مخصوص
خداست. بیشک آنچه را شما بر آن هستید (از افکار و
نیات) می‌داند و روزی را که به سوی او بازگردانده
می‌شوند، (می‌داند) پس آنان را به آنچه عمل کرده‌اند آگاه
می‌کند و خداوند به همه چیز آگاه است.

مبارک است آن که قرآن، وسیله‌ی شناخت حق از باطل را بر
بنده‌اش نازل کرد، تا برای جهانیان مایه‌ی هشدار باشد.

خداوندی که فرمانروایی آسمان ها و زمین برای اوست، و
هیچ فرزندی اختیار نکرده و برای او شریکی در فرمانروایی
نیست، و هر چیزی را آفرید و آن گونه که باید اندازه گیری
کرد.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَوةً وَلَا نَشُورًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ
عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخِرُونَ ۖ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا

وَقَالُوا أَأَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ أَكُتِّبَتْهَا فَهِيَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا

أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا

(مشرکان) به جای او خدایانی گرفتند که هیچ چیز
نمی‌آفرینند، ولی خود آفریده شده‌اند. (این معبودهای
دروغین حتی) مالک هیچگونه ضرر و نفعی برای خود نیستند
و (برای دیگران) اختیار مرگ و حیات و قیامت را ندارند.

و کسانی که کافر شدند، گفتند: این قرآن جز افتراایی که او
بر خدا بسته است چیزی نیست و گروه دیگری او را بر این
کار یاری کرده‌اند. پس به راستی (با این سخن) ظلم و
دروغی بزرگ را مرتکب شده‌اند.

و (کفار) گفتند: (قرآن) افسانه‌های پیشینیان است که او
برای خود نسخه‌ای نوشته و هر صبح و شام بر او دیکته
می‌شود.

بگو: (این قرآن را) کسی فرستاد که اسرار را در آسمان ها
و زمین می‌داند، قطعاً او آمرزنده و مهربان است.

(کفار) گفتند: این چه پیامبری است که غذا می‌خورد و در
بازارها راه می‌رود؟ چرا فرشته‌ای به سوی او نازل نشده
است تا همراه او بیم دهنده باشد (و ادعای او را تأیید
کند).؟

یا (چرا) به او گنجی عطا نشده، یا چرا برای او باغی نیست تا
از (محصولات) آن بخورد (و امرار معاش کند)؟ و ستمگران
(به مؤمنان) گفتند: شما جز مرد سحر شده‌ای را پیروی
نمی‌کنید.

بنگر که چگونه برای تو مثل ها زدند (و تو را چگونه وصف
کردند) پس گمراه شدند؛ در نتیجه نمی‌توانند راهی (به
حقیقت) بیابند.

مبارک است خدایی که اگر اراده کند، بهتر از آنچه آنها توقع
دارند، برای تو قرار می‌دهد، باغهایی که از زیر درختان آن
نهرها جریان دارد و قصرهایی را برای تو قرار می‌دهد.

(نه تنها تو را باور ندارند) بلکه قیامت را انکار کرده‌اند، و
ما برای منکران قیامت آتشی فروزان و سوزان آماده
کرده‌ایم.

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا

چون (دوزخ) از فاصله‌ی دور آنان را ببیند، خشم و خروشی از آن می‌شنوند.

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا

و چون به زنجیر بسته شده، در مکانی تنگ از آن انداخته شوند، آنجاست که ناله زنند (و مرگ خود را می‌خواهند).

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا

(به آنان گفته می‌شود): امروز یک بار درخواست هلاکت نکنید، بلکه بسیار درخواست هلاکت کنید.

قُلْ أَذَلِكْ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا

(ای پیامبر!) به مردم بگو: آیا این (ذلت و عذاب) بهتر است یا بهشت جاودانی که به پرهیزکاران وعده داده شده و سزا و سرانجام آنان است؟

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا

برای اهل بهشت آن چه بخواهند موجود است. آنان برای همیشه در آن جا هستند. (این پاداش) بر پروردگارت وعده‌ای است واجب.

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ

(و یاد کن) روزی که خداوند مشرکان و آن چه را به جای خدا می‌پرستیدند (در یک جا) محشور کند، پس (به معبودهای آنان) گوید: آیا شما بندگان مرا گمراه کردید، یا خودشان راه را گم کردند؟

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَعَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا

(معبودها) گویند: خدایا! تو منزهی، ما را نرسد که غیر از تو سرپرستی بگیریم ولی تو آنان و پدرانشان را چنان کامیاب گرداندی که یاد (تو و قرآن) را فراموش کردند و گروهی هلاک و سر در گم شدند.

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُدِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا

(خداوند در آن روز به مشرکان می‌فرماید): این معبودها گفته‌های شما را انکار کردند؟ نه برای برطرف کردن قهر خدا توانی دارید، نه می‌توانید حمایتی (از کسی) دریافت کنید و هر کس از شما ظلم کرده (و شرک ورزد) عذاب بزرگی به او می‌چشانیم.

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ۖ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

و ما پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادیم مگر آن که آنان (نیز) غذا می‌خوردند و در بازارها راه می‌رفتند، و ما بعضی از شما را وسیله‌ی آزمایش بعضی دیگر قرار دادیم. آیا صبر و تحمل از خود نشان می‌دهید؟ و پروردگار تو همواره بیناست.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَكُۖةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدْ أُسْتَكْبِرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَעَتَوْا عُتُوًا كَبِيرًا

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَّحْجُورًا

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا

وَيَوْمَ تَشْقُقُ السَّمَاءُ بِالْغَمِّمْ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ
عَسِيرًا

وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي أُتَّخَذْتُ مَعَ
الرَّسُولِ سَبِيلًا

يَوَيْلَ لِّئَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ
لِلْإِنْسَنِ خَدُولًا

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ
مَهْجُورًا

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
هَادِيًا وَنَصِيرًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً
كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ ۖ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا

و کسانی که به ملاقات ما امید ندارند (و رستاخیز را قبول
نمی‌کنند) گفتند: چرا فرشتگان بر ما نازل نمی‌شوند و یا چرا
پروردگاران را نمی‌بینیم؟ قطعاً آنان در نفس خود استکبار
ورزیدند و سرکشی بزرگی کردند.

روزی که فرشتگان را می‌بینند، آن روز برای گناهکاران
مژده‌ای نیست، (بلکه روز کیفر آنهاست) و (فرشتگان به
مجرمان) می‌گویند: (بهشت برای شما) حرام و ممنوع است.

ما به سراغ هر عملی که (به عنوان خیرات) انجام داده‌اند
می‌رویم و آن را غباری پراکنده می‌سازیم.

در آن روز، اهل بهشت جایگاه خوش و آسایشگاه نیکویی
دارند.

و روزی که آسمان با ابرها بشکافد و فرشتگان فروآیند
فروآمدنی.

در آن روز، فرمانروایی بر حق، از آن خدای رحمان است و
روزی است که بر کافران سخت و سنگین است.

و روزی که ستمکار (مشرک) دو دست خود را (از روی
حسرت) به دندان می‌گزد و می‌گوید: ای کاش با پیامبر
همراه می‌شدم.

ای وای بر من! کاش فلانی را دوست خود نمی‌گرفتم.

رفیق من بعد از آن که حق از طرف خدا برای من آمد، مرا
گمراه ساخت. و شیطان هنگام امید، انسان را رها می‌کند.

پیامبر (در روز قیامت از روی شکایت) می‌گوید: پروردگارا!
قوم من این قرآن را رها کردند.

و ما این گونه برای هر پیامبری دشمنی از گناهکاران قرار
دادیم، و پروردگارت برای راهنمایی و حمایت تو کافی است.

و کسانی که کفر ورزیدند، (بهانه‌ی دیگری آورده و) گفتند:
چرا (تمام) قرآن یکجا بر او نازل نشده است؟ (غافل از آن
که ما) این گونه (نازل کردیم) تا دل تو را به وسیله‌ی آن
استوار کنیم و آن را به تدریج و آرامی بر تو خواندیم.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا

۳۴

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا

۳۵
۳۱۳ ر

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ وَاحَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا

۳۶

فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا

۳۷

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ ءَايَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

۳۸

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا

۳۹

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا

۴۰

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمِطِرَتْ مَطَرُ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا

۴۱

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا

۴۲

إِن كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا

۴۳

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

و هیچ مثلی (از بهانه‌ها و طعنه‌ها) برای تو نیاورند، مگر آن که پاسخ به حق و بهترین بیان را برای تو آوردیم.

کسانی که بر صورت هاشان به سوی جهنّم محشور می‌شوند، آنان بدترین مکان را دارند و منحرف ترین راه را می‌روند.

و همانا به موسی کتاب (تورات) دادیم و برادرش هارون را کمک و همراه او قرار دادیم.

پس به آن دو گفتیم: (برای اتمام حجت) به سوی قومی که آیات ما را تکذیب کردند بروید. آنگاه آنان را (به خاطر عنادشان) به سختی قلع و قمع کردیم.

و قوم نوح که پیامبران را تکذیب کردند، غرق نمودیم و آنان را برای مردم (تاریخ) عبرت قرار دادیم و برای ستمکاران عذابی دردناک آماده نمودیم.

و قوم عاد و ثمود و اصحاب رس و نسل های فراوان میان آنان را (هلاک کردیم).

و برای هر یک نمونه‌هایی (برای پند گرفتن) آوردیم (و چون عبرت نگرفتند) همه را به سختی نابود کردیم.

همانا (مشرکان مکه به هنگام مسافرت به شام) بر منطقه‌ای که باران بلا بر آن باریده بود (و سنگباران شده بودند) گذر کردند. آیا آن را نمی‌دیدند (تا پند گیرند؟) چرا، (منطقه‌ی قوم لوط را دیدند ولی عبرت نگرفتند زیرا) آنان به قیامت و رستاخیز امید و ایمانی نداشتند.

و هرگاه (کفار) تو را ببینند، جز به مسخرهات نگیرند، (حرف آنان این است که) آیا این همان کسی است که خداوند او را پیامبر قرار داده است.؟

اگر ما بر پرستش بت ها مقاومت نمی‌کردیم، نزدیک بود که (این شخص) ما را از خدایانمان منحرف کند. آن گاه که عذاب را ببینند خواهند دانست که چه کسی گمراه‌تر است.

آیا کسی که هوای نفس خود را معبود خود قرار داده است دیده‌ای؟ آیا تو می‌توانی وکیل او باشی (و به دفاع از او برخیزی و او را هدایت کنی).؟

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالَّذِينَ نَعِمَ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَمًا وَنَاسِيًّا كَثِيرًا

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ تَذِيرًا

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا

آیا گمان می‌کنی که اکثر کفار (حق را) می‌شنوند و (در آن) می‌اندیشند؟ آنان جز مانند چهارپایان نیستند، بلکه گمراه‌ترند. (زیرا ارزش انسان به تعقل و بینش اوست).

آیا به (قدرت) پروردگارت نمی‌نگری که چگونه سایه را گسترده است؟ و اگر می‌خواست آن را ساکن (و ثابت) قرار می‌داد (تا همیشه شب یا بین الطلوعین باشد) سپس خورشید را دلیل و نماینگر آن قرار دادیم.

سپس آن سایه را (اندک اندک) به سوی خود جمع می‌کنیم.

و او کسی است که شب را برای شما پوشش و خواب را آرام بخش گردانید و روز را زمان برخاستن (و تلاش) شما قرار داد.

و او خداوندی است که باده‌ا را مژده‌ای پیشاپیش (باران) رحمتش فرستاد و از آسمان، آبی پاکیزه‌کننده فرو فرستادیم.

تا به وسیله‌ی آن سرزمین مرده (و پژمرده و خشک) را زنده گردانیم و آن را به چهارپایان و مردمان بسیار از مخلوقات خود بنوشانیم.

و همانا ما آن (آیات قرآن یا ابر و باران) را در میانشان گونه گون کردیم تا شاید به یاد خدا بیفتند اما اکثر مردم سر باز زدند و ناسپاسی کردند.

و اگر می‌خواستیم در هر آبادی، (پیامبر و) هشداردهنده‌ای برمی‌انگیختیم (تا کار تو سبک شود، ولی این کار لزومی نداشت).

پس، از کافران پیروی نکن و به وسیله‌ی قرآن (یا ترک پیروی از آنان) با آنان به جهادی بزرگ بپرداز.

و او خدایی است که دو دریا را به هم پیوست، این یکی شیرین و گوارا و آن دیگری شور و تلخ و میان این دو حایلی قرار داد که همیشه از هم جدا باشند.

و او کسی است که انسان را از آب آفرید و او را دارای پیوند نسبی و سببی گردانید (و نسل او را از این دو طریق گسترش داد)، و پروردگار تو همواره تواناست.

و آنان غیر از خداوند چیزهایی را می‌پرستند که نه سودشان می‌دهد و نه زیانشان می‌رساند؛ و کافر همواره در برابر پروردگارش پشتیبان (گمراهان و خطوط انحرافی) است.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۵۷

رَبِّهِ سَبِيلًا

۵۸

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَى بِهِ
بِذُنُوبٍ عِبَادِهِ خَبِيرًا

۵۹

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَبِيرًا

۶۰

سجده

مستحب

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ
لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

۶۱

۳۱۵ر

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا
وَقَمَرًا مُنِيرًا

۶۲

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنۢ أَرَادَ أَنۢ يَذَّكَّرَ
أَوْ أَرَادَ شُكُورًا

۶۳

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا
خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

۶۴

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا

۶۵

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ
عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

۶۶

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

۶۷

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ
قَوَامًا

و تو را جز مژده رسان و بیم دهنده نفرستادیم.

بگو: از شما هیچگونه مزدی در برابر رسالتم درخواست
نمی‌کنم، مگر (این که) کسی بخواهد (با راهنمایی من) به
سوی پروردگارش راهی در پیش گیرد.

و بر (خدای) زنده‌ای که هرگز نمی‌میرد توکل کن و به
ستایش او تسبیح گوی همین بس که او به گناهان بندگان
آگاهی دقیق دارد.

خدایی که آسمان ها و زمین و آنچه را میان آنهاست در
شش روزگار آفرید. سپس بر عرش (قدرت) استیلا یافت
(و به تدبیر جهان پرداخت). اوست خدای رحمان، پس از او
بخواه که بر همه چیز آگاه است، (یا درباره او از خبره‌ای
بپرس که می‌داند).

و چون به آنان گفته شود: (خدای) رحمان را سجده کنید،
گویند: رحمان چیست؟ آیا به چیزی که تو فرمانمان می‌دهی
سجده کنیم؟ (این دعوت) بر رمیدگی آنان می‌افزاید.

فرخنده و مبارک است کسی که در آسمان برج هایی قرار
داد، و در آن، خورشید و ماه تابانی نهاد.

و اوست که شب و روز را برای هر کس که بخواهد عبرت
گیرد یا بخواهد سپاسگزاری نماید، جانشین یکدیگر قرار
داد.

و بندگان خدای رحمان کسانی‌اند که روی زمین بی‌تکبر راه
می‌روند، و هرگاه جاهلان آنان را طرف خطاب قرار دهند (و
سخنان نابخردانه گویند) با ملایمت (و سلامت نفس) پاسخ
دهند.

و آنان برای پروردگارشان، در حال سجده و قیام
شب‌زنده‌داری می‌کنند.

آنان که می‌گویند: پروردگارا! عذاب جهنم را از ما بازگردان
که عذاب آن دامنگیر است.

به درستی که دوزخ، جایگاه و منزلگاه بدی است.

آنان که هرگاه انفاق کنند، نه از حد گذرند و نه تنگ گیرند
و میان این دو روش اعتدال دارند.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا

۶۹

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا

۷۰

إِلَّا مَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

۷۱

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

۷۲

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

۷۳

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا

۷۴

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

۷۵

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا

۷۶

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

۷۷

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا

و (بندگان خاص خدا) کسانی هستند که با خداوند، خدای دیگری را نمی‌خوانند و انسانی که خداوند (خونش را) حرام کرده است، جز به حق نمی‌کشند، و زنا نمی‌کنند، و هر کس چنین کند عقوبت گناهش را خواهد دید.

در روز قیامت عذاب او دوچندان می‌شود و همیشه به خواری در آن خواهد ماند.

مگر کسانی که توبه کنند و ایمان آورند و عمل صالح انجام دهند. پس اینان (کسانی هستند که) خداوند بدی‌هایشان را به نیکی تبدیل می‌کند، و خداوند آمرزنده و مهربان است.

و هر کس توبه کند و کار شایسته انجام دهد، در حقیقت به سوی خدا بازگشتی پسندیده دارد (و پاداش خود را از او می‌گیرد).

و (بندگان خدا) کسانی هستند که در مجلس (گفتار و کردار) باطل حاضر نمی‌شوند و چون بر لغوی عبور کنند کریمانه بگذرند.

و آنان کسانی هستند که چون به آیات پروردگارشان تذکر داده شوند، کر و کور (چشم و گوش بسته) به سجده نمی‌افتند (بلکه عمل آنان آگاهانه است).

و کسانی‌اند که می‌گویند: پروردگارا! به ما از ناحیه‌ی همسران و فرزندانمان مایه‌ی روشنی چشم عطا کن و ما را پیشوای پرهیزگاران قرار ده.

آنان (بندگان رحمن) به خاطر آن که صبر کردند، غرفه‌های بهشتی داده می‌شوند و در آن جا با تحیت و سلام گرم روبرو خواهند شد.

در آن جا، جاودانه هستند. چه نیکو جایگاه و منزلگاهی است.

بگو: اگر دعای شما نباشد، پروردگار من برای شما وزن و ارزشی قائل نیست (زیرا سابقه‌ی خوبی ندارید). شما حق را تکذیب کرده‌اید و به زودی کیفر تکذیبتان دامن شما را خواهد گرفت.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم

طا، سین، میم.

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

این است آیات کتاب روشنگر.

لَعَلَّكَ بَخِيعٌ نَفْسَكَ إِلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

گویی می‌خواهی به خاطر آن که مشرکان ایمان نمی‌آورند، جان خود را از دست بدهی.

إِنْ تَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ ءَايَةٌ فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا

خَضِيعِينَ

اگر بخواهیم، معجزه‌ای از آسمان بر آنان فرود آوریم، تا در برابر آن، گردن هایشان خاضع گردد (و با اکراه و اجبار مؤمن شوند، اما سنت الهی چنین نیست).

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ

مُعْرِضِينَ

هیچ تذکر تازه‌ای از (طرف) خداوند مهربان برایشان نیامد، مگر آن که از آن روی گردان بودند.

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

پس آنان تکذیب کردند، و به زودی اخبار (کیفر) آنچه را که به مسخره می‌گرفتند به آنان خواهد رسید.

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ

كَرِيمٍ

آیا به زمین نگاه نکردند که از هر نوع (روییدنی) نیکو چقدر رویاندیم؟ این است آیات کتاب روشنگر.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةًٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

قطعا در این (آفرینش نیکو) عبرت و نشانه‌ای است، ولی بیشترشان ایمان آورنده نیستند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و به راستی پروردگار تو همان نفوذ ناپذیر مهربان است.

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنِ أَنْتَ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

و (یادکن) زمانی که پروردگارت موسی را ندا داد که به سوی قوم ستمکار برو.

قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلا يَتَفَقَهُونَ

قوم فرعون؛ آیا پروا نمی‌کنند.؟!

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

(موسی) گفت: پروردگارا! می‌ترسم مرا تکذیب کنند.

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ

و سینه‌ام تنگ می‌گردد و زبانم باز نمی‌شود، پس هارون را (نیز) رسالت بده (تا مرا یاری کند).

وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

و آنان بر (گردن) من (ادّعی) گناهی دارند، پس می‌ترسم مرا بکشند (و این رسالت به پایان نرسد).

قَالَ كَلَّا فَإِذْهَبَا بِأَيَّتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُّسْتَمِعُونَ

خداوند فرمود: چنین نیست، پس (تو و هارون) همراه با معجزات ما حرکت کنید که ما با شما و شنونده (گفتگوهایتان) هستیم.

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

به سراغ فرعون بروید و بگویید: ما فرستاده‌ی پروردگار جهانیانیم.

أَنْ أُرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ

بنی‌اسرائیل را (آزاد کن و) همراه با ما بفرست.

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ

(فرعون) گفت: آیا ما تو را در کودکی نپروردیم و سالیانی از عمرت را در نزد ما نماندی.؟

وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ

و با این حال انجام دادی آن کاری را که انجام دادی (و یکی از افراد ما را با مشت کشتی)، در حالی که تو از ناسپاسانی.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ

۲۱

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ

۲۲

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدَتْ بَنِي إِسْرَءِيلَ

۲۳

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ

۲۴

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

۲۵

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ ۚ أَلَا تَسْتَمِعُونَ

۲۶

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

۲۷

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ

۲۸

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنَّ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

۲۹

قَالَ لَئِنْ أُتِّخِذَتْ إِلَٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ

۳۵

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ

۳۱

قَالَ فَأَتِ بِهِ ۚ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۳۲

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

۳۳

وَنَزَعَ يَدَهُ ۖ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ

۳۴

۳۱۸ر

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ ۚ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ

۳۵

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

۳۶

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

۳۷

يَا تُثُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ

۳۸

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

۳۹

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَمِعُونَ

(موسی) گفت: آن (قتل) را زمانی انجام دادم که از سرگشتگان بودم.

و چون از شما ترسیدم از نزد شما گریختم، سپس پروردگارم به من حکمت (و دانش) بخشید و مرا از پیامبران قرار داد.

و (آیا) این که بنی‌اسرائیل را بنده‌ی خود ساخته‌ای نعمتی است که متّش را بر من می‌نهی؟ (چرا نباید من در خانه‌ی پدرم رشد کنم؟).

(فرعون) گفت: پروردگار جهانیان چیست؟

(موسی) گفت: پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه میان آنهاست، اگر باور دارید.

(فرعون) به اطرافیان خود گفت: آیا نمی‌شنوید (چه حرف‌هایی می‌زند)؟.

(بار دیگر موسی) گفت: او پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست.

(فرعون) گفت: قطعاً پیامبرتان که به سوی شما فرستاده شده، سخت دیوانه است.

(موسی) گفت: (او) پروردگار مشرق و مغرب و آنچه میان آن دو است می‌باشد، اگر تعقل کنید.

(فرعون) گفت: (ای موسی!) اگر معبودی غیر از من برگزینی قطعاً تو را از زندانیان قرار خواهم داد.

(موسی) گفت: (حتّی) اگر نشانه‌ی آشکاری برایت بیاورم (که رسالت مرا اثبات کند)؟.

(فرعون) گفت: اگر راست می‌گویی آن نشانه را بیاور.

پس عصای خود را بیفکند، پس ناگهان آن عصا اژدهایی آشکار شد.

و دست خود را (از گریبانش) بیرون آورد، پس ناگهان آن دست برای تماشاگران سفید و درخشان نمود.

(فرعون) به اشرافیان اطرافش گفت: واقعا این مرد، ساحری‌کاردان است.

او می‌خواهد با سحرش شما را از سرزمینتان آواره کند، پس چه رأی و دستور می‌دهید؟

گفتند: به موسی و برادرش فرصت بده و در تمام شهرها افرادی را برای گردآوری (ساحران) اعزام کن.

تا هر ساحر ماهری را نزد تو بیاورند.

پس ساحران در موعد روزی معلوم، گردآوری شدند.

و به مردم گفته شد: آیا شما نیز جمع می‌شوید؟

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

به این امید که اگر ساحران غالب شدند از آنان پیروی کنیم.

۴۱

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّا لَلْأَجْرَاءِ إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ

پس همین که ساحران (از شهرها به نزد فرعون) آمدند به او گفتند: آیا اگر ما پیروز شویم پاداشی داریم؟

۴۲

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

فرعون گفت: آری، در این صورت (علاوه بر پاداش) حتما شما از مقربان دربار خواهید بود.

۴۳

قَالَ لَهُم مُّوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ

(روز موعود فرا رسید و همه‌ی ساحران جمع شدند،) موسی به آنان گفت: بیفکنید آنچه را می‌خواهید بیفکنید.

۴۴

فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ

پس (ساحران) ریسمان ها و عصاهای خود را (به زمین) افکندند و گفتند: به عزّت فرعون سوگند که قطعا ما پیروزیم.

۴۵

فَالْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

سپس موسی عصایش را افکند، پس ناگهان (اژدهایی شد و) هر چه را به نیرنگ ساخته بودند بلعید.

۴۶

فَالْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ

آنگاه ساحران بی‌اختیار به سجده درافتادند.

۴۷

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

گفتند: ما به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم.

۴۸

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

پروردگار موسی و هارون.

۴۹

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا قُطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأُزْجَلَكُم مِّنْ خَلْفٍ وَلَا أَصْلَبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

فرعون (که به خشم آمده بود) گفت: آیا قبل از آن که به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ بی‌شک او بزرگ شماس‌ت که به شما سحر آموخته است. پس به زودی کیفر خود را خواهید دانست. حتما دست‌ها و پاهایتان را از چپ و راست قطع خواهیم کرد، و همگی شما را به دار خواهیم آویخت.

۵۰

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

ساحران گفتند: باکی نیست، ما به سوی پروردگار خود بازمی‌گردیم.

۵۱

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَتَنَا أَن كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ

ما امید داریم که پروردگارمان خطاهای ما را ببخشد، چرا که ما نخستین ایمان آورندگان هستیم.

۵۲

حزب
۱۴۸

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

و به موسی وحی کردیم که بندگان مرا شبانه (از مصر) کوچ ده، زیرا شما تعقیب خواهید شد.

۵۳

ر
۳۱۹

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

پس فرعون (از این حرکت آگاه شد و) به شهرها مأمور فرستاد تا مردم را گرد آورند.

۵۴

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ

(تبلیغات فرعونیان درباره‌ی موسی و یارانش این بود:) همانا اینها گروهی اندکند.

۵۵

وَأَنَّهُمْ لَنَا لَعَّابُونَ

که نسبت به ما خشم و نفرت دارند.

۵۶

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَازِرُونَ

ولی ما همگی آماده‌ی دفاع هستیم.

۵۷

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

لذا آنان را (به گمان تعقیب بنی‌اسرائیل)، از باغها و چشمه‌ها بیرون کردیم.

۵۸

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

و گنج‌ها و جایگاه نیکو (و قصرهای مجلّل)، بیرون کردیم.

۵۹

كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بِنِي إِسْرَءِيلَ

(تدبیر ما) این چنین بود که (بعد از غرق کردن فرعونیان،) بنی‌اسرائیل را وارث آنها قرار دهیم.

۶۰

فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ

پس هنگام طلوع خورشید، سپاه فرعون به تعقیب آنان برخاستند.

فَلَمَّا تَرَأَّا الْجُمُعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ

۶۲ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

۶۳ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ

۶۴ وَأَرْزَلْنَا ثَمَّ الْأَخْرِينَ

۶۵ وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَّعَهُ ۖ أَجْمَعِينَ

۶۶ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْأَخْرِينَ

۶۷ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

۶۸ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶۹ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ ۖ مَا تَعْبُدُونَ

۷۱ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُ لَهَا عَافِيَةً

۷۲ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمُ إِذْ تَدْعُونَ

۷۳ أَوْ يَنْفَعُونَكُمُ أَوْ يَضُرُّونَ

۷۴ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ

۷۵ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

۷۶ أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ ۖ الْأَقْدَمُونَ

۷۷ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ

۷۸ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ

۷۹ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ

۸۰ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ

۸۱ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

۸۲ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ

۸۳ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا ۖ وَالْحَقِّنِي بِالصَّالِحِينَ

پس زمانی که دو گروه همدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: (ما به دام افتادیم و) آنان به ما دست خواهند یافت.

موسی به آنان گفت: چنین نیست، قطعاً پروردگارم با من است و مرا هدایت خواهد کرد.

پس (به دنبال این تلاقی،) به موسی وحی کردیم که عصایت را به دریا بزن. دریا شکافت و هر پاره‌ای مثل کوهی بزرگ گردید.

آنگاه گروه دیگر (لشکر فرعون) را به آنجا نزدیک کردیم.

و موسی و هر که را با او بود، همگی را (از دریا عبور و) نجات دادیم.

سپس گروه دیگر را غرق ساختیم.

البته در این ماجرا، (عبرت و) نشانه‌ی روشنی است و بیشتر آنان ایمان آورنده نبودند.

و همانا پروردگارت شکست ناپذیر و مهربان است.

(ای پیامبر!) سرگذشت ابراهیم را بر مردم بخوان.

آن گاه که به پدرش (عمویش آذر) و قومش گفت: شما چه می‌پرستید؟

گفتند: بت هایی را می‌پرستیم که همواره ملازم آنهاييم.

ابراهیم گفت: آیا هر گاه آنها را می‌خوانید (یا دعا می‌کنید) سخن شما را می‌شنوند؟

یا به شما سود و زبانی می‌رسانند؟

بت پرستان گفتند: (نه) بلکه پدرانمان را یافتیم که این گونه (پرستش) می‌کردند.

ابراهیم گفت: آیا در آنچه می‌پرستید اندیشه و نگاه (عمیق) کرده‌اید؟

شما و پدران پیشین شما (دقت کرده‌اید)؟

البته این بت ها دشمن من هستند (و من دشمن آنها)، مگر پروردگار جهانیان (که محبوب من است).

همان پروردگاری که مرا آفرید و همو راهنماییم می‌کند.

او که مرا (هنگام گرسنگی) طعام می‌دهد و (هنگام تشنگی) سیرابم می‌نماید.

و هر گاه بیمار شوم، همو مرا شفا می‌بخشد.

او کسی است که مرا می‌میراند، سپس زنده‌ام می‌کند.

او کسی است که امید دارم روز جزا خطاهای مرا ببخشد.

(ابراهیم در ادامه‌ی سخن خود گفت:) پروردگارا! به من حکمت و دانش مرحمت فرما و مرا به صالحان ملحق کن!

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

و در میان آیندگان نام نیکی برای من قرار بده.

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

و مرا از وارثان بهشت پر نعمت قرار ده.

وَأُغْفِرْ لَأَيِّبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِينَ

(ابراهیم در ادامه‌ی دعاهایش گفت:) پدرم را ببخش که بی‌شک او از گمراهان است.

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ

و روزی که همه مبعوث می‌شوند، مرا خوار مگردان.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ

روزی که مال و فرزندان برای انسان نفعی ندارند.

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

مگر کسی که با روح و قلب پاک به سوی خدا آید.

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ

و (آن روز) بهشت برای پرهیزکاران نزدیک گردد.

وَبُرَزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ

و آتش برافروخته برای گمراهان نمودار شود.

وَقِيلَ لَهُمْ أَيُّنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

و به آنان گفته شود: کجاست آنچه می‌پرستیدید؟

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُم أَوْ يَنْتَصِرُونَ

به جای خداوند، آیا یا@ن می‌کنند یا از خود دفاع توانند کرد.؟

فَكَبَّكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ

پس همه‌ی معبودان و عابدان گمراه به دوزخ سرنگون شوند.

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ

و لشکریان ابلیس نیز همگی (به دوزخ افکنده شوند).

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ

و آنان در دوزخ در حالی که با هم مشاجره می‌کنند، (به معبودهای خود).

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

می‌گویند: به خدا سوگند که همانا ما در گمراهی آشکاری بودیم.

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

چون شما (بت ها و معبودها) را با پروردگار جهانیان برابر می‌دانستیم.

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ

و جز تبه‌کاران، ما را گمراه نکردند.

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ

در نتیجه (امروز) برای ما نه شفیعیانی وجود دارد.

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ

و نه حتی یک دوست صمیمی.

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

پس اگر برای ما بازگشتی (به دنیا) بود، از مؤمنان می‌شدیم.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

حقاً که در این (سرگذشت) درس عبرت و نشانه‌ای است، ولی بیشترشان ایمان آورنده نبودند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

البته پروردگار تو همان توانای مهربان است.

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ

قوم نوح، انبیا را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

زمانی که برادرشان نوح به آنان گفت: آیا (از خدا) پروا نمی‌کنید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

همانا من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خداوند پرواکنید و اطاعتم نمایید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

و من برای این رسالت هیچ مزدی از شما درخواست نمی‌کنم، پاداش من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس نسبت به خداوند تقوا پیشه کنید و (دستوراتم را) فرمان ببرید.

قَالُوا أَنْوْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذُلُونَ

آنان (به جای ایمان آوردن) گفتند: آیا ما به تو ایمان بیاوریم در حالی که فرومایگان از تو پیروی کرده‌اند؟

قَالَ وَمَا عَلَّمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

حساب آنان جز بر پروردگارم نیست، اگر شما درک کنید.

۱۱۳ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ

۱۱۴ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ

۱۱۵ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۱۱۶ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

۱۱۷ قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ

۱۱۸ فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتَحًا وَنَجَّيَ وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۱۹ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

۱۲۰ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ

۱۲۱ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۲۲ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۱۲۳ كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ

۳۲۲ ر

۱۲۴ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ

۱۲۵ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

۱۲۶ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۲۷ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۱۲۸ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ

۱۲۹ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلَدُونَ

۱۳۰ وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ

۱۳۱ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۳۲ وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ

۱۳۳ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمٍ وَبَنِينَ

۱۳۴ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

۱۳۵ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۱۳۶ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ

(نوح) گفت: من به عملکرد گذشته (کسانی که شما اراذل می‌خوانید) آگاهی ندارم. (یا مرا با اعمال گذشته‌ی آنان کاری نیست).

(امروز که آنان ایمان آورده‌اند،) من طردکننده‌ی مؤمنان نیستم.

من جز هشداردهنده‌ای روشن‌گر نیستم.

مردم به نوح گفتند: ای نوح! اگر (از دعوت خود) دست برنداری قطعا از سنگسار شدگان خواهی شد.

نوح گفت: پروردگارا! همانا قوم من را تکذیب کردند.

پس میان من و آنان (داوری کن و) راه روشنی بگشا و مرا و هر کس از مؤمنان را که با من است (از شرّ این کفار) نجات بده.

پس ما نوح و هر کس از مؤمنان را که در آن کشتی گرانبار، با او بود نجات دادیم.

سپس باقی‌ماندگان را غرق کردیم.

البته در این (ماجرا) نشانه‌ی بزرگی است، ولی اکثر مردم ایمان آورنده نیستند.

و قطعا پروردگارت همان صاحب عزّت و مهربان است.

قوم عاد (نیز همچون قوم نوح) انبیا را تکذیب کردند.

آن گاه که برادرشان هود به آنان گفت: آیا (از شرک و انحراف) پروا نمی‌کنید؟

همانا من برای شما پیامبری امین هستم.

پس از خدا پرواکنید و مرا پیروی نمایید.

و من برای رسالتم هیچ مزدی از شما نمی‌خواهم، (زیرا که) مزد من فقط بر عهده‌ی پروردگار جهانیان است.

(هود به مردم گفت:) آیا بر هر تپه‌ای بنا و قصری بلند از روی هوا و هوس می‌سازید؟

و کاخ های استوار می‌گیرید، به امید آنکه جاودانه بمانید؟

و هر گاه کسی را کیفر می‌دهید، همچون زورگویان کیفر می‌دهید؟

پس، از خداوند پروا کنید و مرا فرمان برید.

و از خداوندی که می‌دانید چقدر کمکتان کرده پروا کنید.

او شما را با (بخشیدن) چهار پایان و فرزندان مدد کرده است.

و باغها و چشمه سارها (به شما داده است).

اگر کفران کنید) من بر شما ازعذاب روز بزرگ می‌ترسم.

(قوم عاد به حضرت هود) گفتند: پند دهی یا از پند دهندگان نباشی، برای ما برابر است (و ما تو را نمی‌پذیریم).

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَتَتْرَكُونَ فِي مَا هَلَهْنَا ءَامِنِينَ

فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلَعَتْ هَضِيمٌ

وَتَنَجَّيْتُمْ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بَيَاةَ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ

فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا نَدِيبِينَ

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

این (دعوت تو یا بت پرستی ما) جز شیوه پیشینیان نیست.

و ما عذاب نخواهیم شد.

پس هود را تکذیب کردند آنگاه ما آنان را هلاک کردیم. البته در این (داستان) بی‌شک نشانه‌ی بزرگی است، (ولی) اکثر مردم ایمان آورنده نیستند.

و همانا پروردگار تو، همان خداوند عزیز و مهربان است.

قوم ثمود (نیز) پیامبران را تکذیب کردند.

آنگاه که برادرشان صالح به آنان گفت: آیا (از شرک و انحراف) پروا نمی‌کنید؟

من برای شما پیامبری امین هستم.

پس از خداوند پروا کنید و از من اطاعت نمایید.

و من بر این رسالتم هیچ پاداشی از شما نمی‌خواهم. پاداش من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

آیا (فکر می‌کنید) شما در آنچه در این دنیا دارید، در امن و امان رها خواهید شد.؟

در باغها و چشمه‌ها.

و کشتزارها و نخل هایی که شکوفه‌اش لطیف و بر هم نشسته است. (و هیچ مسئولیت و بازگشتی نخواهید داشت؟).

و شما (ماهرانه) از کوه‌ها خانه‌هایی برای خوشگذرانی می‌تراشید.

پس، از خدا پروا کنید و مرا پیروی نمایید.

و از اسرافکاران فرمان نبرید.

آنان که در زمین فساد می‌کنند و اهل اصلاح نیستند.

(قوم ثمود به جای ایمان آوردن به صالح) گفتند: همانا تو از سحر شدگانی.

تو جز بشری مثل ما نیستی. پس اگر از راستگویانی، نشانه (و معجزه)ای بیاور.

صالح (در پاسخ معجزه خواهی مردم) گفت: این ماده شتری است (که با اراده‌ی خداوند، از درون کوه خارج شد). برای اوست سهمی از آب (یک روز) و برای شما روز دیگری معین شده است.

و به آن آسیبی نرسانید که عذاب روز سهمگین، شما را فرامی‌گیرد.

پس ناقه را کشتند، سپس از کرده‌ی خود پشیمان شدند.

پس آنان را عذاب فرا گرفت. همانا در این (ماجرا) قطعا نشانه و درس عبرتی است، و(لی) اکثر آنان ایمان آورنده نیستند.

و البته پروردگار تو بی‌شک همان توانای مهربان است.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ

قوم لوط (نیز) انبیا را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ

زمانی که برادرشان لوط به آنان گفت: آیا (از شرک و انحراف دوری، و از خدا) پروا نمی‌کنید؟ همانا.

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خداوند پروا کنید و مرا اطاعت نمایید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و من در برابر رسالتم از شما مزدی درخواست نمی‌کنم. (زیرا) مزد من تنها بر پروردگار جهانیان است.

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ

آیا از میان مردم جهان، شما به سراغ مردها می‌روید؟

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ

و همسرانتان را که پروردگارتان برای شما آفریده رها می‌کنید؟ بلکه شما مردمی تجاوزکارید.

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ

مردم (به جای پند پذیری) گفتند: ای لوط! اگر (از حرف هایت) دست برداری، قطعاً از تبعید شدگان خواهی بود.

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ

لوط گفت: من مخالف شدید کردار شما هستم.

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ

پروردگارا! من و کسان مرا از (شرّ) آنچه انجام می‌دهند رهایی بخش.

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ وَأَجْمَعِينَ

پس (دعایش را مستجاب کردیم و) او و تمام خاندانش را نجات دادیم.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ

مگر پیرزنی (زن لوط) که در میان بازماندگان بود.

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

سپس، دیگران را ریشه کن کردیم.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ

و بر سر آنان بارانی (از سنگ) فرو فرستادیم. پس چه بد است باران هشدار داده شدگان.

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

البته در این (ماجرا) نشانه‌ای (از قدرت الهی) است، لکن بیشتر مردم ایمان آورنده نیستند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

همانا پروردگار تو همان توانای مهربان است.

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ

اصحاب ایکه (نیز) پیامبران را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ

زمانی که شعیب به آنان گفت: آیا از (شرک و انحراف) پروا ندارید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

همانا من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و من را اطاعت کنید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و من بر این رسالتم هیچ پاداشی از شما درخواست نمی‌کنم. اجر من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ

حقّ پیمانه را ادا کنید و از کم فروشان نباشید.

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ

و با ترازوی درست بسنجید.

وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ مَفْسِدِينَ

و اجناس مردم را کم ندهید و در زمین به فساد و تبهکاری نکوشید.

وَأَتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْحِيلَةَ الْأُولَىٰ

و از خدایی که شما و اقوام پیشین را آفریده پروا کنید.

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

مردم (به جای قبول دعوت شعیب) گفتند: تو قطعاً از سحرشدگانی.

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَذِبِينَ

و تو جز بشری مثل ما نیستی، و ما تو را از دروغگویان می‌پنداریم.

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

پس اگر تو از راستگویانی، پاره‌هایی از آسمان را بر سر ما بیفکن!

قَالَ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

(شعیب) گفت: پروردگار من به آنچه انجام می‌دهید آگاه‌تر است.

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

پس شعیب را تکذیب کردند و عذاب روز ابر (آتشبار) آنان را فراگرفت. البته آن عذاب روز بزرگ و هولناکی است.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

بی‌شک در این (ماجرای) نشانه‌ای (از قدرت الهی) است، ولی اکثر مردم ایمان آورنده نیستند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و البته پروردگارت همان توانای مهربان است.

وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و البته این (قرآن) فرستاده پروردگار جهانیان است.

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ

(که جبرئیل) فرشته‌ی امین الهی آن را فرو آورده است.

عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ

بر دل تو، تا از هشداردهندگان باشی.

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ

(این قرآن) به زبان عربی روشن (نازل شده).

وَإِنَّهُ لَفِي زُبْرِ الْأُولَىٰ

و همانا (خبر) آن در کتابهای (آسمانی) پیشین آمده است.

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ ءَايَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَآؤُ بَنِي إِسْرَءِيلَ

آیا این که علمای بنی‌اسرائیل از آن (قرآن) اطلاع دارند، برای آنان (مشرکان عرب) نشانه‌ای (بر صحت آن) نیست؟

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ

(بر فرض) اگر ما قرآن را بر بعضی غیر عربها نازل می‌کردیم.

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ

پس او آن را برایشان می‌خواند، عربها به آن ایمان نمی‌آوردند.

كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

ما این گونه قرآن را (با بیانی رسا و روشن) در دلهای گناهکاران عبور دادیم.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

(ولی آنان) ایمان نمی‌آورند، مگر آنکه عذاب دردناک را مشاهده کنند.

فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

که ناگهان و در حالی که آگاه نباشند به سراغشان آید.

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ

پس گویند: آیا به ما مهلتی (برای توبه و جبران) داده خواهد شد؟

أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

آیا نسبت به نزول عذاب ما عجله دارند (که می‌پرسند قهر خدا چه زمانی است)؟

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ

آیا دیدی که اگر سال ها هم آنان را (از نعمت های خود) برخوردار کنیم.

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ

آنگاه عذاب موعود به آنها خواهد رسید.

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ

۲۰۸

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ

۲۰۹

ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

۲۱۰

وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ

۲۱۱

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ

۲۱۲

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمْعَزُولُونَ

۲۱۳

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ

۲۱۴

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

۲۱۵

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۲۱۶

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِئٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

۲۱۷

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

۲۱۸

الَّذِي يَرِنُّكَ حِينَ تَقُومُ

۲۱۹

وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّجَدِينَ

۲۲۰

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۲۲۱

هَلْ أَنْبِئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ الشَّيَاطِينُ

۲۲۲

تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاقٍ أَثِيمٍ

۲۲۳

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ

۲۲۴

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ

۲۲۵

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ

۲۲۶

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

۲۲۷

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا^ظ وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا^ظ أَيَّ
مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

آنچه برخوردار بودند، در دفع عذاب به کارشان نیاید.

و ما (مردم) هیچ منطقه‌ای را هلاک نکردیم، مگر آن که بیم دهندگانی داشتند.

تا مایه‌ی پند و عبرت باشد، و ما ستمکار نبودیم (که بدون هشدار مجازات کنیم).

و قرآن را شیطان ها نازل نکرده‌اند.

نه سزاوار آنان است (که شیاطین آن را نازل کنند) و نه قدرت بر این کار دارند.

بی‌شک آنها از شنیدن (اخبار آسمانی) برکنارند.

پس (ای پیامبر!) با خدا معبود دیگری را نخوان که از عذاب شدگان خواهی شد.

و خویشان نزديكت را هشدار ده.

و برای مؤمنانی که از تو پیروی کرده‌اند، بال خود را بگستر (و متواضع باش).

پس اگر سرپیچی کردند بگو: قطعاً من از آنچه انجام می‌دهید بیزارم.

و بر (خدای) عزیز و مهربان توکل کن.

خدایی که چون (به نماز) برمی‌خیزی تو را می‌بیند.

و حرکت تو را در میان سجده‌کنندگان (نیز می‌بیند).

زیرا که اوست شنوا و دانا.

آیا شما را خبر دهم که شیاطین بر چه کسی فرود می‌آیند؟

بر هر دروغ‌ساز گنه‌پیشه‌ای فرود می‌آیند.

(زیرا این افراد) به سخنان شیاطین گوش فرامی‌دهند و بیشترشان دروغگویند.

(پیامبر اسلام شاعر نیست، زیرا) شاعران را گمراهان پیروی می‌کنند.

آیا ندیدی که آنان در هر وادی سرگشته می‌روند؟

و مطالبی می‌گویند که به آن عمل نمی‌کنند؟

مگر آنان (شاعرانی) که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده و خدا را بسیار یاد می‌کنند، و پس از آن که مورد ستم قرار گرفتند (به دفاع از خود) یاری می‌طلبند (و با شعر از مظلومیت خود دفاع می‌کنند) و کسانی که ظالمند، به زودی خواهند دانست که به کدام بازگشتگاه باز خواهند گشت.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْءَانِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ	حزب ۱۵۱ ۳۲۷ر
۲	هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ	
۳	الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ	
۴	إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَلَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ	
۵	أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ	
۶	وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْءَانَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ	
۷	إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ ۖ إِنِّي ءَانَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبْرٍ أَوْ ءَاتِيكُمْ بِشَهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ	
۸	فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ	
۹	يَمُوسَىٰ إِنَّهُ ۖ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ	
۱۰	وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ	
۱۱	إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ	
۱۲	وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۖ فِي تِسْعِ ءَايَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَٰسِقِينَ	
۱۳	فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ ءَايَتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ	

طا، سین. آن است آیات قرآن و کتاب روشنگر.

که (وسیله‌ی) هدایت و بشارت برای اهل ایمان است.

کسانی که نماز بر پامی دارند و زکات می‌پردازند و تنها ایشانند که به آخرت یقین دارند.

همانا کسانی که به آخرت ایمان ندارند، کارهای (زشت)شان را زیبا جلوه می‌دهیم تا (همچنان) سرگشته باشند.

آنان کسانی هستند که برای ایشان عذاب بد (و دردناک) خواهد بود و آنان در قیامت زیانکارترین افرادند.

به یقین که تو قرآن را از سوی حکیمی دانا دریافت می‌کنی.

(یاد کن) زمانی که موسی به خانواده‌ی خود گفت: همانا من آتشی احساس کردم (شما در همین مکان توقف کنید)، به زودی برای شما خبری از آن خواهم آورد، یا شعله‌ی آتشی برای شما می‌آورم، باشد که خود را گرم کنید.

پس همین که (موسی) نزد آن آمد، ندا داده شد که هر که در آتش و هر که اطراف آن است برکت داده شد و منزّه است خداوندی که پروردگار جهانیان است.

ای موسی! همانا این منم خدای عزیز حکیم.

و عصایت را بیفکن! (موسی عما را افکند،) پس همین که آن را دید چنان جست و خیز می‌کند که گویا ماری کوچک است، پشت کنان فرار کرد و به عقب برنگشت. (ما به او گفتیم:) ای موسی! تترس که پیامبران در آستان من نمی‌ترسند.

مگر کسی که ستم کند؛ سپس بعد از بدی کار خوبی را جایگزین نماید همانا که من بخشنده‌ی مهربانم.

و دستت را در گریبان‌ت کن؛ سفید و درخشنده خارج شود، بی آنکه عیبی در آن باشد؛ (این معجزه) در زمره‌ی معجزات نه‌گانه به سوی فرعون و قومش (آمده است) که آنان قومی فاسق هستند.

پس چون آیات و معجزات روشنگر ما به سویشان آمد، گفتند: این سحری است آشکار.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَأَيُّهَا النَّاسُ عُلِمْنَا مَنطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ۚ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ التَّمَلِّ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَأَيُّهَا التَّمَلُّ
أَدْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَلَدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهَدَ أَمْ كَانَ مِنَ
الْغَائِبِينَ

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِي بِسُلْطَنٍ
مُّبِينٍ

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۚ وَجِئْتُكَ
مِنْ سَبَاءٍ مُّبِينٍ

و با آن که در دل به آن یقین داشتند، از روی ستم و
برتری‌جویی انکارش کردند، پس بنگر که فرجام تبه‌کاران
چگونه است.

و به راستی به داوود و سلیمان دانشی (ویژه) عطا کردیم، و
آن دو گفتند: ستایش، مخصوص خداوندی است که ما را بر
بسیاری از بندگان مؤمنش برتری بخشید.

و سلیمان وارث داوود شد و گفت: ای مردم! زبان پرندگان
به ما تعلیم داده شده، و از هرچیز به ما عطا گردیده؛ قطعاً
این (بخشش) همان برتری و امتیاز روشن است.

و برای سلیمان، سپاهیان‌ش از جن و انس و پرنده گرد
آمدند، پس از تشّت و بی‌نظمی بازداشته می‌شدند (تا در
رکابش باشند).

(سلیمان با لشکر خود حرکت می‌کرد) تا به وادی مورچگان
رسیدند، مورچه‌ای گفت: ای مورچگان! به خانه‌های خود
بروید تا سلیمان و لشکریان‌ش شما را ناآگاهانه پایمال
نکنند.

پس (سلیمان) از سخن این مورچه با تبسمی خندان شد و
گفت: پروردگار! به من الهام کن (و توفیق ده) که نعمتی که
به من و به والدینم بخشیده‌ای شکر کنم و عمل صالحی که
آن را می‌پسندی انجام دهم و در سایه‌ی رحمت خود، مرا در
زمره‌ی بندگان شایسته‌ات وارد کن.

و (سلیمان) جویای حال پرندگان شد و (هدهد را ندید)،
گفت: مرا چه شده که هدهد را نمی‌بینم؟ (آیا حضور دارد و
من نمی‌بینم) یا از غایبان است.

قطعاً او را کیفری سخت خواهم داد یا او را ذبح می‌کنم، مگر
آن که (برای غیبت خود) دلیل روشنی (و عذر موجهی) برای
من بیاورد.

پس دیری نپایید که (هدهد آمد و) گفت: از چیزی آگاهی
یافتم که تو (با همه‌ی عزّت و شوکتی که داری) از آن آگاه
نشده‌ای و برای تو از (منطقه‌ی) سبا گزارشی مهم و درست
آورده‌ام.

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَاَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ

قَالَتْ يَأْيُهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَى كِتَابٍ كَرِيمٍ

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَى وَاتُونِ مُسْلِمِينَ

قَالَتْ يَأْيُهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِ فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ

قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ

(هدهد توضیح داد:) همانا من زنی را یافتم (به نام بلقیس) که بر مردم سلطنت می‌کرد و از همه چیز (دنیا) برخوردار بود و تخت بزرگی داشت.

آن زن و قومش را چنین یافتم که به جای خدا برای خورشید سجده می‌کنند و شیطان اعمالشان را در نظرشان آراسته، پس آنان را از راه (حق) بازداشته و آنان هدایت نمی‌شوند.

(جلوه دادن شیطان، اعمال مردم را برای آن است) که آنان سجده نکنند برای خداوندی که چیزهای ناپیدای آسمان ها و زمین را بیرون می‌آورد (و آشکار می‌کند) و عملکرد نهان و آشکار شما را می‌داند.

خداوندی که معبودی جز او نیست (و) پروردگار عرش بزرگ است.

(سلیمان بعد از شنیدن گزارش هدهد) گفت: به زودی خواهیم دید که آیا (در گزارشت) راست گفتی یا از دروغ‌گویانی؟

این نامه‌ی مرا ببر و به سوی آنها بیفکن؛ آن گاه از آنان روی برتاب، پس بنگر چه جوابی می‌دهند.

(چون هدهد نامه را نزد بلقیس افکند، او به شگفت آمد و) گفت: ای اشراف (و بزرگان کشور)! نامه‌ای پرارزش به سوی من افکنده شد.

نامه از سلیمان است و (مضمون آن) این است: به نام خداوند بخشنده مهربان.

بر من برتری نجوید. نزد من آبیید و تسلیم (حق و مطیع من) باشید.

(بلقیس) گفت: ای بزرگان! در کارم نظر دهید که بی‌حضور شما (تاکنون) کاری را فیصله نداده‌ام.

(اشراف) گفتند: ما سخت نیرومند و دلاوریم (و نباید در برابر یک نامه از موضع ضعف برخورد کنیم)، ولی اختیار کار با توست، نظر خود را بیان فرما تا ببینیم چه دستور می‌دهی؟ (و ما با قدرت انجام دهیم).

(بلقیس) گفت: بیشک، هرگاه پادشاهان به منطقه‌ی آبادی وارد شوند (و هجوم برند)، آن جا را به تباهی می‌کشند و عزیزان آن جا را ذلیل می‌کنند و این، سیره‌ی همیشگی آنان است.

و همانا من (جنگ را صلاح نمی‌بینم)، هدیه‌ای با ارزش به سویشان می‌فرستم، پس چشم براهم تا ببینم فرستادگان من با چه خبری برمی‌گردند. (شاید با قبول هدایا از سوی سلیمان، ما هم درامن باشیم).

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ ائْتِمِدُونِنِ بِمَالٍ فَمَا ءَاتٰنِۡ ۚ اَللّٰهُ خَيْرٌ مِّمَّا ءَاتٰكُمۡۚ بَلْ اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُوْنَ

اَرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَنَاْتِيَنَّهُمْ بِجُنُوْدٍ لَاۡ قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَا اَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُوْنَ

قَالَ يٰۤاَيُّهَا الْمَلُوْٓا۟ اَيُّكُمْ يٰۤاَتِيَنِۡ بِعَرْشِهَا قَبْلَ اَنْ يَّاْتُوْنِیْ مُسْلِمِيْنَ

قَالَ عِفْرِیْتُ مِّنَ الْجِنِّ اَنَاۡ ءَاتِيْكَ بِهٖۤ قَبْلَ اَنْ تَقُوْمَ مِّنۡ مَّقَامِكَ ۖ وَاِنِّیْ عَلَیْهِ لَقَوِیۡٓ اٰمِيْنُ

قَالَ الَّذِیْ عِنْدَهُۥ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتٰبِ اَنَاۡ ءَاتِيْكَ بِهٖۤ قَبْلَ اَنْ یَّرْتَدَّ اِلَیْكَ ظَرْفُكَ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُۥۤ قَالَ هٰذَا مِّنۡ فَضْلِ رَبِّیْ لَیْبُلُوْنِیْ ؕ اَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُ ۖ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا یُشْكُرُ لِنَفْسِهٖۤ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبِّیْ غَنِیُّۭ كَرِيْمٌ

قَالَ نَكِّرُوْا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِیْۤ اَمْ تَكُوْنُ مِّنَ الَّذِیْنَ لَا یَهْتَدُوْنَ

فَلَمَّا جَآءَتْ قِیْلَ اَهٰلَكَذَا عَرْشُكَ ۖ قَالَتْ كَاَنَّهُۥ هُوَ ۚ وَاُوْتِیْنَا الْعِلْمَ مِّنۡ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِيْنَ

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِّنۡ دُوْنِ اللّٰهِ ۖ اِنَّهَا كَانَتْ مِّنۡ قَوْمٍ كٰفِرِيْنَ

قِیْلَ لَهَا اُدْخِلِ الصَّرْحَ ۖ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِیْهَاۚ قَالَ اِنَّهٗ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنۡ قَوَارِرَ ۖ قَالَتْ رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَیْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ

چون (پیک حامل هدایا) نزد سلیمان آمد، سلیمان گفت: آیا مرا با مالی ناچیز مدد می‌کنید؟ پس (بدانید) آنچه خداوند به من داده بهتر است از آنچه به شما داده است، (من با هدیه‌ی شما شاد نمی‌شوم) بلکه شما هستید که به هدیه‌ی خودتان خوشحالید.

(سلیمان به پیک بلقیس) گفت: به سوی آنان برگرد، پس ما حتما لشکریانی بر آنان وارد می‌کنیم که برای آنان تاب مقابله نیست و ما حتما آنان را از منطقه، ذلیلانه آواره می‌کنیم در حالی که خواری را احساس خواهند کرد.

(سلیمان) گفت: ای بزرگان! کدام یک از شما تخت او (بلقیس، ملکه‌ی سبا) را قبل از آن که آنان به حال تسلیم نزد من آیند برای من می‌آورد.؟

عفریتی از جن (که دارای قدرت و زیرکی خاصی بود به سلیمان) گفت: من آن را نزد تو می‌آورم پیش از آن که از جای خود برخیزی، و من قطعا بر این کار هم قدرت دارم و هم مورد اعتمادم.

کسی (به نام آصف بن برخیا) که به بخشی از کتاب (الهی) آگاهی داشت (سلیمان) گفت: من آن (تخت) را قبل از آن که پلک چشمت بهم بخورد نزد تو می‌آورم. (سلیمان پذیرفت و او تخت را آورد.) همین که (سلیمان) آن (تخت) را نزد خود مستقر دید، (به جای غرور و تکبر) گفت: این (توانایی وزیر من که مقداری از علم کتاب و اسم اعظم را می‌داند،) از لطف پروردگار من است، تا مرا (با این نعمت ها) بیازماید که آیا شکرگزارم یا کفران می‌کنم؟ و هر کس شکر کند، قطعا به سود خویش شکر ورزیده و هر کس کفران نماید (به ضرر خویش گام نهاده، زیرا) پروردگار من (از شکر مردم) بی‌نیاز و کریم است. (بی نیازی و کرامت، برای خداوند ذاتی است و هرگز وابسته به شکر یا کفران کسی نیست).

(سلیمان) گفت: تخت (ملکه) را برایش ناشناس گردانید، تا ببینم آیا پی می‌برد یا از کسانی است که پی نمی‌برند.؟

پس هنگامی که (بلقیس) آمد، به او گفته شد: آیا تخت تو این گونه است؟ گفت: گویا خود آن است، و پیش از این، به ما علم (به حقایّت سلیمان) داده شده و ما فرمان بردار بوده‌ایم.

آنچه (آن زن) به جای خدا می‌پرستید، او را (از تسلیم شدن در برابر حق) بازداشته بود، و او از قوم کافران بود، (ولی بعد از کفر، ایمان آورد).

به او (بلقیس) گفته شد: وارد قصر شو! پس چون آن را دید، پنداشت برکه آبی است، (برای عبور) جامه از ساق پایش برگرفت، (تا تر نشود. سلیمان به او) گفت: (این جا آبی نیست)، بلکه قصری از شیشه و بلور صیقلی است. (ملکه‌ی سبا) گفت: پروردگارا! من به خودم ظلم کردم و (اکنون) همراه سلیمان، در برابر پروردگار جهانیان سر تسلیم فرود آورده‌ام.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ

۴۶

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۴۷

قَالُوا أَطِیرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَّعَكَ قَالَ طَیْرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ

۴۸

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

۴۹

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

۵۰

وَمَكْرُؤٌ مَكْرًا وَمَكْرُؤًا مَكَرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۱

فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَقِبُهُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ

۵۲

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۵۳

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

۵۴

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ

۵۵

أَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

و به راستی به سوی قوم ثمود، برادرشان (حضرت) صالح را فرستادیم که (او به مردم گفت:) خداوند را بپرستید. پس آن گاه مردم به دو گروه متخاصم تقسیم شدند.

صالح گفت: ای قوم من! چرا پیش از نیکی شتابزده خواهان بدی هستید؟ چرا از خداوند آمرزش نمی‌خواهید تا مشمول رحمت گردید.؟

(مردم به صالح) گفتند: ما به تو و همراهانت فال بد زده‌ایم (و قطعی موجود به خاطر وجود شماسـت. صالح) گفت: فال (و سرنوشت نیک و بد) شما نزد خداست، بلکه شما گروهی هستید که مورد آزمایش قرار گرفته‌اید.

و در آن شهر نه دسته (و گروه) بودند که در آن سرزمین فساد می‌کردند و اهل اصلاح نبودند.

(آن گروه مفسد) گفتند: به خداوند سوگند یاد کنید (و هم قسم شوید) که بر او و خانواده‌اش شیخون می‌زنیم، سپس به ولی او خواهیم گفت: ما در محل قتل کسانش حاضر نبودیم (تا چه رسد به اینکه آنان را کشته باشیم)، و ما قطعاً راست می‌گوییم.

و (آن نه گروه مفسد) دست به تدبیر بزرگی زدند و ما نیز به تدبیر بزرگی دست زدیم، ولی آنها نمی‌فهمیدند.

پس بنگر که پایان تدبیر آنان (و شیخون به صالح و کسانش) به کجا انجامید، ما آنان و قومشان همگی را هلاک کردیم.

پس این خانه‌های آنهاست که به خاطر ظلمی که کردند ویران و خالی شده است، و قطعاً در این (کیفر، عبرت و) نشانه روشنی است برای اهل علم و آگاهی.

و مؤمنان و کسانی را که اهل پروا بودند، (از مهلکه) نجات دادیم.

و (نیز) لوط را (فرستادیم) که به قومش گفت: آیا این کار بسیار زشت را در حالی که به زشتی آن آگاهیـد، انجام می‌دهید.؟

آیا شما با بودن زنان، برای غریزه‌ی شهوت به سراغ مردان می‌روید؟ بلکه شما مردمی (نادان و) جهالت پیشه‌اید.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

۵۷

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا أَمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ

۵۸

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًاۭ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ

۵۹
را ۳۳

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ؕ ۚ ٱللَّهُ خَيْرٌۭ أَمَّا يُشْرِكُونَ

۶۰

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا بِهِۦٓ حَدَاقٍۭ ذَاتَ بَهْجَةٍۭ مَّا كَانَ لَكُم أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ؕ ۚ ٱللهُ مَعَ ٱللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌۭ يَعْدِلُونَ

۶۱

أَمَّنْ جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارًاۭ وَجَعَلَ خِلَٰلَهَا أَنْهَٰرًاۭ وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيًۭا وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَٰجِزًا ؕ ۚ ٱللهُ مَعَ ٱللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۶۲

أَمَّنْ يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاۥ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوۡءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ ؕ ۚ ٱللهُ مَعَ ٱللَّهِ قَلِيلًاۭ مَّا تَذَكَّرُونَ

۶۳

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ ٱلرِّيَّحَ بُشْرًاۭ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِۦٓ ؕ ۚ ٱللهُ مَعَ ٱللَّهِ تَعَالَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

ولی پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: خاندان لوط را از شهرتان بیرون کنید، زیرا آنان مردمی هستند که پاکیزگی می‌جویند.

پس ما لوط و خانواده‌اش را نجات دادیم، جز زنش را که (به خاطر انحراف) مقدّر کرده بودیم از بازماندگان (و هلاک شدگان در آن شهر) باشد.

سپس بارانی (از سنگ) بر سر آنها باریدیم (و همگی زیر آن دفن شدند) و چه بد است باران انذار شدگان.

بگو: سپاس برای خداست و سلام بر آن بندگان‌ش، که آنان را برگزید. آیا خدا بهتر است یا آنچه را که شریک قرار می‌دهند؟

کیست که آسمان‌ها و زمین را آفرید؟ و از آسمان برای شما آب فرستاد، پس به وسیله‌ی آن، باغهایی بهجت‌انگیز رویانید؛ کار شما نبود که درختانش را برویانید، آیا معبودی با خداست؟ (نه) بلکه آنان قومی منحرفند.

کیست که زمین را قرارگاهی ساخت و در آن، رودها قرار داد، و برای آن، کوه‌ها را (مانند لنگر) ثابت و پابرجا قرار داد و میان دو دریا (شور و شیرین) مانعی قرار داد (که مخلوط نشوند). آیا معبودی با خداست؟ (نه) بلکه اکثر آنان نمی‌دانند.

کیست که هرگاه درمنده‌ای او را بخواند، اجابت نماید و بدی و ناخوشی را برطرف کند، و شما را جانشینان (خود در) زمین قرار دهد؟ آیا با خداوند معبودی است؟ چه کم‌پند می‌پذیرید.

کیست که شما را در تاریکی‌های خشکی و دریا (به وسیله‌ی ستارگان) هدایت می‌کند، و کیست که باده‌ها را پیشاپیش (باران) رحمتش به عنوان بشارت می‌فرستد، آیا معبودی با خداست؟ خداوند برتر است از آن چه برای او شریک قرار می‌دهند.

أَمَّنْ يَبْدُوْا اَلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥ ۖ وَمَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ
وَالْأَرْضِ ۗ أَعِلَّهُۥ مَعَ اَللّٰهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهٰنَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صٰدِقِيْنَ

۶۵

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ ۗ وَمَا
يَشْعُرُوْنَ اَيَّٰنَ يُبْعَثُوْنَ

۶۶

بَلِ اَدْرٰكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِۚ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا ۚ بَلْ هُمْ
مِّنْهَا عَمُوْنَ

۶۷
ر۳۳

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَعِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّءَابَاؤُنَا اِنِّیۡنَا لَمُخْرَجُوْنَ

۶۸

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَّءَابَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسْطِیْرُ
الْاَوَّلِيْنَ

۶۹

قُلْ سِیْرُوْا فِی الْاَرْضِ فَانظُرُوْا كَیْفَ كَانَ عٰقِبَةُ الْمُجْرِمِیْنَ

۷۰

وَلَا تَحْزَنْ عَلَیْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِی ضَیْقٍ مِّمَّا یَمْكُرُوْنَ

۷۱

وَيَقُولُوْنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ

۷۲

قُلْ عَسٰی اَنْ یَّكُوْنَ رَدْفٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِی
تَسْتَعْجِلُوْنَ

۷۳

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
یَشْكُرُوْنَ

۷۴

وَإِنَّ رَبَّكَ لَیَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَمَا یُعْلِنُوْنَ

۷۵

وَمَا مِنْ غَآیِبَةٍ فِی السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ اِلَّا فِی كِتٰبٍ مُّبِیْنٍ

۷۶

إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ یُقِصُّ عَلَىٰ بَنِیِّ إِسْرَءِیْلَ أَكْثَرَ الَّذِی هُمْ
فِیْهِ یَخْتَلِفُوْنَ

کیست که آفرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را (در قیامت) بازمی‌گرداند و کیست که شما را از آسمان و زمین روزی می‌دهد؟ آیا با خداوند معبودی هست؟ بگو: اگر راست می‌گویید برهاتتان را بیاورید.

بگو: جز خداوند، هیچ کس در آسمان ها و زمین، غیب نمی‌داند و کسی نمی‌داند چه زمانی برانگیخته خواهد شد.

بلکه علم مشرکان در قیامت به کمال خواهد رسید، بلکه آنان (امروز) درباره‌ی آن (آخرت) در شک هستند، بلکه نسبت به (چگونگی) وقوع آن کورند.

و کسانی که کفر ورزیدند، گفتند: آیا هرگاه ما و پدرانمان (بعد از مرگ) خاک شدیم، آیا حتما (زنده از گور) بیرون آورده می‌شویم.؟

در حقیقت به ما و نیاکانمان از قبل، این وعده داده شده، (لکن) این وعده جز افسانه‌های پیشینیان چیز دیگری نیست.

بگو: در زمین بگردید پس بنگرید که فرجام گنه پیشگان چگونه بوده است.

و بر (انحراف و عواقب شوم) آنان اندوه مخور و از آنچه مکر (و توطئه) می‌کنند، دلتنگ مباش.

و می‌گویند: اگر راست می‌گویید، این وعده (عذاب دنیا یا قیامت) کی خواهد بود.؟

بگو: چه بسا بخشی از آن عذابی را که با شتاب می‌خواهید، در پی شما باشد (و به شما برسد و خود خبر نداشته باشید).

و البتّه پروردگار تو بر (این) مردم دارای بخشش است و لکن بیشترشان شکرگزار نیستند.

و البتّه پروردگارت، آنچه را در سینه‌هاشان پنهان دارند و آنچه را آشکار می‌نمایند، (به خوبی) می‌داند.

و هیچ (موجود) پنهانی در آسمان و زمین نیست، مگر این که در کتابی روشن (نزد خداوند ثبت) است.

همانا این قرآن، بیشتر آنچه را بنی‌اسرائیل در آن اختلاف دارند، (به طور صحیح) بر آنان حکایت می‌کند.

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

۷۸

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

۷۹

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ

۸۰

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ

۸۱

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَّاتِهِمْ ۖ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُونَ

۸۲
حزب
۱۵۴

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ

۸۳
ر۳۳۳

وَيَوْمَ نَخْشِرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ

۸۴

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۸۵

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ

۸۶

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۸۷

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ

۸۸

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلُّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ

و البتّه که آن (قرآن) برای اهل ایمان، مایه‌ی رحمت و هدایت است.

بدون شک، پروردگار تو با حکم خود میانشان داوری خواهد کرد و او صاحب قدرت و آگاه است.

پس بر خداوند توکل کن (و بدان) که تو بر حق آشکار هستی.

بی شک، نمی‌توانی دعوت خود را به گوش مردگان برسانی، و نمی‌توانی کران را آنگاه که روی برمی‌گردانند و پشت می‌کنند، فراخوانی (و حقیقت را به آنان بفهمانی).

تو هدایت‌کننده کوران از گمراهیشان نیستی؛ تو فقط می‌توانی سخن خود را به گوش کسانی برسانی که به آیات ما ایمان آورده‌اند و در برابر حق تسلیم هستند.

و هرگاه سخن (و وعده‌ی عذاب الهی) بر مردم حتمی شود، جنبنده‌ای را برای آنان از زمین بیرون آوریم تا با مردم سخن گوید، که همانا مردم آیات ما را باور نمی‌کردند.

و (یاد کن) روزی که از هر امتی گروهی از کسانی‌که آیات ما را انکار می‌کنند محشور می‌کنیم، پس آنان از پراکنده شدن منع می‌شوند.

چون گرد آیند، (خداوند) می‌فرماید: آیا آیات مرا دروغ انگاشتید و حال آن که به آنها احاطه‌ی علمی نداشتید، آیا شما (در طول حیات جز تکذیب) چه می‌کردید؟

و به خاطر ظلمی که کردند، حکم (عذاب) بر آنان مقرر گردید، پس آنها حرفی نمی‌زنند (و سخنی ندارند که بگویند).

آیا ندیدند که ما شب را قرار دادیم تا در آن آرام گیرند و روز را روشنی بخش ساختیم؟ (تا در آن برای معاش خود تلاش کنند) حتما در این امر برای کسانی که ایمان دارند عبرت هایی است.

و (یاد کن) روزی که در صور دمیده شود، پس هر که در آسمان ها و هر که در زمین است به هراس افتد، مگر آن کس که خدا بخواهد و همگی خاضعانه نزد او آیند.

و کوه‌ها را می‌بینی و می‌پنداری که بی‌حرکتند، در حالی که آنها همچون ابر در حرکتند. (این) صنعت (ماهرانه) خداست که هر چیزی را با دقّت ساخته است، او به هرچه انجام می‌دهید آگاه است.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ
عَامِنُونَ

۹۰

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۹۱

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ
شَيْءٍ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

۹۲

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ ۖ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ
وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ

۹۳

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيَرْيَكُمُ ءَايَاتِهِ ۖ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۲۸. قصص

القَصَص: داستان‌ها

مکی

۸۸ آیه

۱۲ صفحه

۱
ر۳۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طسّم

۲

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

۳

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۴

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ

۵

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ
أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

هر کس کار نیکی بیاورد، پس برای او (پاداشی) بهتر از
عملش خواهد بود، و آنان از هراس آن روز ایمن هستند.

و هر کس که کار بدی بیاورد، پس به رو در آتش (دوزخ)
سرنگون شوند، (به آنان گفته شود:) آیا جز آنچه می‌کردید
سزا داده می‌شوید.؟

(ای پیامبر! بگو:) فقط مأمورم که پروردگار این شهری که
خداوند آن را محترم شمرده پرستش کنم، و همه چیز تنها
برای اوست و مأمورم که از اهل تسلیم و طاعت باشم.

و (همچنین مأمورم) قرآن (را بر مردم) تلاوت کنم. پس هر
کس هدایت را بپذیرد تنها به سود خود پذیرفته و هر کس
گمراه شود، پس بگو: (من مسئول نیستم، زیرا) من فقط
هشداردهنده‌ام.

و بگو: ستایش برای خداست. به زودی آیاتش را به شما
نشان خواهد داد و آن را خواهید شناخت. وپروردگارت از
آنچه انجام می‌دهید غافل نیست.

طا، سین، میم.

اینها آیات کتاب روشنگر است.

ما بخشی از سرگذشت موسی و فرعون را برای (آگاهی)
گروهی که ایمان می‌آورند، بدرستی بر تو می‌خوانیم.

همانا فرعون در سرزمین (مصر) سرکشی کرده و مردم آنجا
را فرقه فرقه نموده است، گروهی از آنان را به زبونی و
ناتوانی کشانده، پسرانشان را سر می‌برد و زنانشان را
(برای کنیزی) زنده نگه می‌دارد. براستی که او از تبهکاران
است.

و ما اراده کرده‌ایم که بر کسانی که در زمین به ضعف و
زبونی کشیده شدند، مَتّ گذاریم و آنان را پیشوایان و
وارثین (روی زمین) قرار دهیم.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُم مَّا كَانُوا يَحْذَرُونَ

و به آنان (مستضعفین) در زمین، قدرت و تمکن بخشیم، و از ناحیه آنان به فرعون و (وزیرش) هامان و سپاهیانشان آنچه را که از آن بیمناک بودند نشان دهیم.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَالْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنِي ۗ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

و ما به مادر موسی الهام کردیم که او را شیر بده، پس هرگاه (از فرعونیان) بر او بیمناک شدی، او را (در جعبه‌ای گذاشته و) به دریا بیفکن و (از این فرمان) مترس و (از دوریش) غمگین مباش، (زیرا) ما او را به تو بازمی‌گردانیم و او را از پیامبران قرار می‌دهیم.

فَالْتَقَطَهُ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ

پس (مادر موسی چنان کرد، چیزی نگذشت که) فرعونیان، او را (دیده و از آب) برگرفتند تا سرانجام، دشمن و مایه اندوهشان گردد. همانا فرعون و هامان و سپاهیانشان خطاکار بودند.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

و (چون) همسر فرعون (احساس کرد که آنان قصد کشتن کودک را دارند خطاب به فرعون) گفت: او را نکشید (که او) روشنی چشم من و توست. شاید به ما سودی برساند یا او را به فرزندی بگیریم، ولی آنها نمی‌فهمیدند (که چه کسی را در آغوش خویش می‌پرورانند).

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِعًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِيَ بِهِ لَوْ لَا أَنْ رَّبَّنَا عَلَيَّ قَلْبُهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

و دل مادر موسی (از هر چیز، جز فکر فرزند) تهی شد (و) اگر قلب او را استوار نساخته بودیم تا از ایمان آورندگان (به وعده‌ی ما باقی) بماند، همانا نزدیک بود که (به واسطه جزع و فزع) آن (راز) را افشا کند.

وَقَالَتِ لِأُخْتِهِ ۖ قُصِّيه ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ ۖ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

و (مادر موسی) به خواهر او گفت: (مندوق حامل موسی را) دنبال کن پس او از دور وی را زیر نظر داشت، در حالی که (دشمنان) متوجه نبودند (که آنکه او را تعقیب می‌کند خواهر موسی است و از این تعقیب، چه هدفی دارد).

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ

و ما (به دهان گرفتن سینه‌ی) زنان شیرده را از پیش بر او ممنوع کردیم، پس (خواهر موسی که مأموران را در جستجوی دایه دید) گفت: آیا می‌خواهید شما را بر خانواده‌ای راهنمایی کنم که سرپرستی او را برای شما بپذیرند و برای او خیرخواه باشند؟

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ ۖ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

پس ما (اینگونه) او را به مادرش باز گردانیدیم تا روشنی چشم او باشد و غم نخورد و بداند که همانا وعده الهی حق است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ ۖ وَأَسْتَوَىٰ ؕ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۖ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ ۖ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ ۚ وَمُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ ۖ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ۖ فَاغْفِرْ لِي ۖ فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ ۖ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَن أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ

فَاصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۚ فَإِذَا الَّذِي اُسْتَنْصَرُهُ بِالْأُمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَمُوسَىٰ أَرِيدُ أَنْ تُقَاتِلَنِي ۚ كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأُمْسِ ۖ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ ۚ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

چون موسی نیرومند شد و کامل گردید، به او حکمت و دانش عطا کردیم و ما اینگونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

و موسی وارد شهر شد، در حالی که مردم (از ورودش) بی‌خبر بودند، پس در آنجا به دو مرد برخورد که با یکدیگر نزاع می‌کردند، این یکی از طرفدارانش و آن (دیگری) از دشمنانش بود. پس آن که از پیروان موسی بود، از او در برابر دشمنش یاری خواست. پس موسی (به حمایت از دوست خود) مُشتی بر او زد که کار او را ساخت (و با همان مشت کشته شد)، موسی (از این پیشامد تکانی خورد و) گفت: این از کار شیطان بود، همانا او دشمن گمراه‌کننده‌ی آشکاری است.

(موسی) گفت: پروردگارا! همانا من به خویشتن ستم کرده‌ام، پس مرابخش، پس (خداوند) او را آمرزید بدرستی که او آمرزنده‌ی مهربان است.

(سپس موسی) گفت: پروردگارا! بخاطر (قدرت و) نعمتی که بر من ارزانی داشتی، پس هرگز پشتیبان تبه‌کاران نخواهم بود.

(ولی از آن پس، موسی به سبب این قتل) در شهر نگران و ترسان گردید (و هر لحظه انتظار حادثه‌ای را می‌کشید) پس ناگهان (مشاهده کرد) همان کسی که دیروز از او یاری طلبیده بود، با فریاد از او کمک می‌خواهد!، موسی به او گفت: بدرستی که تو در گمراهی آشکاری هستی!.

پس چون (موسی) خواست به آن کسی که دشمن هر دوی آنها بود حمله کند (و با او درگیر شود، او) گفت: ای موسی! آیا تصمیم گرفته‌ای که مرا (هم) به قتل برسانی، همان‌گونه که دیروز (نیز) انسانی را کشتی؟! تو جز زورگویی در روی زمین هدفی نداری و نمی‌خواهی که از مصلحان باشی.

و (در این هنگام) مردی از دورترین نقطه شهر (که مرکز استقرار فرعونیان بود) شتابان (به سوی او) آمد و گفت: ای موسی! همانا سران قوم در مورد تو مشورت می‌کنند تا تو را بکشند، پس (فوراً از اینجا) خارج شو، همانا که من از خیرخواهان و دلسوزان تو هستم.

پس (موسی) از شهر خارج شد در حالی که نگران و ترسان بود. گفت: پروردگارا! مرا از (دست) این گروه ستمگر نجات ده.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ

۲۳

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ
وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۖ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا
لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصَدِرَ الرِّعَاءُ ۖ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲۴

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ
مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

۲۵

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَىٰ اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي
يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ
عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ ۖ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۶

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأَبَتِ اسْتَعْجِرْهُ ۖ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَعَجَرْتَ
الْقَوِيُّ الْأَمِينُ

۲۷

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَي هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ
تَأْجِرَنِي ثَمَنِي حِجَجٍ ۖ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ ۖ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّالِحِينَ

۲۸

قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ ۖ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ
عَلَيَّ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

و چون (موسی) به سوی مدین روی نهاد، گفت: امید است
که پروردگارم مرا به راه راست هدایت فرماید.

و چون موسی به (چاه) آب مدین رسید، گروهی از مردم را
در اطراف آن دید که به سیراب کردن (چهار پایان خویش)
مشغولند و در کنار آنان به دو زن برخورد که مراقب بودند
(تا گوسفندانشان با گوسفندان دیگر مخلوط نشوند. پس
موسی جلو رفته و به آنان) گفت: منظور شما (از این
کناره‌گیری) چیست؟ گفتند: ما (برای پرهیز از اختلاط با
مردان، گوسفندان خود را) آب نمی‌دهیم تا اینکه همهی
چوپانان خارج شوند و (حضور ما در اینجا برای آن است که)
پدر ما پیرمردی کهنسال است.

پس (موسی گوسفندانشان را) برای آنان آب داد، سپس رو
به سوی سایه آورد و گفت: پروردگار! همانا من به هر خیری
که برایم بفرستی نیازمندم.

پس (چیزی نگذشت که) یکی از آن دو (زن) در حالی که با
حیا و عفت راه می‌رفت به نزد او آمد و گفت: همانا پدرم از
شما دعوت می‌کند تا مزد اینکه برای ما آب دادی به تو
بپردازد. پس همین‌که موسی به نزد آن پدر پیر (حضرت
شعیب) آمد و سرگذشت خود را برای او بازگو کرد، او گفت:
ترس، تو از (دست) گروه ستمگران نجات یافتی.

یکی از آن دو (دختر، خطاب به پدر) گفت: ای پدر! او را
استخدام کن، زیرا بهترین کسی که (می‌توانی) استخدام
کنی، شخص توانا و امین است.

(حضرت شعیب به موسی) گفت: من قصد دارم تا یکی از
این دو دخترم را به همسری تو درآورم بر این (شرط) که
هشت سال برای من کار کنی و اگر (این مدت را) به ده سال
تمام کردی، پس (بسته به خواست و محبت) از ناحیه توست
و من نمی‌خواهم که بر تو سخت گیرم، بزودی به خواست
خداوند، مرا از صالحان خواهی یافت.

(موسی پیشنهاد شعیب را پذیرفت و) گفت: این (قرارداد)
بین من و تو (برقرار شد، البته) هر کدام از دو مدت را که
به انجام رساندم، پس ستمی بر من نخواهد بود، و خداوند
بر آنچه ما می‌گوییم (گواه و) وکیل است.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا ۖ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ

۳۰

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَمُوسَىٰ إِنَّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ

۳۱

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ

۳۲

أَسْلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ
وَأَضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ ۖ فَذَلِكَ بِرُهْنَانِ مِنَ
رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

۳۳

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

۳۴

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُنِي ۖ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

۳۵

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعُلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعُكُمَا الْغَالِبُونَ

پس چون موسی، مدّت (قرارداد خود با شعیب) را به پایان
رساند و با خانواده‌اش رهسپار گردید، از سوی (کوه) طور
آتشی را دید. به خانواده‌اش گفت: (همین جا) بمانید، همانا
من آتشی دیده‌ام، (می‌روم تا) شاید از آن خبری بیابم یا
مقداری آتش برایتان بیاورم تا (با آن) گرم شوید.

پس همین که (موسی) به نزد آن (آتش) آمد، (ناگهان) از
جانب راست آن درّه، در آن منطقه مبارک و خجسته از
(میان) یک درخت، ندا داده شد که ای موسی! همانا من،
الله، پروردگار جهانیان هستم.

و (از تو می‌خواهم) اینکه عصایت را بیفکنی! پس چون
(موسی عصا را انداخت ناگهان) مشاهده کرد که آن (عصا)
چنان جست و خیز می‌کند که گویا ماری چالاک و کوچک است،
پشت‌کنان فرار کرد و به عقب (هم) نگاه نکرد! (به او ندا
رسید که) ای موسی! پیش بیا و ترس، همانا تو در امان
هستی.

(ای موسی! اکنون) دستت را در گریبان‌ت فرو ببر (خواهی
دید که) بدون هیچ بیماری، و نقص و عیبی، سفید و
درخشان بیرون خواهد آمد، و برای رهایی از (تعجب و)
ترس، بازوی خود را جمع کن، پس این (دو معجزه، دو دلیل
روشن و) دو برهان از طرف پروردگارت به سوی فرعون و
اشراف اطراف اوست، بدرستی که آنان گروهی فاسق
بوده‌اند.

(موسی) گفت: پروردگارا! همانا من یکی‌از آنها (فرعونیان)
را کشته‌ام، پس می‌ترسم که مرا (به قصاص او) به قتل
رسانند.

و برادرم هارون را که در بیان از من شیواتر است برای
یاری‌ام با من بفرست تا مرا تصدیق کند، همانا می‌ترسم که
(فرعونیان) مرا تکذیب کنند.

(خداوند) فرمود: (نگران مباش) ما بازوی تو را به واسطه
(همراهی) برادرت محکم خواهیم کرد و برای شما، برتری و
سلطه قرار خواهیم داد، پس به برکت آیات (و نشانه‌های)
ما بر شما دست نخواهند یافت (و) شما و هر کس پیروی‌تان
کند، پیروز خواهید بود.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيَّنَّتْ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

۳۷

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

۳۸

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهْمَنُ عَلَى الطَّيْنِ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

۳۹

وَأَسْتَكْبَرَهُ وَهُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

۴۰

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَاُنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

۴۱

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى التَّارِ وَیَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنْصَرُونَ

۴۲

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ

۴۳
۳۳۸۰

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

پس هنگامی که موسی با (معجزات و) آیات روشن ما به سراغ آنان آمد، گفتند: این چیزی جز سحر ساختگی نیست و ما چنین چیزی را در (میان) نیاکان خود نشنیده‌ایم.

و موسی (در پاسخ تکذیب فرعونیان) گفت: پروردگار من به کسانی که از جانب او آمده‌اند، آگاه‌تر است و (می‌داند) سرانجام (نیک) آخرت برای چه کسانی است. بدرستی که ستمکاران رستگار نخواهند شد.

و فرعون گفت: ای بزرگان قوم! (اگرچه) من جز خودم معبودی برای شما نمی‌شناسم (اما برای تحقیق بیشتر) ای هامان! برای من آتشی بر گل بیفروز (و اجر تهیه کن) پس برچی بلند برای من بساز، شاید (به واسطه بالا رفتن از آن) به خدای موسی دست یابم. و همانا من او را از دروغ‌گویان می‌پندارم.

او (فرعون) و سپاهیان‌ش به ناحق در زمین تکبر ورزیدند و پنداشتند که آنان به سوی ما بازگردانده نمی‌شوند.

پس ما (نیز) او و لشگریانش را (با قهر خود) گرفتیم و به دریا افکندیم. پس بنگر که پایان کار ستمگران چگونه است.

و آنان (فرعونیان) را پیشوایانی قراردادیم که به آتش (دوزخ) دعوت می‌کنند و (البته در) روز قیامت، یاری نخواهند شد.

و در این دنیا، لعنتی بدرقه آنان کردیم و روز قیامت، آنان از زشت چهره‌گان خواهند بود.

و به تحقیق بعد از آنکه نسل‌های نخستین را نابود ساختیم، به موسی کتاب (آسمانی تورات را) عطا کردیم (تا وسیله‌ای) برای بصیرت مردم و هدایت و رحمت باشد، شاید که آنان پند گیرند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

و هنگامی که فرمان (نبوت) را به موسی دادیم، تو در جانب غربی (کوه طور) حضور نداشتی و از شاهدان نبودی.

ولی ما (اقوامی را) در اعصار مختلف خلق کردیم، پس زمان‌های طولانی بر آنها گذشت (و آثار انبیا از دل‌هایشان محو شد، پس تو را با کتاب آسمانی به سوی مردم فرستادیم)، و تو در میان اهل مدین اقامت نداشته‌ای تا (از وضع آنان آگاه باشی و بتوانی) آیات ما را (پیرامون مردم مدین) بر آنان (مردم مکه) بخوانی، لکن سنت ما این است که افرادی را برای هدایت می‌فرستیم.

و آنگاه که ما (موسی را) ندا دادیم، تو در کنار کوه طور نبودی، لیکن (این وحی و اطلاع از اخبار گذشتگان) رحمتی است از جانب پروردگارت تا تو (به واسطه‌ی آن) قومی را که پیش از تو هشدار دهنده‌ای برایشان نیامده بود، هشداردهی، شاید آنان متذکر شوند.

و اگر نبود اینکه هرگاه مصیبتی در اثر عملکردشان به آنان برسد، می‌گویند: پروردگارا! (ما که نمی‌دانستیم) چرا برای ما پیامبری نفرستادی تا آیات تو را پیروی کنیم و از ایمان‌آوردگان باشیم، (ما هرگز پیامبری به سوی آنان نمی‌فرستادیم).

پس هرگاه از جانب ما (آیات) حق برای آنان آمد، گفتند: چرا آنچه (به این پیامبر) داده شده، شبیه آن چه به موسی داده شده نیست؟ (چرا معجزاتی مثل تبدیل عصا به اژدها و یا نزول دفعی کتاب، مثل تورات که قابل مشاهده باشد ندارد؟! اما) مگر (همین کافران لجوج و بهانه‌گی ر) به آنچه قبلاً به موسی داده شده بود، کفر نورزیدند؟ (مگر آنها نبودند که) گفتند: (این دو کتاب تورات و قرآن) سحرهایی هستند که پشتیبان‌یکدیگرند و (نیز) گفتند: همانا ما به همه‌ی آنها کافریم؟!

(ای پیامبر! به آنان) بگو: (اکنون که منکر هر دو کتاب هستید) اگر راست می‌گویید، شما کتابی از جانب خداوند بیاورید که از این دو (کتاب تورات و قرآن) هدایت بخش‌تر باشد تا من از آن پیروی کنم.

پس اگر (خواسته و پیشنهاد) تو را نپذیرفتند، بدان که آنان پیرو هوسهای نفسانی خویش‌اند و کیست گمراه‌تر از آن کس که بدون (پذیرش حق و توجه به) هدایت و رهنمون الهی، از هوس خود پیروی نماید؟ همانا خداوند، قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و ما پیوسته برای آنان سخن گفتیم (و آیات قرآن را برایشان نازل کردیم) شاید که پند گیرند و متذکر شوند.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ ۚ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ

(برخی از) آنان که پیش از این (قرآن) کتابشان دادیم، همانها به آن (قرآن) ایمان می‌آورند.

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا ۖ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ ۚ مُسْلِمِينَ

و زمانی که (قرآن) بر آنان تلاوت شود، گویند: ما به آن ایمان آوردیم، همانا آن، حقی است از طرف پروردگار ما (و) ما پیش از این (نیز) اهل‌تسلیم بوده‌ایم.

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

آنان به خاطر صبرشان، دو برابر پاداش داده می‌شوند. و (آنانند که) بدی‌ها را با نیکی دفع می‌کنند و از آنچه روزی آنان کرده‌ایم (به دیگران) انفاق می‌نمایند.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ

و هرگاه (سخن) لغوی را بشنوند، از آن روی برگردانند و گویند: اعمال ما برای ما و کارهای شما برای شما باشد، سلام (وداع ما) بر شما باد، ما به سراغ جاهلان نمی‌رویم.

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

(ای پیامبر!) همانا تو نمی‌توانی هر که را دوست داری هدایت کنی (و به مقصد برسانی)، بلکه این خداوند است که هر کس را بخواهد هدایت می‌کند و او به ره‌یافتگان آگاه‌تر است.

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا ۖ أَو لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُحِجُّ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و (کفار مکه) گفتند: اگر ما با (قبول برنامه‌های) تو، هدایت را بپذیریم، (بزودی) از سرزمینمان آواره خواهیم شد. (بگو:) آیا ما آنان را در حرم امنی قرار ندادیم که بهره‌های هر چیزی به عنوان روزی از جانب ما به سوی آن سرازیر می‌شود؟ ولی بیشتر آنان نمی‌دانند!

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسَكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ

و چه بسیار مناطقی که ما (آنها را) بخاطر طغیان در زندگی، هلاک کردیم، این خانه‌های آنهاست که بعد از آنان جز اندکی (از انسان‌ها در آن) سکونت نکردند و ما وارث آنان هستیم.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ

و پروردگارت قریه‌ها (و شهرها) را نابود نمی‌کند، مگر اینکه در میان آنان پیامبری برانگیزد، که آیات ما را بر آنان تلاوت کند. و ما هیچ آبادی را هلاک نکردیم مگر آنکه اهل آن ظالم بودند.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّتْهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ^ط مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُم فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ^ط لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ^ط يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ

فَأَمَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا^ط فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ^ط مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ^ج سُبْحَنَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ^ط لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ^ط وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

و آنچه به شما داده شده، بهره‌ی زندگی دنیا و زینت آن است (که فانی و زودگذر است)، در حالی که آنچه نزد خداست، بهتر و پایدارتر است. پس آیا نمی‌اندیشید؟!

پس آیا کسی که به او وعده‌ای نیکو داده‌ایم و او آن را خواهد دید، مانند کسی است که او را از بهره‌ی زندگی دنیا بهره‌مند ساختیم (و) سپس او در روز قیامت از احضارشندگان (برای حساب و جزا) خواهد بود؟!

و روزی که (خداوند) آنها را ندا می‌دهد، پس می‌گوید: کجایند آن شریکانی که برای من می‌پنداشتید؟

آن (شریکان و) کسانی که حکم عذاب بر آنان محقق گشته، می‌گویند: پروردگارا! اینان کسانی هستند که ما گمراه کرده‌ایم. همان‌گونه که خود گمراه بودیم، آنها را (نیز) گمراه نمودیم، (اما اینک از آنان) به سوی تو بیزاری می‌جوئیم. (اینان در واقع) ما را نمی‌پرستیدند (بلکه بدنبال هواپرستی و هوسرانی خود بودند).

و (در این هنگام به مشرکان) گفته می‌شود: (اکنون آن) معبودانی را که شریک خدا می‌پنداشتید بخوانید، پس آنها را می‌خوانند، اما جوابی به آنها نمی‌دهند و (در این حال) عذاب الهی را می‌بینند (که آنان را در برمی‌گیرد، پس آرزو می‌کنند) ای کاش، هدایت یافته بودند.

و (به یاد آورید) روزی که (خداوند) آنها را ندا می‌دهد، پس می‌گوید: به پیامبران (و فرستادگان من) چه پاسخی دادید؟

پس در آن روز، همه‌ی اخبار (و پاسخهایی که می‌توان از دیگران گرفت) بر آنان پوشیده می‌ماند، و آنان از یکدیگر سؤالی نمی‌کنند.

اما هر کس (در این دنیا) توبه کند و ایمان بیاورد و کار شایسته‌ای انجام دهد، پس امید است که از رستگاران باشد.

و پروردگارت آنچه را بخواهد می‌آفریند و (آنچه را بخواهد) برمی‌گزیند، برای آنان (در برابر خداوند) حق انتخابی نیست، منزّه است خدا و برتر است از آنچه (برای او) شرک می‌ورزند.

و پروردگار تو آنچه را دل‌های آنان پنهان می‌دارند و آنچه را آشکار می‌سازند، می‌داند.

او الله است، معبودی جز او نیست، ستایش در دنیا و آخرت (و آغاز و فرجام) مخصوص اوست، حاکمیت تنها از آن اوست و به سوی او بازگردانده می‌شوید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَا تَسْمَعُونَ

بگو: آیا اندیشیده‌اید که اگر خدا شب را تا روز رستاخیز
پایدار بدارد، کدام خدایی غیر از «الله» برای شما روشنی
خواهد آورد؟ پس آیا نمی‌شنوید؟

۷۲

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ
أَوْ لَا تُبْصِرُونَ

(و) بگو: به من خبر دهید که اگر خداوند، روز شما را تا روز
رستاخیز جاودان بدارد، کدام خدایی غیر از «الله» برای
شما شب خواهد آورد تا در آن آرامش (و آسایش) یابید و
پس آیا نمی‌نگرید؟

۷۳

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و از رحمت اوست که برای شما شب و روز را قرار داد تا در
آن آرامش یابید و از فضل او (روزی خود را) بجویید، و
باشد که شکر گزایید.

۷۴

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

و (باز بخاطر آورید) روزی را که (خداوند) آنها را ندا
می‌دهد، پس می‌گوید: کجایند آن (همتایان و) شریکانی که
برای من می‌پنداشتید؟!

۷۵

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا
أَنْ لَا حَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و (در آن روز) از هر امتی، گواهی بیرون می‌آوریم، پس (به
مشرکان) می‌گوییم: دلیل خود را (بر شرک) بیاورید! پس
می‌فهمند که حق، مخصوص خداست و هر چه به دروغ
می‌باfterند، از (دست) آنان رفته و محو شده است.

۷۶
حزب
۱۵۸
۳۴۱ ر

إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ^ط وَآتَيْنَاهُ مِنْ
الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءَ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ
لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

همانا قارون از قوم موسی بود و بر آنان ستم نمود، با آن که
ما آنقدر از گنج‌ها (و صندوق جواهرات) به او داده بودیم
که حمل (آن ذخایر و) کلیدهایش بر گروه نیرومند نیز
سنگین بود. روزی قومش به او گفتند: مغرورانه شادی
مکن، به درستی که خداوند شادمانان مغرور را دوست
نمی‌دارد.

۷۷

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ^ط وَلَا تَبْغِ
الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

و (ای قارون!) در آنچه خداوند به تو داده است، سرای
آخرت را جستجو نما و (در عین حال) بهره‌ات را نیز از این
دنیا فراموش مکن و همان‌گونه که خداوند به تو احسان
کرده است، تو نیز (از این ثروت به دیگران) احسان نما و
بدنبال فساد در زمین مباش که خداوند، فسادگران را
دوست نمی‌دارد.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِ مِن الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَن ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَا أَن مِّنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

(قارون در جواب) گفت: همانا این (ثروت فراوان) به واسطه دانشی که نزد من است، به من داده شده، آیا او نمی‌دانست که خداوند، قبل از او از میان نسل‌ها، کسانی را که از او نیرومندتر و مال‌اندوزتر بودند، هلاک کرده است؟ و (در آن هنگام حتی) از گناهان مجرمان (هم) سؤالی نمی‌شود؟!

(روزی قارون) با تمام تجمل خود در میان قومش ظاهر شد، (با دیدن این صحنه) آنان که خواهان زندگانی دنیا بودند (آهی کشیده و) گفتند: ای کاش مثل آنچه به قارون داده شده، برای ما نیز بود. براستی که او بهره‌ی بزرگی (از نعمت‌ها) دارد.

و (اما) کسانی که علم و آگاهی (واقعی) به آنان داده شده بود، گفتند: وای بر شما! پاداش الهی برای کسانی که ایمان آوردند و کار شایسته انجام دهند (از این مال و ثروت)، بهتر است، و (البته) جز صابران، آن (پاداش) را دریافت نخواهند کرد.

پس ما، او و خانه‌اش را به زمین فرو بردیم و هیچ گروهی نبود که او را در برابر قهر خداوند یاری کند و خودش نیز نمی‌توانست از خویش دفاع نماید.

و همان کسانی که موقعیت دیروز او (قارون) را آرزو می‌کردند (با دیدن صحنه هلاکت او) می‌گفتند: وای! (بر ما) گویا خداوند، (رزق و) روزی را بر هر کس از بندگان‌ش که بخواهد، گشاده و یا تنگ می‌گرداند، (و) اگر خداوند بر ما منت نهاده بود، هر آینه ما را نیز (با او) به قعر زمین برده بود، وای! گویی کافران، رستگار نمی‌شوند.

(ما، نجات و سعادت در) آن سرای آخرت را (تنها) برای کسانی قرار می‌دهیم که خواستار برتری و فساد در زمین نباشند و سرانجام، (رستگاری) از آن پرهیزکاران است.

هر کس نیکی آورد، برای او (پاداشی) بهتر از آن خواهد بود، و هر کس بدی آورد، پس کسانی که کارهای ناروا انجام دهند، جز (به اندازه) آنچه کرده‌اند، مجازات نمی‌شوند.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ ءَايَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۹. عنكبوت	العُنْكَبُوت: عنكبوت	مکی	۶۹ آیه	۹ صفحه
------------	----------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الم

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

همانا آن کس که قرآن را (بر تو نازل و عمل به آن را) بر تو واجب کرد، قطعاً تو را به وعده‌گاه (و زادگاهت) باز خواهد گردانید. بگو: پروردگارم آگاه‌تر است که چه کسی هدایت آورده و چه کسی در گمراهی آشکار است.

و تو امید نداشتی که (این) کتاب (آسمانی) به تو القا گردد، (و این نزول نبود)، مگر رحمتی از سوی پروردگارت، پس (به شکرانه‌ی آن) هرگز پشتیبان کافران مباش.

و (به هوش باش) پس از آنکه آیات الهی به سوی تو نازل گردید، (وسوسه‌ها و تهدیدات کفار) تو را (از تبلیغ و عمل به آن) باز ندارد و (همچنان دیگران را) به سوی پروردگارت دعوت کن و هرگز از مشرکان مباش.

و (هرگز) معبود دیگری را با «الله» بخوان که معبودی جز او نیست. همه چیز جز وجه او نابود است، حکم (و حاکمیت، تنها) از آن اوست، و همه به سوی او بازگردانده می‌شوید.

آیا مردم پنداشتند که چون گفتند: ایمان آوردیم، رها می‌شوند و دیگر مورد آزمایش قرار نمی‌گیرند؟!

در حالی که بدون تردید کسانی را که پیش از ایشان بودند آزمودیم تا خداوند کسانی را که راست گفتند معلوم دارد و دروغگویان را (نیز) معلوم دارد.

آیا کسانی که کارهای بد انجام می‌دهند، پنداشته‌اند که بر ما پیشی خواهند گرفت (و از کیفر ما خواهند گریخت)؟ چه بد داوری می‌کنند.

آن کس که به دیدار خداوند امید دارد (می‌داند که) بی‌شک اجلی که خداوند تعیین کرده آمدنی است؛ و اوست شنوای دانا.

و هر کس تلاش کند پس برای خود می‌کوشد، زیرا خداوند از جهانیان بی‌نیاز است.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، قطعاً لغزش‌های آنان را می‌پوشانیم، و بی‌شک بهتر از آنچه عمل می‌کرده‌اند پاداششان می‌دهیم.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

و به انسان سفارش کردیم که به پدر و مادر خود نیکی کند، و اگر آن دو کوشیدند تا چیزی را که بدان علم نداری شریک من سازی، از ایشان اطاعت مکن، سرانجام شما به سوی من است، پس شما را از (حقیقت) آنچه انجام می‌دادید آگاه خواهم ساخت.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، بی‌شک آنان را در زمره‌ی شایستگان درمی‌آوریم.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ ۖ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ

و برخی از مردم (به زبان) می‌گویند: به خداوند ایمان آورده‌ایم، پس هرگاه در راه خدا آزار ببینند، اذیت و آزار مردم را به عنوان عذاب خداوند قرار می‌دهند، و اگر از جانب پروردگارت یاری و پیروزی رسد، با تأکید می‌گویند: ما با شما بودیم. آیا (نمی‌دانند که هیچ کس از) خداوند به آنچه در دلهای جهانیان می‌گذرد، آگاه‌تر نیست؟

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ

و قطعاً خدا کسانی را که ایمان آورده می‌شناسد، و منافقان را (نیز) می‌شناسد.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَهُمْ مِّن شَيْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

و کسانی که کافر شده‌اند، به کسانی که ایمان آوردند گفتند: شما راه ما را پیروی کنید، (اگر گناهی داشته باشد) ما گناهان شما را بر عهده می‌گیریم. در حالی که چیزی از گناهانشان را عهده‌دار نیستند؛ قطعاً آنان دروغ‌گویانند.

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْثَقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

بی‌شک آنان هم بار (خطای) خودشان و (هم) بارهای دیگر را با بار خود بر دوش خواهند کشید، و مسلماً در روز قیامت از آنچه به دروغ می‌بافتند بازخواست خواهند شد.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

و به راستی نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس در میان آنان، هزار سال به استثنای پنجاه سال درنگ کرد، (ولی جز اندکی از مردم به سخن او گوش ندادند) پس طوفان (قهر خداوند) آنان را در حالی که ستمگر بودند فرا گرفت.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

۱۶

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۷

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُوَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۱۸

وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ

۱۹

أَو لَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُوَ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۲۰

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۱

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ

۲۲

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

۲۳

۳۴۴

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوهَا مِنْ رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پس او و سرنشینان کشتی را نجات دادیم و آن (ماجرا) را برای جهانیان، نشانه‌ی (عبرت) قرار دادیم.

و (یاد کن) ابراهیم را آنگاه که به قومش گفت: خدا را بپرستید و از او پروا کنید، اگر بدانید این (کار) برای شما بهتر است.

همانا شما به جای خدا بت‌هایی را می‌پرستید و دروغی را می‌سازید، همانا کسانی که به جای خدا پرستش می‌کنید، مالک رزق شما نیستند، پس روزی را نزد خدا جستجو کنید و او را بپرستید و برای او شکر نمایید که به سوی او بازگردانده می‌شوید.

و اگر (مرا) تکذیب کنید (تعجب ندارد)، زیرا امت‌های پیش از شما (نیز پیامبران‌شان را) تکذیب کردند و بر پیامبر (خدا) جز تبلیغ روشن (مسئولیتی) نیست.

آیا ندیده‌اند که خداوند چگونه آفرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را بازمی‌گرداند؟ البته این (کار) بر خداوند آسان است.

بگو: در زمین بگردید، پس بنگرید که (خداوند) چگونه آفرینش را آغاز کرده است؟ سپس (همان) خدا نشأ‌ی آخرت (قیامت) را ایجاد می‌کند، همانا خداوند بر هر کاری بسیار توانا است.

(خداوند)، هر که را بخواهد عذاب و هر که را بخواهد رحمت می‌کند، و به سوی او بازگردانده می‌شوید.

و شما هرگز نمی‌توانید خدا را عاجز کنید، نه در زمین و نه در آسمان، و برای شما جز خداوند، ولی و یاورى نیست.

و کسانی که به آیات خداوند و لقای او کفر ورزیدند، آنان از رحمت من مأیوس هستند و آنانند که برایشان عذابی دردناک خواهد بود.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ
نَّاصِرِينَ

فَقَامَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَعَاطَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِحِينَ

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُم لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

أَنتِكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي
نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

پس پاسخ قوم او (ابراهیم) جز این نبود که گفتند: او را
بکشید یا بسوزانید. ولی خداوند او را از آتش نجات داد.
همانا در این (نجات‌بخشی الهی) برای گروهی که ایمان
می‌آورند، نشانه‌هایی (از قدرت خداوند) است.

و (ابراهیم) گفت: شما به جای خدا بت‌هایی را اختیار
کرده‌اید که مایه‌ی پیوند شما در زندگی دنیاست، اما روز
قیامت، بعضی از شما بعضی دیگر را انکار و برخی از شما
برخی دیگر را لعنت خواهد کرد، و جایگاه شما (در) آتش
است و برای شما یاورانی نخواهد بود.

پس لوط به او (ابراهیم) ایمان آورد، و گفت: همانا من به
سوی پروردگارم روی آورده‌ام که او عزیز و حکیم است.

و اسحاق و یعقوب را به او (ابراهیم) عطا کردیم، و در میان
فرزندانش پیامبری و کتاب را قرار دادیم، و پاداش او را
در دنیا عطا کردیم و قطعاً او در آخرت از شایستگان است.

و (یاد کن) لوط را آنگاه که به قوم خود گفت: همانا شما به
کاری زشت می‌پردازید که هیچ یک از مردم جهان در آن کار
بر شما پیشی نگرفته است.

شما به سراغ مردها می‌روید و راه (طبیعی زناشویی) را قطع
می‌کنید و در مجالس خود (آشکارا و بی‌پرده) اعمال ناپسند
انجام می‌دهید؟ پس قومش پاسخی ندادند جز این که
گفتند: اگر تو (در ادعای پیامبری) از راستگویانی، عذاب
خدا را برای ما بیاور.

(لوط) گفت: پروردگارا! مرا بر قوم (فاسد و) تبهکار پیروز
گردان.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ

و چون فرستادگان ما (که از فرشتگان بودند،) برای ابراهیم
مژده‌ی (تولد فرزند) آوردند، گفتند: ما نابودکننده‌ی اهل
این منطقه هستیم، زیرا مردم آن ستمگرند.

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهٗ
وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

(ابراهیم) گفت: در این منطقه لوط است، فرشتگان گفتند:
(تترس) ما به کسانی که در این جا هستند آگاه‌تریم؛ قطعاً او
(لوط) و خاندانش را نجات می‌دهیم، جز همسرش که از
باقیمانندگان (در قهر) است.

وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَقَضَىٰ بِهِمْ ذَرْعًا
وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أُمَّرَأَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

و هنگامی که فرستادگان ما نزد لوط آمدند، از آمدنشان بد
حال شد و دستش (از حمایت آنان در برابر بدکاران) کوتاه
گردید؛ (فرشتگان) گفتند: تترس و غمگین مباش، ما تو و
خانواده‌ات را نجات می‌دهیم، مگر همسرت که از
باقیمانندگان (در عذاب) است.

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ

همانا ما بر اهل این منطقه به خاطر فسقی که داشتند،
عذابی از آسمان فرو خواهیم ریخت.

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و از آن منطقه (غضب شده) نشانه‌ی روشنی (و درس
عبرتی،) برای کسانی که می‌اندیشند باقی گذاشتیم.

وَالِی مَدَیْنٍ أَحَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا
الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

و به سوی (مردم) مدین، برادرشان شعیب را (به رسالت
فرستادیم)؛ پس گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید، و به
روز قیامت امیدوار باشید، و در زمین (فتنه‌انگیزی و) فساد
نکنید.

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثَمِينَ

پس شعیب را تکذیب کردند و (به این سبب) زلزله آنان را
فرا گرفت، و بامدادان در خانه‌های خود به رو در افتاده (و
مرده) بودند.

وَعَادًا وَثُمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُم مِّن مَّسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمْ
الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا
مُسْتَبْصِرِينَ

و (قوم) عاد و ثمود را نیز (هلاک کردیم)؛ و بی‌شک (بعضی)
از مساکن (مخروبه‌ی) آنان برای شما آشکار است؛ و شیطان
اعمالشان را برای آنان زینت داد، پس آنان را از راه (خدا)
باز داشت، در حالی که (برای شناخت حق و باطل) بصیرت
داشتند.

وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنُ وَهَمَنْ ط لَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ

و قارون و فرعون و هامان را (نیز هلاک کردیم)؛ و به راستی موسی همراه دلایل روشن (و معجزات) به سوی آنان آمد، (ولی) آنان در زمین تکبر و سرکشی کردند، و (با این همه) نتوانستند (بر خدا) پیشی گیرند (و از عذاب الهی فرار کنند).

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ ط فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

پس هر یک (از آنان) را به (جرم) گناهش گرفتار (عذاب) کردیم، پس بر بعضی از آنان باد شدید ریگ افشان فرستادیم، و بعضی از آنان را صیحه‌ی آسمانی (و بانگ مرگبار) فرا گرفت، و برخی را در زمین فرو بردیم، و بعضی دیگر را غرق کردیم؛ و چنان نبود که خداوند بر آنان ستم کند، بلکه خودشان بر خود ستم کردند.

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
اتَّخَذَتْ بَيْتًا ط وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ

مثل کسانی که غیر خدا را سرپرست خود برگزیدند، همانند مثل عنکبوت است که (برای خود) خانه‌ای ساخته؛ و البته سست‌ترین خانه‌ها خانه‌ی عنکبوت است اگر می‌دانستند.

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ ط مِنْ شَيْءٍ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

همانا خداوند آنچه را غیر از او می‌خوانند، هر چه باشد، او عزیز و حکیم است.

وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ط وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

و این مثل‌ها را برای مردم می‌زنیم، اما جز دانشمندان و آگاهان، کسی آن را درک نمی‌کند.

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ

خداوند آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید، همانا در این آفرینش، برای اهل ایمان نشانه‌ی قطعی است.

أَتُلْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ط إِنَّ الصَّلَاةَ
تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ط وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ط وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

آنچه را از کتاب (آسمانی قرآن) به تو وحی شده تلاوت کن و نماز را بپا دار، که همانا نماز (انسان را) از فحشا و منکر باز می‌دارد و البته یاد خدا بزرگ‌تر است و خداوند آنچه را انجام می‌دهید می‌داند.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

و با اهل کتاب جز با بهترین شیوه مجادله نکنید، مگر ستمگران از آنان، و (به آنان) بگویید: ما به آنچه (از سوی خدا) بر ما و شما نازل شده ایمان داریم، و خدای ما و خدای شما یکی است و ما تسلیم او هستیم.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

۴۷

و این گونه، کتاب را بر تو نازل کردیم. پس (بعضی از) کسانی که کتاب آسمانی به ایشان دادیم به آن (قرآن) ایمان می‌آورند، و از این (مشرکان نیز) کسانی به آن ایمان می‌آورند و جز کافران (کسی) آیات ما را انکار نمی‌کند.

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ وَبِمِينِكَ إِذَا لَا رَتَابَ الْمُبْطِلُونَ

۴۸

و تو قبل از (نزول) این (قرآن) هیچ کتابی نمی‌خواندی، و با دست خود آن (قرآن) را نمی‌نویسی، مبدا آنان که در صدد ابطال (سخنان) تو هستند، شک و تردید کنند.

بَلْ هُوَ ءَايَتٌ بَيِّنَةٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ

۴۹

بلکه آن (قرآن) آیتی است روشن که در سینه‌های کسانی که به آنان معرفت داده شده جای دارد؛ و جز ستمگران آیات ما را انکار نمی‌کنند.

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۵۰

و گفتند: چرا بر او از طرف پروردگارش معجزاتی (مانند عصای موسی) نازل نمی‌شود؟ بگو: معجزات تنها نزد خداست (و به فرمان او نازل می‌شود نه میل دیگران)؛ و من فقط هشدار دهنده‌ای آشکار هستم.

أَوْ لَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۵۱

آیا (این معجزه) برای آنان کافی نیست که ما کتاب (آسمانی) را بر تو نازل کردیم تا پیوسته بر آنان تلاوت شود؟ همانا در این کتاب، برای گروهی که ایمان آورند، رحمت و تذکری قطعی است.

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنًا وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۖ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

۵۲
۳۴۷

بگو: همین بس که خداوند میان من و شما گواه است؛ آنچه را در آسمان‌ها و زمین است می‌داند؛ و کسانی که (به جای پیروی از حق)، به باطل ایمان آوردند و به خدا کفر ورزیدند، آنان همان زیانکارانند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْةٌ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۴

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

۵۵

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۵۶

يَعِبَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ

۵۷

كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

۵۸

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

۵۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۶۰

وَكَايْنٍ مِنَ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۶۱

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

۶۲

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۳

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنَ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

آنان با عجله از تو عذاب (الهی را) می‌خواهند و اگر مهلت معین (برای آنان مقرر) نبود، قطعاً عذاب به سراغشان می‌آمد، (ولی بدانند) عذاب ناگهانی به سراغشان خواهد آمد در حالی که از آن غافلند.

آنان از تو عذاب فوری می‌خواهند، و حال آن که جهنم بر کافران احاطه دارد.

روزی (فرا رسد) که عذاب از بالای سرشان و از زیر پاهایشان آنان را فرا گیرد؛ (در آن روز خداوند) می‌فرماید: بپشید (جزای) کارهایی را که (در دنیا) انجام داده‌اید.

ای بندگان با ایمان من! همانا زمین من وسیع است، پس تنها مرا بپرستید.

هر نفسی، چشنده‌ی مرگ است؛ سپس به سوی ما باز گردانده می‌شوید.

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، قطعاً آنان را در غرفه‌هایی از بهشت جای می‌دهیم که نهرها از زیر آنها جاری است؛ همیشه در آنجا خواهند بود؛ چه خوب است پاداش عمل‌کنندگان.

(مؤمنان صالح) کسانی هستند که (در برابر مشکلات) صبر (و استقامت) کرده و بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

و چه بسا جنبنده‌ای که نمی‌تواند روزی خود را تأمین کند، خداست که به او و به شما روزی می‌دهد و اوست شنوای دانا.

و اگر از آنان (مشرکان) سؤال کنی: چه کسی آسمان‌ها و زمین را آفرید و خورشید و ماه را تسخیر کرد؟ حتماً خواهند گفت: خدا، پس، (از راه حق) به کجا منحرف می‌شوند؟

خداوند برای هر کس از بندگان‌ش که بخواهد روزی را می‌گسترده و یا تنگ می‌کند، همانا خداوند به هر چیزی آگاه است.

و اگر از آنان (مشرکان) بپرسی: چه کسی از آسمان، آبی فرستاد که به وسیله‌ی آن زمین را بعد از مرگش زنده کرد؟ حتماً خواهند گفت: خدا، بگو: ستایش مخصوص خداست، اما بیشتر آنان نمی‌اندیشند.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۶۵

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا
نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

۶۶

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۶۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ

۶۸

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

۶۹

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ

۳۰. روم
الرُّوم: روم
مکی
۶۰ آیه
۷ صفحه

۱
حزب
۱۶۲
۳۴۹ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۲

غُلِبَتِ الرُّومُ

۳

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ

۴

فِي بَضْعِ سِنِينَ ۖ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ
يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ

۵

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

این زندگی دنیا چیزی جز سرگرمی و بازیچه نیست و اگر
بدانند، زندگی حقیقی، همان سرای آخرت است.

پس هنگامی که بر کشتی سوار شوند (و خطر را احساس
کنند)، خدا را با اخلاص می‌خوانند (و غیر او را فراموش
می‌کنند) پس همین که (خداوند) آنان را به سوی خشکی
رساند و نجات داد، باز ناگاه به شرک برمی‌گردند.

(بگذار) تا به آنچه به آنان داده‌ایم ناسپاسی کنند و (از
لذت‌های زودگذر زندگی) کامیاب شوند؛ اما به زودی
خواهند فهمید.

آیا ندیدند که ما حرمی امن قرار دادیم و حال آن که مردم
از اطرافشان ربوده می‌شدند؟! پس آیا به باطل ایمان
می‌آورند و به نعمت خداوند کفر می‌ورزند؟

و کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ بندد یا هنگامی
که حق به سراغش آمد آن را تکذیب کند؟ آیا برای کافران،
در دوزخ جایگاهی نیست؟

و کسانی که در راه ما (تلاش و) جهاد کردند، راه‌های (قرب
به) خود را به آنان نشان خواهیم داد و همانا خداوند با
نیکوکاران است.

الف، لام، میم.

رومیان مغلوبِ (ایرانیان) شدند.

(این شکست) در نزدیک‌ترین سرزمین (رخ داد) ولی آنان
بعد از مغلوب شدن، در آینده‌ی نزدیکی پیروز خواهند شد.

(این پیروزی) در چند سال (آینده خواهد بود)، قبل از
پیروزی و شکست و بعد از آن، کار تنها به دست خداست و
در آن روز (پیروزی)، مؤمنان خوشحال خواهند شد.

خداوند هر کس را بخواهد، به یاری خود یاری می‌کند، و او
قدرتمند و نفوذ ناپذیر مهربان است.

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۷

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

۸

أَوْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ

۹

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۱۰

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا السُّوْءَ إِنَّ كَذِّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ

۱۱
روم
۳۵۰

اللَّهُ يَبَدِّئُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۱۲

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ

۱۳

وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاؤُاْ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ

۱۴

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِدِ يَتَفَرَّقُونَ

۱۵

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ

(این پیروزی) وعده‌ی الهی است. خداوند وعده‌اش را تخلف نمی‌کند؛ ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

(مردم) فقط ظاهری از زندگی دنیا را می‌شناسند، و آنان از آخرت غافلند.

آیا آنان در وجود خودشان فکر نکردند؟ خداوند آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است جز بر اساس حق و زمان‌بندی معین نیافریده است، و بی‌شک بسیاری از مردم به لقای پروردگارشان (در قیامت) کفر می‌ورزند.

آیا در زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آنان بودند چگونه بود؟ آنها نیرومندتر از اینان بودند و زمین را زیرورو کردند و بیش از آنچه اینان آباد کردند، آن را آباد ساختند، و پیامبران‌شان همراه با (معجزه و) دلایل روشن به سراغشان آمدند، (اما آنها انکار کردند و به قهر خدا گرفتار شدند) پس خداوند به آنان ستم نکرد، بلکه آنها بر خود ستم کردند.

سپس عاقبت کسانی که کارهای بد مرتکب شدند، این شد که آیات خدا را تکذیب کردند و همواره آن را به مسخره می‌گرفتند.

خداوند آفرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را تجدید می‌کند، آنگاه به سوی او باز گردانده می‌شوید.

و روزی که قیامت بر پا می‌شود، تبهکاران نومید و غمگین می‌شوند.

و برای آنان از شریکانی (که برای خدا قرار داده‌اند) شفیعیانی نخواهد بود، و آنان (در آن روز) به شریکان خود کافر می‌شوند.

و روزی که قیامت بر پا می‌شود، در آن روز (مردم) از هم جدا می‌شوند.

پس کسانی که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام دادند، پس آنان در باغی (از بهشت) شادمان خواهند بود.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ

۱۷

فَسُبْحَنَّ اللَّهَ حِينَ تُمَسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

۱۸

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ

۱۹

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ

۲۰

۳۵۱۲

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ

۲۱

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۲۲

وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ
الْسِّنَتِكُمْ وَالْوَنُكُمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَلَمِينَ

۲۳

وَمِنْ ءَايَاتِهِ مَنْامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

۲۴

وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ مِنْ
السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و اما کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما و دیدار آخرت را
تکذیب کردند، پس احضارشدگان در عذابند.

پس خدا را تنزیه کنید به هنگامی که وارد شب می‌شوید و
هنگامی که به صبح درمی‌آیید.

و حمد و ستایش در آسمان‌ها و زمین و هنگام شب و
هنگامی که ظهر می‌کنید، مخصوص اوست.

زنده را از مرده بیرون می‌آورد، و مرده را (نیز) از زنده
بیرون می‌کشد، و زمین را بعد از مرگش زنده می‌کند، و شما
نیز (روز قیامت) این گونه بیرون آورده می‌شوید.

و از نشانه‌های الهی آن است که شما را از خاکی (پست)
آفرید، پس (به صورت) بشری به هر سوی پراکنده شدید.

و از نشانه‌های او آن است که از جنس خودتان همسرانی
برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید، و میان شما و
همسرانتان علاقه‌ی شدید و رحمت قرار داد؛ بی‌شک در این
(نعمت الهی)، برای گروهی که می‌اندیشند نشانه‌های قطعی
است.

و از نشانه‌های الهی، آفرینش آسمان‌ها و زمین، و تفاوت
زبان‌ها و رنگ‌های شماست؛ همانا در این امر برای
دانشمندان نشانه‌هایی قطعی است.

و از نشانه‌های الهی، خوابیدن شما در شب و روز، و تلاش
شما در کسب فضل پروردگار است؛ همانا در این امر برای
گروهی که (حقایق را) می‌شنوند نشانه‌هایی قطعی است.

و از نشانه‌های الهی آن است که برق (آسمان) را که مایه‌ی
بیم و امید است به شما نشان می‌دهد، و از آسمان، آبی
می‌فرستد که زمین را بعد از مردنش زنده می‌کند، همانا در
این امر برای گروهی که می‌اندیشند نشانه‌هایی قطعی
است.

وَمِنْ ءَايَاتِهِۦ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

وَلَهُۥ مَن فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ كُلُّ لَهٗ قٰنِتُوْنَ

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ ۖ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ ۚ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۖ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

مُنبِّينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا ۚ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

و از نشانه‌های الهی آن است که آسمان و زمین به فرمان او بر پاست؛ پس هرگاه شما را از زمین فرا خواند، ناگهان (از قبر) بیرون می‌آیید (و در صحنه‌ی قیامت حاضر شوید).

و هر که در آسمان‌ها و زمین است از آن اوست، همه برای او فرمانبردارند.

و او کسی است که آفرینش را آغاز می‌کند، سپس آن را (باز می‌گرداند و) تجدید می‌کند، و این کار برای او (از آفرینش نخستین) آسان‌تر است، و قدرت برتر در آسمان‌ها و زمین مخصوص اوست؛ و او غلبه‌ناپذیر و دانا به حقایق امور است.

خداوند برای شما، مثالی از خودتان زده است (و آن این که) آیا در آنچه ما روزی شما کردیم، از بردگانتان شریکانی را می‌پذیرید، تا آنان در رزق، مساوی (و شریک) شما باشند؟ و آیا همانطور که از یکدیگر می‌ترسید از بردگانتان می‌ترسید؟! (شما که در یک لقمه‌ی نان، حاضر نیستید با زیردستان خود شریک باشید، چگونه بتهای بی‌روح را شریک خدا می‌دانید؟! ما آیات خود را برای گروهی که می‌اندیشند، این گونه شرح می‌دهیم.

آری، کسانی که ظلم کردند، بدون آگاهی، از هوس‌های خود پیروی نمودند. پس کسی را که خدا گمراهش کرد، چه کسی می‌تواند هدایت کند؟ برای آنان هیچ‌گونه یابوری نیست.

پس با گرایش به حق به این دین روی بیاور، (این) فطرت الهی است که خداوند مردم را بر اساس آن آفریده است، برای آفرینش الهی دگرگونی نیست، این است دین پایدار، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

(شما نیز بر اساس همان فطرت)، به سوی او روی آورید و از او پروا کنید و نماز را بر پا کنید و از مشرکان نباشید.

از کسانی که دین خود را جدا و پراکنده کردند و به دسته‌ها و فرقه‌ها تقسیم شدند؛ و هر گروهی به آنچه نزد آنهاست شادمانند.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا
أَذَقَهُمْ مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِۦ يُشْرِكُونَ

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ

أَو لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَٰلِكَ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَا ءَاتَيْتُم مِّن رَّبًّا لِّيرْبُؤَا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُؤَا عِندَ
اللَّهِ وَمَا ءَاتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يُحْيِيكُمْ هَلْ مِن شُرَكَائِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن
شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

و هرگاه زبانی به مردم رسد، توبه‌کنان پروردگار خود را می‌خوانند و به سوی او بازمی‌گردند، اما چون خداوند از طرف خود رحمتی به آنان بپشاند، گروهی از آنان به پروردگارشان شرک می‌ورزند.

تا سرانجام دربارهی آنچه به ایشان بخشیده‌ایم کفران پیشه کنند، پس کام بگیرید که به زودی خواهید دانست (نتیجهی کفر و کفران چیست).

آیا ما بر ایشان حجت و دلیل محکمی نازل کرده‌ایم؟ دلیلی که دربارهی شرک آنان سخنی بگوید (آن را موجه بدانند)؟!

و هرگاه به مردم رحمتی چشانیم، به آن شاد شوند و اگر به خاطر دستاورد گذشته (و اعمال بد) آنها، ناگواری (و مصیبتی) به آنان رسد، ناگهان مأیوس می‌شوند.

آیا ندیدند که خداوند برای هر کس بخواهد (طبق حکمت)، روزی را گسترش می‌دهد و (با) تنگ می‌سازد؟ البته در این (توسعه و ضیق) برای کسانی که ایمان می‌آورند نشانه‌هایی قطعی است.

(اکنون که دانستی توسعه‌ی رزق به دست خداست،) پس حقّ خویشاوند و تنگدست و در راه‌مانده را ادا کن. این (انفاق) برای کسانی که خواهان خشنودی خدا هستند بهتر است، و آنان همان رستگارانند.

و آنچه شما به رسم ربا دادید که بر اموال مردم (رباخوار) افزوده شود، پس نزد خداوند فزونی نخواهد یافت، و آنچه را به عنوان زکات می‌پردازید و رضای خدا را می‌طلبید پس آنان (که چنین کنند پاداشی) چند برابر دارند.

خداوند کسی است که شما را آفرید، سپس به شما روزی داد، آنگاه شما را می‌میراند، سپس زنده می‌کند؛ آیا از شریک‌هایی که شما برای خدا گرفته‌اید کسی هست که ذره‌ای از این کارها را انجام دهد؟ او منزّه و برتر است از آنچه شریکش قرار می‌دهند.

به خاطر کارهایی که مردم انجام داده‌اند، فساد در خشکی و دریا آشکار شده است، تا (خداوند) کیفر بعضی اعمالشان را به آنان بپشاند، شاید (به سوی حق) بازگردند.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلَ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّشْرِكِينَ

فَاقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَیِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ یَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُو مِن اللَّهِ یَوْمَیذٍ یَصَدَّعُونَ

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَن عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ یَمْهَدُونَ

لِیَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الْكَافِرِينَ

وَمِنَ ءَایَتِهِ ۚ أَن یُرْسِلَ الرِّیَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِیَذِیْقَکُمْ مِّن رَّحْمَتِهِ ۚ وَلِتَجْرِیَ الْفُلُکُ بِأَمْرِهِ ۚ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَیِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَیْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

اللَّهُ الَّذِی یُرْسِلُ الرِّیَحَ فَتُثْرِی سَحَابًا فِیَبْسُطُهُ فِی السَّمَآءِ کَیْفَ یَشَآءُ وَیَجْعَلُهُ کِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ یَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ۖ فَاِذَا أَصَابَ بِهِ مَن یَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ اِذَا هُمْ یَسْتَبْشِرُونَ

وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن یُنَزَّلَ عَلَیْهِم مِّن قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ

فَانْظُرْ اِلَیْ ءَاثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ کَیْفَ یُحِی الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحِی الْمَوْتِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ

بگو: در زمین سیر کنید پس بنگرید عاقبت کسانی که قبل از شما (زندگی می‌کردند و) بیشترشان مشرک بودند چگونه بود.

(حال که دانستی فرجام شرک هلاکت است،) پس به دین استوار ایمان بیاور، پیش از آن که روزی بیاید که برای آن برگشتی از (قهر) خدا ممکن نیست، در آن روز مردم از هم جدا (و دسته دسته) می‌شوند.

هر کس کفر ورزد، کفرش به زیان اوست و کسانی که کار شایسته انجام دهند (سعادت ابدی را) برای خودشان آماده می‌کنند.

تا (خداوند) کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، از فضل خویش پاداش دهد؛ (و کافران را محروم کند، زیرا) او کافران را دوست نمی‌دارد.

و از نشانه‌های الهی این است که باده‌ها را می‌فرستد، تا مژده (باران) دهند و بخشی از رحمتش را به شما بچشانند و کشتی‌ها به فرمانش حرکت کنند، و شما از فضل او (روزی) بجویند، شاید شکرگزاری کنید.

و البته ما پیش از تو پیامبرانی را به سوی قومشان فرستادیم، پس آنان دلایل روشن برای مردم آوردند، (برخی ایمان آوردند و بعضی کفر ورزیدند) پس، از کسانی که مرتکب جرم شدند انتقام گرفتیم، و (مؤمنان را یاری کردیم که) یاری مؤمنان حقّی است بر عهده‌ی ما.

خداوند کسی است که باده‌ها را می‌فرستد و ابری برمی‌انگیزد و آن را در آسمان، هر گونه بخواهد می‌گستراند و آن را بخش بخش می‌کند، پس می‌بینی که باران از لابلای آن (ابر) بیرون می‌آید. پس هرگاه آن (باران) را به هر کس از بندگان‌ش که بخواهد برساند، به ناگاه آنان شا دمان گردند.

و هر چند پیش از آن که (باران) بر آنان نازل شود، (آری،) پیش از آن نومید بودند.

پس به آثار رحمت خدا بنگر که چگونه زمین را بعد از مرگش زنده می‌کند. همانا خداست زنده‌کننده‌ی مردگان و او بر هر چیزی قدرت دارد.

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ

فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرِينَ

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَى عَنْ ضَلَّاتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ
بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ
قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ
إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ
جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ

و اگر بادی (آفت زا) بفرستیم، و (مردم زمین سرسبز) را
زرد شده ببینند، بعد از آن کفر خواهند ورزید.

(دلهای اینان مرده است) پس تو نمی‌توانی مردگان را شنوا
کنی، و این دعوت را به گوش کران آنگاه که پشت کنان روی
می‌گردانند، برسانی.

و تو هدایت‌کننده‌ی کوران از گمراهیشان نیستی، تنها
کسانی سخت را به گوش می‌گیرند که به آیات ما ایمان
دارند و اهل تسلیم هستند.

خداست که شما را از ناتوانی آفرید، سپس بعد از ناتوانی،
قوتی بخشید، آنگاه بعد از توانایی و قوت، ضعف و پیری
قرار داد؛ او هر چه بخواهد می‌آفریند، و اوست دانای توانا.

و روزی که قیامت بر پا شود، مجرمان سوگند یاد می‌کنند که
جز ساعتی درنگ نکرده‌اند، (آنان در دنیا نیز) این گونه (از
حق) گردانده می‌شدند.

و کسانی که علم و ایمان به آنان داده شده، (به مجرمان)
می‌گویند: قطعاً شما (به موجب آنچه) در کتاب خداست تا
روز رستاخیز (در برزخ) مانده‌اید، پس این، روز رستاخیز
است، ولی شما نمی‌دانستید (که قیامت حق است).

پس در چنین روزی، پوزش کسانی که ستم کردند سودی
ندارد، و توبه‌ی آنان نیز پذیرفته نمی‌شود.

و به راستی در این قرآن، برای مردم از هر گونه مثلی
آوردیم، و اگر برای آنان نشانه و معجزه‌ای بیاوری، کافران
حتماً خواهند گفت: شما جز بر باطل نیستید. (و این‌ها سحر
و جادوست).

این گونه، خداوند بر دل‌های کسانی که معرفت ندارند، مهر
می‌زند.

پس صبر پیشه کن که همانا وعده‌ی خداوند (درباره‌ی
نصرت تو) حق است، و کسانی که (به راه حق) یقین ندارند
تو را به سبک سری وادار نکنند.

۱
۳۵۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الف، لام، میم.

۲

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

این، آیات کتابِ سراسر حکمت است.

۳

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

که (مایه‌ی) هدایت و رحمت، برای نیکوکاران است.

۴

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ

آنان که نماز به پا می‌دارند و زکات می‌پردازند و تنها آنان به آخرت یقین دارند.

۵

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

آنان بر هدایتی از پروردگارشان هستند و هم آنانند رستگاران.

۶

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

و برخی از مردم، خریدار سخنان بیهوده و سرگرم‌کننده‌اند، تا بی هیچ علمی، (دیگران را) از راه خدا گمراه کنند و آن را به مسخره گیرند؛ آنان برایشان عذابی خوارکننده است.

۷

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

و هرگاه آیات ما بر او خوانده شود، مستکبرانه روی برگرداند، چنان که گویی آن را نشنیده، گویا در گوش‌های او سنگینی است، پس او را به عذابی دردناک بشارت ده.

۸

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ

همانا کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند، برای آنان باغ‌های پر نعمت (بهشت) است.

۹

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

در آن جاودانه‌اند، وعده‌ی الهی حق است و اوست شکست ناپذیر حکیم.

۱۰

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ
رَوْسًى أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

(خداوند)، آسمان‌ها را بدون ستونی که آن را ببینید آفرید، و در زمین کوه‌هایی بیفکند که زمین شما را نلرزاند، و در آن از هر جنبه‌ای منتشر ساخت؛ و از آسمان، آبی فرو فرستادیم پس در زمین (انواع گوناگونی) از جفت‌های (گیاهان) نیکو و پر ارزش رویاندیم.

۱۱

هَٰذَا خَلَقَ اللَّهُ فَأَرْوِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦٓ بَلِ
الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

این آفرینش خداست، پس به من نشان دهید که (معبودان) غیر او چه آفریده‌اند؟ آری، ستمگران (مشرک) در گمراهی آشکارند.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَنَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۱۳

وَإِذْ قَالَ لُقْمَنُ لِبُنَيْهِ ۖ وَهُوَ يَعِظُهُ ۚ يَبْنَىٰ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ ۖ إِنَّ
الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

۱۴

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ ۖ وَهَنَا عَلَىٰ وَهْنٍ
وَفَصَّلْهُ ۖ فِي عَمَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَىٰ الْمَصِيرِ

۱۵

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ ۖ عِلْمٌ فَلَا
تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
أَنَابَ إِلَيَّ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۶

يَبْنَىٰ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي
صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۱۷

يَبْنَىٰ أَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

۱۸

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

۱۹

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ ۖ وَأَغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۖ إِنَّ أَنْكَرَ
الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أُولَئِكَ كَانُ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ
السَّعِيرِ

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَقِبَةُ الْأُمُورِ

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ
قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ
بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

مَّا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

آیا ندیدید که خداوند آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در
زمین است برای شما مسخّر کرده، و نعمت‌های ظاهری و
باطنی خود را بر شما سرازیر کرده است، ولی بعضی از مردم
بدون هیچ دانش و هدایتی و بدون هیچ کتاب روشنگری،
درباره‌ی خداوند به جدال و ستیز می‌پردازند.

و هرگاه به آنان گفته شود: آنچه را خدا نازل کرده پیروی
کنید. گویند: بلکه ما آنچه را پدرانمان را بر آن یافته‌ایم
پیروی خواهیم کرد. آیا اگر شیطان آنان را به عذاب فروزان
فرا خواند (باز هم باید از او تبعیت کنند)؟!

و هر کس روی خود را (به حقیقت) به سوی خدا کند، در
حالی که نیکوکار باشد، پس بی‌تردید به دستگیره (و
رشته‌ی) محکمی چنگ زده، و پایان همه‌ی کارها به سوی
اوست.

(ای پیامبر!) هر کس کفر ورزید، کفرش تو را محزون نکند،
بازگشت آنان تنها به سوی ماست، پس ما آنان را به
عملکردشان آگاه خواهیم کرد، قطعاً خداوند به آنچه در
سینه‌هاست آگاه است.

آنان را (در دنیا) اندکی بهره‌مند می‌سازیم، سپس به عذاب
سختی گرفتارشان خواهیم ساخت.

و اگر از آنان سؤال کنی: چه کسی آسمان‌ها و زمین را
آفریده است؟ حتماً خواهند گفت: خدا. بگو: ستایش از آن
خداست، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

آنچه در آسمان‌ها و زمین است از آن خداست، همانا
خداوند بی‌نیاز و ستوده است.

و اگر آنچه درخت در زمین است، قلم شوند، و دریا و از
پس آن هفت دریا به کمک آیند، (و مرکب شوند تا کلمات
خدا را بنویسند)، کلمات خدا به پایان نرسد، همانا خداوند
شکست‌ناپذیر و حکیم است.

آفرینش و رستاخیز (همه‌ی) شما (نزد خدا چیزی) جز مانند
(آفریدن و زنده کردن) یک تن نیست، همانا خداوند شنوا و
بیناست.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلُّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندیدی که خداوند، پیوسته شب را در روز، و روز را در شب داخل می‌کند، و خورشید و ماه را تسخیر کرده، هر یک تا زمان معینی در حرکت‌اند؟ همانا خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

این همه، دلیل بر آن است که خداوند، حق، و آنچه غیر از او می‌خوانند باطل است، و همانا خداوند بلند مرتبه و بزرگ است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ
مِّنْ ءَايَاتِهِۦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

آیا نمی‌بینی که کشتی‌ها در سایه‌ی نعمت خداوند در دریا حرکت می‌کنند، تا خداوند بخشی از آیات قدرت خود را به شما نشان دهد؟ همانا در این (حرکت کشتی‌ها) برای مردم شکیبا و سپاس‌گزار، نشانه‌هایی است.

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ

و هرگاه موجی (خروشان در دریا) همچون ابرها (ی آسمان) آنان را بپوشاند، خدا را با طاعتی خالصانه می‌خوانند، پس چون خداوند آنان را به خشکی (رساند و) نجات دهد، بعضی راه اعتدال پیش گیرند (و بعضی راه انحراف)، و جز پیمان‌شکنان ناسپاس، آیات ما را انکار نمی‌کنند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ
اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ
الْغُرُورُ

ای مردم! از پروردگارتان پروا کنید و بترسید از روزی که هیچ پدری مسئولیت (اعمال) فرزندش را نمی‌پذیرد و هیچ فرزندی به جای پدرش قبول مسئولیت نمی‌کند، قطعاً وعده‌ی خداوند حق است، پس زندگی دنیا شما را نفریبد و (شیطان) فریبکار، شما را نسبت به خدا فریب ندهد.

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

بی‌گمان آگاهی از زمان (برپایی قیامت) مخصوص خداست، و اوست که باران را نازل می‌کند، و آنچه را در رحم‌هاست می‌داند، و هیچ کس نمی‌داند که فردا چه به دست می‌آورد، و هیچ کس نمی‌داند که در چه سرزمینی می‌میرد، همانا خداوند علیم و خبیر است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۳۵۸ ر

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۲

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِشِدَارِ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

۳

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

۴

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

۵

ذَٰلِكَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَنِ مِنْ طِينٍ

۷

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ

۸

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ ۚ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۹

وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ

۱۰

قُلْ يَتَوَقَّعُكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

۱۱
حزب
۱۶۶

الف، لام، میم.

نازل کردن این کتاب که شگّی در آن نیست، از سوی پروردگارِ جهانیان است.

آیا می‌گویند: (پیامبر) قرآن را به دروغ ساخته؟ بلکه آن همان حقّ منحصر به فرد است که از طرف پروردگارت می‌باشد تا قومی را که قبل از تو هیچ هشدار دهنده‌ای برایشان نیامده بود بترسانی، تا شاید هدایت یابند.

خداوند کسی است که آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آن دو است، در شش روز آفرید، سپس بر عرش استیلا یافت؛ برای شما جز او هیچ یاور و شفاعت‌کننده‌ای نیست، آیا متذکّر نمی‌شوید (و پند نمی‌گیرید؟)

(خداوند) امر (این جهان) را از آسمان به سوی زمین تدبیر می‌کند، سپس در روزی که مقدار آن هزار سال از سال‌هایی است که می‌شمیرید، (نظام این عالم برچیده می‌شود و) به سوی او بالا می‌رود.

اوست (خداوندی) که از پنهان و آشکار آگاه، (و) شکست‌ناپذیر و مهربان است.

کسی که هر چه را آفرید نیکو آفرید، و آفرینش انسان را از گِل آغاز کرد.

سپس (بقای) نسل او را از عصاره‌ای از آب پست و بی‌مقدار مقرر فرمود.

سپس (اندام) او را موزون ساخت و از روح خویش در وی دمید، و برای شما گوش و چشم‌ها و دل‌ها قرار داد، (ولی) اندکی از شما سپاس می‌گذارید.

و گفتند: آیا همین که (پس از مرگ) در زمین (دفن و پوسیده و) گم شدیم، آیا آفرینش جدیدی خواهیم یافت؟ آری، آنان به ملاقات پروردگارشان کافرنند.

بگو: فرشته‌ی مرگ که بر شما گمارده شده، جاتان را می‌گیرد، سپس به سوی پروردگارتان برگردانده می‌شوید.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا
أَبْصِرْنَا وَاسْمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَقَمَنَ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا ۚ لَا يَسْتَوُونَ

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ
نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۖ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا
مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ ۖ الَّذِينَ
كُنْتُمْ بِهِءُ تَكْذِبُونَ

و (چه صحنه‌ی دلخراشی است) اگر ببینی مجرمان را هنگامی
که نزد پروردگارشان سرهای خود را به زیر افکنده
(می‌گویند:) پروردگارا! دیدیم و شنیدیم (آنچه را وعده
کرده بودی)، پس ما را (به دنیا) بازگردان تا کار نیکو انجام
دهیم، همانا ما به یقین رسیدیم.

و اگر می‌خواستیم هر کس را (به اجبار) به هدایت
میرساندیم ولی (می‌خواهیم که هر کس خود راه خود را
انتخاب کند). ولی (کافران بدانند که) اراده قطعی من چنین
است که دوزخ را (از افراد بی‌ایمان و گنه‌کار) از جن و انس
پر خواهم کرد.

پس به خاطر آن که ملاقات چنین روزی را فراموش کردید
(عذاب را) بپشید، ما (نیز) شما را به دست فراموشی
سپردیم، و عذاب دائمی را بپشید، به خاطر آنچه انجام
می‌دادید.

تنها کسانی به آیات ما ایمان دارند که هرگاه این آیات به
آنان یادآوری شود به شکل سجده رُخ بر خاک نهند و با
ستایش پروردگارشان تسبیح گویند، و آنان تکبر نمی‌ورزند.

(مؤمنان، به هنگام شب،) پهلوهایشان از بسترها دور
می‌ماند (و) پروردگارشان را از روی بیم و امید می‌خوانند، و
از آنچه به آنان روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند.

هیچ کس نمی‌داند چه پاداش مهمی که مایه‌ی روشنی
چشم‌هاست برای آنان نهفته است، این پاداش کارهایی
است که انجام می‌دادند.

پس آیا کسی که مؤمن است مثل کسی است که فاسق
است؟ (هرگز چنین نیست، این دو گروه) مساوی نیستند.

اما کسانی که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند،
پس برای پذیرایی از آنها جایگاهی از باغ‌ها(ی بهشت
فراهم) است، به خاطر آنچه انجام می‌دادند.

و اما کسانی که (از مدار ایمان خارج و) فاسق شدند، پس
جایگاهشان آتش است، هر گاه اراده کنند که از آن بیرون
آیند، در آن باز گردانده می‌شوند و به آنان گفته می‌شود:
بپشید عذاب آتشی را که همواره تکذیبش می‌کردید.

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ
الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّنْ
لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يُوقِنُونَ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ

أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسْكِينَهُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً أَفَلَا يَسْمَعُونَ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَى هَٰذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ

و البتّه ما غير از آن عذاب بزرگتر (در قیامت) از عذاب
نزدیک (در این دنیا) به آنان می‌چشانیم، تا شاید به سوی
خدا باز گردند.

و کیست ستمکارتر از کسی که به آیات پروردگارش تذکر
داده شود، ولی از آنها اعراض نماید؟ البتّه ما از تبه‌کاران
انتقام می‌گیریم.

و همانا ما به موسی کتاب (آسمانی تورات) دادیم، پس در
لقای او (با خدا و دریافت آیات الهی) شک نداشته باش، ما
آن (کتاب) را برای بنی‌اسرائیل مایه‌ی هدایت قرار دادیم.

و از میان بنی‌اسرائیل پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان
ما (مردم را) هدایت کنند؛ چون آنان، هم صبر کردند و هم
به آیات ما یقین داشتند.

همانا پروردگار تو میان مردم در قیامت در آنچه اختلاف
داشتند داوری خواهد کرد.

آیا برایشان روشن نشده که ما قبیله‌های بسیاری را قبل از
ایشان هلاک کردیم؟ با این که این‌ها در خانه‌های آن هلاک
شدگان رفت و آمد دارند؛ البتّه در این (هلاکت‌ها و
جایگزین شدن‌ها، عبرت‌ها و) نشانه‌هایی است، آیا
نمی‌شنوند؟

آیا ندیدند که ما آب را به سوی زمین بی‌گیاه می‌رانیم، پس
به وسیله‌ی آن گیاهان را می‌رویانیم تا چهار پایانشان و
خودشان از آن بخورند؟ پس آیا نمی‌بینند؟

و کفار می‌پرسند: اگر راست می‌گویید، این پیروزی (شما)
چه زمانی است؟

بگو: (بدانید که در) روز پیروزی، ایمان آوردنِ کسانی که
کفر ورزیدند به حالشان سودی نخواهد داشت، و به آنان
مهلت داده نخواهد شد.

پس، از آنان دوری کن و منتظر باش، که آنان نیز منتظرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ ۖ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفَىٰ تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ لَّمْ تَعْلَمُوا
ءَابَاءَهُمْ فَاخُونُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۚ وَلَكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

النَّبِيُّ أَوْلىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ ۚ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۚ
وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُم
مَّعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

ای پیامبر! از خداوند پروا کن و از کافران و منافقان اطاعت
مکن که خداوند دانا و حکیم است.

و از آنچه از سوی پروردگارت به تو وحی می‌شود پیروی کن
که خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

و بر خداوند توکل کن، و همین بس که خداوند وکیل و
نگهبان (تو) است.

خداوند برای هیچ مردی در درونش دو دل قرار نداده
است؛ و هرگز همسرانی را که مورد «ظهار» قرار می‌دهید
مادران شما قرار نداده؛ (و نیز) فرزند خوانده‌های شما را
پسر (واقعی) شما قرار نداده است. این (قرار دادن همسر
به منزله‌ی مادر و فرزند خوانده به منزله‌ی فرزند) سخنی
است که شما به زبان می‌گویید، و خداوند حق می‌گوید و
اوست که به راه (راست) هدایت می‌کند.

آنان (پسر خواندگان) را به نام پدرانشان بخوانید، که این
نزد خداوند عادلانه‌تر است، پس اگر پدرانشان را
نمی‌شناسید، آنان برادران دینی و موالی شما هستند؛ و در
آنچه (پیش از این) خطا کردید (و پسر خواندگان را فرزند
خود دانستید) گناهی بر شما نیست، ولی در آنچه دلهایتان
قصد و عمد داشته (مسئولید) و خداوند آمرزنده‌ی مهربان
است.

پیامبر به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است، و همسران او
(در حرمت نکاح مانند) مادران مؤمنان محسوب می‌شوند، و
در کتاب خداوند، خویشاوندان (نسبی) بعضی نسبت به
بعضی از مؤمنان و مهاجران (که قبلاً بر اساس ایمان و
هجرت ارث می‌بردند، در ارث بردن) اولویت دارند، مگر آن
که بخواهید نسبت به دوستانتان نیکی کنید (و سهمی از
اموال خود را در قالب وصیت به آنان بدهید)؛ این (حکم)
در کتاب (الهی) نوشته شده است.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ ۚ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا

۸

لَيَسْئَلَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا عَنْ صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

۹

۳۶۲ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

۱۰

إِذْ جَاءُوكُم مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا

۱۱

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا

۱۲

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُٓ إِلَّا غُرُورًا

۱۳

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا ۚ وَيَسْتَعِذُّنَ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

۱۴

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُلِواْ الْفِتْنَةُ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُواْ فِيهَا إِلَّا يَسِيرًا

۱۵

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُؤْلُونَ إِلَّا دُبُرَ ۚ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا

(و به یاد آور) هنگامی که ما از پیامبران پیمان گرفتیم، و (همچنین) از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی فرزند مریم، و از همه‌ی آنان پیمانی استوار گرفتیم (که در ادای مسئولیت و دعوت کوتاهی نکنند).

(خداوند از پیامبران پیمان محکم گرفت) تا راستگویان را از صداقتشان (در ایمان و عمل صالح،) بازخواست کند؛ و برای کافران عذابی دردناک آماده کرده است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، آن گاه که (دشمنان شما در قالب) لشکریانی به سراغتان آمدند، ولی ما (برای دفاع از شما) تند بادی (سخت) و لشکریانی که آنها را نمی‌دیدید بر آنان فرستادیم، (و بدین وسیله دشمنان را قلع و قمع کردیم)، و خداوند به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

آن گاه که دشمنان از بالا و پایین (شهر) شما به سراغتان آمدند (و مدینه را محاصره کردند)، و آن گاه که چشم‌ها (از ترس) خیره شده بود و جان‌ها به حنجره‌ها رسیده بود، و به خداوند گمان‌های (بدی) می‌بردید.

آن جا بود که مؤمنان آزمایش شدند و به لرزه‌ی سختی دچار شدند.

و آن گاه که منافقان و کسانی که در روحشان بیماری (شک و تردید) بود، گفتند: خدا و پیامبرش جز وعده‌های فریبنده به ما ندادند.

و آن گاه که گروهی از آنان گفتند: ای مردم مدینه! (در صحنه جنگ) برای شما جای ماندن نیست، پس برگردید. و گروهی از آنان از پیامبر اجازه (بازگشت) می‌خواستند (و می‌گفتند: همانا خانه‌های ما بی‌حفاظ است. در حالی که بی‌حفاظ نبود و آنان جز فرار (از جنگ) قصد دیگری نداشتند.

و (آن منافقان و بیمار دلان چنان بودند که) اگر (دشمنان) از اطراف مدینه بر آنان وارد می‌شدند و از آنان تقاضای فتنه‌گری می‌کردند، به سرعت می‌پذیرفتند، و جز مدت کمی درنگ نمی‌کردند.

در حالی که آنان پیش از این با خداوند پیمان بسته بودند که (به دشمن) پشت نکنند؛ و پیمان الهی بازخواست شدنی است.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ
وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ
إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
تَدَوُّرًا أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ
الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِاللِّسَانِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَٰئِكَ
لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوْدُوا لَوْ
أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا
فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
وَتَسْلِيمًا

بگو: اگر از مرگ یا کشته شدن فرار کنید، این فرار هرگز
برای شما سودی ندارد و (بر فرض که سودتان دهد) در آن
صورت جز بهره اندکی نخواهید برد.

بگو: اگر خداوند برای شما رنجی یا رحمتی اراده کند، کیست
که شما را در برابر (اراده) خداوند مصون بدارد؟ در حالی
که آنان غیر از خداوند برای خود نه کارسازی می‌یابند و نه
یاری دهنده‌ای.

بدون شک خداوند کسانی از شما که مردم را (از جبهه و
جهاد) باز می‌داشتند و کسانی را که به برادران خود
می‌گفتند: به سوی ما بیاوید (و خود را به کشتن ندهید) به
خوبی می‌شناسد؛ (آنان ضعیف و ترسو هستند) و جز اندکی
به جبهه نمی‌روند.

در حالی آنان بر یاری شما بخیل هستند، که هرگاه (لحظات)
بیم (و جنگ) پیش آید، آنان را می‌بینی چنان به تو می‌نگرند
که چشمانشان (در حلقه) می‌چرخد، همچون کسی که مرگ
او را فرا گرفته، پس همین که ترس از میان رفت، زبان‌های
تند و خشن (خود را) بر شما می‌گشایند، در حالی که نسبت
به خیر (مال و غنیمت) بخیل هستند، آنان ایمان (واقعی)
ندارند و خداوند اعمالشان را محو نموده؛ و این کار بر
خداوند آسان است.

(آنها به قدری وحشتزده شده‌اند که) می‌پندارند احزاب
(مشرک و یهود مهاجم) هنوز پراکنده نشده‌اند و اگر (بار
دیگر) دسته‌های دشمن (به سراغ مسلمانان) آید، دوست
دارند کاش میان اعراب بادیه نشین بودند (و درگیر جنگ
نمی‌شدند) و تنها از اخبار (مربوط به) شما جویا می‌شدند و
این افراد اگر در میان شما بودند جز اندکی نمی‌جنگیدند.

همانا برای شما در (سیره‌ی) رسول خدا الگو و سرمشقی
نیکوست، (البتّه) برای کسانی که به خدا و روز قیامت امید
دارند و خدا را بسیار یاد می‌کنند.

و همین که مؤمنان دسته‌های (لشکر دشمن) را دیدند،
گفتند: این همان است که خدا و رسولش به ما وعده داده،
و خدا و رسولش راست گفتند. و (دیدن لشکر مهاجم) جز
بر ایمان و تسلیم آنان نیفزود.

مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

لَيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

وَأَوْرَثَكُم أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوْهُا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

وَإِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى ٱللّٰهِ يَسِيرًا

از میان مؤمنان مردانی هستند که آنچه را با خداوند پیمان بسته بودند صادقانه وفا کردند (و خود را آماده‌ی جهاد نمودند)، برخی از آنان پیمانشان را عمل کردند (و به شهادت رسیدند) و بعضی دیگر در انتظار (شهادت) هستند، و هرگز (عقیده و پیمان خود را) تغییر ندادند.

تا خداوند صادقان را به خاطر صداقتشان پاداش دهد، و منافقان را اگر بخواهد عذاب کند یا (اگر توبه کنند) لطف خود را بر آنان باز گرداند زیرا که خداوند آمرزنده‌ی مهربان است.

و خداوند کسانی را که کفر ورزیدند با دلی پر از خشم برگرداند، بدون آن که هیچ خیری (پیروزی و غنیمتی) به دست آورند، و خداوند مؤمنان را از جنگ بی‌نیاز ساخت (و آنان را پیروز کرد)، و خداوند، توانای شکست‌ناپذیر است.

و خداوند کسانی از اهل کتاب (یهودیان) را که از مشرکان عرب پشتیبانی می‌کردند، از برج و قلعه‌های مرتفعشان پایین کشید و در دل‌های آنان ترس و وحشت افکند، (که در نتیجه شما مسلمانان) گروهی (از آنان) را کشتید و گروهی را اسیر کردید.

و سرزمین آنان و خانه‌ها و اموالشان و (نیز) زمینی را که در آن گام نهاده بودید در اختیار شما گذاشت، و خداوند بر هر کاری تواناست.

ای پیامبر! به همسرانت بگو: اگر شما زندگی دنیا و زینت (و زرق و برق) آن را می‌خواهید، بیایید تا شما را (با پرداخت مهرتان) بهره‌مند سازم و به وجهی نیکو (بدون قهر و خشونت) رهايتان کنم.

و اگر خدا و رسولش و سرای آخرت را می‌خواهید، پس (بدانید که) قطعاً خداوند برای نیکوکاران از شما پاداش بزرگی را آماده کرده است.

ای همسران پیامبر! هر کس از شما کار زشت (و گناهی) آشکار مرتکب شود، عذابش دو چندان خواهد بود و این (کار) برای خدا آسان است.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا

۳۲

يَنْسَاءَ الَّتِي لَسْتُ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا
تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
مَعْرُوفًا

۳۳

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ
وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتَيْنَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا

۳۴

وَأَذْكُرَنَّ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا

۳۵
۳۶۵ر

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِتِينَ وَالصَّامِتَاتِ وَالْحَافِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

و هر کس از شما نیز که در برابر خدا و رسولش فروتنی
کند و عمل صالح انجام دهد، پاداش او را دو بار خواهیم
داد و برایش روزی کریمانه و پر ارزشی فراهم کرده‌ایم.

ای همسران پیامبر! شما مثل یکی از زنان (عادی) نیستید.
اگر تقوا پیشه‌اید پس به نرمی و کرشمه سخن نگویید تا
(مبادا) آن که در دلش بیماری است طمع‌ی پیدا کند، و نیکو
و شایسته سخن بگویید.

و در خانه‌های خود قرار گیرید و همچون دوران جاهلیت
نخستین، با خودآرایی ظاهر نشوید (و زینت‌های خود را
آشکار نکنید)، و نماز را بر پا دارید و زکات بدهید، و از خدا
و رسولش اطاعت کنید؛ همانا خداوند اراده کرده است که
پلیدی (گناه) را از شما اهل بیت (پیامبر) دور کند و کاملاً
شما را پاک سازد.

و آنچه که از آیات خدا و حکمت در خانه‌هایتان تلاوت
می‌شود یاد کنید؛ همانا خداوند (نسبت به شما) دارای لطف
و (از کارهای شما) آگاه است.

همانا مردان مسلمان و زنان مسلمان، و مردان با ایمان و
زنان با ایمان، و مردان مطیع خدا و زنان مطیع خدا، و مردان
راستگو و زنان راستگو، و مردان شکیبا و زنان شکیبا، و
مردان فروتن و زنان فروتن، و مردان انفاق‌گر و زنان
انفاق‌گر، و مردان روزه‌دار و زنان روزه‌دار، و مردان
پاکدامن و زنان پاکدامن، و مردانی که خدا را بسیار یاد
می‌کنند و زنانی که بسیار به یاد خدا هستند، خداوند برای
(همه‌ی) آنان آمرزش و پاداشی گرانقدر و بزرگ آماده کرده
است.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ۖ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۚ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ ۚ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

وَسَبِّحْهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

و هیچ مرد و زن با ایمانی حق ندارند هنگامی که خدا و رسولش امری را مقرر کنند، از سوی خود امر دیگری را اختیار کنند و هر کس خدا و رسولش را نافرمانی نماید، پس بدون شک به گمراهی آشکاری گرفتار شده است.

و (به یاد آر) زمانی که به (زید بن حارثه)، کسی که خداوند بر او نعمت (اسلام و ایمان) داده بود و تو (نیز) به او نعمت (آزادی) داده بودی می‌گفتی: همسرت را نگاه دار (و او را طلاق نده) و از خدا پروا کن. و در دلت چیزی را پنهان می‌داشتی که خداوند آن را آشکار می‌کند، و از مردم می‌ترسیدی در حالی که خداوند سزاوارتر است که از او بترسی. پس چون دوران کامیابی زید از همسرش پایان یافت (و از او جدا شد)، ما او را به همسری تو در آوردیم تا در مورد ازدواج مؤمنان با زنان پسرخوانده‌هایشان هنگامی که طلاق گیرند مشکلی نباشد، و فرمان خداوند انجام شدنی است.

بر پیامبر در (انجام) آنچه خداوند برای او تعیین کرده هیچ سختی و محذوری نیست، چنان که خداوند درباره‌ی انبیای قبلی نیز این سنت را قرار داده بود (که آداب و رسوم جاهلی و بی‌اساس را بشکنند)، و فرمان خدا همواره سنجیده و اندازه‌گیری شده است.

کسانی که پیام‌های الهی را ابلاغ می‌کنند و از خدا می‌ترسند، و از هیچ کس جز خدا بیم ندارند، و خداوند برای حسابرسی کافی است.

محمد صلی الله علیه و آله، پدر هیچ یک از مردان شما نبوده و نیست، بلکه رسول خدا و خاتم پیامبران است؛ و خداوند به همه چیز آگاه است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا را بسیار یاد کنید.

و او را در هر صبح و شام تسبیح نمایید (و به پاکی بستایید).

او کسی است که بر شما درود می‌فرستد و فرشتگان او (نیز بر شما درود می‌فرستند) تا شما را از تاریکی‌ها (کفر، شرک، جهل، تفرقه و خرافات) به سوی نور (ایمان، تقوا، علم و وحدت) در آورند و او به مؤمنان مهربان است.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا

۴۵

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۴۶

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

۴۷

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا

۴۸

وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۴۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ
طَلَقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ
عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

۵۰

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ
أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ
عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي
هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ
أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ
قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

تَحِيَّتِ آنان در روزی که خدا را ملاقات کنند سلام است؛ و
خداوند برای آنان پاداشی نیکو فراهم کرده است.

ای پیامبر! همانا ما تو را گواه (بر مردم) و بشارت دهنده و
بیم‌دهنده فرستادیم.

و (نیز) دعوت‌کننده به سوی خدا به فرمان او و چراغی تابان
(قرار دادیم).

و به مؤمنان بشارت ده که برای آنان از سوی خداوند
بخشی بزرگ است.

و کافران و منافقان را اطاعت مکن، و به آزارشان اعتنا مکن،
و بر خدا توکل نما که خداوند برای وکالت کافی است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه زنان با ایمان را به
همسری گرفتید و پیش از آن که با آنان آمیزش کنید
طلاقشان دادید، عده‌ای برای شما به عهده آنان نیست تا
حسابش را نگهدارید، پس آنها را (با پرداخت مهریه و
هدیه‌ی مناسبی) بهره‌مند سازید و به طرز شایسته‌ای
رهایشان کنید.

ای پیامبر! ما برای تو همسرانی را که مهرشان را پرداخته‌ای
حلال کردیم و همچنین کنیزانی را که (به عنوان غنایم
جنگی) خداوند بر تو ارزانی داشته و مالک شدی (بر تو
حلال کردیم) و نیز (ازدواج با) دختران عمویت و دختران
عمه‌هایت و دختران دایی و دختران خاله‌هایت را که با تو
هجرت کرده‌اند، (برای تو حلال کردیم)، و زن با ایمانی که
خود را به پیامبر ببخشد (و مهریه‌ای از حضرت نخواهد) اگر
پیامبر بخواهد می‌تواند او را به عقد خویش در آورد؛ (این
قانون عقد بدون مهریه) مخصوص توست نه دیگر مؤمنان؛
همانا می‌دانیم که برای مؤمنان دربارهی همسران و
کنیزانشان چه حکمی کرده‌ایم، (این برای آن است که) تا
برای تو مشکلی نباشد، و خداوند آمرزنده‌ی مهربان است.

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُخَوِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ
أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ
أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ
لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَبْظِرِينَ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ
فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَعْسِنِينَ لِحَدِيثٍ
إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا
يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ
وَرَاءِ حِجَابٍ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ
بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

از همسرانت هر کدام را خواستی می‌توانی (نوبت او را) مؤخرداری و هر که را خواهی نزد خود جای دهی، و بر تو باکی نیست هر کدام را که (برای مدتی) ترک کرده‌ای دوباره طلب کنی؛ این (حکم) برای آن که چشمانشان روشن شود و ناراحت نشوند و همی آنان به آنچه در اختیارش ان می‌گذاری راضی باشند مناسب‌تر است، و خداوند آنچه را در دل‌های شماست می‌داند، و خداوند دانا و بردبار است.

از این پس، هیچ زنی بر تو حلال نیست، و نباید (همسرانت را رها کنی و) همسر دیگری به جای آنان بگیری، هر چند زیبایی آنان تو را به شگفت آورد، مگر کنیزانی که مالک آنها می‌شوی؛ و خداوند بر هر چیزی مراقب است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به خانه پیامبر وارد نشوید مگر آن که به شما اجازه داده شود برای خوردن غذا، (به شرط آن که قبل از موعد نیایید) و در انتظار وقت غذا نباشید؛ ولی هرگاه دعوت شدید پس داخل شوید، و وقتی غذا خوردید پراکنده شوید، و (بعد از خوردن غذا) به گفتگو نپردازید؛ همانا این (گفتگوهای پس از غذا) پیامبر را آزار می‌دهد، اما او از شما شرم می‌کند (و چیزی نمی‌گوید) ولی خداوند از (گفتن) حق شرم ندارد. و هرگاه از همسران پیامبر چیزی از وسایل زندگی (به عنوان عاریت) خواستید از پشت پرده بخواهید؛ این رفتار برای دل‌های شما و دل‌های آنان به پاکی و پاکدامنی است و شما حق ندارید که رسول خدا را آزار دهید و با همسران او پس از رحلتش ازدواج کنید که این کار نزد خداوند (گناهی) بزرگ است.

اگر چیزی را آشکار نمایید یا پنهانش کنید پس بی‌شک خداوند به هر چیزی داناست.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيِٓ ءَابَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ
وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

۵۶

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

۵۷

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا
فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

۵۸

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِّنْ جَلَبِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذِنَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

۵۹
۳۶۸۲

لِّئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُحَاطِرُونَكَ
فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا

۶۰
حزب
۱۷۱

مَّلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا تُقِفُوا أَخَذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا

۶۱

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
تَبْدِيلًا

۶۲

بر زنان، (نداشتن حجاب) در مورد پدرانشان و پسرانشان و
برادرانشان و پسران برادرانشان و پسران خواهرشان و
دیگر زنان مسلمان و کنیزانشان گناهی نیست، و تقوای الهی
پیشه کنید زیرا خداوند بر هر چیزی گواه است.

همانا خداوند و فرشتگان او بر پیامبر درود می‌فرستند؛ ای
کسانی که ایمان آورده‌اید! شما (نیز) بر او درود فرستید و
به او سلام کنید سلامی همراه با تسلیم.

همانا کسانی که خدا و رسولش را آزار می‌دهند، خداوند در
دنیا و آخرت آنان را لعنت می‌کند، و برای آنان عذاب
خوارکننده‌ای آماده کرده است.

و کسانی که مردان و زنان با ایمان را بدون آن که کاری
کرده باشند آزار می‌دهند بدون شک بهتان و گناه روشنی را
بر دوش کشیده‌اند.

ای پیامبر! به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو:
روسی‌های بلند بر خود بیفکنند، این (عمل) مناسب‌تر
است، تا (به عفت و پاکدامنی) شناخته شوند و مورد آزار
قرار نگیرند، و خداوند آمرزنده مهربان است.

اگر منافقان و کسانی که در دل‌هایشان بیماری است و آنان
که در مدینه شایعه پراکنی می‌کنند (از کارشان) دست بر
ندارند، حتماً تو را بر ضد آنان می‌شورانیم، آنگاه جز مدت
کوتاهی نمی‌توانند در کنار تو در این شهر بمانند.

آنان لعنت شدگانند، هر کجا یافت شوند باید دستگیر شده
و به سختی کشته شوند.

این سنت خداوند درباره‌ی کسانی است که پیش از این
بوده‌اند (و این فتنه‌انگیزی‌ها و دلهره‌ها را در جامعه به
وجود می‌آوردند) و هرگز برای سنت خداوند تغییری
نخواهی یافت.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

يَوْمَ ثُقُلَتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ

رَبَّنَا ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادَوْا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَنُ ۚ إِنَّهُ ظُلُومًا جَهُولًا

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

مردم پیوسته از زمان وقوع قیامت از تو می‌پرسند، بگو: علم آن تنها نزد خداست و تو چه می‌دانی؟ شاید قیامت نزدیک باشد.

همانا خداوند کافران را لعنت کرده (و از لطف خود دور نموده) و برای آنان آتش فروزانی فراهم کرده است.

آنان برای همیشه در آن می‌مانند و دوست و یآوری (برای خود) نمی‌یابند.

روزی که صورت‌های آنان در آتش گردانده می‌شود، (با حسرت) می‌گویند: ای کاش! خدا را اطاعت می‌کردیم و پیرو رسول (او) بودیم.

و گویند: پروردگارا! همانا ما سران و بزرگانمان را اطاعت کردیم، پس آنان ما را از راه به در بردند.

پروردگارا! آنان را عذاب دو چندان ده و به لعنتی بزرگ لعنت کن.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! مانند کسانی نباشید که موسی را آزار دادند، پس خداوند او را از آنچه (درباره‌اش به افترا) می‌گفتند، تبرئه فرمود و او نزد خداوند آبرومند بود.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! تقوای الهی پیشه کنید و سخن (حق و) استوار گویید.

تا خداوند کارهای شما را اصلاح کند و گناهانتان را بپامرزد؛ و هر کس خدا و رسولش را اطاعت کند، بدون شک به رستگاری بزرگی دست یافته است.

همانا ما امانت (الهی) را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه کردیم، پس، از حمل آن سر باز زدند و از آن ترسیدند، ولی انسان آن را بر دوش گرفت، اما او بس ستمکار و نادان است.

تا خداوند مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را (به علت ضایع کردن امانت) عذاب کند، و لطف خود را بر مردان و زنان با ایمان برگرداند (و توبه‌ی آنان را بپذیرد) که خداوند آمرزنده‌ی مهربان است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ
الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

۱
۳۷۵

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ

۲

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتَأْتِيََنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

۳

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن
رَّجْزِ أَلِيمٍ

۵

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ
الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۶

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنْبِئُكُمْ إِذَا
مُرِّقْتُمْ كُلَّ مُمْرَقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

۷

ستایش مخصوص خدایی است که آن چه در آسمان‌ها و آن
چه در زمین است ملک اوست و در آخرت (نیز) حمد و
ستایش تنها برای اوست و اوست حکیم آگاه.

آن چه در زمین فرو می‌رود و آن چه از آن خارج می‌شود و
آن چه از آسمان نازل می‌شود و آن چه در آن بالا می‌رود
(همه را) می‌داند و اوست مهربان آمرزنده.

و کسانی که کافر شدند گفتند: قیامت برای ما نخواهد آمد.
بگو: چرا، به پروردگارم که آگاه از غیب و نهان است سوگند
که به سراغ شما نیز خواهد آمد. به میزان ذره‌ای در
آسمان‌ها و در زمین از خدا پوشیده نیست، نه کوچک‌تر از
آن و نه بزرگ‌تر از آن، نیست جز آن که در کت اب روشن
(الهی ثبت) است.

تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند
پاداش دهد؛ آنانند که برایشان آمرزش و روزی نیکو مقرر
است.

و کسانی که در (انکار و محو) آیات ما تلاش کردند که ما را
درمانده کنند، آنانند که برایشان عذابی (سخت) از عقوبتی
دردناک است.

و کسانی که به آنان علم داده شده، آن چه را از جانب
پروردگارت به تو نازل شده حق می‌بیند که به راه خدای
عزیز ستوده هدایت می‌کند.

و کسانی که کفر ورزیدند، (به استهزا) گفتند: آیا شما را به
مردی راهنمایی کنیم که به شما خبر می‌دهد هرگاه (در
قبرها) کاملاً متلاشی شدید (بار دیگر) در آفرینش تازه‌ای
(زنده) خواهید شد؟

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن نَّشَأْ نُخَسِّفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ
كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا يٰجِبَالُ أُوبِیْ مَعَهُ وَالطَّيْرُ
وَأَلْنَا لَهُ الْحَدِيدَ

أَنِ اعْمَلْ سَابِغَةً وَاقِذِرْ فِي السَّرْدِ وَعَاْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَرَوَاحُها شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ
عَيْنَ الْقَظْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهٖ
وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنَ أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمْثِيلٍ وَجِفَانِ
كَالْجُؤَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ اَعْمَلُوا ءَالَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ
مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهٖٓ إِلَّا دَابَّةٌ
اَلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَن لَّوْ
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ

آیا او (دانسته) بر خدا دروغی بسته یا جنونی در اوست؟
(نه، چنین نیست) بلکه کسانی که به آخرت ایمان ندارند در
عذاب و گمراهی دوری (از نجات و حق) هستند.

آیا به آن چه از آسمان و زمین، پیش رو و پشت سرشان
است نگاه نکردند؟ اگر بخواهیم آنان را در زمین فرو
می‌بریم یا قطعه‌هایی از (سنگ‌های) آسمان را بر سرشان
فرو می‌آوریم، همانا در این (تهدید) برای هر بنده‌ی توبه
کاری عبرت قطعی است.

و همانا داوود را از سوی خود فضیلتی دادیم (و گفتیم:) ای
کوه‌ها! با او (در تسبیح خدا) هم نوا شوید و (ای) پرندگان!
(همراهی کنید) و آهن را برای او نرم کردیم.

(و گفتیم:) زره‌های کامل و فراخ بساز و بافت آن را درست
اندازه‌گیری کن. و کار شایسته انجام دهید، همانا من به آن
چه عمل می‌کنید بینا هستم.

و برای سلیمان باد را (رام و مسخر کردیم) که صبحگاهان
مسیر یک ماه را می‌پیمود و عصرگاهان مسیر یک ماه را، و
برای او چشمه‌ی مس (گداخته) را روان ساختیم و گروهی
از جن پیش روی او به اذن پروردگارش کار می‌کردند؛ و هر
یک از آنان که از فرمان ما سرپیچی می‌کرد او را از عذاب
فروزان می‌چشانیدیم.

جَنِّان، هر چه را که سلیمان می‌خواست از محراب و تمثال و
ظروف بزرگ مانند حوضچه و دیگ‌های ثابت برایش
می‌ساختند. ای خاندان داوود! شکر (این همه نعمت را) بجا
آورید. اما اندکی از بندگان من سپاسگزارند.

پس چون مرگ را بر سلیمان مقرر داشتیم، کسی جَنِّان را
از مرگ او آگاه نساخت مگر جنبنده‌ی زمین (= موریانه) که
عمایش را (به تدریج) می‌خورد، پس چون سلیمان به زمین
افتاد جَنِّان دریافتند که اگر غیب می‌دانستند، در آن عذاب
خوارکننده (کارهای سخت) نمی‌ماندند.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ ءَايَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُٓ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ

۱۶

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیٓ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ

۱۷

ذَٰلِكَ جَزَیْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوآ وَهَلْ نُجَٰزِیٓ إِلَّا الْكَفُورَ

۱۸

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالٍ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ

۱۹

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنٍ أَسْفَرْنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرَّقٍ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

۲۰

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُٓ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ

۲۱

وَمَا كَانَ لَهُٗ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطٰنٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
حَفِیْظٌ

۲۲
۳۷۲ر

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍَ
وَمَا لَهُٗ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ

همانا برای قوم سبأ در محل سکوتشان نشانه‌ای (از قدرت و رحمت الهی) بود: دو باغ و بوستان از راست و چپ. از روزی پروردگارتان بخورید و برای او شکرگزار باشید (که) شهری پاک و پروردگاری آمرزنده (دارید).

پس (به جای شکر، از خداوند) روی گرداندند، و ما بر آنان سیل ویرانگر عَرم را فرستادیم و دو باغستان (پر محصول) آنان را به دو باغ با میوه‌های تلخ و شورگَز و اندکی از درخت سدر تبدیل نمودیم.

این (کیفر) را به خاطر کفرانشان به آنان جزا دادیم و آیا جز ناسپاسان را کیفر می‌دهیم؟

و میان آنان و مناطقی که در آن برکت قرار داده بودیم، آبادی‌هایی آشکار بود (که به هم وصل و نزدیک بود) و سفر در میان قریه‌ها را به طور متناسب مقرر کرده بودیم (و به آنان گفتیم:) در این مناطق شب‌ها و روزها در حال امن سفر کنید.

پس (به ناسپاسی) گفتند: پروردگارا! میان سفرهای ما فاصله بیانداز و بر خویشتن ستم کردند، پس ما آنان را موضوع داستان‌هایی (برای عبرت دیگران) قرار دادیم و آنان را به کلی پراکنده و متلاشی کردیم، همانا در این (ناسپاسی آنان و قهر ما) نشانه‌هایی (از عبرت) برای هر صبرکننده و شکرگزاری وجود دارد.

و البتّه ابلیس گمان خود را (که می‌گفت: من اولاد آدم را گمراه می‌کنم) بر آنان تحقق یافته دید، پس همگی از او پیروی کردند، جز گروه اندکی از مؤمنان.

و ابلیس هیچگونه تسلّط و غلبه‌ای بر آنان (که از او پیروی کردند) نداشت. (کار او تنها وسوسه است) تا معلوم کنیم کسی را که به آخرت ایمان دارد (و در برابر وسوسه‌های او مقاومت می‌کند) از کسی که نسبت به آخرت در تردید است، و پروردگارت بر همه چیز نگهبان است.

بگو: کسانی را که جز خدا (شریک و معبود خود) پنداشته‌اید بخوانید (تا حاجتی از شما برآورند)، آنان به میزان ذره‌ای مالک چیزی در آسمان و زمین نیستند، و برای شریک‌ها(ی خیالی شما) در (اداره‌ی) زمین و آسمان هیچگونه مشارکتی نیست و از طرف آنان هیچگونه پشتیبانی برای خداوند نیست.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ
إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلِيمُ

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَّكُمْ مَّيْعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَخِيرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا
تَسْتَقْدِمُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ

و شفاعت نزد خداوند سودی ندارد، مگر برای آن کس که او
اجازه دهد. (انتظار اذن شفاعت، ادامه دارد) تا زمانی که
هراس و اضطراب از دل‌های آنان بر طرف شود، (مجرمان)
از آنان پرسند: پروردگار شما چه گفت؟ پاسخ می‌دهند: حق
گفت؛ و او بلند مرتبه و بزرگ است.

(ای پیامبر! به مشرکان) بگو: کیست که از آسمان‌ها و زمین
به شما روزی می‌دهد؟ بگو: خدا؛ و البتّه (یکی از) ما یا شما
بر (طریق) هدایت یا در گمراهی آشکار هستیم.

بگو: (شما) از آن چه ما مرتکب شده‌ایم باز خواست
نخواهید شد، و ما (نیز) از آن چه شما انجام می‌دهید باز
خواست نخواهیم شد.

بگو: پروردگار ما، ما و شما را (در قیامت) گرد می‌آورد،
سپس بین ما و شما به حق داوری خواهد کرد و اوست داور
دانا.

بگو: کسانی را که به عنوان شریک به خداوند ملحق کرده‌اید
به من نشان دهید. هرگز چنین نیست، بلکه اوست خدای
نفوذناپذیر حکیم.

و ما تو را به عنوان پیامبری مژده‌دهنده و بیم دهنده
نفرستادیم جز برای همه‌ی مردم، ولی بیش‌تر مردم
نمی‌دانند.

و آنان (با تمسخر) می‌گویند: اگر راست می‌گویید، این وعده
(قیامت) چه وقت خواهد بود؟

بگو: برای شماست وعده روزی که نه (می‌توانید) ساعتی از
آن تأخیر کنید و نه پیشی بگیرید.

و کسانی که کافر شدند گفتند: ما نه به این قرآن و نه به
آن (کتابی) که پیش از آن بوده است هرگز ایمان نخواهیم
آورد. (و تعجب می‌کنی) اگر ببینی وقتی که ستمگران
(مشرک) در پیشگاه پروردگارشان باز داشت شده‌اند در
حالی که بعضی با بعض دیگر جدل و گفتگو می‌کنند (و گن اه
خود را به گردن یکدیگر می‌اندازند.) کسانی که ضعیف نگاه
داشته شده‌اند (زیر دستان) به مستکبران می‌گویند: اگر
شما نبودید، حتماً ما مؤمن بودیم.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُؤُنْدَادًا
وَأَسْرُوا الثَّمَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَعْلَالَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ
إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الْوَعْدِ
بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ ءَامِنُونَ

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ
وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

(اما) کسانی که استکبار ورزیدند به مستضعفان گویند: آیا
ما شما را از هدایتی که به سراغتان آمد باز داشتیم؟ بلکه
شما خود گناهکار بودید.

و زیردستان به مستکبران گویند: بلکه (مایه‌ی گمراهی ما)
نیرنگ شب و روز (شما بود)، آن گاه که ما را فرمان
می‌دادید به خدا کفر ورزیم و برای او همتیانی قرار دهیم.
و همین که عذاب را مشاهده کردند پشیمانی خود را پنهان
نمودند. و ما در گردن کسانی که کفر ورزیدند غل‌ها قرار
دادیم، آیا جز آن چه عمل می‌کردند جزا داده می‌شوند؟

و ما در هیچ دیاری هشدار دهنده‌ای نفرستادیم مگر آن که
افراد خوشگذر آنان گفتند: حتماً ما به آن چه بدان فرستاده
شده‌اید کافریم.

و گفتند: ما از جهت اموال و اولاد بیش‌تریم (و این نشانه
لطف خداوند به ماست) و ما عذاب نمی‌شویم.

بگو: همانا پروردگار من برای هر که بخواهد روزی را
گشایش می‌دهد یا تنگ می‌گرداند ولی بیش‌تر مردم
نمی‌دانند. (که این گشایش‌ها و تنگی‌ها بیانگر میزان علاقه
خداوند به آنان نیست.)

و اموال و فرزندان آن گونه (فضیلتی) نیست که شما را
به پیشگاه ما نزدیک گرداند، مگر کسانی که ایمان آورده و
کار شایسته انجام داده‌اند. پس آنانند که برایشان دو برابر
آن چه عمل کردند پاداش است و آنانند که در غرفه‌ها و
طبقات (بهشتی) آسوده‌خاطرند.

و کسانی که به قصد به ستوه آوردن (و محو و ابطال آیات)
ما تلاش می‌کنند، اینان در عذاب (الهی) احضار می‌شوند.

بگو: بدون شک، پروردگارم برای هر کس از بندگان که
بخواهد روزی را گشایش می‌دهد، و یا برای او تنگ (و
محدود) می‌گرداند و هر چه را (در راه او) انفاق کردید پس
او (عوضش را) جایگزین می‌کند و او بهترین روزی‌دهندگان
است.

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ أَهْؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ
كَانُوا يَعْبُدُونَ

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ
الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ
لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ
يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا
هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِّنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ
مِنْ نَّذِيرٍ

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مِعْشَارَ مَا ءَاتَيْنَاهُمْ
فَكَذَّبُوا رَسُولِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِيَ وَفَرَادَىٰ ثُمَّ
تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ
بَيْنَ يَدَىٰ عَذَابٍ شَدِيدٍ

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ
اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَٰمُ الْغُيُوبِ

و (به یاد آور) روزی که خداوند همه را محشور می‌کند،
سپس به فرشتگان می‌گوید: آیا این‌ها شما را
می‌پرستیدند؟

فرشتگان گویند: خدایا! تو منزّهی، تو سرپرست مایی، نه
آنها، بلکه آنان جن را می‌پرستیدند، (و) بیش‌ترشان به آنان
ایمان داشتند.

پس امروز برخی از شما برای یکدیگر مالک سود و زبانی
نیست، و به کسانی که ستم کردند می‌گوییم: بچشید عذاب
آتشی را که آن را دروغ می‌شمردید.

و هرگاه آیات روشن ما بر آنان خوانده شود گویند: جز این
نیست که این مرد می‌خواهد شما را از آن چه پدرانتان
می‌پرستیدند باز دارد. و گویند: این قرآن جز دروغی بافته
شده نیست. و کسانی که کفر ورزیدند، همین که حق به
سراغشان آمد، گفتند: این، جز یک جادو و سحر رو شن چیز
دیگری نیست.

و ما به آنان (مشرکان عرب) کتاب‌های آسمانی نداده بودیم
که آن را بخوانند و بیاموزند و بیم دهنده‌ای به سوی آنان
نفرستاده‌ایم.

و کسانی که پیش از آنان بودند، (پیامبران را) تکذیب
کردند، در حالی که (کافران قوم تو) به یک دهم آن چه (از
قدرت و امکانات) به گذشتگان داده بودیم نرسیده‌اند، پس
آنان پیامبران مرا تکذیب کردند، پس (بین) چگونه بود
کیفر و عقوبت من (نسبت به آنان).

بگو: من شما را به یک سخن پند می‌دهم؛ برای خدا قیام
کنید، دو نفر دو نفر و یک نفر یک نفر، پس بیاندیشید (تا
ببینید) که هیچ گونه در هم‌سخن شما (پیامبر) نیست، او
برای شما از عذاب سختی که در پیش است جز
هشداردهنده‌ای نیست.

بگو: هر مزدی که از شما خواستم پس آن به نفع شماست،
مزد من جز بر خدا نیست و او بر هر چیزی گواه است.

بگو: همانا پروردگارم که به نهان‌ها بسیار آگاه است حق را
(بر دل‌ها) می‌افکند.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ

۵۰

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي ۖ وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ

۵۱

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۵۲

وَقَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۖ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَافُثُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۳

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۴

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ

۳۵. فاطر

فَاطِرُ: فاطر

مکی

۴۵ آیه

۷ صفحه

۱
۳۷۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولِيَ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَثَ وَرُبَعٌ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ

بگو: حق آمد و باطل (کاری از آن ساخته نیست) نمی‌تواند آغازگر چیزی باشد و نه تجدیدکننده آن).

بگو: اگر من گمراه شده باشم به زیان خود گمراه شده‌ام، و اگر هدایت یافته باشم پس به (برکت) چیزی است که پروردگارم به من وحی می‌کند، همانا اوست شنوای نزدیک.

و اگر ببینی وقتی که کافران (از عذاب سخت) فزع کنند و راه گریزی در کار نیست، و از مکانی نزدیک دستگیر شوند (تعجب خواهی کرد).

(و در آن حال) گویند: به او ایمان آوردیم و کجا این دستیابی به ایمان از راه دور (که توان بر انجام عمل صالحی ندارند) به سودشان خواهد بود.

در حالی که پیش از این به آن کفر ورزیدند و از دور دست‌ها تیر در تاریکی می‌انداختند. (و به پیامبر اسلام تهمت‌ها می‌زدند).

(سرانجام) میان آنان و آن چه می‌خواستند جدایی افتاد، همان گونه که از دیر باز با امثال ایشان چنین شد، زیرا آنان در شک و تردید سختی بودند.

ستایش، مخصوص خداوندی است که آفریدگار آسمان‌ها و زمین است؛ فرشتگان را که دارای بال‌های (قدرت) دو تا دو تا و سه تا سه تا و چهار تا چهار تا هستند، رسولانی قرار داد. او هر چه را بخواهد در آفرینش می‌افزاید، البته خداوند بر هر کاری تواناست.

هر رحمتی را که خداوند (به روی) مردم بگشاید، بازدارنده‌ای برای آن نیست، و هر چه را خداوند دریغ دارد، پس غیر او فرستنده‌ای برای آن نیست، و اوست عزیز و حکیم.

ای مردم! نعمت‌هایی را که خداوند به شما عطا کرده یاد کنید، آیا جز خداوند، آفریدگاری است که از آسمان و زمین به شما روزی دهد؟ جز او معبودی نیست. پس چگونه از حق به سوی باطل بازگردانده می‌شوید.

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوْءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَدَلٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ يُبَوِّرُ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ وَمَا يُعَمِّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَلَا يَنْقُصُ مِنْ عُمرِهِۦٓ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

و اگر تو را تکذیب می‌کنند (نگران مباش زیرا) پیامبران پیش از تو (نیز) تکذیب شده‌اند، و همه‌ی کارها به سوی خداوند بازمی‌گردد.

ای مردم! وعده‌ی خداوندی حق است؛ پس زندگی دنیا شما را فریب ندهد و مبادا (شیطان) فریبکار شما را فریب دهد و به (گرم) خدا مغرور سازد.

بی‌گمان، شیطان دشمن شما است، پس شما نیز او را دشمن بگیرید؛ جز این نیست که او دار و دسته‌ی خود را فرامی‌خواند تا از اصحاب دوزخ باشند.

کسانی که کفر ورزیدند، برایشان عذابی سخت است، و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ خواهد بود.

پس آیا کسی که عمل بدش برای او آراسته شده و آن را نیکو می‌بیند، (مانند کسی است که هدایت یافته است.) پس بدون شک خداوند هر که را بخواهد (و سزاوار بداند) گمراه می‌کند و هر که را بخواهد (و شایسته بداند) هدایت می‌نماید، پس مگذار به خاطر حسرت بر آنان جانت از دست برود، زیرا خداوند به آن چه انجام می‌دهند آگاهی کامل دارد.

و خداوند است که باده‌ها را فرستاد تا ابر را برانگیزاند، پس آن را به سوی سرزمینی مرده راندیم، و به وسیله‌ی آن زمین را بعد از مردنش زنده نمودیم. رستاخیز نیز چنین است.

هر کس خواهان عزّت است، پس عزّت، همه از آن اوست (و به هر که بخواهد می‌دهد.) تنها سخن (و عقیده‌ی) پاک به سوی او بالا می‌رود، و کار شایسته آن را بالا می‌برد، و کسانی که برای انجام بدی‌ها نقشه می‌کشند، برایشان عذاب سختی است و نیرنگ آنان است که تباه می‌شود.

خداوند، شما را از خاک و سپس از نطفه آفرید؛ آن گاه شما را زوج یکدیگر قرار داد، و هیچ ماده‌ای جز با علم او باردار نشود و نزايد، و هیچ کس عمر طولانی داده نشود و یا از عمرش کاسته نشود، مگر آن که در کتاب (علم خدا ثبت گردیده) است؛ قطعاً این امر بر خداوند آسان است.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۳۵:
فاطر
۱۲
/۴۵

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ

۱۳

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

۱۴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

۱۵
حزب
۱۷۵
۳۷۸

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

۱۶

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بَعِزٍ

۱۷

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يُخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۱۸

دو دریا یکسان نیستند: این یکی شیرین، لطیف (و) نوشیدنش گواراست، و آن یکی، شور و تلخ است، ولی شما از هر دو گوشت تازه می‌خورید و زیور (و مروارید) بیرون می‌آورید و می‌پوشید. کشتی‌ها را در آن می‌بینی که امواج را می‌شکافند تا از فضل او (روزی) طلبید و شاید شکر گزار باشید.

شب را در روز فرو می‌برد و روز را در شب داخل می‌کند. (از یکی می‌کاهد و به دیگری می‌افزاید.) و خورشید و ماه را رام و مسخر نمود، هر یک از آنها برای مدتی معین در حرکتند. این است خداوند پروردگار شما، فرمانروایی مخصوص اوست. و کسانی که به جای او می‌خوانید ما لک پوست هسته‌ی خرمائی نیستند.

اگر آن (بت)ها را بخوانید، دعای شما را نمی‌شنوند و اگر بشنوند پاسخی به شما ندهند، و روز قیامت شرک شما را انکار خواهند کرد، و هیچ کس مانند (خداوند) خبیر، تو را (به حقیقت کارها) آگاه نکند.

ای مردم! این شمايید که به خداوند نیاز دارید و (تنها) خداوند، بی‌نیاز و ستوده است.

اگر بخواهد شما را می‌برد و آفریده‌ی جدیدی می‌آورد.

و این کار بر خداوند سخت نیست.

و هیچ فردی بار (گناه) دیگری را بر دوش نکشد، و اگر سنگین باری برای حمل بارش، حتی از نزدیکان خود دعوتی کند، چیزی از بارش حمل نشود (و کسی به او رحم نکند). تو تنها کسانی را که در نهان از پروردگارشان می‌ترسند و نماز به پا می‌دارند هشدار می‌دهی، و هر کس (از گناه) پاک شود، پس این پاکی به نفع خود اوست و بازگشت (همه) تنها به سوی خداوند است.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

۲۰

وَلَا الظُّلُمْتُ وَلَا النُّورُ

۲۱

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ

۲۲

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ^ط
وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ

۲۳

إِنَّ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ

۲۴

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا^ط
فِيهَا نَذِيرٌ

۲۵

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ^ط
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

۲۶

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ^ط

۲۷
۳۷۹

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ^ط
مُتَخَلِّفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ^ط
أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ

۲۸

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَآبِّ ^طوَالْأَنْعَمِ مُتَخَلِّفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا^ط
يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

۲۹

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا^ط
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ

۳۰

لِيُوفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ^ط إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ

(مؤمن و کافر یکسان نیستند چنانکه) نابینا و بینا یکسان نیستند.

تاریکی و روشنایی (نیز یکسان نیستند).

و سایه و گرمای آفتاب (یکسان نیستند).

و زندگان و مردگان یکسان نیستند. همانا خداوند (حق را) به هر کس که بخواهد می‌شنواند و تو هرگز نمی‌توانی به کسانی که در گورها هستند (حق را) بشنوانی.

تو جز بیم دهنده‌ای (بیش) نیستی.

همانا ما تو را به حق برای بشارت و هشدار فرستادیم و هیچ امتی نبوده مگر آن که در آن هشدار دهنده‌ای گذشته است.

و اگر تو را تکذیب می‌کنند (نگران مباش، زیرا) بدون شک کفاری که پیش از آنان بودند نیز (انبیا را) تکذیب نمودند، پیامبران‌شان همراه با معجزه‌ها و دلایل آشکار و نوشته‌ها و کتاب روشنگر به سراغشان آمدند (اما آنان ایمان نیاوردند).

سپس کسانی را که کفر ورزیدند (به مؤاخذه و مجازات) گرفتیم، پس کیفر من چگونه است؟

آیا ندیده‌ای که خداوند از آسمان، آبی فرو فرستاد، پس به واسطه‌ی آن میوه‌هایی رنگارنگ (از زمین) بیرون آوردیم. و از بعضی کوه‌ها (رگه‌ها و) راه‌های سفید و سرخ، به رنگ‌های گوناگون و کاملاً سیاه (بیرون آوردیم).

و همچنین از مردم و جنبنده‌ها و چهار پایان به رنگ‌های گوناگون (آفریدیم)؛ از میان بندگان او تنها دانشمندان (ربّانی) خشیت الهی دارند، بیشک خداوند، عزیز و آمرزنده است.

همانا کسانی که کتاب خدا را تلاوت می‌کنند و نماز بر پا می‌دارند و از آن چه ما روزیشان کرده‌ایم، پنهان و آشکار انفاق می‌کنند، به تجارتی دل بسته‌اند که هرگز زوال نمی‌پذیرد.

خداوند پاداش آنان را به طور کامل عطا کند و از فضل خویش به آنان بیفزاید، چرا که خداوند آمرزنده و سپاسگزار است.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۖ فَمِنْهُمْ
ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ ۖ إِنَّ
اللَّهَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌ

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ ۚ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ
وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا
وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ عَذَابِهَا ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ
الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ۖ أَوْ لَمْ نَعْمَرْكُمْ مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ
وَجَاءَكُمْ التَّذِيرُ ۖ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

و آن چه از کتاب به سوی تو وحی کردیم، همان حق است که
تصدیق‌کننده‌ی کتاب‌های پیش از آن است؛ قطعاً خداوند
نسبت به بندگان‌ش خبیر و بینا است.

آنگاه این کتاب (قرآن) را به گروهی از بندگانمان که (آنان
را) برگزیدیم به میراث دادیم؛ پس برخی از بندگان ما (در
عمل به کتاب) بر خود ستمکارند و بعضی میانه‌رو و برخی با
اذن الهی نسبت به کارهای خیر سبقت گیرند، که این همان
فضل بزرگ الهی است.

(پاداش الهی و آن فضل بزرگ،) باغ‌هایی همیشه سرسبز
است که به آنها وارد خواهند شد، و در آنها با دستبندهایی
از طلا و مروارید زینت می‌شوند و لباس آنان در آن جا (از)
ابریشم است.

و گویند: سپاس برای خداوندی است که اندوه را از ما
زدود، همانا پروردگار ما آمرزنده و سپاسگزار است.

خداوندی که ما را از فضل خویش در سرای ابدی جای داد
که در آن جا هیچ رنجی به ما نمی‌رسد و درماندگی به سراغ
ما نمی‌آید.

و کسانی که کفر ورزیدند، برایشان آتش دوزخ است، نه بر
آنها حکم می‌شود که بمیرند و نه از عذاب دوزخ تخفیفی
برایشان هست؛ ما این گونه هر ناسپاسی را کیفر می‌دهیم.

و آن کفار در دوزخ ناله می‌زنند (و می‌گویند): پروردگار! ما
را خارج کن تا عمل صالحی انجام دهیم، غیر از آنچه که قبلاً
انجام می‌دادیم. (در پاسخ به آنان گفته می‌شود:) آیا ما به
شما چندان عمر ندادیم که در آن هر کس که بنای تذکر
دارد متذکر شود و (عبرت گیرد؟ به علاوه) هشدار دهنده
به سراغتان آمد (ولی شما توجهی نکردید)، که اینک
بچشید، پس برای ستمگران هیچ یآوری نیست.

همانا خداوند به غیب آسمان‌ها و زمین آگاه است، بدون
شک او به راز دل‌ها داناست.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلْقًا فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ
كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا مَقْتًا^ط
وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا

او کسی است که شما را در زمین جانشتان (پیشینیان) قرار داد؛ پس هر کس کفر ورزد بر ضررش خواهد بود و کافران را کفرشان جز دشمنی و خشم نزد پروردگارشان نمی‌افزاید، و کافران را کفرشان جز خسارت نمی‌افزاید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ
ءَاتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِن يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا

بگو: آیا شریکان خویش را که به جای خداوند می‌خوانید دیده‌اید؟ به من نشان دهید که چه چیزی را از زمین آفریده‌اند، یا برای آنان در (آفرینش) آسمان‌ها مشارکتی است؟ یا به آنان کتابی داده‌ایم که ایشان، دلیل و حجتی از آن بر شرک خود دارند؟ (نه، هیچ کدام نیست)، بلکه ستمکاران تنها بر اساس وعده‌ای (دروغی) که بعضی‌شان به بعضی دیگر (در مورد شفاعت) می‌دهند یکدیگر را فریب می‌دهند.

إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا
إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

همانا خداوند آسمان‌ها و زمین را از زوال (و سقوط و خروج از مدار) نگاه می‌دارد، و اگر زوال پذیرند (و از مدار خارج شوند) احدی جز او نمی‌تواند آنها را نگاه دارد؛ البته او بردبار و آمرزنده است.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ
أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

و (مشرکان) با سخت‌ترین سوگندها، به خدا سوگند یاد کردند که اگر هشدار دهنده‌ای به سراغشان بیاید از هر یک از امت‌های دیگر هدایت یافته‌تر شوند؛ پس همین که هشدار دهنده‌ای برایشان آمد، جز نفرت (از حق) چیزی بر آنان نیفزود.

أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ
إِلَّا بِأَهْلِيهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

(نفرت آنان از حق) به خاطر استکبار در زمین و نیرنگ بدشان بود، و نیرنگ بد جز اهلش را فرا نگیرد، پس آیا آنان جز سنت (خداوند را در مورد قلع و قمع) پیشینیان انتظار دارند؟ با آنکه برای سنت و قانون الهی هرگز جایگزینی نخواهی یافت، و هرگز برای سنت الهی تغییری نخواهی یافت.

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا

آیا در زمین سیر نکردند تا ببینند که سرانجام کسانی که قبل از ایشان بودند و قدرتشانشان بیش از آنان بود چه شد؟ و هیچ چیز در آسمان‌ها و زمین نیست که خداوند را به عجز در آورد (و از حیطة قدرت او خارج باشد). البته او بس آگاه و تواناست.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

۳۶. یس	یُسّ: یس	مکی	۸۳ آیه	۶ صفحه
---------------	----------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس

یا، سین.

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ ءَابَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّا جَعَلْنَا فِيْٓ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ ٱلْغَيْبَ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَءَاثِرَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ

و اگر خداوند مردم را به سزای آن چه انجام داده‌اند مؤاخذه نماید، هیچ جنبنده‌ای روی زمین باقی نمی‌ماند، ولی (سنت خداوند بر آن است که) مردم را تا مدّتی معین مهلت دهد (تا خود را اصلاح نمایند)، پس همین که مدّتشان به سر آمد (آنان را مؤاخذه می‌کند.) و همانا خداوند به (احوال) بندگان خود بیناست (و هر کس را به مقتضای کردارش جزا می‌دهد).

سوگند به قرآن (محکم و) حکمت‌آموز.

که همانا تو از پیامبرانی.

بر راه راست هستی.

قرآن از جانب خداوند قادر مهربان نازل شده است.

تا به مردم آن چه را به نیاکانشان هشدار داده شده تو نیز هشدار دهی، پس آنان غافلند.

به یقین فرمان (عذاب) بر بیشتر آنان سزاوار گشته است پس ایشان ایمان نمی‌آورند.

به راستی که ما در گردن‌های آنان غل‌هایی قرار دادیم، که تا چانه‌شان را می‌پوشاند در نتیجه سرهای آنان بالا مانده است (و نمی‌توانند اطراف و پیش پای خود را ببینند).

و پیش روی آنان حائل و سدّی و پشت سرشان نیز حائل و سدّی قرار دادیم، و به طور فراگیر آنان را پوشاندیم، پس هیچ چیز را نمی‌بینند.

بر آنان تفاوتی نمی‌کند که آنان را بیم دهی یا بیم ندهی، ایمان نمی‌آورند.

تنها کسی را (می‌توانی) هشدار دهی که از ذکر (قرآن) پیروی کند و در درون و نهان از خدای رحمان بترسد، پس او را به آمرزش و پاداشی پر ارزش بشارت ده.

همانا ما مردگان را زنده می‌کنیم و آن چه را از پیش فرستاده‌اند و آثارشان را می‌نویسیم و هر چیزی را در (کتاب و) پیشوایی روشن برشمرده‌ایم.

وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ

۱۴

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ

۱۵

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ

۱۶

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ

۱۷

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۱۸

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۹

قَالُوا طَيِّرُكُم مَّعَكُمْ أَإِن ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

۲۰

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ

۲۱

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلْكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

۲۲

وَمَا لِي لَّا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۳

ءَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً إِن يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ

۲۴

إِنِّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۲۵

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ

۲۶

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ

۲۷

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

برای آنها اصحاب قریه را مثال بزن که فرستادگان خدا به سوی آنها آمدند.

آن گاه که دو نفر (از پیامبران خود) را به سوی آنان فرستادیم، پس تکذیبشان کردند، سپس با شخص سوّمی (آن دو را) تأیید کردیم، پس گفتند: همانا ما (از طرف خدا) به سوی شما فرستاده شده‌ایم.

کفار گفتند: شما جز بشری مثل ما نیستید و خدای رحمان چیزی (بر شما) نازل نکرده است، شما جز دروغ نمی‌گویید.

پیامبران گفتند: پروردگار ما می‌داند که ما به سوی شما فرستاده شده‌ایم.

و بر ما، جز تبلیغ آشکار و روشن، وظیفه‌ی دیگری نیست.

(کفار به انبیا) گفتند: ما (حضور) شما را به فال بد گرفته‌ایم (وجود شما شوم است و مایه‌ی بدبختی ما) و اگر از حرفتان دست بر ندارید قطعاً شما را طرد خواهیم کرد و از طرف ما عذاب دردناکی به شما خواهد رسید.

(انبیا در پاسخ) گفتند: شومی شما از خود شماست، آیا اگر پند داده شدید (باید فال بد بزنید)؟ بلکه شما قومی اسرافکارید.

و از دورترین منطقه شهر، مردی با شتاب آمد (و) گفت: ای قوم من! از این انبیا پیروی کنید.

از کسانی که پاداشی درخواست نمی‌کنند و خود هدایت یافته‌اند پیروی کنید.

و چیست مرا که نپرستم آنکه مرا آفریده است و همگی به سوی او بازگشت داده می‌شوید.

آیا به جای او خدایانی را برگزینم که اگر خداوند رحمان اراده‌ی گزندی به من نماید، شفاعت آنها کمترین سودی برای من ندارد و مرا نمی‌رهانند؟

در این صورت من در گمراهی آشکاری خواهم بود.

(ای مردم! بدانید) من به پروردگارتان ایمان آوردم، پس (شما نیز سخن مرا) بشنوید (و ایمان آورید).

(سرانجام او را شهید کردند) به او گفته شد: به بهشت وارد شو. گفت: ای کاش قوم من می‌دانستند.

که پروردگارم مرا بخشید و از گرامی داشتگان قرارم داد.

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِن جُنْدٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خُمِدُونَ

يَحْسِرَةً عَلَىٰ الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ

وَإِن كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

وَعَايَهُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ

لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِۦ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنۢ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ

وَعَايَهُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

و ما بعد از (شهادت آن مرد خدا) هیچ لشگری از آسمان برای هلاک قوم او نفرستادیم و اصولاً سنت ما قبل از این هم چنین نبود (که برای اهل زمین سپاهی از آسمان بفرستیم).

تنها یک صیحه (آسمانی، صیحه‌ای تکان دهنده و مرگبار که ناگهان همگی خاموش شدند.

ای دریغ بر بندگان! که هیچ پیامبری بر آنان نیامد مگر آن که او را به استهزا گرفتند.

آیا ندیدند چه بسیار نسل‌هایی را که قبل از آنان هلاک کردیم و آنان به سوی این کفار برنمی‌گردند؟

و همگی نزد ما احضار می‌شوند.

و زمین مرده که ما آن را زنده کردیم و دانه‌ای از آن خارج ساختیم که از آن می‌خورند، برای آنان نشانه‌ای است (بر امکان معاد).

و در آن، باغ‌هایی از درختان خرما و انگور قرار دادیم و در آن چشمه‌ها شکافته و روان ساختیم.

تا از میوه‌ی آن و آن چه‌دستانشان به عمل آورده است، بخورند، پس چرا سپاسگزاری نمی‌کنند؟

منزه است خدایی که تمام زوجها را آفرید، از آن چه زمین می‌رویاند و از خود مردم و از آن چه نمی‌دانند.

و نشانه‌ای (دیگر) برای آنان شب است که ما روز را (مانند پوست) از آن برمی‌کنیم، پس در تاریکی فرو می‌روند.

و خورشید به (سوی) قرارگاه خود روان است، آن نظام تقدیر خداوند عزیز داناست.

و برای ماه نیز منزلگاه‌هایی معین کرده‌ایم، تا همچون شاخه کهنه‌ی خرما برگردد.

نه خورشید را سزااست که به ماه رسد و نه شب را سزد که بر روز پیشی گیرد هر کدام در سپهر و مدار معینی شناورند.

وَعَايَةُ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

۴۲

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ

۴۳

وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ

۴۴

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ

۴۵

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۴۶

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ ءَايَةٍ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

۴۷

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

۴۸

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۴۹

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ

۵۰

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ

۵۱
۳۸۴ر

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ

۵۲

قَالُوا يَوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا^١ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

۵۳

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ

۵۴

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و نشانه‌ای (دیگر) برای آنان، آن است که ما فرزندانشان را در کشتی‌های پر از بار سوار کردیم.

و برای آنان مرکب‌های دیگری مانند همان آن، (از قبیل اسب و شتر ...) آفریدیم.

و اگر بخواهیم آنان را غرق می‌کنیم، به گونه‌ای که نه فریادرسی برایشان باشد و نه (از دریا) نجات داده شوند.

مگر آنکه بار دیگرز رحمت ما شامل حالشان شود و تا مدتی (دیگر از زندگی) بر خوردار باشند.

و هرگاه به آنان گفته شود از (مجازات دنیا) که پیش روی شماست و از (مجازات آخرت) که به دنبال شماست پروا کنید تا شاید مورد رحمت قرار گیرید (اعراض می‌کنند).

و هیچ نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان برای آنان نمی‌آید مگر آن که از آنها روی گردانند.

و هرگاه به آنان گفته شود: از آن چه خداوند رزوی شما کرده بخشش کنید، کسانی که کفر ورزیدند به کسانی که ایمان آورده‌اند می‌گویند: آیا به کسانی غذا دهیم که اگر خداوند می‌خواست خودش به آنها غذا می‌داد؟ شما در گمراهی آشکاری هستید.

(کفار) می‌گویند: اگر راست می‌گوئید، این وعده (قیامت) چه وقت فرامی‌رسد؟

آنان جز یک صیحه (مرگبار) را انتظار نمی‌کشند که آنان را فرا خواهد گرفت، در حالی که به خصامه و جدال سرگرمند.

پس در آن حال، نه توان وصیتی دارند و نه می‌توانند به سوی خانواده‌هایشان باز گردند.

و در صور دمیده شود، پس ناگاه آنان از گورها (برخاسته،) شتابان به سوی پروردگارشان می‌آیند.

گویند: وای بر ما، چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟ این همان است که خدای رحمان وعده داد و پیامبران راست گفتند.

(آری،) جز یک بانگ نبود که ناگهان همگی نزد ما احضار شدند.

پس در چنین روزی بر هیچ کس ستمی نمی‌شود، و جز آن چه عمل کردید جزایی داده نمی‌شوید.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ

۵۶

هُمْ وَأَرْوَجُهُمْ فِي ظُلُلٍ عَلَى الْآرَائِكِ مُتَكِونَ

۵۷

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ

۵۸

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ

۵۹

وَأُمْتَرُواْ الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ

۶۰ حزب ۱۷۸

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىٰٓءَادَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ ۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

۶۱

وَأَنِ اعْبُدُونِيْ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۶۲

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ

۶۳

هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

۶۴

أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۶۵

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۶۶

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ

۶۷

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ

۶۸ ر۳۸۵

وَمَن تُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ

۶۹

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُٗٓ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ

۷۰

لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ

بی‌شک اهل بهشت در آن روز به خوشی مشغولند.

آنان و همسرانشان در زیر سایه‌ها بر تخت‌های زیتنی تکیه می‌زنند.

در آن جا (هر گونه) میوه برای آنان مهیا است و هر آن چه بخواهند برایشان موجود است.

سلام، سخن پروردگار مهربان به آنان است.

و (گفته می‌شود) ای گناهکاران و مجرمین! امروز (از نیکوکاران) جدا شوید.

ای فرزندان آدم! مگر با شما پیمان نبستم که شیطان را اطاعت نکنید که همانا او برای شما دشمنی آشکار است.

و تنها مرا بپرستید، که راه مستقیم همین است.

اما شیطان گروه زیادی از شما را گمراه کرد، پس چرا تعقل نمی‌کردید؟

این همان جهنمی است که به شما وعده داده می‌شد.

امروز وارد آن شوید و به خاطر کفری که داشتید، به آتش آن بسوزید.

امروز بر دهانشان مهر می‌نهم و دست‌هایشان با ما سخن می‌گویند و پاهایشان به آن چه کسب کرده‌اند گواهی می‌دهند.

و اگر بخواهیم فروغ دیدگانشان را محو می‌کنیم، پس آنگاه که در راه سبقت می‌گیرند، چگونه خواهند دید؟

و اگر بخواهیم آنان را در جای خود مسخ می‌کنیم (و به مجسمه‌هایی بی‌روح مبدل می‌سازیم،) به گونه‌ای که نه بتوانند به راه خود ادامه دهند و نه بر گردند.

و هر که را طول عمر دهیم، او را در آفرینش واژگونه می‌کنیم. (حافظه‌اش به فراموشی سپرده می‌شود، قدرتش به ضعف می‌گراید و قامتش خم می‌گردد) آیا تعقل نمی‌کنند؟

و ما به او (پیامبر) شعر نیاموختیم و سزاوار او نیز نیست، آن (چه به او آموختیم) جز مایه‌ی ذکر و قرآن روشن نیست.

(این قرآن برای آن است که) تا هر کس زنده (دل) است، هشدارش دهد و (حجت را بر کافران تمام کند) و گفتار خدا درباره آنان محقق گردد.

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا
مَلِكُونَ

۷۲

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ

۷۳

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

۷۴

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَالِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ

۷۵

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ

۷۶

فَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّآ نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۷

أَوْ لَمْ يَرَ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ
مُّبِينٌ

۷۸

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَمَ وَهِيَ
رَمِيمٌ

۷۹

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

۸۰

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ
تُوقَدُونَ

۸۱

أَوْ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن
يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

۸۲

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ

۸۳

فَسُبْحَنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

آیا ندیدند که ما از آن چه با قدرت خود به عمل آوردیم
برای آنان چهارپایانی آفریدیم که آنان مالک آن هستند؟

و چهارپایان را برای آنان رام کردیم، از برخی سواری
می‌گیرند و از برخی تغذیه می‌کنند.

و در آنها بهره‌های دیگری نیز (از قبیل پشم و کرک) و
نوشیدنی‌ها برای مردم است. پس چرا (با این حال) سپاس
نمی‌گذارند؟!

و به جای خداوند (یگانه) خدایانی را (به پرستش) گرفتند،
به این امید که یاری شوند.

(در حالی که آن) خدایان، توان یاری آنان را ندارند و اینها
(در قیامت) به عنوان لشگر بت‌ها احضار می‌شوند.

پس سخنان مشرکان تو را محزون نکند، ما آن چه را پنهان
می‌دارند و آن چه را آشکار می‌کنند می‌دانیم.

آیا انسان ندید (و نیاندیشید) که ما او را از نطفه‌ای (بی
مقدار) آفریدیم؟ پس اینک ستیزه‌جویی آشکار شده است.

و برای ما مثلی آورد و آفرینش خود را فراموش کرد؛ گفت:
چه کسی این استخوان‌ها را در حالی که پوسیده است زنده
خواهد کرد؟

(به او) بگو: همان کسی که بار اول آن را آفرید، (بار دیگر)
آن را زنده خواهد کرد و او بر هر آفریده‌ای آگاه است.

(اوست) آن که برای شما از درخت سبز، آتش آفرید پس
هرگاه بخواهید از آن آتش می‌افروزید.

آیا کسی که آسمان‌ها و زمین را آفرید، توانا نیست که مثل
آنها را بیافریند؟ آری، (می‌تواند) و او آفریدگار بسیار
دانااست.

چون چیزی را اراده کند، فرمانش این است که بگوید:
«باش» پس بی‌درنگ موجود می‌شود.

پس منزّه است کسی که حاکمیت و مالکیت همه چیزی به
دست اوست و به سوی او باز گردانده می‌شوید.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۳۸۶ ر منزل ۶
۲	فَالزَّجَرَاتِ زَجْرًا	
۳	فَالْتَلَيْتِ ذِكْرًا	
۴	إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ	
۵	رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا رَبُّ الْمَشْرِقِ	
۶	إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ	
۷	وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ	
۸	لَّا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ وَيُقَذَّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ	
۹	دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ	
۱۰	إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ	
۱۱	فَاسْتَفْتَيْهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ حَلَقًا أَمْ مَن خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّن طِينٍ لَّا زَبٍ	
۱۲	بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ	
۱۳	وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ	
۱۴	وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ	
۱۵	وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ	
۱۶	أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ	
۱۷	أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ	
۱۸	قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ	
۱۹	فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ	
۲۰	وَقَالُوا يَوَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ	
۲۱	هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِء تُكَذِّبُونَ	
۲۲	أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ	۲۲ حزب ۱۷۹ ۳۸۷ ر
۲۳	مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ	
۲۴	وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ	

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصِرُونَ

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍۭ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِينَ

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰيِقُونَ

فَأَعْوَيْنٰكُمْ إِنَّا كُنَّا عٰلِينَ

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ

وَيَقُولُونَ أَبِنَا لَتَارِكُوٓاْ إِلٰهِنَا لَشَاعِرٍۭ مُّجْنُونٍۭ

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ

إِنَّكُمْ لَذَٰيِقُوٓاْ الْعَذَابِ ٱلْأَلِيمِ

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلِصِينَ

أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ

فَوَٰكِهُ وَهُمْ مُّكْرَمُونَ

فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ

عَلَىٰ سُرُرٍۭ مُّتَقَابِلِينَ

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍۭ مِّنْ مَّعِينٍۭ

بَيَضَاءَ لَذَّةٍۭ لِلشَّٰرِبِينَ

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ ٱلظَّرْفِ عِينٌۭ

كَأَنَّهُنَّ بَيَضٌۭ مَّكْنُودٌۭ

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

قَالَ قَائِلٌۭ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌۭ

(به آنان گفته می‌شود:) چه شد که امروز یکدیگر را یاری نمی‌کنید.

(آری، نمی‌توانند یکدیگر را یاری کنند) بلکه آنان امروز کاملاً تسلیم (قدرت خدا) هستند.

و بعضی از آنان به بعضی دیگر روی کرده و از یکدیگر می‌پرسند.

(پیروان به رهبران) گویند: بی‌شک شما بودید که از روی قهر و غلبه (برای گرایش ما به کفر و شرک) به سراغ ما می‌آمدید.

(گروه دیگر در پاسخ) گویند: (این چنین نیست) بلکه شما خود اهل ایمان نبودید.

و ما را بر شما سلطه و غلبه‌ای نبود بلکه شما خود گروهی سرکش بودید.

پس وعده (عذاب) پروردگاران بر ما محقق شد و بدون شک ما چشندگان عذابیم.

پس ما شما را گمراه کردیم (اما نه با قهر) زیرا که ما خود نیز منحرف بودیم.

پس آنان در آن روز، در عذاب الهی مشترکند.

همانا ما با مجرمان این گونه رفتار می‌کنیم.

آنان که هرگاه برایشان «لا اله الا الله» گفته می‌شد، تکبر می‌ورزیدند.

و می‌گفتند: آیا ما به خاطر شاعری دیوانه خدایانمان را رها کنیم؟

(هرگز چنین نیست) بلکه او حق آورده و انبیا (پیشین) را تصدیق نموده است.

شما (نیز به خاطر این روحیه‌ی استکباری و تهمت‌ها و لجاجت‌ها) عذاب دردناک الهی را خواهید چشید.

و جز آن چه انجام داده‌اید، کیفر نمی‌بینید.

مگر بندگان خالص شده‌ی خدا (که از کیفر بر کنارند).

آنانند که برایشان رزق معلوم است.

انواع میوه‌ها و آنان مورد احترامند.

در باغ‌های پر نعمت (بهشت).

بر تخت‌هایی در برابر یکدیگر (تکیه زده‌اند).

و از نهر جاری (جامی از شراب) بر آنان می‌گردانند،

شرابی سفید رنگ و لذت‌بخش برای نوشندگان.

(شرابی که) نه مایه‌ی فساد عقل است و نه آنان از نوشیدن آن مست می‌شوند.

و نزدشان همسرانی است درشت چشم که چشم از غیر فرو بندند.

گویی (از شدّت سفیدی) تخم مرغانی هستند پوشیده و پنهان.

پس بعضی از آنان بر بعضی روی کرده و از یکدیگر سؤال می‌کنند.

یکی از آنان گوید: مرا در دنیا همنشینی بود.

يَقُولُ أَعِنَّكَ لِمِنَ الْمُصَدِّقِينَ

۵۳

أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَدِينُونَ

۵۴

قَالَ هَلْ أُنْتُمْ مُّطَّلِعُونَ

۵۵

فَاطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ

۵۶

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدَتْ لَتُرْدِينَ

۵۷

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

۵۸

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ

۵۹

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

۶۰

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۶۱

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمِلُونَ

۶۲

أَذَلِّكَ خَيْرٌ نُّزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزُّقُومِ

۶۳

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ

۶۴

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ

۶۵

طُلُعَهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ

۶۶

فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

۶۷

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ

۶۸

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لِإِلَى الْجَحِيمِ

۶۹

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا عِبَاءَهُمْ ضَالِّينَ

۷۰

فَهُمْ عَلَىٰ عَآثِرِهِمْ يُهْرَعُونَ

۷۱

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ

۷۲

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ

۷۳

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

۷۴

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

۷۵

۳۸۸ر

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوحَ فَلَئِنَّمِ الْمُجِيبُونَ

۷۶

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

که پیوسته می‌گفت: آیا تو از باوردارندگان (قیامت) هستی؟

آیا هرگاه مردیم و خاک و استخوان شدیم (دوباره زنده شده و) جزا داده خواهیم شد؟

گوید: آیا شما (بهشتیان) می‌توانید (بر حال او) اطلاع یابید؟

پس از حال او اطلاع می‌یابد، پس او را در میان دوزخ می‌بیند.

(فرد بهشتی به دوزخی) گوید: به خدا سوگند نزدیک بود که مرا به نابودی کشانی.

و اگر نعمت (و لطف) پروردگارم نبود قطعاً من از احضار شدگان (در دوزخ) بودم.

(اهل بهشت از شدّت شادی به یکدیگر می‌گویند:) آیا ما دیگر نمی‌میریم؟

مگر همان مرگِ اولی (که گذشت) و ما دیگر عذاب نخواهیم شد؟

قطعاً این (نعمت‌های ابدی) رستگاری بزرگی است (که نصیب ما شده).

باید اهل عمل برای چنین جایگاهی کار کنند.

آیا آن (نعمت‌های بهشتی) برای پذیرایی بهتر است یا درخت زقوم؟

همانا ما درخت زقوم را وسیله‌ی شکنجه و درد و رنج ستمگران قرار داده‌ایم.

همانا این درخت از عمق دوزخ می‌روید.

خوشه‌ها و شکوفه‌ی آن مانند سرهای شیاطین است.

پس دوزخیان از آن می‌خورند و شکم‌ها را از آن پر می‌کنند.

سپس بر روی آن (غذا) مخلوطی از آب جوشان و سوزنده برای آنان خواهد بود.

پس بازگشت آنان به سوی دوزخ است.

آنان پدران خویش را گمراه یافتند.

اما با این حال، در پی آنان شتابان می‌دوند.

بی‌گمان قبل از آنان، اکثر پیشینیان (نیز) گمراه شدند.

و قطعاً ما در میانشان بیم‌دهندگانی فرستادیم.

پس (اینک) بنگر که سرانجام هشدار داده شدگان چگونه بود.

(که همه آنان هلاک شدند) به استثنای بندگان خالص شده خدا.

و همانا نوح، ما را (به فریاد رسی) ندا داد، (و ندای او را اجابت کردیم) پس چه خوب پاسخ دهنده‌ای هستیم.

و او و کسانش را از اندوه بزرگ رهانیدیم.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَلَمِينَ

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ

وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ

۸۳
 حزب
 ۱۸۵

إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ

أَبِفُكَا ءَالِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي التُّجُومِ

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ

فَرَاغَ إِلَى ءَالِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِفُونَ

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُونَ

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

قَالُوا أَبْنَاؤُا لَهُ بُنَيْنًا فَالْقَوَهُ فِي الْحَجِيمِ

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

فَبَشِّرْنَهُ بِنُحْلٍ حَلِيمٍ

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعَى قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي

أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَى قَالَ يَتَأَبَّتْ أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ

سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

و (تنها) نسل او را باقی گذاشتیم.

و در میان آیندگان برای او (مدح و ثنا) به جا گذاشتیم.

در میان جهانیان بر نوح سلام باد.

همانا ما نیکوکاران را این گونه پاداش می‌دهیم.

به راستی که او از بندگان مؤمن ما بود.

سپس دیگران را غرق کردیم.

و بی‌گمان، ابراهیم از پیروان نوح بود.

آن گاه که با دلی سلیم و سالم (از هر عیب) به پیشگاه پروردگارش آمد.

آن گاه که به پدر (سرپرست) و قوم خویش گفت: این (بت‌ها) چیست که می‌پرستید؟

آیا به دروغ معبودهای دیگری غیر از خداوند می‌خواهید.

پس گمان شما به پروردگار جهانیان چیست (که غیر او را می‌پرستید)؟

پس نگاه خامی به ستارگان کرد.

و گفت: من بیمارم (و نمی‌توانم در مراسم عید شما شرکت کنم).

پس مردم از او روی گردانده برگشتند.

پس پنهانی به سراغ خدایان آنان (در بت خانه) رفت و (با تمسخر) گفت: چرا غذا نمی‌خورید؟

شما را چه شده، چرا سخن نمی‌گویید؟

پس (دور از چشم مردم) به سراغ بت‌ها رفت و با قدرت ضربه محکمی بر آنها فرود آورد (و خردشان کرد).

پس مردم شتابان به سوی او روی آوردند (و اعتراض کردند).

(ابراهیم) گفت: آیا آن چه را خود می‌تراشید می‌پرستید؟

در حالی که خداوند شما و آن چه را انجام می‌دهید (و می‌سازید) آفریده است.

گفتند: برای (کیفر) او بنیانی به پا کنید (همچون کوره) پس او را در آتش بیفکنید.

پس خواستند برای (نابودی) ابراهیم به او نیرنگی زنند، ولی ما آنان را زیردست و مغلوب قرار دادیم (و نقشه‌ی آن‌ها را بر آب کردیم).

و (ابراهیم) گفت: من به سوی پروردگارم رهسپارم، او مرا راهنمایی خواهد کرد.

پروردگارا!! (فرزندی) از گروه صالحان به من ببخش.

پس ما او را به نوجوانی بردبار مژده دادیم.

پس چون نوجوان در کار و کوشش به پای او رسید، پدر گفت: ای فرزندم! همانا در خواب (چنین) می‌بینم که تو را ذبح می‌کنم پس بنگر که چه می‌بینی و نظرت چیست؟ فرزند گفت: ای پدر! آن چه را مأمور شده‌ای انجام ده که به زودی اگر خدا بخواهد مرا از صبرکنندگان خواهی یافت.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ

۱۰۴ وَنَدَيْتَهُ أَنْ يَا أَبْرَاهِيمُ

۱۰۵ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّعْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

۱۰۶ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ

۱۰۷ وَفَدَيْنَهُ بِذَبِيحٍ عَظِيمٍ

۱۰۸ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

۱۰۹ سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

۱۱۰ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

۱۱۱ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

۱۱۲ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

۱۱۳ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۚ مُبِينٌ

۱۱۴ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ

۳۸۹ر

۱۱۵ وَجَعَلْنَاهُمَا قَوْمَهُمَا مِّنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

۱۱۶ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاكُنُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

۱۱۷ وَعَاتَيْنَاهُمَا أَلْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ

۱۱۸ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

۱۱۹ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ

۱۲۰ سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

۱۲۱ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

۱۲۲ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

۱۲۳ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

۱۲۴ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ۖ أَلَا تَتَّقُونَ

۱۲۵ أَتَدْعُونَ بَعَلًّا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَلْقِينَ

۱۲۶ اللَّهُ رَبَّكُمْ وَرَبَّ ءَابَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

پس چون هر دو تسلیم (فرمان ما) شدند و ابراهیم، گونه‌ی فرزند را بر خاک نهاد (تا ذبحش کند)،

او را ندا دادیم که ای ابراهیم!

حقاً که رویایت را تحقق بخشیدی (و امر ما را اطاعت کردی)، همانا ما نیکوکاران را این گونه پاداش می‌دهیم (و نیت عمل خیر آنان را به جای عمل قبول می‌کنیم).

همانا این همان آزمایش آشکار بود.

و ما قربانی بزرگی را فدای او کردیم.

و در میان آیندگان برای او (نام نیک) به جا گذاشتیم.

درود و سلام بر ابراهیم.

ما این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم (که برای آنان مدح و ثنا به جا می‌گذاریم).

همانا او از بندگان مؤمن ماست.

و او را به اسحاق که پیامبری از شایستگان بود مژده دادیم.

و بر ابراهیم و اسحاق برکت و خیر بسیار عطا کردیم و از نسل آن دو (برخی) نیکوکار و (برخی) آشکارا به خود ستمکار بودند.

و به راستی ما بر موسی و هارون منت نهادیم.

و آن دو و قومشان را از اندوه بزرگ نجات دادیم.

و آنان را یاری کردیم، پس غالب آمدند (و پیروز شدند).

و به آن دو کتاب روشنگر دادیم.

و آن دو را به راه راست هدایت کردیم.

و برای آن دو در میان آیندگان (نام نیک) باقی گذاشتیم.

سلام بر موسی و هارون.

ما این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

همانا آن دو از بندگان مؤمن ما بودند.

و به راستی الیاس از فرستادگان ما بود.

آن گاه که به قوم خود گفت: آیا (از خدا) پروا نمی‌کنید؟

آیا (بت) بعل را می‌خوانید و بهترین آفریدگار را رها می‌کنید؟

خدایی که پروردگار شما و پروردگار پدران نخستین شماست؟!

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

سَلَّمَ عَلَىٰ إِلَٰ يَاسِينَ

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ لُوطًا لِّمِنَ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ

وَأَنَّا لَمَبْصُرُونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ

وَبِاللَّيْلِ أَفْلا تَعْقِلُونَ

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

۱۳۹ ر

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ

فَالْتَقَمَهُ الْخَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ

لَلَيْتَ فِي بَطْنِهِۦٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ

حزب ۱۸۱

وَأَتَيْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَّقُطِِينَ

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

فَعَامَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمُ إِلَىٰ حِينٍ

فَاسْتَفْتِهِمُ الرِّبَّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبُنُونَ

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

پس او را تکذیب کردند و بدون شک آنان (در دوزخ) احضار خواهند شد.

به جز بندگان برگزیده‌ی خدا.

و برای او در میان آیندگان (نام نیک) بر جای گذاشتیم.

سلام و درود بر الیاس.

ما این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

همانا او از بندگان مؤمن ماست.

و همانا لوط یکی از فرستادگان است.

آن گاه که او و همه‌ی خانواده‌اش را (از قهر خود) نجات دادیم.

جز پیرزنی که در میان باقی‌ماندگان (جزء هلاک شدگان) بود.

سپس باقی را نابود کردیم.

و همانا شما صبحگاهان بر آثار آنان می‌گذرید.

(و نیز) شامگاهان؛ پس آیا عقل خود را بکار نمی‌گیرید.

و همانا یونس از فرستادگان است.

آن گاه که (از قوم خود) فرار کرد (و) به سوی کشتی پر (از بار و مسافر شتافت. کشتی به خطر افتاد و بنا شد بر اساس قرعه، افرادی به دریا افکنده شوند).

پس یونس با مسافران کشتی قرعه انداخت و از بازندگان شد.

پس (او را به دریا افکندند و) ماهی بزرگی او را بلعید. او خود را سرزنش می‌کرد (و در شکم ماهی به تسبیح خداوند پرداخت).

پس اگر از تسبیح گویان نبود،

تا روز قیامت در شکم ماهی می‌ماند.

پس او را در حالی که بیمار بود به زمین خشکی افکندیم.

و بر او بته‌ای از کدو رویاندیم.

و او را (پس از بهبودی) به سوی یکصد هزار نفر بلکه یا بیش‌تر فرستادیم.

پس ایمان آوردند و تا مدّتی آنان را کامیاب و بهره‌مند کردیم.

(می‌گویند: ملائکه دختران خدا هستند) پس از آنان سؤال کن: آیا دختران برای پروردگارت و پسران برای آنان است؟!

یا ما فرشتگان را زن آفریدیم و آنان ناظر بودند؟!

آگاه باشید که آنان از سر تهمت می‌گویند:

«خدا فرزند آورده»! و البتّه آنان دروغگویند.

آیا خداوند دختران را بر پسران برگزیده است؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۱۵۵ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

۱۵۶ أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ

۱۵۷ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۵۸ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

۱۵۹ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ

۱۶۰ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

۱۶۱ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

۱۶۲ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَعِتِينَ

۱۶۳ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ

۱۶۴ وَمَا مِثَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ

۱۶۵ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ

۱۶۶ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ

۱۶۷ وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ

۱۶۸ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ

۱۶۹ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

۱۷۰ فَكْفَرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۱۷۱ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ

۱۷۲ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ

۱۷۳ وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

۱۷۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ

۱۷۵ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

۱۷۶ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

۱۷۷ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ

۱۷۸ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ

۱۷۹ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

۱۸۰ سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

۱۸۱ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

۱۸۲ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

شما را چه شده است؟ چگونه داوری می‌کنید؟

پس آیا پند نمی‌گیرید؟

آیا برای شما (در این عقاید باطل) دلیل روشنی است؟

پس اگر راست می‌گویید کتاب (و سند)تان را بیاورید.

و (گفتند: خدا از جنّیان همسر گرفته است و) میان خدا و جن نسبتی قائل شدند در حالی که جنّیان به خوبی می‌دانند آنها (برای حساب پس دادن) احضار خواهند شد.

خداوند از آن چه آنان می‌گویند، منزّه است.

جز بندگان برگزیده‌ی خدا (که او را به شایستگی توصیف می‌کنند).

همانا شما (بت‌پرستان) و آنچه می‌پرستید.

هرگز نمی‌توانید (دیگران را فریب دهید و) بر ضد خداوند کمره کنید.

مگر کسی که خودش (با اراده و اختیار) به دنبال دوزخ باشد.

(فرشتگان گویند:) و هیچ کس از ما نیست مگر آن که برای او (مرتبه و) جایگاهی معین است.

و این ما هستیم که (برای اطاعت فرمان خداوند) صف کشیده‌ایم.

و این مانیم که تسبیح‌گوی خداییم.

(مشرکان) پیوسته و با تأکید می‌گفتند.

اگر پندنامه‌ای از نوع (کتاب‌های) پیشینیان نزد ما بود،

ما نیز حتما از بندگان برگزیده‌ی خدا بودیم.

(ولی همین که قرآن برای آنان آمد) پس به آن کفر ورزیدند و به زودی (نتیجه‌ی کفر خود را) خواهند دانست.

و بی‌شک فرمان ما برای بندگان که به رسالت فرستاده شده‌اند از پیش معین شده است.

همانا ایشانند که پیروزند.

و همانا سپاه ماست که پیروز است.

پس تا مدّتی (معین از کفار) روی بگردان.

و (عناد و لجابت) آنان را بنگر، پس به زودی (کیفر عنادشان را) خواهند دید.

پس آیا نسبت به نزول عذاب ما عجله دارند؟

پس هرگاه (عذاب ما) به آستانه آنان فرود آید، اخطار شدگان چه بد می‌جگاهی خواهند داشت.

و تا مدّتی از آنان روی بگردان.

و بنگر، پس به زودی خواهند دید (که عاقبتشان چه می‌شود).

پاک و منزّه است پروردگار تو، پروردگار عزیز، از آن چه درباره‌ی او (می‌پندارند و) توصیف می‌کنند.

و سلام بر همه‌ی فرستادگان.

و سپاس و ستایش برای خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

۱
را ۳۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صَّ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ

۲

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ

۳

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَّلَاتِ حِينَ

مَنَاصِ

۴

وَعَجِبُوا أَن جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِّنْهُمْ ۖ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا

سَحِرٌ كَذَّابٌ

۵

أَجْعَلِ الْأِلَٰهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا ۗ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ

۶

وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ آلِهَتِكُمْ ۖ إِنَّ

هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ

۷

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ ۗ إِنَّ هَذَا إِلَّا اخْتِلَافٌ

۸

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا ۚ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِيَّ

بَلْ لَّمَّا يَذُوقُوا عَذَابٍ

۹

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ

۱۰

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ فَلْيَرْتَقُوا فِي

الْأَسْبَابِ

۱۱

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ

۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ

۱۳

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ ۚ أُولَٰئِكَ الْأَحْزَابُ

۱۴

إِن كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ

۱۵

را ۳۹

وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ

۱۶

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ

صاد، به قرآن پندآموز سوگند.

آری، کسانی که کفر ورزیدند، در سرکشی سخت و مخالفت شدیدی هستند.

چهارمین آیه، که در این سوره آمده، بیان می‌کند که هرگاه شما را از کفر و کفران آگاه سازد، بدانید که این کفر و کفران، از کفر و کفران گذشته‌ها و کفران گذشته‌ها نیست.

چهارمین آیه، که در این سوره آمده، بیان می‌کند که هرگاه شما را از کفر و کفران آگاه سازد، بدانید که این کفر و کفران، از کفر و کفران گذشته‌ها و کفران گذشته‌ها نیست.

چهارمین آیه، که در این سوره آمده، بیان می‌کند که هرگاه شما را از کفر و کفران آگاه سازد، بدانید که این کفر و کفران، از کفر و کفران گذشته‌ها و کفران گذشته‌ها نیست.

و تعجب کردند که هشدار دهنده‌ای از خودشان به سراغشان آمده و کافران گفتند: این، جادوگری دروغگو است.

و تعجب کردند که هشدار دهنده‌ای از خودشان به سراغشان آمده و کافران گفتند: این، جادوگری دروغگو است.

آیا او به جای معبودهای متعدّد، یک معبود قرار داده است؟ البته که این، چیزی بسیار عجیب است!

آیا او به جای معبودهای متعدّد، یک معبود قرار داده است؟ البته که این، چیزی بسیار عجیب است!

سردمداران کفر، (سخن پیامبر) را رها کردند (و به دیگران نیز گفتند:) بروید و بر پرستش خدایان خود پایدار بمانید که این مقاومت شما چیز مطلوبی است.

سردمداران کفر، (سخن پیامبر) را رها کردند (و به دیگران نیز گفتند:) بروید و بر پرستش خدایان خود پایدار بمانید که این مقاومت شما چیز مطلوبی است.

ما این مطالب را در آیین اخیر (نیاکان یا آیین مسیحیت) نشنیده‌ایم، این آیین جز آیینی ساختگی نیست.

ما این مطالب را در آیین اخیر (نیاکان یا آیین مسیحیت) نشنیده‌ایم، این آیین جز آیینی ساختگی نیست.

آیا از میان همه‌ی ما، قرآن بر او نازل شده است؟ (این حرف‌ها بهانه‌ای بیش نیست) بلکه آنان نسبت به قرآن، در شک هستند. آری، آنان هنوز عذاب مرا نچشیده‌اند.

آیا از میان همه‌ی ما، قرآن بر او نازل شده است؟ (این حرف‌ها بهانه‌ای بیش نیست) بلکه آنان نسبت به قرآن، در شک هستند. آری، آنان هنوز عذاب مرا نچشیده‌اند.

مگر گنجینه‌های رحمت پروردگار عزیز و بخشنده‌ی تو در اختیار آنان است (تا وحی بر افرادی که آنان می‌خواهند نازل شود)؟

مگر گنجینه‌های رحمت پروردگار عزیز و بخشنده‌ی تو در اختیار آنان است (تا وحی بر افرادی که آنان می‌خواهند نازل شود)؟

یا حکومت آسمان‌ها و زمین و آن چه میان آنهاست، از ایشان است؟ پس به وسیله‌ی امکاناتی که دارند بالا روند (و رشته کار را بدست گیرند و از نزول وحی بر کسی که ما می‌خواهیم جلوگیری کنند).

یا حکومت آسمان‌ها و زمین و آن چه میان آنهاست، از ایشان است؟ پس به وسیله‌ی امکاناتی که دارند بالا روند (و رشته کار را بدست گیرند و از نزول وحی بر کسی که ما می‌خواهیم جلوگیری کنند).

آنان لشکر کوچکی از احزاب شکست خورده‌اند (که از حقیقت دورند و بهانه می‌گیرند).

آنان لشکر کوچکی از احزاب شکست خورده‌اند (که از حقیقت دورند و بهانه می‌گیرند).

پیش از این کفار (مکه نیز)، قوم نوح و عاد و فرعون صاحب قدرت، انبیا را تکذیب کردند.

پیش از این کفار (مکه نیز)، قوم نوح و عاد و فرعون صاحب قدرت، انبیا را تکذیب کردند.

(همان گونه که) قوم ثمود و لوط و اصحاب بیشه (که قوم حضرت شعیب بودند) آنان نیز احزابی بودند (که انبیا را تکذیب کردند).

(همان گونه که) قوم ثمود و لوط و اصحاب بیشه (که قوم حضرت شعیب بودند) آنان نیز احزابی بودند (که انبیا را تکذیب کردند).

هر یک از این گروه‌ها، رسولان را تکذیب کردند و عذاب الهی در مورد آنان تحقق یافت.

هر یک از این گروه‌ها، رسولان را تکذیب کردند و عذاب الهی در مورد آنان تحقق یافت.

گویا این کفار جز صیحه‌ای هلاکت بار که به دنبالش هیچ آرامش و آسایشی برای آنان نیست انتظار ندارند.

گویا این کفار جز صیحه‌ای هلاکت بار که به دنبالش هیچ آرامش و آسایشی برای آنان نیست انتظار ندارند.

و (لذا با تمسخر و غرور) گفتند: «پروردگارا! سهم ما را (از عذاب) هرچه زودتر قبل از روز قیامت به ما بده».

أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ
وَءَاوَابٌ

۱۸

إِنَّا سَخَرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ

۱۹

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهُ أَوَّابٌ

۲۰

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَءَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ

۲۱
حزب
۱۸۲

وَهَلْ أَتَاكَ نَبُؤُا الْخُصَمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ
بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَحَكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ

۲۳

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةً وَاحِدَةً
فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ

۲۴
سجده
مستحب

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّهٗ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۝

۲۵

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَٰلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ

۲۶

يَدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ
النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
إِنَّ الَّذِينَ يَظْلُمُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا
نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ

(ای پیامبر!) بر آن چه می‌گویند شکبیا باش و بنده‌ی ما داود
را یاد کن که صاحب قدرت بود، اما با این حال، همواره روی
به سوی درگاه ما داشت.

همانا ما کوه‌ها را رام کردیم تا شامگاهان و بامدادان، همراه
او تسبیح گویند.

و پرندگان را (نیز) گرد آورده (و تسخیر او کردیم) تا همگی
به داود رجوع کنند (و در ذکر خدا با او هماهنگ گردند).

و فرمانروایی و حکومت او را استوار داشتیم و به او حکمت
و داوری عادلانه و فیصله بخش دادیم.

و آیا ماجرای آن دادخواهان که از دیوار محراب (داود) بالا
رفتند به تو رسیده است؟

آن گاه که (ناگهانی) بر او وارد شدند و او از (مشاهده‌ی)
آنان به هراس افتاد. شاکیان گفتند: تترس، ما دو نفر
درگیر شده‌ایم و یکی از ما بر دیگری تعدّی نموده است،
پس بین ما به حق داوری کن و ستم روا مدار و ما را به راه
راست راهنمایی فرما».

این برادر من است که برای او نود و نه میش و برای من
تنها یک میش است، اما (با آن همه سرمایه به من) می‌گوید:
آن یک میش را هم به من واگذار و در گفتگو بر من غلبه
نموده است.

(داود) گفت: حقا که او با درخواست افزودن میش تو به
میش‌های خودش به تو ستم کرده است و البتّه بسیاری از
شریکان، بعضی بر بعضی ستم می‌کنند، مگر کسانی که ایمان
آورده و عمل شایسته انجام می‌دهند و آنان کم هستند و
داود متوجّه شد که ما او را (با این صحنه و طرح نزاع)
آزمایش کردیم، پس، (از قضاوت خود قبل از شنیدن سخن
طرف مقابل پشیمان شد و) از پروردگارش آمرزش خواست
و به رکوع در افتاد و توبه و انابه کرد.

پس ما آن (قضاوت عجولانه) را بر او بخشیدیم و البتّه برای
او در نزد ما مقام قرب و عاقبت نیک است.

ای داود! همانا ما تو را در زمین جانشین قرار دادیم، پس
میان مردم به حق داوری کن و از هواها و هوس‌ها پیروی
نکن که تو را از راه خدا منحرف می‌کند. البتّه کسانی که از
راه خدا منحرف می‌شوند برایشان عذاب سختی است به
خاطر آن که روز قیامت را فراموش کردند.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

كَتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا ءَايَاتِهِ ۖ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ

وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ ۚ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّفِينَتُ الْأَيَّامُ

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ

رُدُّوهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَالْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ ۖ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

فَسَخَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ

وَعَاخِرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ ۖ بَغَيْرِ حِسَابٍ

وَإِنَّا لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّعَآبٍ

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ ۚ بِنُصَبٍ وَعَذَابٍ

أَرْكُضَ بِرِجْلِكَ ۖ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ

و ما آسمان و زمین و آن چه را میان آنهاست بیهوده نیافریدیم، این، پندار کسانی است که کفر ورزیدند، پس وای از آتش (دوزخ) بر کسانی که کافر شدند!

آیا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند همانند فسادگران در زمین قرار می‌دهیم، یا اهل تقوا را مانند فاجران قرار می‌دهیم؟

(این) کتاب مبارکی است که به سوی تو فرو فرستادیم تا در آیات آن تدبّر کنند و خردمندان پند گیرند.

و ما به داود سلیمان را بخشیدیم، او بنده‌ی خوبی بود، زیرا که بسیار به درگاه ما روی می‌آورد.

آن گاه که عصرگاهان اسبان چابک تندرو بر سلیمان عرضه شد (و او مشغول سان دیدن بود).

پس گفت: من این اسبان را به خاطر پروردگارم (و برای جهاد با کفار) دوست دارم، (سان دیدن ادامه داشت) تا آنکه اسبان از دیدگان او پنهان شدند.

(پس دستور داد که) اسبان را نزد من باز گردانید (تا بار دیگر آنها را ببینم) پس شروع کرد (به نوازش کردن اسبان و) تا ساق‌ها و گردن‌های اسبان را دست می‌کشید.

و به راستی ما سلیمان را آزمودیم و بر تخت او جسدی افکندیم پس به درگاه خدا انابه و توبه کرد.

و گفت: پروردگارا! مرا بیمارز و به من فرمانروایی و ملکی عطا کن که پس از من سزاوار هیچ کس نباشد، همانا تو بسیار بخشنده‌ای.

پس ما باد را مسخّر او ساختیم که به فرمان او هر کجا می‌خواهد به نرمی و آرامی حرکت کند.

و شیاطین را (مسخّر او ساختیم) هر بتّا و غوامی از آنها را.

و گروه دیگری از شیاطین که در غل و زنجیر (و تحت سلطه‌ی او) بودند.

(گفتیم:) این بخشش بی‌حساب ماست، به هر کس می‌خواهی ببخش یا امساک کن.

و برای او نزد ما مقامی شایسته و سرانجامی نیک است.

و بنده‌ی ما ایوب را یاد کن، آن گاه که پروردگارش را ندا داد که: شیطان مرا به رنج و عذاب افکنده است.

(به او گفتیم:) پای خود را بر زمین بزن (تا از زیر پای تو چشمه‌ای جاری کنیم) این چشمه‌ی آبی خنک برای شستشو و نوشیدن است.

وَوَهَبْنَا لَهُٗٓ أَهْلَهُۥٓ وَمِثْلَهُمۡ مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ

۴۴

وَأُخِذَ بِيَدِكَ ضِعْفًا فَاضْرِبْ بِهِ ۖ وَلَا تَحْنُتْ ۖ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُٗٓ أَوَّابٌ

۴۵

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِيَ الْأَيْدِي وَالْأَبْصَرِ

۴۶

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ

۴۷

وَأَنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ

۴۸

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ

۴۹

هَٰذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَّآبٍ

۵۰

جَنَّتِ عَدْنٍ مُّفْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ

۵۱

مُتَكِّئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفِكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ

۵۲ حزب ۱۸۳

وَعِندَهُمْ قَصِيرَاتُ الْظَّرْفِ أَثْرَابٌ

۵۳

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لَيَوْمٍ اَلْحِسَابِ

۵۴

إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُٗٓ مِن نَّفَادٍ

۵۵

هَٰذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَّآبٍ

۵۶

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيُسَّسَ اَلْمِهَادُ

۵۷

هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ

۵۸

وَعَاخِرُ مِن شَكْلِهِ�ْٓ أَزْوَاجٌ

۵۹

هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۖ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

۶۰

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ۖ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَيُسَّسَ اَلْقَرَارُ

۶۱

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ

و ما بر اساس رحمت خویش خانواده‌اش را (که در اثر بیماری سخت و طولانی، از او جدا شده بودند) به او بخشیده و برگرداندیم و همانند آنها را به آنان افزودیم (و بستگانش را توسعه دادیم) تا برای خردمندان پندی باشد.

(و او را از بن بست تعهّدی که کرده بود نجات دادیم. او سوگند یاد کرده بود که به خاطر تخلف همسرش ضربه‌ای شلاق به او بزند لکن چون همسرش وفادار بود به او گفتیم:) دسته‌ای از شاخه‌های نازک گیاه به دست خود بگیر و با آن بزن تا (بدن همسرت آزرده نشود) و سوگند را مشکن. ما ایوب را صابر یافتیم، چه بنده‌ی خوبی که بسیار توبه و انابه دارد.

و بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را که دارای قوّت و بصیرت بودند یاد کن.

همانا ما آنان را با خلوص ویژه‌ای که یادآور سرای قیامت بود خالص کردیم.

و آنان در پیشگاه ما از برگزیدگان و نیکانند.

و اسماعیل و یسَع و ذوالکفل را که همه از نیکانند یاد کن.

این یاد (ما در دنیا از آنان) است و البتّه برای پرهیزکاران بازگشتگاهی نیکو (در قیامت) خواهد بود.

باغ‌های جاودانه‌ای که درهایش به روی آنان گشوده است.

در آن جا (بر تخت‌ها) تکیه می‌زنند (و) میوه‌های فراوان و نوشیدنی در آن جا طلب می‌کنند.

و در کنارشان همسرانی است که به شوهرانشان چشم دوخته و هم‌سالند.

این است آن چه برای روز حساب به شما وعده داده می‌شود.

این رزق ماست که برای آن پایانی نیست.

این (پاداش بهشتیان) و البتّه برای طغیانگران بازگشت‌گاه بدی است.

دوزخی که در آن وارد می‌شوند، چه بد آرامگاهی است.

این آب داغ و چرکابی است که باید آن را بچشند.

و (جز این‌ها) کیفرهای دیگری از همان نوع برای آنان است.

(به سران دوزخی گفته می‌شود:) این‌ها گروهی (از پیروان شما) هستند که همراه شما وارد می‌شوند، (آنها می‌گویند:) خوش آمدی برای آنان نیست، زیرا که آنان وارد دوزخ شدند.

(آنان به رهبران و پیش کسوتان خود) گویند: بلکه خوش آمد بر شما مباد که شما این عذاب را برای ما پیش فرستادید، پس چه جایگاه بدی است.

گویند: «پروردگارا! هر کس این عذاب را برای ما فراهم ساخته، پس در آتشِ عذابِ او دو برابر بیفز!».

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ

أَتَخَذْنَاهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِ إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

۶۵
۳۹۵ر

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ

قُلْ هُوَ نَبَوُّا عَظِيمٌ

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ

إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ إِلَّا أَنْمَأ أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلِيقُ بَشَرًا مِّن طِينٍ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ

فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

قَالَ يَبَابِلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِيَّ
اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ

و گویند: چرا مردانی را که ما آنان را از اشرار می‌شمردیم (در این جا) نمی‌بینیم؟

آیا ما (به ناحق) آنان را به مسخره می‌گرفتیم (و امروز اهل بهشتند، یا آنکه در جهنّم هستند) و چشمان ما به آنها نمی‌افتد.

همانا مجادله‌ی اهل آتش یک واقعیت است.

بگو: من فقط بیم دهنده‌ام و هیچ معبودی جز خداوند یکتای قهار و مقتدر نیست.

پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو است، نفوذناپذیر و بسیار آمرزنده.

بگو: او خبر بزرگی است،

که شما از او روی‌گردانید.

برای من نسبت به عالم بالا هیچ آگاهی نبود، آن گاه که (درباره او با یکدیگر) مجادله می‌کردند.

به من چیزی وحی نمی‌شود مگر از آن رو که من هشدار دهنده‌ای آشکارم.

آن گاه که پروردگارت به فرشتگان گفت: همانا من آفریننده‌ی بشری از گل هستم.

پس همین که او را نظام بخشیدم و از روح خود در او دمیدم، سجده‌کنان برای او به خاک افتید.

پس فرشتگان همه با هم سجده کردند.

مگر ابلیس که تکبرّ ورزید و از کافران بود.

(خداوند) فرمود: «ای ابلیس! چه چیز تو را مانع شد که برای موجودی که به دستان قدرت خویش خلق کردم سجده کنی؟ تکبرّ کردی یا از بلند مرتبه‌گانی؟!»

ابلیس گفت: «من از او بهترم، مرا از آتش آفریدی و او را از کِل»

خداوند فرمود: «پس از این درگاه بیرون شو که تو رانده شده‌ای.

و همانا لعنت من تا روز رستاخیز بر تو خواهد بود.»

ابلیس گفت: «پروردگارا! پس مرا تا روزی که (خلایق) برانگیخته (و زنده) می‌شوند مهلت ده».

تا روز و زمانی معین.

تا روز و زمانی معین.

ابلیس گفت: به عزّت تو سوگند که همه (ی مردم) را گمراه خواهم کرد.

مگر بندگان تو آنان که خالص شده‌اند.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ

(خداوند) فرمود: به حق سوگند و حق می‌گویم:

۸۵

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ

که جهنّم را از تو و تمام کسانی که از تو پیروی کنند پر خواهم کرد.

۸۶

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ

(ای پیامبر! به مردم) بگو: من از شما (به خاطر رسالتم) هیچ پاداشی طلب نمی‌کنم و من اهل تکلف نیستم.

۸۷

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

او جز تذکری برای جهانیان نیست.

۸۸

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأُهُ بَعْدَ حِينٍ

و خبرش را پس از مدتی خواهید دانست.

۳۹. زمر	الزّمر: گروه‌ها	مکی	۷۵ آیه	۱۰ صفحه
---------	-----------------	-----	--------	---------

۱
۳۹۶ ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

نزول (تدریجی) کتاب (بر تو) از جانب خداوند عزیز حکیم است.

۲

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ
الدِّينَ

همانا ما این کتاب (آسمانی) را به سوی تو به حق نازل کردیم، پس خدا را در حالی که دین خود را برای او خالص نموده‌ای عبادت کن.

۳

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا
نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ
كَفَّارٌ

آگاه باشید که دین خالص مخصوص خداوند است و کسانی که به جای خداوند معبودهایی را برگزیدند (و در توجیه کار خود گفتند:) ما آنها را نمی‌پرستیم مگر برای آن که ما را هر چه بیش‌تر به خدا نزدیک کنند، همانا خداوند درباره‌ی آن چه آنان بر سر آن اختلاف می‌کنند، میانش ان داوری خواهد کرد. البته خداوند کسی را که دروغگوی کفران پیشه است هدایت نمی‌کند.

۴

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
سُبْحَانَهُ ۚ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

اگر خداوند اراده کرده بود (برای خود) فرزندی بگیرد قطعاً از آن چه می‌آفریند، آن چه را می‌خواست برمی‌گزید. او منزّه است (از این که فرزندی داشته باشد) او خداوند یگانه‌ی پیروز است.

۵

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ
وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ
يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّورُ

او آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید. شب را بر روز و روز را بر شب درمی‌پیچد و خورشید و ماه را رام ساخت. هر یک تا مدتی معین در حرکتند، بدانید که او عزیز و بسیار آمرزنده است.

خَلَقَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ
لَكُمْ مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ
أَلَلَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ
أُنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ
مِن أَصْحَابِ النَّارِ

أَمَّنْ هُوَ قَنِيتُ ءَانَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْأَخِرَةَ
وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

قُلْ يَٰعِبَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي
هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ
أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

او شما را از یک نفس آفرید، سپس جفتش را از همان
نفس قرار داد و برای شما (از خزانه قدرت خود) از چهار
پایان هشت زوج (نر و ماده‌ی گوسفند و بز و گاو و شتر)
نازل کرد. او شما را در شکم‌های مادرانتان و در تاریکی‌های
سه‌گانه (گوشت و پوست و خون) آفرینشی پس از آفر
ینشی (دیگر در مراحل گوناگون) می‌آفریند. این است
خدایی که پروردگار شماست، حکومت برای اوست، جز او
هیچ معبودی نیست، پس چگونه به بیراهه می‌روید؟

اگر کفران کنید، پس (بدانید) خداوند از شما بی‌نیاز است
و برای بندگانش کفران را نمی‌پسندد. و اگر شکرگزار
باشید آن را برای شما می‌پسندد و هیچ گناهکاری بار (گناه)
دیگری را بر نمی‌دارد، سپس بازگشت شما به سوی
پروردگارتان است، پس شما را به آن چه عمل می‌کردید
خبر خواهد داد، همانا او به آن چه در سینه‌هاست بس آگاه
است.

و هرگاه به انسان آسیبی رسد پروردگارش را می‌خواند در
حالی که (با توبه) به سوی او بازگشته است. اما همین که
خداوند از جانب خویش نعمت بزرگی به او دهد آن چه را
(به خاطر رفع آن) قبلاً خدا را می‌خواند، فراموش می‌کند و
برای خداوند همتیانی قرار می‌دهد تا (خود و دیگران را) از
راه او منحرف سازد. بگو: «مدّت کمی را با کفر خود کامیاب
باش که تو بدون شک از دوزخیانی».

آیا (چنین کسی بهتر است یا) آن کس که در طول شب در
حال سجده و قیام به اطاعت مشغول است (و) از آخرت
می‌ترسد و به رحمت پروردگارش امید دارد؟ بگو: «آیا
کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟» تنها
خردمندان متذکّر می‌شوند (و پند می‌پذیرند).

بگو: «ای بندگان من که ایمان آورده‌اید! از پروردگارتان
پروا کنید. برای کسانی که در این دنیا نیکی کرده‌اند نیکی
است، و زمین خدا بزرگ است، (پس اگر در منطقه‌ای برای
حفظ ایمان و تقوا و کار نیک در فشارید، هجرت نمایید).
همانا صابران پاداش خود را بی‌حساب به طور کامل دریافت
می‌دارند.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ ۚ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ ۚ عِبَادَهُ يَعْبَادُ فَاَتَّقُونِ

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنْبِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ

بگو: «همانا من مأمورم که خدا را بپرستم در حالی که دین را برای او خالص و پیراسته گردانیده‌ام.

و فرمان یافته‌ام که اولین مسلمان باشم».

بگو: «البته اگر نسبت به پروردگارم عصیان ورزم، از عذاب روز بزرگ بیم دارم».

بگو: «من تنها خدا را می‌پرستم در حالی که دینم را برای او خالص کرده‌ام.

پس شما جز او هر چه را می‌خواهید بپرستید». بگو: «همانا زیانکاران (واقعی) کسانی هستند که سرمایه‌ی وجودی خویش و بستگانشان را در قیامت از کف داده باشند، آگاه باش، این همان زیان آشکار است».

برای زیانکاران از بالای سرشان لایه‌هایی از آتش و از زیر پایشان نیز لایه‌هایی (از آتش) است. این عذابی است که خداوند بندگانش را به آن می‌ترساند. پس ای بندگان من! از من پروا کنید.

و کسانی که از عبادت و بندگی طاغوت‌ها (و قدرت‌های ضد الهی) دوری نموده و به سوی خدا بازگشتند بر آنان مژده باد، پس بندگان مرا بشارت ده.

آنان که سخن را با دقت می‌شنوند و بهترین آن را پیروی می‌کنند، آنانند که خداوند هدایتشان نموده و آنانند همان خردمندان.

پس آیا کسی را که حکم عذاب بر او حتمی شده است (می‌توانی هدایت کنی؟) آیا تو می‌توانی کسی را که در آتش است رهایی بخشی؟

ولی کسانی که از پروردگارشان پروا دارند، برایشان غرفه‌هایی (در بهشت) است که بالای آن غرفه‌ها، غرفه‌های دیگری بنا شده و از زیر آنها نهرها جاری است، (این:) وعده‌ی الهی است و خداوند در وعده‌اش خلاف نمی‌کند.

آیا ندیده‌ای که خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد، پس آن را به صورت چشمه‌هایی در زمین راه داد، سپس با آن، زراعتی که رنگ‌های گوناگونی دارد بیرون می‌آورد، آن گاه آن کشت (و زراعت) با هیجان رشد می‌کند (تا آن که می‌خشکد) پس آن را زرد می‌بینی، سپس آن را به صورت کاه و خاشاک درمی‌آورد، همانا در این (تغییر و تحوّل) برای خردمندان پند و یادآوری است (که بدانند دنیا ناپایدار است).

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِٗٓ
فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَبِّهًا مِّثْلَ نَثَائِي تَقْشَعِرُّ
مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِٓ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

أَفَمَنْ يَتَّبِعِ بَوَاجِهَهُٓ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ
لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ لَا
يَشْعُرُونَ

فَآذَقَهُمُ اللَّهُ الْحِزْيَ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا
سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَّيِّتُونَ

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ

آیا کسی که خداوند سینه‌اش را برای (پذیرش) اسلام
گشاده است، پس او از طرف خداوند بر (فراز مرکبی از) نور
است (مثل کسی است که در تنگنای تعصّب و لجاجت و
غرور است؟ نه) پس وای بر آنان که از سنگدلی یاد خدا
نمی‌کنند. آنان در گمراهی آشکارند.

خداوند بهترین سخن را در قالب کتابی نازل کرد (که
آیاتش) متشابه (و مشابه یکدیگر است). از (تلاوت آیات)
آن پوست کسانی که از پروردگارشان می‌ترسند به لرزه
می‌افتد، سپس (با ایمان و انس) به یاد خدا پوست‌ها و
دل‌های آنان نرم و آرام می‌شود، این است هدایت خداوند
که هر که را بخواهد به آن هدایت می‌کند و هر که را
خداوند (به خاطر فسق و فسادش) گمراه نماید، پس هیچ
هدایت‌کننده‌ای برای او نیست.

پس آیا کسی که (با ایمان و عمل صالح) روی خود را از
عذاب بد روز قیامت دور می‌سازد (مثل کسی است که از
قهر الهی در قیامت غافل است)؟ و (در آن روز) به
ستمگران گفته می‌شود: «بچشید آن چه را کسب کرده‌اید.»

کسانی که پیش از این کفّار بودند (نیز پیامبران را) تکذیب
کردند پس از طریقی که توجّه نداشتند عذاب به سراغشان
آمد.

پس خداوند خواری و رسوایی در زندگی دنیا را به آنان
چشانید و قطعاً عذاب آخرت بزرگ‌تر است اگر معرفت
داشتند.

و همانا ما در این قرآن (برای هدایت مردم) از هر مثالی
آوردیم، تا شاید متذکّر شوند.

قرآنی عربی (و فصیح)، بی‌هیچ کجی، شاید مردم پرهیزکار
شوند.

خداوند (برای توحید و شرک) مثلی زده است: بنده‌ای که
چند مالک ناسازگار در مالکیت او شریک باشند (و دستورات
متضاد به او بدهند) و بنده‌ای که تنها مطیع یک نفر است (و
فقط از او دستور می‌گیرد) آیا این دو در مَثَل یکسانند؟ حمد
و ستایش مخصوص خداوند است، ولی بیشتر مردم
نمی‌دانند.

بدون شک تو خواهی مُرد و آنان (نیز) مردنی هستند.

سپس شما روز قیامت نزد پروردگارتان به مخاصمه و جدال
خواهید پرداخت.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُۥٓ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

۳۳

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۳۴

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

۳۵

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳۶

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُۥ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِۦٓ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

۳۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ

۳۸

وَلَٰئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّيهِۦٓ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِۦٓ ۚ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ ۖ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

۳۹

قُلْ يَتَقَوِّمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ فَسُوفَ تَعْلَمُونَ

۴۰

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

پس کیست ظالم‌تر از کسی که بر خداوند دروغ بست و چون سخن راست برایش آمد تکذیب نمود؟ آیا برای کافران در دوزخ جایگاهی نیست؟

و کسی که سخن راست آورد و آن را تصدیق کرد، آنانند همان تقوایبیشه‌گان.

هرچه بخواهند برای آنان نزد پروردگارشان فراهم است، این است پاداش نیکوکاران.

تا خداوند (در سایه‌ی ایمان و صداقت آنان) بدترین کاری که مرتکب شده‌اند از آنها بپوشاند و آنان را به بهترین اعمالی که انجام می‌دادند پاداش دهد.

آیا خداوند برای بنده‌اش کافی نیست؟ و مردم تو را از غیر خدا می‌ترسانند و هر که را خدا گمراه کند پس هیچ راهنمایی برای او نخواهد بود.

و هر که را خداوند هدایت کند، پس هیچ گمراه‌کننده‌ای برای او نیست، آیا خداوند، نفوذناپذیر و صاحب انتقام نیست.

و اگر (از مشرکان) سؤال کنی: «چه کسی آسمان‌ها و زمین را آفرید؟» قطعاً خواهند گفت: «خدا» بگو: «پس آیا در آن چه از غیر خدا می‌خوانید نظر و اندیشه کرده‌اید؟! (راستی) اگر خداوند نسبت به من ضرری را اراده کند آیا این بتها می‌توانند آن ضرر را برطرف کنند، یا (ا گر) خداوند برای من لطف و رحمتی را بخواهد، آیا آنها می‌توانند مانع آن رحمت شوند؟» بگو: «خداوند برای من کافی است. اهل توکل تنها بر او توکل می‌نمایند.»

بگو: «ای قوم من! شما بر اساس موضع (و مقام یا قدرت) خود عمل کنید، من نیز (به وظیفه‌ی خود) عمل می‌کنم، پس در آینده‌ی نزدیکی خواهید دانست.

که عذاب خوارکننده (دنیا) به سراغ چه کسی خواهد آمد و عذاب پایدار (قیامت) بر او نازل خواهد شد».

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

أَمْ أُتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أُولَٰئِكَ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا ۖ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا فُتَدُوا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ

همانا ما برای (هدایت) مردم کتاب (آسمانی قرآن) را به حق بر تو نازل کردیم، پس هر که هدایت را پذیرفت به سود خود اوست و هر که گمراه شد، پس بی‌شک بر ضرر نفس خویش (قیام کرد و) گمراهی را برگزید و تو وکیل بر مردم نیستی (تا با اجبار آنان را هدایت کنی).

خداوند است که جان‌ها را به هنگام مرگشان به طور کامل می‌گیرد، و (جان) آن را که نمرده است در هنگام خواب (می‌گیرد)، پس آن را که مرگ بر او قطعی شده نگاه می‌دارد و جان‌های دیگر را (که مرگش فرا نرسیده) برای مدتی معین (به جسم آنان) باز می‌گرداند. بی‌شک در این (گرفتن و دادن روح هنگام خواب و بیداری)، برای گروهی که فکر می‌کنند نشانه‌هایی بزرگ (از قدرت خدا) وجود دارد.

آیا مشرکان به جای خدا (بت‌ها را) شفیعان گرفته‌اند؟! بگو: «آیا اگر مالک هیچ چیز نباشند و قدرت تعقل نداشته باشند (باز هم شفیع شما خواهند بود)؟»

(ای پیامبر! به آنان) بگو: «تمام شفاعت‌ها (در دنیا و آخرت) برای خداست، برای اوست حکومت و فرمانروائی آسمان‌ها و زمین، سپس به سوی او برگردانده می‌شوید.»

و هرگاه خداوند به تنهایی یاد شود، دل‌های کسانی که به آخرت ایمان ندارند متنفر می‌شود، ولی هرگاه از غیر او یاد شود، بی‌درنگ شادمان می‌شوند.

بگو: «خداوند! ای آفریدگار آسمان و زمین! و ای دانای غیب و شهود! تویی که در میان بندگان در آن چه همواره اختلاف می‌کنند داوری خواهی کرد.»

و کسانی که ستم کرده‌اند اگر تمام آن چه را که در زمین است و مانند آن را با آن مالک باشند، در روز قیامت برای نجات از عذاب سخت الهی همگی آن را فدیة خواهند داد (ولی چه سود؛ در آن روز) برای آن ستمگران از سوی خداوند چیزهایی روشن و ظاهر می‌شود که هرگز در محاسن باتشان پیش‌بینی نمی‌کردند.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ
إِنَّمَا أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ
سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

قُلْ يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ
رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُۥ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يٰحَسْرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ
وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ

و (در آن روز) برای آنان بدی آن چه (در دنیا) کسب کرده‌اند روشن خواهد شد و آن عذابی که به مسخره می‌گرفتند آنان را فرا خواهد گرفت.

پس چون سختی و ضرری به انسان رسد ما را می‌خواند، سپس همین که از جانب خود نعمتی به او عطا کنیم گوید: «بر اساس علم و تدبیرم نعمت‌ها به من داده شده» (چنین نیست) بلکه آن نعمت وسیله‌ی آزمایش است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

به راستی کسانی که قبل از آنان بودند (نیز) این سخن را گفتند، ولی آن چه را (در دنیا) کسب می‌کردند کاری برایشان نکرد.

پس (نتیجه) اعمال بدی که مرتکب شده بودند به آنان رسید و کسانی از ایشان (کافران مگه) که ستم کردند به زودی بدی آن چه را انجام داده‌اند به ایشان خواهد رسید و آنان نمی‌توانند ما را درمانده کنند (و از ما بگریزند).

آیا (هنوز) ندانسته‌اند که خداوند روزی را برای هر که بخواهد گسترده یا تنگ می‌سازد؟! البتّه در این امر برای کسانی که ایمان می‌آورند نشانه‌هایی (از حکمت و قدرت الهی) است.

بگو: «ای بندگان من که بر نفس خویش اسراف (و ستم) کرده‌اید! از رحمت خداوند مأیوس نشوید، همانا خداوند همه‌ی گناهان را می‌بخشد، زیرا که او بسیار آمرزنده و مهربان است.

و پیش از آن که عذاب به سراغ شما آید و دیگر یاری نشوید، به سوی پروردگارتان باز گردید (و توبه کنید) و تسلیم او شوید.

و از بهترین آنچه از پروردگارتان به سوی شما نازل شده است پیروی کنید، پیش از آن که عذاب، ناگهانی و در حالی که از آن بی‌خبرید به سراغ شما آید.

تا مبدا (در قیامت) کسی بگوید: «دریغا بر من بر آن چه در (کاری که) جهت الهی (داشته) کوتاهی کرده‌ام و همانا من از مسخره‌کنندگان (آیات او) بودم.»

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

۵۸

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ

۵۹

بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ ءَايَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ

۶۰

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ
أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

۶۱

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا
هُم يَحْزَنُونَ

۶۲

اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

۶۳

لَهُۥ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

۶۴

قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ تَأْمُرُوَنِيٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ

۶۵

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۶۶

بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

۶۷

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ۚ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّٰتٌ بِّيَمِينِهِ ۚ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ

یا آن که (از شدّت اندوه) بگوید: «اگر خداوند هدایتم
کرده بود، از پرهیزکاران بودم».

یا هنگامی که عذاب را ببیند بگوید: «ای کاش برای من
بازگشتی بود تا از نیکوکاران می‌شدم».

آری، آیات من به سراغ تو آمد، اما آنها را تکذیب کردی و
تکبر ورزیدی و از کافران شدی.

و روز قیامت کسانی را که بر خدا دروغ بستند رو سیاه
می‌بینی، آیا در دوزخ جایگاهی برای متکبران نیست؟

و خداوند کسانی را که تقوا پیشه کرده‌اند، همراه با
کامیابی‌شان نجات می‌دهد، در حالی که هیچ بدی به آنان
نرسد و ایشان اندوهگین نشوند.

خداوند آفریدگار هر چیزی است و اوست که بر هر چیز
نگهبان (و حافظ و ناظر) است.

کلیدهای آسمان‌ها و زمین برای اوست و کسانی که به آیات
الهی کفر ورزیدند آنان همان زیان کارانند.

بگو: «ای نادانان! آیا مرا فرمان می‌دهید که جز خدا
بپرستم؟»

و قطعاً به تو و به کسانی که (از پیامبران) پیش از تو
بوده‌اند وحی شده است که: «اگر شرک ورزی بدون شک
عمل تو تباه می‌شود و قطعاً از زیانکاران خواهی شد.»

بلکه تنها خدا را پرستش کن و از سپاس گزاران باش.

و خدا را آن گونه که حقّ اوست قدردانی نکردند (و او را
نشناختند)، در حالی که روز قیامت زمین یکسره در قبضه‌ی
قدرت اوست و آسمان‌ها به دست قدرت او در هم
پیچیده‌اند. او منزّه است و از آن چه شریک او قرار
می‌دهند برتر است.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجَاءَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَلِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

و در صور دمیده شود، پس هر که در آسمان‌ها و هر که در زمین است، بی‌هوش شده (و می‌میرد)، مگر آن که را خدا بخواهد؛ سپس بار دیگر در آن دمیده شود، پس ناگاه آنان (زنده شده)، به پا خیزند و (به اطراف) نظر می‌کنند.

و (در آن روز) زمین به نور پروردگارش روشن گردد و نامهی اعمال را در میان نهند و پیامبران و شاهدان را حاضر سازند و میان آنان به حق داوری شود در حالی که بر آنان ستم نمی‌رود.

و به هر کس (نتیجه‌ی) آن چه انجام داده به تمامی داده شود و خداوند به آن چه انجام می‌دهند آگاه‌تر است.

و کسانی که کافر شدند گروه گروه به سوی جهنم رانده شوند، تا چون به نزدیک آن رسند درهای دوزخ گشوده شود و نگهبانان آن به ایشان گویند: «آیا از میان شما پیامبرانی به سراغ شما نیامدند تا آیات پروردگارتان را بر شما تلاوت کنند و شما را از دیدار امروزتان هشدار دهند؟» گویند: «چرا»، (آنان آمدند ولی ما گوش ندادیم) لکن فرمان عذاب بر کافران قطعی است.

به آنان گفته شود: «از درهای دوزخ وارد شوید که جاودانه در آن خواهید بود، پس چه بد است منزلگاه متکبران».

و کسانی که از پروردگارش پروا داشتند گروه گروه به سوی بهشت سوق داده شوند تا چون به نزد آن رسند، در حالی که درهای بهشت گشوده شده است و نگهبانان بهشت به آنان گویند: «سلام بر شما پاک و پسندیده بودید، پس داخل شوید در حالی که در آن جاودانه خواهید بود».

و (بهشتیان) گویند: «سپاس خداوندی را که به وعده‌ای که به ما داد وفا کرد و زمین را میراث ما قرار داد. تا از بهشت هر جای را که بخواهیم برمی‌گزینیم.» پس چه نیکوست پاداش اهل عمل.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۰. غافر

غَافِرٌ: آمرزنده

مکی

۸۵ آیه

۱۰ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَم

حا، میم.

۲

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

نزول کتاب از طرف خداوند عزیز علیم است.

۳

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

آمرزنده‌ی گناه، پذیرنده‌ی توبه، سخت کیفر و صاحب عطای فراوان. هیچ معبودی جز او نیست. بازگشت (همه) به سوی اوست.

۴

مَا يُجَادِلُ فِي عَايَةِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْبَلَدِ

جز کسانی که کفر ورزیدند کسی در آیات خداوند جدال و ستیزه نمی‌کند پس تحرک آنان در شهرها تو را نفریبد.

۵

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

پیش از این (کفار مکّه) نیز قوم نوح و احزابی که بعدشان آمدند (پیامبران‌شان را) تکذیب کردند و هر امتی تصمیم گرفت تا پیامبرش را به عقوبت بگیرد و به وسیله‌ی باطل مجادله کردند تا حق را نابود نمایند، پس آنان را (به قهر خود) گرفتیم، پس (بنگر که) کیفر من چگونه بوده است.

۶

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

و بدین گونه (که احزاب در دنیا عقوبت شدند) وعده عذاب پروردگارت درباره‌ی کسانی که کفر ورزیدند قطعی شد که آنان اهل دوزخند.

۷

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

کسانی که عرش (خدا) را حمل می‌کنند و آنان که اطراف آن هستند، پروردگارشان را با سپاس و ستایش تسبیح کرده (و به پاکی یاد می‌کنند) و به او ایمان دارند و برای کسانی که ایمان آورده‌اند (از خداوند) آمرزش می‌خواهند (و می‌گویند: پروردگارا! رحمت و علم تو همه چیز را فراگرفته است، پس کسانی را که توبه کرده و راه تو را پیروی کرده‌اند بیامرز و آنان را از عذاب دوزخ حفظ کن.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
عِبَادِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۹

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۱۰
۴۰۵۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ

۱۱

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَتُنَتِّينَ وَأُحْيِيَتْنَا أَتُنَتِّينَ فَأَعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا
فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ

۱۲

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ
بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ

۱۳

هُوَ الَّذِي يُرِيكُم ءَايَاتِهِ وَيُنَزِّل لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ

۱۴

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

۱۵

رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ

۱۶

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ
الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

پروردگارا! و آنان را با هر کس از پدران و همسران و
فرزندانشان که صلاحیت دارند به باغهای اقامتی که به
ایشان وعده داده‌ای وارد کن؛ همانا تو همان خدای عزیز و
حکیمی.

(پروردگارا!) آنان را از بدی‌ها (و کیفر اعمالشان) حفظ کن و
هر کس را در آن روز از بدی‌ها حفظ کنی، پس مشمول
رحمتت ساخته‌ای؛ و این همان رستگاری بزرگ است.

همانا کسانی که کفر ورزیدند (در دوزخ) ندا می‌شوند:
«قطعاً خشم خداوند (نسبت به شما) بزرگتر از خشم شما
نسبت به خودتان است، زیرا شما به ایمان دعوت می‌شدید
ولی کفر می‌ورزیدید.»

کفار گویند: «پروردگارا! ما را دو بار میراندی و دو بار زنده
کردی. اینک به گناهان خود اعتراف کردیم؛ پس آیا برای
بیرون رفتن (از دوزخ) راهی هست؟»

این (عذاب) برای آن است که هرگاه خداوند به یگانگی
خوانده می‌شد، کفر می‌ورزیدید، ولی هرگاه برای او شریکی
 مطرح می‌شد باور می‌کردید، پس (امروز) حکم برای خداوند
بلند مرتبه (و) بزرگ است.

اوست آن که آیات خود را به شما نشان می‌دهد و از آسمان
برای شما روزی نازل می‌کند، ولی جز آن که به درگاه خدا
انابه دارد، متذکر نمی‌شود.

پس خدا را بخوانید در حالی که دین خود را برای او
پیراسته کرده‌اید، هر چند کافران را ناخوش آید.

او دارای درجات رفیع (و) صاحب عرش است، (و) از طرف
خود فرشته‌ی وحی (روح الامین) را بر هر کس از بندگان
که بخواهد می‌فرستد تا مردم را از روز ملاقات (و قیامت)
بترساند.

روزی که مردم ظاهر و آشکارند و هیچ چیز از آنان بر
خداوند پنهان نیست. (در آن روز ندا آید:) امروز حکومت
برای کیست؟ (و پاسخ آید:) برای خداوند یکتای قهار.

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۱۸

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ
مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعَ يُطَاعُ

۱۹

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ

۲۰

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۲۱
حزب
۱۸۸
۴۰۶۲

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارًا فِي الْأَرْضِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ

۲۲

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۲۳

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ

۲۴

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقُرُونِ فَقَالُوا سَحِرٌ كَذَّابٌ

۲۵

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ

امروز، هر کس در برابر کاری که کسب کرده است پاداش داده می‌شود؛ امروز هیچ ظلمی نیست؛ همانا خداوند به حساب‌ها زود می‌رسد.

(ای پیامبر!) مردم را از روز نزدیک (قیامت) هشدار ده، آن‌گاه که (از شدت وحشت) جان‌ها به گلوگاه رسد، در حالی که اندوه خویش فرو می‌برند، (در آن روز) برای ستمکاران هیچ دوست دلسوز و هیچ شفاعت‌گری که سخنش پذیرفته باشد وجود ندارد.

خداوند از خیانت چشم‌ها و آن چه دل‌ها مخفی می‌کنند، آگاه است.

و خداوند به حق داوری می‌کند و معبودهایی که جز او می‌خوانند هیچ حکمی نمی‌کنند. همانا خداوند اوست شنوای بینا.

آیا در زمین سیر نکردند تا بنگرند عاقبت کسانی که پیش از آنان بودند و قوت و آثارشان در زمین سخت‌تر و نیرومندتر از اینان بوده چگونه بوده است؟ پس خداوند آنان را به خاطر گناهانشان (به قهر خود) گرفت و در برابر (قهر) خداوند برای آنان هیچ مدافعی نبود.

این (قهر الهی) به خاطر آن بود که پیامبرانشان همراه با دلائل روشن به سراغ آنان می‌آمدند، ولی آنان کفر ورزیدند، پس خداوند آنان را به قهر خود گرفت. همانا او قوی و سخت کیفر است.

و همانا ما موسی را همراه با معجزات و منطق روشن فرستادیم.

به سوی فرعون و هامان و قارون، پس گفتند: «او ساحری دروغگوست».

پس چون موسی از طرف ما همراه با حق به سراغ آنان آمد، گفتند: «پسران کسانی را که با موسی ایمان آورده‌اند بکشید و زنانشان را زنده نگه‌دارید». (غافل از آن که) طرح و نیرنگ کافران جز در گمراهی و تباهی نیست.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا
يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَنَهُ أَتَقْتُلُونَ
رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ
رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا
يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
مُسْرِفٌ كَذَّابٌ

يَقَوْمَ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا
مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا
أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزَابِ

مِثْلَ ذَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا
اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ

وَيَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ

يَوْمَ تُؤْلَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ وَمَنْ
يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

و فرعون گفت: «مرا بگذارید تا موسی را بکشم و او
پروردگارش را به یاری طلبد (تا نجاتش دهد) همانا من
می‌ترسم که دین شما را تغییر دهد یا در این سرزمین
فساد بر پا کند».

و موسی گفت: «من به پروردگار خود و پروردگار شما از
(شر) هر متکبری که به روز حساب ایمان ندارد پناه
می‌برم».

و مردی با ایمان از آل فرعون که ایمان خود را پنهان
می‌داشت گفت: «آیا می‌خواهید مردی را که می‌گوید:
پروردگار من خداوند است بکشید؟! در حالی که او از طرف
پروردگارتان با دلایل روشن نزد شما آمده است، اگر او
دروغگو باشد دروغش به زیان خود اوست ولی اگر راستگو
با شد، بعضی از آنچه را به شما وعده می‌دهد به شما خواهد
رسید، همانا خداوند کسی را که اسرافکار (و) بسیار
دروغگو است هدایت نمی‌کند.

(آن مرد با ایمان در ادامهی سخن خود گفت:) ای قوم من!
امروز حکومت برای شماست که در این سرزمین غلبه
دارید، ولی اگر (قهر خدا) به سراغ ما آید پس چه کسی ما
را یاری خواهد کرد؟ فرعون گفت: «من جز آن چه را که
تشخیص می‌دهم راه دیگری به شما ارائه نمی‌دهم و من جز
راه رشد، شما را هدایت نمی‌کنم.»

و کسی که ایمان آورده بود گفت: «ای قوم! من از روزی مثل
روز (هلاک) آن احزاب بر شما می‌ترسم.

(از سرنوشتی) مانند سرنوشت قوم نوح (که به طوفان) و
قوم عاد (که به باد سخت و سرد و مسموم) و قوم ثمود (که
به صاعقه گرفتار شدند) و کسانی که پس از آنها آمدند؛ و
خداوند بر بندگان اراده‌ی ظلم نمی‌کند.

ای قوم من! همانا من از روزی که یکدیگر را به فریاد
بخوانید بر شما بیمناکم.

روزی که روی می‌گردانید (و) فرار می‌کنید (اما) برای شما
هیچگونه پناهگاه و نگهدارنده‌ای در برابر عذاب الهی
نیست؛ و هر که را خداوند (بر اثر عملش) همراه کند (و به
حال خود واگذارد) هیچ هدایت‌کننده‌ای برای او نیست.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ^ط حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ
اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُرْتَابٌ

۴۰
غافر
۳۴
/۸۵

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كَبْرٌ
مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

۳۵

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْلِمُنِ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ

۳۶

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلَعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
كَذِبًا وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ
السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ

۳۷

وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِيكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ

۳۸
۴۰۸۲

يَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ

۳۹

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ

۴۰

همانا یوسف پیش از این با دلایل روشن نزد شما آمد، اما شما همواره از آن چه برایتان آورده بود در شک بودید، تا آن گاه که یوسف از دنیا رفت، گفتید: «خداوند پس از او هرگز پیامبری نخواهد فرستاد». این گونه، خداوند هر افراطگر تردیدکننده‌ای را گمراه می‌سازد.

کسانی که درباره‌ی آیات خداوند به ستیز و مجادله می‌پردازند، بدون آن که هیچ دلیلی برایشان آمده باشد، (این کار) نزد خداوند و نزد کسانی که ایمان آورده‌اند خشم بزرگی را به دنبال دارد. این گونه، خدا بر دل هر متکبر جباری مهر می‌نهد.

و فرعون گفت: «ای هامان! برای من بنای بلندی بساز، شاید به وسایلی دست یابم.

وسایلی که سبب (صعود به) آسمان‌ها باشد، تا از خدای موسی اطلاع یابم، همانا من او را دروغگو می‌پندارم.» و این گونه برای فرعون کار زشتش زیبا جلوه داده شد و از راه حق بازماند و توطئه‌ی فرعون جز به نابودی و زیان نمی‌انجامد.

و کسی که (از قوم فرعون به موسی) ایمان آورده بود گفت: «ای قوم من! از من پیروی کنید، تا شما را به راه درست هدایت کنم.

ای قوم من! همانا این زندگی دنیا کالایی (ناچیز) است و همانا آخرت، آن سرای پایدار است.

هر کس کار بدی انجام دهد، جز به همان مقدار کیفر داده نمی‌شود و هر کس از مرد یا زن که مؤمن باشد و کار شایسته‌ای انجام دهد، پس اینانند که داخل بهشت می‌شوند و در آن جا بی‌حساب روزی داده می‌شوند.

وَيَقُومَ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ

۴۲

تَدْعُونِي لَأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَرِ

۴۳

لَا جَرَمَ أَنْتُمْ تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا
فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ
النَّارِ

۴۴

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولَ لَكُمْ وَأَفَوضُ أُمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

۴۵

فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكُرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ
الْعَذَابِ

۴۶

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

۴۷

وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ

۴۸

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ
الْعِبَادِ

۴۹

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ أَدْعُوا رَبَّكُمْ يُحْضِفُ
عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ

(مؤمن آل فرعون گفت:) ای قوم! مرا چه می‌شود که شما را
به رهایی (از آتش) می‌خوانم و شما مرا به دوزخ
فرامی‌خوانید؟!

مرا دعوت می‌کنید تا به خدا کفر ورزم و چیزی را که به
(حقانیت) آن علم ندارم شریک او گردانم (در حالی که) من
شما را به سوی (خداوند) عزیز غفار دعوت می‌کنم.

قطعاً آن چه مرا به آن دعوت می‌کنید، در دنیا و آخرت در
خور دعوت نیست، در حالی که بازگشت ما به سوی خداست
و مسرفان همدم آتشند.

پس به زودی آن چه را برای شما می‌گویم متذکر خواهید
شد و من کارم را به خدا واگذار می‌کنم زیرا که او به
(احوال) بندگان بیناست.

پس خداوند او را از بدی‌های آن چه نیرنگ نمودند حفظ کرد
و عذاب سختی آل فرعون را فراگرفت.

آتش هر صبح و شام بر آن عرضه می‌شود و روزی که
رستاخیز برپا شود، (گویند:) «آل فرعون را در سخت‌ترین
عذاب وارد کنید».

و (یاد کن) آن گاه که در آتش به محاجّه (و آوردن دلیل)
می‌پردازند، پس زیردستان به کسانی که تکبر ورزیدند،
گویند: «همانا ما پیرو شما بودیم، آیا (امروز) شما می‌توانید
حتی بخشی از آتش را از ما دور کنید؟»

کسانی که تکبر می‌ورزیدند (در پاسخ) گویند: «ما همگی در
آتش هستیم، زیرا خداوند میان بندگانش (به عدالت)
داوری کرده است».

و کسانی که در دوزخند، به نگهبانان دوزخ گویند: «از
پروردگارتان بخواهید که یک روز از عذاب ما بکاهد».

قَالُوا أَوْ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا
فَادْعُوا مَا دُعَوُا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَادُ

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ
الدَّارِ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ

هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ إِنْ
فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ

(نگهبانان دوزخ در پاسخ) گویند: «آیا چنین نبود که پیامبرانتان معجزاتی برای شما آوردند؟» می‌گویند: «چرا» گویند: «پس دعا کنید (و خدا را بخوانید)» ولی دعای کافران در تباهی است.

همانا ما پیامبران خود و کسانی را که ایمان آورده‌اند، هم در زندگی دنیا و هم روزی که گواهان (برای گواهی دادن) به پا می‌خیزند یاری می‌کنیم.

(همان) روزی که عذرخواهی ستمگران سودشان ندهد، لعن و نفرین برای آنان است و جایگاهشان سرای بد.

و همانا ما به موسی هدایت دادیم و به بنی‌اسرائیل کتاب آسمانی (تورات) را به میراث دادیم.

(که) مایه‌ی هدایت و تذکر برای خردمندان است.

پس صبر و شکیبایی پیشه کن که وعده‌های خداوند حق است و برای گناهت استغفار کن و شامگاهان و بامدادان، سپاسگزارانه پروردگارت را تسبیح کن.

همانا کسانی که در آیات خداوند بدون حجتی که برایشان آمده باشد به مجادله برمی‌خیزند، در سینه‌هایشان جز خود بزرگ بینی نیست که به آن نخواهند رسید، (و از مجادله خود نتیجه نخواهند گرفت) پس به خداوند پناه ببر که بی‌شک او شنوای بیناست.

قطعاً آفرینش آسمان‌ها و زمین از آفرینش مردم بزرگ‌تر است ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

نابینا و بینا یکسان نیستند و کسانی هم که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، با (مردم) بدکار برابر نیستند؛ چه کم متذکر می‌شوید.

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآذِنُوا لَهُ فَنُفِذَ

كَذَٰلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

همانا قیامت آمدنی است؛ شکی در آن نیست، ولی اکثر مردم ایمان نمی‌آورند.

و پروردگارتان گفت: «مرا بخوانید تا برای شما اجابت کنم. همانا کسانی که از عبادت من سر باز زده و تکبر می‌ورزند به زودی با سرافکندگی به جهنم وارد می‌شوند».

خداوند کسی است که شب را برای شما قرار داد تا در آن آرام گیرید و روز را روشنی بخش ساخت؛ همانا خداوند نسبت به مردم لطف بسیار دارد ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی‌کنند.

این است خداوندی که پروردگار شما و آفریدگار هر چیز است، معبودی جز او نیست، پس چگونه (از راه حق) بازگردانده می‌شوید؟

این گونه، کسانی که به آیات خداوند کفر ورزیدند به بیراهه کشیده می‌شوند.

خداوند کسی است که زمین را محل استقرار شما و آسمان را سر پناه قرار داد و شما را نقش بندی کرد، پس صورت‌های شما را نیکو نمود و از پاکیزه‌ها به شما روزی داد، این است خدایی که پروردگار شماست، پس پر برکت و بلند مرتبه است خدایی که پروردگار جهانیان است.

اوست زنده‌ای که جز او معبودی نیست، پس او را در حالی که دین را برای او خالص نموده‌اید بخوانید. سپاس برای خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

بگو: «من نهی شده‌ام از این که آنان را که شما جز خداوند می‌خوانید پرستش کنم، (آن هم) زمانی که از طرف پروردگارم دلایل روشنی برآیم آمده است و فرمان یافته‌ام که تسلیم پروردگار جهانیان باشم».

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عِلَقَةٍ
ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِيَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا
شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبْلٍ^ط وَلِيَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ^ط فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُن فَيَكُونُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ أَنِّي يُصْرَفُونَ

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ^ط رُسُلَنَا فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ

إِذِ الْأَغْلُلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيُّنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ

مِن دُونِ اللَّهِ^ط قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَل لَّمْ نَكُن نَدْعُوا مِن
قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ

ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا^ط فَبِئْسَ مَثْوًى
الْمُتَكَبِّرِينَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ^ج فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ
أَوْ نَتَوَقَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

او کسی است که شما را از خاک آفرید، سپس از نطفه‌ای، سپس از علقه‌ای (خون بسته شده)، سپس شما را به صورت نوزادی (از رحم‌ها) بیرون می‌آورد سپس (رشدتان می‌دهد) تا به کمال قوت خود برسید (و) آنگاه تا پیر شوید، و بعضی از شما پیش از رسیدن به پیری می‌میرد (ولی بعضی از شما زنده می‌مانید) تا به سرآمدی که معین است برسید و باشد که تعقل کنید.

او کسی است که زنده می‌کند و می‌میراند، و چون به وجود چیزی حکم کند، فقط به آن می‌گوید: «باش» پس بی‌درنگ موجود می‌شود.

آیا کسانی را که در آیات خداوند مجادله و ستیز می‌کنند ندیدی که چگونه (از حق) منصرف می‌شوند؟

کسانی که کتاب خدا و آن چه را که پیامبران را به آن فرستادیم تکذیب کرده‌اند، پس به زودی (نتیجه‌ی کار خود را) خواهند دانست.

آن گاه که غل‌ها در گردن‌هایشان باشد و با زنجیرها کشیده می‌شوند.

در آب جوشان و سپس در آتش سوزانده می‌شوند.

سپس به آنان گفته می‌شود: «آن چه (برای خدا) شریک قرار می‌دادید کجا هستند؟

(آنها) که جز خدا پرستش می‌کردید؟! گویند: «از نزد ما گم شده‌اند (سپس به دروغ گویند:) بلکه ما در دنیا چیزی را پرستش نمی‌کردیم». این گونه خداوند کافران را گمراه می‌کند.

این (عذاب) به خاطر آن است که در زمین به ناحق شادی می‌کردید و در ناز و سرمستی به سر می‌بردید.

از درهای دوزخ وارد شوید که جاودانه در آنید و چه بد است جایگاه متکبران.

پس (ای پیامبر!) صبر کن که وعده‌ی خداوند حق است. پس هرگاه بخشی از آن چه را به آنان وعده داده‌ایم به تو نشان دهیم، یا (پیش از آن) تو را از دنیا ببریم (در هر صورت) به سوی ما بازمی‌گردند (و عذاب را می‌چشند).

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ

و همانا ما پیش از تو پیامبرانی فرستادیم. داستان بعضی از
آنان را برای تو بازگو کردیم و (داستان) بعضی دیگر را برای
تو نقل نکردیم و هیچ پیامبری نمی‌تواند معجزه‌ای جز به
فرمان خدا بیاورد، پس چون فرمان خدا آمد (و قیامت برپا
شد) به حق دآوری خواهد شد و باطل گرایان در آن جا
زینکارند.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ

خداوند است که برای شما چهار پایان را قرار داد تا از آنها
سواری بگیرید و از آنها بخورید.

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ
وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

و برای شما در چهار پایان منافع (دیگری نیز) هست؛ و سوار
بر آنها به نیازی که در دل دارید برسید و بر آنها و بر
کشتی‌ها حمل می‌شوید.

وَيُرِيكُمُ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ

و خداوند (پیوسته) آیات خود را به شما نشان می‌دهد، پس
کدام یک از آیات الهی را انکار می‌کنید؟

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءَثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

پس آیا در زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که
پیش از آنان بوده‌اند چه شد (و چگونه نابود شدند؟ آنان)
تعدادشان از اینان بیشتر و قدرت و آثارشان در زمین
سخت‌تر (و فزون‌تر) بود، اما آن چه را به دست آورده بودند
به کارشان نیامد.

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

پس چون پیامبرانشان همراه با معجزات به سراغشان آمدند
به آن مقدار علمی که نزدشان بود خوشحال شدند (و حاضر
نشدند منطق انبیا را بپذیرند) و آن چه (از قهر الهی) که به
تمسخر می‌گرفتند، آنان را فرا گرفت.

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا
بِهِ مُشْرِكِينَ

پس چون عذاب ما را دیدند گفتند: «به خداوند یکتا ایمان
آوردیم و به آن چه (از قبل) شرک می‌ورزیدیم کافر
شدیم».

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ
خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ

اما پس از آن که قهر ما را دیدند، دیگر ایمانشان برایشان
سودی نداشت. این سنت الهی است که در میان بندگان
جاری است. و در این جا کافران زینکارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

حا، میم.

۱
۴۱۳

تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲

كِتَابٌ فُصِّلَتْ ءَايَتُهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۳

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

۴

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي ءَاذَانِنَا وَقْرٌ

۵

وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ فَاَعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ

۶

وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

۷

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۸

قُلْ أَتِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ

۹

حزب

۱۹۱

۴۱۴

وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّن فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا

۱۰

أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّالِبِينَ

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ

۱۱

أَتَتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

(این قرآن) از طرف خداوند بخشنده‌ی مهربان نازل شده است.

کتابی که آیات آن به روشنی بیان شده است، قرآنی عربی، برای مردمی که می‌دانند.

(کتابی) بشارت دهنده و هشدار دهنده؛ پس (با این حال) بسیاری از مردم روی‌گردان شدند و (ندای قرآن را) نمی‌شنوند.

و گفتند: «دل‌های ما از آن چه ما را به سوی آن دعوت می‌کنی در پوشش و پرده است و در گوش‌های ما سنگینی است، و میان ما و تو حجابی است، پس تو (کار خود را) انجام ده، ما نیز (کار خود را) انجام می‌دهیم.»

(ای پیامبر! به مردم) بگو: «همانا من بشری هستم مثل شما؛ (با این تفاوت که) به من وحی می‌شود که قطعاً خدای شما یکتا است. پس بدون انحراف به سوی او رو کنید و از او آمرزش بخواهید و وای بر مشرکان.

کسانی که زکات نمی‌پردازند و آنان همان‌هایی هستند که به آخرت کافرنند.

همانا کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام می‌دهند برایشان پاداش دائمی (و بی‌منت) است.

بگو: آیا شما به کسی که زمین را در دو روز آفریده است کفر می‌ورزید و برای او همتیانی قرار می‌دهید؟ اوست پروردگار جهانیان.

و در زمین کوه‌هایی را بر فرازش قرار داد و در آن خیر فراوان نهاد، و در چهار روز رزق و روزی اهل زمین را مقدر کرد که برای تمام نیازمندان کافی است.

سپس به (آسمان) در حالی که دود بود توجه کرد، پس به آن و زمین فرمود: با رغبت یا کراهت بیایید (و شکل بگیرید) گفتند: فرمانبردار آمدیم (و شکل گرفتیم).

فَقَضَلَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثُمُودَ

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَنَحْنِيزَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

پس آن را (که به صورت دود بود،) در دو روز در قالب هفت آسمان درآورد و در هر آسمانی امرش را وحی کرد؛ ما آسمان دنیا را به ستارگان زینت دادیم و آن را وسیله‌ی حفظ (آسمان‌ها) قرار دادیم؛ این است تقدیر خدای توانا و دانا.

پس اگر روی گردانند بگو: «من شما را از صاعقه‌ای همچون صاعقه‌ی قوم عاد و ثمود می‌ترسانم.

آن گاه که فرستادگان (ما) از پیش رو و از پشت سر به سراغشان آمدند (و گفتند: «جز خداوند را نپرستید» (اما آنان در پاسخ) گفتند: «اگر پروردگار ما می‌خواست (پیامبری بفرستد) قطعاً فرشتگانی را می‌فرستاد، پس ما به آن چه شما به آن فرستاده شده‌اید کافریم.»

پس قوم عاد به ناحق در زمین تکبر ورزیدند و گفتند: «کیست که از ما قدرتمندتر باشد؟» آیا ندیدند که همان خداوندی که آنان را آفرید قوی‌تر از آنهاست؟ و پیوسته به آیات ما کفر ورزیدند.

پس ما بادی سرد و توفنده و مسموم‌کننده را در ایامی نحس بر آنان فرستادیم تا عذاب خوارکننده‌ای را در همین دنیا به آنان بچشانیم، و قطعاً عذاب آخرت رسواکننده‌تر است و آنان یاری نخواهند شد.

و اما قوم ثمود، آنان را هدایت کردیم ولی کوردلی را بر هدایت ترجیح دادند پس به کیفر آن چه کسب می‌کردند صاعقه عذاب خفت بار آنان را فرو گرفت.

و (از عاد و ثمود) ما آنان را که ایمان آوردند و تقوا پیشه بودند نجات دادیم.

و (یاد کن) روزی را که دشمنان خدا جمع گشته و به سوی دوزخ آورده می‌شوند و آنان را از پراکندگی بازمی‌دارند.

تا چون به دوزخ رسند، گوش و چشمان و پوستشان به آن چه انجام می‌دادند گواهی می‌دهد.

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۲

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنْنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ

۲۳

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنْنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ أَنْ تُصَبِّحْتُمْ مِنَ الْخُسْرَيْنِ

۲۴

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ

۲۵
حزب
۱۹۲

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّيْنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّرٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ

۲۶
۴۱۶ر

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَبُونَ

۲۷

فَلَنُذِيقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

۲۸

ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

۲۹

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِي أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ

و دوزخیان به پوستشان گویند: «چرا علیه ما گواهی دادیدی؟» گویند: «خدایی که همه چیز را به نطق آورده ما را نیز به سخن آورد، او که نخستین بار شما را آفرید و فقط به سوی او برگردانده می‌شوید».

(بر فرض) شما گمان می‌کردید که خداوند بسیاری از عمکردتان را نمی‌داند، ولی (نسبت به اعضای بدتتان که وسیله‌ی گناه شما بودند) نمی‌توانستید چیزی را پنهان کنید که گوش و چشم‌ها و پوستتان بر ضد شما گواهی دهد.

و این گمان (فاسد) شما نسبت به پروردگارتان بود که شما را به هلاکت انداخت و از زیانکاران شدید.

پس اگر صبر کنند (چه سود که) دوزخ جایگاهشان است، و اگر تقاضای عفو کنند، از بخشودگان نیستند.

و ما برای آنان همنشینانی گماشتیم، که از پیش رو و پشت سرشان (کارهای خلافتشان را) برایشان زیبا جلوه دادند و فرمان عذابی که قبل از آنان گروه‌هایی از جن و انس را فراگرفته بود بر آنان نیز ثابت شد، همانا که آنان زیانکارانند.

و کسانی که کفر ورزیدند گفتند: «به این قرآن گوش ندهید و در (هنگام تلاوت) آن (سخن) لغو بیافکند تا شاید پیروز شوید.»

پس قطعاً به آنان که کفر ورزیدند عذاب سختی می‌چشانیم و حتماً آنان را به بدترین کاری که انجام می‌دادند کیفر خواهیم داد.

سزای دشمنان خدا همین است که برایشان به خاطر انکار دائمی آیات ما، آتشی باشد که همیشه در آن جا بمانند.

و کسانی که کفر ورزیدند گفتند: «پروردگارا! آن جن و انسی که ما را گمراه کردند به ما نشان ده تا آنها را زیر قدم‌هایمان بگذاریم (و لگد مالشان کنیم) تا از پست‌ترین افراد باشند.»

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ

۳۱

نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ

۳۲

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ

۳۳
۴۱۷ر

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

۳۴

وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

۳۵

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ
عَظِيمٍ

۳۶

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۳۷

وَمِنْ عَآيَتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

۳۸
سجده
واجب

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

همانا کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداست، پس (بر این عقیده) مقاومت نمودند، فرشتگان بر آنان نازل می‌شوند (و می‌گویند:) تترسید و غمگین مباشید و بشارت باد بر شما به بهشتی که پی در پی وعده داده می‌شدید.

ما (فرشتگان) در دنیا و آخرت دوستان شماییم؛ و برای شماس‌ت (در بهشت) هر چیزی که تمایل داشته باشید و برای شماس‌ت در آن جا هر چه را درخواست کنید.

(همه‌ی این‌ها) پذیرایی مقدّماتی جانب خداوند بخشنده‌ی مهربان است.

و کیست خوش سخن‌تر از کسی که (مردم را) به سوی خداوند دعوت کند و (خود نیز) عمل شایسته انجام دهد و بگوید: «من از مسلمانان هستم»؟

و نیکی با بدی یکسان نیست؛ (بدی دیگران را) با شیوه‌ی بهتر (که نیکی است) دفع کن، که این هنگام آن کس که میان تو و او دشمنی است همچون دوست گرم می‌شود (و عداوتش نسبت به تو تمام می‌شود).

و این (خصلت و برخورد نیکو) را جز کسانی که اهل صبر و شکیبایی هستند دریافت نمی‌کنند، و این را جز کسی که دارای بهره‌ی بزرگی (از کمالات باشد) نخواهد یافت.

و اگر انگیزه و وسوسه‌ای از طرف شیطان تو را تحریک کند (که بدی را با بدی جواب دهید) پس به خداوند پناه ببر که او خود شنوای آگاه است.

و از نشانه‌های (قدرت) او شب و روز و خورشید و ماه است، نه برای خورشید سجده کنید و نه برای ماه (بلکه) برای خداوندی که آنها را آفریده سجده کنید، اگر تنها او را می‌پرستید.

و اگر (گروهی از مردم از عبادت خداوند) تکبر ورزیدند، پس (باکی نیست زیرا) کسانی (از فرشتگان) که نزد پروردگارت هستند شب و روز برای او تسبیح می‌گویند و خسته نمی‌شوند.

وَمِنْ ءَايَاتِهِۦ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي ءَايَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا ۖ أَفَمَن يُلْقَىٰ فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَن يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ ۚ إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ ۖ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ

لَا يَأْتِيهِ الْبَطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِن خَلْفِهِ ۖ تَنْزِيلُ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ ۖ ءَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ ۚ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ۚ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي ءَاذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

مَّنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ

و از آیات خداوند آن است که زمین را پژمرده (و بی‌جان) می‌بینی پس همین که (از آسمان) آب را بر آن فرو فرستادیم به جنبش در آمد و نمو کرد، البته همان کسی که (زمین مرده را) زنده کرد، قطعاً زنده‌کننده‌ی مردگان است؛ بدون شک او بر هر کاری قادر است.

همانا کسانی که در آیات ما به انحراف می‌روند بر ما پوشیده نیستند، پس آیا کسی که در آتش افکنده می‌شود بهتر است یا کسی که در روز قیامت در آرامش حاضر می‌شود؟ شما هر چه می‌خواهید انجام دهید، قطعاً خداوند به آن چه عمل می‌کنید، بینا است.

البته کسانی که به قرآن چون به سراغشان آمد کفر ورزیدند (به کیفر خود می‌رسند) در حالی که قرآن کتابی نفوذ ناپذیر است.

هیچگونه باطلی از پیش رو و از پشت سر در آن راه ندارد، (این قرآن) از طرف خداوند فرزانه و ستوده نازل شده است.

(ای پیامبر!) به تو گفته نمی‌شود جز آن چه به پیامبران قبل از تو نیز گفته شده، همانا پروردگار تو صاحب آمرزشی بزرگ و کیفری دردناک است.

و اگر ما قرآن را عجمی قرار داده بودیم حتماً می‌گفتند: «چرا آیات آن باز و روشن نشده (و با تعجب می‌پرسیدند) آیا (قرآن) اعجمی و (مخاطب آن پیامبر و مردم) عربی؟!» بگو: «این قرآن برای کسانی که ایمان آوردند هدایت و شفایی است، و کسانی که ایمان نمی‌آورند در گوش‌هایشان سنگینی است و قرآن برای آنان مایه کوری است، (گویى) آنان از راه دور ندا می‌شوند. (ولی صدا را نمی‌شنوند).

و البته ما به موسی کتاب (آسمانی تورات) دادیم، پس در آن اختلاف شد و اگر نبود سنت سابق پروردگارت (در مورد مهلت دادن به مردم)، قطعاً میانشان داوری شده بود (و هر اختلاف‌کننده‌ای به کیفر خود رسیده بود)، و البته آنان درباره‌ی قرآن نیز در شکی همراه با سوء ظن هستند.

هر کس کار شایسته‌ای انجام دهد، پس به سود خود اوست، و هر کس بدی کند پس بر علیه خویش عمل کرده است، و پروردگار تو به مردم ستم نمی‌کند.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا ءَاذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ

لَا يَسْتَمُ الْإِنسَانُ مِن دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ

وَلَيْنَ أَذْقَنَهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَجَّاجَانِيهِ ؕ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ ؕ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

سَرُّيهِمْ ؕ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ؕ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ؕ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

آگاهی به زمان وقوع قیامت تنها به خداوند بازمی‌گردد، و هیچ میوه‌ای از غلاف خود خارج نمی‌شود و هیچ ماده‌ای باردار نمی‌شود و بار نمی‌گذارد مگر به علم او، و روزی که (خداوند) آنان را ندا کند: شرکای من (که می‌پنداشتید) کجا هستند؟» گویند: «ما عرضه داشتیم که هیچ گواهی (بر گفتار و عقیده‌ی خود) نداریم.»

و هر چه را که از پیش همواره می‌خواندند، از نزد آنان محو شود، و می‌فهمند که برایشان هیچ راه فراری نیست.

انسان از دعای خیر خسته نمی‌شود، و هرگاه شری به او رسد پس بسیار مأیوس و نومید می‌شود.

و اگر بعد از سختی‌ای که به انسان رسیده از طرف خود رحمتی به او بپشانیم حتماً می‌گوید: «این رحمت، حق من است» (و چنان مغرور می‌شود که می‌گوید:) گمان نمی‌کنم قیامتی بر پا شود و اگر هم به سوی پروردگارم بازگردانده شوم حتماً برای من نزد او بهترین (منزلت) خواهد بود.» پس ما کسانی را که کفر ورزیدند، حتماً به آن چه انجام داده‌اند آگاه خواهیم کرد، و قطعاً از عذاب سخت به آنان خواهیم چشاند.

و هرگاه به انسان نعمتی بخشیم، روی گرداند و خود را کنار کشد و هرگاه شری به او رسد پس داعیی طولانی کند.

بگو: به من «خبر دهید که اگر قرآن از جانب خداوند باشد سپس شما به آن کفر ورزیدید، کیست گمراه‌تر از آن که در مخالفت شدید با قرآن باشد؟»

ما در آینده نزدیکی آیات خود را در اطراف جهان و در درون جانشان به آنان نشان خواهیم داد، تا برایشان روشن شود که قطعاً او حق است، آیا کافی نیست که پروردگارت بر هر چیزی گواه است؟

آگاه باش که مردم از ملاقات پروردگارشان (در قیامت) در شکی عمیق هستند. آگاه باش که او به هر چیزی احاطه دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

حا، میم،

عسق

عین، سین، قاف.

كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ ۚ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ اللَّهُ حَفِیْظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا
أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ فَرِیقٌ فِي الْجَنَّةِ
وَفَرِیقٌ فِي السَّعِيرِ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ
فِي رَحْمَتِهِ ۗ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي
الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ فَحُكْمُهُ ۖ إِلَى اللَّهِ ۗ ذَلِكُمُ اللَّهُ
رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

اینگونه خداوند عزیز حکیم به تو و کسانی که قبل از تو بوده‌اند وحی می‌کند.

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آن اوست و او بلند مرتبه و بزرگ است.

نزدیک است که آسمان‌ها (از عظمت وحی) از فرازشان بشکافند در حالی که فرشتگان همراه با سپاس، پروردگارشان را تسبیح می‌کنند و برای کسانی که در زمین هستند آمرزش می‌طلبند. آگاه باش که خداوند، اوست بسیار بخشنده و مهربان.

و کسانی که به جای او سرورانی را به پرستش گرفته‌اند خداوند مراقب آنان است و تو بر (ایمان آوردن آنان) وکیل نیستی (تا با اجبار وادارشان کنی).

و بدین سان قرآنی عربی را به تو وحی کردیم تا مردم مکه و کسانی را که اطراف آن هستند هشدار دهی و از روز جمع (قیامت) که شکی در آن نیست بیم دهی گروهی در بهشت و گروهی در آتش سوزانند.

و اگر خدا می‌خواست مردم را امت یگانه قرار می‌داد (ولی سنت خدا بر دادن اختیار به مردم است) و هر کس را که بخواهد در رحمت خود وارد می‌کند و برای ستمگران هیچ سرپرست و یآوری (در آن روز) نیست.

آیا به جای خداوند سرپرستان دیگری گرفته‌اند، با آنکه تنها خدا سرپرست (واقعی) است و اوست که مردگان را زنده می‌کند و اوست که بر هر کاری تواناست.

و هر چه را در آن اختلاف دارید پس حکمش با خداست، این است خدایی که پروردگار من است. تنها بر او توکل کرده‌ام و تنها به سوی او انابه می‌کنم.

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

آفریننده آسمان‌ها و زمین، برای شما از خودتان همسرانی قرار داد و از چهار پایان نیز جفت‌هایی، به این وسیله شما را کثیر می‌کند. او را هیچ مانندی نیست و او شنوا و بیناست.

کلیدهای آسمان‌ها و زمین برای اوست، برای هر که بخواهد رزق را توسعه می‌دهد و یا تنگ می‌گیرد، همانا او به هر چیز آگاه است (و توسعه و تضییق او بر اساس علم و حکمت است).

از (احکام) دین آنچه را به نوح سفارش کرد، برای شما (نیز) مقرر داشت و آنچه به سوی تو وحی کردیم و آنچه ابراهیم و موسی و عیسی را بدان سفارش نمودیم آن بود که دین را به پا دارید و در آن دچار تفرقه نشوید، آنچه مردم را بدان دعوت می‌کنی بر مشرکان سنگین است. خداوند هر که را بخواهد به سوی خویش برمی‌گزیند و هر که را به درگاه او رو آورد به سوی خویش هدایت می‌کند.

و (از دور پیامبران) پراکنده نشدند مگر پس از آنکه علم (به حقایق آنان) برایشان حاصل شد، به خاطر روحیه کینه و حسادت که میانشان بود، و اگر سنت سابق خداوند (در مورد مهلت دادن به کفار) تا زمانی معین نبود، میان آنان حکم می‌شد (و اهل باطل هلاک می‌گشتند) و همانا کسانی که پس از آنان کتاب آسمانی را به میراث بردند، درباره‌ی آن دچار شک و تردید هستند.

پس (ای پیامبر) به خاطر آن (که اهل کتاب دچار شک و تردید یا عناد و لجابت با تو هستند، آنان را به راه حق) دعوت کن و بر آن پایداری نما آن گونه که فرمان یافته‌ای و خواسته‌های آنان را پیروی مکن و (به آنان) بگو: به هر کتابی که خدا نازل کرده است ایمان دارم و فرمان یافته‌ام تا میان شما به عدالت حکم کنم. خداوند، پروردگار ما و شماست. اعمال ما برای ما و اعمال شما برای شماست (و هیچ کدام مسئول کارهای دیگری نیستیم) هیچ حجتی میان ما و شما (ناگفته) نمانده است. خداوند (در قیامت) میان ما جمع خواهد کرد و بازگشت همه به سوی اوست.

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا أُسْتُجِيبَ لَهُمْ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

۱۷

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ

۱۸

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۱۹

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

۲۰
۴۲۱ ر

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

۲۱

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۲۲

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

و کسانی که درباره خداوند پس از آنکه دعوت او را پذیرفته‌اند به جدال (می‌پردازند) دلیلشان نزد پروردگارشان باطل و بی‌پایه است و بر آنهاست خشم الهی و برایشان عذاب سختی است.

خداست آنکه کتاب آسمانی و میزان را به حق نازل کرد و چه می‌دانی شاید قیامت نزدیک باشد.

کسانی که ایمان به قیامت ندارند (نسبت به وقوع آن) شتاب می‌ورزند، ولی کسانی که به آن ایمان دارند از آن می‌ترسند و می‌دانند که قیامت حق است، بدانید محققاً کسانی که درباره قیامت به جدال می‌پردازند در گمراهی دوری هستند.

خداوند نسبت به بندگان با مهر و لطف رفتار می‌کند، هر که را بخواهد (و صلاح بدارد) روزی می‌دهد و اوست توانای غالب.

آن که کشت آخرت بخواهد برای او در کشتش می‌افزاییم و آن که کشت دنیا بخواهد از آن به او می‌دهیم و در آخرت هیچ نصیبی ندارد.

آیا خدایان باطل مشرکان، احکامی از دین که خداوند به آن اذن نداده برای مشرکان قرار داده‌اند و اگر فرمان قطعی (خداوند مبنی بر مهلت دادن به منحرفان) نبود قطعاً میان مشرکان (به هلاکت) حکم می‌شد و همانا ستمکاران برایشان عذابی دردناک است.

ستمکاران را خواهی دید که از آنچه انجام داده‌اند هراسانند در حالی که (کیفر) آن به آنان خواهد رسید و کسانی که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند در باغ‌های بهشت هستند، برای آنان نزد پروردگارشان هر چه را بخواهند (فراهم است). این است آن فضل بزرگ.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشِإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَعَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِّن بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنشُرُ رَحْمَتَهُ ۗ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ

وَمِنَ ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ

وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَن كَثِيرٍ

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷
حزب
۱۹۵

۲۸

۲۹

۳۰
۴۲۲۲

۳۱

این (فضل بزرگ) چیزی است که خداوند به بندگانش، آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند بشارت می‌دهد. (ای پیامبر! به مردم) بگو: من از شما بر این (رسالت خود) هیچ مزدی جز مودّت نزدیکانم را نمی‌خواهم و هر کس کار نیکی انجام دهد، برای او در نیکویی آن می‌افزاییم. همانا خداوند بسیار آمرزنده و قدردان است.

آیا می‌گویند (که محمد) بر خدا دروغی بسته است، پس اگر خدا بخواهد بر قلب تو مهر می‌نهد. خداوند باطل را محو و حق را با کلمات خویش استوار می‌سازد همانا او به راز سینه‌ها آگاه است.

و اوست که توبه را از بندگانش می‌پذیرد و از گناهان درمی‌گذرد و هر چه را انجام می‌دهید می‌داند.

و (دعای) کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند اجابت می‌کند و از فضل خویش بر آنان می‌افزاید و برای کافران عذابی شدید است.

و اگر خداوند برای بندگانش رزق را توسعه می‌داد در زمین طغیان می‌کردند ولکن آنچه را می‌خواهد به اندازه‌ای (معین) نازل می‌کند. زیرا که او به بندگانش آگاه و بیناست.

و اوست که پس از ناامیدی مردم باران می‌فرستد و رحمت خویش را گسترش می‌دهد و اوست سرور ستوده.

و از نشانه‌های قدرت او آفرینش آسمان‌ها و زمین است و جنبندگانی که در آن دو پراکنده‌اند و او هرگاه بخواهد بر گردآوری آنها تواناست.

و آنچه از مصیبت به شما رسد پس به خاطر دست آورد خودتان است و او از بسیاری (گناهاتتان) درمی‌گذرد.

و شما نمی‌توانید (خدا) را در زمین به عجز آورید (و از سلطه او خارج شوید) و برای شما از غیر خداوند هیچ سرپرست و یآوری نیست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

۳۳

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِۦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

۳۴

أَوْ يُوقِظْهُنَّ بِمَا كَسَبُوۡا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ

۳۵

وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِنَا مَا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ

۳۶

فَمَا أُوتِيتُمْ مِّن شَيْءٍ فَمَتَّعِ ٱلْحَيٰوةَ ٱلدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۳۷

وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ

۳۸

وَٱلَّذِينَ أَسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۳۹

وَٱلَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ

۴۰

وَجَزَآءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ

۴۱

وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُوْلَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّن سَبِيلٍ

۴۲

إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَتَّبِعُونَ فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ أُوْلَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۴۳

وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ

۴۴
۴۲۳

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُ مِن وَّلِيٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۖ وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوْا ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ

و از نشانه‌های (قدرت) او (حرکت) کشتی‌ها است در دریا که همچون علائمی برجسته‌اند.

اگر بخواهد باد را متوقف می‌کند پس کشتی‌ها بر پشت آب راکد می‌مانند.
همانا در این امر برای هر صبر پیشه سپاسگزار، نشانه‌هایی (از قدرت خدا) وجود دارد.

یا (کشتی‌ها را) به خاطر آنچه (صاحبانشان) انجام داده‌اند نابود می‌کند و یا از بسیاری درمی‌گذرد (و غرقشان نمی‌کند).

و کسانی که در آیات ما مجادله می‌کنند بدانند که برایشان راه گریزی نیست.

آنچه به شما داده شده بهره زندگی دنیاست و آنچه نزد خداست برای کسانی که ایمان آورده و به پروردگارشان توکل می‌کنند، بهتر و باقی‌تر است.

و کسانی که از گناهان کبیره و زشتی‌ها پرهیز می‌کنند و چون خشم و غضب کنند، می‌بخشند.

و کسانی که دعوت پروردگارشان را اجابت کرده و نماز را بر پا داشته و کارشان با مشورت میانشان انجام می‌گیرد و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

و کسانی که هرگاه به آنان ستمی رسد (تسلیم نمی‌شوند و) یاری می‌طلبند.

و جزای بدی بدیی مانند آن است، پس هر که عفو کند و اصلاح نماید پس پاداش او بر خداست همانا او ستمگران را دوست ندارد.

و کسانی که بعد از ظلم دیدنشان (برای رفع آن) یاری می‌طلبند بر آنان راه (نکوهشی) نیست.

همانا نکوهش فقط بر کسانی است که به مردم ستم می‌کنند و در زمین به ناحق طغیان می‌کنند، آنانند که برایشان عذاب دردناکی است.

و البته کسی که صبر نماید (و مجرم را ببخشد) همانا این از کارهای استوار است.

و هر که را خدا گمراه کند (و به گمراهی خویش واگذارد) پس بعد از آن برای او هیچ یآوری نیست و ستمگران را هنگامی که عذاب الهی را دیدند مشاهده می‌کنی که می‌گویند: آیا راهی برای بازگشت (به دنیا) وجود ندارد؟

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرَفٍ خَفِيٍّ ۖ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَسِرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ ۚ مِنْ
اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ حَفِظًا ۖ إِنَّ عَلَيْكَ إِلَّا
الْبَلْعَ ۖ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۖ وَإِنْ
تُصِبَّهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ يَهْبُ لِمَنْ
يَشَاءُ إِنْتَا وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ الدُّكُورَ

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنْتَا ۖ وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ
حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ ۚ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و آنان را می‌بینی که بر آتش عرضه می‌شوند در حالی که از شدت ذلت خاشعند و از گوشه چشم پنهانی می‌نگرند. و کسانی که ایمان آورده‌اند گویند: همانا زیانکاران کسانی هستند که خود و خانواده‌شان را در قیامت باختند. بدانید که همانا ستمگران در عذابی پایدارند.

و برای آنان جز خداوند هیچ یآوری که یاریشان کند نخواهد بود و هر کس را که خداوند گمراه کند پس برای او هیچ راه (نجاتی) نیست.

پیش از آنکه روزی فرا رسد که از جانب خداوند بازگشتی برایش نباشد، پروردگارتان را اجابت کنید. در آن روز برای شما هیچ پناهگاهی نیست و شما را هیچ قدرت انکار نیست.

پس اگر روی گردانند (غمگین مباش) ما ترا بر آنان نگهبان نفرستادیم، (تا به اجبار آنان را به ایمان واداری)، جز رساندن پیام، مسئولیتی بر تو نیست و البته هرگاه از جانب خود رحمتی به انسان بچشانیم به آن شاد شده (و از ما غافل می‌شود) و اگر به خاطر دست آورد کار شان بلایی به آنان رسد، (نعمت‌ها را فراموش می‌کنند)، همانا انسان ناسپاس است.

فرمان روایی آسمان‌ها و زمین مخصوص خداست، هر چه بخواهد می‌آفریند، به هر که بخواهد دختران بخشد و به هر که بخواهد پسران بخشد.

یا (در یک رحم) پسران و دختران را در کنار هم قرار دهد و هر که را بخواهد نازا گرداند، همانا اوست دانای توانا.

و هیچ بشری را نسزد که خداوند با او سخن گوید مگر از طریق وحی (که بر قلب او نازل می‌شود) یا از پس پرده و حجاب یا آنکه فرستاده‌ای (به نام فرشته) فرستد، پس به اذن او هر چه بخواهد وحی کند. همانا او والامرتبه و با حکمت است.

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا
الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِٓ مَنِ
نَّشَاءُ مِّنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ ۭ
إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

وَإِنَّهُٗ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّ حَكِيمٍ

أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِٓ يَسْتَهْزِءُونَ

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

و بدین گونه ما روحی (به نام قرآن) را از فرمان خود به تو
وحی کردیم و تو نه کتاب را می‌دانستی چیست و نه ایمان
را، ولی ما آن را نوری قرار دادیم که هر که از بندگانمان را
بخواهیم به وسیله آن هدایت کنیم و همانا تو (مردم را) به
راه راست هدایت می‌کنی.

راه خداوندی که آنچه در آسمان‌ها و زمین است برای
اوست. بدانید که همه امور به سوی او بازمی‌گردد.

۴۳. زخرف	الرُّخْرَفُ؛ زینت	مکی	۸۹ آیه	۷ صفحه
----------	-------------------	-----	--------	--------

حا، میم.

به کتاب روشنگر سوگند.

همانا ما آن را قرآنی عربی قرار دادیم باشد که در آن تعقل
کنید.

و همانا آن در امّ الکتاب (لوح محفوظ) است که نزد ما
بلند مرتبه و حکمت‌آمیز و استوار است.

آیا بخاطر آنکه شما گروهی اسرافکارید ما ذکر (قرآن) را از
شما باز گردانیم.

و چه بسیار پیامبری که در میان پیشینیان فرستادیم.

و هیچ پیامبری به سراغشان نمی‌آمد مگر آنکه او را مسخره
می‌کردند.

پس ما کسانی را که از نظر قدرت سخت‌تر از این
اسرافکاران بودند هلاک کردیم و سرنوشت پیشینیان
تکرار شد.

و اگر از آنان سؤال کنی چه کسی آسمان‌ها و زمین را
آفرید؟ قطعاً خواهند گفت: آنها را (خداوند) قادر دانا
آفریده است.

همان که زمین را برای شما محل آسایش قرار داد و در آن
برای شما راه‌هایی قرار داد تا شاید راه یابید.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا
كَذَلِكَ نُخْرِجُونَ

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ
وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ

أَمْ أُتَّخَذَ مِنَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ
مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

أَوْ مَن يَنْشَأُ فِي الْحُلِيِّهِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا
خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَّا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ
عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

أَمْ ءَاتَيْنَهُم كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ ءَاثَرِهِمْ
مُّهْتَدُونَ

و آن کس که از آسمان به اندازه‌ای معین، آبی فرو فرستاد،
پس به واسطه‌ی آن، سرزمین مرده را زنده کردیم، شما نیز
این گونه (از قبرها) خارج می‌شوید.

و همان کسی که همه‌ی جفت‌ها را آفرید و برای شما
کشتی‌ها و چهارپایان قرار داد که بر آنها سوار شوید.

تا بر پشت آنها قرار گیرید و آنگاه که بر آن استقرار یافتید
نعمت پروردگارتان را یاد کنید و بگویید منزّه است آن که
این مرکب را برای ما رام کرد و ما بر آن توانا نبودیم.

و همانا ما به سوی پروردگارمان باز خواهیم گشت.

(مشرکان گفتند: ملائکه دختران خدایند) و برای او از
بندگانش جزئی قرار دادند. همانا انسان، کفران پیشه
آشکار است.

آیا از آنچه می‌آفریند دخترانی برگرفته و برای شما پسران
را برگزیده است.

در حالی که هرگاه یکی از آن مشرکان را به آنچه برای
خداوند رحمن پسندیده است مژده دهند چهره‌اش سیاه
گردد و اندوه خود را فرو برد.

آیا کسی را که در زیور پرورش یافته و در مجادله بیانش
غیر روشن است (شایسته نسبت دادن به خداست؟)

و فرشتگان را که خود بندگان (خدای) رحمان هستند، مؤنث
پنداشتند. آیا شاهد آفرینش آنها بوده‌اند؟ گواهی آنان (بر
آن همه خرافات) به زودی نوشته می‌شود و بازخواست
خواهند شد.

و (مشرکان در توجیه خلاف خود) گفتند: اگر (خدای) رحمن
می‌خواست، ما آنها را نمی‌پرستیدیم. برای آنان نسبت به
این گفتار هیچگونه آگاهی (و دلیل علمی) نیست و ایشان
جز از روی حدس و گمان سخنی نمی‌گویند.

آیا پیش از این به آنان کتابی دادیم که ایشان به آن تمسک
می‌جویند.

(چنین نیست) بلکه گویند: ما پدران خود را بر آیینی یافتیم
و با پیروی از آنان هدایت یافته‌ایم.

وَكَذٰلِكَ مَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِيۤ اٰرَیَةِ مِّنۢ نَّذِیْرِ اِلَّا قَالُ مُتْرَفُوہَاۤ اِنَّا وَجَدْنَاۤ اٰبَآءَنَا عَلٰی اُمَمَةٍ وَّاِنَّا عَلٰیۤ اَثَرِهِمْ مُّقْتَدُوْنَ

قَالَ اَوَّلُوْ جِئْتُكُمْ بِاٰهْدٰی مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَیْهِ اٰبَآءُكُمْ ؕ قَالُوْۤا اِنَّا بِمَاۤ اُرْسِلْتُمْ بِهٖۤ كٰفِرُوْنَ

فَاَنْتَقَمْنَا مِنْهُمۡ ۖ فَاَنْظُرْ كَیْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِیْنَ

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ لِاَبِیْهِ وَقَوْمِهٖۤ اِنِّیۡۤ اَبْرَءُۭ مِمَّا تَعْبُدُوْنَ

اِلَّا الَّذِیۡ فَطَرَنِیۡۤ اِنَّهٗ سَیِّهْدِیۡنِ

وَجَعَلَهَا كَلِمَةًۭ بَاقِیَةًۭ فِیۡ عَقِبِهٖۤ ۚ لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُوْنَ

بَلْ مَتَّعْتُ هَٰؤُلَآءِ وَّءَاۤبَآءَهُمْ حَتّٰی جَآءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولُ مُّبِیۡنٌ

وَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوْۤا هٰذَا سِحْرٌ وَّاِنَّا بِهٖۤ كٰفِرُوْنَ

وَقَالُوْۤا لَوْلَاۤ اُنْزِلَ هٰذَا الْقُرْءَانُ عَلٰی رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْیَتَیۡنِ عَظِیْمَیۡ

اَهُمْ یَقْسِمُوْنَ رَحْمَتَ رَبِّكَۚ نَحْنُ قَسَمْنَاۢ بَیۡنَهُم مَّعِیۡشَتَهُمْ فِی الْحَیٰوةِ الدُّنْیَاۚ وَرَفَعْنَاۢ بَعْضَهُمْ فَوْقَۢ بَعْضٍۭ دَرَجٰتٍ لِّیَتَّخِذَۢ بَعْضُهُمْۭ بَعْضًا سُخْرِیًّا ۖ وَرَحْمَتُ رَبِّكَۚ خَیْرٌۭ مِّمَّا یَجْمَعُوْنَ

وَلَوْلَاۤ اَنْ یَّكُوْنَ النَّاسُ اُمَّةًۭ وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنۢ یَّكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ لِبُیُوتِهِمْۭ سُقُفًا مِّنۢ فِصَّةٍۭ وَمَعَارِجَ عَلَیْهَا یُظْهَرُوْنَ

و بدین گونه ما در هیچ شهر و دیاری پیش از تو هشدار دهنده‌ای نفرستادیم مگر آنکه ثروتمندان مغرورشان گفتند: ما پدران خود را بر آیینی یافتیم و از آثار آنان پیروی می‌کنیم.

(پیامبرشان) گفت: آیا اگر آیینی هدایت بخش‌تر از آنچه پدرانتان را بر آن یافتید برایتان بیاورم (حاضرید دست از راه نیاکان بردارید) گفتند: ما به آنچه بدان فرستاده شده‌اید کافریم.

پس ما از آنان انتقام گرفتیم و بنگر که فرجام تکذیب‌کنندگان چگونه است.

و (به یاد آور) زمانی که ابراهیم به پدر (عمویش آزر) و قوم خود گفت: همانا من از آنچه شما می‌پرستید بیزارم.

مگر (پرستش) کسی که مرا پدید آورد که البتّه او هدایت‌م خواهد کرد.

و آن (کلمه توحید) را در میان نسلش کلمه ماندنی قرار داد. باشد که آنان (به توحید) بازگردند.

(من نه تنها مشرکان را هلاک نکردم) بلکه آنان و پدرانشان را کامیاب کردم تا آن که حق (قرآن) و پیامبری آشکار به سراغشان آمد.

و چون حق به سراغشان آمد، گفتند: این سحر است و ما به آن کفر می‌ورزیم.

و گفتند: چرا این قرآن بر مردی بزرگ (از نظر جاه و مال) از دو قریه (مکه و طائف) نازل نشده است.

آیا آنان رحمت پروردگارت (در مورد تعیین پیامبر) را (میان خود) تقسیم می‌کنند در حالی که ما معیشت آنان را در زندگی دنیا میانشان تقسیم کرده‌ایم (تا چه رسد به اعطای مقام والای نبوّت) و درجات بعضی انسان‌ها را بر برخی دیگر برتری دادیم تا برخی از آنان برخی دیگر را به خدمت گیرند و رحمت پروردگار تو از آنچه آنان می‌اندوزند بهتر است.

و اگر نبود که مردم یکسره و یک دست (کافر) می‌شدند، برای خانه‌های کسانی که به خدای رحمن کفر می‌ورزند، سقف‌هایی از نقره قرار می‌دادیم و نیز نردبان‌هایی که بر آنها بالا روند.

وَلِيُؤْتِيَهُمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ

۳۵

وَزُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ

۳۶

۴۲۷ر

وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ

۳۷

وَأَنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

۳۸

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ

۳۹

وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

۴۰

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۴۱

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ

۴۲

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ

۴۳

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

۴۴

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ

۴۵

وَسْأَلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ

۴۶

۴۲۸ر

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۷

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ

و برای خانه‌هایشان درب‌های متعدّد و تخت‌هایی که بر آنها تکیه زنند (قرار می‌دادیم).

و هر گونه زینتی (برای آنان فراهم می‌کردیم) ولی اینها همه جز وسیله کامیابی زندگی دنیا نیست، در حالی که آخرت نزد پروردگارت مخصوص اهل تقواست.

و هر که از یاد خدای رحمن روی گردان شود شیطانی بر او می‌گماریم که همراه و دمساز وی گردد.

و آنها (شیاطین) مردم را از راه (حق) بازمی‌دارند ولی گمان می‌کنند که هدایت یافته‌اند.

(همراه بودن شیطان ادامه دارد) تا زمانی که (مجرم در قیامت) نزد ما آید (و به شیطان همدم خود) گوید: ای کاش میان من و تو فاصله مشرق و مغرب بود، چه بد همنشینی بودی.

(ولی به آنان گفته می‌شود) امروز (آرزوی دوری از شیاطین) برای شما سودی ندارد چرا که ظلم کردید، شما (با شیاطین) در عذاب مشترکید.

(ای پیامبر!) آیا تو می‌توانی سخن خود را به گوش کران برسانی یا کوران و کسانی را که در گمراهی آشکارند هدایت کنی؟

پس هرگاه تو را از (میان آنان) ببریم، از آنان انتقام خواهیم گرفت.

یا (اگر زنده باشی) عذابی را که به آنان وعده داده‌ایم به تو نشان می‌دهیم، پس بدون شک ما بر نابودی آنان مقتدریم.

پس آنچه را به تو وحی شده محکم بگیر، همانا تو بر راه مستقیم هستی.

و همانا قرآن برای تو و قومت وسیله یادآوری (و عظمت) است و به زودی (درباره آن) از شما سؤال خواهد شد.

و از رسولانی که قبل از تو فرستاده‌ایم (از طریق پیروان یا کتابشان) سؤال کن، آیا غیر از خداوند رحمان، معبودان دیگری برای پرستش مردم قرار داده‌ایم؟

و همانا ما موسی را همراه با آیات (و معجزات) خود به سوی فرعون و اشراف قومش فرستادیم پس گفت: همانا من فرستاده پروردگار عالمیانم.

پس چون موسی با آیات ما به سراغ آنان آمد، آنان به آن (آیات و معجزات) خندیدند.

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۴۹

وَقَالُوا يَأَيُّهُ السَّاحِرُ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ

۵۰

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

۵۱

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ ۚ قَالَ يَاقَوْمُ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي ۚ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

۵۲

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ

۵۳

فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَأِكَةُ مُقْتَرِنِينَ

۵۴

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ ۖ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

۵۵

فَلَمَّا ءَاسَفُونَا اُنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

۵۶

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ

۵۷

حزب

۱۹۸

۴۲۹ر

۵۸

وَقَالُوا ءَالِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ ۚ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ

۵۹

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

۶۰

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلَأِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ

و ما هیچ معجزه‌ای به فرعونیان نشان نمی‌دادیم، مگر آنکه از معجزه دیگر بزرگتر بود و ما آنان را به عذاب گرفتیم تا شاید باز گردند.

و (به موسی) گفتند: ای ساحر، پروردگارت را به آنچه نزد تو عهد کرده است برای ما بخوان (تا عذاب را از ما بردارد که در آن صورت) قطعاً هدایت تو را خواهیم پذیرفت.

ولی همین که (به دعای موسی) عذاب را از آنان برطرف کردیم، همان دم همگی پیمان شکستند (و ایمان نیاوردند).

و فرعون در میان قوم خود ندا داد و گفت: ای قوم من! آیا حکومت مصر از آن من نیست و این نهرها از زیر (کاخ) من جاری نیست؟ آیا (عظمت مرا) مشاهده نمی‌کنید.

بلکه من از این کسی که بی‌مقدار است و نمی‌تواند روشن سخن بگوید بهترم.

(اگر موسی حق است) پس چرا دستبندهایی از طلا بر او نیاویخته، یا (برای تصدیق رسالتش،) با او فرشتگانی همراه نشده‌اند.

پس فرعون قوم خود را سبک شمرد و آنان او را اطاعت کردند زیرا آنان قومی فاسق بودند.

پس چون ما را به خشم آوردند، از آنان انتقام گرفتیم و همه آنان را غرق کردیم.

پس آنان را پیشگامانی (بد) و عبرتی برای آیندگان قرار دادیم.

و همین که (از سوی بت پرستان) درباره عیسی بن مریم مثالی زده شد (که اگر معبودان غیر خدا هیزم دوزخند پس عیسی نیز که معبود است دوزخی است) ناگهان قوم تو در پی آن فریاد تمسخر بر داشتند.

و گفتند: آیا خدایان ما بهترند یا او؟ (اگر عیسی که از معبودهای ما بهتر است در جهنم باشد، به جهنم رفتن ما و معبودهایمان چندان مهم نیست.) این مثال را برای تو جز از راه جدل نزدند بلکه آنان قومی جدل پیشه‌اند.

عیسی جز بنده‌ای نیست که ما بر او نعمت دادیم و او را برای بنی‌اسرائیل الگو و نمونه قرار دادیم.

و اگر خواهیم به جای شما در زمین فرشتگانی را قرار می‌دهیم تا جانشین شما شوند.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ ٱلْأَلِيمِ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

ٱلْأَخِلَآءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ

يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ

أَدْخُلُوا ٱلْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ ۖ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ ۖ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ

و همانا عیسی (چون مرده زنده می‌کرد) مایه علم و آگاهی به قیامت است. پس در قیامت شک نکنید و از من پیروی کنید که این راه مستقیم است.

و شیطان شما را (از راه خدا) باز ندارد، همانا او دشمن آشکار شماست.

و چون عیسی همراه با دلایل روشن (و معجزات) آمد، گفت: همانا من برای شما حکمت آورده‌ام (و آمده‌ام) تا بعضی از آنچه در آن اختلاف می‌کنید برای شما بیان کنم. پس از خداوند پروا و مرا اطاعت کنید.

همانا خداوند همان پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید که این راه مستقیم است.

پس از میان مردم گروه‌هایی اختلاف نمودند، پس وای بر کسانی که ظلم کردند از عذاب روز دردناک.

آیا جز قیامت را انتظار می‌برند که ناگهان به سراغشان آید در حالی که بی‌خبرانند.

دوستانِ (امروز)، در آن روز با یکدیگر دشمن‌اند، جز اهل تقوی.

(خداوند به آنان می‌گوید:) ای بندگان من! امروز نه ترسی بر شماست و نه غمگین می‌شوید.

آنان که به آیات ما ایمان آورده و همواره تسلیم (حق) هستند.

شما و همسران‌تان در حالی که شادمانید به بهشت داخل شوید.

طرف‌ها و جام‌هایی از طلا بر آنان چرخانده می‌شود و آنچه را که نفس میل داشته باشد و چشم (از دیدنش) لذت ببرد در بهشت موجود است و شما در آنجا جاودانه هستید.

و این است بهشتی که به خاطر عملکردتان به میراث برده‌اید.

در آنجا برای شما میوه فراوانی است که از آنها می‌خورید.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

وَمَا ظَلَمْنَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ

وَنَادَوْا يَمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِثُونَ

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَغِرْهُونَ

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ ۚ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبِيدِينَ

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

فَذَرَهُمْ يَخْوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۖ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

وَقِيلِهِ ۚ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلِّمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

بدون شک مجرمان در عذاب دوزخ جاودانه‌اند.

عذاب از آنان کاهش نمی‌یابد و آنان در آنجا (جزنی همراه با) یأس دارند.

و ما به آنان ستم نکردیم ولکن آنان خود ستمگر بوده‌اند.

و فریاد می‌کشند که ای مالک (دوزخ! بگو): پروردگارت علیه ما حکم (مرگ) صادر کند. او می‌گوید: شما ماندنی هستید (و مرگ در کار نیست).

همانا ما حق را برای شما آوردیم ولی اکثر شما نسبت به آن کراحت داشتید.

بلکه آنان تصمیم قطعی (بر نپذیرفتن حق) گرفتند، (اگر چنین است) پس ما نیز تصمیم گرفته‌ایم (و کیدشان را بی‌اثر می‌گذاریم).

آیا آنان گمان می‌کنند که ما اسرار پنهانی و سخنان در گوشتی آنان را نمی‌شنویم. چرا و فرستادگان ما نزد آنان حضور داشته و (همه چیز را) ثبت می‌کنند.

(ای پیامبر! به آنان) بگو: اگر برای خداوند رحمن فرزندی بود پس من اولین پرستنده بودم (و به آن فرزند احترام می‌گذاردم).

منزه است پروردگار آسمان‌ها و زمین، پروردگار عرش، از آنچه او را توصیف می‌کنند.

پس (این یاوه‌سراها را) به حال خود واگذار تا (در باطل) فرو روند و سرگرم باشند تا روزی را که وعده داده شده‌اند ملاقات نمایند.

و اوست آنکه در آسمان‌ها پرستش می‌شود و در زمین نیز پرستش می‌شود و اوست حکیم دانا.

منشأ خیر و برکت است، آن که حکومت آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آنهاست برای اوست و آگاهی از قیامت مخصوص اوست و به سوی او باز گردانده می‌شوید.

کسانی را که جز او می‌خوانند مالک هیچگونه شفاعتی نیستند مگر کسانی که شهادت به حق داده‌اند (مثل حضرت عیسی و فرشتگان که بدون رضای خودشان معبود قرار گرفته‌اند) و آنان خود می‌دانند (که مورد شفاعت کجاست).

و اگر از مشرکان سؤال کنی چه کسی آنان را آفریده است، قطعاً خواهند گفت: خدا. پس چگونه به انحراف کشانده می‌شوند.

و سخن رسول ما این است: ای پروردگار! همانا اینان قومی هستند که ایمان نمی‌آورند.

(اکنون که از هدایتشان ناامید شده‌ای) پس از آنان روی گردان و بگو: بدرود. در آینده خواهند فهمید (که کیفرشان چیست؟)

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	حَا، مِیم.
۲	وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ	به کتاب روشنگر سوگند.
۳	إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكََةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ	ما آن را در شبی مبارک و فرخنده نازل کردیم، ما همواره انذارکننده بودیم.
۴	فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ	در آن (شب مبارک) هر امر مهمی بر طبق حکمت الهی تفصیل و تبیین می‌شود.
۵	أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ	(نزول قرآن در شب قدر و فیصله امور در آن شب،) امری (و اراده‌ای) است از طرف ما، همانا ما فرستنده (همه انبیا) هستیم.
۶	رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ	(نزول کتاب و فرستادن انبیا) از طرف پروردگارت رحمت بزرگی است، همانا او خود شنوای داناست.
۷	رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ	پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آنهاست، اگر اهل یقین باشید.
۸	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ عَابَائِكُمْ الْأَوَّلِينَ	هیچ معبودی جز او نیست، اوست که زنده می‌کند و می‌میراند و پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست.
۹	بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ	(کافران این را باور ندارند،) بلکه آنان در شکی (عمیق و پیوسته با حقایق) بازی می‌کنند.
۱۰	فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ	پس منتظر روزی باش که آسمان دود، نمایانی را با خود می‌آورد.
۱۱	يَغْشى النَّاسُ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ	(دودی که) همه مردم را فرامی‌گیرد. این است عذاب دردناک.
۱۲	رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ	(مردم می‌گویند) پروردگارا این عذاب را از ما دفع کن، ما ایمان می‌آوریم.
۱۳	أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ	این بیداری برای آنان چه سود؟ در حالی که پیامبری روشنگر به سراغشان آمد. (ولی اعتنا نکردند)
۱۴	ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ	سپس از او روی گرداندند و گفتند: او جن‌زده‌ای است که تعلیمش داده‌اند.
۱۵	إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ	البته ما برای مدّت کمی بر طرف‌کننده عذاب هستیم (لکن) شما دوباره از سر گیرنده هستید.
۱۶	يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ	روزی که ما با قدرتی بزرگ (شما را) خواهیم گرفت، همانا که انتقام گیرنده‌ایم.
۱۷	وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ	و همانا ما قبل از این کفار، قوم فرعون را آزمودیم و پیامبرِ کرامتی به سراغشان آمد.
۱۸	أَن أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ	(موسی به آنان گفت: بنی‌اسرائیل، این) بندگان خدا را به من واگذارید (تا آزادشان کرده و از استثمارشان نجات دهم) همانا من برای شما پیامبری امین هستم.

وَأَن لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي ءَاتِيكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

وَإِنِّي عُدْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ

وَإِن لَّمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعْتَزِلُونِ

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهَوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ

كَمْ تَرَكُوا مِّنَ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

وَنِعْمَ كَانُوا فِيهَا فٰكِهِينَ

كَذٰلِكَ وَأَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا ءٰخَرِينَ

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ

مِّن فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعٰلَمِينَ

وَعَاتَيْنَاهُمْ مِّنَ الْآيٰتِ مَا فِيهِ بَلَءٌ مُّبِينٌ

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوٰتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبَادٍ

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و اینکه بر خداوند برتری نجوید، همانا من برهانی آشکار برای شما آورده‌ام.

و از اینکه مرا متهم (یا سنگسار) کنید، به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می‌برم.

و اگر به من ایمان نمی‌آورید پس (لااقل) از من کناره بگیرید.

پس (چون از پذیرش دعوتش مأیوس شد) پروردگارش را خواند و (گفت:) آنان قومی گنه پیشه هستند.

پس (به او گفتیم:) بندگان مرا شبانه کوچ بده، زیرا که شما تحت تعقیب (فرعونیان) هستید.

و دریا را آرام پشت سر بگذار (و توقع نداشته باش که بعد از عبور شما آنها روی هم ریخته شود، آنگاه که لشکر فرعون وارد شود، آب‌ها روی هم ریخته خواهد شد). زیرا آنان غرق شدگانند.

چه بسیار از باغ‌ها و چشمه‌ها به جا گذاشتند (و رفتند).

و کشت‌ها و جایگاه‌های عالی.

و نعمت‌هایی که در آنها کامیاب بودند.

و ما این گونه (همه را از آنان گرفتیم و) آنها را به قوم دیگر به میراث دادیم.

پس نه آسمان و زمین بر آنان گریست و نه به آنان مهلتی داده شد.

و همانا ما بنی‌اسرائیل را از آن عذاب خوارکننده نجات دادیم.

از (عذاب) فرعون که مردی بزرگ‌طلب و از اسرافکاران بود.

و همانا ما آنان را به خاطر علم بر جهانیان (هم زمان خود) برگزیدیم.

و از نشانه‌های قدرت خود، آنچه را که در آن آزمایش آشکار بود به آنان دادیم. (اما چه سود)

البته این مشرکان (زمان تو) پیوسته می‌گویند:

غیر از این مرگ اول ما (چیز دیگری در کار) نیست و ما بار دیگر زنده خواهیم شد.

پس اگر شما (پیامبران) راستگو هستید، پدران (مرده) ما را باز آورید.

آیا مشرکان مکه (از نظر موقعیت) بهترند یا قوم تبع و دیگرانی که قبل از آنان بودند. ما آنان را به خاطر آنکه قومی تبه‌کار بودند هلاک کردیم. (پس چرا اینها عبرت نمی‌گیرند).

و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را بین آنهاست به بازی نیافریدیم.

ما جز بر اساس حق آسمان و زمین را نیافریدیم، ولی اکثر مشرکان نمی‌دانند.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَتُهُمْ أَجْمَعِينَ

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ

۴۳
۴۳۳

طَعَامُ الْأَثِيمِ

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ

كَغَلِي الْحَمِيمِ

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَابِلِينَ

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ ءَامِنِينَ

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَلَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ

همانا روز جدا سازی (حق از باطل) وعده‌گاه همه آنهاست.

روزی که هیچ دوستی از دوست خود حمایتی نمی‌کند و آنان (از هیچ سوی دیگر نیز) یاری نمی‌شوند.

جز کسی که خداوند او را مورد رحمت قرار دهد، همانا او عزیز و رحیم است.

همانا (میوه) درخت زَقُوم،

غذای گناهکاران است.

همچون مس آب کرده در شکم آنها می‌جوشد.

همچون جوشش آب داغ.

(به مأموران دوزخ گفته می‌شود) گنه‌کار را بگیرید و او را به وسط آتش شعله‌ور بکشید.

سپس از آب سوزان بر سرش بریزید.

(به او گفته می‌شود) بچش که تو همان هستی که به گمان خود عزیز و کریم بودی.

این همان است که همواره در آن تردید داشتید.

به راستی پرهیزگاران در جایگاهی امن هستند.

در میان باغ‌ها و (کنار) چشمه‌سارها.

لباس‌های ابریشم نازک و ضخیم می‌پوشند در حالی که در برابر هم (بر تخت‌ها) جای گرفته‌اند.

این گونه (ما پاداش می‌دهیم) و آنان را به حورالعین (زنان سیمین تن و فراخ چشم) تزویج می‌کنیم.

در آن باغ‌ها هر میوه را (که بخواهند) با آسودگی می‌طلبند.

در بهشت جز مرگ نخستین (که پشت سر گذاشته‌اند) مرگی نخواهند چشید و خداوند آنان را از عذاب سوزان حفظ نموده است.

(اینها همه) بخشی است از طرف پروردگارت، این است همان کامیابی بزرگ.

جز این نیست که ما قرآن را به زبان تو آسان گردانیدیم تا شاید متذکر شوند.

پس منتظر باش که آنان نیز منتظرند. (تو منتظر پیروزی و آنان منتظر سرنوشت شوم خود).

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	حَا، میم.
۲	تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ	نزل کتاب از طرف خداوند عزّت‌مند حکیم است.
۳	إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ	همانا در آسمان‌ها و زمین برای مؤمنان نشانه‌هایی است.
۴	وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ ؕ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ	و در آفرینش شما و آنچه از جنیده‌ها که (در هستی) پراکنده نموده، برای اهل یقین، نشانه‌هایی (از قدرت الهی) است.
۵	وَاخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ ؕ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ	و شب و روز که در پی یکدیگرند و آنچه از روزی که خداوند از آسمان فرو فرستاده و زمین را به واسطه‌ی آن بعد از پژمردگی‌اش سبز و زنده نموده است و گردش باده‌ا، برای کسانی که تعقل کنند نشانه‌هایی (از قدرت الهی است.
۶	تِلْكَ ؕ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ ؕ يُؤْمِنُونَ	این‌ها آیات الهی است که ما آنها را به حق بر تو تلاوت می‌کنیم، پس بعد از خدا و آیات او به چه سخنی ایمان می‌آورند.
۷	وَيُلِّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ	وای بر هر دروغ پرداز گناه پیشه.
۸	يَسْمَعُ ؕ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ	(گناهکاری که) آیات خدا را که پیوسته بر او تلاوت می‌شود، می‌شنود ولی همچون کسی که آنها را نشنیده متکبرانه (بر انحراف خود) اصرار می‌ورزد، پس او را به عذابی سخت بشارت ده.
۹	وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ؕ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ	و هرگاه از آیات ما چیزی فهمد آن را به مسخره می‌گیرد، آنانند که برایشان عذاب خفّت‌باری است.
۱۰	مِّنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ ۖ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ	جهنّم پیش روی آنان است و آنچه را به دست آورده‌اند و آنچه را از غیر خدا، اولیای خود گرفته‌اند، ذره‌ای آنان را بی‌نیاز نمی‌کند و برای آنان عذاب بزرگی است.
۱۱	هَٰذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ	این (قرآن) مایه‌ی هدایت است و کسانی که به آیات پروردگارشان کفر ورزیدند برایشان عذابی دردناک از هول و اضطراب است.
۱۲	اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ	خداوند کسی است که دریا را برای شما رام کرد تا به فرمان او کشتی‌ها در آن جریان پیدا کنند و تا از فضل او جستجو کنید و شاید شکرگزاری کنید.
۱۳	وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ	و آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، همه از اوست که برای شما رام نمود، همانا در این تسخیر برای کسانی که فکر کنند، قطعاً نشانه‌هایی است.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا فَلِنَفْسِهِ�ۗ وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَٰءِيلَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ ٱلطَّيِّبَتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ

وَعَٰتَيْنَاهُم بَيِّنَتٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِۖ فَمَا أَخْتَلَفُوا۟ إِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًاۖ بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ فَٱتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُؤُوا۟ عَنكَ مِنَ ٱللَّهِ شَيْئًاۖ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍۭ وَٱللَّهُ وَلِىُّ ٱلْمُتَّقِينَ

هَٰذَا بَصَرٌۭ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ أُجْتَرَحُوا۟ ٱلسَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا۟ الصَّٰلِحَاتِ سَوَآءًۭ مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْۖ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ

وَخَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ وَلِىُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

(ای پیامبر!) به کسانی که ایمان آورده‌اند، بگو: از کسانی که به (روز رستاخیز که یکی از) ایام الله (است) امید ندارند، درگذرند (و آنان را به خدا واگذارند) تا خداوند (در آن روز) هر قومی را به آنچه انجام می‌دادند جزا دهد.

هر کس کار شایسته‌ای انجام دهد، پس به سود خود اوست و هر کس عمل بدی مرتکب شود، پس به زیان خود اوست، سپس به سوی پروردگارتان بازگشت داده می‌شوید.

و همانا ما به بنی‌اسرائیل کتاب (آسمانی تورات) و حکومت و نبوت دادیم و از (خوردنی‌های) پاکیزه و دلپسند روزی کردیم و آنان را بر اهل زمانه برتری دادیم.

و به آنان دلایل روشنی نسبت به امر (دین) دادیم، پس اختلاف نکردند مگر پس از آنکه حقیقت برایشان حاصل شد (و این اختلاف) از روی حسادت و برتری‌جویی بود که میان آنان وجود داشت. همانا خداوند در قیامت درباره آنچه پیوسته اختلاف می‌کنند، میانشان داوری خواهد کرد.

سپس تو را بر شریعتی از امر (دین) قرار دادیم، پس آن را پیروی کن و از خواسته‌های جاهلان پیروی نکن.

آنان هرگز در برابر خداوند از تو دفاع نخواهند کرد و البته ستمگران یاور یکدیگرند و خداوند یار افراد با تقواست.

این (کتاب) برای مردم، وسیله‌ی بصیرت و هدایت و برای اهل یقین، مایه‌ی رحمت است.

آیا کسانی که مرتکب کارهای بد شدند گمان کردند که ما آنان را همچون کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند قرار خواهیم داد و حیات و مرگشان یکسان است؟ چه بد داوری می‌کنند.

و خداوند آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید تا هر کس به موجب آنچه کسب نموده است پاداش داده شود و آنان مورد ستم قرار نخواهند گرفت.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّتُوا بِبَابِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْحَسِرُ الْمُبْطِلُونَ

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تُلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِينَ

پس آیا دیدی کسی را که هوای خویش را معبود خود قرار داده و خداوند او را با وجود آگاهیش به بیراهه گذاشت و بر گوش و قلبش مهر زد و بر چشمش پرده‌ای نهاد. پس بعد از خدا کیست که او را هدایت کند، پس آیا پند نمی‌گیرید؟

و گفتند: جز همین زندگی دنیایی، زندگی دیگری نیست، می‌میریم و زنده می‌شویم (یک گروه می‌رویم و یک گروه می‌آییم) و ما را چیزی جز طبیعت و روزگار نابود نمی‌کند، در حالی که هیچگونه علمی بر این ادعا ندارند. آنان جز گروهی خیالباف نیستند.

و هرگاه آیات روشن ما (درباره معاد) بر آنان تلاوت گردد، دلیل و حجتی ندارند، مگر آنکه گویند: اگر راست می‌گویید پدران ما را (زنده کنید و) بیاورید.

بگو: خداست که شما را زنده می‌کند و سپس می‌میراند و آنگاه برای روز قیامتی که شکی در آن نیست همه را جمع می‌نماید ولی اکثر مردم نمی‌دانند.

حکومت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین مخصوص خداست و روزی که رستاخیز بر پا شود، آن روز یاوه سرایان زینکارند.

(در روز رستاخیز) هر امتی را به زانو در آمده می‌بینی، در حالی که هر امتی به سوی کتابش (برای دادرسی) فراخوانده شده است. امروز آنچه را عمل می‌کردید دریافت خواهید کرد.

این است کتاب ما که به حق درباره شما سخن می‌گوید، همانا ما آنچه را انجام می‌دادید نسخه برداری و ثبت می‌کردیم.

پس کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند پروردگارشان آنان را در رحمت خویش داخل می‌کند، این است آن رستگاری آشکار.

و اما کسانی که کفر ورزیدند (به آنان گفته می‌شود) مگر آیات من بر شما خوانده نشد، پس استکبار ورزیدید و گروهی مجرم بودید.

و هرگاه گفته شد که وعده الهی حق است و در قیامتی که (در پیش است) شکی نیست، گفتید: ما نمی‌دانیم قیامت چیست، ما آن را جز گمانی نمی‌پنداریم و ما به سراغ باور کردن آن نیستیم.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِلُكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
وَمَأْوٰنَكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن تَّصْرِينَ

ذَٰلِكُمْ بِأَنكُمۡ أَخَذْتُمۡ ءَايَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ
الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ

وَلَهُ الْكِبَرِيَّاءُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَم

حا، میم.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ
مُّسَمًّی ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ
الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌۭ فِي السَّمٰوٰتِ أَتُتُونِ بِكِتَابٍ مِّن
قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍۭ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِیْبُ لَهُۥ
إِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غٰفِلُونَ

و بدی‌های اعمالشان برایشان روشن شد و آنچه را به
مسخره می‌گرفتند، فراگیرشان شد.

و به آنان گفته شود: امروز ما شما را به فراموشی
می‌سپاریم، همان گونه که شما دیدار امروزتان را به
فراموشی سپردید، جایگاه شما آتش است و برای شما هیچ
یاوری نیست.

این به خاطر آنست که شما آیات خدا را مسخره گرفتید و
زندگی دنیا مغرورتان کرد. پس امروز نه از آتش دوزخ خارج
می‌شوند و نه از آنان خواسته می‌شود که رضایت خدا را
بخواهند.

پس سپاس و ستایش مخصوص خداوند است، پروردگار
آسمان‌ها و پروردگار زمین، پروردگار جهانیان.

و بزرگی در آسمان‌ها و زمین مخصوص اوست و اوست
خدای عزیز و حکیم.

نزول (این) کتاب از طرف خداوند عزیز و حکیم است.

ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آنهاست، جز بر اساس
حق و زمان‌بندی مشخص نیافریدیم، و(لی) کسانی که کفر
ورزیدند، از آنچه بدان هشدار داده شده‌اند روی‌گردانند.

بگو: آیا آنچه را به جای خداوند می‌خوانید، دیده‌اید؟ به من
نشان دهید که چه چیزی را از زمین آفریده‌اند، یا در
(آفرینش) آسمان‌ها چه مشارکتی داشته‌اند؟ اگر راستگو
هستید، کتابی پیش از این (قرآن) یا نشانه‌ای علمی (بر
ادعای خود) برای من بیاورید.

و کیست گمراه‌تر از کسی که به جای خداوند، کسانی را
می‌خواند که تا روز قیامت پاسخش را نمی‌دهند و حتی از
خوانده شدن خود بی‌خبرند.

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ بِي وَلَا بِيَكُمُ إِنِ اتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَقَامَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابُ مُصَدِّقٍ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و آنگاه که مردم محشور شوند، آنها دشمن‌شان خواهند بود و عبادتشان را انکار خواهند کرد.

و هرگاه آیات روشنگر ما بر آنان خوانده شود، کسانی که کفر ورزیدند، در باره حقّی که برایشان آمده، گویند: این سحر آشکار است.

یا اینکه می‌گویند: (آنچه را پیامبر آورده) افتراست. بگو: اگر من آن را به دروغ به خدا بسته باشم، (در آن هنگام) شما در برابر قهر خداوند نمی‌توانید از من دفاع کنید. خداوند به آنچه در آن وارد می‌شوید (و به گفتگو و جدال می‌پردازید) آگاه‌تر است. برای گواه به میان من و شما خداوند کافی است و اوست بسیار آمرزنده و مهربان.

بگو: من در میان پیامبران بی‌سابقه نیستم و نمی‌دانم با من و شما چگونه عمل خواهد شد و جز آنچه به من وحی می‌شود از چیز دیگری پیروی نمی‌کنم و من جز هشدار دهنده‌ای آشکار نیستم.

بگو: اگر (این قرآن) از نزد خدا باشد و شما به آن کفر ورزید، در حالی که گواهی از بنی‌اسرائیل، بر همانند آن (یعنی تورات) گواهی داده و ایمان آورده، ولی شما (همچنان) تکبر ورزیده‌اید، آیا (عاقبت کار را) دیده‌اید؟ همانا خداوند قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند.

و کسانی که کفر ورزیدند، درباره کسانی که ایمان آورده‌اند، گویند: اگر (اسلام) خوب بود، آنان در پذیرفتن آن بر ما سبقت نمی‌گرفتند. و چون خود هدایت نیافتند، به زودی خواهند گفت: این دروغی سابقه‌دار است.

و پیش از قرآن، کتاب موسی امام و رحمت بود و این کتاب که به زبان عربی است، تصدیق‌کننده (کتاب‌های آسمانی) است تا به ظالمان هشدار دهد و برای نیکوکاران بشارت باشد.

همانا کسانی که گفتند: پروردگار ما خداست، سپس (بر ایمان و گفته خود) پایداری کردند، هیچ بیمی بر آنان نیست و اندوهگین نخواهند شد.

آنان به خاطر آنچه (از کارهای نیک) انجام می‌دادند، اهل بهشتند و همواره در آن خواهند ماند.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا
وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَفَصَّلُوهٗ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا
بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۖ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ۖ وَعَدَ الصَّٰدِقُ الَّذِي كَانُوا
يُوعَدُونَ

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ
خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَكْبِرَانِ ۖ اللَّهُ وَبِكَ ءَامِنُ
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَٰسِرِينَ

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُوقَّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذَهَبْتُمْ طَيِّبَتِكُمْ
فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَأَسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ
الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ

و ما انسان را سفارش کردیم که به والدین خود نیکی کند،
مادرش او را با سختی حمل کرد و با سختی به دنیا آورد و
دوران حمل تا از شیر گرفتنش سی ماه (به طول کشد)، تا
آنگاه که به رشد کامل رسد و چهل ساله شود، گوید:
پروردگارا! مرا توفیق ده تا نعمتی را که بر من و والدین من
لطف کردی شکرگزاری کنم و عمل شایسته‌ای انجام دهم که
تو آن را بپسندی و فرزندانم را برای من شایسته گردان،
همانا من به سوی تو بازگشته و از مسلمین و تسلیم
شدگانم.

آنانند کسانی که بهترین آنچه را انجام داده‌اند، از آنان
می‌پذیریم و از بدی‌هایشان درمی‌گذریم، در حالی که در
زمره بهشتیانند. (این بهشت، همان) وعده راستی است که
همواره به آنان وعده داده می‌شدند.

و آنکه به والدین خود گفت: اف بر شما، آیا به من وعده
می‌دهید که (پس از مرگ از گور) خارج گردم، در حالی که
نسل‌های بسیاری پیش از من گذشته‌اند (و هرگز زنده
نشده‌اند). ولی والدین او، خدا را به فریادری می‌خوانند
(و به او می‌گویند): وای بر تو، ایمان بیاور قطعاً وعده
خداوند حق است، اما او می‌گوید: این (وعده‌ها) جز افسانه
پیشینیان نیست.

آنان کسانی هستند که در میان اقوام کافری از جن و انس
که پیش از آنان بودند، عذاب خدا بر آنان قطعی شده است،
حتماً آنان زیانکارانند.

و برای هر یک (از جن و انس، گذشتگان و آیندگان)، از
آنچه انجام داده‌اند، درجاتی است (که به آن خواهند رسید)
و (خداوند) جزای کارهایشان را کامل بدهد و آنان مورد
ستم قرار نگیرد.

و (یاد کن) روزی که کافران بر آتش عرضه شوند. (به آنان
گفته شود): شما در زندگی دنیا، نعمت‌های دل‌پسندان را
تلف کردید و از آنها کامیاب شدید (و برای امروزتان چیزی
ذخیره نکردید) پس امروز به خاطر استکبار ناحقی که در
زمین داشتید و پیوسته مرتکب گناه می‌شدید به عذاب
خوارکننده کیفر داده می‌شوید.

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ
الْثُّدُورُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَّ عَنْ ءَالِهَتِنَا فَاتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
وَلَكِنِّي أَرِكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ
مُّطَرِّنًا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَكِنُهُمْ
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ

وَلَقَدْ مَكَنَّاهُمْ فِيْمَا إِنْ مَكَنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَأَبْصَرًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ
وَلَا أَفْعِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَةً بَلْ
ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۴۴۱
ج ۴۴

۲۸

و سرگذشت برادر قوم عاد (حضرت هود) را یاد کن آنگاه
که قومش را در منطقه احقاف هشدار داد. در حالی که پیش
از او و پس از او هشدار دهندگانی آمده بودند. (او به
مردم گفت:) جز خدا را نپرستید که من از عذاب روز بزرگ
بر شما می‌ترسم.

(قوم عاد به حضرت هود) گفتند: آیا به سراغ ما آمده‌ای تا
ما را از خدایانمان برگردانی؟ پس اگر از راستگویانی آنچه
را وعده می‌دهی برای ما بیاور.

هود گفت: علم (به زمان وقوع قیامت) تنها نزد خداست و
من آنچه را بدان فرستاده شده‌ام به شما ابلاغ می‌کنم ولی
(متأسفانه) شما را گروهی جاهل می‌بینم.

پس چون آن توده‌ی ابر را دیدند که به سمت سرزمین آنان
روی آورده است، گفتند: این ابر باران زاست، (هود گفت:
چنین نیست) بلکه آن عذابی است که به شتاب خواستارش
بودید. بادی که در آن عذابی دردناک نهفته است.

(آن باد) به فرمان پروردگارش همه چیز را در هم می‌کوبد.
پس صبح کردند در حالی که چیزی جز خانه‌هایشان دیده
نمی‌شد، اینگونه، تبه‌کاران را جزا می‌دهیم.

و همانا به قوم عاد چنان امکاناتی دادیم که به شما (اهل
مکه) ندادیم و به آنان گوش و چشم و دل دادیم ولی گوش
و چشم و دل آنان به حالشان سودی نبخشید، زیرا پیوسته
آیات خدا را انکار می‌کردند و (بالاخره) عذابی که آن را به
مسخره می‌گرفتند آنان را فراگرفت.

و همانا آبادی‌هایی را که در اطراف شما (اهل مکه) بود،
نابود کردیم و آیات خود را گونه گونه بیان کردیم تا شاید
(از راه باطل خود) باز گردند.

پس چرا معبودانی که به جای خداوند برای تقرب برگزیده
بودند، آنان را یاری نکردند؟ بلکه از نزد آنان معو شدند و
این بود (سرانجام) انحراف آنان و آنچه که می‌بافتند.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ

و آنگاه که گروهی از جن را به سوی تو روانه ساختیم تا قرآن را بشنوند، پس چون نزد آن حاضر شدند، گفتند: خاموش باشید (و گوش فرا دهید) پس چون (شنیدن آیات) به انجام رسید به سوی قوم خود باز گشتند تا آنان را هشدار دهند.

قَالُوا يَتَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ

۳۵

گفتند: ای قوم ما! همانا ما (آیات) کتابی را شنیدیم که بعد از موسی نازل شده و کتاب‌های پیش از خود را تصدیق می‌کند. مردم را به سوی حق و به سوی راه راست هدایت می‌نماید.

يَتَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ، يَعْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

۳۱

ای قوم ما! دعوت‌گر الهی را اجابت کنید و به او ایمان آورید تا خداوند از گناهاتان بر شما ببخشد و از عذاب دردناک امانتان دهد.

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۳۲

و هر که دعوت‌گر الهی را پاسخ نگوید، پس نمی‌تواند (عوامل قهر الهی) در زمین را عاجز کند و جز خداوند هیچ‌گونه یابوری نخواهد داشت، آنان در گمراهی آشکارند.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۳۳

آیا ندیده‌اند که خداوندی که آسمان‌ها و زمین را آفریده و در آفرینش آنها درنمانده، می‌تواند مردگان را زنده کند، آری، او بر هر کاری بسیار تواناست.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۳۴

و روزی که کافران بر آتش عرضه شوند (به آنان گفته شود): آیا این (جهنم) حق نیست؟ گویند: به پروردگارمان سوگند که چنین است. (خداوند به آنان) گوید: پس به خاطر کفرتان، عذاب را بچشید.

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَانَهُمْ يَوْمَ يَرُونَ مَا يُوْعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلِغْ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ

۳۵

پس (ای پیامبر،) صبر کن همان گونه که پیامبران اولوا العزم صبر کردند و برای (عذاب) آنان شتاب نکن. روزی که آنچه را وعده داده شده‌اند بنگرند گویی جز ساعتی از روز (در دنیا) نمانده‌اند (این) ابلاغی است (برای همگان) پس آیا جز گروه بدکار هلاک می‌گردند؟

کسانی که کفر ورزیدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، (خداوند) اعمالشان را تباه گردانید.

و کسانی که (به خدا) ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند و به آنچه بر محمد نازل شده حق است و از جانب پروردگارشان است ایمان آورده‌اند، خداوند بدی‌های آنان را پوشاند و کارشان را به سامان آورد.

این (دو گونه سرانجام) به خاطر آن است که کسانی که کفر ورزیدند، از باطل پیروی کردند و کسانی که ایمان آوردند، از همان حقی که از طرف پروردگارشان (نازل شده) است پیروی نمودند. این گونه خداوند برای (بیداری) مردم مثال حالشان را بیان می‌کند.

پس هرگاه با کسانی که کافر شدند (در میدان جنگ) روبرو شدید، گردن‌هایشان را بزنید تا آن که آنان را از پا درآورید (و چون در دست شما اسیر شوند) پس آنان را سخت ببندید (تا فرار نکنند) سپس، یا بر آنان مَنّت نهید (و آزادشان کنید) و یا با گرفتن فدیهِ و عوض رهایش کنید تا جنگ بار سنگین خود را بر زمین نهد. این است (دستور خداوند) و اگر خداوند اراده می‌کرد، (از طریق صاعقه و زلزله و دیگر بلایا) از آن کفّار انتقام می‌کشید ولی خدا (فرمان جنگ داد) تا برخی از شما را به وسیله برخی دیگر بیازماید، و کسانی که در راه خدا کشته شدند هرگز خداوند اعمالشان را از بین نمی‌برد.

خداوند، به زودی آنان را (به سوی مقامات والا) هدایت می‌کند و حال و کارشان را نیکو می‌گرداند.

و در بهشتی که برای آنان توصیف کرده، وارد می‌سازد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و گام‌هایتان را استوار می‌سازد.

و کسانی که کفر ورزیدند، بر آنان نگویند ساری باد و (خداوند) اعمالشان را نابود گردانید.

این (هلاکت) به خاطر آن است که آنچه را خداوند نازل کرده، ناخوش داشتند، پس (خداوند) کارهایشان را تباه (و بی‌ارزش) نمود.

پس آیا در زمین سیر نکردند، تا بنگرند سرانجام کسانی که قبل از آنان بودند چگونه بود؟ خداوند آنان را هلاک کرد و برای این کافران نیز همانند آن کیفرها خواهد بود.

این (کیفرِ کافران) به خاطر آن است که خداوند، یاور کسانی است که ایمان آورده‌اند و همانا کافران یآوری ندارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثْخَتَّمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ ۖ فَمَا مَنَّا بَعْدُ ۖ وَإِنَّمَا فِدَاءٌ حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ ۖ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ۖ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَلَهُمْ

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمُ الْوُجُوهُ ۖ وَأَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ

۱
۴۴۲

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰
حزب
۲۰۵۳

۱۱

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ ءَاسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَن هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ

همانا خداوند کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند به باغ‌هایی (از بهشت) که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است داخل می‌کند. و کسانی که کفر ورزیدند (از زندگی دنیا) بهره می‌گیرند و همان گونه که چهارپایان می‌خورند می‌خورند، و (سرانجام،) جایگاه آنهاست.

و چه بسیار (مردم) شهرها که از (مردم) شهری که تو را بیرون کردند، نیرومندتر بودند، ما آنان را هلاک کردیم و برای آنان هیچ یآوری نبود.

پس آیا کسی که بر دلیل روشنی از طرف پروردگارش است، همچون کسی است که بدی کردارش در نظرش آراسته شده و از هوس‌هایش پیروی کرده است؟

وصف بهشتی که اهل پروا به آن وعده داده شده‌اند، (چنین است:) در آن نهرهایی است از آبی که بدبو شدنی نیست و نهرهایی از شیر که مزه آن دگرگونی ندارد و نهرهایی از شراب که برای نوشندگان لذت‌بخش است و نهرهایی از عسل مصفا و ناب. و برای آنان در آنجا هرگونه می‌ای موجود است و نیز آمرزشی از طرف پروردگارشان. (آیا اینان) همانند کسانی هستند که در آتش جاودانه‌اند و آبی جوشان، نوشانده می‌شوند، که اندرویشان را متلاشی می‌کند.

و گروهی از آنان، کسانی هستند که (در ظاهر) به تو گوش می‌سپارند، اما همین که از نزد تو بیرون روند، به صاحبان علم و دانش گویند: او هم اکنون چه گفت؟ آنان کسانی هستند که خداوند بر دلهایشان مهر نهاده و از هوای نفسشان پیروی کرده‌اند.

و کسانی که هدایت یافته‌اند، خداوند هدایتشان را بیفزاید و روح پرهیزگاری به آنان عطا کند.

پس آیا (کفار برای ایمان آوردن) قیامت را انتظار دارند، که ناگهان به سراغشان آید، در حالی که نشانه‌های آن آمده است. پس آنگاه که (رستاخیز) به سراغشان آید متذکر شدن آنان چه سودی برایشان خواهد داشت؟!

پس بدان که هیچ معبودی جز الله نیست و برای گناه خود و برای مردان و زنان با ایمان استغفار کن و خداوند، رفت و آمد و آرمیدن شما را می‌داند (و به تمام حالات شما آگاه است).

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقْطِعُوا أَرْحَامَكُمْ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانِ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

إِنَّ الَّذِينَ أُرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَىٰ لَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَصْحَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ ۖ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَنَهُمْ

و کسانی که ایمان آورده‌اند می‌گویند: چرا سوره‌ای (برای جهاد) نازل نمی‌شود؟ پس هنگامی که سوره‌ای محکم و روشن نازل می‌گردد که در آن نامی از جنگ رفته است، بیماردان را می‌بینی که به تو نگاه می‌کنند مانند نگاه کردن کسی که از (سکرات) مرگ بی‌هوش شده است، پس همان مرگ برایشان سزاوارتر است.

فرمانبرداری باید و سخن سنجیده. پس هنگامی که امر (کارزار) قطعی شد، اگر به خدا راست گویند (و صادقانه جهاد کنند)، قطعاً برایشان بهتر است.

پس (ای بیماردانِ سست ایمان!) اگر (از جهاد) روی گردانید، جز این از شما انتظار نمی‌رود که در زمین فساد کنید و پیوندهای خویشاوندی را قطع کنید.

آنانند کسانی که خداوند از رحمت خویش دور و (گوششان را) کر و چشم‌هایشان را کور ساخته است (نه حقی می‌شنوند و نه حقی می‌بینند).

آیا در قرآن تدبّر و تأمل نمی‌کنند یا بر دل‌هایشان قفل‌ها است.

همانا کسانی که پس از آن که راه هدایت برایشان روشن شد به آن پشت کردند، شیطان (رفتار بدشان را) برایشان آراسته و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.

این، به خاطر آن است که (بیماردلان مرتد) به کسانی که از دستورات الهی ناخوش بودند، گفتند: ما در بعضی امور از شما اطاعت خواهیم کرد، در حالی که خداوند پنهان کاری آنان را می‌داند.

پس (حال آنان) چگونه خواهد بود، آنگاه که فرشتگان جانشان را بازگیرند در حالی که به صورت و پشت آنان می‌کوبند.

این (نوع جان گرفتن) به خاطر آن است که آنان از آنچه خداوند را به خشم می‌آورد، پیروی کرده و خشنودی خدا را خوش نداشتند، پس خداوند نیز اعمالشان را تباه کرد.

آیا کسانی که در دل‌هایشان بیماری (نفاق و کفر) است، پنداشته‌اند که خداوند هیچ وقت کینه‌ها و حسادتشان را آشکار نخواهد کرد؟

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ

وَلَتَبْلُوَنَّهُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا
وَسَيَحْبِطُ أَعْمَالُهُمْ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا
تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ
وَلَن يَتْرُكُمُ أَعْمَالَكُمْ

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ
أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَمْوَالَكُمْ

إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخُلُوا وَيُخْرِجْ أَصْغَنَكُمْ

هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ
يَبْخُلُ ۖ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَنِ نَفْسِهِ ۗ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ ۚ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ

و اگر بخواهیم آنان را به تو می‌نمایانیم، آنگاه ایشان را به
سیمایشان می‌شناسی و در شیوه و آهنگ کلامشان نیز آنان
را خواهی شناخت و خداوند (ظاهر و باطن) کارهایتان را
می‌داند.

ما قطعاً شما را می‌آزماییم تا از میان شما مجاهدان و صابران
را معلوم بداریم و اخبار (و اعمالتان) را آزمایش خواهیم
کرد.

همانا کسانی که کفر ورزیدند و (مردم را) از راه خدا
بازداشتند و بعد از آنکه برایشان راه هدایت روشن شد، با
پیامبر مخالفت کردند، هرگز به خداوند گزندی نرسانند و
زود باشد که خداوند اعمالشان را تباه سازد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا را اطاعت کنید و از
رسول (نیز) پیروی نمایید و کارهایتان را باطل نسازید.

همانا کسانی که کفر ورزیدند و (مردم را) از راه خدا باز
داشتند، سپس در حال کفر از دنیا رفتند، پس خداوند
هرگز آنان را نخواهد بخشید.

پس سستی نورزید، تا به سازش دعوت کنید، با اینکه شما
برترید و خداوند با شماست و هرگز چیزی از (پاداش)
اعمالتان را کم نمی‌کند.

زندگی دنیوی، تنها بازیچه و سرگرمی است و اگر ایمان
آورید و پروا پیشه کنید، خداوند به شما پاداش می‌دهد و
اموالتان را نمی‌خواهد.

اگر خداوند اموالتان را بخواهد و به آن اصرار ورزد، بخل
می‌ورزید و (به سبب همین بخل) کینه‌های شما را آشکار
می‌سازد.

آگاه باشید! این شمايید که برای انفاق در راه خدا دعوت
می‌شوید، پس بعضی از شما بخل می‌ورزند و هر کس بخل
ورزد، فقط نسبت به خود بخل می‌ورزد و خداوند غنی و
بی‌نیاز است و شمايید نیازمندان و اگر روی بگردانید، قومی
غیر شما را جانشین شما می‌کند که آنان مثل شما (سست
ایمان و بخیل) نباشند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا

۱
۴۴۶

همانا ما گشایش آشکاری را برای تو پیش آوردیم.

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

۲

تا خداوند برای تو گناه پیش و پس (از هجرت را که کفار
مگه به تو نسبت می‌دهند) ببخشد و نعمتش را بر تو تمام
کند و تو را به راه راست هدایت نماید.

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا

۳

و خداوند تو را با پیروزی شکست ناپذیری یاری نماید.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا
مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

۴

اوست که آرامش را به دل‌های مؤمنان نازل کرد، تا ایمانی
بر ایمانشان بیفزایند و لشکریان آسمان‌ها و زمین برای
خداست و خداوند، دانای حکیم است.

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ
عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا

۵

تا خداوند مردان و زنان با ایمان را، به باغ‌هایی (از بهشت)
که نهرهایی از زیر (درختان) آن جاری است، داخل کند، در
حالی که جاودانه در آن باشند و گناهانشان را می‌پوشاند و
این نزد خداوند، رستگاری و کامیابی بزرگی است.

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنُّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ ذَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

۶

و مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را که به
خداوند گمان بد دارند، (و می‌گویند خداوند پیامبرش را
یاری نخواهد کرد)، عذاب کند، بدی بر آنها احاطه کرده
است، خداوند بر آنان غضب کرده و از رحمت خود دورشان
ساخته و برایشان جهنم را آماده کرده است که بد سرانجامی
است.

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

۷

و برای خداوند است، لشکریان آسمان‌ها و زمین و خداوند
شکست‌ناپذیر حکیم است.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۸

همانا ما تو را گواه (بر اعمال) و بشارت دهنده و بیم دهنده
فرستادیم.

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

۹

تا به خدا و رسولش ایمان آورید و او را یاری کنید و
بزرگش بدارید و خداوند را بامدادان و شامگاهان، تسبیح
گویید.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا
وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَّنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ
أَبَدًا وَزَيْنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَ السَّوِّ وَكُنْتُمْ
قَوْمًا بُورًا

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَعِيرًا

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا
نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَّنْ تَتَّبِعُونَا
كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ ۖ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا ۚ بَلْ
كَاوُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا

همانا کسانی که با تو بیعت می‌کنند، در واقع با خدا بیعت
می‌کنند، دست خداوند بالای دست آنهاست، پس هر کس
پیمان شکنی کند، به زیان خود پیمان می‌شکند و هر کس به
آنچه با خداوند عهد بسته وفا کند، خداوند به زودی پاداش
بزرگی به او خواهد داد.

بزودی اعراب بازمانده از جنگ و جهادگريزان، (برای توجیه
خلاف خود) به تو خواهند گفت: اموال و خانواده‌هایمان ما را
مشغول و سرگرم ساخت (و نتوانستیم تو را همراهی
کنیم). پس برای ما (از خداوند) طلب آموزش کن. آنان به
زبان چیزی می‌گویند که در دل‌هایشان نیست. (آنان) بگو:
اگر خداوند برای شما زبانی اراده کند، یا برای شما سودی
بخواهد، کیست که در برابر خداوند از شما دفاع کند، بلکه
خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است.

بلکه (نافرمانی و فرار شما به خاطر آن بود که) گمان کردید
پیامبر و مؤمنان هرگز (به سلامت) به خانواده‌های خود باز
نخواهند گشت و این در دل‌های شما آراسته شد و گمان بد
کردید و (این گونه) مردمی بدبخت شدید.

و هر کس به خدا و پیامبرش ایمان نداشته باشد، پس ما
برای کافران آتش شعله‌ور آماده کرده‌ایم.

حکومت آسمان‌ها و زمین برای خداوند است، هر که را
بخواهد (و شایسته بداند) می‌بخشد و هر که را بخواهد (و
سزاوار بداند) عذاب می‌کند و خداوند آمرزنده و مهربان
است.

آنگاه که شما به سوی غنایم (خیبر) حرکت کردید تا آن‌ها را
برگیرید، متخلفان (از حدیبیه) می‌گویند، بگذارید به دنبال
شما بیاییم، آنان می‌خواهند کلام خدا را (که فرموده است:
غیر از اصحاب حدیبیه در خیبر شرکت نکنند) تغییر دهند.
(به آنان) بگو: شما هرگز نبای دنبال ما بیایید، این گونه
خداوند (درباره شما) از قبل گفته است. پس آنان بزودی
می‌گویند که شما نسبت به ما حسد می‌برید (و نمی‌خواهید
ما نیز از غنایم بهره‌ای ببریم. چنین نیست) ولی آنان جز
اندکی نمی‌فهمند.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَىٰ بِأُسِّ شَدِيدٍ تَقْتُلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ ۖ وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُم هَذِهِ ۖ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُم ۖ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

وَلَوْ قَتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

به بادیه نشینان متخلف بگو: به زودی (برای جنگ) با گروهی زورمند دعوت خواهید شد، با آنان بجنگید یا اسلام آورند، پس اگر اطاعت کنید (و دعوت را قبول) کنید، خداوند پاداش نیک به شما خواهد داد و اگر سرپیچی کنید، همان گونه که پیش از این نافرمانی کردید، شما را عذابی دردناک عذاب خواهد کرد.

بر نابینا گناهی نیست و بر لنگ گناهی نیست و بر بیمار گناهی نیست، (که به جهاد نروند) و هر کس خدا و رسولش را پیروی کند، (خداوند) او را در باغ‌هایی (بهشتی) که نهرها از زیر (درختان) آن جاری است، داخل می‌کند و هر کس سرپیچی کند، او را به عذابی دردناک، عذاب خواهد کرد.

همانا خداوند از مؤمنان راضی شد، آنگاه که (در حدیبیه) زیر آن درخت با تو بیعت کردند، پس خداوند آنچه را در دل‌هایشان (از ایمان و صداقت) بود، دانست، بنابراین آرامش را بر آنان نازل کرد و پیروزی نزدیکی را پاداش آنان قرار داد.

و غنائم بسیاری که به چنگ خواهند آورد، و خداوند عزیز و حکیم است.

خداوند، غنیمت‌های بسیاری به شما وعده داده است که آنها را خواهید گرفت، پس این (غنایم خیر) را زودتر برای شما فراهم ساخت و دست مردم را از (تعرض بر) شما بازداشت، تا برای مؤمنان نشانه (و عبرتی) باشد و شما را به راهی راست، هدایت کند.

و (غنایم) دیگری (نصبیتان می‌کند) که شما بر آنها قدرت ندارید، ولی خداوند بر آنها احاطه دارد و خداوند بر هر چیزی توانمند است.

و اگر کسانی که کفر ورزیدند با شما کارزار کنند، (توان مبارزه با شما را ندارند و) عقب‌نشینی و پشت کرده و آنگاه هیچ سرپرست و یآوری نخواهند یافت.

(این پیروزی شما و ترس و شکست کفار،) سنت خداوند است که از پیش جاری بوده است و هرگز برای سنت‌های خداوند، تغییر و تبدیلی نخواهی یافت.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

۲۵

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوُّهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۲۶

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

۲۷
۴۴۹ ج

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّعْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا

۲۸

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

و او کسی است که بعد از آنکه شما را (در حبیبه) بر آنان پیروز ساخت، در درون مکه (نیز) دست آنان را از شما و دست شما را از آنان کوتاه کرد و خداوند به هر کاری که می‌کنید بیناست.

آنان کسانی هستند که کفر ورزیدند و شما را از مسجدالحرام و قربانی‌های نگاه داشته شده را از رسیدن به محل قربانگاه باز داشتند و اگر مردان و زنان با ایمانی (در مکه) نبودند که (به خاطر فرمان حمله) آنان را نشناخته پایمال کنید و ناآگاهانه از سوی مسلمین، کش شده و به شما ضرر برسد (ما فرمان جنگ و حمله به مکه و مبارزه با این کفار را صادر می‌کردیم، ولی این فرمان را ندادیم) تا خداوند هر کس را بخواهد، در رحمت خود داخل کند. اگر (مؤمنان و مشرکان) از هم جدا بودند، قطعاً کسانی از اهل مکه را که کفر ورزیدند، به دردناکی معذب می‌کردیم.

آنگاه که کافران، تعصب (آن هم) تعصب جاهلیت را (نسبت به شما) در قلب‌های خود جا داده بودند. پس خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد (و آنان برای صلح آماده شدند) و خداوند آنان را به حقیقت تقوی ملزم ساخت که به آن سزاوارتر و اهل آن بودند داوند به همه چیز آگاه است.

همانا خداوند، آن رؤیا را برای پیامبرش به حق تحقق بخشید. شما مسلمین ان شاء الله آسوده خاطر، در حالی که سرهای خود را تراشیده‌اید و از هیچ کس ترس و وحشتی ندارید، به مسجدالحرام داخل خواهید شد. خداوند چیزی را دانست که شما نمی‌دانستید، پس غیر از این، پیروزی نزدیکی (در خیبر) برای شما قرار داد.

او کسی است که پیامبرش را همراه با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان پیروز کند و کافی است که خداوند گواه این موضوع باشد.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ
بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَكَازَرَهُ
فَاسْتَعْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ
الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

۴۸
فتح
۲۹
/۲۹

محمد رسول خداست و کسانی که با او هستند، بر کفار، سخت و در میان خودشان مهربانند. آنان را پیوسته در رکوع و سجود می‌بینی، که فضل و رضوان را از خدا می‌جویند، نشانه آنان در رخسارشان از اثر سجود نمایان است. این است وصف ایشان در تورات و وصف آنان در انجیل، نند زراعتی است که جوانه را از زمین خارج کرده، پس آن را نیرو داده تا سخت شود و بر ساقه‌ی خود بایستد، آن گونه که کشاورزان را به شگفتی و شادی وامی‌دارد. تا خداوند به واسطه مؤمنین کفار را به خشم آورد، ولی خداوند به کسانی از کفار که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دهند، وعده آمرزش و پاداش بزرگی داده است.

۴۹. حجرات

الحُجُرَات: حجره‌ها

مدنی

۱۸ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱
حزب
۲۰۶
۴۵۰ ر

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (در هیچ کاری) بر (حکم) خدا و پیامبر او پیشی نگیرید و از خداوند پروا کنید، که خداوند شنوا و دانا است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن
تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (در گفتگو با پیامبر) صدایتان را بلندتر از صدای پیامبر نکنید و آن گونه که با یکدیگر بلند گفتگو می‌کنید، با پیامبر بلند سخن مگویید! مبدا (به خاطر این بی‌ادبی)، اعمالتان نابود شود و شما آگاه نشوید.

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
أُمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۳

همانا کسانی که نزد پیامبر (از روی ادب و احترام) صدایشان را پایین می‌آورند، آنان کسانی هستند که خداوند دل‌هایشان را برای (پذیرش) تقوا آزمایش (و آماده) کرده و آمرزش و پاداش بزرگ مخصوص آنها است.

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ

۴

همانا کسانی که از پشت حجره‌ها تو را می‌خوانند، اکثرشان تعقل نمی‌کنند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ

۷

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ

۸

فَضَلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۹

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

۱۰

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۱۱

۴۵۱ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّغَبِ ۖ بئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

و اگر صبر کنند تا به سوی آنان خارج شوی، قطعاً برایشان بهتر است و خداوند بخشنده مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر فاسقی برای شما خبری مهم آورد تحقیق کنید، مبدا (از روی زودباوری و شتابزدگی تصمیم بگیرید و) ناآگاهانه به قومی آسیب رسانید، سپس از کرده‌ی خود پشیمان شوید.

و بدانید که در میان شما رسول خداست که (شما باید از او پیروی کنید و) اگر او در بسیاری از امور پیرو شما باشد، قطعاً به سختی و مشقت خواهید افتاد، ولی خدا ایمان را محبوب شما قرار داده و در دل‌هایتان آن را زینت بخشیده است و کفر، فسق و گناه را مورد تنفر شمر رار داده است. آنها همان رشد یافتگان هستند.

(این علاقه به ایمان و تنفر از کفر، فضل و نعمتی بزرگ از طرف خداوند است و خداوند آگاه و حکیم است.

و اگر دو گروه از مؤمنان به نزاع و جنگ پرداختند، پس میان آنان صلح و آشتی برقرار کنید. سپس اگر یکی از دو گروه بر دیگری تجاوز کرد، با متجاوز بجنگید تا به فرمان خداوند بازگردد. پس اگر متجاوز بازگشت (و دست از تجاوز برداشت)، میان آن دو گروه به عدالت صلح برقرار کنید و عدالت ورزید که خداوند عدالت‌پیشگان را دوست دارد.

همانا مؤمنان با یکدیگر برادرند، پس میان برادران خود، (در صورت اختلاف و نزاع) صلح و آشتی برقرار کنید و از خدا پروا کنید تا مورد رحمت قرار گیرید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! مبدا گروهی (از شما) گروهی دیگر را مسخره کند، چه بسا که مسخره‌شدگان بهتر از مسخره‌کنندگان باشند و زنان نیز، زنان دیگر را مسخره نکنند، شاید که آنان بهتر از اینان باشند و در میان خودتان عیب‌جویی نکنید و یکدیگر را با لقب‌های نخوانید. (زیرا) فسق بعد از ایمان، بد رسمی است، (و سزاوار شما نیست.) و هر کس (از این اعمال) توبه نکند، پس آنان همان ستمگرانند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ ۖ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا
أُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ
أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا
وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ
اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْتُكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از بسیاری گمان‌ها دوری
کنید، زیرا بعضی گمان‌ها گناه است. و (در کار دیگران)
تجسس نکنید و بعضی از شما دیگری را غیبت نکند، آیا
هیچ یک از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را
بخورد؟ (هرگز) بلکه آن را ناپسند می‌دانید و از پروا کنید،
همانا خداوند توبه‌پذیر مهربان است.

ای مردم! ما شما را از مرد و زن آفریدیم و شما را تیره‌ها و
قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید، همانا
گرامی‌ترین شما نزد خدا، با تقواترین شماست، همانا خدا
دانای خبیر است.

آن اعراب بادیه‌نشین گفتند: ما ایمان آورده‌ایم، به آنان
بگو: شما هنوز ایمان نیاورده‌اید، بلکه بگوئید: اسلام
آورده‌ایم و هنوز ایمان در دلهای شما وارد نشده است و اگر
خدا و رسولش را اطاعت کنید، خداوند ذره‌ای از اعمال شما
کم نمی‌کند. همانا خداوند آمرزنده ربان است.

مؤمنان، تنها کسانی هستند که به خدا و رسولش ایمان
آورده و دچار تردید نشدند و با اموال و جانهای خود در راه
خدا جهاد کردند. اینانند که (در ادعای ایمان) راستگویانند.

بگو: آیا شما، خدا را از دین و ایمان خود آگاه می‌کنید، در
حالی که خداوند آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در زمین
است می‌داند و خداوند به هر چیزی دانا است!؟

آنان بر تو منت می‌گذارند که اسلام آورده‌اند. بگو: اسلام
آوردتتان را بر من منت ننهید، بلکه این خداوند است که بر
شما منت دارد که شما را به سوی ایمان هدایت کرد، اگر
راست می‌گویید.

همانا خداوند نهان آسمان‌ها و زمین را می‌داند و خداوند به
آنچه عمل می‌کنید آگاه است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ق وَالْقُرْءَانِ الْمَجِيدِ

۱
ر ۴۵۲
منزل ۷

قاف، سوگند به قرآن با عظمت، (که نبوت تو و وقوع قیامت حق است).

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ

۲

بلکه از آمدن پیامبری هشدار دهنده از میان خودشان در شگفت شدند، پس کافران گفتند: این (سخنان که از قیامت خبر می‌دهد) چیز عجیبی است!

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ

۳

آیا هنگامی که مردیم و خاک شدیم (دوباره زنده می‌شویم؟) این برگشت بعید است.

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ

۴

بدون شک هر چه را زمین از آنان می‌کاهد می‌دانیم و نزد ما کتابی است که (همه چیز را در خود) حفظ می‌کند.

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ

۵

بلکه سخن حق را چون به سراغشان آمد، تکذیب کردند، پس در کار (نبوت و معاد) سردرگمند.

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

۶

پس آیا به آسمان بالای سرشان نگاه نکرده‌اند که چگونه آن را بنا کردیم و (با ستارگان) زینت دادیم و آن را هیچ شکاف و خللی نیست؟

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

۷

و زمین را بگستردیم و کوه‌های استوار در آن افکندیم و از هر نوع گیاه با طراوت در آن رویاندیم.

تَبَصَّرَ وَذِكْرِيَ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ

۸

تا برای هر بنده‌ای که (به سوی حق،) روی می‌آورد، مایه‌ی بینش و پند باشد.

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ

۹

و از آسمان، آبی پر برکت نازل کردیم، پس به وسیله آن باغ‌ها و دانه‌های دروشدنی رویاندیم.

وَالَّتِخْلَ بَاسِقَتٍ لَهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ

۱۰

و نیز درختان بلند خرما با خوشه‌های پر و بر هم چیده.

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ

۱۱

تا رزق بندگان باشد و بدان باران، زمین مرده را زنده کردیم، خروج (از گور نیز) این گونه است.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ

۱۲

پیش از اینان، قوم نوح و اصحاب رس و قوم ثمود، (پیامبران‌شان را) تکذیب کردند.

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ

۱۳

و (نیز قوم) عاد و فرعون و برادران لوط.

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ

۱۴

و اصحاب ایکه (قوم شعیب) و قوم تبع (پادشاهان یمن) همگی پیامبران را تکذیب کردند، پس وعده عذاب من، بر آنان قطعی شد (و نابود شدند).

أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

۱۵

مگر در آفرینش نخستین واماندیم (تا از باز آفریدن شما در رستاخیز درمانده باشیم)، بلکه آنان از آفرینش جدید در تردیدند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٌ

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ

مَنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَيْتُهُ وَلَا كُنَ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ

مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ

يَوْمَ نَقُولُ لِحِجْهَتِمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِّلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ

مَنْ حَشَى الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ

و همانا ما انسان را آفریده‌ایم و هر چه را که نفسش او را وسوسه می‌کند می‌دانیم و ما از رگ گردن به او نزدیک‌تریم (و بر او مسلطیم).

و اما آنکه در این سوره می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (و ما از رگ گردن به او نزدیک‌تریم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(یاد کن) آنگاه که دو فرشته (ملازم انسان) از راست و چپ، (به مراقبت) نشسته (اعمال آدمی را) دریافت می‌کنند.

و اما آنکه در آیه ۱۰۱ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(انسان) هیچ سخنی به زبان نمی‌آورد، مگر آنکه در کنارش (فرشته‌ای) نگهبان حاضر و آماده (ثبت) است.

و اما آنکه در آیه ۱۰۲ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

و بی‌هوشی مرگ به راستی فرا رسد (و به انسان گفته شود:) این همان است که همواره از آن می‌گریختی.

و اما آنکه در آیه ۱۰۳ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

و در صور (رستاخیز) دمیده شود، این است روز تحقق وعده عذاب.

و اما آنکه در آیه ۱۰۴ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

و هر کس (به صحنه قیامت) می‌آید، با او دو فرشته است که یکی او را به جلو سوق می‌دهد و دیگری گواه اوست.

و اما آنکه در آیه ۱۰۵ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(به او گفته می‌شود:) همانا از این صحنه در غفلتی (عمیق) بودی، پس ما پرده (غفلت) تو را کنار زدیم و امروز چشم‌ت تیزبین شده است.

و اما آنکه در آیه ۱۰۶ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

و (فرشته) همراه او گوید: اینک (نامه اعمال او) نزد من آماده است.

و اما آنکه در آیه ۱۰۷ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(خداوند به دو فرشته سائق و شهید خطاب می‌کند:) هر کفرپیشه لجوج را به دوزخ افکنید.

و اما آنکه در آیه ۱۰۸ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(آن‌که) مانع خیر است و متجاوز و شبهه افکن.

و اما آنکه در آیه ۱۰۹ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

و اما آنکه در آیه ۱۱۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

آنکه با خداوند یکتا، معبود دیگری قرارداد، پس او را در عذاب سخت بیفکنید.

و اما آنکه در آیه ۱۱۱ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(شیطان،) هم‌نشین او گوید: پروردگارا من او را به طغیان وادار نکردم، بلکه او خودش در گمراهی دور و درازی بود.

و اما آنکه در آیه ۱۱۲ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(خداوند گوید:) نزد من با یکدیگر مشاجره نکنید، من پیش از این وعده عذاب را به شما داده بودم.

و اما آنکه در آیه ۱۱۳ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

و اما آنکه در آیه ۱۱۴ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

فرمان (افکندن کافر در دوزخ) نزد من تغییر نمی‌یابد و من هرگز به بندگانم، ستم نکنم.

و اما آنکه در آیه ۱۱۵ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

روزی که به دوزخ گوییم: آیا پر شدی؟ و او گوید: آیا بیش از این هم هست؟

و اما آنکه در آیه ۱۱۶ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

و بهشت را برای تقوایپیشگان نزدیک آورند، بی آنکه دور باشد.

و اما آنکه در آیه ۱۱۷ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

(به آنان گویند:) این است آنچه به شما وعده داده می‌شد، که برای هر انسان توبه‌کار و حافظ (حدود الهی است).

و اما آنکه در آیه ۱۱۸ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

آن که در نهان از خدای رحمان خشیت داشته و با دلی توبه کار (به سراغ خدا) آمده است.

(به آنان گویند:) به سلامت وارد بهشت شوید. این روز (برای شما) جاودانه است.

و اما آنکه در آیه ۱۱۹ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) این را باید چنانچه در آیه ۱۰۰ سوره اعراف می‌فرماید: وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ دُونِ هَذَا (و ما از او دورتر نیستیم) در نظر گرفت.

برای اهل بهشت در آنجا هر چه بخواهند آماده است و نزد ما افزون (بر آن چه خواهند، موجود) است.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ

۳۷

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ

۳۸

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ

۳۹

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

۴۰

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ

۴۱

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مَن مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۴۲

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ

۴۳

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ

۴۴

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرُ

۴۵

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذِكْرٌ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ

۵۱. ذاریات

الدَّارِیَات: بادهای ذره افشان

مکی

۶۰ آیه

۴ صفحه

۱
۴۵ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالذَّرِیَّتِ ذُرَّوَا

۲

فَالْحَمِلَتِ وِقْرًا

۳

فَالْجَرِیَّتِ یُسْرًا

۴

فَالْمُقَسِّمَتِ أُمْرًا

۵

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ

۶

وَإِنَّ الدِّینَ لَوَاقِعٌ

و پیش از اینان چه بسیار نسل‌هایی را که نیرومندتر از ایشان بودند و (با نیروی خود) به شهرها راه گشودند، هلاک کردیم. آیا (برای آنان) راه‌گزیزی بود.

همانا در این (تحولات تاریخی و هلاک سرکشان) پندی است برای کسی که دلی (بیدار) دارد و یا با حضور قلب، (به سخنان حق) گوش فرا دهد.

و همانا ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آنهاست، در شش روز (دوره) آفریدیم و هیچ رنج و خستگی به ما نرسید.

پس بر آنچه (مخالفان) می‌گویند، شکِیا باش و پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب، پروردگارت را با سپاس و ستایش، تنزیه کن.

و پاره‌ای از شب را به تسبیح او بپرداز و به دنبال سجده‌ها (نیز خدا را تسبیح‌گوی).

و گوش به زنگ روزی باش که منادی از مکان نزدیک ندا می‌دهد.

روزی که آن صیحه حقیقی را (از صور اسرافیل) بشنوند، آن روز، روز خروج (مردم از قبرها) است.

همانا این ما هستیم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم و بازگشت (همه) به سوی ماست.

روزی که زمین به سرعت از روی آنان شکافته شود، (و آنان از گورها بیرون آیند.) این حشر (و گردآوردن همه انسان‌ها) بر ما آسان است.

ما به آنچه (مخالفان) می‌گویند آگاه‌تریم و تو مأمور به اجبار مردم نیستی (تا آنان را با زور به راه راست درآوری). پس هر که را از وعده عذاب من می‌ترسد، به وسیله‌ی قرآن پند ده.

سوگند به بادهایی که با شدّت اشیا را پراکنده می‌کنند.

پس به ابرهای گرانبار سوگند.

پس به کشتی‌هایی که به آسانی در حرکتند سوگند.

پس به فرشتگانی که کارها را تقسیم می‌کنند سوگند.

همانا آنچه وعده داده می‌شوید قطعاً راست است.

و حتماً (روز) جزا واقع‌شدنی است.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ

سوگند به آسمانِ دارای راه‌ها (و زیبایی‌ها)ی بسیار.

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ

همانا شما در گفتار گوناگون (سرگردان) هستید.

يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ

هر که از حق منحرف گشت، (در آینده نیز) به انحراف کشیده خواهد شد.

قُتِلَ الْخَرَّصُونَ

مرگ بر دروغ‌زنان (که بی‌دلیل و برهان درباره قرآن و قیامت سخن می‌گویند).

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

آنان که در بی‌خبری و غفلت غرقند.

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ

می‌پرسند روز جزا چه وقت است.

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُقْتَنُونَ

روزی است که آنها بر آتش سوزانده می‌شوند.

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ

(به آنان گفته می‌شود:) عذابتان را بچشید، این همان عذابی است که درباره آن عجله داشتید.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

همانا اهل تقوی در باغ‌ها و (کنار) چشمه‌ها (جای دارند)

ءَاخِذِينَ مَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

آنچه را پروردگارشان به آنان عطا کند دریافت می‌دارند، آنان قبل از آن (در دنیا) نیکوکار بودند.

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

(برنامه‌شان این بود که) اندکی از شب را می‌خوابیدند.

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و در سحرگاهان، استغفار می‌کردند.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

و در اموالشان، برای سائل و محروم حقی بود.

وَفِي الْأَرْضِ ءَايَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ

و در زمین برای اهل یقین، نشانه‌هایی است.

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و در (آفرینش) خودتان (نیز نشانه‌هایی از قدرت، عظمت و حکمت الهی است.) پس چرا (به چشم بصیرت) نمی‌نگرید؟

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

و (تقدیر و تدبیر) رزق شما و آنچه وعده داده می‌شوید، در آسمان و عالم بالاست.

قَوْرَبِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ

پس به پروردگار آسمان و زمین سوگند، این سخن ما حق است همچنان که شما سخن می‌گویید. (همان طور که در سخن گفتن خود شک نمی‌کنید، در گفته‌های ما نیز شک نکنید.)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ

آیا داستان میهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

آیا داستان میهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟ آنگاه که بر او وارد شدند و سلام گفتند. (ابراهیم در پاسخ) گفت: سلام، شما را نمی‌شناسم.

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ

پس پنهانی به سراغ خانواده خود رفت و گوساله فربه (و بریان شده‌ای) را آورد.

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ ۖ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

پس غذا را نزدیک مهمانان گذارد، (ولی با تعجب دید دست به سوی غذا نمی‌برند،) گفت: چرا نمی‌خورید؟!

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

پس ابراهیم از (غذا نخوردن) مهمانان در درون خود احساس ترس کرد، آنان به او گفتند: ترس (ما فرشتگان الهی هستیم) و آنگاه او را به نوجوانی دانا بشارت دادند.

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ

پس همسر ابراهیم (با شنیدن مژده فرزند) فریادکنان پیش آمد و به صورت خود زد و گفت: پیرزنی نازا (چگونه صاحب فرزند شود)؟!

عَقِيمٌ

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

(فرشتگان به ابراهیم) گفتند: پروردگار تو این گونه گفته و البته او حکیم و داناست.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِ ۖ وَقَالَ سَحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنتَصِرِينَ

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِقِينَ

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ

وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

فَقِرُّوا إِلَى اللَّهِ ۖ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ ۖ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

(ابراهیم) گفت: پس ای فرستادگان، کاری که به دنبال آن آمده‌اید چیست؟

گفتند: ما به سوی قومی ستم‌پیشه فرستاده شده‌ایم.

تا (برای هلاکتشان) سنگ‌هایی از گل بر آنان فرو ریزیم.

(سنگ‌هایی که) نزد پروردگارت برای (نابودی) مسرفان نشاندار شده‌اند.

پس هر کس از مؤمنان که در آنجا بود بیرون کردیم.

و از مسلمانان به جز یک خانه در آنجا نیافتیم.

و در آن (دیار چیزی باقی نگذاشتیم و تنها) برای کسانی که از عذاب دردناک می‌ترسند، نشانه‌ای (برای عبرت) قرار دادیم.

و در (سرگذشت) موسی (نیز نشانه و عبرتی است)، آنگاه که او را همراه با حَتّی روشن و آشکار به سوی فرعون فرستادیم.

پس فرعون با تکیه بر قدرت و سپاهی که داشت، روی برگرداند و گفت: او یا جادوگر است یا جن‌زده.

پس ما او و سپاهیانش را (به قهر) گرفتیم و آنان را در دریا افکندیم، در حالی که او سزاوار سرزنش بود.

و در (سرگذشت) قوم عاد نیز آنگاه که بر آنان باد نازا (ویرانگر) فرستادیم (عبرت و نشانه‌هایی است).

(این باد) هیچ چیزی را که بر آن می‌وزید باقی نمی‌گذاشت مگر آنکه آن را خرد و تباه می‌کرد.

و در (سرگذشت) قوم ثمود (نیز نشانه‌های عبرتی است) آنگاه که به آنان گفته شد تا زمانی (کوتاه، از زندگی) بهره ببرید.

آنان از فرمان پروردگارشان سر باز زدند، پس در حالی که می‌نگریستند صاعقه آنان را فراگرفت.

پس، نه توان برخاستن داشتند و نه توانستند از کسی یاری طلبند.

و پیش از آنان قوم نوح (را هلاک کردیم، زیرا) مردمانی فاسق بودند.

و آسمان را با قدرتی وصف ناپذیر بنا کردیم، و ما گسترش دهنده‌ایم.

و زمین را گسترانیدیم، پس چه نیکو گسترش دهنده‌ایم.

و از هر چیز دو زوج آفریدیم، باشد که یاد کنید و پند گیرید.

پس به سوی خدا بگریزید، که همانا من از سوی او برای شما هشداردهنده‌ای آشکارم.

و با خداوند، معبود دیگری قرار ندهید که من از سوی او برای شما هشداردهنده‌ای آشکارم.

كَذَٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
أَوْ مَجْنُونٌ

۵۳ أَتَوَاصَوْا بِهِۦٓ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُونَ

۵۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ

۵۵ وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

۵۶ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

۵۷ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ

۵۸ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

۵۹ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونَ

۶۰ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

۵۲. طور	الطُّور: کوه طور	مکی	۴۹ آیه	۳ صفحه
---------	------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالطُّورِ

۴۵۸ر

به (کوه) طور سوگند.

۲ وَكِتَبٍ مَسْطُورٍ

به کتابی نوشته شده.

۳ فِي رَقٍ مَّنْشُورٍ

در صفحه‌ای گشوده سوگند.

۴ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

به آن خانه‌ی آباد سوگند.

۵ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ

به سقف برافراشته (آسمان) سوگند.

۶ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

به دریای شعله‌ور سوگند.

۷ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ

که عذاب پروردگارت قطعاً واقع شدنی است.

۸ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ

برای آن هیچ مانعی نیست.

۹ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا

روزی که آسمان به شدّت در هم پیچیده شود.

۱۰ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا

و کوه‌ها از جا کنده شده و به شتاب روان گردند.

۱۱ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

پس در آن روز، وای بر تکذیب‌کنندگان!

۱۲ الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ

آنان که در باطل فرو رفته و به یاوه‌سرایی (درباره آیات الهی) سرگرمند.

۱۳ يَوْمَ يُدْعُونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعَاً

روزی که به سختی به سوی آتش رانده می‌شوند.

۱۴ هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

(و به آنان گفته می‌شود:) این همان آتشی است که دائماً آن را تکذیب می‌کردید.

(ای پیامبر!) بدین گونه (که تو را تکذیب کردند) پیشینیان اینان نیز هیچ پیامبری برایشان نیامد مگر آنکه گفتند: جادوگر یا جن‌زده است.

(آیا مخالفان در طول تاریخ) به یکدیگر سفارش کرده‌اند (که با انبیا این گونه برخورد کنند؟) نه، بلکه آنان مردمی طغیانگرند.

پس، از آنان روی بگردان که تو مورد سرزنش نیستی.

و (به مردم) تذکر بده که قطعاً تذکر برای مؤمنین مفید است.

و جن و انس را نیافریدم مگر برای آنکه مرا عبادت کنند.

و من از آنان هیچ رزقی نمی‌خواهم و نمی‌خواهم که به من طعام دهند.

زیرا خداوند است آن روزی رسانِ نیرومندِ استوار.

پس همانا برای کسانی که ظلم کردند، سهم و نصیبی (از عذاب) همانند سهم هم مسلکانشان است، پس شتاب نکنند (که به آن خواهند رسید).

پس وای بر کسانی که کفر ورزیدند، از روزی که وعده داده می‌شوند.

أَفْسِحَرُّ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ

۱۶

أَصْلَوْهَا فَأَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۷

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ

۱۸

فَكَهِنَ بِمَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

۱۹

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۲۰

مُتَّكِعِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

۲۱

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ

۲۲

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

۲۳

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا لَعْوُ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ

۲۴
حزب
۲۱۰

وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ

۲۵

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

۲۶

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ

۲۷

فَمَنْ أَلَّلهُ عَلَيْنَا وَوَقَّانَا عَذَابَ السَّمُومِ

۲۸

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ

۲۹
۴۵۹ر

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ

۳۰

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمُنُونِ

۳۱

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرَبِّصِينَ

پس آیا این (عذاب هم) جادو است؟ آیا شما آن را نمی‌بینید؟

در آن وارد شوید و بسوزید، پس صبر کنید یا صبر نکنید برای شما یکسان است، جز این نیست که در برابر آنچه عمل می‌کردید جزا داده می‌شوید.

همانا پرهیزگاران در باغ‌ها(ی بهشت) و نعمت فراوان هستند.

به آنچه پروردگارشان به آنان داده، شاد و مسرورند و پروردگارشان آنان را از عذاب دوزخ حفظ کرده است.

(به آنان خطاب می‌شود:) به خاطر اعمالی که انجام می‌دادید گوارا بخورید و بیاشامید.

تکیه‌کنان بر تخت‌های ردیف شده و آنان را با حورالعین (زیبا رویان سیاه چشم) به ازدواج در آوریم.

و کسانی که ایمان آوردند و فرزندانشان، در ایمان از آنان پیروی کردند ما ذریّه آنان را به ایشان ملحق نموده و از پاداش عملشان هیچ نکاهیم. (آری) هر کس در گرو کاری است که کسب کرده است.

و پی در پی آنان را میوه و گوشت از هر نوع که بخواهند می‌دهیم.

آنان در بهشت، جام شرابی را دست به دست دهند که در (نوشتن) آن نه بیهوده‌گویی است و نه گنه‌کاری.

و پیوسته (برای خدمت آنان)، نوجوانانی همچون مروارید در صدف، بر گرد آنان می‌چرخند.

و بعضی بهشتیان رو به دیگری نموده و از یکدیگر سؤال می‌کنند (که رمز این همه کامیابی در اینجا چیست؟)

گویند: ما پیش از این (در دنیا) نسبت به خانواده خویش خیرخواه بودیم (و آنان را از عذاب الهی هشدار می‌دادیم).

پس خداوند بر ما منت نهاد و ما را از عذاب سوزان حفظ کرد.

زیرا ما پیش از این همواره او را می‌خواندیم، همانا اوست نیکوکار مهربان.

پس (به مردم) تذکّر بده که به لطف پروردگارت تو نه کاهن و پیشگویی و نه دیوانه و جن‌زده.

بلکه می‌گویند: او شاعری است که ما انتظار فرا رسیدن مرگ ناخوش او را داریم.

(به آنان) بگو: در انتظار باشید که من نیز با شما از منتظرانم. (شما در انتظار مرگ من و من در انتظار پیروزی بر شما).

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

۳۳ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥٓ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ

۳۴ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

۳۵ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ

۳۶ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ

۳۷ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيِّطُونَ

۳۸ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِۦ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

۳۹ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ

۴۰ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۱ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ

۴۲ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

۴۳ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۴۴ وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَآءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ

۴۵ فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ

۴۶ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۴۷ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۴۸ وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ

۴۹ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ الْجُومِ

آیا عقل‌هایشان آنان را دستور می‌دهد به این (که به پیامبر تهمت بزنند؟) یا آنان خود قومی طغیانگرند.

آیا می‌گویند: پیامبر، (قرآن را از پیش خود ساخته و) به خدا نسبت داده؟ (چنین نیست)، بلکه آنان (به سبب طغیان و حسد) ایمان نمی‌آورند.

پس اگر راستگویند، سخنی مانند قرآن بیاورند.

آیا از هیچ آفریده شده‌اند یا خود آفریدگار خویشند؟!

یا آسمان‌ها و زمین را آفریده‌اند! بلکه (حق این است که) یقین نمی‌ورزند.

آیا گنجینه‌های پروردگارت نزد آنان است یا (بر این عالم) سیطره و حکومتی دارند؟

آیا نردبانی دارند که به واسطه‌ی آن (اسرار آسمان‌ها را) می‌شنوند؟ (اگر چنین است) پس شنونده‌ی آنان دلیلی روشن بیاورد.

آیا خداوند را دختران و شما را پسران است (که به خیال خودتان احساس برتری کنید)؟

آیا از آنان مزدی (برای رسالت خود) درخواست می‌کنی، که پرداخت آن بر آنان سنگین است؟

آیا غیب نزد آنان است و ایشان (هر چه را می‌خواهند در لوح محفوظ) می‌نویسند؟

یا مگر می‌خواهند (برای از بین بردن حق) نیرنگی بکار برند؟ (پس بدانند که) کافران، خود گرفتار کید خواهند شد.

یا برای آنان معبودی جز خداوند است، منزه است خداوند از آنچه برای او شریک قرار می‌دهند.

(آنان به قدری لجوجند که حتی) اگر ببینند پاره‌ای از آسمان فرو می‌افتد (باز هم ایمان نمی‌آورند و) می‌گویند: این ابری متراکم است (نه قهر خدا).

پس آنان را (به حال خود) واگذارشان تا آن روزشان را که در آن گرفتار صاعقه (و قهر خدا) می‌شوند، ببینند.

روزی که نیرنگ و ترفندشان آنان را هیچ سود نبخشد و (از هیچ سوی) یاری نشوند.

و البته برای کسانی که ستم کردند، عذابی است غیر از این (در دنیا یا برزخ) ولی اکثر آنان نمی‌دانند.

برای (انجام) فرمان پروردگارت پایداری کن، که تو در دید ما (و تحت حمایت ما) هستی و هنگامی که (از خواب) برمی‌خیزی، با ستایش پروردگارت او را به پاکی یاد کن.

پس پاسی از شب و به هنگام ناپدید شدن ستارگان، خدا را تسبیح کن.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	سوگند به ستاره، چون فرو شود.
۴۶۵ ر	وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ	
۲	مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ	همانا یار و مصاحب شما (محمّد صلی الله علیه و آله)، نه گمراه شده و نه منحرف گشته است.
۳	وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ	و نه از روی هوای نفس سخن می‌گوید.
۴	إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ	سخن او جز وحی که به او نازل می‌شود، نیست.
۵	عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ	(وحی را خداوند) قوی قدرت به او آموخت.
۶	ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ	(خداوند) صاحب صلابت که سلطه یافت.
۷	وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ	در حالی که او در افق برتر بود.
۸	ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ	سپس نزدیک شد پس نزدیک‌تر.
۹	فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ	تا جایی که فاصله‌اش به اندازه دو کمان یا کمتر شد.
۱۰	فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِۦ مَا أَوْحَىٰ	پس به بنده‌اش وحی کرد، آنچه را وحی کرد.
۱۱	مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ	قلب، آنچه را دید دروغ نخواند.
۱۲	أَفَتُمَارُونَهُۥ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ	پس آیا بر سر آنچه می‌بیند با وی جدال می‌کنید؟
۱۳	وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ	و همانا در نزولی دیگر او را دید.
۱۴	عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ	نزد سدره المتتهی.
۱۵	عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ	نزد سدره المتتهی. که بهشت امن نزد آن است.
۱۶	إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ	آنگاه که سدره المتتهی را پوشاند آن (نوری) که می‌پوشاند.
۱۷	مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ	دیدۀ منحرف نگشت و تجاوز نکرد.
۱۸	لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ	همانا او برخی از نشانه‌های بزرگ پروردگارش را دید.
۱۹	أَفَرَأَيْتُمُ اللَّتَ وَالْعُرَىٰ	آیا (بت‌های) لات و عزی را دیده‌اید؟
۲۰	وَمَنۢوَةُ الثَّالِثَةِ الْأُخْرَىٰ	و منات، آن سومین بت دیگر.
۲۱	أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ	آیا (این گونه می‌پندارید که) پسر برای شما است و دختر برای خداوند؟
۲۲	تِلْكَ إِذَا قِسْمَةُ ضِيزَىٰ	این (تقسیم شما) تقسیمی است ناعادلانه.
۲۳	إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأُنْفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ	این بت‌ها جز نام‌هایی بیش نیستند که شما و پدران‌تان، نام‌گذاری کرده‌اید. خداوند هیچگونه برهانی (بر حقانیت آنها) نفرستاده است. (مشرکان)، جز گمان و آنچه که دلخواهشان است پیروی نمی‌کنند، در حالی که از سوی پروردگارشان هدایت به سراغشان آمده است.
۲۴	أَمْ لِلْإِنسَنِ مَا تَمَنَّىٰ	آیا (می‌پندارید که) انسان، به هر چه آرزو دارد می‌رسد؟
۲۵	فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ	پس آخرت و دنیا برای خداوندست.
۲۶ حزب ۲۱۱ ۴۶۱ ر	وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِّنۢ بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ	و چه بسا فرشتگانی که در آسمان‌ها هستند، (ولی) شفاعت آنان سودی ندارد، مگر بعد از آن که خداوند برای هر که بخواهد و رضایت دهد، اجازه شفاعت دهد.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُونَهُ الْمَلَكَةَ تَسْمِيَةً
الْأُنثَىٰ

۲۸

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا

۲۹

فَأَعْرِضْ عَنْ مَن تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا

۳۰

ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ

۳۱

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَءُوا
بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَىٰ

۳۲

الَّذِينَ يَحْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْأَثَمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ
رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ
الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوْا
أَنْفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ

۳۳
ر ۴۶۲

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ

۳۴

وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْثَىٰ

۳۵

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَوْا يَرَىٰ

۳۶

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ

۳۷

وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ

۳۸

أَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

۳۹

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ

۴۰

وَأَنْ سَعِيْهُ سَوْفَ يُرَىٰ

۴۱

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَىٰ

۴۲

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ

۴۳

وَأَنَّهُ هُوَ أَصْحٰكُ وَأَبْكَىٰ

۴۴

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا

همانا کسانی که به آخرت ایمان ندارند، فرشتگان را به نام
دختران نام‌گذاری می‌کنند.

در حالی که برای آنان (به این امر) هیچ علمی نیست، آنان
جز گمان، از چیزی پیروی نمی‌کنند و قطعاً گمان، (انسان را)
از حق بی‌نیاز نمی‌کند.

پس، از هر که از یاد ما روی‌گرداند و جز زندگی دنیا را
خواستار نبود روی‌گردان.

آن، آخرین درجه از علم و شناخت آنان است. همانا
پروردگار تو کسانی را که از راه او گمراه شده‌اند، بهتر
می‌شناسد و کسانی را که هدایت یافته‌اند، بهتر می‌داند.

و برای اوست آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است تا
کسانی را که بد انجام دادند کیفر بدهد و کسانی را که
نیکی کرده‌اند، به بهترین وجه پاداش دهد.

کسانی که از گناهان بزرگ و زشتی‌های آشکار اجتناب
می‌کنند جز گناهان ناخواسته، بی‌شک پروردگارت (نسبت به
آنان) آمرزشش گسترده است. او به شما داناتر است آنگاه
که شما را از زمین پدید آورد و آنگاه که شما در شکم
مادرانتان جنین بودید، پس خود را بی‌عیب بشمارید او به
تقوایپیشگان داناتر است.

پس آیا دیدی آن که را اعراض کرد.

پس آیا دیدی آن که را اعراض کرد. و اندکی (از مال)
بخشید و دست کشید؟

آیا علم غیب نزد اوست و او (حقایق را) می‌بیند؟!

آیا از آنچه در تورات موسی (درباره کمک به محرومان)
آمده، او را خبر نداده‌اند؟

آیا از آنچه در تورات موسی (درباره کمک به محرومان)
آمده، او را خبر نداده‌اند؟ و (نیز صحف) ابراهیم که (حق
را) به طور کامل ادا کرد.

(در همه کتب آسمانی است) که هیچ کس بار دیگری را به
عهده نخواهد گرفت.

و اینکه برای انسان جز آنچه تلاش کرده، (بهره دیگری)
نیست.

و اینکه تلاش و سعی او را به زودی به وی بنمایند.

سپس جزای کامل آن را به او بدهند.

و پایان و بازگشت همگان به سوی پروردگار توست.

و اوست که بخنداند و بگریاند.

و اوست که بمیراند و زنده کند.

وَأَنَّهُ ۖ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْآخِرَىٰ

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَىٰ

وَأَنَّهُ ۚ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ

وَتُمُودًا فَمَا أَبْقَىٰ

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ

وَالْمُوتِفِكَ أَهْوَىٰ

فَغَشَّاهَا مَا عَشَىٰ

فَبِأَيِّ ءَالٍ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ

هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ

أَزِفَتِ الْأَزِفَةُ

لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ

أَفَمِنَ هَذَا الْحَدِيثِ تَعَجُّبُونَ

وَتَضَحَّكُونَ وَلَا تَبْكُونَ

وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۝

۶۲
سجده
واجب

و همواست که دو زوج نر و ماده را آفرید،

از نطفه‌ای، آنگاه که (در رحم) فروریخته شود.

و بر اوست آفرینش دیگر (در قیامت).

و اوست که بی‌نیاز کند و نیازمند سازد.

و اوست پروردگار (ستاره) شعری.

و همو است که نسل پیشین عاد را هلاک کرد.

و تمود را نیز، پس (احدی از آنان) باقی نگذاشت.

و پیش از آنان، قوم نوح را که ستمکارتر و سرکش‌تر بودند.

و شهرهای قوم لوط را فرو ریخت.

پس آن شهرها را (با قهر و عذاب خود) پوشاند، آنچه پوشاند.

پس در کدامیک از نعمت‌های پروردگارت تردید می‌کنی؟

این (پیامبر) هشدار دهنده‌ای از سنخ هشدار دهندگان پیشین است.

رستاخیز نزدیک شد.

جز خداوند، کسی برطرف‌کننده (شداید) آن روز نیست.

پس آیا از این سخن، تعجّب می‌کنید.

و می‌خندید و گریه نمی‌کنید؟

در حالی که شما غافل و هوس‌رانید.

پس تنها خدا را سجده کنید و پرستش نمایید.

۵۴. قمر	القَمَر: ماه	مکی	۵۵ آیه	۴ صفحه
---------	--------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ

۱
۴۶۳ر

وَإِنْ يَرَوْا ءَايَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۚ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ ۖ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ

پس، از آنان روی بگردان، (و منتظر باش) روزی را که دعوت‌کننده، (آنان را) به سوی چیزی ناخوش (و عذاب دوزخ) فرا خواند.

خُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ

مُّهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ

فَدَعَا رَبَّهُ أَتَى مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَمِرٍ

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسْرٍ

تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِّمَن كَانَ كُفِرَ

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُوَ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَلٍ وَسُعُرٍ

أَأُتِيَ الدِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرُّ

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ

إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَأَرْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ

آنان در حالی که چشم‌هایشان (از ترس و وحشت) فرو افتاده، همچون ملخ‌های پراکنده از قبرها خارج می‌شوند.

باگردن‌های کشیده، سراسیمه به سوی دعوت‌کننده می‌دوند. کفار می‌گویند: این روز سختی است.

پیش از این (کفار که پیامبر را تکذیب می‌کنند) قوم نوح، بنده‌ی ما را تکذیب کردند، و (علاوه بر تکذیب) گفتند: او دیوانه است و از راه صحیح بازمانده است.

پس نوح پروردگارش را (چنین) خواند که من مغلوب هستم، پس مرا یاری کن.

پس ما درهای آسمان را با ریزش باران باز نمودیم.

و از زمین چشمه‌هایی جوشانیدیم، پس آب (زمین و آسمان) بر اساس امری که مقدّر شده بود به هم پیوستند.

و نوح را بر (کشتی‌ای که) دارای تخته‌ها و میخ‌ها بود سوار کردیم.

کشتی (حامل نوح و پیروانش) زیر نظر ما به حرکت در آمد. (این امر) پاداش پیامبری بود که مورد تکذیب و کفر قرار گرفت.

و همانا ما کشتی را به عنوان نشانه باقی گذاشتیم، پس آیا پند گیرنده‌ای هست؟

پس عذاب و هشدار من چگونه است؟

و همانا ما قرآن را برای تذکر (و پندپذیری)، آسان ساختیم، پس آیا پندپذیری هست؟

قوم عاد (پیامبر خود را) تکذیب کردند، پس عذاب و هشدار من چگونه بود؟

ما بر آنان در روزی شوم، پی در پی تند بادی سخت و سرد فرستادیم.

(تندبادی که) مردم را همچون تنه‌های خرمای ریشه‌کن شده از جا برمی‌کند.

پس عذاب و هشدار ما چگونه است؟

و همانا ما قرآن را برای پندپذیری آسان نمودیم، پس آیا پندپذیری هست؟

قوم ثمود، هشدار دهندگان را تکذیب کردند.

پس گفتند: آیا از میان خود از انسانی تک و تنها پیروی کنیم؟ در این صورت ما در گمراهی و جنونی عمیق خواهیم بود.

آیا از میان ما تنها بر او وحی نازل شده است؟ بلکه او بسیار دروغگو و خودخواه است.

در آینده خواهند دانست که دروغگو و خودخواه کیست.

همانا ما شتر ماده را برای آزمایش آنان فرستادیم (و به حضرت صالح گفتیم:) پس مراقب (پایان) کار آنان باش و شکیبایی پیشه کن.

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌّ

۲۹

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ

۳۰

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۳۱

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيِّحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ

۳۲

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

۳۳

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذُرِّ

۳۴

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا عَالُ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ

۳۵

نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ

۳۶

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالَّذُرِّ

۳۷

وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيفِيهِۦ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرِ

۳۸

وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ

۳۹

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرِ

۴۰

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

۴۱
رجر

وَلَقَدْ جَاءَ عَالُ فِرْعَوْنَ التَّنْذِرُ

۴۲

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ

۴۳

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ

۴۴

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ

۴۵

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ

۴۶

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذْهَىٰ وَأَمَرُّ

۴۷

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ

۴۸

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ

۴۹

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

و به آنان خبر ده که آب، میان آنان و شتر تقسیم شده است، هر کدام برای دریافت نصیب خود حاضر شوند.

پس آنان رفیقشان را صدا کردند، پس دست درازی کرد و شتر را از پای درآورد.

پس (بنگر) که عذاب و هشدار من چگونه است؟

(به کیفر این جنایت) ما میحه (و صاعقه‌ای مرگبار) را فرو فرستادیم، پس آنان مثل گیاه خشک و خردشده‌ای گشتند که صاحب چهارپایان در آغل می‌ریزد.

و البته ما قرآن را برای پند گرفتن، آسان قرار دادیم، پس آیا پندپذیری هست؟

قوم لوط نیز هشدار دهندگان را تکذیب کردند.

ما نیز بر آنان بادی همراه با سنگ فرو فرستادیم و فقط خانواده لوط را در سحرگاه نجاتشان دادیم.

(این نجات) نعمتی از طرف ما بود، ما این گونه هر که را شکر کند پاداش می‌دهیم.

لوط، مردم را از قهر ما هشدار داده بود، پس هشدارهای ما را به مجادله گرفتند.

و قوم لوط برای (سو، قصد به) مهمانان او به مراوده و گفتگو پرداختند، پس ما چشم آنان را نابینا کردیم، پس بچشید عذاب و هشدار ما را.

و صبحگاهان عذابی پایدار به سراغشان آمد.

و صبحگاهان عذابی پایدار به سراغشان آمد. پس بچشید عذاب و هشدار مرا.

همانا ما قرآن را برای پند گرفتن، آسان ساختیم پس آیا پندپذیری هست؟

و همانا هشدار دهندگان به سراغ فرعونیان آمدند.

(اما آنان) همه‌ی معجزات ما را تکذیب کردند، پس ما آنان را همچون گرفتن مقتدری نفوذناپذیر (به قهر) گرفتیم.

آیا کافرانِ شما از آنان بهترند (تا ما آنان را به قهر نگیریم) یا برای شما امان نامه‌ای در کتاب‌های آسمانی است؟

یا می‌گویند: ما همگی پشتیبان یکدیگریم (و قدرتی ما را نخواهد شکست).

در آینده‌ی نزدیکی، جمع آنان در هم شکسته خواهد شد و همه (به یکدیگر) پشت خواهند کرد.

آری، قیامت وعده‌گاه آنان است و آن روز، سخت‌تر و تلخ‌تر است.

همانا مجرمان در گمراهی و جنونند.

روزی که به رو در آتش کشیده شوند (و به آنان گفته شود:) تماس جهنم (و آتش دوزخ) را بچشید.

همانا ما هر چیز را به اندازه‌ی معینی آفریده‌ایم.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ

و فرمان ما جز یک فرمان نیست (آن هم بسیار سریع) مانند یک چشم برهم زدن.

۵۱

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَدَّ كِرٍ

و همانا ما کسانی را که مانند شما بودند هلاک کردیم، پس آیا پندپذیری هست؟

۵۲

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ

هر چیزی که انجام داده‌اند در نامه‌ها (ی اعمالشان) ثبت است.

۵۳

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌّ

و هر کوچک و بزرگی نوشته شده است.

۵۴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ

همانا پرهیزکاران در باغ‌ها و (کنار) جوی‌ها هستند.

۵۵

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ

در جایگاهی راستین، نزد فرمانروایی مقتدر.

۵۵. رحمن	الرَّحْمَنُ: بخشاینده	مدنی	۷۸ آیه	۴ صفحه
----------	-----------------------	------	--------	--------

۱
حزب
۲۱۳
ر ۴۶۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّحْمَنُ

خداوندِ رحمان.

۲

عَلَّمَ الْقُرْآنَ

قرآن را آموخت.

۳

خَلَقَ الْإِنْسَانَ

او انسان را آفرید.

۴

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

به او بیان آموخت.

۵

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ

خورشید و ماه، حساب معینی دارند.

۶

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ

و گیاه و درخت (برای او) سجده می‌کنند.

۷

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ

و آسمان را بالا برد و میزان را مقرر کرد.

۸

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ

تا در میزان تجاوز نکنید.

۹

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ

و وزن را بر اساس عدل بر پا دارید و در ترازو کم نگذارید.

۱۰

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

و زمین را برای زمینیان قرار داد.

۱۱

فِيهَا فَكِيهَةٌ وَالنَّحْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ

که در آن هر گونه میوه و خرماي غلافدار.

۱۲

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ

و دانه پوستدار و گیاه خوش بو است.

۱۳

فَبِأَيِّ ءَالٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس (ای جن و انس)، کدام نعمت پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۱۴

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ

انسان را از گل خشکیده‌ای همچون سفال آفرید.

۱۵

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ

و جن را از شعله‌ی آتشی بی‌دود آفرید،

۱۶

فَبِأَيِّ ءَالٍ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ

۱۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۱۹ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ

۲۰ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ

۲۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۲۲ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ

۲۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۲۴ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

۲۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۲۶ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

۴۶۷ر

۲۷ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

۲۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۲۹ يَسْأَلُهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ

۳۰ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۳۱ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيَّهَ الثَّقَلَانِ

۳۲ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۳۳ يَمَعَشَرَ الْجَنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ

۳۴ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۳۵ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ

۳۶ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۳۷ فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ

۳۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۳۹ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ

۴۰ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پروردگار دو مشرق و پروردگار دو مغرب.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

دو دریا(ی شور و شیرین) را روان ساخت که به هم می‌رسند.

(اما) میان آن دو فاصله‌ای قرار داد که به هم تجاوز نکنند.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

از هر دو (دریا)، مروارید و مرجان بیرون می‌آید،

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

و در دریا، کشتی‌های ساخته شده همانند کوه، برای اوست.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

هر که روی زمین است، فناپذیر است.

و (تنها) ذات پروردگارت که دارای شکوه و اکرام است، باقی می‌ماند.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

هر که در آسمان‌ها و زمین است، (نیاز خود را) از او درخواست می‌کند. او هر روز در شأن و کاری است.

پس کدام نعمت پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟

ای جن و انس! به زودی (حساب و کتاب) شما را بررسی می‌کنیم.

پس کدام نعمت پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟

ای گروه جن و انس! اگر می‌توانید از مرزهای آسمان‌ها و زمین نفوذ کنید، نفوذ کنید. هرگز نمی‌توانید مگر به واسطه قدرتی فوق العاده.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟

آن روز شعله‌ای از آتش و مس گداخته بر شما فرومی‌ریزد، پس نمی‌توانید تقاضای یاری کنید.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

پس آنگاه که آسمان شکافته شده، گلگون و مثل روغن گداخته در آید،

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟

پس در آن روز (و آن موقف خاص) هیچ یک از انس و جن، از گناهش پرسیده نشود.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ

۴۲ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۳ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ

۴۴ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ

۴۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۶ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ

رح۴۶۸

۴۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۸ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ

۴۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۰ فِيهِمَا عَيْنَانِ مُجْرِيَانِ

۵۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۲ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ

۵۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

مُتَّكِنِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ

۵۴

۵۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۶ فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

۵۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۸ كَانُنَّ أَتِافُوتٌ وَالْمَرْجَانُ

۵۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۰ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ

۶۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۲ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ

۶۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۴ مُدْهَمَّاتَانِ

۶۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۶ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاحَتَانِ

۶۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

تبه‌کاران، به سیمایشان شناخته شوند، پس به موهای سر و قدم‌ها گرفته (و به دوزخ پرتاب) شوند.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

این است جهنمی که تبه‌کاران آن را انکار می‌کردند.

میان آتش و آب داغ و سوزان در حرکتند.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

و برای کسی که از مقام پروردگارش بترسد، دو باغ (بهشتی) است.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

باغ‌هایی دارای درختان پر شاخه و با طراوت (یا نعمت‌های متنوع و گوناگون).

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

در آن دو باغ دو چشمه همیشه جاری است.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

در آن دو باغ از هر میوه‌ای دو نوع موجود است.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

بهشتیان بر بسترهایی که پوشش داخلی آنها از دیبا و ابریشم ضخیم است تکیه زده‌اند و میوه‌های آن دو باغ برای چیدن در دسترس است.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

در آنجا، همسرانی هستند که نگاهشان از بیگانه کوتاه و پیش از اینان، هیچ جن و انسی آنان را لمس نکرده است.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

گویا آنان یاقوت و مرجان هستند.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

آیا پاداش نیکی (شما) جز نیکی (ما) است،

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

و پایین‌تر از آن دو باغ، دو باغ دیگر هست.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

(آن دو باغ) از شدّت سرسبزی به سیاهی می‌ماند.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

در آن دو باغ، دو چشمه جوشان است.

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

فِيهِمَا فَكَيْهَةٌ وَنَحْلٌ وَرُمَانٌ

در آن دو باغ، میوه و خرما و انار است.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ

در آن باغ‌ها زنانی نیکو سیرت و زیبا صورت است.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ

حوریه‌هایی که در خیمه‌ها پرده‌نشین هستند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

قبل از بهشتیان، هیچ انسان یا جنّی آنان را لمس نکرده است.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

مُتَّكِنِينَ عَلَى رُفْرِفٍ خُضِرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانِ

آنان بر بالش‌هایی تکیه زده‌اند که با پارچه‌های سبزرنگ و فرشهای کمیاب آراسته شده است.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

تَبَرَّكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

خجسته باد نام پروردگارت که صاحب جلال و اکرام است.

۵۶. واقعه

الْوَاقِعَةُ: پیشامد

مکی

۹۶ آیه

۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

آن گاه که آن واقعه (عظیم قیامت) روی دهد.

لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ

که در واقع شدن آن دروغی نیست (و سزا نیست کسی آن را دروغ شمارد).

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ

(آن واقعه) پایین آورنده و بالا برنده است (نظام خلقت را زیر و رو می‌کند و ناهلان را پایین و خوبان را بالا می‌برد).

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا

آن گاه که زمین به سختی لرزانده شود.

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا

و کوه‌ها به شدّت متلاشی شوند.

فَكَانَتْ هَبَاءً مُّثَبَّنًا

پس به حالت غبار پراکنده در آیند.

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً

و (در آن روز) شما سه گروه باشید.

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

پس (گروه اول) اصحاب یمین (گروه دست راستی) هستند، اصحاب یمین چه گروهی هستند! (گویی تجسّم سعادتند.)

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

و دسته دوم دسته سمت چپ) اصحاب شقاوتند، آن اصحاب شقاوت چه هستند؟ (گویی تبلور بدی‌هایند.)

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ

(گروه سوم) پیشگامانی (در خیرات هستند که در گرفتن پاداش نیز)، پیشگامند.

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ

آنان مقربان درگاه خداوند هستند.

فِي جَنَّاتٍ التَّعِيمِ

در باغ‌های پر نعمت خواهند بود.

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ

(آنان) گروه زیادی از پیشینیان (و امت‌های قبل) خواهند بود.

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ

و گروه کمی از متاخرین.

عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ

بر تخت‌هایی چیده شده و مرصع،

مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ

در حالی که روبروی یکدیگرند، تکیه داده‌اند.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانُ مُخَلَّدُونَ

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ

وَفَكَهَةَ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

وَحُورٌ عِينٌ

كَأَمْثَلِ اللَّوْلُوءِ الْمَكْنُونِ

جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ

وَوَظِلٍّ مَّمْدُودٍ

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ

وَفَكَهَةِ كَثِيرَةٍ

لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ

إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا

عُرْبًا أَثَرَابًا

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

وَوَثْلَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ

وَوَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ

لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ

وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْحَنثِ الْعَظِيمِ

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

بر گردشان پسرانی همیشه نوجوان به خدمت می‌گردند.

با جام‌ها و آبریزها و ظرف‌هایی از (شراب و نوشیدنی‌های گوارا و) روان (پذیرایی می‌نمایند).

از آن نوشیدنی‌ها نه سردرد می‌گیرند و نه مست می‌شوند.

و (برای آنان) میوه‌هایی از هر چه انتخاب کنند.

و گوشت پرنده از هر نوع که اشتها دارند.

و زنانی سفید روی، درشت چشم و زیبا،

همچون مروارید در صدف.

پاداشی در برابر آنچه انجام می‌دادند.

در آنجا سخن لغو و نسبت گناه به دیگری را نمی‌شنوند.

سخنی جز سلام و درود نیست.

و یاران راست، چه هستند یاران راست.

در کنار درختان سدر بی‌خار.

و درختان موز که میوه‌هایش به صورت فشرده رویهم چیده.

و سایه‌ای پایدار.

و آبی ریزان (از آبشارها).

و میوه‌ای فراوان.

که نه تمام می‌شود و نه از مصرف آن جلوگیری می‌گردد.

و هم خوابگانی والاقدر.

که ما آنان را به نحو خاصی آفریدیم.

پس آنان را دوشیزه و باکره قرار دادیم.

زنانی هم سن و سال و شوهر دوست.

(این نعمت‌ها) برای اصحاب یمین است.

که گروهی از امت‌های قبل.

و گروهی از امت‌های بعدی هستند.

و (اما) یاران دست چپ، چه هستند یاران دست چپ (شقاوت‌مندان و نامه به دست چپ داده شدگان).

در میان باد سوزان و آب داغ.

و سایه‌ای از دود غلیظ و سیاهند.

که نه خنک است و نه سودبخش.

البته آنان پیش از این (در دنیا) نازپرورده و خوشگذران بودند.

و همواره بر گناه بزرگ پافشاری می‌کردند.

و پیوسته می‌گفتند: آیا هنگامی که ما مردیم و به صورت خاک و استخوان شدیم. آیا حتماً ما برانگیخته می‌شویم؟

و آیا نیاکان ما (نیز برانگیخته می‌شوند)؟

بگو: پیشینیان و آیندگان.

هر آینه به سوی وعدگاه روز معینی گردآوری خواهند شد.

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ

همانا ای گمراهان انکارکننده!

لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ

حتماً از درختی (بد منظر و بد طعم و بد بو) که زقوم است خواهد خورد.

فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

آنگاه شکم‌ها را از آن پر خواهید کرد.

فَشْرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ

و روی آن از آب جوشان می‌نوشید.

فَشْرِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ

پس مانند شتران عطش زده می‌نوشید.

هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ

این است پذیرایی (ابتدایی) آنان روز قیامت.

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ

ما شما را آفریدیم، پس چرا تصدیق نمی‌کنید؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ

آیا آنچه را (در رحم) می‌ریزید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ

آیا شما آن را (به صورت انسان) می‌آفرینید یا ما آفریننده‌ایم؟

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

ماییم که مرگ را در میان شما مقدر کردیم و هرگز (مغلوب نمی‌شویم) و کسی بر ما پیشی نمی‌گیرد.

عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَ لَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ

تا مانند شما را جانشین شما کنیم و شما را در جهانی که نمی‌دانید پدیدار گردانیم.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ

شما آفرینش نخستین را دانستید، پس چرا (به آفرینش دوباره) متذکر نمی‌شوید؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ

آیا آنچه را کشت می‌کنید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ

آیا شما آن را می‌رویانیید یا ما رویاننده‌ایم؟

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ

اگر بخواهیم آن را خار و خاشاک می‌گردانیم، پس شما از روی تعجب می‌گویید:

إِنَّا لَمُعْرِضُونَ

ما زیان دیده‌ایم.

بَلْ نَحْنُ مُحَرِّمُونَ

بلکه محروم و بدبختیم.

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ

آیا آبی را که می‌نوشید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ

آیا شما آن را از ابر باران‌زا فرو آوردید یا ما فرو فرستنده‌ایم؟

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ

اگر بخواهیم آن را شور و تلخ می‌گردانیم، پس چرا سپاس نمی‌گذارید؟

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ

آیا آتشی را که می‌افروزید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ

آیا شما درخت آن را ایجاد کرده‌اید یا ما ایجادکننده‌ایم؟

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ

ما آتش را وسیله تذکر (آتش قیامت) و نعمتی برای مسافران قرار داده‌ایم.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی.

فَلَا أُفْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ

پس سوگند به جایگاه ستارگان.

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّوُتَعْلَمُونَ عَظِيمٌ

و البته اگر بدانید این سوگندی است بزرگ.

إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ

همانا آن قرآن کریم است.

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ

که در کتاب محفوظی جای دارد.

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

جز پاکیزگان به آن دست نزنند.

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

فرو آمده از سوی پروردگار جهانیان است.

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ

آیا شما با این سخن (الهی)، با سبکی و سستی برخورد می‌کنید؟

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ

و (سهم و) رزق خود را تکذیب قرآن قرار می‌دهید؟

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْخُلُوفَ

پس چرا آنگاه که جان به گلوگاه رسد.

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ

و شما در آن هنگام نظاره می‌کنید.

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ

و ما از شما به آن (محتضر) نزدیک‌تریم ولی نمی‌بینید.

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ

پس اگر شما (در برابر اعمالتان) مجازات شدنی نیستید،

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

چرا آن جان را (در حال احتضار به بدن خود) برنمی‌گردانید، اگر راست می‌گویید؟

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ

پس اگر او (محتضر) از مقرّبان باشد.

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ

راحت و رحمت و بهشت پر نعمت، روزی او خواهد بود.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

و اما اگر از اصحاب یمین باشد،

فَسَلَّمَ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

(به او گفته می‌شود:) از طرف اصحاب یمین (که هم فکran تو هستند) به تو سلام باد.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ

و اما اگر از تکذیب‌کنندگان گمراه باشد،

فَنَزُلُ مِنْ حَمِيمٍ

با آبی جوشان پذیرایی می‌شود.

وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ

و ورود به دوزخ (جزای اوست).

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ

همانا این مطلب، حق و یقینی است.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس به نام پروردگار بزرگوارت تسبیح کن.

۵۷. حدید

الحَدِيد: آهن

مدنی

۲۹ آیه

۵ صفحه

۱
۴۷۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۳

آنچه در آسمان‌ها و زمین است برای خداوند تسبیح گویند و اوست عزیز حکیم.

حکومت آسمان‌ها و زمین برای اوست، زنده می‌کند و می‌میراند و او بر هر چیزی تواناست.

اوست اول و آخر و ظاهر و باطن و او به هر چیزی آگاه است.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّتِكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ۖ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ

او کسی است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز (و دوران) آفرید، سپس بر تخت قدرت استیلا یافت. آنچه در زمین وارد می‌شود و آنچه از آن خارج می‌شود و آنچه از آسمان فرو می‌آید و آنچه در آن بالا می‌رود، (همه را) می‌داند و هر کجا باشید او با شماست و خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

فرمانروایی آسمان‌ها و زمین برای اوست و تمام برنامه‌ها و کارها به خداوند بازمی‌گردد.

شب را در روز و روز را در شب داخل می‌کند و او به راز دل‌ها، (نیّت‌ها و انگیزه‌ها) داناست.

به خدا و پیامبرش ایمان آورید و از آنچه شما را در (استفاده از) آن جانشین قرار داد، انفاق کنید. پس کسانی از شما که ایمان آورند و انفاق کنند برایشان پاداشی بزرگ است.

و شما را چه شده که به خدا ایمان ندارید؟ در حالی که پیامبر، شما را برای اینکه به پروردگارتان ایمان آورید فرامی‌خواند و به راستی خداوند از شما (از طریق عقل و فطرت و انبیا) پیمان گرفته است، اگر باور دارید.

او کسی است که بر بنده خود آیات روشن و روشنگر فرو می‌فرستد تا شما را از تاریکی‌ها به روشنی در آورد و همانا خداوند نسبت به شما رأفت و رحمت بسیار دارد.

و شما را چه شده که در راه خدا انفاق نمی‌کنید؟ در حالی که (هر چه دارید می‌گذارید و می‌روید و) میراث آسمان‌ها و زمین برای اوست. کسانی از شما که قبل از فتح (مکه) انفاق و جهاد کردند (با دیگران) یکسان نیستند. آنان از جهت درجه از کسانی که پس از آن (فتح مکه نفاق و جهاد کرد برترند و خداوند، هر دو را وعده نیکو داده و خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

کیست آن که به خداوند وام دهد، وامی نیکو، تا خداوند آن را برای او دو چندان کند و برای او پاداشی گرانمایه است.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرُكُمُ الْيَوْمَ جَنَّتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انظُرُونَا
نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا
فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُو بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قَبْلِهِ الْعَذَابُ

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ
أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ
مِنْ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

إِنَّ الْمَصْدِقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
يُضَعْفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶
حزب
۲۱۶

۱۷

۱۸

روزی که مردان و زنان با ایمان را می‌بینی که نورشان از پیش روی و جانب راستشان به سرعت پیش می‌رود. (به آنان گفته می‌شود:) مژده باد شما را در امروز، به باغ‌هایی که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، در آنجا جاودانه‌اید. این است آن رستگاری و کامیابی بزرگ.

روزی که مردان و زنان منافق به کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌گویند: درنگی کنید تا از نور شما پرتوی بگیریم. به آنان گفته می‌شود: به عقب برگردید و (از دنیا) نوری بجویید. پس میان آنان دیواری زده می‌شود، با دری که درونش، (بهشت) رحمت و از جانب بیرونش (جهنم) عذاب است.

منافقان، مؤمنان را ندا می‌دهند که مگر ما (در دنیا) با شما نبودیم، گویند: آری ولی شما خود را به فتنه افکندید و در انتظار (حوادث سوء برای مؤمنان) بودید و (در دین حق) شک کردید و آرزوها(ی باطل) شما را فریفت تا آن که فرمان خداوند (نسبت به هلاکت شما) فرارس و (شیطان) فریبنده، شما را در باره خداوند فریب داد.

پس امروز، نه از شما (منافقان) و نه از کسانی که کفر ورزیدند، بدل و بلاگردانی پذیرفته نمی‌شود. جایگاه شما آتش است. آتش، یاور و سزاوار شماسست و بد سرانجامی است.

آیا برای کسانی که ایمان آورده‌اند، زمان آن نرسیده که دل‌هایشان برای یاد خدا و آنچه از حق نازل شده، نرم و فروتن گردد و مانند کسانی نباشند که پیش از این، کتاب آسمانی به آنان داده شد، پس زمان طولانی بر آنان گذشت و دل‌هایشان سخت گردید و بسیارشان فاسق گشت.

بدانید که خداوند، زمین را پس از مرگش زنده می‌کند. همانا ما نشانه‌های (توحید و عظمت) را برای شما روشن کردیم، باشد که تعقل کنید.

همانا مردان و زنان صدقه‌دهنده و (آنان که) به خداوند وامی نیکو داده‌اند، برایشان پاداشی چند برابر است و برای آنان اجری نیکو خواهد بود.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُۙوْنَ
وَالشُّهَدَآءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَنُوْرُهُمْۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوْا
وَكَذَّبُوْا بِآيٰتِنَاۚ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيْمِ

و کسانی که به خدا و پیامبران‌ش ایمان آورده‌اند، آنان همان کسانی هستند که سر تا پا صداقتند و نزد پروردگارشان گواهند، پاداش و نورشان را دارند و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنان اصحاب دوزخند.

اَعْلَمُوْا اَنَّما الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وِزِيْنَةٌ وَتَفَاخُرٌۭ
بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌۭ فِى الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ
اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُوْنُ
حُطَمًاۚ وَفِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ
وَرِضْوَانٌۭ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَعُ الْعٰرُوْرِ

بدانید که زندگانی پست دنیا، چیزی جز بازی و سرگرمی و زینت‌طلبی و فخر فروشی در میان خود و افزون‌طلبی در اموال و اولاد نیست، همانند بارانی که گیاه آن، کشاورزان را به شگفتی وا دارد، سپس خشک شود و آن را زرد بینی، سپس گاه شود و در آخرت، عذابی شدید و مغفرت رضوانی از جانب خداوند است و زندگانی دنیا جز کالای غرور نیست.

سَابِقُوْا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِۙ اُعِدَّتْ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ ذٰلِكَ
فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَّشَآءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ

برای رسیدن به مغفرتی از پروردگارتان و بهشتی که پهنایش همچون پهنای آسمان و زمین است و برای کسانی آماده شده که به خدا و پیامبران‌ش ایمان دارند بشتابید، این فضل خداست، به هر که خواهد می‌دهد و خداوند را فزون بخشی بزرگ است.

مَاۤ اَصَابَ مِنْ مُّصِيْبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِىۤ اَنْفُسِكُمْۙ اِلَّا فِىۤ
كِتٰبٍ مِّنۭ قَبْلِۢ اَنْ نَّبْرَآهَاۚ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌۭ

هیچ مصیبتی در زمین و نه در جسم و جانتان به شما نرسد، مگر آن که پیش از آنکه آن را پدید آوریم در لوحی ثبت است، همانا این امر بر خداوند آسان است.

لٰكِيْلًا تَأْسُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوْاۤ بِمَاۤ اٰتٰكُمْۙ
وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ

تا بر آنچه از دست دادید تأسف نخورید و به آنچه به شما داده شد شادمانی نکنید و خداوند هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد.

الَّذِيْنَ يَبْخُلُوْنَ وَيَأْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبُخْلِۙ وَمَنْ يَتَوَلَّۙ فَاِنَّ
اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ

آنان که بخل می‌ورزند و مردم را به بخل ورزیدن فرمان می‌دهند و هر کس (از انفاق و قرض) روی‌گرداند، پس بی‌شک خداوند بی‌نیاز و ستوده است.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ عَائِثِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَعَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

لَيْلًا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

همانا ما پیامبرانمان را با دلایل آشکار فرستادیم و همراه آنان کتاب (آسمانی) و وسیله سنجش فرو فرستادیم تا مردم به دادگری برخیزند و آهن را که در آن نیرویی شدید است و منافی برای مردم دارد فرو آوردیم (تا از آن بهره گیرند) و تا خداوند معلوم دارد چه کسی او پیامبرانش را به نادیده یاری می‌کند. آری خداوند، قوی و شکستناپذیر است.

و همانا نوح و ابراهیم را فرستادیم و در خاندان آنان نبوت و کتاب را قرار دادیم پس بعضی از آنان هدایت یافتند ولی بسیاری از آنان فاسقند.

سپس به دنبال آنان، پیامبران خود را پی در پی آوردیم و عیسی پسر مریم را در پی آنان آوردیم و به او انجیل دادیم و در دل کسانی که او را پیروی کردند رأفت و رحمت قرار دادیم و (اما) ترک دنیایی که از پیش خود در آوردند ما آن را بر آنان مقرر نکرده بودیم، مگر (که) به قصد جلب خشنودی خداوند (انجام دهند) ولی آن گونه که باید، حق آن را مراعات نکردند. پس به کسانی از آنان که ایمان آورده بودند پاداش دادیم ولی بسیاری از آنان فاسق و نافرمان بودند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خداوند پروا کنید و به پیامبرش ایمان آورید تا از رحمت خود، دو بهره به شما عطا کند و برای شما نوری قرار دهد که به وسیله آن (در دنیا و آخرت) راه را طی کنید، و گناهان شما را ببخشد و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.

تا اهل کتاب گمان نکنند که مسلمانان، راهی به فضل خدا ندارند (و همه امتیازات و الطاف دو چندانی مخصوص آنان است) و بدانند که فضل (و عنایت، تنها) به دست خداست، او به هر کس بخواهد آن را می‌دهد و خداوند دارای بخشش بزرگ است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنُسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

همانا خداوند سخن آن زنی که درباره همسرش با تو مجادله کرده و به سوی خدا شکوه و گلایه می‌کرد، شنید و خداوند گفتگوی شما دو نفر را می‌شنود، همانا خداوند شنوای بیناست.

کسانی از شما (مردان) که نسبت به همسرانشان ظاهر می‌کنند، (بدانند که) آنها مادران آنها (نمی‌شوند و) نیستند. مادران آنان کسانی هستند که آنها را متولد کرده‌اند و آنها (بر اساس عادت جاهلی) سخن ناپسند و باطل می‌گویند و البته خداوند بسیار با گذشت و آمرزنده است.

و کسانی که نسبت به همسران خود ظاهر می‌کنند، سپس از آنچه گفته‌اند (پشیمان شده) و برمی‌گردند، کفار آن قبل از آنکه با هم تماس گیرند آزاد کردن برده است. این (دستوری) است که به آن پند داده می‌شوید و خداوند به آنچه عمل می‌کنید، به خوبی آگاه است.

پس کسی که (برده‌ای برای آزاد کردن) نیافت، باید قبل از آمیزش با همسر، دو ماه پی در پی روزه بگیرد و کسی که نمی‌تواند باید شصت مسکین را طعام دهد. این برای آن است که به خدا و رسولش ایمان آورید و این قوانین الهی است و برای کافران (که اهل عمل به احکام الهی ستند) عذابی دردناک است.

همانا کسانی که با خدا و رسولش دشمنی می‌کنند، سرکوب شده‌اند همان گونه که پیشینیانشان سرنگون شدند و همانا ما نشانه‌های روشنی نازل کردیم و برای کافران عذابی خوارکننده است.

روزی که خداوند همه آنان را برانگیزد تا به آنچه انجام داده‌اند، آگاه سازد. (اعمالی که) خداوند تماماً شمارش کرده و آنها فراموش نموده‌اند و خدا بر هر چیز شاهد و گواه است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ط مَا
يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ
سَادِسُهُمْ وَلَا أَذْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ
كُنُوا ط ثُمَّ يُبَيِّنُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

۸

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَيَتَنَادَوْنَ بِاللَّائِمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ ط وَإِذَا
جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ
لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ط
فَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَادَوْا بِاللَّائِمِ
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَادَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى ط
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۱۰

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ
بضَّارِهِمْ شَيْءٌ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ
فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ط وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا
يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندیدی که خداوند آنچه را در آسمان‌ها و زمین است
میداند. هیچ نجوای سه نفره نیست مگر آنکه او چهارمین
آنهاست و هیچ پنج نفره‌ای نیست مگر آنکه او ششمین آنان
است و نه (رازگویی) کمتر از آن و نه بیشتر، مگر اینکه او
با آنهاست، هر جا که باشند، سپس در روز امت آنان را خبر
خواهد داد به آنچه که انجام دادند. همانا خداوند به هر
چیزی بسیار داناست.

آیا نظر نکردی به کسانی که از نجوی نهی شدند سپس به
آنچه نهی شده، بازگشته و برای گناه و ستم و نافرمانی
پیامبر با یکدیگر نجوی می‌کنند و (با این حال) هنگامی که
سوی تو می‌آیند کلماتی برای تحیت و سلام بکار می‌برند
(حتی) که خدا با آن تو را تحیت و سلام نگ است و در بین
خودشان می‌گویند: (اگر این مرد پیامبر است) پس چرا
خداوند ما را به سبب آنچه می‌گوئیم عذاب نمی‌کند؟ جهنم
برای آنان کافی است که وارد آن می‌شوند، پس چه بد
سرانجام و جایگاهی است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه نجوی می‌کنید، به گناه
و ستم و نافرمانی پیامبر نجوی نکنید و نسبت به کار نیک و
تقوی نجوی کنید و از خدا پروا کنید که به سویش محشور
می‌شوید.

همانا نجوی از سوی شیطان است تا کسانی را که ایمان
آورده‌اند اندوهگین کند، در حالی که جز به اذن خداوند،
هیچ (نجوایی) ضرر رسان نیست، پس مؤمنان تنها بر
خداوند توکل کنند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید هرگاه به شما گفته شود در
مجالس (برای دیگران) جا باز کنید، پس جا باز کنید تا خدا
نیز برای شما گشایش دهد و هرگاه گفته شود برخیزید،
برخیزید. (بزرگی، به نشستن در جای خاص نیست، بلکه)
خداوند از میان شما کسانی را که ایمان آورده و انی را که
صاحب علم و دانش‌اند، به درجاتی رفعت و بزرگی می‌دهد و
خداوند به آنچه انجام می‌دهید به خوبی آگاه است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتِٰ فَإِذْ لَمْ
تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُمْ
مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

اتَّخَذُوا أَيْمَنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ

لَن تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ ۙ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ؕ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ

أَسْتَحْوِذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَلَهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ
حِزْبُ الشَّيْطَانِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هرگاه خواستید با رسول خدا، گفتگوی خصوصی داشته باشید، پس قبل از نجوای خود صدقه‌ای بدهید. این برای شما بهتر و پاکیزه‌تر است و اگر (برای صدقه دادن مالی) نیافتید پس همانا خداوند آمرزنده و مهربان است (و می‌توانید بدون پرداخت صدقه گفتگوی خصوصی داشته باشید).

آیا نگران شدید، از اینکه قبل از نجوایتان صدقه دهید؟ پس اکنون که صدقه ندادید و خدا هم لطف خود را بر شما بازگرداند، نماز به پا دارید و زکات بپردازید و خدا و رسولش را اطاعت نمایید و خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

آیا ندیدی کسانی را که با گروهی که مورد غضب خداوند بودند، طرح دوستی ریختند؟ آنها نه از شما هستند و نه از آنان و با اینکه خود می‌دانند؟ به دروغ سوگند می‌خورند (که از شما هستند).

خدا برای آنان عذاب سختی آماده ساخته، زیرا کاری انجام می‌دهند که بسیار بد است.

سوگندهایشان را سپر ساختند و مردم را از راه خدا باز داشتند، پس برایشان عذاب خوارکننده است.

هرگز اموال و فرزندانشان، چیزی از خشم و غضب خدا را از آنان دفع نمی‌کند. آنان اهل آتش هستند و در آنجا ماندگار.

روزی که خداوند همگی آنان را برمی‌انگیزد و برای خداوند سوگند یاد می‌کنند، همانطور که برای شما سوگند یاد می‌کنند و می‌پندارند که آنان بر چیزی (استوار) هستند. بدانید که آنان همان دروغگویانند.

شیطان بر آنان چیره و مسلط شده است، پس یاد خدا را از خاطرشان برده است. آنان حزب شیطانند. آگاه باشید که حزب شیطان همان زیانکارانند.

همانا کسانی که در برابر خدا و رسولش موضع‌گیری می‌کنند، آنان در زمره خوارترین مردمند.

خداوند حکم کرده است که همانا من و پیامبرانم (بر کافران و منافقان) چیره خواهیم شد. همانا خداوند قدرتمند شکست‌ناپذیر است.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ
عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵۸
مجادله
۲۲
/۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

۱
۴۷۹

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنْهُمْ
مَّانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَتْهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ
يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ
بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يٰأُولِيَ الْأَبْصَارِ

۲

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ

۳

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۵

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ
اللَّهِ وَلِيُخْرِىَ الْفَاسِقِينَ

۶

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ
خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَىٰ لَا
يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا تَلَكُمْ الرَّسُولُ
فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۸

لِّلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

۹

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَن هَاجَرَ
إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

این کیفر به خاطر آن است که آنان با خدا و رسولش دشمنی کردند و هر کس با خدا دشمنی کند پس (بداند که) عذاب خداوند سخت است.

آنچه از درخت خرما قطع کردید یا آن را ایستاده بر پای خود وا گذاشتید، همه به خواست و فرمان خداوند بود و (خداوند می‌خواست) فاسقان را خوار گرداند.

و آنچه را خداوند از (اموال) آنان به رسولش باز گرداند (شما برای آن زحمتی نکشیده‌اند)، نه اسبی بر آن تاختید و نه شتری راندید، بلکه خداوند، پیامبران خود را بر هر که بخواهد مسلط می‌سازد و خداوند بر هر چیز قادر است.

آنچه را خداوند از اهل آبادی‌ها به رسولش بازگرداند، پس برای خدا و برای رسول و برای خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و در راه‌ماندگان است تا (این اموال) تنها میان ثروتمندان شما در گردش نباشد و آنچه پیامبر برای شما آورده بگیرید و آنچه شما را از آن بازداشت رک کنید و از خدا پروا کنید، که خداوند، سخت کیفر است.

(بخشی از فیئ) برای مهاجران فقیری است که از خانه‌ها و اموال خود بیرون رانده شدند و در پی فضل و رضوان الهی هستند و خدا و رسولش را یاری می‌کنند، آنان همان راستگویانند.

و کسانی که در دارالهجره (مدینه) و ایمان، قبل از مهاجران جای گرفتند و کسانی را که (از مکه) به سویشان هجرت نمودند دوست می‌دارند و در دل، نیازی به آنچه (از فیئ) به مهاجران داده شده احساس نمی‌کنند و اگرچه خود شدیداً در فقر هستند ولی مهاجران را بر خود مقی می‌دارند و کسانی که از بخل نفس محافظت شوند، آنان همان رستگارانند.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا
نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ
يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولُنَّ الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يُصَرُّونَ

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهَبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ
جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

و کسانی که بعد از مهاجرین و انصار آمدند، می‌گویند:
پروردگارا ما و برادرانمان را که در ایمان بر ما سبقت
گرفته‌اند ببامرز و در دل‌های ما کینه مؤمنان را قرار نده.
پروردگارا همانا تو رئوف و مهربانی.

آیا به منافقان نظر نکردی که به برادران خود، کسانی از اهل
کتاب که کفر ورزیدند، می‌گویند: اگر شما رانده شدید ما
نیز با شما خارج خواهیم شد و درباره شما از هیچ کس
پیروی نخواهیم کرد و اگر مورد هجوم و جنگ قرار گرفتید
قطعاً ما شما را یاری خواهیم کرد و خداون اهد است که این
منافقان دروغ گویند.

همانا اگر کفار اخراج شوند، منافقان با آنان خارج نخواهند
شد و اگر مورد تهاجم و جنگ قرار گیرند، منافقان آنان را
یاری نخواهند کرد و اگر به یاری آنان برخیزند، (هنگام خطر)
به آنان پشت خواهند کرد. سپس (هیچ یک از کفار و
منافقان) یاری نمی‌شوند.

قطعاً ترس و وحشتی که از شما در دل منافقان است،
سخت‌تر از خوفی است که آنان از خدا دارند و این به خاطر
آن است که آنان فهم و معرفتی ندارند.

منافقان (به قدری ترسو هستند که) به طور جمعی با شما
نمی‌جنگند جز در مناطق حفاظت شده یا از پشت دیوارها،
درگیری آنان میان خودشان سخت است، تو آنان را متحد
می‌پنداری در حالی که دل‌ها ایشان پراکنده است. این به
خاطر آن است که آنان گروهی هستند که نمی‌اندیشند.

(مثل یهود بنی‌نضیر) مثل کسانی است که چندی قبل از
آنان بودند (و با وعده‌های منافقان اغفال شدند) و تلخی و
ناکامی انحراف خود را چشیدند و برایشان عذاب دردناکی
است.

(فریب اهل کتاب از منافقان،) مثل (اغفال) شیطان است
آنگاه که به انسان گفت: کافر شو، پس چون کفر ورزید،
گفت: من از تو تبری می‌جویم، من از خداوندی که پروردگار
جهانیان است می‌ترسم.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمُ الْفَائِزُونَ

لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا
مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
الْمُؤْمِنُ الْمُهِمِّنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

پس سرانجام آن دو، (شیطان و کافر) آن است که جاودانه
در آتشند و این کیفر ستمگران است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خداوند پروا کنید و هر
کس به آن چه برای فردای (قیامت) خود فرستاده است
بنگرد. باز هم از خدا پروا کنید که خداوند به آنچه انجام
می‌دهید، آگاهی عمیق دارد.

همچون کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند، پس خدا
نیز آنان را به خود فراموشی گرفتار کرد. آنان همان
فاسقانند.

اهل آتش و اهل بهشت یکسان نیستند، اهل بهشت همان
رستگارانند.

اگر این قرآن را بر کوهی نازل کرده بودیم، بی‌شک آن کوه
را از خشیت خداوند، خاشع و فرو پاشیده می‌دید. ما این
مثال‌ها را برای مردم می‌زنیم، شاید بیاندیشند.

او خدایی است که معبودی جز او نیست، به غیب و شهود
آگاه است. او مهربان و بخشنده است.

اوست خدای یکتا که معبودی جز او نیست فرمانروا، منزّه از
هر عیب، سلامت‌بخش، ایمنی‌بخش، مسلّط بر همه چیز،
قدرتمند شکست‌ناپذیر، صاحب جبروت و کبریایی. از هر چه
برای او شریک قرار می‌دهند منزّه است.

اوست خداوند آفریننده، پدیدآورنده و صورت‌بخش،
بهترین نام‌ها و صفات برای اوست. آنچه در آسمان‌ها و
زمین است، تسبیح‌گوی اویند و اوست توانای بی‌همتا و
دانای با حکمت.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ
تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ
إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ
يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱
۴۸۲

إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ

۲

لَنْ تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ
قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ
أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

۴

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۵

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! دشمن من و دشمن خود را دوست نگیرید. شما با آنان طرح دوستی می‌افکنید، در حالی که آنان نسبت به حقّی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند. (علاوه بر آن که) آنان شما و پیامبر را به خاطر ایمان به خداوند که پروردگار شما است (از ه) اخراج و آواره نموده‌اند. اگر شما برای جهاد در راه من و طلب رضای من (از وطن) بیرون آمده‌اید (با آنان دوستی نکنید). شما مخفیانه دوستی خود را به آنان می‌رسانید در حالی که من به آنچه مخفیانه و آنچه آشکارا انجام دهید آگاه‌ترم و هر کس از شما چنین کند قط از راه راست گم گشته است.

اگر بر شما مسلط شوند دشمنان (سرسخت) شما خواهند بود و دست و زبان‌شان را به بدی، به سوی شما خواهند گشود و دوست دارند که شما (از دین خود دست برداشته و) کفر ورزید.

در روز قیامت، نه خویشاتان و نه فرزندانان، هیچ کدام سودی برایتان نخواهند داشت. (در آن روز خداوند) میان شما و آنان جدایی خواهد افکند و خداوند به آنچه انجام می‌دهید، بیناست.

همانا برای شما در (روش) ابراهیم و کسانی که با او بودند، سرمشق و الگوی خوبی است، زیرا به قوم (مشرك) خود گفتند: همانا ما از شما و از آنچه جز خدا می‌پرستید، بیزاریم. ما به (آیین) شما کفر ورزیدیم و میان ما و شما کینه و دشمنی ابدی است مگر آنکه به خدای یگا ایمان بیاورید. جز سخن ابراهیم به پدرش که قطعاً برای تو استغفار خواهم کرد و من برای تو (جز دعا و درخواست) مالک چیزی نیستم. پروردگارا بر تو توکل کردیم و به سوی تو انا به نمودیم و بازگشت ما به سوی تو است.

پروردگارا ما را محنت کش کافران قرار مده و ما را پیامر، پروردگارا تو خود عزیز و حکیمی.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ

وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ

مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ

يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ

يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ

وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن

تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ

فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ۚ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۚ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ

مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا

هُم يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاثُوهُمْ مَا أَنَفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن

تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ

الْكُوفَرِ وَسْئَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْئَلُوا مَا أَنْفَقُوا ۚ ذَٰلِكُمْ

حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ

فَعَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ

الَّذِي أَنْتُمْ بِهِءٍ مُُّؤْمِنُونَ

همانا برای شما در (روش) آنان، (ابراهیم و یارانش) سرمشق خوبی است برای کسی که به خدا و روز واپسین امید دارد و هر کس روی برتابد، خداوند بی‌نیاز و ستوده است.

امید است که خدا میان شما و کسانی که با آنان دشمنی داشتید، (به واسطه‌ی اسلام آوردن آنان در فتح مکه) دوستی برقرار کند و خداوند توانا است و خداوند بخشنده مهربان است.

خداوند شما را از نیکی و عدل نسبت به کسانی که با شما به خاطر دین جنگ نکرده و شما را از خانه‌هایتان بیرون نموده‌اند منع نمی‌کند. همانا خداوند عدالت پیشگان را دوست دارد.

جز این نیست که خداوند شما را از دوستی ورزیدن با کسانی نهی می‌کند که به خاطر دین با شما جنگیده و شما را از سرزمین خود بیرون رانده‌اند و یا در اخراج شما همدستی کرده‌اند و هر کس با آنان دوستی ورزد، پس اینان همان ستمکارانند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید هرگاه زنان مؤمن (از شوهر کافر جدا شده) هجرت کنان نزد شما آمدند آنان را (از نظر ایمان) آزمایش کنید و خداوند به ایمان آنان آگاه‌تر است. پس اگر آنان را مؤمن تشخیص دادید، به سوی کفار باز نگردانید، نه اینان برای آنان حلالند و آنان برای اینان حلال و آنچه را که شوهران کافر (برای این زنان) پرداخت کرده‌اند (از قبیل مهریه) به آنان بپردازید و بر شما گناهی نیست که با اینان ازدواج کنید به شرط آن که مهریه آنان را بپردازید و همسران کافره را به همسری نگاه ندارید و آنچه از برای آنان پرداخت کرده‌اید از کفار بگیرید همان گونه (اگر زن، مسلمان شده و به شما ملحق می‌شد)، هزینه‌هایی را که شوهران کافر پرداخت کرده بودند باید از شما درخواست نمایند. این حکم الهی است که خداوند میان شما مقرر داشته و خداوند آگاه حکیم است.

و اگر از همسرانی که به سوی کفار رفته‌اند، چیزی از شما فوت شد (و شما نتوانستید مال و مهریه‌ای که پرداخت کرده‌اید، از کفار دریافت کنید) پس آنان را تعقیب کرده (و به چیزی رسیدید)، به آنان که همسرانشان رفته‌اند معادل آنچه خرج کرده‌اند بپردازید و از خدا که به او ایمان دارید پروا کنید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَيسُّوْا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَيسُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ

۶۱. صف الصَّف: صف مدنی ۱۴ آیه ۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنَيُّنٌ مَرْصُوصٌ

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقُومُ لِمَ تُؤْذُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اُسْمُهُ اأَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ اَلْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى اَلْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي اَلْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ اَلْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ اَلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى اَلدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ اَلْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا اَلْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ اَلْفَوْزُ اَلْعَظِيمُ

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِيِّنَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ اَلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَءَامَنَتِ طَّائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتِ طَّائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ

و آنگاه که عیسی پسر مریم به بنی اسرائیل گفت: همانا من فرستاده خدا به سوی شما هستم و توراتی را که پیش از من بوده است تصدیق می‌کنم و نسبت به پیامبری که بعد از من خواهد آمد و نامش احمد است، مژده می‌دهم. پس چون معجزات روشنی برای آنان آورد، گفتند: این سحر شکار است.

و کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ بست (و قرآن را سحر خواند)، در حالی که به اسلام دعوت می‌شود و خداوند قوم ستمکار را هدایت نمی‌کند.

آنان تصمیم دارند که نور خدا را با دهان‌ها (و سخنان و افتراها)ی خود خاموش کنند، در حالی که خداوند کامل‌کننده نور خویش است، هرچند کافران ناخشنود باشند.

او کسی است که پیامبرش را همراه با هدایت و دین حق (به سوی مردم) فرستاد تا آن را بر همه ادیان غالب سازد، گرچه مشرکان آن را خوش نداشته باشند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، آیا شما را بر تجارتی که از عذاب دردناک (قیامت) نجاتتان دهد، راهنمایی کنم؟

به خدا و رسولش ایمان آورید و با اموال و جان‌هایتان در راه خدا جهاد کنید که این برای شما بهتر است اگر بدانید.

(در این صورت)، خداوند گناهان شما را می‌آمرزد و به باغ‌هایی که نهرها از زیر آنها جاری است و خانه‌های دل پسند در بهشت‌های جاودان واردتان می‌کند. این رستگاری بزرگی است.

و نعمت دیگری که آن را دوست دارید، یاری و نصرت از جانب خداوند و پیروزی نزدیک است و (ای پیامبر!) مؤمنان را بشارت ده.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یاوران (دین) خدا باشید همان گونه که عیسی بن مریم به حواریون گفت: یاوران من در راه خدا چه کسانی هستند؟ حواریون گفتند: ما یاوران (دین) خدا هستیم، پس گروهی از بنی‌اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کافر شدند، پس کسانی را که ایمان دند بر دشمنشان یاری دادیم تا (بر آنان غلبه کرده و) پیروز شدند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱
حزب
۲۲۱
۴۸۶ ر

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

۲

وَعَاخِرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۴

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۵

قُلْ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۶

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ

۷

قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ
تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

۸

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، برای خداوند تسبیح گویند، فرمانروای با قداست عزیز حکیم.

اوست که در میان مردم درس ناخوانده، پیامبری از خودشان مبعوث کرد تا آیات الهی را بر آنان بخواند و آنها را رشد و پرورش داده (از آلودگی شرک و تفرقه پاک سازد) و کتاب آسمانی و حکمت به آنان بیاموزد و همانا پیش از این در انحراف و گمراهی آشکار بودند.

و (این بعثت، مخصوص زمان پیامبر نیست، بلکه برای) دیگرانی از مردم که هنوز به آنان ملحق نشده‌اند (و در آینده متولد می‌شوند، خواهد بود) و اوست خدای مقتدر حکیم.

این بعثت، (در اختیار مردم نیست بلکه) لطف و تفضل الهی است که به هر کس که بخواهد، (و لیاقت داشته باشد) می‌دهد و خداوند صاحب فضل بزرگ است.

کسانی که مکلف به تورات شدند ولی حق آن را ادا نکردند، مانند الاغی هستند که کتاب‌هایی حمل می‌کند، (ولی چیزی از آن نمی‌فهمد). گروهی که آیات خدا را انکار کردند، مثل بدی دارند و خداوند قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند.

بگو: ای یهودیان! اگر گمان می‌کنید که تنها شما اولیای خدا هستید نه سایر مردم، اگر (در این پندار) راست می‌گویید، آرزوی مرگ کنید (تا به پادشاهی که خداوند برای اولیای خود مقرر کرده، برسید!).

ولی آنان به خاطر آنچه پیش از این انجام داده‌اند، (تحریف کتاب و کتمان صفات پیامبر و ...) هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد و خداوند به ستمگران به خوبی آگاه است.

(ای پیامبر!) بگو: همانا مرگی را که از آن فرار می‌کنید قطعاً ملاقات‌کننده شما است، سرانجام به نزد آن که به غیب و شهود آگاه است، برگردانده می‌شوید، پس او شما را به آنچه انجام داده‌اید خبر خواهد داد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا أَنْفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ ۗ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرهُمْ قَتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأُ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ

و هرگاه به آنان گفته شود: بیایید تا رسول خدا برای شما طلب مغفرت کند، (از روی انکار و تکبر و تمسخر) سرهای خود را برمی‌گردانند و آنان را می‌بینی که از سر استکبار، (مردم را از گرایش به حق) باز می‌دارند.

۶

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

برای آنان تفاوتی ندارد که برایشان استغفار کنی یا استغفار نکنی، هرگز خداوند آنان را نمی‌بخشد، زیرا که خداوند گروه فاسق را هدایت نمی‌کند.

۷

هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا^ط وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ

آنان همان کسانی هستند که می‌گویند: بر کسانی که نزد رسول خدا هستند، انفاق نکنید تا پراکنده شوند؛ در حالی که خزانه‌های آسمان‌ها و زمین برای خداوند است ولی منافقان نمی‌فهمند.

۸

يَقُولُونَ لَيْنِ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ^ج وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

می‌گویند: «اگر (از این سفر جنگی) به مدینه بازگردیم، عزیزترین افراد، ذلیل‌ترین مردم را بیرون خواهد کرد»، در حالی که عزت و اقتدار مخصوص خدا و پیامبرش و مؤمنین است ولی منافقان نمی‌دانند.

۹

۴۸۹۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اموال و اولادتان شما را از یاد خدا غافل نسازد، و کسانی که چنین کنند، آنان همان زیانکارانند.

۱۰

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ

و از آنچه روزی شما کرده‌ایم انفاق کنید پیش از آنکه مرگ به سراغ هر یک از شما آید، پس (در آستانه رفتن) گوید: پروردگارا چرا (مرگ) مرا تا مدتی اندک به تأخیر نینداختی تا صدقه (و زکات) دهم و از صالحان گردم.

۱۱

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

و هرگز خداوند مرگ کسی را که اجلش فرارسیده، به تأخیر نمی‌اندازد و خداوند به آنچه عمل می‌کنید آگاه است.

۱
۴۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۴

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا
تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۵

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ
أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۶

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ
يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۷

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ
لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۸

فَأَمِينُوا بِاللَّهِ وَرُسُولِهِ وَالَّذِي أُنْزِلَ اللَّهُ بِهِ
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

۹

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، برای خدا تسبیح
می‌گویند. فرمانروایی، مخصوص او و ستایش نیز مخصوص
اوست و او بر همه چیز تواناست.

اوست آن که شما را آفرید، پس بعضی از شما) به اختیار
(خود) کافر و بعضی مؤمن شدند و خداوند به آنچه انجام
می‌دهید بیناست.

آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید و شما را (در رحم مادر)
صورت‌گیری کرد و صورت شما را نیکو قرار داد و بازگشت
(همه) به سوی اوست.

آنچه در آسمان‌ها و زمین است می‌داند و آنچه را پنهان
می‌کنید و آنچه را آشکار می‌سازید، می‌داند و خداوند به
آنچه در سینه‌هاست به خوبی آگاهی دارد.

آیا خبر کسانی که پیش از این کفر ورزیدند به شما نرسیده
است؟ پس عقوبت کار خود را (در دنیا) چشیدند و برایشان
(در آخرت) عذابی دردناک است.

این (کیفر) به خاطر آن است که پیامبرانشان همراه با دلایل
روشن (و معجزات) به سراغ آنها آمده بودند، و آنان (به جای
پذیرش و ایمان آوردن به آنها) گفتند: آیا انسانی (مثل
خودمان) ما را هدایت کند؟ از این رو کفر ورزیدند و (به
پیامبران و دستورات الهی) پشت کردند و خداوند (از ایمان
آنان) بی‌نیاز است و خداوند بی‌نیاز و ستوده است.

کسانی که کفر ورزیدند، گمان کردند که هرگز مبعوث
نخواهند شد. بگو: آری، به پروردگارم سوگند که همه شما
مبعوث خواهید شد، سپس به آنچه عمل کرده‌اید، قطعاً خبر
داده خواهید شد و این بر خداوند آسان است.

پس، به خدا و رسولش و نوری (کتاب آسمانی قرآن) که
نازل کردیم، ایمان آورید و (بدانید که) خداوند به آنچه
عمل می‌کنید آگاه است.

(یاد کن) روزی که خداوند شما را برای (حضور در) روز
اجتماع گرد می‌آورد آن، روز حسرت و پشیمانی است و هر
کس به خداوند ایمان آورد و کار شایسته انجام دهد،
بدی‌هایش را می‌پوشاند و او را به بهشت‌هایی که از زیر
(درختان) آنها نهرها جاری است وارد می‌کند. در آنجا برای
همیشه جاودانه هستند؛ این است رستگاری بزرگ.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ
قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى
رَسُولِنَا الْمُبَالِغُ الْمُبِينُ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنْفُسِكُمْ ۚ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ ۚ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ
وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را تکذیب کردند،
همان‌ها اهل دوزخند در حالی همیشه در آن جا هستند و
این سرانجام بدی است.

هیچ مصیبتی، جز با اذن خداوند به کسی نرسد و هر کس به
خداوند ایمان آورد، خداوند قلب او را (به صبر و شکیبایی)
هدایت کند و خداوند به همه چیز آگاه است.

خداوند را (در اوامر و نواهی شریعت) اطاعت کنید و پیامبر
را (در دستورات حکومت و سنت‌هایش) پیروی نمایید، پس
اگر روی گردانید، (بدانید که) همانا بر رسول ما جز پیام
رسانی آشکار (وظیفه دیگری) نیست.

خداوند، معبودی جز او نیست؛ و مؤمنان تنها بر او توکل
کنند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! برخی از همسران و
فرزندانتان برای شما دشمنند (که شما را از راه خدا
بازمی‌دارند)، پس از آنان بر حذر باشید و اگر (آزار و
خطایشان را) عفو کنید و چشم ببوشید و درگذرید، پس
(بدانید که) خداوند آمرزنده مهربان است.

همانا اموال و اولاد شما وسیله آزمایشتان و خداوند است که
پاداش بزرگ نزد او است (و به کسانی پاداش می‌دهد که
در این امتحان پیروز شوند).

پس هر قدر می‌توانید، از خداوند پروا کنید و سخن او را
بشنوید و اطاعت کنید و انفاق کنید که برای شما بهتر است
و هر کس از شرّ بخل نفس خویش درامان بماند، پس آنان
همان رستگارانند.

اگر به خداوند وام دهید وامی نیکو، آن را برای شما زیاد
می‌کند و شما را می‌آموزد و خداوند سپاسگزار بردبار است.

او به پنهان و آشکار آگاه است، نفوذ ناپذیر و حکیم است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

فَإِذَا بَلَغَنَّ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَُم يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

وَاللَّيْ يَسِّنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِّسَائِكُمْ إِنْ أَرَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّي لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَتْ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا

ای پیامبر! هرگاه خواستید زنان را طلاق دهید، پس در زمان عده، آنان را طلاق دهید (= زمانی که از عادت ماهانه پاک شده و هنوز با شوهر همبستر نشده‌اند) و حساب (ایام) عده را نگه دارید و از خدایی که پروردگار شماست پروا کنید. (در ایام عده، نه شما آنان را از خانه بیرون کنید و نه آنان بیرون روند، مگر آنکه مرتکب کار زشت آشکاری شوند (که در این صورت اخراجشان مجاز است). این دستورات، حدود خداست و هر کس از حدود الهی تجاوز کند، به خویش ستم کرده است. تو نمی‌دانی، شاید خداوند بعد از این، امر تازه‌ای پدید آورد.

پس چون به پایان مدت عده نزدیک شدند، یا (با رجوع به آنان) به طرز شایسته و پسندیده‌ای نگاهشان دارید و یا (با پرداخت مهریه و سایر حقوق) به طرز شایسته‌ای از آنان جدا شوید و (هنگام طلاق) دو شاهد عادل از میان خود به گواه گیرید و گواهی را برای خدا به پا دارید. هر کس که به خدا و روز قیامت ایمان دارد، این گونه پند داده می‌شود و هر کس که از خدا پروا کند، خداوند برای او راه بیرون شدن و رهایی (از هر گونه مشکل) را قرار می‌دهد.

و او را از جایی که گمان ندارد روزی می‌دهد و هر کس بر خدا توکل کند، او برایش کافی است. همانا خداوند کار خود را محقق می‌سازد. همانا خداوند برای هر چیز اندازه‌ای قرار داده است.

و زنانی که از عادت ماهانه مأیوسند، (و قصد دارید آنان را طلاق دهید)، اگر در وضع آنان شک کنید (که این عدم عادت به خاطر سن است یا بیماری و یا بارداری)، پس عده آنان سه ماه است و هم چنین است حکم زنانی که حیض ندیده‌اند (با آن که در سن حیض هستند) و پایان عده زنان باردار، وضع حمل آنان است و هر کس از خدا پروا کند، خداوند برای او در کارش آسانی پدید می‌آورد.

این فرمان خداوند است که آن را به سوی شما نازل کرده است و هر کس از خدا پروا کند خداوند بدیهایش را می‌زداید و اجرش را بزرگ می‌گرداند.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِّنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمُّوْا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُم فَسَرِّضُوهُ لَهَا وَآخَرَىٰ

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۚ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

وَكَايْنٍ مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۚ فَحَاسِبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكَرًا

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

(تا پایان زمان عدّه،) زنان را در همانجا که خود سکونت دارید و در توانایی شماست، سکونت دهید و به آنان (از جهت مسکن و نفقه) آسیب نرسانید، تا کار بر آنان تنگ نمایید (و مجبور به ترک منزل شوند) و اگر باردار باشند، تا زمانی که وضع حمل کنند نفقه آنان را بدهید. پس اگر نوزادان شما را شیر دادند مزدشان را بدهید و (درباره نوزاد) میان خود به نیکی مشورت و توافق کنید و اگر توافق به دشواری کشید، زن دیگری او را شیر دهد (و مرد برای نوزاد دایه بگیرد).

هر کس که دارای وسعت (مالی) است، باید طبق وسعت خود نفقه دهد و کسی که روزی بر او تنگ شده، باید از آنچه خداوند به او داده (به اندازه توان خود) انفاق کند. زیرا خداوند هیچ کس را مگر به اندازه آنچه به او داده است، تکلیف نمی‌کند. به زودی خداوند پس از سختی، آسانی و فراخی پدید می‌آورد.

و چه بسیار مناطق مسکونی که از فرمان پروردگار خود و فرستادگانش سر باز زدند، پس ما سخت به حساب آنان رسیدیم و به عذابی ناشناخته عذابشان کردیم.

پس آنان ثمره تلخ کار خود را چشیدند و سرانجام کارشان خسارت بود.

خداوند برای آنان عذابی سخت مهیا کرده است، پس ای خردمندان که ایمان آورده‌اید! از خدا پروا کنید. همانا خداوند وسیله تذکر برای شما فرستاده است.

(آن وسیله تذکر،) پیامبری است که آیات روشنگر الهی را بر شما تلاوت می‌کند تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون آورد و کسانی که به خدا ایمان آورده و عمل شایسته انجام دهند، خداوند آنان را به باغ‌هایی که نهرها از زیر آنها جاری است وارد می‌کند و برای همیشه در آنجا جاودانه هستند. حقاً که خداوند روزی آنان را نیکو ساخته است.

خدا است آن که هفت آسمان را آفرید و از زمین نیز همانند آنها (را بیافرید). فرمان الهی میان آنها نازل می‌شود تا بدانید که خداوند بر هر چیزی توانا است و علم او بر همه چیز احاطه دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ
أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ
وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ
فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَتْبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ
الْخَبِيرُ

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ
فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ
بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ

عَسَى رَبُّهُوَ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكُمْ
مُّسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَتَبِعْنَ عِبَادَاتٍ سَلِيحَاتٍ
تَتَّبِعْنَ وَأُبْكَارًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ
اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

ای پیامبر! چرا چیزی را که خداوند برای تو حلال کرده، به
خاطر جلب رضای همسرانت، بر خود حرام می‌کنی. خداوند
آمرزنده و مهربان است.

همانا خداوند، (راه) رهایی (از تعهد) سوگندهایتان را (با)
پرداخت کفاره (برای شما مقرر کرده است و خداوند
سرپرست شماسست و او دانا و حکیم است.

و آن گاه که پیامبر به بعضی از همسرانش سخنی را به راز
گفت، پس چون آن زن، راز را (به دیگری) خبر داد و
خداوند، (افشای) آن را بر پیامبر ظاهر ساخت، و پیامبر
بعضی (از افشاگری‌های آن زن را به او) اعلام و از بیان
برخی اعراض نمود. پس چون به آن زن خبر داد، (زن)
گفت: چه کسی تو را از این خبردار کرد؟ پیامبر فرمود:
خداوند دانای خبیر به من خبر داد.

اگر شما دو نفر، (افشاگر راز و شنونده آن) به سوی خدا
توبه کنید، (به نفع شماسست.) زیرا دل‌های شما منحرف
گشته است. و اگر در مقابل پیامبر یاور هم باشید، (کاری از
پیش نخواهید برد.) زیرا خداوند، اوست یاور او و هم چنین
جبرئیل و مؤمنان صالح و علاوه بر آنان، همه فرشتگان حامی
او هستند.

اگر پیامبر شما را طلاق دهد، امید است که پروردگارش
همسرانی بهتر از شما را جانشین سازد. زنانی تسلیم،
مؤمن، فرمان‌بر، اهل توبه، عبادت‌پیشه، روزه‌گیر، شوهر
کرده یا دوشیزه.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خود و خانواده خود را از
آتشی که هیزم آن مردمان (گنه‌کار) و سنگ‌ها هستند، حفظ
کنید. آتشی که بر آن فرشتگانی درشت خو و سخت گیر
نگهبانند و خدا را در آنچه فرمانشان دهد، نافرمانی نکنند و
آنچه را فرمان یابند انجام دهند.

(در قیامت به کافران خطاب می‌شود): ای کسانی که کافر
شدید! امروز عذرخواهی نکنید، زیرا جز این نیست که جزا
و کیفر شما همان عملکرد خودتان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ای کسانی که ایمان آوردید! به درگاه خدا توبه کنید، توبه‌ای خالصانه. امید است که پروردگارتان بدی‌های شما را بیوشاند و شما را به بهشت‌هایی که نهرها از زیر آنها جاری است وارد کند. روزی که خداوند، پیامبر و کسانی را که به او ایمان آورده‌اند خوار نکند، نورشان پیشاپیش آنها و از سوی راستشان می‌شتابد، می‌گویند: پروردگارا! نور ما را کامل کن و ما را بیمارز، همانا تو بر هر چیز توانایی.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

ای پیامبر! با کفار و منافقان جهاد کن و بر آنان سختگیر و جایگاه آنان دوزخ است و بد جای بازگشتی است.

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتٍ نُوحٍ وَامْرَأَتٍ لُّوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ

خداوند برای کسانی که کفر ورزیدند، همسر نوح و همسر لوط را مثال زده است که این دو زن، همسر (و از خانواده) دو بنده صالح از بندگان ما بودند، ولی به آن دو خیانت کردند. پس در برابر (کیفر) خداوند، برای آن دو زن هیچ کاری از آن دو پیامبر ساخته نبود و به آنان گفته شد: به آتش وارد شوید با وارد شوندگان.

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتٍ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و خداوند برای کسانی که ایمان آورده‌اند، به همسر فرعون مثل زده است. آن گاه که گفت: پروردگارا! برای من نزد خویش در بهشت خانه‌ای بساز و مرا از فرعون و کردار او نجات بده و مرا از گروه ستمگر رهایی بخش.

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا الْقِنْدِينَ

و (خداوند به) مریم دختر عمران (نیز مثل زده است). زنی که دامن خویش را (از گناه) حفظ کرد، پس ما از روح خود در او دمیدیم (تا عیسی در دامن او متولد شد) و کلمات پروردگارش و کتب آسمانی را تصدیق کرد و از اطاعت‌پیشه‌گان بود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبْرَكَ الَّذِي يَدِيَهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

مایه خیر و برکت است آن (خدایی) که فرمانروایی به دست اوست و او بر هر چیزی تواناست.

۲

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

او که مرگ و حیات را آفرید تا شما را بیازماید که کدامیک از شما کار بهتری انجام می‌دهید و اوست عزّتمند و آمرزنده.

۳

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ

همان کسی که هفت آسمان را طبقه طبقه آفرید. در آفرینش خداوند رحمان هیچ خللی نمی‌بینی. بار دیگر دیده باز کن، آیا هیچ شکافی می‌بینی؟

۴

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ

باز، پی در پی چشم خود را برگردان (و تماشا کن، خواهی دید که) چشم در حالی که خسته و ناتوان است به سوی تو بازمی‌گردد (بدون آن که نقص و خللی مشاهده کند).

۵

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ

و همانا ما آسمان دنیا را با چراغ هایی زینت دادیم و آن را وسیله راندن شیاطین قرار دادیم و برای آنها عذاب فروزان آماده کردیم.

۶

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

و برای کسانی که به پروردگارشان کفر ورزند عذاب جهنّم است که بد بازگشتگاهی است.

۷

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ

هنگامی که به دوزخ پرتاب شوند، خروش نابهتجار آن را می‌شنوند در حالی که جوشش و فوران دارد.

۸

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ

نزدیک است از شدت خشم، پاره پاره شود، هرگاه گروهی در آن افکنده شوند، نگهبانان دوزخ آر آنان پرسند: آیا هشدار دهنده‌ای به سراغ شما نیامد؟

۹

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ

گویند: چرا، همانا هشداردهنده به سراغ ما آمد، ولی ما تکذیب کردیم و گفتیم: خداوند چیزی نازل نکرده است و شما جز در گمراهی بزرگی نیستید.

۱۰

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ

و گویند: اگر ما (حق را) می‌شنیدیم یا تعقل می‌کردیم، در زمره اهل آتش نبودیم.

۱۱

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ

پس به گناه خود اعتراف نمایند، پس لعنت بر اهل آتش باد.

۱۲

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

همانا کسانی که از پروردگارشان در نهان می‌ترسند، برایشان آمرزش و پاداشی بزرگ است.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۱۴

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

۱۵
۴۹۷۲

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا
وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۚ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

۱۶

ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
تَمُورُ

۱۷

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ

۱۸

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِ

۱۹

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَّتٍ وَيقْبِضْنَ ۚ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

۲۰

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُونِ
الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ

۲۱

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَّجُّوا فِي
عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

۲۲

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ ۖ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا
عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۲۳

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۲۴

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۲۵

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۶

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

گفتارتان را پنهان کنید یا آشکار سازید، (تفاوتی ندارد) همانا او به آنچه در سینه‌هاست آگاه است.

آیا کسی که آفرید، (از حالات آفریده خود آگاه نیست؟) در حالی که او باریک بین و آگاه است.

اوست که زمین را برای شما رام ساخت، پس در شانه‌های آن رفت و آمد کنید و از رزق الهی بخورید (و بدانید که) برانگیخته شدن فقط به سوی اوست.

آیا خود را از (قهر) کسی که در آسمان است، ایمن می‌دانید، از این که شما را در زمین فرو برد، پس ناگاه زمین به لرزه افتد.

یا از (قهر) کسی که در آسمان است، ایمن شده‌اید که تندبادی از سنگریزه بر شما فرو فرستد. پس به زودی خواهید دانست که بیم دادن من چگونه است.

همانا کسانی که قبل از آنان بودند، انبیا را تکذیب کردند، پس (بنگر که) کیفر من چگونه بود.

آیا پرندگانی را که بر فراز آنان، در حالی که بال‌های خود را گسترده و جمع می‌کنند (و در پروازند) نمی‌بینند؟ هیچ کس جز خداوند رحمن آنها را (در آسمان) نگاه نمی‌دارد. همانا او به هر چیز بینا است.

یا کیست این کسی که سپاه شماس‌ت و شما را در برابر (قهر) خداوند رحمن یاری می‌دهد؟ کافران جز در فریب نیستند.

یا کیست آن که اگر خداوند رزقش را قطع کند به شما روزی دهد؟ بلکه آنان در سرکشی و فرار (از حقیقت) لجاجت می‌کنند.

پس آیا کسی که به رو افتاده راه می‌رود هدایت یافته‌تر است یا کسی که ایستاده بر راه راست می‌رود؟

بگو: اوست کسی که شما را پدید آورد و برای شما گوش و چشم‌ها و دل‌ها قرار داد اما شما اندکی سپاس می‌گذارید.

بگو: اوست کسی که شما را در زمین بیافرید و به سوی او محشور می‌شوید.

و (کفار، پیوسته از روی استهزاء) می‌گویند: اگر راست می‌گویید این وعده قیامت چه زمانی است؟

(به آنان) بگو: علم (به زمان قیامت) تنها نزد خداوند است و من تنها بیم دهنده آشکارم.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهٖء تَدْعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ أَهْلَكَنِیَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَآمِنَا بِهِء وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَآءٍ مَّعِينٍ

۶۸. قلم	القَلَمُ: قلم	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
---------	---------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ

بِأَيِّكُمْ أَلْمَفْتُونُ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ

هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ

مَتَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

عُتْلٍ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

پس چون آن (دوزخ موعود) را نزدیک ببینند، چهره‌های کسانی که کفر ورزیدند، زشت و گرفته گردد و (به آنها) گفته شود: این است آنچه (در دنیا به عنوان تمسخر) می‌خواستید.

(ای پیامبر!) بگو: اگر خداوند من و کسانی را که با من هستند نابود کند، یا بر ما رحم نماید، پس چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه می‌دهد؟

بگو: او خدای رحمان است، ما به او ایمان آورده‌ایم و بر او توکل نموده‌ایم، پس خواهید دانست، کیست آن که در گمراهی آشکار است.

بگو: به من خبر دهید اگر آب (چشمه‌ها و چاه‌های) شما در زمین فرو رود، کیست آن که آب روان و گوارا برای شما بیاورد.

نون. به قلم و آنچه می‌نویسند سوگند.

که تو به خاطر (لطف و) نعمت پروردگار دیوانه نیستی.

و همانا برای تو پاداش بی‌پایان است.

و حقاً که تو بر اخلاق بزرگی استواری.

پس به زودی می‌بینی و آنها نیز می‌بینند،

که کدامیک از شما (تو یا دشمنانت) گرفتار جنونید.

همانا پروردگارت، خود به آنکه از راهش منحرف شده، آگاه‌تر است، و همو به هدایت یافتگان داناتر است.

پس، از تکذیب‌کنندگان اطاعت نکن.

آنان دوست دارند که تو سازش کنی و آنان نیز با تو سازش کنند.

و از هر فرومایه که بسیار سوگند یاد می‌کند، پیروی نکن.

(آن که) عیب جوست و برای سخن چینی در جنب و جوش است.

برای جلوگیری از کارهای خیر اصرار می‌ورزد، متجاوز و گنه‌پیشه است.

خشن و بی‌اساس و تبار است.

(تمام این زشتی‌ها) به خاطر آن است که او دارای مال فراوان و فرزندان نیرومند است.

هرگاه آیات ما بر آنان تلاوت شود، گویند: افسانه‌های پیشینیان است.

سَنَسِمُهُ وَ عَلَى الْخُرْطُومِ

به زودی بر بینی‌اش مهر ذلت می‌نهم.

همانا یا مردم (مکه را) آزمودیم، همان گونه که صاحبان آن باغ (در یمن) آزمودیم، آنگاه که سوگند یاد کردند صبحگاهان میوه‌های باغ را بچینند.

و چیزی را (برای فقرا) استثناء نکردند.

از طرف پروردگارت آفتی بر گرد باغ چرخید (و باغ را سوزاند).

پس صبح شد در حالی که (اصل باغ به کلی) برچیده شده بود.

(آنان بی‌خبر از ماجرا) بامدادان یکدیگر را ندا داند.

که اگر قصد چیدن میوه دارید به سوی کشتزار حرکت کنید.

پس به راه افتادند، در حالی که آهسته با یکدیگر می‌گفتند.

که مبدا امروز مسکینی بر شما وارد شود.

در آن صبحگاهان قصد باغ کردند در حالی که خود را قادر (بر جمع محصول) می‌پنداشتند.

پس چون آن را (سوخته) دیدند، گفتند: ما راه را گم کرده‌ایم، (این باغ ما نیست).

بلکه ما از محروم شدگانیم.

عاقل‌ترین آنها گفت: آیابه شما نگفتم چرا خدا را منزّه نمی‌دانید (و با تصمیم بر بخل خیال کردید خدا عاجز و شما همه کاره‌اید).

گفتند: پروردگار ما منزّه است، قطعاً ما ستمکاریم.

پس به یکدیگر روی آورده در حالی که به ملامت هم می‌پرداختند.

گفتند: وای بر ما که سرکش بودیم.

امید است پروردگار ما بهتر از آن رابرای ما جایگزین کند، همانا ما به پروردگارمان رغبت و امید داریم.

اینگونه است عذاب و اگر بدانند عذاب آخرت بزرگتر است.

همانا برای پرواپیشه‌گان نزد پروردگارشان باغ‌های پر نعمت است.

آیا ما مسلمانان را همچون مجرمان قرار می‌دهیم؟

شما را چه شده، چگونه داوری می‌کنید؟

آیا برای شما مکتوبی است که در آن می‌خوانید،

هر چه را اختیار کنید برای شما خواهد بود؟

یا مگر برای شما بر گردن ما پیمان‌هائی است که تا روز قیامت، هرچه را حکم کنید برای شما باشد؟

از آنان سؤال کن که کدام یک از آنان ضامن این ادعا است؟

یا برای آنان شریکانی است (که در قیامت به دادشان رسد) پس اگر راست‌گو هستند، شریکانشان را بیاورند.

روزی که کار بر آنان دشوار شود و به سجده کردن دعوت شوند ولی نتوانند.

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ

وَلَا يَسْتَتْنُونَ

فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ

أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَلَّفُونَ

أَن لَّا يَدْخُلْنَهَا أَلْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِّسْكِينٌ

وَعَدُوا عَلَىٰ حَرٍِّ قَدِيرِينَ

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصَّالُونَ

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ

قَالُوا سُبْحَانَ رَبَّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ

قَالُوا يَٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِعِينَ

عَسَىٰ رَبَّنَا أَن يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ ۚ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ التَّعِيمِ

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ

أَمْ لَكُمْ أَيْمَنٌ عَلَيْنَا بَلِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ

سَلَامٌ أَيْهِمْ بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ

۴۴

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكْذِبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

۴۵

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

۴۶

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۷

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

۴۸

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ

۴۹

لَوْلَا أَن تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ

۵۰

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

۵۱

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ

۵۲

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

دیدگانشان (از ترس) فرو افتاده و ذلّت و خواری وجودشان را فرا گرفته است. آنان (در دنیا) به سجده دعوت می‌شدند در حالی که سالم بودند (ولی سجده نکردند و امروز دیگر عاجزند).

پس مرا با کسی که (قرآن)، این حدیث (الهی) را تکذیب می‌کند واگذار، ما آنان را از راهی که نمی‌دانند تدریجاً (به سوی عذاب) پیش می‌بریم.

و به آنان مهلت می‌دهم، همانا تدبیر من محکم و استوار است.

آیا (در برابر انجام رسالت) مزدی درخواست می‌کنی که آنان از پرداخت آن سنگین بارند؟

یا اسرار غیب نزد آنهاست و آن ها می‌نویسند.

پس برای (تحقّق) فرمان پروردگارت صبر کن و همانند (یونس) صاحب ماهی مباش آن گاه که با دلی پر اندوه ندا در داد.

اگر رحمت پروردگارش او را در نیافته بود قطعاً به صحرائی بی‌گیاہ افکنده می‌شد در حالی که مستحقّ مذمت بود.

پس خداوند او را برگزید و از شایستگان قرارش داد.

و نزدیک بود کسانی که کفر ورزیدند، چون قرآن را شنیدند، تو را چشم بزنند و می‌گویند: او دیوانه است.

در حالی که آن قرآن جز مایه بیداری برای جهانیان نیست.

۶۹. حاقه	الحَاقَّةُ: حتمی	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
----------	------------------	-----	--------	--------

۱

حزب

۲۲۷

رو ۵۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَاقَّةُ

۲

مَا الْحَاقَّةُ

۳

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

۴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ

۵

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ

۶

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ

۷

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ

۸

فَهَلْ تَرَى لَهُم مِّنْ بَاقِيَةٍ

پس آیا هیچ بازمانده‌ای برای آنان می‌بینی؟

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ بِالْخَاطِئَةِ

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُنْذُنٌ وَعِيَةٌ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ
ثَمَنِيَةٌ

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَبِيمِينِهِ ۖ فَيَقُولُ هَآؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَةَ

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَةَ

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَبِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتِ
كِتَابِيَةَ

وَلَمْ أَذْرِ مَا حِسَابِيَةَ

يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَّةٌ

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ

وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ

و فرعون و کسانی که پیش از او بودند و (مردم) مناطق زیر
و رو شده (قوم لوط) مرتکب خطا شدند.

پس فرستاده پروردگارشان را سربچی کردند و خداوند
آنان را به قهری فزاینده و سخت بگرفت.

همانا (در زمان نوح) چون (با اراده و قهر ما) آب طغیان کرد
شما را در آن کشتی روان سوار کردیم.

تا آن را وسیله تذکّری برای شما قرار دهیم و گوشه‌ی که
شناوست آن را ضبط کند.

پس آنگاه که در صور دمیده شود یک دمیدنی.

و زمین و کوه‌ها برگرفته و در هم کوبیده شوند، یک در هم
کوبیدنی.

پس در آن روز، واقعه (قیامت) به وقوع پیوندد.

و آسمان بشکافد و در آن روز سست گردد.

و فرشتگان در اطراف آن هستند (و منتظر فرمانند) و عرش
پروردگارت را در آن روز هشت نفر (از فرشتگان یا اولیای
خدا) بالای سر خود حمل می‌کنند.

در آن روز شما (برای حساب) عرضه می‌شوید (در حالی که)
هیچ چیز پنهانی از شما مخفی نماند.

پس هر کس که نامه عملش به دست راستش داده شود،
(شادی‌کنان) می‌گوید: بیاپید کتاب مرا بخوانید.

من می‌دانستم که با حساب خودم رو به رو خواهم شد.

پس او در زندگی رضایت بخشی است.

در بهشتی برین.

که میوه‌هایش در دسترس است.

به خاطر اعمالی که در دوران گذشته انجام داده‌اید، بخورید
و بیاشامید و گوارایتان باد.

و اما کسی که نامه عملش به دست چپش داده شود،
می‌گوید: ای کاش نامه‌ام به من داده نشده بود.

و نمی‌دانستم حسابم چیست؟

ای کاش مرگ پایان کارم بود (و دیگر زنده نمی‌شدم).

دارائی من رفع نیازی از من نکرد.

قدرتم از دستم برفت.

(گفته می‌شود:) او را بگیرید و در غل بکشید.

سپس او را در آتش شعله‌ور وارد بیندازید.

سپس او را در آتش شعله‌ور وارد بیندازید.

همانا او به خدای بزرگ ایمان نمی‌آورد.

و بر طعام دادن به نیازمندان ترغیب نمی‌کرد.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ

پس امروز در این جا دوستی صمیمی ندارد.

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ

و نه غذایی جز خونا به.

لَا يَأْكُلُهُوَ إِلَّا الْخَطِئُونَ

که جز خطاکاران آن را نخورند.

فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ

پس سوگند به آنچه می‌بینید.

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ

و آنچه نمی‌بینید.

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ

همانا آن (قرآن) کلام رسول گرامی است.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ

و سخن یک شاعر نیست چه کم ایمان می‌آورید.

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ

و (همچنین) سخن کاهن و پیشگو نیست، چه کم متذکر می‌شوید.

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

(همانا قرآن) فرستاده‌ای از جانب پروردگار جهانیان است.

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ

و اگر پیامبر بعضی گفتارهای ساختگی را به ما نسبت دهد،

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

قطعاً او را با قدرت (و به قهر) می‌گرفتیم.

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ

سپس رگ قلبش را قطع می‌کردیم.

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ

و هیچ یک از شما نمی‌توانست سپر او شود.

وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

همانا این قرآن برای اهل تقوی وسیله تذکر است.

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ

و ما می‌دانیم که بعضی از شما تکذیب‌کننده قرآنید.

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ

و بی‌شک (این تکذیب در قیامت) بر کافران حسرتی خواهد بود.

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ

و همانا آن، حق و یقینی است.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس با نام پروردگار بزرگت به تسبیح پرداز.

۷۰. معارج

المَعَارِج: درجات

مکی

۴۴ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ

سائلی، عذابی واقع شدنی را درخواست کرد.

لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ وَدَافِعٌ

که برای کافران است و هیچ بازدارنده‌ای برای آن نیست.

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ

و از سوی خداوندِ صاحبِ درجاتِ والاست.

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ

أَلْفَ سَنَةٍ

فرشتگان و روح، در روزی که مقدار آن پنجاه هزار سال است، به سوی او بالا می‌روند.

فَأَصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا

پس صبر کن صبری نیکو.

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ وَبَعِيدًا

همانا آنان آن روز را دور می‌بینند.

وَنَرْنَهُ قَرِيبًا

و ما آن را نزدیک می‌بینیم.

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ

روزی که آسمان همانند فلز گداخته شود.

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ

و کوه‌ها مانند پشمِ حلّاجی شده گردد.

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا

و هیچ دوستی از دوستش احوالی نپرسد.

يُبْصِرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ
بَبْنِيهِ

۱۲ وَصَلَحِبَّتِهِ وَأَخِيهِ

۱۳ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُتَوِيهِ

۱۴ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ

۱۵ كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْلَى

۱۶ نَزَاعَةً لِلشَّوَى

۱۷ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى

۱۸ وَجَمَعَ فَأَوْعَى

۱۹ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

حزب
۲۲۸

۲۰ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

۲۱ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا

۲۲ إِلَّا الْمُصَلِّينَ

۲۳ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

۲۴ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

۲۵ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

۲۶ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

۲۷ وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ

۲۸ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُونٍ

۲۹ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ

۳۰ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مَلُومِينَ

۳۱ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

۳۲ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

۳۳ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ

۳۴ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

۳۵ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّتٍ مُّكْرَمُونَ

۳۶ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ

رجز
۵۰۳

۳۷ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ

۳۸ أَيْطَمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ

۳۹ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ

به یکدیگر نمایانده می‌شوند. در آن روز مجرم دوست دارد
فرزندان خود را برای دفع عذاب فدیه دهد و فدای خود
کند.

و همچنین همسر و برادرش را.

و بستگان و قبیله‌اش را که همیشه به او پناه دادند.

(بلکه آرزو دارد) تمام مردم روی زمین را فدا کند تا او را
نجات دهند.

چنین نیست، همانا آن آتش شعله‌ور است.

که پوست بدن را به شدّت جدا می‌کند.

(این آتش) هر کس را که (به حق) پشت کرده و روی
برنافته، فرامی‌خواند.

و (نیز کسی که مال) جمع کرده و ذخیره ساخته است.

همانا انسان، بی‌تاب و حریص آفریده شده است.

هرگاه بدی به او رسد، نالان است.

و هرگاه خیری به او رسد، بخیل است.

مگر نمازگزاران.

آنان که بر نمازشان مداومت دارند.

و آنان که در اموالشان حقی است معلوم.

برای افراد سائل و محروم.

و آنان که روز جزا را باور دارند.

و آنان که از عذاب پروردگارشان بیمناکند.

زیرا از عذاب پروردگارشان ایمنی نیست.

و آنان که از عذاب پروردگارشان بیمناکند.

مگر بر همسران یا کنیزانشان که در این صورت، در خور
ملامت نیستند.

پس کسانی که جز این را طلب کنند، اینان همان
تجاوزگرانند.

و آنان که رعایت‌کننده امانت‌ها و قراردادهای خویشند.

و آنان که به (ادای) شهادت‌های خود قیام می‌کنند.

و آنان که بر نمازشان مراقبت دارند.

اینان در بهشت‌ها گرامی داشته می‌شوند.

پس کافران را چه شده که شتابان به سوی تو می‌آیند.

از راست و چپ، گروه گروه.

آیا هر یک از آنان طمع دارد که به بهشتی پر نعمت در آید.

چنین نیست، همانا ما آنان را از آنچه می‌دانند، آفریده‌ایم.

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

فَذَرَهُمْ يَخْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَتْهُمْ إِلَىٰ نُصْبِ يُوفِضُونَ

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

۷۱. نوح	نُوح: نوح	مکی	۲۸ آیه	۲ صفحه
---------	-----------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ يَقَوْمُ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنِّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبِعَهُمْ فِيٓ ءَاذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

به پروردگار مشرق‌ها و مغرب‌ها سوگند می‌خورم که ما تواناییم.

بر این که بهتر از آنان را به جای ایشان بیاوریم و ما قطعاً مغلوب و ناتوان نیستیم.

پس آنان را به حال خود واگذار، یاوه بگویند و بازی کنند تا روزی را که وعده داده شده‌اند، ملاقات کنند.

روزی که شتابان از قبرها بیرون آیند، چنان که گویی به سوی نشان‌هایی نصب شده می‌دوند.

چشمانشان فرو افتاده و ذلتی (وصفناپذیر) آنان را فرا گرفته است. این است آن روزی که به ایشان وعده داده می‌شد.

همانا ما نوح را به سوی قومش فرستادیم که قوم خود را قبل از آنکه عذابی دردآور به سراغشان بیاید هشدار بده.

(نوح) گفت: ای قوم من! همانا من برای شما هشدار دهنده‌ای آشکارم.

خدا را بپرستید و از او پروا داشته باشید و مرا اطاعت کنید.

(اگر چنین کنید) خداوند بخشی از گناهاتتان را می‌بخشد و عمر شما را تا زمان تعیین شده به عقب می‌اندازد (و از مرگهای قهرآمیز شما را دور می‌دارد) اما اجل معین شده (از سوی) خدا، هنگامی که فرارسد تأخیر بردار نیست. اگر می‌دانستید.

(نوح) گفت: پروردگارا همانا من قوم خود را شب و روز دعوت کردم.

ولی دعوت من جز بر فرار آنان نیفزود.

و البته هرگاه که آنان را دعوت کردم تا (ایمان آورند و) تو آنان را پیامری، انگشتانشان را در گوشه‌هایشان نهادند و لباسهایشان را بر سر کشیدند و (بر طغیان خود) اصرار کردند و سخت تکبر ورزیدند.

آنگاه من آنان را با صدای بلند دعوت کردم.

سپس گاهی به طور آشکار و گاهی در نهان (با آنان سخن) گفتم.

پس گفتم: از پروردگارتان آمرزش بخواهید که او بسیار آمرزنده است.

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا

آسمان را بر شما ریزش کنان می‌فرستد.

وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ أَنْهَارًا

۱۲

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا

۱۳

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا

۱۴

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا

۱۵

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا

۱۶

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا

۱۷

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا

۱۸

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا

۱۹

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا

۲۰

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا

۲۱ ره ۵۰۵۰

وَمَكْرُوا مَكْرًا كُبَّارًا

۲۲

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

۲۳

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا

۲۴

مِمَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا

۲۵

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

۲۶

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا

۲۷

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۖ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

۲۸

و شما را با اموال و فرزندان یاری می‌کند و برای شما (از همان آب باران) باغ‌ها قرار می‌دهد و برای شما نهرها جاری می‌سازد.

شما را چه شده که از عظمت خداوند نمی‌ترسید؟

در حالی که خداوند شما را در مراحل گوناگون آفریده است.

آیا نمی‌بینید که خداوند چگونه هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفریده است.

و میان آنها ماه را نوری و خورشید را چراغی قرار داده است.

و خداوند شما را همچون گیاهی از زمین رویاند.

سپس شما را در همان زمین بازمی‌گرداند و شما را بیرون می‌آورد.

و خداوند زمین را برای شما بستری گسترده قرار داده است.

تا در راه‌های وسیع آن رفت و آمد کنید.

نوح گفت: پروردگارا همانا مردم مرا نافرمانی کردند و از کسی پیروی کردند که مال و فرزندش جز بر خسارتش نیفزود.

و نیرنگی بس بزرگ به کار بستند.

و گفتند: معبودهای خودتان را رها نکنید و دست از (بت‌های) وُد و سُوَاع و یَعُوق و نَسْر بردارید.

و بی‌گمان بسیاری را گمراه کردند، پس (پروردگارا) ظالمین را جز گمراهی نیفزا.

آنان به خاطر خطاهایشان غرق شدند و در آتشی وصف ناپذیر داخل شدند، و برای خود، غیر از خدا یابوری نیافتند.

و نوح گفت: پروردگارا از این کافران هیچ کس بر زمین باقی نگذار.

زیرا اگر آنان را باقی گذاری بندگان را گمراه می‌کنند و جز گناهکار و کفرپیشه نمی‌زایند.

پروردگارا، مرا و پدر و مادرم را و هر کس که با ایمان به خانهام وارد شود و همه مردان و زنان با ایمان را بیمارز و ظالمان را جز هلاکت نیفزا.

بگو: بر من وحی شده است که گروهی از جن (به قرائت من) گوش دادند، پس گفتند: همانا ما قرآنی شگفت شنیدیم. که به سوی رشد هدایت می‌کند، پس به آن ایمان آوردیم و هرگز احدی را شریک پروردگارمان قرار نمی‌دهیم.

بگو: بر من وحی شده است که گروهی از جن (به قرائت من) گوش دادند، پس گفتند: همانا ما قرآنی شگفت شنیدیم. که به سوی رشد هدایت می‌کند، پس به آن ایمان آوردیم و هرگز احدی را شریک پروردگارمان قرار نمی‌دهیم.

و اینکه او، پروردگار عظیم متعالی ما، نه همسری گرفته و نه فرزندی.

و اینکه سفیهان ما درباره خداوند سخنی ناحق می‌گفتند.

و ما گمان می‌کردیم که هرگز جن و انس بر خداوند دروغ نمی‌بندند.

و مردانی از انسان به مردانی از جن پناه می‌برند و به طغیان آنان افزودند.

و آنان پنداشتند چنانکه شما پنداشتید که خدا هرگز احدی را مبعوث نخواهد کرد.

و ما به آسمان‌ها نزدیک شویم، پس آنجا را پر از نگهبانان نیرومند و شهاب‌ها یافتیم.

و اینکه ما قبلاً برای (استراق) سمع در مراکزی از آسمان می‌نشستیم ولی اکنون هر که بخواهد استماع کند، شهابی در کمین خود می‌یابد.

و اینکه ما نمی‌دانیم آیا برای کسانی که در زمین هستند شری اراده شده یا پروردگارشان برایشان خیر و صلاحی اراده کرده است.

و اینکه بعضی از ما افراد صالحی هستند و بعضی جز آن، در راه‌های گوناگون هستند.

و اینکه ما می‌دانیم که هرگز نمی‌توانیم در زمین خدا را نتوان سازیم و با فرار از سلطه او خارج شویم.

و اینکه چون هدایت (قرآن) را شنیدیم به آن ایمان آوردیم، پس هر کس به پروردگارش ایمان آورد، نه از نقصان حقی می‌ترسد و نه از ستمی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا

وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا

وَأَنَّهُ كَانَ يَفُولُ سَفِيهِنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدَ اللَّسَمِ ۖ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُوً شِهَابًا رَّصَدًا

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرُّ أُرِيدَ يَمَنَ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ۖ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا

وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا

۱۵ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا

۱۶ وَالْوِاسْتَقْمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً غَدَقًا

۱۷ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا

۱۸ وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

۱۹ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

۲۵ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

۵۰۷:۵

۲۱ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا

۲۲ قُلْ إِنِّي لَنْ يُخِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

۲۳ إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

۲۴ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْئَلُونَ مَنْ أَضَعُ نَاصِرًا وَآقُلَ عَدَدًا

۲۵ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا

۲۶ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا

۲۷ إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا

۲۸ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا

و اینکه برخی از ما اهل تسلیم و بعضی ستمکارند پس کسانی که اهل تسلیم هستند، آنان در جستجوی رشدند.

آنان در جستجوی رشدند. ولی ستمکاران هیزم دوزخند.

و اگر بر طریق (حق) استقامت کنند، آنان را با آبی فراوان سیراب می‌کنیم،

تا در آن (رفاه و آسایش) امتحانشان کنیم و هر کس از ذکر پرورگارش اعراض کند، او را در عذابی سخت درمی‌آورد.

و اینکه مساجد برای خداوند است پس (در آنها) با خداوند احدی را نخواند.

و اینکه وقتی بنده خدا بر پا ایستاده و او را می‌خواند نزدیک بود (جنیان) بر او ازدحام کنند.

بگو: من فقط پروردگارم را می‌خوانم و احدی را شریک او نمی‌گیرم.

بگو: همانا من مالک هیچ سود و زیانی برای شما نیستم.

بگو: همانا هیچ کس مرا در برابر خدا حفظ نخواهد کرد و جز او هرگز پناهگاهی نخواهم یافت.

(وظیفه من) جز ابلاغی از جانب خدا و رساندن پیام او نیست. و کسی که خدا و رسولش را نافرمانی کند قطعاً آتش دوزخ برایش خواهد بود، در حالی که همیشه در آن آتش جاودانه‌اند.

(آنان در غفلت و غرور به سر می‌برند) تا وقتی که آنچه را به آن تهدید می‌شوند، ببینند، که خواهند دانست چه کسی یاورش ضعیف‌تر و نفراتش کمتر است.

بگو: من نمی‌دانم که آیا آنچه وعده داده می‌شوید نزدیک است، یا پروردگارم برای تحقق آن مدتی (طولانی) قرار می‌دهد.

او عالم به غیب است و هیچ کس را بر غیب خود آگاه نمی‌کند،

مگر کسی همانند پیامبر که از او راضی باشد، پس از پیش رو و از پشت سر نگهبانانی می‌فرستد.

تا بداند (رسولان) پیام های پروردگارشان را رسانده‌اند و او به آنچه نزد آنان است احاطه دارد و هر چیزی را با عدد، شماره کرده است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ	ای جامه به خود پیچیده.
۲	قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا	شب را جز اندکی، به پا خیز.
۳	نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا	نصف آن، یا اندکی از آن کم کن.
۴	أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا	یا بر آن بیفزای و قرآن را با تأنی و شمرده بخوان.
۵	إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا	همانا ما سخنی سنگین و گرانمایه بر تو القا خواهیم کرد.
۶	إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا	همانا برخاستن در شب (برای عبادت) پایدارتر پابرجاتر و گفتار آن استوارتر است.
۷	إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا	همانا تو در روز حرکت و تلاشی طولانی داری (و کمتر به عبادت می‌رسی).
۸	وَأَذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا	و نام پروردگارت را یاد کن و تنها به سوی او منقطع شو.
۹	رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا	او که پروردگار مشرق و مغرب است، معبودی جز او نیست، پس او را وکیل خود ساز.
۱۰	وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَهْلُجْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا	و بر آنچه می‌گویند صبر کن و به گونه‌ای نیکو از آنان کناره بگیر.
۱۱	وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا	و مرا با تکذیب‌کنندگان توانگر و خوشگذران واگذار و آنان را اندکی مهلت ده.
۱۲	إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا	همانا نزد ما است غل‌ها و آتش برافروخته.
۱۳	وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا	و غذایی گلوگیر و عذابی دردناک.
۱۴	يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا	در روزی که زمین و کوه‌ها به لرزه درآیند و کوه‌ها به صورت پشته‌هایی از شن روان گردند.
۱۵	إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا	همانا ما رسولی را که گواه بر شماست، به سوی شما فرستادیم، همان‌گونه که به سوی فرعون رسولی فرستادیم.
۱۶	فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا	اما فرعون، آن رسول را نافرمانی کرد و ما او را به کیفری وخیم گرفتیم.
۱۷	فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا	پس اگر کفر ورزید، چگونه خود را از (عذاب) روزی که کودکان را پیر می‌کند مصون می‌دارید؟
۱۸	السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا	آسمان به سبب (هول) آن روز می‌شکافد، آری وعده خداوند انجام شدنی است.
۱۹	إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا	همانا این آیات مایه تذکر است، پس هر کس می‌خواهد، راهی به سوی پروردگارش برگیرد.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ ۖ وَثُلُثَهُ ۖ وَطَآئِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۗ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمۡ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَءَاخِرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۳: مزمل
۲۵
۲۵/
حزب
۲۳۵
۵۰۹ر

مدثر . ۷۴	الْمُدَّثِّرُ: جامهٔ خواب به‌خود پیچیده	مکی	۵۶ آیه	۳ صفحه
------------------	---	-----	--------	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ	ای ردا بر خود کشیده.
۲	فُمْ فَأَنْذِرْ	به پا خیز و هشدار ده.
۳	وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ	و پروردگارت را بزرگ بدار.
۴	وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ	و لباست را پاکیزه دار.
۵	وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ	و از پلیدی دور شو.
۶	وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ	و (در عطا) ممت مگذار و (کارت را) بزرگ مشمار.
۷	وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ	و به خاطر پروردگارت صبر کن.
۸	فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ	پس هنگامی که در صور دمیده شود.
۹	فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ	پس آن روز، روز سختی است.
۱۰	عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ	بر کافران آسان نیست.
۱۱	ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا	مرا واگذار با آن که خود به تنهایی آفریدم.
۱۲	وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا	و به او مالی پیوسته و در حال فزونی دادم.
۱۳	وَبَنِينَ شُهُودًا	و پسرانی که در کنارش حاضرند.
۱۴	وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا	و برای او اسباب کامیابی را به طور کامل آماده کردم.
۱۵	ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ	با این حال، طمع دارد که بیفزایم.
۱۶	كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنَا عَنِيدًا	هرگز، زیرا او به آیات ما عناد می‌ورزد.
۱۷	سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا	به زودی او را به گردنه‌ای سخت گرفتار می‌کنم.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ

۱۹ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

۲۰ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

۲۱ ثُمَّ نَظَرَ

۲۲ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ

۲۳ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ

۲۴ فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ

۲۵ إِنَّ هَذَا إِِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ

۲۶ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ

۲۷ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ

۲۸ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ

۲۹ لَوَاحَةٌ لِلْبَشَرِ

۳۰ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ
إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَيَزِدَّادَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ
مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِِلَّا
ذِكْرَى لِلْبَشَرِ

۳۲ كَلَّا وَالْقَمَرِ

۵۱۱

۳۳ وَاللَّيْلِ إِذَا أَدْبَرَ

۳۴ وَالصُّبْحِ إِذَا أَصْفَرَ

۳۵ إِنَّهَا لِأَحَدَى الْأَكْبَرِ

۳۶ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ

۳۷ لِمَن شَاءَ مِنْكُم أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ

۳۸ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهينَةً

۳۹ إِِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ

۴۰ فِي جَنَّتٍ يَتَسَاءَلُونَ

۴۱ عَنِ الْمُجْرِمِينَ

۴۲ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ

۴۳ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمَصْلِينَ

۴۴ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ

۴۵ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ

۴۶ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ

۴۷ حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ

همانا او (برای مبارزه با قرآن) فکر کرد و به سنجش پرداخت.

پس مرگ بر او باد که چگونه سنجید.

باز هم مرگ بر او که چگونه سنجید.

سپس نگریست.

سپس چهره در هم کشید و با عجله دست به کار شد.

سپس پشت کرد و تکبر ورزید.

پس گفت: این (قرآن) جز سحری که (از پیشینیان) روایت می‌شود نیست.

این نیست مگر گفته بشر.

زود است که او را به سقر درآورم.

و تو نمی‌دانی که سقر چیست.

نه باقی گذارد و نه رها کند.

پوست رابه شدت دگرگون کند.

بر آن (دوزخ) نوزده نفر (از فرشتگان عذاب) گماشته شده‌اند.

و نگهبانان آتش را جز از فرشتگان قرار ندادیم و تعداد آنها را جز وسیله آزمایش برای کسانی که کفر ورزیدند قرار ندادیم، تا اهل کتاب یقین کنند (که قرآن کتاب آسمانی است. زیرا همین عدد در تورات و انجیل نیز آمده است) و کسانی که ایمان آورده‌اند بر ایمان خود بیفزایند و اهل کتاب و مؤمنان، گرفتار شک و تردید نشوند و (به علاوه، عدد ۱۹ سبب شد) تا کفار و بیماردلان بگویند خدا از این مثال چه اراده‌ای کرده است؟ این گونه خداوند هر کس را بخواهد گمراه می‌کند و هر که را بخواهد هدایت می‌نماید و شمار لشکریان پروردگارت را کسی جز او نمی‌داند و این جز تذکری برای بشر نیست.

به ماه سوگند، چنین نیست (که کفار می‌پندارند).

به شب، آنگاه که پشت می‌کند سوگند.

به صبح، آنگاه که آشکار می‌شود سوگند.

که این (دوزخ)، یکی از بزرگترین پدیده‌هاست.

هشدار، برای بشر است.

برای هر کس از شما که بخواهد (در کار خیر) مقدّم شود یا متاخر باشد.

هر کسی در گرو چیزی است که کسب کرده است.

مگر اصحاب یمین،

که در باغ‌های بهشتی می‌پرسند:

از مجرمان.

چه چیز شما را روانه دوزخ کرد.

گویند: ما از نمازگزاران نبودیم.

و افراد مسکین را اطعام نمی‌کردیم.

و با اهل باطل در سخنان باطل فرو می‌رفتیم.

و پیوسته روز جزا را تکذیب می‌کردیم.

تا آن که مرگ به سراغ ما آمد.

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفْعَةُ الشَّلَفِيعِينَ

پس شفاعت شافعان سودشان ندهد.

۴۹ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ

۵۰ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ

گویا آنان گورخرانی گریزان هستند.

۵۱ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ

که از شیر می‌گریزند.

۵۲ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنْشَرَةً

بلکه هریک از آنان توقع دارد که نامه‌هایی سرگشاده (از سوی خدا) به او داده شود.

۵۳ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ

چنین نیست، بلکه آنان از آخرت نمی‌ترسند.

۵۴ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكِّرُهُ

چنین نیست، همانا آن (قرآن) تذکری ارزشمند است.

۵۵ فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ

پس هر کس خواست، با آن تذکر یابد.

۵۶ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ

و تذکر نمی‌یابند مگر آن که خداوند بخواهد. او سزاوار تقوی است و سزاوار آمرزیدن است.

۷۵. قیامت

الْقِيَامَةِ: قیامت

مکی

۴۰ آیه

۲ صفحه

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حزب
۲۳۱
۵۱۲ر

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ

به روز قیامت قسم می‌خورم.

۲ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ

و به نفس ملامتگر قسم می‌خورم (که شما پس از مرگ زنده خواهید شد.)

۳ أَيْحَسِبُ الْإِنْسَنُ أَنْ تَجْمَعَ عِظَامَهُ

آیا انسان می‌پندارد که استخوان‌های او را (بعد از مرگ) جمع نمی‌کنیم؟

۴ بَلَىٰ قَدِيرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِيَ بَنَانَهُ

بلکه ما قدریم (خطوط سر) انگشتان او را (بار دیگر) درست کنیم،

۵ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ

ولی انسان می‌خواهد راه فسق و فجور را پیش روی خود باز کند.

۶ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ

(لذا از روی تردید) می‌پرسد: روز قیامت چه وقت است؟

۷ فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ

پس آنگاه که (در آستانه قیامت) چشم‌ها خیره گردد.

۸ وَخَسَفَ الْقَمَرُ

و ماه تاریک شود،

۹ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

و خورشید و ماه جمع شوند.

۱۰ يَقُولُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ

در آن روز انسان خواهد گفت: گریزگاه کجاست؟

۱۱ كَلَّا لَا وَزَرَ

هرگز، ملجأ و پناهگاهی نیست.

۱۲ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ

آن روز قرارگاه فقط نزد پروردگار توست.

۱۳ يُنَبِّئُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ

آن روز انسان به آنچه پیش فرستاده و آنچه به جا گذاشته است خبر داده می‌شود.

۱۴ بَلِ الْإِنْسَنُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

با آن که انسان بر (نیک و بد) نفس خویش بینا است (که چه کرده و چه می‌کند).

۱۵ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ

اگر عذرهایی بتراشد.

۱۶ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ

(ای پیامبر! به هنگام نزول وحی،) زبان خود را به حرکت در نیاور تا نسبت به تلاوت آن شتاب کنی.

۱۷ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ

همانا گردآوردن و خواندن آن (بر تو) بر عهده ماست.

۱۸ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ

پس چون آن را خواندیم، قرائت آن را دنبال کن.

۱۹ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ

آنگاه بیان (حقایق و اسرار و توضیح) آن بر عهده ماست.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا

وَيُطْعَمُونَ اَلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۭ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا

فَوَقَّعَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا

مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا

وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِآنِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا

قَوَارِيرًا مِّن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثورًا

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْا أَسَاوِرَ مِّن فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ تَنْزِيلًا

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَائِمًا أَوْ كَفُورًا

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

چشمه‌ای که بندگان خدا از آن می‌نوشتند و هر گونه بخواهند، آن را جاری می‌سازند.

آنان به نذر وفا می‌کنند و از روزی که شرش فراگیر است می‌ترسند.

و غذای خود را با آن که دوستش دارند، به بینوا و یتیم و اسیر می‌دهند.

(و می‌گویند:) ما برای رضای خدا به شما طعام می‌دهیم و از شما پاداش و تشکری نمی‌خواهیم.

همانا ما از پروردگارمان، به خاطر روزی عبوس و سخت، می‌ترسیم.

پس خداوند آنان را از شرّ آن روز مصون دارد و آنان را با شادی و سرّوری بس بزرگ روبرو کند.

و به سبب صبری که کردند، بهشتی بزرگ و پوششی از حریر پاداششان دهد.

در حالی که در آن بر تخت‌ها تکیه زده‌اند، در آنجا نه آفتابی بینند و نه سرمایی.

و سایه‌های درختان بر سرشان نزدیک و خوشه‌های میوه در دسترس آنان.

بر دور آنان ظرف‌های نقره‌فام و تنگ‌های بلورین گردانده شود.

بلورهایی از نقره که در اندازه‌هایی (معین و متفاوت) اندازه‌گیری کرده‌اند.

در آن بهشت، جامی نوشانده می‌شوند که با زنجبیل آمیخته است.

چشمه‌ای در آنجا است که سلسبیل نامیده می‌شود.

و پسرانی همیشه جوان، (به خدمت) بر آنان می‌گردند، هرگاه آنان را بینی، پنداری مرواریدهای غلطان و پراکنده‌اند.

و چون آنجا را بنگری نعمتی فراوان و سلطنتی بزرگ می‌بینی.

بر اندامشان جامه‌های سبز از دیبای نازک و ضخیم است و با دستواره‌های نقره زینت شده‌اند و پروردگارشان شرابی طهور (پاک و پاک‌کننده) به آنان می‌نوشاند.

همانا این جزایی است برای شما و سعیتان مورد سپاس است.

همانا ما خود قرآن را بر تو فرو فرستادیم.

پس در برابر حکم پروردگارت صبر پیشه کن و از هیچ گنه‌کار یا کفران پیشه اطاعت مکن.

و در هر صبح و شام، نام پروردگارت را یاد کن.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَوَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا

۲۷ إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا

۲۸ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا

۲۹ إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

۳۰ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

۳۱ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۷۷. مرسلات	المُرْسَلَات: فرستادگان	مکی	۵۰ آیه	۲ صفحه
------------	-------------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا

به فرستاده‌های پی در پی سوگند.

۲ فَأَلْعَصِفْتَ عَصْفًا

پس به طوفان‌های سهمگین (سوگند).

۳ وَالنَّشِيرَاتِ نَشْرًا

به نشردهندگانی (که حق را به نیکویی) نشر می‌دهند سوگند.

۴ فَأَلْفَرَقْتَ فَرَقًا

پس آنان که به طور کامل (بین حق و باطل) فرق می‌گذارند.

۵ فَأَلْمَلَقَيْتَ ذِكْرًا

پس به القاکنندگان ذکر (و وحی به پیامبران).

۶ عُنْدًا أَوْ نُذْرًا

برای (رفع) عذر یا هشدار و انذار.

۷ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ

همانا آنچه وعده داده می‌شوید، واقع شدنی است.

۸ فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ

پس آنگاه که ستارگان محو شوند.

۹ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ

و آنگاه که آسمان شکافته شود.

۱۰ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ

و آنگاه که کوه‌ها از ریشه کنده شود.

۱۱ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِيتَتْ

و آنگاه که برای رسولان (برای ادای شهادت) وقت تعیین شود.

۱۲ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ

برای چه روزی، اجل تعیین شده؟

۱۳ لِيَوْمِ الْفَصْلِ

برای روز داوری.

۱۴ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ

و تو چه دانی که روز داوری چیست؟

۱۵ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز، وای بر تکذیب‌کنندگان.

۱۶ أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ

آیا پیشینیان را هلاک نکردیم؟

۱۷ ثُمَّ نَتَّبِعُهُمُ الْآخِرِينَ

سپس دیگران را در پی آنان آوردیم.

۱۸ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

ما با مجرمان این گونه عمل می‌کنیم.

۱۹ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای بر تکذیب‌کنندگان در آن روز.

و بخشی از شب را برای او سجده کن و در بخشی طولانی از شب به تسبیح او بپرداز.

همانا اینان دنیای زودگذر را دوست دارند و روز گرانبار (قیامت) را پشت سر می‌نهند.

مائیم که خلقشان کردیم و مفاصلشان را محکم ساختیم و هرگاه بخواهیم مانند آنها را چنانکه باید به جای آنان می‌آوریم.

به راستی این آیات، وسیله تذکری است، پس هر که بخواهد، راهی به سوی پروردگارش در پیش گیرد.

و شما چیزی را نمی‌خواهید، مگر این که خدا بخواهد، همانا خداوند دانا و حکیم است.

هر که را بخواهد به رحمت خود درمی‌آورد و برای ظالمان عذابی دردناک آماده کرده است.

أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ

آیا ما شما را از آبی پست خلق نکردیم.

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ

پس آن را در قرارگاهی استوار قرار دادیم.

إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ

تا مدتی معین.

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ

پس اندازه‌گیری کردیم و ما چه خوب اندازه‌گیریم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا

آیا زمین را محل اجتماع قرار ندادیم؟

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا

زنده‌ها و مرده‌ها.

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شِخَاطٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا

و در آن کوه‌هایی استوار و بلند قرار دادیم و آبی گوارا به شما نوشاندیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

پس در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

أَنْظِلُّوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِء تُكَذِّبُونَ

(به مجرمان گویند:) بروید به سوی آنچه آن را تکذیب می‌کردید.

أَنْظِلُّوا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي ثُلُثِ شُعَبٍ

بروید به سوی سایه‌ای سه شاخه،

لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهِبِ

نه خنک است و نه از شعله آتش مصون می‌دارد.

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ

همانا دوزخ، شراره‌هایی به اندازه کاخ پرتاب می‌کند.

كَأَنَّهُ جِمَلَتٌ صُفْرٌ

گویی شترانی زرد مویند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ

(مجرمان) در این روز حرفی برای زدن ندارند.

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ

و به آنان اجازه داده نمی‌شود تا عذر خواهی کنند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمْعَنَّاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ

این روز، روز جدایی است که شما و پیشینیان را جمع کردیم.

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا

پس اگر چاره‌ای دارید به کار گیرید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ

همانا تقوی پیشگان در سایه‌ها و چشمه‌ها (قرار دارند).

وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ

و هر نوع میوه که بخواهند.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

بخورید و بیاشامید به پاداش آنچه انجام می‌دادید، گوارایتان باد.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

همانا ما این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تُجْرِمُونَ

بخورید و بهره‌گیرید اندک که همانا شما مجرمید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ

و هر گاه به آنان گفته شود رکوع کنید، رکوع نمی‌کنند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

پس بعد از این (قرآن) به کدامین سخن ایمان می‌آورند؟

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	درباره چه از یکدیگر می‌پرسند؟
جزء ۳۰، حزب ۲۳۳، ر ۵۱۸	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ	
۲	عَنِ النَّبِئِ الْعَظِيمِ	از خبر بزرگ.
۳	الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ	همان که ایشان در باره آن اختلاف دارند.
۴	كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	چنین نیست؛ زود است که بدانند.
۵	ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	باز چنین نیست؛ زود است که بدانند.
۶	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا	آیا زمین را بستر قرار ندادیم؟
۷	وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا	و کوه‌ها را (همچون) میخ‌ها؟
۸	وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا	و شما را جفت آفریدیم.
۹	وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا	و خواب را مایه آرامش شما قرار دادیم.
۱۰	وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا	و شب را پوششی ساختیم.
۱۱	وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا	و روز را وقت تلاش و معاش قرار دادیم.
۱۲	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا	و بر فراز شما هفت (آسمان) استوار بنا کردیم.
۱۳	وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا	و (خورشید را) چراغی فروزان قرار دادیم.
۱۴	وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا	و از ابرهای متراکم و فشرده، آبی فراوان فرو فرستادیم.
۱۵	لِّنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا	تا به وسیله آن دانه و گیاه بیرون آوریم.
۱۶	وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا	و باغهای پر درخت.
۱۷	إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَتًا	همانا روز جدایی، وعده‌گاه (ما با شما) است.
۱۸	يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا	روزی که در صور دمیده شود و گروه گروه می‌آیید.
۱۹	وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا	و آسمان گشوده شود و به صورت درهایی باز درآید.
۲۰	وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا	و کوه‌ها روان شوند و چون سراب گردند.
۲۱	إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا	همانا دوزخ، کمین‌گاهی است.
۲۲	لِّلظَّالِمِينَ مَعَابًا	برای سرکشان، جایگاه و بازگشتگاهی است.
۲۳	لَّيْسَ فِيهَا أَحْقَابًا	روزگارانی در آن به سر برند.
۲۴	لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا	در آن دوزخ، نه خنکی چشند و نه آشامیدنی.
۲۵	إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا	مگر آب جوش و خونابه و چرکابه‌ای.
۲۶	جَزَاءً وَفَاقًا	که این، کیفری مناسب گناه آنهاست.
۲۷	إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا	آنان بودند که به روز حساب، امید و باوری نداشتند.
۲۸	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا	و آیات ما را به سختی تکذیب می‌کردند.
۲۹	وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا	(ولی) ما حساب همه چیز را در کتاب خود داشتیم.
۳۰	فَذُوقُوا فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا	پس بجشید که جز عذاب بر شما نمی‌افزاییم.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

همانا برای اهل پروا، رستگاری و کامیابی بزرگی است.

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

انواع باغ‌ها و انگورها.

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا

و همسرانی زیبا و دلربا، همانند و هم‌سال.

وَكَأْسًا دِهَاقًا

و جامهایی سرشار.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا

در آنجا نه بیهوده‌ای شنوند و نه تکذیبی.

جَزَاءَ مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا

پاداشی از طرف پروردگارت و عطایی از روی حساب.

رَّبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ

۳۷

مِنْهُ خِطَابًا

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ

۳۸

لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا

ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاءَ اخْتِذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا

۳۹

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ

۴۰

وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

۷۹. نازعات	النَّازِعَات: به قدرت کِشندگان	مکی	۴۶ آیه	۲ صفحه
-------------------	--------------------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا

۵۲۰ ر

وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا

۲

وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا

۳

فَالسَّيِّقَاتِ سَبَقًا

۴

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا

۵

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ

۶

تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ

۷

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ

۸

أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ

۹

يَقُولُونَ أَيْنَا لِمَردُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ

۱۰

أَئِذَا كُنَّا عِظَمًا تُخْرَجَةٌ

۱۱

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ

۱۲

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ

۱۳

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ

۱۴

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

۱۵

سوگند به فرشتگانی که جان (کافران) را به سختی می‌گیرند.

سوگند به فرشتگانی که جان (مؤمنان) را به آسانی و نشاط می‌گیرند.

سوگند به فرشتگانی که (در انجام فرمان الهی) به سرعت شناورند.

و (در انجام مأموریت) بر یکدیگر سبقت گیرند.

و امور (بندگان) را تدبیر کنند.

روزی که زلزله وحشتناک همه چیز را به لرزه درآورد.

و به دنبال آن لرزه دیگری واقع شود.

در آن روز، دلهایی ترسان و لرزان است.

و چشم‌ها (از ترس) فرو افتاده.

(آنان که در دنیا) می‌گویند: آیا (پس از مرگ) ما به زندگی نخستین باز گردانده می‌شویم؟

آنگاه که استخوان‌هایی پوسیده شدیم؟

(با خود) گویند: در این صورت، این بازگشتی زیانبار است.

جز این نیست که آن بازگشت، با یک صیحه عظیم است.

که ناگهان همگی در محرای محشر حاضر شوند.

آیا سرگذشت موسی به تو رسیده است؟

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

۱۷ أَذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

۱۸ فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزَكَّىٰ

۱۹ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ

۲۰ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ

۲۱ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ

۲۲ ثُمَّ أَذْبَرَ يَسْعَىٰ

۲۳ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ

۲۴ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ

۲۵ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخِرَةِ وَالْأُولَىٰ

۲۶ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَىٰ

۲۷ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا

ر ۵۲۱

۲۸ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا

۲۹ وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا

۳۰ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا

۳۱ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا

۳۲ وَالْجِبَالَ أَرْسَلَهَا

۳۳ مَتَعَا لَكُمُ وَلِإِنْعَامِكُمْ

۳۴ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ

۳۵ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ

۳۶ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَىٰ

۳۷ فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ

۳۸ وَعَاثَرِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

۳۹ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

۴۰ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَىٰ النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ

۴۱ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

۴۲ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا

۴۳ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا

۴۴ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَلُهَا

۴۵ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا

۴۶ كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا

آنگاه که پروردگارش او را در سرزمین مقدّس طوی ندا داد:

به سوی فرعون برو که او سرکشی کرده است.

پس به او بگو: آیا می‌خواهی که (از پلیدی‌ها) پاک شوی؟

و ترا به سوی پروردگارت هدایت کنم تا بترسی (و سرکشی نکنی).

پس معجزه بزرگ را به او نشان داد.

اماّ او تکذیب کرد و نافرمانی نمود.

آنگاه پشت کرد، در حالی که (برای خاموشی این دعوت) تلاش می‌نمود.

پس (ساحران را) جمع کرد و ندا داد.

و گفت: من پروردگار برتر شما هستم.

آنگاه خداوند او را به کیفر دنیا و آخرت گرفتار کرد.

همانا در این ماجرا برای هر کس که (از سوءِ عاقبت) بترسد، درس عبرتی است.

آیا آفرینش شما سخت‌تر است یا آسمانی که او بنا کرده؟

سقفش را برافراشت و آن را استوار ساخت.

شبش را تیره و روزش را روشن گرداند.

بعد از آن، زمین را گسترش داد.

و از آن آب و چراگاه بیرون آورد.

و کوه‌ها را استوار و پابرجا گردانید.

تا وسیله برخورداری شما و چارپایان شما باشد.

آنگاه که آن حادثه بزرگ فرارسد.

در آن روز، انسان آنچه تلاش کرده، به یاد آورد.

و جهنم برای هر بیننده‌ای آشکار شود.

اماّ هر که سرکشی کرده،

و زندگی پست دنیا را (بر آخرت) برگزیده،

بی شک، دوزخ جایگاه اوست.

و اما کسی که از مقام پروردگارش ترسید و نفسش را از هوس بازداشت.

بی‌شک، بهشت جایگاه اوست.

از تو درباره قیامت می‌پرسند که چه وقت بر پا می‌شود.

تو را به گفتگو درباره آن چه کار؟

پایان و سرانجام آن با پروردگار توست.

وظیفه تو هشدار کسی است که از آن می‌ترسد.

گویی جز شبی یا روزی (در دنیا و برزخ) درنگ نکرده‌اند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	چهره درهم کشید و روی بر تافت.
حزب ۲۳۴ ر ۵۲۲	عَبَسَ وَتَوَلَّى	
۲	أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى	از اینکه نابینایی به سراغ او آمد.
۳	وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى	و تو چه دانی، شاید او در پی پاکی و پارسایی باشد.
۴	أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى	یا پند گیرد و آن پند سودش بخشد.
۵	أَمَّا مَنْ أَسْتَعْنَى	اما کسی که خود را بی‌نیاز می‌بیند.
۶	فَأَنّتَ لَهُ تَصَدَّى	پس تو به او می‌پردازی.
۷	وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى	با آنکه اگر پاک نگردد، بر تو چیزی نیست.
۸	وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى	و اما کسی که شتابان نزد تو آمد،
۹	وَهُوَ يَخْشَى	در حالی که از خدا می‌ترسد،
۱۰	فَأَنّتَ عَنْهُ تُلَهَّى	تو از او تغافل می‌کنی و به دیگری می‌پردازی.
۱۱	كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ	چنین نیست (که آنها می‌پندارند)، همانا قرآن وسیله تذکر است.
۱۲	فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ	پس هر کس بخواهد، آن را یاد کند و از آن پند گیرد.
۱۳	فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ	در میان صحیفه‌هایی ارجمند است.
۱۴	مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ	که بلند مرتبه و پاکیزه است.
۱۵	بِأَيْدِي سَفَرَةٍ	به دست سفیرانی،
۱۶	كِرَامٍ بَرَرَةٍ	بزرگوار و نیکوکار.
۱۷	قُتِلَ الْإِنْسُنُ مَا أَكْفَرُهُ	مرگ بر این انسان (سرکش) که چه ناسپاس است.
۱۸	مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ	(مگر خداوند) او را از چه چیز آفریده است.
۱۹	مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ	از نطفه‌ای ناچیز آفریدش و سامانش بخشید.
۲۰	ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ	سپس راه (سعادت) را برای او آسان و فراهم نمود.
۲۱	ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ	آنگاه او را میراند و در گورش نهاد.
۲۲	ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ	پس هر زمان که بخواهد او را برانگیزد.
۲۳	كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ	هرگز (چنین نیست) که هنوز آنچه را که خدا به او فرمان داده، انجام نداده است.
۲۴	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسُنُ إِلَى طَعَامِهِ	پس باید انسان به غذای خود بنگرد.
۲۵	أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا	ما آب را آن گونه که باید، (از آسمان) فرو ریختیم.
۲۶	ثُمَّ شَفَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا	سپس زمین را به خوبی شکافتیم.
۲۷	فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا	و در آن، دانه رویاندیم.
۲۸	وَعِنَبًا وَقَضْبًا	و نیز انگور و سبزیجات،
۲۹	وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا	و زیتون و نخل خرما،
۳۰	وَحَدَائِقَ غُلْبًا	و باغهای پردرخت،
۳۱	وَفَلَكِهَآ وَآبًا	و میوه و چراگاه،
۳۲	مَتَعًا لَّكُمْ وَلِأَنعَامِكُمْ	برای برخورداری شما و چهارپایانتان.
۳۳	فَإِذَا جَاءَتِ الصَّآخَةُ	پس زمانی که آن صدای هولناک در آید.
۳۴	يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ	روزی که انسان از برادرش بگریزد.
۳۵	وَأُمِّيهِ وَأَبِيهِ	و از مادر و پدرش.
۳۶	وَصَحْبَتِيهِ وَبَنِيهِ	و همسر و فرزندانش.
۳۷	لِكُلِّ أُمَرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ	در آن روز برای هر یک از آنان کار و گرفتاری است که او را (از پرداختن به کار دیگران) بازدارد.
۳۸	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ	چهره‌هایی در آن روز درخشانند،
۳۹	ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ	خندان و شادمانند،
۴۰	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ	و چهره‌هایی در آن روز، غبار (غم) بر آنها نشسته.
۴۱	تَرْهُقُهَا قَترَةٌ	و تیرگی و سیاهی، چهره آنان را پوشانده است.
۴۲	أُولَئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ	اینان همان کافران بدکردارند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ	آنگاه که خورشید در هم پیچیده و تاریک شود.
۲	وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ	و آنگاه که ستارگان به خاموشی گرایند.
۳	وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ	و آنگاه که کوه‌ها به حرکت در آیند.
۴	وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ	و آنگاه که شتران باردار به حال خود رها شوند.
۵	وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ	و آنگاه که حیوانات وحشی، برانگیخته و گرد هم آیند.
۶	وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ	و آنگاه که دریاها به جوش آیند.
۷	وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ	و آنگاه که جانها جفت و قرین شوند.
۸	وَإِذَا الْمَوْءُدَةُ سُيِلَتْ	و آنگاه که از دختر زنده به گور شده پرسیده شود.
۹	بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ	که به کدامین گناه کشته شده است؟
۱۰	وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ	و آنگاه که نامه‌های عمل گشوده شود.
۱۱	وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ	و آنگاه که آسمان از جای کنده شود.
۱۲	وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ	و آنگاه که دوزخ شعله‌ور شود.
۱۳	وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ	و آنگاه که بهشت (برای اهلش) نزدیک آورده شود.
۱۴	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ	هر کس بداند که چه حاضر کرده است.
۱۵	فَلَا أَقْسَمُ بِالْخُنُوسِ	سوگند به ستارگانی که باز می‌گردند.
۱۶	الْجَوَارِ الْكُنَّسِ	در حرکت هستند و پنهان می‌شوند.
۱۷	وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ	و سوگند به شب آنگاه که برود.
۱۸	وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ	و سوگند به صبح آنگاه که بدمد.
۱۹	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ	که همانا قرآن، کلام پیام‌آوری گرامی است.
۲۰	ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ	آن که نزد خداوندِ صاحبِ عرش، دارای قدرت و مقام والا است.
۲۱	مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ	(فرشته‌ای که) فرمانش برند و امینش شمرند.
۲۲	وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ	و همانا مصاحب شما (پیامبر،) جن‌زده نیست.
۲۳	وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ	و قطعاً آن (فرشته وحی) را در افق روشن دیده است.
۲۴	وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَنِينٍ	و او بر غیب بخیل نیست (و آنچه را دریافت کرده، دریغ نمی‌کند).
۲۵	وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ	و آن قرآن، از القانات شیطان رانده شده نیست.
۲۶	فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ	پس به کجا می‌روید؟
۲۷	إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ	آن (قرآن) جز پند و تذکری برای جهانیان نیست.
۲۸	لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ	برای هر کس از شما که بخواهد راستی و درستی پیشه کند.
۲۹	وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ	و شما نمی‌خواهید جز آنچه خداوند، پروردگار جهانیان بخواهد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	آنگاه که آسمان شکافته شود.
حزب ۲۳۵ ۵۲۴ر	إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ	
۲	وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ	و آنگاه که ستارگان پراکنده شوند.
۳	وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ	و آنگاه که دریاها گشوده و به هم راه یابند.
۴	وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ	و آنگاه که قبرها زیرورو گردد.
۵	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ	هر کس بداند، آنچه از پیش فرستاده و آنچه بر جای گذاشته است.
۶	يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ	ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار بزرگوارت مغرور ساخته است؟
۷	الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ	همان که تو را آفرید و (اندامت را) استوار ساخت و متعادل کرد.
۸	فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ	و به هر صورت که خواست، تو را ترکیب کرد.
۹	كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ	با این همه، (شما روز) جزا را دروغ می‌پندارید.
۱۰	وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ	در حالی که قطعاً بر شما نگهبانانی (از فرشتگان) گمارده شده‌اند.
۱۱	كِرَامًا كَتِيبِينَ	نویسندگانی بزرگوار،
۱۲	يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ	که به آنچه انجام می‌دهید آگاهند.
۱۳	إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ	بی شک، نیکان در ناز و نعمت بهشتی‌اند.
۱۴	وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ	و بی‌شک، بدکاران در آتشی شعله‌ور.
۱۵	يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ	که در روز جزا به آن وارد شوند و بسوزند.
۱۶	وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ	و لحظه‌ای، از آن غایب و جدا نشوند.
۱۷	وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	تو چه دانی که روز جزا چه روزی است؟
۱۸	ثُمَّ مَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	باز، چه دانی که روز جزا چه روزی است؟
۱۹	يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا ۖ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ	روزی که هیچ کس برای هیچ کس اختیاری ندارد و در آن روز، فرمان تنها برای خداست.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	وای بر کم‌فروشان.
ر۵۲۵	وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّينَ	
۲	الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ	کسانی که هرگاه از مردم پیمانه بگیرند کامل می‌گیرند.
۳	وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ	و هرگاه به ایشان پیمانه دهند یا برایشان (کالایی را) وزن کنند، کم می‌گذارند.
۴	أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ	آیا آنان گمان ندارند که برانگیخته خواهند شد؟
۵	لِيَوْمٍ عَظِيمٍ	برای روزی بزرگ.
۶	يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ	روزی که مردم در پیشگاه پروردگار جهانیان (برای پاسخ به کارهایشان) خواهند ایستاد.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينٍ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بَيَّومَ الدِّينِ

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ

خِتْلَمُهُمْ مِنْ مِسْكِ فِي ذَلِكَ فَلَيَتَنَافَسِ الْمُتَنَلِّفُونَ

وَمِزَاجُهُ مِنَ تَسْنِيمٍ

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ

وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ

چنین نیست (که آنان می‌پندارند)، همانا پرونده بدکاران در سَجِّین است.

و تو چه می‌دانی که سَجِّین چیست؟

این، سرنوشتی است رقم خورده (و حتمی).

وای بر تکذیب‌کنندگان در آن روز.

کسانی که روز جزا را انکار می‌کنند.

و جز تجاوزگر گناهکار، کسی آن را تکذیب نمی‌کند.

هرگاه آیات ما بر او تلاوت شود، گوید: افسانه‌های پیشینیان است.

چنین نیست، بلکه آنچه کسب می‌کردند بر دلهایشان زنگار نهاده است.

آنان در آن روز از (الطاف) پروردگارشان محجوب و محرومند.

و آنگاه آنان به دوزخ وارد خواهند شد.

سپس (به آنان) گفته خواهد شد: این همان چیزی است که آن را دروغ می‌پنداشتید.

چنین نیست، همانا نامه عمل نیکوکاران در جایگاهی بلند است.

و تو چه دانی که علّیین چیست؟

سرنوشتی است رقم خورده و (حتمی).

که مقربان الهی گواه آنند.

همانا نیکوکاران در ناز و نعمت بهشتی‌اند.

برتخت‌ها (تکیه زده و) می‌نگرند.

در چهره آنان خرمی و طراوت نعمت را می‌شناسی.

از شرابی خالص و مُهر و موم شده به آنان نوشاند.

مُهر آن از مُشک است و هر کس که اهل مسابقه است، شایسته است که در (رسیدن به این نعمت‌ها) رقابت ورزد.

و مخلوط آن، تسنیم است.

چشمه‌ای که مقربان (الهی) از آن می‌نوشند.

همانا مجرمان پیوسته به اهل ایمان می‌خندیدند.

و هرگاه از کنارشان مرور می‌کردند، (از روی تمسخر) با چشم و ابرو به یکدیگر اشاره می‌کردند.

و هرگاه به سوی اهل خودشان (و همفکران منحرفشان) بازمی‌گشتند، (شادمان از تمسخر) طنزگونه و بذله‌گویان بازمی‌گشتند.

و هرگاه اهل ایمان را می‌دیدند، می‌گفتند: شکی نیست که آنان گمراهند.

در حالی که آنان، رسالت نگهبانی بر مؤمنان را نداشتند.

پس امروز، اهل ایمان بر این کَفَّار می‌خندند.

عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

در حالی که بر تخت‌های بهشتی نظاره‌گرند.

۳۶

هَلْ تُؤِيبُ الْكَفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

که آیا کافران کیفر عملکرد خود را دیده‌اند؟

۸۴. انشقاق	الْإِنْشِقَاقُ: شکافتن	مکی	۲۵ آیه
------------	------------------------	-----	--------

۱
حزب
۲۳۶
ر ۵۲۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ

آنگاه که آسمان شکافته شود.

۲

وَأَذِنتُ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

و پروردگارش را فرمان برد که چنین سزاوار است.

۳

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ

و آنگاه که زمین هموار شود.

۴

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ

و آنچه در آن است بیرون اندازد و خالی گردد.

۵

وَأَذِنتُ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

و به فرمان پروردگارش گوش سپرد که چنین سزد.

۶

يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ

هان ای انسان! تو به سوی پروردگارت تلاش بسیاری داری و سرانجام به لقای او خواهی رسید.

۷

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَبِيمِينِهِۦ

پس هر کس کارنامه‌اش به دست راستش داده شود،

۸

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا

به زودی و به آسانی به حساب او رسیدگی خواهد شد،

۹

وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا

و شادمان به سوی خانواده‌اش (یا همفکرانش) بازمی‌گردد.

۱۰

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَآءَ ظَهْرِهِۦ

و هر کس نامه‌اش از پشت سر (و به دست چپ) او داده شود،

۱۱

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا

پس زود فریاد فغان بر خواهد آورد،

۱۲

وَيُصَلَّىٰ سَعِيرًا

و داخل دوزخ خواهد شد.

۱۳

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا

همانا او (در دنیا) در میان خانواده‌اش شادمان بود.

۱۴

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ

او گمان می‌کرد که هرگز بازنمی‌گردد.

۱۵

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا

چرا (باز خواهد گشت) و پروردگارش به او بیناست.

۱۶

فَلَا أَقْسِمُ بِالْشَّفَقِ

به شفق، (سرخ‌ی بعد از غروب) سوگند می‌خورم،

۱۷

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ

و به شب و آنچه (زیر پرده سیاهی خود) جمع می‌کند سوگند،

۱۸

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ

و به ماه آنگاه که کامل گردد سوگند.

۱۹

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ

که شما همواره از حالی به حال دیگر درآیید.

۲۰

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

پس آنان را چه شده که ایمان نمی‌آورند؟

۲۱
سجده
مستحب

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ۝

و آنگاه که قرآن بر آنان خوانده شود، سجدہ نمی‌کنند؟

۲۲

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ

بلکه کافران (آیات الهی را) تکذیب می‌کنند.

۲۳

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ

و خدا به آنچه در دل دارند آگاه‌تر است.

۲۴

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

پس ایشان را به عذابی دردناک بشارت ده.

۲۵

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند که برای آنان پاداشی است ابدی و قطع نشدنی (و بی‌منت).

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ	سوگند به آسمان که دارای برجهای بسیار است.
۲	وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ	به روز موعود سوگند.
۳	وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ	به شاهد و مشهود سوگند.
۴	قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ	مرگ بر صاحبان گودال (پر آتش).
۵	النَّارِ ذَاتِ الْوُوقُودِ	همان آتش پر هیزم.
۶	إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ	آنگاه که آنان بالای آن نشسته بودند.
۷	وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ	و تماشاگر شکنجه‌ای بودند که نسبت به مؤمنان روا می‌داشتند.
۸	وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ	آنان هیچ ایرادی به مؤمنان نداشتند، جز آنکه به خدای عزیز و حمید ایمان آورده بودند.
۹	الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ	آن که حکومت آسمان‌ها و زمین برای اوست و خداوند بر هر چیز گواه است.
۱۰	إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ	همانا کسانی که مردان و زنان با ایمان را مورد آزار و شکنجه قرار دادند و توبه نکردند، پس برای آنان عذاب دوزخ و همچنین عذاب سوزان است.
۱۱	إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ	همانا برای کسانی که اهل ایمان و عمل صالح هستند، باغ‌هایی بهشتی است که نهرها از زیر آن جاری است، این است رستگاری بزرگ.
۱۲	إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ	همانا قهر و مجازات پروردگارت شدید است.
۱۳	إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ	بی‌تردید اوست که (آفرینش را) آغاز می‌کند و بازمی‌گرداند.
۱۴	وَهُوَ الْعَفُورُ الْودُودُ	و هموست بخشنده و دوستدار (مؤمنین).
۱۵	ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ	صاحب عرش و دارای مجد و عظمت.
۱۶	فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ	آنچه را اراده کند حتماً انجام می‌دهد.
۱۷	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ	آیا سرگذشت آن سپاه به تو رسیده است؟
۱۸	فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ	(سپاه) فرعون و ثمود.
۱۹	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ	آری، کافران (پیوسته) در تکذیب (حق) هستند.
۲۰	وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِم مَّحِيطٌ	و خداوند از هر سو بر ایشان احاطه دارد.
۲۱	بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ	آری آن قرآن مجید است.
۲۲	فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ	که در لوحی محفوظ ثبت است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ	سوگند به آسمان و ستاره طارق.
۲	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ	و تو چه دانی که طارق چیست؟
۳	النَّجْمُ الثَّاقِبُ	ستاره‌ای است درخشنده.
۴	إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ	(به اینجا سوگند که) هیچ کس نیست مگر آنکه بر او نگهبانی است.
۵	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ	پس انسان بنگرد که از چه آفریده شده است.
۶	خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ	از آبی جهنده آفریده شده است.
۷	يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ	که از بین کمر و سینه بیرون می‌آید.
۸	إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ	همانا او بر باز گرداندنش تواناست.
۹	يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ	روزی که اسرار آشکار شود.
۱۰	فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ	پس برای انسان، هیچ قدرتی (از درون) و یاورى (از بیرون) نیست.
۱۱	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ	سوگند به آسمان باران‌زا.
۱۲	وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ	سوگند به زمین که (برای خروج گیاهان) برشکافته است.
۱۳	إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ	که همانا این قرآن سخنی است قاطع.
۱۴	وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ	و هزل و شوخی نیست.
۱۵	إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا	همانا کافران پیوسته نیرنگ می‌کنند.
۱۶	وَأَكِيدُ كَيْدًا	و من نیز تدبیر می‌کنم.
۱۷	فَمَهْلِ الْكَافِرِينَ أَمْهَلُهُمْ رُويًا	پس کافران را مهلت ده و اندک زمانی آنان را به خود واگذار.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى	نام پروردگار بلندمرتبهات را به پاکی یاد کن.
۲	الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى	همان که آفرید و سامان بخشید.
۳	وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى	و آنکه (هر چیز را) اندازه‌ای نهاد و هدایت کرد.
۴	وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى	آنکه (گیاه) چراگاه را رویانید.
۵	فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى	و سرانجام آن را خشک و تیره کرد.
۶	سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنْسَى	ما تو را به قرائت درست وامی‌داریم، پس فراموش نخواهی کرد.
۷	إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى	مگر آنچه خدا بخواهد که او بی‌گمان آشکار و نهان را می‌داند.
۸	وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى	و ما تو را برای آسان‌ترین (راه دعوت) آماده می‌سازیم.
۹	فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى	پس تذکر بده، (البته) اگر تذکر مفید افتد.
۱۰	سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَى	هر کس خشیت الهی داشته باشد، بزودی پند گیرد.
۱۱	وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى	و بدبخت‌ترین افراد از آن دوری کند.
۱۲	الَّذِي يَصِلَى النَّارَ الْكُبْرَى	همان کس که به آتش بزرگ درافتد.
۱۳	ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى	پس در آنجا نه بمیرد و نه زندگانی کند.
۱۴	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى	به راستی رستگار شد آن کس که خود را (از پلیدی‌ها) پاک گردانید.
۱۵	وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى	نام پروردگارش را یاد کرد و نماز گذارد.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

ولی شما زندگی دنیا را ترجیح می‌دهید.

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى

و حال آنکه آخرت بهتر و ماندگارتر است.

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى

این سخن در کتب آسمانی پیشین نیز آمده است.

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى

کتاب‌های ابراهیم و موسی.

۸۸. غاشیه

الْغَاشِيَّةُ: غاشیه

مکی

۲۶ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
ره ۵۳

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ

آیا خبر آن حادثه فراگیر به تو رسیده است؟

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَلِشَعَةٌ

در آن روز، چهره‌هایی خوار و زیبوند.

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ

(با آنکه) تلاش کرده و رنج برده‌اند.

تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً

(اما) به آتشی سوزان درآیند.

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ عَانِيَةٍ

و از چشمه‌ای جوشان نوشانده شوند.

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ

و خوراکی جز خار خشک و تلخ ندارند.

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ

که نه فربه کند و نه گرسنگی را از میان برد.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ

در چنین روزی چهره‌هایی خرم باشند.

لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ

از کوشش خود خشنود.

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

در بهشت برین (جای دارند).

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً

در آنجا سخن بیهوده‌ای نشنوند.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ

در آنجا چشمه‌ای جاری است.

فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ

در آنجا تختهایی است برافراشته.

وَأَكْوَابُ مَوْضُوعَةٌ

و سبوهایی چیده شده،

وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ

و بالشهایی ردیف شده،

وَزَرَائِبُ مَبْنُوتَةٌ

و فرش‌هایی گسترده شده.

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ

آیا به شتر نمی‌نگرند که چگونه آفریده شده؟

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ

و به آسمان، که چگونه برافراشته شده؟

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ

و به کوه که چگونه برپا داشته شده؟

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ

و به زمین که چگونه گسترده شده است؟

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ

پس تذکر بده که همانا تو تذکر دهنده‌ای،

لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ

و بر آنان سیطره و تسلطی نداری (که به ایمان آوردن مجبورشان کنی).

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ

مگر آن کس که روی گرداند و کفر پیشه کرد.

فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ

که خداوند او را به بزرگترین عذاب مجازات می‌کند.

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ

همانا بازگشت آنان به سوی ماست.

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ

آنگاه حسابشان بر ماست.

۱	ر ۵۳	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْفَجْرِ	به سپیده دم سوگند.
۲		وَلَيَالٍ عَشْرٍ	به شبهای ده‌گانه سوگند.
۳		وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ	به زوج و فرد سوگند.
۴		وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرِ	به شب سوگند آنگاه که سپری شود.
۵		هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ	آیا (در این سوگندها) برای اهل خرد، سوگندی مهم نیست؟
۶		أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ	آیا ندیدی که پروردگارت با قوم عاد چه کرد؟
۷		إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ	(همان قوم) ارم، (شهری) که دارای بناهای ستون‌دار بود.
۸		الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبَلَدِ	(بناهایی) که مانندش در دیگر شهرها ساخته نشده بود.
۹		وَتَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ	و با قوم ثمود که در وادی خود تخته سنگها را (برای ساختن خانه) می‌بریدند.
۱۰		وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ	و با فرعون، صاحب قدرت و سپاه عظیم.
۱۱		الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبَلَدِ	آنها که در شهرها طغیانگری کردند.
۱۲		فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ	و در آن، فساد و تباهی افزودند.
۱۳		فَصَبَّ عَلَيْهِمُ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ	پس پروردگارت تازیانه عذاب بر آنان فرود آورد.
۱۴		إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ	همانا پروردگارت در کمین‌گاه است.
۱۵		فَأَمَّا الْإِنْسَنُ إِذَا مَا أُنْتَلَهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ	اما انسان، (طبعش چنین است که) هرگاه پروردگارش او را بیازماید و گرامیش داشته و نعمتش دهد، (مغرور گشته و) می‌گوید: پروردگارم مرا گرامی داشته است.
۱۶		وَأَمَّا إِذَا مَا أُنْتَلَهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ	ولی هرگاه او را بیازماید و روزی او را تنگ سازد، می‌گوید: پروردگارم مرا خوار کرده کرده است.
۱۷		كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ	این چنین نیست؛ بلکه شما یتیم را گرامی نمی‌دارید.
۱۸		وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و یکدیگر را بر اطعام بینوایان ترغیب نمی‌کنید.
۱۹		وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا	و میراث را (به حق و ناحق) یکجا می‌خورید.
۲۰		وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا	و مال را بسیار دوست دارید.
۲۱		كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا	چنان نیست، (که می‌پندارید، بلکه) آنگاه که زمین به شدت درهم کوبیده شود.
۲۲		وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا	و (فرمان) پروردگارت با فرشتگان صف در صف فرارسد.
۲۳		وَجِئَاءَ يَوْمَيْهِم بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَنُ وَأَنَّى لَهُ الدِّكْرَى	در آن روز دوزخ را حاضر کنند، در آن روز انسان متذکر شود ولی این تذکر چه سودی برایش دارد؟

يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

پس در آن روز هیچکس به مانند عذاب او عذاب نکند.

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدٌ

و هیچکس چون به بند کشیدن او، در بند نکشد.

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ

هان ای روح آرام یافته!

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ

به سوی پروردگارت بازگرد که تو از او راضی و او از تو راضی است.

أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

پس در زمره‌ی بندگان من در آی.

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

و به بهشت من داخل شو!

وَادْخُلِي جَنَّتِي

۹۰. بلد	الْبَلَد: شهر	مکی	۲۰ آیه
---------	---------------	-----	--------

به این شهر (مکه) سوگند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ

در حالی که تو در این شهر ساکن هستی.

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

به پدر، و فرزندی که پدید آورد، سوگند.

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

همانا ما انسان را در رنج و زحمت آفریدیم.

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

آیا می‌پندارد که هرگز احدی بر او قدرت ندارد؟

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ

می‌گوید: مال فراوانی تباه کردم.

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا

آیا گمان می‌کند احدی او را ندیده است؟

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ

آیا برای او دو چشم قرار ندادیم.

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

و یک زبان و دو لب؟

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

و دو راه (خیر و شر) را به او نمایاندیم.

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

اما او در آن گردنه سخت قدم نگذاشت.

فَلَا أَفْتَحَمُ الْعُقْبَةَ

و چه می‌دانی که آن گردنه چیست؟

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعُقْبَةُ

آزاد کردن برده.

فَكُ رَقَبَةٍ

یا غذا دادن به روز گرسنگی.

أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ

به یتیمی خویشاوند.

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

یا بینوایی خاک نشین.

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ

سپس از کسانی باشد که ایمان آورده و همدیگر را به شکیبایی و مهربانی سفارش کرده‌اند.

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ

آنان اصحاب یمین هستند.

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

و کسانی که به آیات ما کفر ورزیدند اصحاب شومی و شقاوت هستند.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

بر آنان آتشی سرپوشیده و فراگیر احاطه دارد.

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا	۵۳۳ر	به خورشید سوگند و گسترش نور آن.
۲	وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا		به ماه سوگند، آنگاه که از پی خورشید در آید.
۳	وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا		به روز سوگند آنگاه که زمین را روشن سازد.
۴	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا		به شب سوگند، آنگاه که زمین را بپوشاند.
۵	وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا		به آسمان سوگند و آنکه آن را بنا کرد.
۶	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا		به زمین سوگند و آنکه آن را گسترانید.
۷	وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا		به نفس سوگند و آنکه آن را سامان داد.
۸	فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا		پس پلیدی‌ها و پاکی‌هایش را به او الهام کرد.
۹	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّهَا		به راستی رستگار شد، آن کس که نفس خود را تزکیه کرد.
۱۰	وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَا		و بی‌شک محروم و ناامید گشت هر کس که آن را به پلیدی آلود.
۱۱	كَذَبَتْ ثُمُودُ بِطَغْوَاهَا		قوم ثمود از روی سرکشی، (پیامبرشان را) تکذیب کردند.
۱۲	إِذِ انْتَبَعَتْ أَشْقَاهَا		آنگاه که شقی‌ترین آنها (برای کشتن ناقه) به پا خاست.
۱۳	فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا		پس پیامبر خدا به آنان گفت: ناقه خدا و آبشخورش را (حرمت نهید).
۱۴	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا		پس او را تکذیب کردند و ناقه را کشتند و پروردگارشان به خاطر این گناه، آنان را درهم کوبید و با خاک یکسانشان کرد.
۱۵	وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا		و خداوند از عاقبت کار خود بیم ندارد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ	۵۳۴ر	به شب سوگند، آنگاه که (زمین را در پرده‌ای سیاه) فرو پوشاند.
۲	وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ		به روز سوگند، آنگاه که روشن شود.
۳	وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ		سوگند به آن کس که نر و ماده را آفرید.
۴	إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَىٰ		همانا تلاش‌های شما پراکنده است.
۵	فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ		اما آن که انفاق کرد و پروا داشت،
۶	وَصَدَقَ بِالْحُسْنَىٰ		و پاداش نیک (روز جزا) را تصدیق کرد.
۷	فَسَنِّيْسِرُّهُ لِّلْیُسْرِیٰ		به زودی ما او را برای پیمودن بهترین راه آماده خواهیم کرد.
۸	وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ		ولی آنکه بخل ورزید و خود را بی‌نیاز پنداشت.
۹	وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ		و پاداش نیک (روز جزا) را تکذیب نمود.
۱۰	فَسَنِّيْسِرُّهُ لِّلْعُسْرِیٰ		پس او را به پیمودن دشوارترین راه خواهیم انداخت.
۱۱	وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ		و چون هلاک شد، دارایی‌اش برای او کارساز نخواهد بود.
۱۲	إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ		همانا هدایت (مردم) بر عهده ماست.
۱۳	وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ		و بی‌شک آخرت و دنیا از آن ماست.
۱۴	فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ		پس شما را از آتشی که زبانه می‌کشد بیم دادم.

لَا يَصْلِيْهَا اِلَّا الْاَشْقَى

(آتشی که) جز بدبخت‌ترین افراد در آن در نیاید.

اَلَّذِيْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى

همان که (حق را) تکذیب کرد و روی بر تافت.

وَسَيُجَنَّبُهَا الْاَتْقَى

ولی با تقوی‌ترین مردم از آن آتش دور داشته خواهد شد.

اَلَّذِيْ يُؤْتِيْ مَالَهُ يَتَزَكَّى

همان که مال خود را می‌بخشد تا پاک شود.

وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزَى

در حالی که برای احدی (از کسانی که به آنان مال می‌بخشد،) نعمت و متنی که باید جزا داده شود، نزد او نیست.

اِلَّا اُبْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْاَعْلَى

جز رضای پروردگار بلند مرتبه‌اش، نمی‌طلبد.

وَلَسَوْفَ يَرْضَى

و به زودی خشنود شود.

۹۳. ضحی

الضُّحَى: روشنایی روز

مکی

۱۱ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
وَالضُّحٰی

به روشنایی آغاز روز سوگند.

وَاللَّیْلِ اِذَا سَجَى

به شب سوگند آنگاه که آرامش بخشد.

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى

پرودگارت تو را وانگذاشته و خشم نگرفته است.

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْاُولٰی

همانا آخرت برای تو بهتر از دنیا است.

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰی

و به زودی پروردگارت (چیزی) به تو عطا کند که خشنود شوی.

اَلَمْ يَجِدْكَ يَتِیْمًا فَاَوٰی

آیا تو را یتیم نیافت، پس پناه داد و سامانت بخشید.

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدٰی

و تو را سرگشته یافت، پس هدایت کرد.

وَوَجَدَكَ عَابِلًا فَاَغْنٰی

و تو را تهی‌دست یافت و بی‌نیاز کرد.

فَاَمَّا الْیَتِیْمَ فَلَا تُقَهِّرْ

(حال که چنین است) پس بر یتیم قهر و تندى مکن.

وَاَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ

و سائل را از خود مران.

وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

و نعمت پروردگارت را (برای سپاس) بازگو کن.

۹۴. انشراح

الشَّرْح: گشایش

مکی

۸ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

(ای پیامبر!) آیا به تو شرح صدر عطا نکردیم؟

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ

و بار سنگین‌ات را از (دوش) تو برداشتیم؟

اَلَّذِیْ اَنْقَضَ ظَهْرَكَ

آن (بار گرانی) که برای تو کمرشکن بود.

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ

و نام تو را بلند (آوازه) گردانیدیم.

فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

پس (بدان که) با هر سختی آسانی است.

اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

آری، با هر دشواری آسانی است.

فَاِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ

پس هر وقت (از کاری) فراغت یافتی (برای کار جدید) خود را به تعب انداز.

وَإِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ

و با رغبت و اشتیاق به سوی پروردگارت روی‌آور.

۹۵. تین	التَّيْنِ: انجیر	مکی	۸ آیه
---------	------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ	به انجیر و زیتون سوگند.
۲	وَطُورِ سِينِينَ	و به طور سینا سوگند.
۳	وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ	و به این شهر (مکه) امن سوگند.
۴	لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ	همانا ما انسان را در بهترین قوام و نظام آفریدیم.
۵	ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ	سپس او را به پایین‌ترین مرحله بازگردانیدیم.
۶	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ	مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک انجام دادند که برای آنان پاداشی قطع ناشدنی و همیشگی است.
۷	فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدَ بِالِّدِينِ	پس بعد از این، چه چیز سبب می‌شود قیامت را تکذیب کنی؟
۸	أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ	آیا خدا بهترین حکم‌کنندگان نیست؟

۹۶. علق	الْعَلَقُ: خون بسته	مکی	۱۹ آیه
---------	---------------------	-----	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ	بخوان به نام پروردگارت که (هستی را) آفرید.
۲	خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ	(او که) انسان را از خون بسته آفرید.
۳	أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ	بخوان که پروردگار تو از همه گرامی‌تر است.
۴	الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ	او که با قلم آموخت.
۵	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ	آنچه را انسان نمی‌دانست به او آموخت.
۶	كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغَىٰ	نه چنین است (که می‌پندارند). بی‌گمان آدمی طغیان می‌کند.
۷	أَن رَّءَاهُ أَسْتَغَىٰ	چون خود را بی‌نیاز می‌بیند.
۸	إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ	همانا بازگشت همه به سوی پروردگار توست.
۹	أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ	آیا دیدی آن که منع می‌کند.
۱۰	عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ	بنده‌ای را که نماز می‌خواند.
۱۱	أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ	آیا اندیشیده‌ای که اگر (آن بنده) بر طریق هدایت باشد؟
۱۲	أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ	یا به تقوی سفارش کند. (سزای نهی‌کننده او جز آتش نیست)
۱۳	أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ	آیا اندیشیده‌ای که اگر تکذیب کند و روی برتابد (فقط خود را هلاک ساخته است)؟
۱۴	أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ	آیا او نمی‌داند که خداوند می‌بیند؟
۱۵	كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ	چنین نیست (که او می‌پندارد.) اگر از کار خلافش دست باز ندارد موی پیشانی او را سخت بگیریم.
۱۶	نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ	موی پیشانی دورگوی خطاکار را.
۱۷	فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ	پس او اهل محفلش را (به یاری) بخواند.
۱۸	سَدْعُ الزَّبَانِيَةِ	ما هم بزودی مأمورن دوزخ را فرامی‌خوانیم.
۱۹	كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝	حاشا از او پیروی مکن و سجده کن و (به خدا) تقرب جوی.

۱
۵۳۹ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

همانا ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم.

۲

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ

و تو چه دانی که شب قدر چیست؟

۳

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ

شب قدر از هزار ماه بهتر است.

۴

تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ

در آن شب، فرشتگان و روح به اذن پروردگارشان برای انجام هر کاری فرود آیند.

۵

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ

(آن شب) تا طلوع فجر، (سراسر) سلام و درود است.

۱
۵۴۰ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ
مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ

کسانی که کفر ورزیدند از اهل کتاب و مشرکان، (از راه انحرافی خود) دست برندارند تا آنکه دلیل روشنی برایشان بیاید.

۲

رَسُولٍ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً

پیامبری از سوی خدا که کتب (آسمانی) را تلاوت کند.

۳

فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ

در آن‌ها نوشته‌هایی استوار و با ارزش است.

۴

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَةُ

کسانی که به آنان کتاب داده شد متفرق نشدند مگر بعد از آنکه برهان روشن برایشان آمد.

۵

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ
وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ

به اهل کتاب فرمانی داده نشده جز آنکه خدا را بپرستند در حالی که دین را برای او خالص ساخته و گرایش به حق داشته باشند و نماز را به پا دارند و زکات بپردازند و این است دین استوار.

۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

همانا کسانی از اهل کتاب و مشرکین که کافر شدند، در آتش دوزخند، در آن جاودانه‌اند. آنانند بدترین مخلوقات.

۷

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّةِ

بی‌شک کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند آنانند خود بهترین مخلوقات.

جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ

۹۹. زلزال	الزَّلْزَلَةُ: زلزله	مدنی	۸ آیه
-----------	----------------------	------	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا	آن گاه که زمین به لرزش شدید خود لرزانده شود.
۲	وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا	و زمین بارهای سنگین خود را بیرون افکند.
۳	وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا	و انسان بگوید: زمین را چه شده است؟ (که اینگونه سخت می‌لرزد).
۴	يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا	در آن روز زمین خبرهای خود را بازگو کند.
۵	بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا	چرا که پروردگارت به آن وحی کرده است.
۶	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ	در آن روز مردم به طور پراکنده (از قبرها) بیرون آیند تا کارهایشان به آنان نشان داده شود.
۷	فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ	پس هر کس به مقدار ذره‌ای کار نیک کرده باشد همان را ببیند.
۸	وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ	و هر کس هم وزن ذره‌ای کار بد کرده باشد آن را ببیند.

۱۰۰. عادیات	الْعَادِيَّاتِ: دوندگان	مکی	۱۱ آیه	۲ صفحه
-------------	-------------------------	-----	--------	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَدِيَّتِ صُبْحًا	سوگند به اسبان دونده که (در میدان جهاد) نفسشان به شماره افتاد.
۲	فَالْمُورِيَّتِ قَدَحًا	و (به هنگام تاختن، از برخورد نعل اسبان با سنگ‌های بیابان) به شدت برق افروزند.
۳	فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا	و صبحگاهان بر دشمن هجوم برند.
۴	فَأَثَرُنَ بِهِ نَقْعًا	و گرد و غبار برانگیزند.
۵	فَوْسَطْنَ بِهِ جَمْعًا	و در میان معركة و جمع دشمنان در آمده‌اند.
۶	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ	همانا انسان نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس است.
۷	وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ	و بی‌شک بر این (ناسپاسی) گواه است.
۸	وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ	و همانا او علاقه شدیدی به مال دارد.
۹	أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ	آیا انسان نمی‌داند که وقتی آنچه در گورهاست برانگیخته شود.

پاداش آنان گروه در نزد پروردگارشان، باغهای جاودانه‌ای است که زیر آن نهرها جاری است. (آنان) برای همیشه در بهشت جاودانه‌اند، خدا از آنان راضی است و آنان نیز از او راضی. این مقام مخصوص کسی است که از پروردگارش خشیت دارد.

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

و آنچه در سینه‌هاست فاش شود.

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ

همانا خداوند در آن روز به کارشان آگاه است.

۱۰۱ . قارعه	القَارِعَةُ: کوبنده	مکی	۱۱ آیه
-------------	---------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
القَارِعَةُ

۱
۵۴۳

حادثه کوبنده.

مَا الْقَارِعَةُ

۲

آن حادثه کوبنده چیست؟

وَمَا أَذْرَنكَ مَا الْقَارِعَةُ

۳

و تو چه دانی آن حادثه کوبنده چیست؟

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

۴

روزی که مردم مانند پروانه‌ها پراکنده باشند.

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

۵

پس هر کس کفّ‌های (عمل خیرش در) ترازویش سنگین باشد،

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

۶

پس هر کس کفّ‌های (عمل خیرش در) ترازویش سنگین باشد،

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

۷

پس او در زندگی رضایت بخشی است.

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

۸

ولی هر کس کفّ‌های (کار خیرش در) ترازویش سبک باشد،

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

۹

پس در آغوش آتش است.

وَمَا أَذْرَنكَ مَا هِيَهٗ

۱۰

و تو چه دانی آن چیست؟

نَارٌ حَامِيَةٌ

۱۱

آتشی سوزان.

۱۰۲ . تکاثر	التَّكَاثُرُ: افتخار به زیادی ثروت	مکی	۸ آیه
-------------	------------------------------------	-----	-------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ

۱
۵۴۴

فزون‌طلبی (و تفاخر) شما را سرگرم کرد.

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

۲

تا آنجا که به زیارت مقبره‌ها رفتید.

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

۳

چنین نیست (که می‌پندارید) به زودی خواهید فهمید.

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

۴

باز چنین نیست (که می‌پندارید)، در آینده خواهید دانست.

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ

۵

چنین نیست (که می‌پندارید)، اگر شما (به آخرت) علم یقینی داشتید.

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ

۶

قطعاً دوزخ را می‌دیدید.

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ

۷

سپس آن را با عین الیقین می‌دیدید.

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ

۸

سپس در آن روز از نعمت‌ها سؤال خواهید شد.

۱۰۳ . عصر	الْعَصْرُ: روزگار	مکی	۳ آیه
-----------	-------------------	-----	-------

۱ ر ۵۴۵	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَصْرِ	به روزگار سوگند.
۲	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ	همانا انسان در خسارت است.
۳	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ	مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده و یکدیگر را به حق و استقامت سفارش می‌کنند.

۱۰۴ . همزه	الْهُمَزَةُ: عیب‌جو	مکی	۹ آیه
------------	---------------------	-----	-------

۱ ر ۵۴۶	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ	وای بر هر عیب جوی طعنه زن.
۲	الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ	او خیال می‌کند که اموالش او را جاودان ساخته است.
۳	يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ	او خیال می‌کند که اموالش او را جاودان ساخته است.
۴	كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ	چنین نیست (که می‌پندارد) قطعاً او در (آتش) شکننده‌ای افکنده شود.
۵	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ	و تو چه دانی که (آتش) خوردکننده چیست؟
۶	نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ	آتش افروخته الهی،
۷	الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ	که بر دلها راه یابد.
۸	إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّاةٌ	آن آتش بر آنان فرو بسته شده (و راه گریزی از آن نیست.)
۹	فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ	در ستونهایی بلند و کشیده.

۱۰۵ . فیل	الْفِيلُ: فیل	مکی	۵ آیه
-----------	---------------	-----	-------

۱ ر ۵۴۷	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ	آیا ندیدی که پرودگارت با یاران فیل (کسانی که سوار فیل شده و برای انهدام مکه آمده بودند) چه کرد؟
۲	أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ	آیا نیرنگشان را بی‌اثر نساخت؟
۳	وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ	خداوند بر سر آنان پرندگانی را فوج فوج فرستاد.
۴	تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ	که بر آنان سنگریزه‌هایی از گل سفت پرتاب کردند.
۵	فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ	پس آنان را مثل کاه خورد شده قرار داد.

۱۰۶ . قريش	قُرَيْشٌ: قريش	مکی	۴ آیه
------------	----------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا يَلْفُ قُرَيْشٌ	برای الفت دادن قريش (به این سرزمین، سپاه فیل را نبود کردیم تا مقدمه‌ای برای ظهور اسلام باشد).
۲	إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الْشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ	افت آنان در سفرهای زمستانی و تابستانی.
۳	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ	پس (به شکرانه این نعمت) باید پرورگار این خانه را پرستش کنند.
۴	الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَعَآمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ	همان که آنان را از گرسنگی (و قحطی نجات داد و) سیرشان کرد و از ترس (دشمن) امانشان داد.

۱۰۷ . ماعون	الْمَاعُونُ: ظرف غذا	مکی	۷ آیه
-------------	----------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِذْنِ	آیا کسی که قیامت را انکار می‌کند دیده‌ای؟
۲	فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ	و دیگران را بر اطعام مسکین تشویق نمی‌کند.
۳	وَلَا يُخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و دیگران را بر اطعام مسکین تشویق نمی‌کند.
۴	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ	پس وای به حال نمازگزاران.
۵	الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ	آنان که از نمازشان غافلند.
۶	الَّذِينَ هُمْ يُرْءَاوْنَ	آنان که پیوسته ریا می‌کنند.
۷	وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ	و از دادن زکات (و وسایل ضروری زندگی) بازمی‌دارند.

۱۰۸ . کوثر	الْكُوثَرُ: خیر فراوان	مکی	۳ آیه
------------	------------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ	همانا ما به تو خیر کثیر عطا کردیم.
۲	فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزَرْ	پس برای پروردگارت نماز بگذار و (شتر) قربانی کن.
۳	إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ	همانا دشمن تو بی‌نسل و دم بریده است.

۱۰۹ . کافرون	الْكَافِرُونَ: کافران	مکی	۶ آیه
<p>۱ را ۵۵</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَتَّيِّهَا الْكَافِرُونَ</p>	بگو: ای کافران!		
۲	لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ	من نمی‌پرستم آنچه شما می‌پرستید.	
۳	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ	و نه شما می‌پرستید آنچه من می‌پرستم.	
۴	وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ	و نه من می‌پرستم آنچه را شما پرستش کرده‌اید.	
۵	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ	و نه شما می‌پرستید آنچه را من می‌پرستم.	
۶	لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ	(حال که چنین است) آیین شما برای خودتان و آیین من برای خودم.	
۱۱۰ . نصر	النَّصْر: یاری	مدنی	۳ آیه

<p>۱ را ۵۵۲</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ</p>	هنگامی که نصرت الهی فرا رسید.		
۲	وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا	مردم را دیدی که دسته دسته در دین خدا وارد می‌شوند.	
۳	فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا	پس باید سپاسگزارانه پروردگارت را تنزیه کنی و از او آمرزش بخواه که او توبه‌پذیر است.	

۱۱۱ . مسد	المَسَد: لیف خرما	مکی	۵ آیه
<p>۱ را ۵۵۳</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ</p>	بریده باد دو دست ابولهب و نابود باد.		
۲	مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ	نه دارائیش و نه آنچه بدست آورد، به حالش سودی نکرد.	
۳	سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ	به زودی به آتشی شعله‌ور در آید.	
۴	وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ	(همراه) زنش، آن هیزم‌کش (آتش افروز).	
۵	فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ	(در حالی که) در گردنش ریسمانی از لیف خرما است.	

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: او خداوند یگانه است.
۵۴۴ر	قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	
۲	اللَّهُ الصَّمَدُ	خداوندی که مقصود همگان است.
۳	لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ	فرزند نیاورده و فرزند کسی نیست.
۴	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ	و هیچ همتایی برای او نباشد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: پناه می‌برم به پروردگار سپیده دم.
۵۵۵ر	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ	
۲	مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ	از شرّ آفریده‌هایش.
۳	وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ	و از شرّ تاریکی شب، آنگاه که همه جا را فراگیرد.
۴	وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ	و از شرّ افسون‌گرانی که در گره‌ها می‌دمند.
۵	وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ	و از شرّ هر حسود آنگاه که حسد ورزد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	(ای پیامبر!) بگو: پناه می‌برم به پروردگار آدمیان.
۵۵۶ر	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ	
۲	مَلِكِ النَّاسِ	پادشاه آدمیان.
۳	إِلَهِ النَّاسِ	معبود آدمیان.
۴	مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ	از شرّ وسوسه شیطان.
۵	الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ	آن که اندیشه بد در دل مردمان افکند.
۶	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ	از جنس جن باشد یا انسان.